سالنامهٔ

ثروت فنون

١٣٢٦

D.2937
Türkiye Diyanet Vakfı
Kütüphanesi
İslam Araştırmaları Merkezi

مصور

سالنامهٔ ثروت فنون

30

— هفته‌لق ثروت فنون غزته‌سی نامنه مؤسسدر —

بعد الانقلاب

برنجی سنه

— ۱۰ تموز ۱۳۲٤ دن ۲۸ شباط ۱۳۲۵ تاریخنه قدر —

جامع و محررلری

اسماعیل صبحی و محمد فؤاد

احمد احسان و شرکاسی

مطبعه‌جیلق عثمانلی شرکتی

استانبول — ۱۳۲٦

1910

١٣٣٦ سنه‌سی رمضان شریفنك عشر اخیرنده ارتحال دار بقا بیورمشلردر
مقام خلافته سلطان محمد وحید الدین خان سادس جلوس ایتمشدر

سلطان محمد خان خامس بن سلطان الغازی عبدالمجید خان

[۱۳۲۶ سنه‌سنه مخصوص سالنامهٔ ثروت فنونك علاوه‌سی]

افاده

دور استبدادده — او دورك مساعدهٔ تنك ومحدودی ایچنده — بر قاچ نسخه‌سی چیقارلمش و پك زیاده مظهر رغبت اولمش اولان « سالنامهٔ ثروت فنون » ی دور فیضنك حریتمزده تكرار نشره باشلایورز .

ایلك سنهٔ حریتمزك هیجان و دغدغه‌سی هیچ بریمزده بویله بر تشبثی باشه چیقاره‌جق حضور و قدرت براقامشدی . بو سنه‌كی نسخه‌ده ، ایسته‌دیكمز مكملیتی احراز ایده‌مه‌دی . فقط سالنامه‌مزك هر سنه منتظماً دوام ایده‌جكنه براعت استهلال اولان « ثروت فنون » نامی ، قارئین محترمه نظرنده تكملات آتیه‌سنه‌ده بر برهان تشكیل ایتسه كركدر . باخصوص دورسابقده‌كی نسخه‌لرمزه ابذال توجهات ایدن ذوات منوره‌نك بو دورده كوستره‌جكلری التفات بزم ایچون اك بیوك بر سائق تكمل اوله‌جقدر.

اسماعیل صبحی و محمد فؤاد

مارت ١٣٢٦

هجرت نبویه‌دن مقدم وقوعات مشهورهٔ عالم

سنهٔ هجریه	وقوعات	
۱۸۳۶۶۱	کفایه‌یه کوره	خلقت عالم
۱۸۳۷۲۴	اولغ بك قولنجه	خلقت عالم
۱۸۱۷۵۸	مورخینه کوره	خلقت عالم
۶۲۱۳	تقویم التاریخ اعتبارنجه	خلقت آدم
۶۱۰۰	اوروپالیلره کوره	خلقت آدم
۴۶۲۶	قیودعبرانی‌یه کوره	خلقت آدم
۶۱۲۵	افرنجه کوره	هبوط آدم
۵۹۶۷	منجمینه کوره	هبوط آدم
۶۲۱۰	مورخینه کوره	هبوط آدم
۳۸۸۸	افرنجه کوره	طوفان نوح
۳۷۲۵	منجمینه کوره	طوفان نوح
۳۷۷۴	مورخینه کوره	طوفان نوح
۳۰۴۸	مصرك ابتدای معموریتی	
۳۱۶۰	علم هیئت ومنجملك ظهوری	
۲۸۱۲	آثور حکومتنك تشکلی	
۲۵۸۰	ابراهیم علیه‌السلامك ولادتی	
۲۵۱۸	ولادت حضرت اسماعیل	
۲۴۸۰	اسماعیل علیه‌السلامك سنت ایدلسی	
۲۴۵۹	ولادت حضرت یعقوب	
۲۴۴۴	وفات حضرت ابراهیم	
۱۳۶۷	ولادت حضرت یوسف	
۲۳۲۴	یوسف علیه‌السلامك مصرده ابتدای حکومتلری	
۲۳۰۳	حضرت یعقوبك ارض کنعانی ترك ایله مصری تشریفلری	
۲۲۹۱	مصرده یدی سنه قحط	
۲۲۸۶	وفات حضرت یعقوب	
۲۲۵۷	وفات حضرت یوسف	
۲۱۹۶	ولادت حضرت هارون	
۲۱۹۳	ولادت حضرت موسی	
۲۱۶۶	لاتین قراللغنك تشکلی	
۲۱۶۵	آتنه « «	
۲۱۱۳	حضرت موسی علیه‌السلامك مصردن خروجلری	
۲۰۷۳	وفات حضرت موسی	
۲۰۳۴	ملوك یهودك ابتدای حکومتی	
۱۹۱۳	استانبول شهرینك ایلك بناسی	
۱۷۰۷	ولادت حضرت داود	
۱۶۶۸	داودعلیه‌السلامك بنی اسرائیله حکمدارلغی	
۱۶۵۵	سلیمان علیه‌السلامك ولادتی	
۱۶۳۷	« « حکمدارلغی	
۱۵۹۷	« « وفاتی	
۱۴۳۷	روما شهرینك بناسی	
۱۱۵۵	بخت‌النصرك سوریه وقدس شریفی تخریبی	
۱۱۰۸	ایرانلولرك مصری استیلالری	
۹۱۶	اسکندرك مصری ایرانلیلردن استردادی	
۹۱۵	اسکندرك ایرانی استیلاسی ودارانك قتلی	
۶۲۶	ولادت حضرت عیسی	
۵۱۷	رومادە پاپا نصبی	
۴۸۴	جام ایجادی	
۳۶۸	عجمستانده ساسانیان دولتنك ظهوری	
۳۳۴	ایاصوفیه‌نك بناسی	
۵۳ 570	ولادت حضرت فخر کائنات «صلی الله تعالی علیه وسلم» ۱۲ ربیع الاول ، ۱۰ نیسان رومی و ۲۰ نیسان افرنجی ۵۶۹ بازار ایرتسی کیجه‌سی	
۳۶	حضرت سیدالمرسلینك خطهٔ یمانیه‌یی تشریف معالی ردیفلری	
۲۸	حضرت فخر عالم افندمزك سیدة النساء خدیجة الکبری ایله عقد وازدواجلری	
۱۳	نبوت حضرت فخر عالم « صلی الله علیه وسلم »	
۸	اسلامك حبشه برنجی هجرتلری	

هجرتدن انقلاب عثمانی‌یه قدر وقایع مشهوره

سنهٔ هجریه	
١	هجرت نبویه
١	مدینهٔ منوره‌ده مسجد نبوی بناسی
٢	قبله‌نك مسجد اقصادن کعبهٔ مکرمه‌یه تحویلی
٢	بدر غزاسی
٣	احد غزاسی
٥	خندق غزاسی
٧	فتح خیبر
٨	فتح مکهٔ مکرمه
٨	حنین غزاسی
٩	تبوك غزاسی
١٠	حج الوداع
١١	ارتحال حضرت نبوی
١١	خلافت حضرت ابوبکر الصدیق
١٢	ظهور مسیلمة الکذاب
١٣	خلیفهٔ اسلام حضرت ابوبکرك مسموماً وفاتی
١٣	حضرت عمرك خلافتی
١٥	قادسیه محاربه‌سی
١٧	بصره‌نك بناسی
١٧	فتح قدس
٢٠	فتح مصر
٢٢	خلیفهٔ اسلام حضرت عمرك شهادتی
٢٢	خلافت حضرت عثمان
٢٧	فتح قبریس
٣٥	خلیفهٔ اسلام حضرت عثمانك شهادتی
٣٥	خلافت حضرت علی
٣٦	جمل وقعه‌سی
٣٧	صفین وقعه‌سی
٤٠	خلیفهٔ اسلام حضرت علینك شهادتی
٤٠	خلافت حضرت حسن
٤٨	استانبول محاصره‌سی وغلطه‌ده‌کی عرب جامعنك ابتدای بناسی
٤٩	شهادت حضرت امام حسن
٦١	شهادت حضرت حسین

سنهٔ هجریه	
٧٧	ایلك سکهٔ امویه‌نك ضربی
٩٢	اسلامك اندلسه مروری
٩٨	عرب جامعنك دفعهٔ ثانیه انشاسی
١١٣	پواتیه محاربه‌سی
١٢٠	کاغد ایجادی
١٢١	عربلر بیننده علم کیمیانك شیوعی
١٢٢	استانبول زلزلهٔ عظماسی
١٣٢	ایلك سکهٔ عباسیه‌نك ضربی
١٣٩	اندلسده بنی امیه‌نك تکرار تأسسی
١٥٠	ارتحال امام اعظم ابوحنیفه
١٦١	هارون رشیدك اسکداره ورودی
١٨٢	دانیمارقه دولتنك تشکلی
١٨٦	امام موسی الکاظمك مسموماً وفاتی
١٨٩	وقعهٔ برامکه
٢٩٧	فاطمیه دولتنك تشکلی
٣٦٢	روسیه دولتنك تشکلی
٤٢٢	اندلسده بنی امیه‌نك انتهاسی
٤٢٨	دولت سلجوقیهٔ ایرانیه‌نك تشکلی
٤٥٥	مجار قرالیتنك تشکلی
٤٧١	تاریخ میلادینك اتخاذی
٤٧٤	ابتدای محاربات اهل صلیب
٥١٦	چالار ساعتك ایجادی
٥٢٩	پورتکیز دولتنك تشکلی
٥٦٧	دولت ایوبیه‌نك ظهوری
٥٧٢	پنجره‌لرده جام قوللانلمه‌سی
٥٩٧	خطاط مشهور عماد الحسینینك وفاتی
٦٠٤	مولد شریف قرائتنك ابتداسی
٦٢١	جد سلالهٔ آل عثمان سلیمان شاهك مغروقاً وفاتی
٦٢٨	جناب ارطغرلك سکودده اختیار اقامتی
٦٣٥	معدن کمورینك کشفی
٦٧٦	کوزلك ایجادی
٦٨٠	ارتحال ارطغرل غازی
٦٨٠	عثمان غازینك قبیله ریاستنی احرازی

سنهٔ هجریه	
٦٨٥	باروتك شیوع استعمالى
٦٨٧	پوصله ایجادى
٦٨٨	قره‌حصارك عثمان غازى طرفندن ضبطى
٦٨٩	بیله‌جكك فتحى
٦٩١	اورخان غازینك نیلوفرخاتونله ازدواجى
٦٨٨	عثمانلى امارتنك حكومت سلچوقیه طرفندن تصدیقى وطبل وعلم ارسالى
٦٩٩	عثمان غازینك استقلالى
٧٢٠	آلتون سكه ایجادى
٧٢٦	بروسه‌نك عثمانلیلر طرفندن ضبطى
٧٢٩	ضرب سكهٔ عثمانیه
٧٢٩	دولت عثمانیه‌ده عساكر موظفه ایجادى
٧٣٨	وفات شهزاده علاء الدین پاشا
٧٥٩	شهزاده سلیمان پاشا ریاستیله عثمانولرك روم ایلی‌یه مرورلرى كلیبولى وحوالیسنى فتحلرى
٧٦١	شهزاده سلیمان پاشانك قضاءً ارتحالى
٧٦٢	طوپ ایجادى
٧٦٦	ادرنه‌نك فتحى
٧٨٤	فتح مناستر
٧٩١	قوصوه ملحمهٔ كبراسى وحضرت خداوندكارك شهادتى
٧٩٢	ازمیرك ممالك عثمانیه‌یه علاوه‌سى
٧٩٦	فتح سلانیك
٧٩٦	یكیشهرك فتحى
٧٩٧	برنجى سلطان بایزیدخانك نیكبولى مظفریت عظیمه‌سى
٧٩٨	آناطولى حصارینك انشاسى
٧٩٩	بروسه‌ده‌كى اولوجامعك برنجى سلطان بایزید خان طرفندن وضع اساسى
٨٠٤	تیمور وقعه‌سى وبرنجى سلطان بایزیدخانك اسارتى وفاصلهٔ سلطنت
٨٠٧	تیمورك فوتى
٨١٦	فاصلهٔ سلطنتك ختامى وبرنجى سلطان محمدخان طرفندن دولت عثمانیه‌نك تجدید واحیاسى
٨٢٥	دوزمه مصطفى دیه تلقیب ایدیلن شهزاده مصطفى چلبى بن بایزید خانك اتلافى

سنهٔ هجریه	
٨٣١	جسر اركنه‌نك انشاسى
٨٣٣	اولوجامعك اتمام انشاسى
٨٤٨	وارنه محاربهٔ مشهوره‌سى وایكنجى سلطان مرادخانك مظفریتى
٨٥١	اختراع فن طباعت
٨٥٦	روم ایلى حصارینك انشاسى واناطولى حصارینك ترمیمى
٨٥٧	استانبولك فتحى
٨٥٧	صدراعظم خلیل پاشانك اعدامى (ایلك اعدام اولنان صدراعظم بوذاتدر)
٨٥٨	اسكى سرایك انشاسى
٧٦٥	طربزونك فتحى
٨٦٧	مدللونك فتحى
٨٦٨	فاتح جامع شریفنك اتمام انشاسى
٨٧٣	قونیه‌نك فتحى وقره‌مان امارتنك ممالك عثمانیه‌یه الحاقى
٨٧٥	سراى جدیدك اتمام انشاسى
٨٨٠	قریمك ادارهٔ عثمانیه‌یه التحاقى
٨٨٣	اشقودره‌نك فتحى
٨٨٦	سلطان جمك بروسه‌ده اعلان حكومتى ونامنه خطبه قرائتیله سكه ضربى
٨٩١	امریقانك كشفى
٨٩٢	كمال رئیسك دونما ایله اسپانیایه عزیمتى
٨٩٨	اندلس دولت اسلامیه‌سنك انقراضى
٩٠٠	سلطان جمك پاپا طرفندن تسمیمى
٩٠٣	امید برونى طریقنك كشفى
٩١٤	استانبولده زلزلهٔ عظیمه
٩٢٠	چالدیران مظفریتى
٩٢١	دیاربكرك فتحى
٩٢٢	قویون ساعتنك ایجادى
٩٢٣	برنجى سلطان سلیم خان طرفندن مصرك فتحى وخلافت اسلامیه‌نك خاندانِ عثمانی‌یه انتقالى
٩٢٧	فتح بلغراد
٩٢٩	فتح ردوس
٩٢٩	مصر والیسى احمد پاشانك عصیان واتلافى
٩٣٢	شیخ الاسلام زنبللى على افندینك ارتحالى

سنهٔ هجریه	
۹۳۶	برنجی سلطان سلیمان خانك ویانه‌یی محاصره‌سی
۹۴۰	مشهور غازی خیرالدین پاشانك درسعادته ورودی
۹۴۰	فتح تونس
۹۴۱	فتح بغداد
۹۴۱	ابن کمالك ارتحالی
۹۴۱	فتح بصره
۹۴۳	بارباروس خیرالدین پاشانك قپودان دریا نصبی
۹۴۴	برنجی سلطان سلیمان خانك فرانسه‌یه معاونتی
۹۴۵	عثمانلی دوننماسنك دول متفقه دوننماسنه غلبه‌سی
۹۵۹	طمشوارك ضبطی
۹۶۱	هندسفری
۹۶۵	سلیمانیه جامعنك اتمام انشاسی
۹۶۹	قهوه‌نك ظهوری
۹۷۳	مالطه محاصره‌سی وطورغود جه پاشانك شهادتی
۹۷۶	صنعانك فتحی
۹۷۸	قبریسك فتحی
۹۷۰	قلیچ علی پاشانك قپودانلغی
۹۸۲	شیخ الاسلام ابوالسعود افندینك وفاتی
۹۸۲	تونسك فتحی
۹۸۴	شماخی وتفلسك ضبطی
۹۸۷	حسابك اصول اعشاری اوزره قبول واجراسی
۹۸۷	صوقوللی محمد پاشانك شهادتی
۹۹۳	اوزدمور اوغلی عثمان پاشانك وفاتی
۹۹۷	میقروسقوب ایجادی
۱۰۰۴	اکری سفر مشهوری
۱۰۱۰	قنیژه‌ده تیریاکی حسن پاشانك مظفریتی
۱۰۱۲	ممالك اسلامیه‌ده دخان استعمالی
۱۰۱۷	رصد دوربیننك ایجادی
۱۰۲۲	ممالك عثمانیه‌ده خمر بیع وشراسنك منعی
۱۰۲۳	فلمنك تجارینك امور خصوصنه باقمق اوزره درسعادتده برسفیر اقامه‌سنه رخصت اعطاسی
۱۰۲۹	سلطان احمد جامعنك رسم کشادی
۱۰۳۰	درسعادتده برودت عظیمه اسکدار ایله سرای برونی آره‌سنك انجمادی
۱۰۴۰	پورتکیزلیلرك بومبای شهرینی انکلتره‌یه ترکلری

سنهٔ هجریه	
۱۰۴۳	قهوه و دخانك ممالك عثمانیه‌ده منع استعمالی
۱۰۴۵	شاعر شهیر عمر نفعینك امحاسی
۱۰۵۰	ممالك عثمانیه‌ده انفیه استعمالی
۱۰۵۱	اوروپاده غزته ایجادی
۱۰۵۵	خانیه فاتحی یوسف پاشانك غدراً اعدامی
۱۰۵۸	جنجی خواجه زعفرانبوليلی حسین افندینك میخالیجده اعدامی
۱۰۶۴	اوروپالیلرك اوسترالیا قطعه‌سنه دخولی
۱۰۶۶	مشهور کوپریلی محمد پاشانك صدارتی
۱۰۶۷	عثمانلی دوننماسنك وندیك دوننماسنه غلبه‌سی
۱۰۷۱	استانبولده حریق کبیر
۱۰۷۲	کوپریلی محمد پاشانك وفاتی واوغلی فاضل احمد پاشانك صدارتی
۱۰۷۶	قالکوته شهرینك انکلتره طرفندن اشتراسی
۱۰۸۰	قندیه‌نك فتحی
۱۰۸۲	جبل الطارق بوغازینك انکلتره اداره‌سنه دخولی
۱۰۸۷	صدر اعظم مشهور کوپریلی زاده فاضل احمد پاشانك وفاتی
۱۰۹۴	صدر اعظم قره مصطفی پاشانك ویانه‌یی محاصره‌سی ومشار الیهك مغدوراً اعدامی
۱۱۰۲	صدراعظم کوپریلی زاده مصطفی پاشانك وارادین مدان محاربه‌سنده شهادتی
۱۱۰۹	عثمانلی اردوسنك واردانك نتسا نام محلنده اوستریالولر ایله محاربه‌سی وصدر اعظم الماس محمد پاشانك شهادتی
۱۱۱۱	قارلوفچه مصالحه‌سی
۱۱۱۵	ادرنه وقعه‌سی وایکنجی سلطان مصطفانك خلعی
۱۱۱۶	بیوك پترونك روسیه‌یه نظام وضعی
۱۱۲۱	اسوج قرالنك دولت عثمانیه‌یه دخالتی
۱۱۲۳	صدر اعظم بالطه‌جی محمد پاشانك اعدامی
۱۱۲۵	اسوچ قرالنك مملکتنه اعاده‌سی
۱۱۳۰	جبالی حریق کبیری
۱۱۳۰	داماد نوشهرلی سفیه ابراهیم پاشانك صدارتی
۱۱۳۲	یکرمی سکز چلبی محمد افندینك برنجی دفعه اوله‌رق پارس سفارتنه تعیینی
۱۱۳۸	یکرمی سکز چلبی محمد افندینك اخطاری

سنهٔ هجریه	
	مجارلی متفرقه ابراهیم اغانك معرفتی وسعید افندینك اعانتی ایله اسكدارده مطبعه تأسیسی
١١٤٣	صدراعظم سفیه ابراهیم پاشانك قتلی واوچنجی سلطان احمدخانك مقام سلطنتدن استعفاسی
١١٥٤	ممالك متفقهٔ آمریقانك ابتدای ظهوری
١١٦٠	ممالك متفقهٔ آمریقا استقلالیتنك تصدیقی
١١٦٩	ایكنجی جبالی حریقی
١١٦٩	صنعت طباعتك استانبولده احداثنه الك زیاده معاونت ایدنلردن محمد سعید پاشانك صدارتی
١١٧٠	قوجه راغب پاشانك صدارتی
١١٧٣	لاله‌لی جامعنك وضع اساسی
١١٧٥	بانقه اصولنك ایجادی
١١٧٦	صدر اعظم راغب پاشانك ارتحالی
١١٧٩	درسعادتده زلزلهٔ عظیمه
١١٨٢	بوناپارتك ایمپراطورلغی
١١٨٤	فطوغرافی ایجادی
١١٨٥	هوا غازی احداثی
١١٨٧	یكی قاله‌دونیانك كشفی
١١٨٩	تیمور كوپری ایجادی
١١٩٠	پوناپارتك روسیه‌یه تجاوزی
١٢٩١	وه‌لوسیپد وبالون ایجادی
١١٩١	معهود شاهینكرایك قریم خانلغی
١١٧٢	مطبعه ماكنه‌لرینك ایجادی
١١٩٦	اوچنجی جبالی حریق هائلی (امتدادی ٥٠ ساعت)
١١٩٧	چیچك آشیسنك ایجادی
١١٩٧	قریمك روسیه طرفندن ضبطی
١٢٠٠	شاهینكرایك اعدامی
١٢٠٢	پانوراما ایجادی
١٢٠٤	تخلیصیه صندالرینك ایلك دریایه نزولی
١٢٠٥	مكتب بحریهٔ شاهانه‌نك كشادی
١٢٠٦	تلغراف ایجادی
١٢٠٧	اوروپاده پولیس تشكیلی
١٢٠٧	نظام جدید عسكرینك تحریری
١٢١٢	كبریتك شیوع واستعمالی
١٢١٣	ناپولیون بوناپارتك مصری استیلاسی
١٢١٤	عریشك استردادی
١٢١٥	فرانسه جنرالی (قله‌بر) ك اوزبكیه‌ده سلیمان حلبی اسمنده برفدایی طرفندن قتلی
١٢١٥	طاش باصمه‌سی ایجادی
١٢١٦	مصرك استردادی
١٢١٦	تابلو ایجادی
١٢١٩	ترامووای احداثی
١١٢٠	قواله‌لی محمدعلی پاشانك مصر والیلكنه انتخابی
١٢٢٢	واپور ایجادی
١٢٢٢	نظام جدید عسكرینك الغاسی
١٢٢٣	علمدار مصطفی پاشای نامدارك صدارتی
١٢٢٣	حرمین محترمینك وهابیلردن تخلیه‌سی
١٢٢٥	سركئ عمومی احداثی
١٢٣٧	تپه‌دلنلی علی پاشانك اعدامی
١٢٤٠	شمندوفر ایجادی
١٢٤١	یكیچریلكك الغاسی
١٢٤١	خواجه پاشا حریقی
١٢٤٣	ناوارین وقعه‌سی
١٢٤٣	عساكر عثمانیه‌نك فس اكساسی
١٢٤٣	مكتب طبیهٔ عدلیه‌نك تأسیسی
١٢٤٦	مكتب طبیه تأسیسی
١٢٤٦	جزایرك فرانسزلر طرفندن اشغالی
١٢٤٧	مصر والیسی قواله‌لی محمدعلی پاشانك عصیانی
١٢٥٣	خلیجده جسر عتیقك انشاسی
١٢٥٣	مالیه نظارتی تشكیلی
١٢٥٤	قرانتنه نظامنك وضعی
١٢٥٥	نزیب وقعه‌سی
١٢٥٥	قپودان دریا احمد پاشانك دونمـا ایله اسكندریه‌یه فراری
١٢٥٥	خارجیه ناظری رشید پاشا معرفتیله كلخانه خط همایونك قرائتی تنظیمات خیریه‌نك اعلانی
١٢٥٦	سلطان مراد خان خامسك ولادتی
١٢٥٧	مصر والیسی محمدعلی پاشانك عرض اطاعتی
١٢٥٧	ولایت مصر مشارالیهك اكبر اولاد واحفادینه انتقال ایتمك اوزره فرمان عالی اصداری
١٢٥٨	مصر والیسی محمدعلی پاشایه پایهٔ صدارت توجیهی

سنهٔ هجریه

١٢٦٠ یونان حکومت مطلقه‌سنك ادارهٔ مشروطه‌یه انقلابی
١٢٦٠ یکی کوپرینك انشاسی
١٢٦٢ سلطان عبدالمجید خانك قرق درت کون امتداد ایدن روم ایلی‌یه سیاحتلری
١٢٦٢ مصر والیسی محمدعلی پاشانك درسعادته ورودی
١٢٦٢ ابدی‌الاشتهار مصطفی رشید پاشانك برنجی صدارتی
١٢٦٣ کرد امرای متغلبه‌سندن بدرخان پاشانك استیصالی
١٢٦٣ احمد وفیق پاشا طرفندن استانبولده سالنامهٔ رسمی ترتیبی
١٢٦٣ مکاتب رشدیه‌نك تأسیسی
١٢٦٤ مصر والیسی محمدعلی پاشانك مختل‌الدماغ اولمسی مناسبتیله والیلکك مخدومی ابراهیم پاشایه احاله‌سی وابراهیم پاشانك درسعادته ورودی
١٢٦٥ مصر والیسی محمد علی پاشانك وفاتی
١٢٦٥ مصر والیسی ابراهیم پاشانك وفاتی وعباس حلمی پاشانك ولایتی
١٢٦٥ مجار مجلتجیلرینك دولت عثمانیه طرفندن قبولی
١٢٦٥ ایاصوفیه جامعنك تعمیری
١٢٦٦ سلطان عبدالمجید خانك جزایر بحر سفیدی زیارتلری
١٢٦٦ شدت شتا وخلیج درسعادتك انجمادی
١٢٦٦ مشهور چنکال اوغلی طاهر پاشانك وفاتی
١٢٦٧ درسعادتده انجمن دانش تشکیلی
١٢٦٧ شرکت خیریه‌نك تأسیسی
١٢٦٧ عالی پاشانك برنجی صدارتی
١٢٦٨ مجیدی نشانك احداثی
١٢٦٨ لوندره‌ده ایلك مشهر عمومینك تأسیسی
١٢٦٨ شرکت خیریه‌نك تشکلی
١٢٦٩ قریم محاربه‌سی
١٢٧٠ شرکت خیریه واپورلریه ایشله‌مکه بدئی
١٢٧٠ سینوبده عثمانلی دونغماسنك احتراقی
١٢٧٠ مصر والیسی عباس پاشانك قضاءً وفاتی ومحمد سعید پاشانك والیلکی
١٢٧٠ تونس والیسی احمد پاشانك وفاتی محمد پاشانك ولایتی

سنهٔ هجریه

١٢٧٠ وارنه ایله بالقلوه بیننده قابلو تأسیسی
١٢٧١ سیواستپولك ضبطی
١٢٧٢ استانبول ایله وارنه بیننده قابلو احداثی
١٢٧٢ پارس معاهده‌سی
١٢٧٢ اصلاحات فرمانی
١٢٧٢ قانون اراضینك نشری
١٢٧٣ مطبعه‌لرك سربستیٔ کشادی نظامنامه‌سنك اعلانی
١٢٧٣ قلعهٔ سلطانیه ایله ساقز بیننده قابلو احداثی
١٢٧٤ دوائر بلدیه تشکیلی
١٢٧٤ صدر ابدی‌الاشتهار بیوك رشید پاشانك وفاتی
١٢٧٤ قندیه ایله اسکندریه بیننده قابلو تأسیسی
١٢٧٤ سویش وعدن بیننده قابلو تأسیسی
١٢٧٥ سلطان عبدالمجید خانك بحرسفیده سیاحتلری
١٢٧٥ عدن وقورجی بیننده قابلو احداثی
١٢٧٦ تونس والیسی محمد پاشانك وفاتی ومحمد صادق پاشانك ولایتی
١٢٧٦ تجارت قانوننك نشری
١٢٧٦ مجاهد شهیر شیخ شاملك قفقاسیه‌ده اسارتی وپترسبورغه نقلی
١٢٧٦ سویش قنالنك حفرینه بدأ ایدلمسی
١٢٧٦ شام وقعه‌سی وفؤاد پاشانك شامه عزیمتی
١٢٧٧ مدحت پاشانك نیش والیلکی
١٢٧٧ شام اوردوسی مشیری احمد پاشانك ودیگر بعضیلرینك وقعه‌دن طولایی اعدامی
١٢٧٧ سلطان عبدالمجید خانك وفاتی
١٢٧٧ سلطان عبدالعزیز خانك جلوسی
١٢٧٨ تبدیل کسوهٔ عساکر عثمانیه
١٢٧٨ یونان قرالی اوتونك ظهور ایدن اختلالدن اوروپایه فراری
١٢٧٨ فؤاد پاشانك صدارتی
١٢٧٨ نشان عثمانینك ایجادی
١٢٧٨ سلطان عبدالعزیز خانك بروسه‌یه سیاحتی
١٢٧٨ انجمن دانشك الغاسی
١٢٧٨ جمعیت علمیهٔ عثمانیه‌نك تأسیسی
١٢٧٩ امید برونی اهالیٔ اسلامیه‌سی بیننده‌کی اختلا

سنهٔ هجریه

فات مذهبیه‌دن طولایی انکلتره دولتی طرفندن وقوعه کلن طلب رسمی اوزرینه مدرس ابوبکر افندینك اعزامی

١٢٧٧ قره‌طاغ اشقیاسنك تأدیبی

١٢٧٩ استانبولده‌کی سلطان احمد میداننده برنجی دفعه اوله‌رق برمشهر عمومیٔ عثمانی تأسیسی

١٢٧٩ دستورك تنظیمی

١٢٧٩ عثمانلو پوسته پولنك احداثی

١٢٧٩ مصر والیسی سعید پاشانك وفاتی واسماعیل پاشانك ولایتی

١٢٧٩ فرانسه طرفندن سلطان عبدالعزیز خانه ارسال اولنان مرصع لژیون‌دونور نشاننك موسیو دوموتیه یدیله تقدیمی

١٢٧٩ عثمانلی بانقه‌سنك تأسیسی

١٢٧٩ سلطان عبدالعزیز خانك مصره سیاحتلری

١٢٧٩ سلطان عبدالعزیز خانك امریله مصرده انغاریه اصولنك الغاسی

١٢٧٩ قاسم پاشا حریق کبیری

١٢٨٠ دانیمارقه قرالنك اوغلی پرنس یورکینك یونان قرالیته قعودی

١٢٨٠ جزایر سبعه‌نك انکلتره دولتی طرفندن یونانه ترکی

١٢٨٠ سواحل عثمانیه‌یه فنار وضعی وزرهلی سفائن احداثی

١٢٨٠ یعقوب خانك کاشغرده اعلان امارتی

١٢٨٠ تشکیل شورای دولت

١٢٨١ طونه ولایتی تشکیل ومشهور مدحت پاشا والی تعیین قلندی

١٢٨١ عالی پاشانك همتیله کرید عصیاننك تسکینی

١٢٨١ آلمانیا حکومتلرینك اتحادی

١٢٨١ صادووا محاربه‌سی

١٢٨٢ استانبولده بیوك قولرا

١٢٨٢ خواجه پاشا حریق کبیری

١٢٨٢ سلطان عبدالعزیزك همتیله زرهلی دونما تأسیسی

١٢٨٢ مصرده اصول وراثتك تبدیلی وفرمان عالی اصداری

سنهٔ هجریه

١٢٨٢ ایکنه‌لی تفنکك شیوعی

١٢٨٣ بکلربکی وچراغان سرایلرینك انشاسی

١٢٨٣ مصر والیسی اسماعیل پاشایه خدیو عنواننك اعطاسی

١٢٨٤ سلطان عبدالعزیز خانك اوروپایه سیاحتی

١٢٨٤ شورای دولتك تشکیلی ومحاکماتك اصلاحی

١٢٧٤ امریقایه سفیر اعزامی

١٢٨٥ درسعادتده امنیت صندوقنك تشکیلی

١٢٨٥ مکتب سلطانینك تأسیسی

١٢٨٥ صرب کنزی میشلك بلغراده طوپچی دره‌سی نام محلده خصماسی طرفندن اعدامی ومیلانك پرنسلکی

١٢٨٥ مکتب صنایعك تأسیسی

١٢٨٥ مرحوم مدحت پاشانك نجدقطعه‌سنی اصلاحی

١٢٨٥ صدراعظم فؤاد پاشانك وفاتی

١٢٨٦ سویش قنالنك رسم کشادی

١٢٨٦ فرانسه ایمپراطوریچه‌سی اوژه‌نینك درسعادته ورودی

١٢٨٧ بك اوغلی حریق کبیری

١٢٨٧ اوستریا ایمپراطوری فرانسوا ژوزه‌فك استانبولی زیارتی

١٢٨٧ یمنده ایلك دفعه اوله‌رق تشکیل اولنان عثمانلی اوردوسنك عسیر وصنعایی فتح واصلاحی

١٢٨٧ شرق تیمور یوللرینك رسم کشادی

١٢٨٧ آلمانیا ـ فرانسه محاربه‌سی

١٢٨٧ اورمان ومعادن مکتبنك کشادی

١٢٨٨ صدراعظم عالی پاشانك وفاتی

١٢٨٨ درسعادت تراموایننك تأسیسی

١٢٨٨ سردار اکرم عمر پاشانك وفاتی

١٢٨٨ مکتب طبیهٔ ملکیه‌نك تأسیسی

١٢٨٨ اطفائیه آلایی تشکیلی

١٢٨٨ ادیب اعظم شناسینك وفاتی

١٢٨٨ استانبولده تراموای احداثی

١٢٨٩ محمود ندیم پاشانك برنجی صدارتی

١٢٨٩ دارالشفقه‌نك کشادی

١٢٩٠ ایران شاهی ناصرالدین خانك درسعادتی زیارتی

سنهٔ هجریه

١٢٩٠ كاشغر اميرى يعقوب خان استانبوله ايلچى اعزاميله تابعيت عثمانيه‌يى قبول ايلديكندن معلمين عسكريه ايله طبل وعلم ومهمات ارسال ونام عبدالعزيز خانى‌يه خطبه اوقوتمق وسكه كسديرمكه مساعده اعطا اولندى

١٢٩٠ جزايرلى مجاهد مشهور امير عبدالقادرك مكهٔ مكرمه‌ده ارتحالى

١٢٩٠ آناطوليه (ازميده) شمندوفر انشاسى

١٢٩٠ غلطه تونلنك كشادى

١٢٩٣ بوسنه وهرسك اختلالى

١٢٩٣ مصرلى پرنس فاضل مصطفى پاشانك وفاتى

١٢٩٢ قونت اندراشينك بوسنه وهرسك حقنده‌كى لايحه‌سنك باب عالى‌يه ورودى

١٢٩٢ مكاتب رشديهٔ عسكريه‌نك تأسيسى

١٢٩٣ طلبهٔ علوم درسعادتده بالاجتماع صدراعظم محمود نديم پاشانك وشيخ الاسلام حسن افنديك عزللرينى طلب ايلدى. وايجابى اجرا اولنه‌رق يرلرينه مترجم رشدى پاشا وخيرالله افندى تعيين قلندى

١٢٩٣ بوسنه وهرسك اختلالى بلغارستانه‌ده سرايت ايلدى

١٢٩٣ سلانيك وقعه‌سى ومأمورين ملكيه وعسكريه‌نك تأديبى

١٢٩٣ سلطان عبدالعزيز خانك خلعيله سلطان مراد خان خامسك سلطنتى

١٢٩٣ سلطان عبدالعزيز خانك انتحارى

١٢٩٣ صرب وقره‌طاغ پرنسلرينك اعلان عصيانى

١٢٩٣ چركس حسن وقعه‌سى وحسين عونى وراشد پاشالرك شهادتى

١٢٩٣ فونوغراف ايجادى

١٢٩٣ صرب عسكرينك مغلوبيتى وزايچارك غازى عثمان پاشا طرفندن ضبطى

١٢٩٣ سلطان مراد خان خامسك مبتلا اولدقلرى ضعف دماغدن طولايى خلعى وسلطان عبدالحميد ثانينك جلوسى

١٢٩٣ مكتب ملكيه‌نك تأسيسى

سنهٔ هجريه

١٢٩٣ مدحت پاشانك ايكنجى صدارتى

١٢٩٣ ترسانه قونفرانسنك انعقادى

١٢٩٣ اصول منفور استبدادك الغاسيله اصول مشورت ومشروطيتك اعلانى

١٢٩٣ سردار عبدالكريم نادر پاشانك صربستانده‌كى مظفريتى مناسبتيله مجار دارالفنونى طلبه‌سى طرفندن مشاراليه سيف قيمتدار تقديمى

١٢٩٤ ترسانه قونفرانسى مقرراتنك طرف دولت عثمانيه‌دن ردى

١٢٩٤ صدراعظم مدحت پاشانك ممالك عثمانيه‌دن تغريبى

٢٩٤ قانون اساسيده مندرج مجلس مبعوثان واعيانك اعلان رسم كشادى

١٢٩٤ مملكتين امارتى دولت عثمانيه عليهنده روسيه ايله اتفاق عقد ايلدى

١٢٩٤ روسيه‌نك دولت عثمانيه‌يه اعلان حربى وانكلتره دولتنك پروتستوسى

١٢٩٤ روسيه‌نك اردهانى استيلاسى

١٢٩٤ خديو اسماعيل پاشانك مخدومى حسن پاشانك برفرقه عساكر مصريه ايله درسعادته ورودى ووارنه‌يه سوق واعزامى

١٢٩٤ روسيه‌لولرك كوچك برتوتله طونه‌يى صورلرى زشتوى‌يى استيلا ايله طرنوه‌يى طوپه طوته‌لرى

١٢٩٤ الشكرد وقارص مواقعنده غازى احمد مختار پاشا اردوسنك مظفريتى و قارص محاصره‌سنك رفعى

١٢٩٤ اميرمكه شريف عبداه پاشانك جده‌ده شهيداً وفاتى وحسين پاشانك امارتى

١٢٩٤ استانبولده ملكيه عسكرينك تشكيلى برقاچ آى صوكره لغوى

١٢٩٤ اناطوليده غازى احمد مختار پاشا اردوسنك كدكلر مظفريت عظيمه‌سى ونتايجندن اوله‌رق روسلرك حدود عثمانيه خارجنه رجعتلرى

١٢٩٤ يعقوب خانك وفاتى و كاشغرك چينلولر طرفندن ضبطى

سنهٔ هجریه	
١٢٩٤	پلونه محاصرهٔ مشهورەسی و غازی عثمان پاشانك اسارتی
١٢٩٥	روسیەنك ادرنەیی اشغالی
١٢٩٥	مصالحەیه اساس اولەجق شرطنامەنك ادرنەدە امضاسی
١٢٩٥	انكلترە دونغماسنك اطەلر پیشكاهنە وروس عسكرینك چكمجەلرە قدر ورودی
١٢٩٥	مجلس اعیان ومبعوثانك با ارادهٔ شاهانه سدی
١٢٩٥	امتیاز نشانك احداثی
١٢٩٥	ایاستفانوس معاهدەسنك تنظیمی
١٢٩٥	پیر جانفدای حریت علی سعاوی افندیله رفقاسنك چراغان سراینه دخولی ورفقاسیله برلكدە وفاتلری
١٢٩٥	قبریس مقاولەسنك عقدی
١٢٩٥	برلین قونغرەسنك انعقادی وبرلین معاهدەسی
١٢٩٥	اوستریانك بوسنه هرسكی اشغالی
١٢٩٥	قوزانده احمد پاشانك عصیانی وعسكر اعزامیله استیمانی
١٢٩٥	یاقوەدە مأموراً بولنان مشیر محمد علی پاشانك شهادتی
١٢٩٦	سجل احوال مأمورین تأسیسی
١٢٩٦	درسعادتدە آثار عتیقه موزەسنك رسم كشادی
١٢٩٧	مكتب حقوقك كشادی
١٢٩٧	دیوان محاسبات تشكلی
١٢٩٩	تمغا قانون جدیدینك اعلانی
١٢٩٩	صنایع نفیسه مكتبنك كشادی
١٢٩٩	مصرك انكلترە طرفندن اشغال موقتی
١٣٠٠	تجارت مكتب عالیسنك رسم كشادی
١٣٠١	مدحت پاشانك طائفدە شهادتی
١٣٠١	اسوج - نوروچ قرال وقرالیچەسنك استانبولی زیارتلری
١٣٠١	هندسهٔ ملكیهٔ شاهانەنك كشادی
١٣٠١	جبالی ویشیل طلومبه حریقی ٢٦ مایس ١٣٠١
١٣٠١	لیلی قز مكتبنك كشادی
١٣٠٣	ترقوس صوینك رسم كشادی
١٣٠٣	درسعادت ملكیه اعدادیسنك كشادی

سنهٔ هجریه	
١٣٠٦	زراعت بانقەسنك تأسیسی
١٣٠٦	سلطان تپەسی وقپودان پاشا حریقی
١٣٠٦	آلمانیا ایمپراطور وایمپراطوریچەسنك درسعادتە زیارتلری
١٣٠٦	نامق كمال بكك ساقزدە ارتحالی
١٣٠٧	بروسەدە دارالحریر انشاسی
١٣٠٧	كراستەجیلر وسلیمانیه حریقی
١٣٠٧	ملكیه تقاعد صندیغی بناسنك انشاسی
١٣٠٨	حلقەلی زراعت وبیطر مكتبنك كشادی
١٣٠٨	سعداه پاشانك منتحراً وفاتی
١٣٠٨	ژاپونیالیلرك استانبولی زیارتی
١٣٠٨	كاغدخانەدە پولیغون انشاسی
١٣٠٩	بروسه تیمور یولنك رسم كشادی
١٣٠٩	عشیرت مكتبنك رسم كشادی
١٣١٠	اسكدار مكتب اعدادیسنك كشادی
١٣١٠	مركز رشدیه مكتبلرینك كشادی
١٣١٠	یكی جامع پوستەخانەسی بنای جدیدنك رسم كشادی
١٣١٠	بانق عثمانی ورژی بناسنك ختام انشاسی
١٣١٠	یافه - قدس تیموریولنك رسم كشادی
١٣١٠	انقره تیموریولنك رسم كشادی
١٣١٠	«حمیدیه» كاغد فابریقەسنك رسم كشادی
»	خلیج درسعادتك انجمادی ٣ كون
»	اسكدار - قاضی كوی غازخانەسنك رسم كشادی
»	بیروت لیمانی ریختمنك رسم كشادی
١٣١١	خاندان آل عثمانی نشان همایوننك احداثی
»	عثمانلی سیغورطه شركتنك رسم كشادی
١٣١١	اسكدار قاضی كوی صوینك رسم كشادی
١٣١١	مناستر سلانیك تیمور یولنك رسم كشادی
١٣١١	صرب قرالنك درسعادتی زیارتی
١٣١٢	استانبول وجوارندە حركت ارض وقوعه
١٣١٢	شام - حوران تیموریولنك رسم كشادی
١٣١٢	اسكیشهر - كوتاهیه تیمور یولنك اتمامی
١٣١٢	تجارت مكتبنك كشادی
١٣١٢	استانبول ریختمنك طوپخانەدن غلطه كمركنه قدر اولان قسمنه واپورلرك یناشمسنه مساعدە اولندیغی

سنهٔ هجریه	
۱۳۱۳	طوله بغچه ساعت قوله‌سنك كشادی 1893
۱۳۱۳	بیروت ـ شام شمندوفرینك ایشلمكه بدئی
۱۳۱۳	دارالعجزه بناسنك اتمامی
۱۳۱۳	اسپرمچت فابریقه‌سنك كشادی
۱۳۱۳	قونیه خطنك چكوزلر ـ آفیون قره‌حصاری قسمی اوزرنده ترنك ایشلمكه بدئی
۱۳۱۳	صدرسابق‌سعید پاشانك‌اوروپایه‌لاجل‌العزیمه درسعادت انكلتره سفارتنه التجاسی‌وآلدیغی تأمینات اوزرینه خانه‌سنه عودتی
۱۳۱۳	قونیه خطنك آفیون قره‌حصاری ـ آقشهر قسمنك رسم كشادی
۱۳۱۳	ساقز لیمانی ریختمنك انشاسنه بدأ اولندیغی
۱۳۱۳	مجارستان قرالیتنك بیكنجی سنهٔ دوریه‌سی
۱۳۱۳	دیون عمومیه بناسنك ختام وانشاسی
۱۳۱۳	درسعات ـ سلانیك تیموریولنك رسم كشادی
۱۳۱۴	قونیه تیمور یولنك رسم كشادی
۱۳۱۴	طونه‌ده تیمور قپولر قنالنك رسم‌كشادی
۱۳۱۴	حركت ارضدن رخنه‌دار اولان چارشوی كبیرك قالپاجیلر باشی وجوارینك بعدالتعمیر رسم كشادی
۱۳۱۴	یونانلیلرك‌حدودشاهانه‌یه تجاوزلری اوزرینه اعلان حرب ایدلدیكی ٥ نیسان ۱۳۱۳
۱۳۱۴	طرنوه‌نك ضبطی ۱۲ « ۱۳۱۳
۱۳۱۴	یكیشهرك فتحی ۱۳ « ۱۳۱۳
۱۳۱۴	ترحاله‌نك ضبطی ۱٦ « ۱۳۱۳
۱۳۱۴	چتالجه‌نك « ۲٤ « ۱۳۱۳
۱۳۱۴	واستینك « ۲٥ « ۱۳۱۳
۱۳۱۴	غلوصك « ۲٦ ٥ ۱۳۱۳
۱۳۱۴	دومكه وارمیه‌نك ضبطی ٥ مایس
۱۳۱۴	قورفه كچیدینك ضبطی ٦ « ۱۳۱۳
۱۳۱٥	مقدمات صلحیه امضالندی ٦ ایلول ۱۳۱۳
۱۳۱٥	معاهدهٔ قطعیهٔ صلحیه امضالاندی ۲۲ تشرین ثانی ۱۳۱۳
۱۳۱٥	سلانیك ریختمنك انشاسنه بدأ اولندی
۱۳۱٥	یونان اسراسی كوندرلدی
۱۳۱٥	آلاشهر ـ قره حصار تیمور یولی اوزرنده ترنك ایشلمكه بدأی

سنهٔ هجریه	
۱۳۱٥	بالیكسر حركت ارضی
۱۳۱٥	شام ـ حلب تیمور یولنك‌انشاسنه بدأ اولندی
۱۳۱٥	اولاد شهدا ومعلولین غزاة عساكر عثمانیه سركیسنك رسم كشادی
۱۳۱٥	آمریقا ـ اسپانیا محاربه‌سی ١٤ نیسان ۱۳۱٤
۱۳۱٦	چلیك سایج حوضك دریایه نزولی
۱۳۱٦	شیشلی اطفال خسته‌خانه‌سنك وضع اساسی
۱۳۱٦	آلمانیا ایمپراطور وایمپراطوریچه‌سنك دفعهٔ ثانیه اوله‌رق درسعادتی زیارتلری
۱۳۱٦	آلمانیا ایمپراطور وایمپراطوریچه‌سنك حیفا طریقیله‌قدسه‌متوجهاً درسعادتدن‌مفارقتلری
۱۳۱۷	لاهی صلح قونفرانسنك انعقادی
۱۳۱۷	اطفال خسته‌خانه‌سنك رسم كشادی
۱۳۱۷	پلونه قهرمانی عثمان پاشانك وفاتی
۱۳۱۷	لاهی صلح قونفرانسنك اكمال وظیفه ایلمسی
۱۳۱۷	ترانسوال محاربه‌سی
۱۳۱۸	ایران‌شاهی مظفرالدین‌خانك استانبولی‌زیارتی
۱۳۱۸	حجاز تلغراف خطنك مدینهٔ منوره‌یه ایصالی
۱۳۱۹	مدیللی لوراندوو توبینی مطلوباتندن‌طولایی فرانسه حكومتی طرفندن اشغال موقتی وقرارلشدیریلن‌صورت‌تسویه‌موجبنجه‌تخلیه‌سی
۱۳۲۰	ترانسوال محاربه‌سی ختام بولدی
۱۳۲۰	حما ـ ریاق شمندوفرینك‌ریاقدن رأس‌بلعبكه قدر اولان قسمنك رسم قبول وكشادینك اجراسی
۱۳۲۰	فاو ـ هندستان تلغراف خط كبیرینك بك اوغلی مركزندن رسم تمدیدی
۱۳۲۰	حما ـ ریاق شمندوفرینك بعلبكدن حمایه‌قدر اولان ایكنجی‌قسمنك رسم قبول وكشادی
۱۳۲۰	حجاز تیمور یولنك زرقایه قدر اولان قسم مهمنك رسم كشادی
۱۳۲۰	كاغدخانه منبع صولرینك چشمه‌لره‌اساله‌سی
۱۳۲۰	حجاز تیمور یولنك زرقادن عمانه قدر اولان قسمنك رسم‌كشادی ٤ تشرین‌ثانی ۱۳۱۸
۱۳۲۰	سلانیك ریختمنك رسم كشادی
۱۳۲۰	اطغرل نشان ذیشان همایونك احداثی

سنهٔ هجریه

١٣٢٠ شام ـ حما تیمور یولنك بیروت ریختمنه الصاقی

١٣٢١ حیدر پاشا لیمان وریختمنك كشادی

١٣٢١ حجاز تیمور یولنك درعا ـ قدمشریف قسمنك رسم كشادی

١٣٢١ معدن مكتبنك وشامشریفده مكتب طبیهٔ ملكیهٔ شاهانه‌نك رسم كشادی
1902

پوسته وتلغراف نظارتی بنای جدیدینك وحبسخانه‌نك وضع اساسی . حیدر پاشا ریختمیله مشتملاتنك معاملات عمومیه یه كشادی

١٣٢١ حیدر پاشاده مكتب طبیهٔ عسكریه بنای جدیدینك رسم كشادی
1902

١٣٢١ روس ـ ژاپون محاربه‌سنك بدئی ٢٦ كانون ثانی ١٣١٩

١٣٢١ برنجی فریقلق رتبه‌سنك احداثی

١٣٢٢ حجاز تیمور یولنك معانه قدر اولان قسمنك رسم كشادی ١٩ اغستوس ١٣٢٠

١٣٢٢ طرابلس غرب ـ بنغازی تلغراف خطنك الصاقی

١٣٢٢ محرر شهیر شمس الدین سامی بكك وفاتی

١٣٢٢ سلطان مرادخامسك وفاتی

١٣٢٢ بغداد تیمور یولنك قونیه ـ اركلی قسمنك رسم كشادی

١٣٢٣ درنه‌ده تلسز تلغراف استاسیونی انشا آتنه بدأ

١٣٢٣ چوشیما محاربهٔ بحریه‌سی (ژاپونلرك موفقیت عظیمه‌سی)

١٣٢٣ استانبول ـ كوستنجه قابلوسنك رسم كشادی ٧ تموز ١٣٢١

١٣٢٣ صنعانك امام یحیی بن حمیدالدین طرفندن ضبطی [١٣٣ كون صكره اغستوسك اون سكزنده فیضی پاشا طرفندن استردادی]

١٣٢٣ استانبولده قصرغه

١٣٢٣ حمیدیه جامعی قربنده‌كی تعلیم میدانده آرابه درونده براقیلان بومبانك اشتعالی

١٣٢٣ تلفون آلات وادواتنك ممالك عثمانیه یه دخولنك شدتله منعی

١٣٢٣ ولایات ثلثه مراقبهٔ مالیه‌سی ماده‌سندن دولایی دول خمسه‌نك مدللی بعده لیمنی‌یی

سنهٔ هجریه

موقتاً اشغالی ویكرمی كون صكره قبول شرائطدن صكره تخلیه‌لری

١٣٢٣ روس ـ ژاپون بیننده مصالحه عقدی ٢٦ اغستوس ١٣٢١

١٣٢٣ حما حلب تیمور یولنك انشاسنه بدأ ؛ ادرنه محصولات معمولات سرگیسنك رسم كشادی وحیدر پاشا موقفنك وضع اساسی

١٣٢٣ ممالك عثمانیه‌ده تلسز تلغراف تأسیسی

١٣٢٣ برلین قونغره‌سنده مرخص بولنان علكساندر قره‌طودوری پاشانك وفاتی

١٣٢٣ حجاز تیمور یولی حیفا شعبه‌سنك رسم كشادی

١٣٢٣ فاو تلغراف خط كبیرینك ختامیله مخابراته بدأ اولندیغی

١٣٢٤ سان فرانسیسقو زلزله‌سی نیسان ١٣٢٢

١٣٢٤ آیدین وخداوندكار ولایتلرنده سیلاب كانون اول ١٣٢٢

١٣٢٤ شهر امینی رضوان پاشانك كوزتپه‌ده قتلی وبدرخان عائله‌سنك تبعیدی

١٣٢٤ ینبع البحر ـ مدینهٔ منوره تلغراف خطنك تمدیدینه مباشرت ٤ مایس ١٣٢٢

١٣٢٤ كامل پاشانك آیدین والیلكندن عزلیله رادوسده اقامته مأموریتی وبوندن دولایی ازمیر انكلتره قونسلوسخانه‌سنه التجاوصكره آلدیغی تأمینات اوزرینه درسعادته عودتی

١٣٢٤ تلسز تلغرافك رسم كشادی ١٩ اغستوس ١٣٢٢

١٣٢٤ حما ـ حلب تیمور یولنك رسم كشادی ٢١ ایلول ١٣٢٢

١٣٢٤ قواله ایله طاشوز بیننه قابلو وضع ورسم كشادی ٢٦ تشرین ثانی ١٣٢٢

١٣٢٤ شامده الكتریقلی ترامواى خطنك رسم كشادی ٢٥ كانون ثانی ١٣٢٢

١٣٢٥ سلانیك كورفزنده شركت خیریه واپورلری سیر وسفره باشلادیلر

١٣٢٥ صلح قونفرانسنك ایكنجی دفعه اولارق لاهیده انعقادی ٢ حزیران ١٣٢٣

١٣٢٥ قاضی كویندن حیدرپاشا اسكله‌سنه قدر ریختیم انشاسنه بدء اولندی ١٨ حزیران ١٣٢٣

سنهٔ هجریه

۱۳۲۵ محترق مکتب سلطانی بناسنك انشاسنه بدأ اولندی ۲۵ حزیران ۱۳۲۳

۱۳۲۵ درسعادت ـ پشته تلغراف خطنك رسم کشادی ۳ اغستوس ۱۳۲۳

۱۳۲۵ حجاز تیمور یولی خطنك مداین صالح موقعنه ایصالی ٤ اغستوس ۱۳۲۳

۱۳۲۵ حجاز تیمور یولی خطنك العلا موقعنه ایصالی

۱۳۲۵ العریش تلغراف خطنك وقونیه‌ده ذخیره بورسه‌سنك رسم کشادی

۱۳۲۵ ایرلانده ایله امریقا بیننده مارقونی اصولی اوزره‌تلسز تلغرافله‌مخابراته مباشرت‌اولندی ٤ تشرین اول ۱۳۲۳

۱۳۲۵ قره‌اوتاغ (قره‌تاغ) حرکت‌ارضی ۱٤ تشرین

۱۳۲۵ طربزون فرقهٔ عسکریه‌سی قوماندانی فریق خیری پاشانك ناجی نامنده برملازم طرفندن اتلافی وصوقومك اعدامی

سنهٔ هجریه

۱۳۲۵ زنکبار سلطانی‌سیدعلی بن‌حمودحضرتلرینك درسعادتی زیارتی

۱۳۲۵ شیمدی‌یه قدر بشکطاش ساحلسرایننده اجرااولونمقده‌اولان معایده رسمنك‌ویریلن ژورنال‌اوزرینه ییلدیزده‌اجراسی

۱۳۲۵ سلانیك مکتب حقوقنك رسم کشادی

۱۳۲۵ دینار ـ اکردیر تیمور یولی قسم اولنك انشاسنه مباشرت اولندی

۱۳۲۶ درسعادت ریختملری اوزرنده‌مبانیٔ جدیدهٔ رسومیه‌نك وضع اساسی

۱۳۲۶ خاصکوی حریق کبیری شباط ۱۳۲۳

۱۳۲۶ قونیه مکتب حقوقنك رسم کشادی

۱۳۲۵ مهاجرین مسافر خانه‌سنك وضع اساسی ۲۸ نیسان ۱۳۲٤

۱۳۲۶ آرناوود کوی حریق ۲۵ مایس ۱۳۲٤

۱۳۲۶ سلانیك الکتریق تراموایننك رسم کشادی ۱٤ حزیران ۱۳۲٤

ربیع الاول — مارت

ایام	ربیع الاول	مارت	مارت افرنجی	طلوع شمس د	طلوع شمس س	ملاحظات
پازارایرتسی	۲	۱	۱٤	۲	۱۲	پرهیز کبیر نصارا
صالی	۳	۲	۱۵	۰	۱۲	آصمه‌لره‌صو یورومه زمانی
چهارشنبه	٤	۳	۱٦	۵۷	۱۱	قرلنغجلرك كله زمانی
پنجشنبه	۵	٤	۱۷	۵٤		آخر بردالعجوزتربیع اول ۱ ساعت
※ جمعه	٦	۵	۱۸	۵۰		۱۸ دقیقه بعدالغروب
جمعه‌ایرتسی	۷	٦	۱۹	٤۷		
پازار	۸	۷	۲۰	٤٦		
پازارایرتسی	۹	۸	۲۱	٤۳		نوروزسلطانی تحویل‌شمس بحمل ۷ ساعت ٤۱ دقیقه
صالی	۱۰	۹	۲۲	٤۰		اول موسم بهار
چهارشنبه	۱۱	۱۰	۲۳	۳۷		قوز قاووران فورتنه‌سی
پنجشنبه	۱۲	۱۱	۲٤	۳٤		مولد النبی صلی‌الله تعالی علیه وسلم
※ جمعه	۱۳	۱۲	۲۵	۳۲		بشارت حمل مریم افرنجی
جمعه‌ایرتسی	۱٤	۱۳	۲٦	۲۷		استقبال نیرین ۳ساعت ٤۵ دقیقه بعدالغروب
پازار	۱۵	۱٤	۲۷	۲۵		ثروت‌فنونك یوم تأسیسی ۱۳۰۷
پازارایرتسی	۱٦	۱۵	۲۸	۲٤		اغاچلرك یشرمسی
صالی	۱۷	۱٦	۲۹	۲۱		چایلاقلرك كلیشی
چهارشنبه	۱۸	۱۷	۳۰	۱۸		فورتنه
پنجشنبه	۱۹	۱۸	۳۱	۱٦		اول سفر دریا
※ جمعه	۲۰	۱۹	۱	۱۳		نیسان افرنجی
جمعه‌ایرتسی	۲۱	۲۰	۲	۱۰		چیچكلرك آچیلمه زمانی
پازار	۲۲	۲۱	۳	۷		تربیع ثانی ۸ ساعت ۱۳ دقیقه
پازارایرتسی	۲۳	۲۲	٤	۵		
صالی	۲٤	۲۳	۵	۲		بلبللرك اوتمه زمانی
چهارشنبه	۲۵	۲٤	٦	۵۹	۱۰	
پنجشنبه	۲٦	۲۵	۷	۵٦		بشارت حمل مریم رومی
※ جمعه	۲۷	۲٦	۸	۵۳		قرلانغیج فورتنه‌سی
جمعه‌ایرتسی	۲۸	۲۷	۹	۵۱		اجتماع نیرین ٤ ساعت ٤۳ دقیقه بعدالغروب
پازار	۲۹	۲۸	۱۰	٤۹		ازدواج جمل
پازارایرتسی	۱	۲۹	۱۱	٤٦		ربیع الاخر
صالی	۲	۳۰	۱۲	٤٤		فورتنه
چهارشنبه	۳	۳۱	۱۳	٤۱		

ربیع الآخر — نیسان

ایام	ربیع الآخر	نیسان	نیسان افرنجی	طلوع شمس د	طلوع شمس س	ملاحظات
پنجشنبه	٤	۱	۱٤	۳۸	۱۰	
※ جمعه	۵	۲	۱۵	۳۵		موسم لاله تربیع اول ۹ ساعت ۱٤ دقیقه ۳۵ ثانیه
جمعه‌ایرتسی	٦	۳	۱٦	۳۳		
پازار	۷	٤	۱۷	۲۹		پارسده‌ترامووای كشادی ۱۲۹۸
پازارایرتسی	۸	۵	۱۸	۲۷		قوغو فورتنه‌سی
صالی	۹	٦	۱۹	۲۵		
چهارشنبه	۱۰	۷	۲۰	۲۳		تحویل شمس بثور ٦ ساعت ۵۲ دقیقه
پنجشنبه	۱۱	۸	۲۱	۲۰		اول ستهٔ ثور
※ جمعه	۱۲	۹	۲۲	۱۸		
جمعه‌ایرتسی	۱۳	۱۰	۲۳	۱٦		
پازار	۱٤	۱۱	۲٤	۱۲		استقبال نیرین ۸ ساعت ۲۵ دقیقه ۲٤ ثانیه
پازارایرتسی	۱۵	۱۲	۲۵	۱۰		
صالی	۱٦	۱۳	۲٦	۸		آخر ستهٔ ثور
چهارشنبه	۱۷	۱٤	۲۷	۵		جلوس پادشاهی ۱۳۲۵
پنجشنبه	۱۸	۱۵	۲۸	۳		رسیدن لاله بكمال
※ جمعه	۱۹	۱٦	۲۹	۰		
جمعه‌ایرتسی	۲۰	۱۷	۳۰	۵۸	۹	
پازار	۲۱	۱۸	۱	۵٦		بیضهٔ سرخ (بیوك پاسقالیه) مایس‌افرنجی ۳۱
پازارایرتسی	۲۲	۱۹	۲	۵۳		تربیع ثانی ۸ ساعت ۲۲ دقیقه ۳٦ ثانیه
صالی	۲۳	۲۰	۳	۵۱		
چهارشنبه	۲٤	۲۱	٤	٤۹		رصد دوربیننك ایجادی ۱٦۰۸
پنجشنبه	۲۵	۲۲	۵	٤٦		
※ جمعه	۲٦	۲۳	٦	٤٤		روزحضر چیچك فورتنه‌سی
جمعه ایرتسی	۲۷	۲٤	۷	٤۲		
پازار	۲۸	۲۵	۸	٤۰		نهایت قوت بهار
پازارایرتسی	۲۹	۲٦	۹	۳۷		اجتماع نیرین ۱۲ ساعت ۲۱ دقیقه ۸ ثانیه صباحلین
صالی	۱	۲۷	۱۰	۳۵		جماذی الاولی
چهارشنبه	۲	۲۸	۱۱	۳٤		
پنجشنبه	۳	۲۹	۱۲	۳۱		
※ جمعه	٤	۳۰	۱۳	۳۰		آخر ایام مطر

مارتده : مملكتمزده هوالر یاغمورلی وفورطنه‌لی كچر؛ قیش بیتمه‌مشدر. یازلق سبزه‌لر دیكیلیر. چیچكلرك تخملری اكیلیر. باغلر ایكنجی دفعه بودانیر. طیور اهلیه جیو جیو چیقاریرلر. میوه آغاچلری آشیلانیر؛ ناكهانی طوكلردن فدانلر وچیچكلر محافظه اولنمه‌لیدر. هوانك بركونده برقاچ دفعه تبدل ایتمه‌سی كونش چارپمه‌سی، نزله، برونشیت كبی عارضه‌لره سبب اولور. بونك ایچون احتیاطلی بولنمه‌لی، قیشلق البسه‌لری چیقارمامه‌لیدر.

نیسانده : هوالر یاواش یاواش دوزه‌لیر؛ بركتلی یاغمورلر یاغار؛ باغلره چوبوق غرس اولنور. آشی عملیاتنه نهایت ویریلیر. یازلق سبزه‌لرك زرعنه دوام ایدیلیر. قاوون وقارپوز اكیلیر. لیمونلقلردن صاقسیلر طیشاری چیقاریلیر. صحته كذلك اعتنا لازمدر. قیشلق البسه‌لری آكیر آكیر تبدیل ایتمه‌لیدر. فقط یوك فانیلالری بردن چیقارمامه‌لیدر.

جمادی الاول — مایس

ایام	جمادی الاولی	مایس	مایس افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
جمعه ایرتسی	٥	١	١٤	٩، ٢٨	
پازار	٦	٢	١٥	٢٤	تربیع اول ٩ ساعت ١٢ دقیقه بعدالغروب
پازارایرتسی	٧	٣	١٦	٢٣	قلیز قوباران فورتنه‌سی
صالی	٨	٤	١٧	٢٢	
چهارشنبه	٩	٥	١٨	١٩	موسم کل
پنجشنبه	١٠	٦	١٩	١٧	روسیه ایمپراطورینك تولدی
* جمعه	١١	٧	٢٠	١٦	
جمعه ایرتسی	١٢	٨	٢١	١٤	تحویل شمس بجوزا
پازار	١٣	٩	٢٢	١٢	اولکر فورتنه‌سی
پازارایرتسی	١٤	١٠	٢٣	١١	باغ اوغوله زمانی
صالی	١٥	١١	٢٤	١٠	نقصان ماء ارض استقبال نیرین ١٢ ساعت ١٣ دقیقه
چهارشنبه	١٦	١٢	٢٥	٨	صیجاقلرك بدئی
پنجشنبه	١٧	١٣	٢٦	٦	
* جمعه	١٨	١٤	٢٧	٥	روسیه ایمپراطورینك تتوجی
جمعه ایرتسی	١٩	١٥	٢٨	٢	قیون قرقه زمانی
پازار	٢٠	١٦	٢٩	٠١	نیل نهرینك ازدیادی
پازارایرتسی	٢١	١٧	٣٠	٠٠	قباق ملتمی
صالی	٢٢	١٨	٣١	٨، ٥٩	اول ریاح بوارح تربیع ثانی ٤ ساعت ١٥ دقیقه بعدالغروب
چهارشنبه	٢٣	١٩	١	٥٨	حزیران افرنجی
پنجشنبه	٢٤	٢٠	٢	٥٦	قلیز قیران فورتنه‌سی
* جمعه	٢٥	٢١	٣	٥٦	
جمعه ایرتسی	٢٦	٢٢	٤	٥٤	قلت میاه
پازار	٢٧	٢٣	٥	٥٣	شمال روزکارینك حبوبی
پازارایرتسی	٢٨	٢٤	٦	٥٣	بك اوغلی حریق کبیری ١٢٨٦
صالی	٢٩	٢٥	٧	٥٢	اجتماع نیرین ٧ ساعت ٣٨ دقیقه
چهارشنبه	١	٢٦	٨	٥١	جمادی الاخره جبالی ویشیل طلومبه حریقی ١٣٠١
پنجشنبه	٢	٢٧	٩	٥٠	موسم حصاد عروج عیسی علیه السلام
* جمعه	٣	٢٨	١٠	٤٩	
جمعه ایرتسی	٤	٢٩	١١	٤٨	فورتنه
پازار	٥	٣٠	١٢	٤٧	
پازارایرتسی	٦	٣١	١٣	٤٧	

جمادی الاخر — حزیران

ایام	جمادی الاخر	حزیران	حزیران افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
صالی	٧	١	١٤	٨، ٤١	تربیع اول ١٠ ساعت ٣٨ دقیقه
چهارشنبه	٨	٢	١٥	٤٦	المانیا ایمپراطورینك قعودی ١٨٨٨
پنجشنبه	٩	٣	١٦	٤٦	شمال روزکارینك هبوبی
* جمعه	١٠	٤	١٧	٤٥	
جمعه ایرتسی	١١	٥	١٨	٤٥	بروسه تیموریولنك کشادی ١٣٠٨
پازار	١٢	٦	١٩	٤٥	فورتنه
پازارایرتسی	١٣	٧	٢٠	٤٤	
صالی	١٤	٨	٢١	٤٤	تحویل شمس بسرطان
چهارشنبه	١٥	٩	٢٢	٤٤	استقبال نیرین ٢ ساعت ٢٨ دقیقه بعدالغروب
پنجشنبه	١٦	١٠	٢٣	٤٤	کون دونمی فورتنه‌سی
* جمعه	١٧	١١	٢٤	٤٤	
جمعه ایرتسی	١٨	١٢	٢٥	٤٥	
پازار	١٩	١٣	٢٦	٤٥	یپراق آشیسی زمانی
پازارایرتسی	٢٠	١٤	٢٧	٤٥	
صالی	٢١	١٥	٢٨	٤٥	
چهارشنبه	٢٢	١٦	٢٩	٤	تربیع ثانی ١٠ ساعت ٤٥ دقیقه صباحلین
پنجشنبه	٢٣	١٧	٣٠	٤٦	
* جمعه	٢٤	١٨	١	٤٧	تموز افرنجی
جمعه ایرتسی	٢٥	١٩	٢	٤٨	یپراق فورتنه‌سی
پازار	٢٦	٢٠	٣	٤٩	اول بارسموم
پازارایرتسی	٢٧	٢١	٤	٤٩	
صالی	٢٨	٢٢	٥	٥٠	
چهارشنبه	٢٩	٢٣	٦	٥٠	اجتماع نیرین ٣ ساعت ٣٦ دقیقه بعدالغروب
پنجشنبه	٣٠	٢٤	٧	٥١	میلاد یحیی علیه السلام
* جمعه	١	٢٥	٨	٥١	آتش کیجه‌سی رجب لیلهٔ رغائب
جمعه ایرتسی	٢	٢٦	٩	٥٣	آخر بوارخ
پازار	٣	٢٧	١٠	٥٤	فورتنه
پازارایرتسی	٤	٢٨	١١	٥٦	استانبولده زلزله وقوعی ١٣١٠
صالی	٥	٢٩	١٢	٥٧	
چهارشنبه	٦	٣٠	١٣	٥٨	

مایسده : هوالرایحه دوزلشدر . بوآی ریعان بهاردر . هرطرف جنت آسا برمنظره عرض ایدر. کوللرك موسم کمالیدر. اکثر چیچکلر آچار . باغلرده کوتوکلرك فلیزلری قیریلیر. کولله‌مه خسته‌لغنه قارشی کوکورت، میلدیویه‌قارشی کوزطاشی محلولی قوللانیلیر. ایپك بوجکلری چیقاریلیر . حیوانات چایره چیقار. حیوانلری صقاغیدن (اوکسوروکدن) محافظه ایچون بوزونلرینه کوکورت توتسیسی ویرمه‌لیدر.

حزیرانده : صیجاقلر ایجه باصمشدر . کونلر غایت اوزوندر . فقط یاواش یاواش قیصالمغه باشلار. باغلرده یاغمورلردن صوکره کوکورت سرپمکه دقت ایتمه‌لیدر . یاپراق آشیسی بو آیك یکرمیسنه قدر قابل اجرادر. میوه آغاجلری وسبزه‌لر صولانیر . ایپك بوجکلری قوزه یاپارلر . بو آیده کومسلری تمیزله‌مه‌لیدر . موسم حصاد ملك عثمانیه‌نك اکثر جهاتنده بو آیده باشلار.

رجب شریف — تموز

ایام	رجب	تموز	اغستوس افرنجی	طلوع شمس د س	ملاحظات
پنجشنبه	٧	١	١٤	٨، ٥٩	قرانسزلرك يوم مخصوصی تربیع اول ٢ ساعت ٤٤ دقیقه
* جمعه	٨	٢	١٥	٩، ١	زیارت مریم رومی
جمعه ایرتسی	٩	٣	١٦	٢	فرانسه والمانیا محاربه‌سنك اعلانی ١٨٧٠
پازار	١٠	٤	١٧	٤	
پازارایرتسی	١١	٥	١٨	٤	فورتنه
صالی	١٢	٦	١٩	٦	
چهارشنبه	١٣	٧	٢٠	٨	شدت حرارت
پنجشنبه	١٤	٨	٢١	٩	
* جمعه	١٥	٩	٢٢	١١	استقبال نیرین ٣ ساعت
جمعه ایرتسی	١٦	١٠	٢٣	١٢	عیدملیٔ عثمانی
پازار	١٧	١١	٢٤	١٣	تحویل شمس باسد
پازارایرتسی	١٨	١٢	٢٥	١٤	
صالی	١٩	١٣	٢٦	١٦	
چهارشنبه	٢٠	١٤	٢٧	١٩	حمرت عنب
پنجشنبه	٢١	١٥	٢٨	٢١	ییراق آشیسنك صوكی ایتالیا قرالنك قعودی
* جمعه	٢٢	١٦	٢٩	٢٣	١٩٠٠ تربیع ثانی ٦ ـ ٤ د
جمعه ایرتسی	٢٣	١٧	٣٠	٢٥	
پازار	٢٤	١٨	٣١	٢٧	قزیل اریك فورتنه‌سی
پازا ایرتسی	٢٥	١٩	١	٢٩	اغستوس افرنجی
صالی	٢٦	٢٠	٢	٣١	اول ایام باخور یوم ٨
چهارشنبه	٢٧	٢١	٣	٣٣	لیلهٔ معراج سعادت منهاج
پنجشنبه	٢٨	٢٢	٤	٣٥	
* جمعه	٢٩	٢٣	٥	٣٧	اجتماع نیرین ١٢ ساعت
جمعه ایرتسی	١	٢٤	٦	٤٠	شعبان
پازار	٢	٢٥	٧	٤٢	
پازارایرتسی	٣	٢٦	٨	٤٤	آخر ایام باخور
صالی	٤	٢٧	٩	٤٦	انکلتره قرالنك تتوجی ١٩٠٢ عثمانلی سیغوربطه قومپانیه‌-
چهارشنبه	٥	٢٨	١٠	٤٨	نیه‌سنك رسم کشادی نهایت قوت کرما
پنجشنبه	٦	٢٩	١١	٥١	تربیع اول ٨ ساعت ٤٩
* جمعه	٧	٣٠	١٢	٥٣	دقیقه بعدالغروب
جمعه ایرتسی	٨	٣١	١٣	٥٥	

شعبان المعظم — اغستوس

ایام	شعبان	اغستوس	اغستوس افرنجی	طلوع شمس د س	ملاحظات
پازار	٩	١	١٤	٩، ٥٨	اول صوم مریم
پازارایرتسی	١٠	٢	١٥	١٠، ٠٠	
صالی	١١	٣	١٦	٢	
چهارشنبه	١٢	٤	١٧	٥	
پنجشنبه	١٣	٥	١٨	٧	اوستریا ایمپراطورینك تولدی ١٨٣٠
※ جمعه	١٤	٦	١٩	١٠	لیلهٔ مبارکهٔ برات
جمعه ایرتسی	١٥	٧	٢٠	١٢	استقبال نیرین ٢ ساعت ١٢ دقیقه بعدالغروب
پازار	١٦	٨	٢١	١٤	تغییر اوراق اشجار
پازارایرتسی	١٧	٩	٢٢	١٧	
صالی	١٨	١٠	٢٣	١٩	تحویل شمس بسنبله
چهارشنبه	١٩	١١	٢٤	٢٢	آخر بادسموم
پنجشنبه	٢٠	١٢	٢٥	٢٤	
※ جمعه	٢١	١٣	٢٦	٢٧	تربیع ثانی ٩ ساعت ٤٢ د
جمعه ایرتسی	٢٢	١٤	٢٧	٣٠	
پازار	٢٣	١٥	٢٨	٣١	
پازارایرتسی	٢٤	١٦	٢٩	٣٥	لیلكلرك كیدیشی
صالی	٢٥	١٧	٣٠	٣٧	مهرجان فورتنه‌سی
چهارشنبه	٢٦	١٨	٣١	٤	
پنجشنبه	٢٧	١٩	١	٤٢	
※ جمعه	٢٨	٢٠	٢	٤٥	فورتنه اجتماع نیرین ١١ ساعت
جمعه ایرتسی	٢٩	٢١	٣	٤٧	٢٥ دقیقه بعدالغروب
پازار	٣	٢٢	٤	٥٠	میوه‌لرك كماله ایرمسی
پازارایرتسی	١	٢٣	٥	٥٢	رمضان المبارك
صالی	٢	٢٤	٦	٥٤	
چهارشنبه	٣	٢٥	٧	٥٧	بیلدیرجینك گچمی فورتنه‌سی
پنجشنبه	٤	٢٦	٨	١١، ٠١	قوچ آییرمه زمانی
※ جمعه	٥	٢٧	٩	٤	
جمعه ایرتسی	٦	٢٨	١٠	٧	
پازار	٧	٢٩	١١	١٠	تربیع اول ٣ ساعت ٤٤ دقیقه
پازارایرتسی	٨	٣٠	١٢	١٢	
صالی	٩	٣١	١٣	١٥	چایلاق فورتنه‌سی

تموزده : صیجاقلرك مؤثردر. كونلر برساعت قدر قیصالیر. تیشلق سبزه‌لر دیکیلیر. میوه‌لرك اكثری كماله ایرر. قاوون قارپوز چوغالیر. باغلرده اوچنجی چاپالامه عملیاتی اجرا ایدیلیر؛ حیواناته قورو ات ویریلیرسه پك نافعدر. صیجاقلر انسانه طوقونور؛ یوزده لكه‌لر حاصل اولور. دكز حماملرینك تام موسمیدر. چوق میوه یمك فساد معده‌یی موجب اولور.

آغستوسده : كیجه‌لر اوزار؛ بعض كونلر تحملفرسا صیجاقلر اولور، زیاده‌جه چی دوشر. كتان، خشخاش، زعفران، یولاف، شلغم، پانچار تخملری اكیلیر؛ ایلك زیتون محصولی طوپلانیر. اوزوملر ایجه كماله ایرر. قوواندن بال آلینیر. تموز و آغستوسده احوال صحیه‌یه دقت لازمدر. صیجاقلر ومیوه‌لر انسانه طوقونه‌بیلیر. سیوری سینكلردن تحفظ لازمدر. صیتمه‌یه اوغرامامق ایچون (كینین) آلملیدر.

رمضان المبارك — ایلول

ایام	رمضان المبارك	ایلول	ایلول افرنجی	طلوع شمس د س	ملاحظات
چهارشنبه	۱۰	۱	۱٤	۱۱,۱٦	
پنجشنبه	۱۱	۲	۱٥	۱۹	
* جمعه	۱۲	۳	۱٦	۲۲	
جمعه ایرتسی	۱۳	٤	۱۷	۲٤	انكسار كرما
پازار	۱٤	٥	۱۸	۲۷	
پازارایرتسی	۱٥	٦	۱۹	۳۰	استقبال نیرین ۱۲ ساعت ۱۷ دقیقه
صالی	۱٦	۷	۲۰	۳۲	
چهارشنبه	۱۷	۸	۲۱	۲٥	میلاد مریم
پنجشنبه	۱۸	۹	۲۲	۳۸	رأس سنهٔ هجریهٔ شمسیه ۱۲۸۹
* جمعه	۱۹	۱۰	۲۳	٤۱	
جمعه ایرتسی	۲۰	۱۱	۲٤	٤٤	تحویل شمس بمیزان
پازار	۲۱	۱۲	۲٥	٤۱	تربیع ثانی ٤ ساعت ٥٠ دقیقه
پازارایرتسی	۲۲	۱۳	۲٦	٥۰	كستانه قره‌سی فورتنه‌سی
صالی	۲۳	۱٤	۲۷	٥۲	عیدالصلیب
چهارشنبه	۲٤	۱٥	۲۸	٥٥	اغاجلردن صولرك چكیلمه‌سی زمانی
پنجشنبه	۲٥	۱٦	۲۹	٥۱	
* جمعه	۲٦	۰۷	۳۰	٥۹	
جمعه ایرتسی	۲۷	۱۸	۱	۱۲,۰۰	لیلهٔ قدر تشرین اول افرنجی
پازار	۲۸	۱۹	۲	٥	قوش كچیمی فورتنه‌سی
پازارایرتسی	۲۹	۲۰	۳	۸	اجتماع نیرین ٤ ساعت ٤٠ دقیقه
صالی	۳۰	۲۱	٤	۱	عرفه
چهارشنبه	۱	۲۲	٥	۱۲	شوال المكرم صلاة عیدفطر ۱۲ ساعت ٥۸ دقیقه
پنجشنبه	۲	۲۳	٦	۱٦	
* جمعه	۳	۲٤	۷	۱۹	
جمعه ایرتسی	٤	۲٥	۸	۲۲	
پازار	٥	۲٦	۹	۲٥	
پازارایرتسی	٦	۲۷	۱۰	۲۸	دیراق دوكمی زمانی
صالی	۷	۲۸	۱۱	۳۰	تربیع اول ۱۰ ساعت ۳ دقیقه
چهارشنبه	۸	۲۹	۱۲	۳۳	
پنجشنبه	۹	۳	۱۳	۳٥	مریم انا فورتنه‌سی

شوال — تشرین اول

ایام	شوال	تشرین اول	تشرین اول افرنجی	طلوع شمس د س	ملاحظات
* جمعه	۱۰	۱	۱٤	۱۲,۳۷	
جمعه ایرتسی	۱۱	۲	۱٥	٤۱	
پازار	۱۲	۳	۱٦	٤۳	اول ایام مطر
پازارایرتسی	۱۳	٤	۱۷	٤٥	
صالی	۱٤	٥	۱۸	٤۸	استقبال نیرین ۱۰ ساعت ٥۸ دقیقه
چهارشنبه	۱٥	٦	۱۹	٥۱	قرلانغیج فورتنه‌سی
پنجشنبه	۱٦	۷	۲۰	٥۳	
* جمعه	۱۷	۸	۲۱	٥٦	اول ایام غرس اشجار
جمعه ایرتسی	۱۸	۹	۲۲	۱,۰۰	
پازار	۱۹	۱۰	۲۳	۲	باغ بوزومی فورتنه‌سی
پازارایرتسی	۲	۱۱	۲٤	٤	تحویل شمس بعقرب
صالی	۲۱	۱۲	۲٥	۷	تربیع ثانی ۲ ساعت ۳۲د
چهارشنبه	۲۲	۱۳	۲٦	۸	برودت میاه
پنجشنبه	۲۳	۱٤	۲۷	۱۲	
* جمعه	۲٤	۱٥	۲۸	۱٤	
جمعه ایرتسی	۲٥	۱٦	۲۹	۱۷	شدت ریاح
پازار	۲٦	۱۷	۳۰	۱۹	اغاج كسمه زمانی
پازارایرتسی	۲۷	۱۸	۳۱	۲۲	بالق فورتنه‌سی
صالی	۲۸	۱۹	۱	۲٤	تشرین ثانی افرنجی اجتماع نیرین ۱۰ ساعت ۹د
چهارشنبه	۲۹	۲۰	۲	۲۷	روسیه ایمپراطورینك قعودی
پنجشنبه	۳۰	۲۱	۳	۲۹	ذی القعده
* جمعه	۱	۲۲	٤	۳۱	نهایت قوت حریف
جمعه ایرتسی	۲	۲۳	٥	۳٤	فورتنه
پازار	۳	۲٤	٦	۳٦	
پازارایرتسی	٤	۲٥	۷	۳۹	فورتنه
صالی	٥	۲٦	۸	٤۲	روز قاسم
چهارشنبه	٦	۲۷	۹	٤٤	انكلتره قرالنك تولدی ۱۸٤۱
پنجشنبه	۷	۲۸	۱۰	٤٦	تربیع اول ۲ ساعت ۲۳د
* جمعه	۸	۲۹	۱۱	٤۸	ایتالیا قرالنك تولدی
جمعه ایرتسی	۹	۳۰	۱۲	٥۰	اجتماع نیرین ۱۱ ساعت ۲٤د
پازار	۱۰	۳۱	۱۳	٥۲	

ایلولده : آرتق صغوقلر باشلار. كیجه‌لر اكثریا پك باردر. صباحلری سیس زیاده‌در. آرپه، یولاف، قیش پاتاتسی، طورپ، چاودار، بغدای، ابه كومجی، قرنه‌بهار، اسپناق زرع اولونور.

صوك بهار میوه‌لرینك زمان اقتطافیدر. اوزوم ایله تداوی، بروسه قاپلیجه‌لرینی زیارت بوآیده‌در. صیفیه‌لردن عودت ایتمه‌لیدر.

تشرین اولده : خزان روزكارلری باشلار. قاسم بوآیده‌در. سفر دریایه نهایت ویریلیر. ایلولده باشلانان باغ بوزومنه ختام ویریلیر. آغاج دیكمك ایچون الك مناسب موسم بوآیدر. بقله و ایلك بهار اسپناغی، بزلیه زرع اولونور. صاقسیلره «سوغان»ـلر آلینیر. طاووقلره حبوبات ویرمك نافعدر. آغاچلرك یرلری دكیشدیریلور.

ذی القعده — تشرین ثانی

ایام	ذی القعده	تشرین ثانی	تشرین ثانی افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
پازارایرتسی	۱۱	۱	۱۴	۱، ۵۳	
صالی	۱۲	۲	۱۵	۵۶	جنوب روزکارینك هبوبی
چهارشنبه	۱۳	۳	۱۶	۵۸	خسوف استقبال نیرین ۹ساعت ۳۴د بعدالغروب
پنجشنبه	۱۴	۴	۱۷	۲، ۰۰	
* جمعه	۱۵	۵	۱۸	۱	قوچ قاتیجی فورتنه‌سی
جمعه‌ایرتسی	۱۶	۶	۱۹	۲	
پازار	۱۷	۷	۲۰	۵	
پازارایرتسی	۱۸	۸	۲۱	۸	فورتنه
صالی	۱۹	۹	۲۲	۱۰	دخول مریم بمحراب افرنجی
چهارشنبه	۲۰	۱۰	۲۳	۱۲	تحویل شمس بقوس تربیع
پنجشنبه	۲۱	۱۱	۲۴	۱۳	فورتنه
* جمعه	۲۲	۱۲	۲۵	۱۵	
جمعه‌ایرتسی	۲۳	۱۳	۲۶	۱۷	اغاجلردن صولرك چكلمه‌سی
پازار	۲۴	۱۴	۲۷	۱۸	
پازارایرتسی	۲۵	۱۵	۲۸	۲۰	اول صوم میلاد
صالی	۲۶	۱۶	۲۹	۲۱	اولكر فورتنه‌سی
چهارشنبه	۲۷	۱۷	۳۰	۲۳	کانون اول افرنجی اجتماع
پنجشنبه	۲۸	۱۸	۱	۲۴	نیرین ۶ساعت ۲۹ دقیقه
* جمعه	۲۹	۱۹	۲	۲۵	اوستریا ایمپراطورینك قعودی ۱۸۴۸
جمعه‌ایرتسی	۳۰	۲۰	۳	۲۶	ذی الحجه هبوب عواطف
پازار	۱	۲۱	۴	۲۸	دخول مریم بمحراب رومی
پازارایرتسی	۲	۲۲	۵	۲۹	
صالی	۳	۲۳	۶	۳۰	ابتدای ریح شمالی
چهارشنبه	۴	۲۴	۷	۳۱	فورتنه
پنجشنبه	۵	۲۵	۸	۳۲	یپراق دوكنك نهایتی
* جمعه	۶	۲۶	۹	۳۳	حمل مریم تربیع اول ۴ ساعت ۲۵ دقیقه
جمعه‌ایرتسی	۷	۲۷	۱۰	۳۴	قره قیش فورتنه‌سی
پازار	۸	۲۸	۱۱	۳۵	عرفه
پازارایرتسی	۹	۲۹	۱۲	۳۶	صلاة عید اضحی ۳-۲۶ د
صالی	۱۰	۳۰	۱۳	۳۶	

ذی الحجه — کانون اول

ایام	ذی الحجه	کانون اول	کانون اول افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
چهارشنبه	۱۱	۱	۱۴	۲، ۳۷	
پنجشنبه	۱۲	۲	۱۵	۳۷	فورتنه استقبال نیرین ۸ ساعت
* جمعه	۱۳	۲	۱۶	۳۸	۲۴ دقیقه
جمعه‌ایرتسی	۱۴	۴	۱۷	۳۸	
پازار	۱۵	۵	۱۸	۳۸	اول شب یلدا
پازارایرتسی	۱۶	۶	۱۹	۳۹	
صالی	۱۷	۷	۲۰	۳۹	
چهارشنبه	۱۸	۸	۲۱	۳۹	فورتنه
پنجشنبه	۱۹	۹	۲۲	۳۹	اول اربعین
* جمعه	۲۰	۱۰	۲۳	۳۹	تحویل شمس بجدی
جمعه‌ایرتسی	۲۱	۱۱	۲۴	۳۹	تربیع ثانی ۷ساعت ۵۲ د
پازار	۲۲	۱۲	۲۵	۳۹	میلاد عیسی ع م افرنجی
پازار ایرتسی	۳۳	۱۳	۲۶	۳۹	
صالی	۲۴	۱۴	۲۷	۳۸	آخر شب یلدا
چهارشنبه	۲۵	۱۵	۲۸	۳۸	كون دونمی فورتنه‌سی
پنجشنبه	۲۶	۱۶	۲۹	۳۷	
* جمعه	۲۷	۱۷	۳۰	۳۷	فورتنه اجتماع نیرین ۱ ساعت
جمعه‌ایرتسی	۲۸	۱۸	۳۱	۳۶	۳۲ دقیقه بعدالغروب
پازار	۲۹	۱۹	۱	۲۶	کانون ثانی افرنجی رأس سنهٔ میلادیه ۱۹۱۱
پازار ایرتسی	۳۰	۲۰	۲	۳۵	محرم الحرام رأس سنه ۱۳۲۹
صالی	۱	۲۱	۳	۳۴	
چهارشنبه	۲	۲۲	۴	۳۳	فورتنه
پنجشنبه	۳	۲۳	۵	۳۲	
* جمعه	۴	۲۴	۶	۳۱	اطفائیه الاینك تشكیل ۱۲۸۸
جمعه‌ایرتسی	۵	۲۵	۷	۳۰	میلاد عیسی ع م رومی ایتالیا قرالیچه‌سنك تولدی
پازار	۶	۲۶	۸	۲۹	تربیع اول ۳ساعت ۲۴ دقیقه
پازار ایرتسی	۷	۲۷	۹	۲۸	زمهریر فورتنه‌سی
صالی	۸	۲۸	۱۰	۲۷	اشتداد برودت
چهارشنبه	۹	۲۹	۱۱	۲۶	
پنجشنبه	۱۰	۳۰	۱۲	۲۴	
* جمعه	۱۱	۳۱	۱۳	۲۲	

تشرین ثانیده : صوك بهار ختامه ایردر . پاصدیرمه یازی، دینیلن صیجاق هوالر بو آیده‌در . باغلر كریزمه ایدیلیر . چبوق غرس اولنور . كوریه فدانلرك دیبلری صغوقه قارشی قوری اوتلرله اورتیلور . چیفت سورولور . زیتون و كستانه محصوللری طوپلانور . قیشلق البسه‌لری آرتق كیمه‌لیدر .

کانون اولده : صغوقلر آرتار . سوركلی غمورلر باشلار . قاریاغار . شب یلدا بو آیده‌در . طوكلردن اول غرسیاتی اكمال ایتملیدر . فدانلری صغوقدن محافظه چاره‌سنه توسل ایله‌ملیدر . آغاجلر نقل اولنور . رأس سنهٔ افرنجیه بو آیده‌در . حیوانات آغیللره نقل اولونور . سه‌رلرده صوبالر یانار . زمهریر بو آیده‌در . هوالر متبدل اولدیغندن صحته زیاده‌سیله اعتنا ایدلمه‌لیدر .

محرم الحرام — کانون ثانی

ایام	محرم	کانون ثانی	کانون ثانی افرنجی	طلوع شمس س د	ملاحظات
جمعه ایرتسی	١٣	١	١٤	٢، ٢١	استقبال نیرین ٧ ساعت ٢٢ د
پازار	١٤	٢	١٥	٢٠	بعدالغروب رأس سنهٔ میلادیه
پازار ایرتسی	١٥	٣	١٦	١٨	رومی ١٩١١ فورتنه
صالی	١٦	٤	١٧	١٧	
چهارشنبه	١٧	٥	١٨	١٥	
پنجشنبه	١٨	٦	١٩	١٣	حاچك صویه اتلمسی
* جمعه	١٩	٧	٢٠	١١	
جمعه ایرتسی	٢٠	٨	٢١	١٠	تحویل شمس بدلو
پازار	٢١	٩	٢٢	٨	یوم عاشورا تربیع ثانی ٢ ساعت ٨ دقیقه
پازار ایرتسی	٢٢	١٠	٢٣	٥	
صالی	٢٣	١١	٢٤	٤	انکلتره قرالنك قعودی ١٩٠١
چهارشنبه	٢٤	١٢	٢٥	٢	
پنجشنبه	٢٥	١٣	٢٦	٢، ٠١	فورتنه
* جمعه	٢٦	١٤	٢٧	٥٩	المانیا ایمپراطورینك قعودی
جمعه ایرتسی	٢٧	١٥	٢٨	٥٧	شدت سرما
پازار	٢٨	١٦	٢٩	٥٥	آیاندون فورتنه‌سی
پازار ایرتسی	٢٩	١٧	٣٠	٥٢	آخر اربعین اجتماع نیرین
صالی	٣٠	١٨	٣١	٥١	اول خمسین
چهارشنبه	١	١٩	١	٤٨	شباط افرنجی صفرالخیر
پنجشنبه	٢	٢٠	٢	٤٦	
* جمعه	٣	٢١	٣	٤٣	
جمعه ایرتسی	٤	٢٢	٤	٤	ازدواج حیوانات
پازار	٥	٢٣	٥	٣٨	
پازار ایرتسی	٦	٢٤	٦	٣٦	غایت قوت سرما تربیع اول
صالی	٧	٢٥	٧	٣٣	فورتنه
چهارشنبه	٨	٢٦	٨	٣١	
پنجشنبه	٩	٢٧	٩	٢٩	
* جمعه	١٠	٠٨	١٠	٢٧	
جمعه ایرتسی	١١	٢٩	١١	٢٥	
پازار	١٢	٣٠	١٢	٢٢	استقبال نیرین
پازار ایرتسی	١٣	٣١	١٣	٢٠	

صفرالخیر — شباط

ایام	صفر	شباط	شباط افرنجی	طلوع شمس س د	ملاحظات
صالی	١٤	١	١٤	١، ١٧	
چهارشنبه	١٥	٢	١٥	١٥	اغاج دیکمه زمانی
پنجشنبه	١٦	٣	١٦	١٣	
* جمعه	١٧	٤	١٧	١٠	
جمعه ایرتسی	١٨	٥	١٨	٦	
پازار	١٩	٦	١٩	٣	تحویل شمس بحوت
پازار ایرتسی	٢٠	٧	٢٠	١، ٠٠	برنجی جمره هوایه تربیع ثانی ١١ ساعت ٥٢ دقیقه
صالی	٢١	٨	٢١	١٢، ٥٨	فورتنه
چهارشنبه	٢٢	٩	٢٢	٥٦	
پنجشنبه	٢٣	١٠	٢٣	٥٣	فورتنه
* جمعه	٢٤	١١	٢٤	٥٠	
جمعه ایرتسی	٢٥	١٢	٢٥	٤٩	
پازار	٢٦	١٣	٢٦	٤٦	
پازار ایرتسی	٢٧	١٤	٢٧	٤٣	ایکنجی جمره صویه
صالی	٢٨	١٥	٢٨	٤١	اجتماع نیرین ٨ ساعت ٣٢ د
چهارشنبه	٢٩	١٦	١	٣٨	لیلکلرك کلمه زمانی
پنجشنبه	١	١٧	٢	٣٦	ربیع الاول
* جمعه	٢	١٨	٣	٣٣	انکسار سرما
جمعه ایرتسی	٣	١٩	٤	٣٠	
پازار	٤	٢٠	٥	٢٦	فورتنه
پازار ایرتسی	٥	٢١	٦	٢٣	اوچنجی جمره طپراغه
صالی	٦	٢٢	٧	٢٠	جریان ماء اشجار تربیع اول ٦ ساعت ٥٨ د بعدالغروب
چهارشنبه	٧	٢٣	٨	١٨	باغ بودامه زمانی
پنجشنبه	٨	٢٤	٩	١٦	قلم آشیسی زمانی
* جمعه	٩	٢٥	١٠	١٤	
جمعه ایرتسی	١٠	٢٦	١١	١٠	اول برد عجوز خسوف فورتنه
پازار	١١	٢٧	١٢	٨	لیلهٔ مولد النبی صلی الله تعالی علیه وسلم
پازار ایرتسی	١٢	٢٨	١٣	٦	اصمه‌لره صویورمه زمانی

کانون ثانیده: قیش بوتون شدتی کوسترر. بویوك فورطنه‌لر اولور. کونلر اوزامغه باشلار. باغلره کوبره نقل اولونور. کوتوکلر طفیلاته قارشی باداته ایدیلیر. آغاجلرك قورومشلری کسیلیر. اشجار غرس ونقل اولونور. لیمونلقلرك حرارتی اون درت درجه‌دن آشاغی دوشمه‌ملیدر. قویونلر طوغورمغه باشلار. هندیلر قولوچقه اولور. قیزاق اکلنجه‌لری بو آیده‌در.

شباطده: موسم شتا آرتق ختامه یوز طوتار. شباط یا ایکی یا برکون اکسیك اولدیغی ایچون «قیصیر» آی دیرلر. باغلر بودانیر. آشی یاپیلاجقسه چوبوقلر احضار ایدیلیر. غرسیاته دوام اولونور. قلم آشیسنه باشلانیر. تارلالرك صویی آقیدیلیر. سبزه باغچه‌لری ایزله‌نیر. بوتون میوه آغاجلری بودانیر. هوا مساعده ایتدکجه حیوانات قیره چیقاریلیر. طاووقلر قولوچقه اولورلر. هوالر بعضاً آچدیغی ایچون وجود امراضه پك مستعددر. جمره‌لر بو آیده دوشر.

كوندوز وكیجه‌لرك امتداد وتناقصی

كوندوزلرك امتداد ، كیجه‌لرك تناقصی

	ثانیه	دقیقه	ساعت
كانون‌اول طقوزندن نهایتنه دكین	٠٠	١٨	٠
كانون‌ثانی ابتداسندن «	٠٨	٠٤	١
شباط « «	٥٢	١٤	١
مارت « «	٠٠	٢٤	١
نیسان « «	٤٠	١٠	١
مایس « «	٢٠	٤١	٠
حزیران « طقوزینه قدر	٥٠	٠١	١

كیجه‌لرك امتدادی ، كوندوزلرك تناقصی

	ثانیه	دقیقه	ساعت
حزیران طقوزندن نهایتنه دكین	٤٢	١٤	٠
تموز ابتداسندن «	١٤	٥٧	٠
اغستوس « «	٥٤	١٨	١
ایلول « «	٠٢	٢١	١
تشرین‌اول « «	٣٢	١٦	١
تشرین‌ثانی « «	٣٤	٤١	٠
كانون‌اول « طقوزینه قدر	٣٤	٠٢	١

خسوف وكسوف

بوسنه واقع اوله‌جق خسوف وكسوفلردن استانبولدن یالكز تشرین‌ثانینك دردنجی پنجشنبه كیجه‌سی وقوعبوله‌جق اولان خسوف كلی رؤیت اولنه‌جقدر . معلوم اولدیغی اوزره خسوف: قمرك ، كسوف : شمسك طوتولماسنه دینور .

خسوف مذكورك بدایت ، وسط ونهایت زمانلری

	ساعت اذانی ایله			ساعت زوالی ایله			
	ثانیه	دقیقه	ساعت	ثانیه	دقیقه	ساعت	
بدأ خسوف	١٤	٥٣	٧	٠١	٤٠	١٢	بدأ خسوف
بدأ خسوف كلی	٠٨	٠٤	٩	٥٥	٥٠	١	بدأ خسوف كلی
وسط خسوف	٠٢	٣٠	٩	٤٩	١٦	٢	وسط خسوف
نهایت خسوف كلی	٥٦	٥٥	٩	٤٣	٤٢	٢	نهایت خسوف كلی
نهایت خسوف	٥٠	٠٦	١١	٣٧	٥٣	٢	نهایت خسوف

(ساعت زوالی ایله: نصف اللیلدن صوكره)

آلاتورقه یعنی اذانی ساعت ایله آلافرانغه یعنی زوالی ساعتك یكدیكرینه تحویلی

اذانی ساعتك آلافرانغه (زوالی) یه تحویلی ـ درون تقویمده ساعت وسطی ایله اوقات جداولنده اخشام اذانی ستوننده وتحویلی مراد اولنان كونك حذاسنده بولنان ساعت ودقیقه اذانی ساعتك اشعارینه ضم اولنورسه ـ مجموع اون ایكیدن فضله ظهور ایتدیكی تقدیرده اون ایكی طرح ایدلملیدر ـ وسطی ساعت اولور .

آفرانغه ساعتك اذانی یه تحویلی ـ اخشام اذانی ستونندن اخذ اولنه جق ساعت ودقیقه وسطی ساعتك اشعارندن طرح ـ اولونامادیغی تقدیرده اون ایكی ضم ایدیله رك صوكرا طرح ـ اولوندقده اذانی اولور .

استانبولده حساب وسطی ایله احوال هوائیه

قارلی كونلر	١٤	میزان هوانك ارتفاعی	٧٦٫٥
یاغمورلی كونلر	٧٠	درجهٔ حرارت	١٧٫٥
پویراز هواسی	١٤٣	ارتفاع مطر	٧١٫١٢٥
لدوس هواسی	١٢٢	فورطنه‌لی كونلر	١٥

استانبولده وقت زوالده یعنی اون ایكی ایكن ممالك آتیه‌ده شویله‌در :

استانبول			١٢	نیویورق	كیجه یاریسندن صكره	٣٢	٥
اسكندریه		١٠	١٢	ریبودوژانیرو	«	٣٩	٧
پترسبورغ		٢٣	١٢	لیزبون	صباح	٥٤	٩
موسقووا		٣	١	دوبلن	«	٣	١٠
شام		٥٠	١٢	مادرید	«	١٥	١٠
مدینه		١٠	١	لوندره	كوندوز	٢٦	١٠
طهران		٥٦	١	پارس	«	٣٠	١٠
بخارا		٤٢	٢	جزایر	«	٤٠	١٠
بومبای		١٨	٣	روما	«	١٨	١١
زنكبار		٧	١	برلین	«	٢٤	١١
باتاویا		٣٩	٥	ویانه	«	٣٦	١١
پكین		١٧	٦	ستوقهولم	«	٤٢	١١
سیدنه‌ی		٢١	٨	امید بورونی	«	٤٦	١١
مكسیقو	كیجه یاریسندن صوكرا	٥٠	٣	وارشووا	«	٤٧	١١
پاناما	« «	١٨	٥	آتنه		١٠	١٢
واشینغتون	« «	٢٨	٥	یكرش		٣٠	١٢

ایام ولیالئ مبارکهٔ اسلامیه

ليلهٔ مولدالنبی (ع.م)	:	مارتك اون برنجی پنجشنبه کیجه‌سی
ليلهٔ رغائب عمیمة المواهب	:	حزیرانك یکرمی بشنجی جمعه کیجه‌سی
ليلهٔ معراج سعادت منهاج	:	تموزك یکرمی برنجی چهارشنبه کیجه‌سی
ليلهٔ مبارکهٔ برات	:	آغستوسك یدنجی جمعه ایرتسی کیجه‌سی
غرهٔ شهر صیام	:	آغستوسك یکرمی اوچنجی بازار ایرتسی کونی
زیارت خرقهٔ سعادت	:	ایلولك آلتنجی بازار ایرتسی کونی
ليلهٔ جلیلهٔ قدر	:	ایلولك اون سکزنجی جمعه ایرتسی کیجه‌سی
عید سعید فطر	:	ایلولك یکرمی برنجی صالی کونی
عید سعید اضحا	:	تشرین ثانینك یکرمی طقوزنجی بازار ایرتسی کونی
رأس سنهٔ هجریهٔ قمریه [١٣٢٩]	:	کانون اولك یکرمنجی بازار ایرتسی کونی
یوم عاشورا	:	کانون اولك یکرمی طقوزنجی چهارشنبه کونی
ليلهٔ مولدالنبی (ع.م)	:	شباطك یکرمی سکزنجی بازار ایرتسی کیجه‌سی

عید ملئ عثمانی

ملت معظمهٔ عثمانیه‌نك استرداد حق حریت ایتمه‌سی وقانون
اساسینك دفعهٔ ثانیه اولارق اعلانی

٢٤ جماذی‌الاخر ١٣٢٦
١٠ تموز ١٣٢٤

مجلس مبعوثانك یوم کشادی

٢٣ ذی‌القعده ١٣٢٦
٤ کانون اول ١٣٢٤

ايام مخصوصهٔ خرستيانيه

تقويم شمسى يه تابع اولان ايام مخصوصه

٢٥ كانون اول — ميلاد عيسى (بوكوندن صكره كلن پازار كونى ابراهيم ، اسحق ، يعقوب ، يوسف ، داود ، سليمان (ع . م) ايله توراتده مذكور صلحا ايچوندر .)

٢٦ » — مريمك مادر مسيح اولديغنى تذكار مخصوصدر .

٢٧ » — نصرانيت يولنده فداى جان ايدن استفان نامنه .

١ كانون ثانى — (رأس سنهٔ ميلاديه) ختان عيسى. ينه بوكون قيصرى‌يه، پسقپوسى واسيليوس ايچوندر . (لاتينلر ٣١ كانون اولده ، ارمنيلر ٢ كانون ثانيده اجراايدرلر)

٦ » — تعميد عيسى (ارمنيلر ميلادايله تعميدى بركونده يعنى ٦ كانون ثانيده اجراايدرلر)

٧ » — يحيى عليه السلام نامنه .

١٧ » — مصرلى آنطونيوس نامنه (لاتينلر ٢٩ كانونده ، ارمنيلر ١٩ روميده تذكار ايدرلر .)

١٨ » — اسكندريه پطريقى آناستاسيوس ايله كيريلوس نامنه .

٢٠ » — راهب افتميوس نامنه . (اورتودوقسلر اجرا ايدر .)

٢١ » — فداكاران رهباندن آناستاسيوس نامنه . (اورتودوقسلره مخصوصدر)

٢٥ » — استانبول پطريقى غريغور نامنه (ارمنيلره مخصوصدر)

٢٧ » — استانبول پطريقلرندن يوانيس خرستوسيوس نامنه (اورتودوقسلره لاتينلره مخصوص ٣ كون)

٣٠ » — قيصريه پسقپوسى واسيليوس ايله غره‌غوار نامنه (بوكا مكتب يورطيسى دخى ديرلر .)

٢ شباط — مريمك ذات مسيحى توليدنك قرقنجى كونى بيت اللحمه كوتوريشنى تذكاره مخصوصدر (ارمنيلر ١٦ شباطده اجرا ايدرلر)

٨ » — ذكريا (ع . م) نامنه .

١٠ — لاپسكيده راهب حرالامبوس نامنه (اورتودوقسلره مخصوصدر)

١٧ » — مقتول تئه‌دوس نامنه ايلك پرهيز هفته‌سنده ارمنيلر‌ه برابر دخى تذكار ايدرلر .

٩ مارت — قرق چوجق نامنه .

٢٥ » — بشارت حمل مريم .

٢٣ نيسان — نصارادن يورئيوس ايچون (لاتينلر افرنجينك ٢٣ نده)

٩ مايس — اشعيا (ع . م) نامنه .

٢٠ » — بيوك قسطنطينك والده‌سى (الهنا) ايچون .

٢٤ حزيران — ولادت يحيى (ع . م) نامنه .

٢٩ حزيران — حواريوندن پهتروس و پاولوس نامنه .

٣٠ » — عموم حواريون ايچون .

٢ تموز » — التئام لباس مريم .

٢١ » — الياس (ع . م) ايچون .

٢٥ « — والدهٔ مریم ایچون .

٢٦ « — اعزات نصارادن پاراشکیوه نامنه (اورتودوقسلرك یوم مخصوصیدر)

٦ اغستوس — (عیـد تجلی) حواریوندن پتروس ، پاولوس یاقوسـك بعدالرفع مسیحی طورسیناده رؤیتلرینی تذکار ایچون (ارمنیلر بو کوندن اول ویا صـوکره کلن پازار کونـنه تصادف ایتدیررلر)

١٥ « — وفات مریم (اون بش کون اول پرهیز باشلار)

٢٠ « — شموئیل (ع . م) .

٢٩ « — یحیی (ع . م) .

٣٠ « — میان مریمی تلثیم نامنه .

٥ ایلول — موسی (ع . م) ایچون .

٨ « — ولادت مریم .

١٤ « — صلیبی کشف ایدن (الهٔنا) یه تشکر ایچون .

٢٤ « — حواریوندن یوخنان ایچون .

٦ تشرین‌اول — حواریوندن طوما ایچون .

٧ « — حواریوندن لوقا ایچون .

٢٦ « — مقتول دیمتریوس ایچون (اورتودوقسلرك)

٨ تشرین‌ثانی — ملائکهٔ مقربین نامنه .

٢١ « — عید تقدمه (مریمك یدی یاشنده ایکن معبده خادم اولدیغنی تذکاردر)

٢٥ « — اعزادن (اقاتریتی) نامنده‌کی مقتوله ایچون (اورتودوقسلرله برابر لاتینلرده طوتار)

٣٠ « — حواریوندن اك اول استانبوله کلن آندریاس ایچون .

٥ کانون‌اول — عابد صاوا ایچون (لاتین و اورتودوقس)

٦ « — پسقپوس نیقولائوس ایچون .

٨ « — عید بکارت

٩ « — مریمك رحم مادره دوشدیکی کونی تذکار ایچوندر .

١٢ « — قبریس پسقپوسی اسپیریدون نامنه .

١٧ « — دانیال (ع . م)ایله عظمای نصارادن (آنانیا) و (آزاریا) و (میقائیل) نامارینه .

٢٥ « — میلاد عیسی (ع . م)

سبعینیه : پاسقالیه‌دن ٧٠ کون اول اولان پازار (بو کونده مسیحك کمرکجی ایله یهودی کاهن حقنده‌کی بیاناتی تذکار ایدیلور) .

پاسقالیا : ٦٣ کون مقدمکی پازار (مسیحك ولد سفیه حقنده مثالی یاد ایدیلور)

پاسقالیادن : ٥٦ کون اول اولان پازار . (بوکا لسان عوامده ات کسیمی هفته‌سی دینیلور . (و مسیحك یوم قیامت حقنده‌کی کلماتی تذکار ایدیلور)

پاسقالیادن : ٤٩ کون مقدمکی پازار (بوکا عوام پرهیز هفته‌سی دیر . مسیحك جد بنی بشر حقنده‌کی کلماتی یاد اولنور)

پرهیز کبیر : پاسقالیادن ٧ هفته ٤٣ کون مقدمکی پازار (بوکون سلانیك متره‌پولیدی غره‌غوریوس پالامیدیس یاد اولنور)

عبدالرمادل : پرهیزك برنجی چهارشنبه‌سنده اجرا اولنور .
ارائهٔ صلیب : پرهیزك ایلك پازار کونی .
پاسقالیادن : ٢٧ کون مقدمکی پازار (استانبول پطریقلرندن تردبانلی یوانیس ذکر ایدیلور .)
پاسقالیادن : ٣١ کون اولکی پازار . مصرلی بر نائبه‌یی تذکار ایچون .
پاسقالیادن : ١٤ کون اولکی پازار . (مسیحك بر صپایه راکباً جلیله‌دن قدسه عودتی تخطر ایدیلور . برکون اولده احیای الاموات ایدیشی یاد اولنور .)
وقعهٔ یوسف وذلیخا : پاسقالیادن ٦ کون اولکی پازار ایرتسی .
مخدرات عشره : پاسقالیادن ٥ کون اولکی صالی . (یودانك مسیحه‌اولان اهانتنه اظهار ماتم ایدیلور.)
پاسقالیادن : ٣ کون اولکی پنجشنبه (مسیحك حواریون ایله صوك ایتدیکی طعام تذکار ایدیلور .)
جمعهٔ مبارکه : پاسقالیادن برکون اولکی جمعه . (یوم مذکورده صلیب مسیح نامنه ماتم و صوم اجرا ایدیلور)
پرهیزك صوك کونی دفن مسیح یورطیسی‌در . بیضهٔ سرخ پاسقالیه‌سی . (بوکون مسیحك حرقددن خروجی زعمم اولنمغله تشکراً بایرام یاپیلور .)
عروج عیسی : پاسقالیادن قرق کون صکره‌کی پنجشنبه .
پاسقالیادن ٥٠ کون صکره‌کی پازاردرکه (پانته‌قوت) دینلور . بوکون روح‌القدسك حواریون اوزرینه نزولی تذکار ایدیلور .
عدالاقانیم : پانته‌قوتدن تام برهفته صکره‌کی پازار . سبعین ثانی پاسقالیانك ٧٠ نجی‌کونی (بوکوندن بدأ ایله لاتین مذهبنده بولنانلر (Féte — Dieu) بیوك یورطی طوتارلر .)

ملوك اسلامیه

خلفای راشدین « رضعم »

مدت خلافتلری ٣٠ سنه

سنهٔ هجریه		سنه	آی	کون	سنی
١٣—١١	ابوبکر الصدیق	٢	٣	١٠	٦٣
٢٣—١٣	عمر الفاروق	١٠	٦	٥	٦٣
٣٥—٢٣	عثمان بن عفان	١١	١١	٢٥	٨٨
٤٠—٣٦	علی بن ابی طالب	٤	٩	٣	٦٣

ملوك بنی امیه

« سفیانیه عائله‌سی »

سنهٔ هجریه		سنه	آی	کون	سنی
٦٠ — ٤١	معاویه بن ابی سفیان	١٩	٣	٠	٧٨
٦٤ — ٦٠	یزید بن معاویه	٣	٨	٠	٣٨
٦٤ — ٦٤	معاویه بن یزید	٠	١	١٠	٢١

« مروانیه عائله‌سی »

٦٥ — ٦٤	مروان بن‌الحکم	٠	١٠	٠	٦٣
٨٦ — ٦٥	عبدالملك بن مروان	٢١	٥٥	١٥	٦٠
٩٦ — ٨٦	ولید بن عبدالملك	٩	٨	٠	٤٨
٩٩ — ٩٦	سلیمان بن عبدالملك	٢	٨	٠	٤٥
١٠١ — ٩٩	عمر ابن العبدالعزیز	٢	٥	٠	٣٩
١٠٥ — ١٠١	یزید بن عبدالملك	٤	١	٠	٢٩
١٢٥ — ١٠٥	هشام بن عبدالملك	١٩	٨	٥	٥٢
١٢٦ — ١٢٥	یزید بن ولید بن عبدالملك	١	٢	٢٢	٤٢
١٢٦ — ١٢٦	یزید بن ولید بن عبدالملك	٠	٥	٠	٤٠
١٢٧ — ١٢٦	ابراهیم بن ولید عبدالملك	٠	٢	١٠	٣٨
١٣١ — ١٢٧	مروان بن محمد بن مروان	٥	١٠	٠	٦٠

ملوك عباسیه

مدت حکومتلری سنه ٥٢٤

سنهٔ هجریه		سنه	آی	کون	عمرلری
١٣٦ — ١٣٢	ابوالعباس السفاح	٤	٨	٠	٣٢
١٥٨ — ١٣٦	ابوجعفر المنصور	٢٢	٠	٠	٦٣
١٦٩ — ١٥٨	مهدی محمد بن ابوعبدالله	١٠	١	١٥	٤٢
١٧٠ — ١٦٩	موسی هادی ابن‌المهدی	١	١	٢٣	٢٥
١٩٣ — ١٧٠	هرون الرشید بن المهدی	٢٣	٢	١٩	٤٥
١٩٨ — ١٩٣	محمدالامین بن هرون	٤	٧	٢٣	٢٩
٢١٨ — ١٩٨	عبدالله مأمون بن هرون	٢٠	٥	٢١	٤٨
٢٢٧ — ٢١٨	محمدالمعتصم بالله بن هرون	٨	٨	٢	٤٨
٢٣٢ — ٢٢٧	الواثق بالله هارون بن‌المعتصم	٥	٩	٦	٣٦
٢٤٧ — ٢٣٢	المتوکل علی‌الله جعفر بن‌المعتصم	١٤	٩	٩	٤١
٢٤٨ — ٢٤٧	المستنصربالله محمد بن جعفر	٠	٦	٢	٢٤
٢٥١ — ٢٤٨	المستعین‌بالله احمد بن محمد	٣	٩	٠	٣١
٢٥٥ — ٢٥١	المعتزبالله محمد بن جعفر	٣	٧	٠	٢٣
٢٥٦ — ٢٥٥	المهتدی‌بالله محمدبن هارون	٠	١١	١٥	٣٩

٢٥٦—٢٨٩	المعتمدعلى الله احمدبن جعفر	٢٣	٠	٠	٥٠
٢٧٩—٢٧٩	المعتضدبالله احمد بن الموفق طلحه	٩	٩	١٥	٤٦
٢٨٩—٢٩٥	المكتفى بالله على بن احمد	٦	٦	٢٠	٣١
٢٩٥—٣٢٠	المقتدر بالله جعفر بن احمد	٢٤	١١	١٥	٣٨
٣٢٠—٣٢٢	القاهر بالله محمد بن احمد	١	٠	٠	٥٢
٣٢٢—٣٢٩	الراضى بالله محمد بن جعفر	٦	١٠	٠	٣٢
٣٢٩—٣٣٣	المقتفى بالله ابراهيم بن جعفر	٣	١١	٠	٦٠
٣٣٣—٣٣٤	المستكفى بالله عبدالله بن على	١	٤	١٤	٤٦
٣٣٤—٣٦٣	المطيع لله فضل بن جعفر	٢٩	٥	٠	٦٣
٣٦٣—٣٨١	الطايع بالله عبدالكريم بن فضل	١٧	٩	٠	٦٩
٣٨١—٤٢٢	القادربالله احمد بن اسحق بن جعفر	٣١	٣	٠	٨٦
٤٢٢—٤٦٧	القائم بامرالله عبدالله بن احمد	٤٤	٨	٠	٧٦
٤٦٧—٤٨٧	المقتدى بالله عبدالله بن محمد بن عبدالله	١٩	٥	٠	٣٩
٤٨٧—٥١٢	المستظهر بالله احمد بن عبداه	٢٦	٠	٠	٤٤
٥١٢—٥٢٩	المسترشدبالله فضل بن احمد	١٧	٦	٠	٤٣
٥٢٩—٥٣٠	الراشدبالله المنصور بن فضل	١	١١	٠	٤٣
٥٣٠—٥٥٥	المقتضى لامرالله محمد بن احمد	٢٤	٣	١٥	٦٦
٥٥٥—٥٦٦	المستنجدبالله يوسف بن محمد	١١	١	٠	٤٨
٥٦٦—٥٧٥	المستضى بنورالله حسن بن يوسف	٩	٦	١٥	٣٩
٥٧٥—٦٢٢	الناصرالدين لله احمد بن حسن	٤٧	٠	٠	٦٩
٦٢٢—٦٢٣	الظاهربامرالله محمد بن احمد	٠	٩	١٥	٥٢
٦٢٣—٦٤٠	المستنصربالله منصور بن محمد	١٧	٠	٠	٥١
٦٤٠—٦٥٦	المستعصم بالله عبدالله بن منصور	١٦	١١	٠	٤٧

خراسان ملوك سلچوقيه‌سى

٤٣٢ — ٥٥٢

سنهٔ هجريه

١ — ركن الدين طغرل بك بن ميكائل بن ساجوق ٤٣٢—٤٥٥

سليمان بن داود ٤٥٥

٢ — عضدالدين الب ارسلان بن داود ٤٥٥—٤٦٥

٣	— برنجی جلال‌الدین ملکشاه بن الب ارسلان		٤٦٥—٤٨٥
٤	— ناصرالدین محمود بن ملکشاه		٤٨٥—٤٨٧
٥	— رکن‌الدین برکیارق بن ملکشاه		٤٨٧—٤٩٨
٦	— ایکنجی جلال‌الدوله ملکشاه بن برکیاروق		٤٩٨
٧	— غیاث‌الدین محمد بن ملکشاه		٤٩٨
٨	— معزالدین سنجر بن ملکشاه		٥١١—٥٥٢

عراق ملوك سلچوقیه‌سی

٥١١ — ٥٩٠

			سنهٔ هجریه
١	— مغیث‌الدین محمود بن محمد		٥١١
٢	— داود بن محمود		٥٢٥
٣	— غیاث‌الدین مسعود بن محمود	[دفعه ١]	٥٢٦
٤	— برنجی رکن‌الدین طغرل بن محمود.		٥٢٦
	غیاث‌الدین مسعود بن محمود	[دفعه ٢]	٥٢٩
٥	— محمد بن محمود		٥٤٧
٦	— ملکشاه بن محمود		٥٥٤
٧	— سلیمان شاه بن محمود.		٥٥٥
٨	— ارسلان شاه بن طغرل		٥٥٦
٩	— ایکنجی طغرل بن ارسلان		٥٧٣—٥٩٠

قونیه ملوك سلچوقیه‌سی

٤٧٠ — ٧٠٧

			سنهٔ هجریه
١	— سلیمان بن قتلمش بن ارسلان پیغو بن سلچوق		٤٧٠—٤٧٩
	داود بن سلیمان		٤٧٩—٤٨٥
٢	— برنجی قلج ارسلان محمود بن سلیمان		٤٨٥—٥٠٠
٣	— ملکشاه بن قلج ارسلان		٥٠٠—٥١٠
٤	— برنجی رکن‌الدین مسعود بن قلج ارسلان		٥١٠—٥٥١
٥	— ایکنجی عزالدین قلج ارسلان بن مسعود		٥٥١—٥٨٨
٦	— برنجی غیاث‌الدین کیخسرو بن قلج ارسلان	[دفعه ١]	٥٨٨—٥٩٢

٧ — ایکنجی رکن‌الدین سلیمان شاه بن قلج ارسلان		٥٩٢—٦٠٠
٨ — اوچنجی عزالدین قلج ارسلان بن سلیمان شاه		٦٠٠—٦٠١
برنجی غیاث کیخسرو بن قلج ارسلان	[دفعه ٢]	٦٠١—٦٠٧
٩ — برنجی عزالدین کیکاوس بن کیخسرو		٦٠٧—٦١٦
١٠ — برنجی علاءالدین کیقباد بن کیخسرو		٦١٦—٦٣٤
١١ — ایکنجی غیاث‌الدین کیخسرو بن کیقباد		٦٣٤—٦٤٤
١٢ — ایکنجی عزالدین کیکاوس بن کیخسرو	[دفعه ١]	٦٤٢—٦٤٧
١٣ — دردنجی رکن‌الدین قلج ارسلان بن کیخسرو	[دفعه ١]	٦٤٦—٦٤٧
ایکنجی عزالدین کیکاوس / دردنجی رکن‌الدین قلج ارسلان } بن کیخسرو	[مشترکاً]	٦٤٧—٦٥٥
١٤ — اوچنجی علاءالدین کیقباد		
ایکنجی عزالدین کیکاوس بن کیخسرو	[دفعه ٢]	٦٥٥—٦٥٨
دردنجی رکن‌الدین قلج ارسلان بن کیخسرو	[دفعه ٢]	٦٥٥—٦٦٣
١٥ — اوچنجی غیاث‌الدین کیخسرو بن قلج ارسلان		٦٦٣—٦٨١
١٦ — ایکنجی غیاث‌الدین مسعود بن کیکاوس	[دفعه ١]	٦٨١—٦٩٤
فاصله		٦٩٤—٦٩٦
١٧ — اوچنجی علاءالدین کیقباد بن فرامرز بن کیکاوس		٦٩٦—٦٩٩
١٨ — اوچنجی غیاث‌الدین مسعود بن کیقباد		٦٩٩—٧٠٢
ایکنجی غیاث‌الدین مسعود بن کیکاوس	[دفعه ٢]	٧٠٢—٨٠٤
اوچنجی علاءالدین کیقباد بن فرامرز بن کیکاوس	[دفعه ٢]	٧٠٤—٧٠٧

مصر عباسیلری

٦٥٩ — ٩٢٣

	سنهٔ هجریه
١ — المستنصر ثانی	٦٥٩
٢ — الحاکم بامرالله احمد بن الامیر حسن	٦٦١—٧٠١
٣ — المستکفی بالله سلیمان بن الحاکم بامرالله	٧٠١—٧٤٢
٤ — الواثق بالله ابراهیم بن محمد	٧٤٢—٧٤٩
٥ — الحاکم بامرالله احمد بن المستکفی بالله	٧٤٩—٧٥٣

٦	— المعتضد بالله ابوبكر بن المستكفى بالله	٧٥٣—٧٦٣
٧	— المتوكل على الله محمد بن المعتضد بالله	٧٦٣—٧٨٥
٨	— المستعصم بالله عمر بن الواثق بالله ابراهيم	٧٨٥—٧٨٨
٩	— المعتصم بالله زكريا بن الواثق بالله ابراهيم	٧٨٨—٧٩١
١٠	— المتوكل على الله محمد محمد بن المعتضد بالله ايكنجى دفعه	٧٩١—٨٠٨
١١	— المستعين بالله عباس بن المتوكل	٨٠٨—٨١٥
١٢	— المعتضد بالله داود بن المتوكل	٨١٥—٨٤٥
١٣	— المستكفى بالله سليمان بن المتوكل	٨٤٥—٨٥٥
١٤	— القائم بامرالله ابوالبقا حمزه بن المتوكل	٨٥٥—٨٥٩
١٥	— المستنجد بالله ابوالمحاسن يوسف بن المتوكل	٨٥٩—٨٨٤
١٦	— متوكل على الله عبدالعزيز بن يعقوب	٨٨٤—٩٠٣
١٧	— مستمسك بالله يعقوب بن متوكل على الله	٩٠٣—٩٢٣

عثمانلى پادشاهلرى

	اسامئ سلاطين	تاريخ جلوسلرى	مدت سلطنتلرى		مدت عمرلرى
			اى	سنه	سنه
١	غازى سلطان عثمان خان اول بن ارطغرل بن سليمان شاه	٦٩٩	١	٢٦	٧٠
٢	سلطان اورخان غازى بن سلطان عثمان	٧٢٠	٠	٣٥	٧٥
٣	خداوندكار سلطان مراد خان اول بن سلطان اورخان	٧٦١	١	٣٠	٦٥
٤	ييلديرم سلطان بايزيد خان اول بن مراد خداوندكار	٧٩١	٣	١٤	٤٤
٥	چلبى سلطان محمد خان اول بن ييلديرم بايزيد	٨١٦	٠	٨	٤٣
٦	سلطان مراد خان ثانى بن چلبى سلطان محمد	٨٢٤	٦	٣٠	٤٩
٧	فاتح سلطان محمد خان ثانى بن سلطان مراد ثانى	٨٥٥	٠	٣١	٥٣
٨	سلطان بايزيد خان ثانى بن فاتح سلطان محمد	٨٨٦	٠	٣٢	٦١
٩	ياوز سلطان سليم خان بن سلطان بايزيد ثانى	٩١٨	٨	٨	٥١
١٠	قانونى سلطان سليم خان اول بن ياوز سلطان سليم	٩٢٦	٠	٤٨	٧٤

اسامئ سلاطين	تاریخ جلوسلری	مدت سلطنتلری ای	مدت سلطنتلری سنه	مدت عمرلری سنه
۱۱ سلطان سليم خان ثانی بن سلطان سليمان قانونی	۹۷٤	٦	۸	۵۳
۱۲ سلطان مراد خان ثالث بن سلطان سليم ثانی	۹۸۲	۸	۲۰	۵۰
۱۳ سلطان محمد خان ثالث بن سلطان مراد ثالث	۱۰۰۳	۲	۹	۳۸
۱٤ سلطان احمد خان اول بن سلطان محمد ثالث	۱۰۱۲	۰	۱٤	۲۸
۱۵ سلطان مصطفی خان اول بن سلطان محمد ثالث	۱۰۲٦	۳	۰	۰
۱٦ سلطان عثمان خان ثانی بن سلطان احمد اول	۱۲۰۷	٤	۱٤	۱۸
— ايکنجی دفعه سلطان مصطفی خان اول بن سلطان محمد ثالث	۱۰۳۱	٤	۱	٤۷
۱۷ سلطان مراد خان رابع بن سلطان احمد	۱۰۳۲	۱۱	۱٦	۲۱
۱۸ سلطان ابراهيم خان اول بن سلطان احمد	۱۰٤۹	۹	۸	۳٤
۱۹ آوجی سلطان محمد خان رابع بن سلطان ابراهيم	۱۰۵۸	۵	٤۰	۵۳
۲۰ سلطان سليمان خان ثانی بن سلطان ابراهيم	۱۰۹۹	۹	۳	۵۰
۲۱ سلطان احمد خان ثانی بن سلطان ابراهيم	۱۱۰۲	۹	۳	۵٤
۲۲ سلطان مصطفی خان ثانی بن آوجی سلطان محمد	۱۱۰٦	۱۰	۸	٤۱
۲۳ سلطان احمد خان ثالث بن آوجی سلطان محمد	۱۱۱۵	۱۱	۲۷	٦۵
۲٤ سلطان محمود خان اول بن سلطان مصطفی ثانی	۱۱٤۳	۱۱	۲٤	٦۰
۲۵ سلطان عثمان خان ثالث بن سلطان مصطفی ثانی	۱۱٦۸	۰	۳	٦۱
۲٦ سلطان مصطفی خان ثالث بن سلطان احمد ثالث	۱۱۷۱	۹	۱٦	۵۸
۲۷ سلطان عبدالحميد خان اول بن سلطان احمد ثالث	۱۱۸۷	۸	۱۵	٦٦
۲۸ سلطان سليم خان ثالث بن سلطان مصطفی ثالث	۱۲۰۳	۹	۱۸	٤۸
۲۹ سلطان مصطفی خان رابع بن سلطان حميد اول	۱۲۲۲	۳	۱	۳۰
۳۰ عدلی سلطان محمود خان ثانی بن سلطان حميد اول	۱۲۲۳	۱۰	۳۲	۵۵
۳۱ سلطان عبدالمجيد خان اول بن سلطان محمود عدلی	۱۲۵۵	۸	۲۲	٤۰
۳۲ سلطان عبدالعزيز خان اول بن سلطان محمود عدلی	۱۲۷۷	۵	۱۵	٤۸
۳۳ سلطان مراد خان خامس بن سلطان عبدالمجيد	۱۲۹۳	۳	۰	۰
۳٤ سلطان عبدالحميد خان ثانی بن سلطان عبدالمجيد	۱۲۹۳	۷	۳۲	۷٦
۳۵ سلطان محمد رشاد خان بن سلطان عبدالمجيد	۱۳۲۷	۵	۱۰	۷٤ 76
۳٦ سلطان محمد وحيد الدين خان بن سلطان عبدالمجيد	۱۳۳٦			

٣ - تموز - ٣٣٤ پرشنبه کونی ارتحال دار جنانه ایلمشدر
٢٢ - رمضان - ٣٣٦ «رحمة الله علیه رحمة واسعة»

پادشاه عثمانیان سلطان محمد خان خامس حضرتلری

ولادت همایون

٢٠ شوال ١٢٦٠ - 1336 = 76

جلوس همایون

٧ ربیع الآخر ١٣٢٧
١٤ نیسان ١٣٢٥

وفاتی = 1334 - 1920

ولیعهد سلطنت عثمانیه

دولتلو نجابتلو یوسف عزالدین افندی حضرتلری بن سلطان عبدالعزیز خان

تاریخ ولادتلری

٢١ صفر سنه ١٢٧٤ - ایلول ١٢٧٣

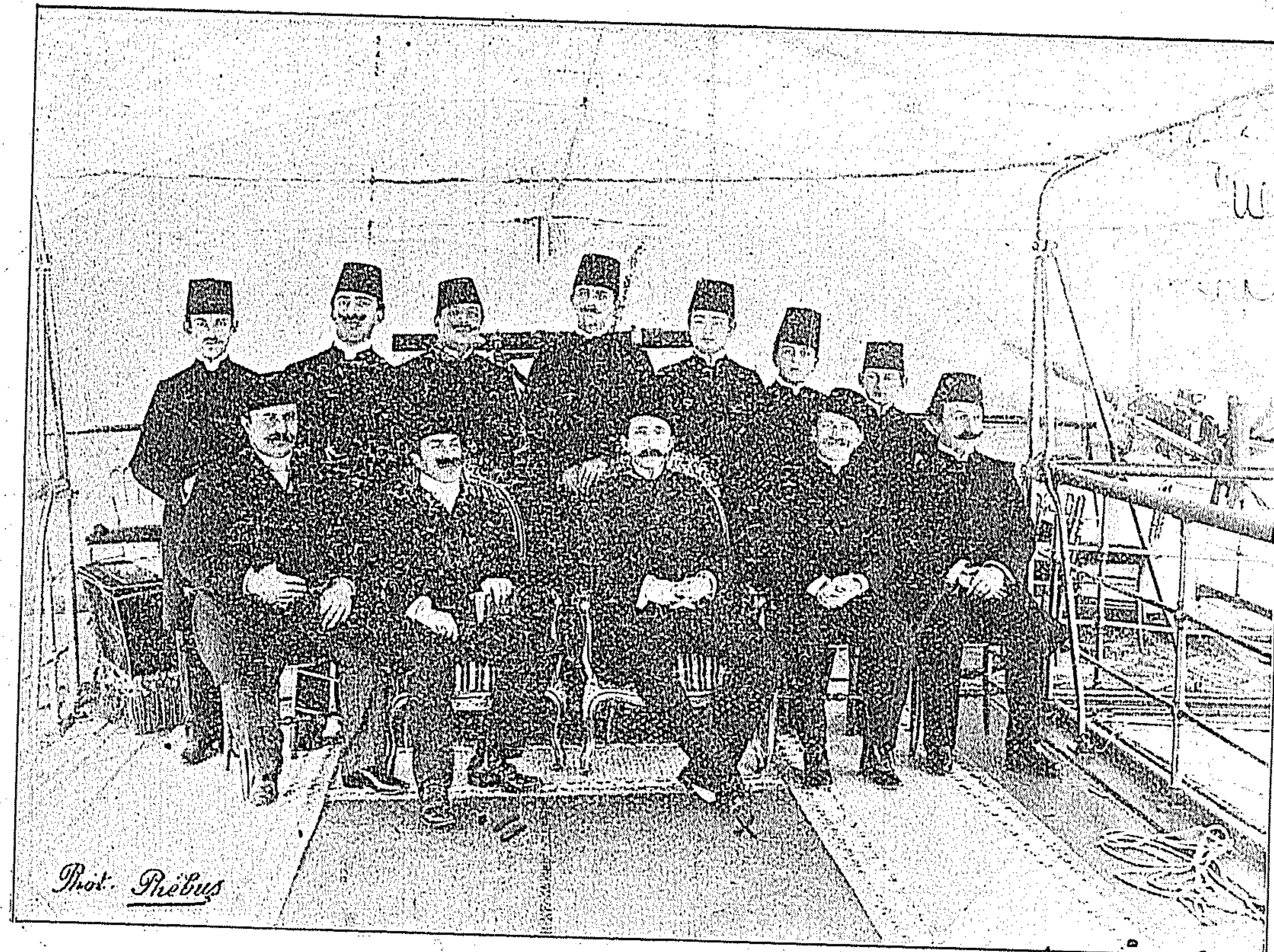

ارطغرل یاطنده شهزادکان عثمانی حضراتی

[قولتوقده اوطورانلردن صاغ طرفده‌کی وحیدالدین افندی حضرتاری ، صولده‌کی عبدالمجید افندی حضرتلری ، صندالیه‌ده اوطورانلردن صاغدن برنجی توفیق افندی ، ایکنجی ضیاءالدین افندی ، صول طرفده‌کی سیف‌الدین افندی ، آیاقده طورانلر صول طرفدن اعتباراً: جمال‌الدین افندی ، عمرحلمی افندی ، نجم‌الدین افندی ، نهاد افندی ، عبدالحلیم افندی ، فؤاد افندی ، فاروق‌افندی حضراتیدر]

هیئت اعیان

رئیس صدراسبق سعید پاشا . مرحوم

رئیس وکیلی مشیر غازی احمد مختار پاشا مرحوم

اعضا :

شیخ الاسلام صاحب منلا بك

داخلیه ناظری محمدفرید پاشا

حربیه ناظر اسبقی مشیر علی رضا پاشا

صدر اسبق لوندره سفیری توفیق پاشا

شورای دولت رئیس سابقی حسن فهمی پاشا

حجاز تیمور یولی ناظر سابقی ذهنی پاشا

شورای دولت رئیس اسبقی توفیق پاشا

شورای دولت رئیس سابقی رائف پاشا

شورای دولت اعضای سابقه سندن ابراهام پاشا

رئیس العلما ونقیب الاشراف رضا افندی

شورای دولت اعضای سابقه سندن شریف علی حیدر بك

تجارت ونافعه ناظری قابریه‌ل افندی

اورمان و معادن و زراعت ناظر سابقی ماورو قورداتو افندی

بحریه ناظر سابقی فریق عارف حکمت پاشا

بحریه ناظر اسبقی طوپجی برنجی فریقی رضا پاشا

طاشلیجه متصرف وقوماندان سابقی برنجی فریق سلیمان پاشا

اعضا

معارف ناظر سابقی وقعه نویس عبدالرحمن شرف افندی مرحوم

معارف ناظر اسبقی رجائی زاده اکرم بك مرحوم

خزینهٔ خاصه ناظری نوری بك

آیدین والئ سابقی خالب بك

طهران سفیر سابقی نصوحی بك

آیدین والئ اسبقی فائق بك

شورای دولت اعضای سابقه سندن ماورویانی بك

برنجی محکمهٔ تجارت رئیس سابقی حلیم بك

اورمان هیئت فنیه رئیس سابقی آرام افندی

جزایرلی امیر عبدالقادر زاده فریق محمد پاشا

متقاعدین فریقاندن شوکت پاشا

فریق سامی پاشا

شورای دولت اعضای سابقه سندن بخور افندی

لغوفت استارکی بك

شورای دولت اعضای سابقه سندن یورکیادی افندی

مناسترلی اسماعیل حقی افندی

موسی کاظم افندی مرحوم

مصرلی محمدعلی فاضل پاشا

سلانیك عدلیه مفتش سابقی محمدخالب بك

اوقاف ناظری مصرلی خلیل حماده پاشا

اعضا

شیخ عبیداه زاده عبدالقادر افندی
مناستر باغارمتره‌پولیدی اوقستنی افندی
اولاح معتبرانندن بساریا افندی
مؤخراً تعیین ایدیلنلر :
مشیر نوأد پاشا
داماد فرید پاشا

اعضا

حربیه ناظر سابقی صالح پاشا
صدر سابق حسین حلمی پاشا
رشید عاکف پاشا
شریف ناصر بك
تمقو پوپوویچ افندی

مجلس مبعوثان اعضاسی

رئیس استانبول مبعوثی احمد رضا بك
« وکیل اولی « « مصطفی عاصم افندی
« « ثانیسی بیروت « سلیمان البستانی «
کاتب آیدین « سید بك
« اذمید « مفید بك
« قره‌سی « مجدی افندی
« قونیه « محمدامین «

استانبول مبعوثلری

احمد رضا بك رفعت پاشا [۱]
مصطفی عاصم افندی احمد نسیمی بك
حسین جاهد بك حلاجیان افندی
زهراب افندی البر فراجی افندی
قوزمیدی افندی قسطنطین قسطنطیدی افندی

ادرنه ولایتی

مرکزسنجاغندن : طلعت بك دوقتور رضا توفیق بك ،
فائق بك [۲]

[۱] استانبول مبعوثی مانیاسی زاده رفیق بکك وفاتی وقوعنه مبنی یرینه انتخاب ایدلمشدر .
[۲] وفات ایدن ادرنه مبعوثی عاصم بکك یرینه انتخاب اولنمشدر .

تکفورطاغندن : عادل بك، اغوب بویاجیان افندی (متوفا آغوب بابیکیان افندینك یرینه)
دده اغاجندن : یوز باشی سلیمان بك
قرق کلیسادن : امراه افندی، مصطفی عارف بك
کوملجنه‌دن : اسماعیل بك، محمد عارف بك، فهمی افندی
کلیبولیدن : دوقتور استفانی نارلی افندی

سلانیك ولایتی

مرکزسنجاغندن : رحمی بك ، جاوید بك، ارتاس افندی، مانوئه‌ل قره‌صو افندی، دیمتروف ولاحوف افندی ، یورکی هونثوس افندی
درامه‌دن : رضا بك ، آگاه بك
سیروزدن : ناشد بك ، مدحت بك ، خرستو دالچف افندی ، دیمتری دینغا افندی

قوصوه ولایتی

مرکزسنجاغندن : نجیب بك دراغه ، خواجه سعید افندی، تئودور پاولوف افندی، علکساندر پارلیچ افندی
ایپکدن : بدری بك، حافظ ابراهیم افندی، احمد حمدی افندی

پرزریندن : مفتی محمد امین افندی ، شریف افندی ، یحیی افندی
پرشتنه‌دن : شعبان پاشا (متوفی حاجی مصطفی افندی یرینه)، فوأدپاشا، حسن بك، صاوا استویانوویچ افندی
سنیجه‌دن : حسن محی‌الدین افندی
طاشلیجه‌دن : حسن افندی ، علی وصفی بك

مناستر ولایتی

مرکزسنجاغندن : محمد واصف افندی، طرایان نالی افندی ، پانچه‌دوروف افندی ، ینا کی دیمتروویچ افندی
ایلبصاندن : عبداه ماهر افندی
دبره‌دن : (اسماعیل بك وفات ایلدیکندن یرینه) بصری بك
سرفیچه‌دن : یورکی بوشو افندی
کوریجه‌دن : شاهین تقی بك ، دوقتور فیلیپ میشه افندی

اشقودره ولایتی

مرکزسنجاغندن : شاکر بك ، مرتضی افندی ، رضا بك ،
دراجدن : فریق اسعد پاشا

یانیه ولایتی

مرکزسنجاغندن : صورلا افندی، دیمترا کی کینغو افندی
ارکریدن : مفید بك ، ماموپولو افندی
براتدن : اسماعیل کمال بك ، عزیز پاشا وریبون
پروه‌زدن : حمدی بك [*]

حجاز ولایتی

مکهٔ مکرمه‌دن : حنفی مفتیسی عبداه سراج افندی
مدینهٔ منوره‌دن : سید عبدالقادر هاشمی افندی
جده‌دن : قاسم زینل افندی

یمن ولایتی

مرکزسنجاغندن : طاهر رجب افندی (استعفا ایتمش، دیکرینك تعیینی محلنه یازلمشدر) حسین حلالی افندی، محمد مقحق افندی ، سید هادی افندی
حدیده‌دن : علی سوید افندی، محمد عبدالرحمن افندی ، علی افندی
عسیردن : احمد افندی ، علی افندی

بصره ولایتی

مرکزسنجاغندن : طالب بك ، زهیرزاده احمد پاشا
منتفك سنجاغندن : رأفت افندی ، خضر افندی

بغداد ولایتی

مرکزسنجاغندن : اسماعیل حقی بك، حاجی علی افندی، ساسون افندی
دیوانیه : شوکت پاشا، سید مصطفی افندی
کربلا : عبدالمهدی افندی

موصل ولایتی

مرکزسنجاغندن : داود یوسفانی افندی ، محمد علی فاضل افندی
سلیمانیه‌دن : حاجی سعید افندی
کرکوکدن : قردار زاده حاجی علی افندی ، صالح پاشا

حلب ولایتی

مرکزسنجاغندن : جابری‌زاده نافع پاشا ، انطاکیه‌لی برکت زاده رفعت بك (وفات ایتمشدر)، کواکبی‌زاده مسعود افندی، علی جنانی بك، بهاءالدین وآرتین افندیلر

[*] عزمی بکك خداوندکار ولایتی والیلکنه تعیینی جهتیله یرینه انتخاب ایدلمشدر .

اورفه‌دن : شیخ صفوت افندی، محمود ندیم افندی

مرعشدن : مرعشلی قاضی زاده حاجی حسین فهمی بك، بایزید زاده شکری بك

سوریه ولایتی

مرکز سنجاغندن : عظم‌زاده شفیق المؤید بك، شمعه زاده رشدی بك ، عجلانی زاده محمد افندی ، سلیمان افندی چوقدار « مأموریته تعیین اولنمش، یرینه دیکری دردست انتخابدر »

حمادن : بزازی زاده خالد افندی ، زهراوی زاده عبدالحمید افندی ، محمد افندی

حمص مبعوثی : سعید افندی

حوراندن : سعدالدین افندی، خلیل افندی ، مقداد افندی

کرکدن : توفیق افندی

بیروت ولایتی

مرکز سنجاغندن : سلیمان بستانی افندی ، رضا صلح افندی

عکادن : اسعد شقیر افندی

طرابلس شامدن : فؤاد خلوصی افندی

لاذقیه‌دن : محمد ارسلان بك [*] یرینه برادری امین ارسلان بك

نابلسدن : شیخ احمد خماش افندی

طرابلس غرب ولایتی

مرکز سنجاغندن : صادق بك ، مصطفی بك ، ناجی بك

فزاندن : فرهاد افندی ، سلیمان افندی ، جابی بك

جبل غربی : سلیمان البارونی افندی

[۱] ۳۱ مارت حادثهٔ مؤسفه‌سنده عصات طرفندن قتل ایدلمشدر .

خداوندکار ولایتی

مرکز سنجاغندن : بیکباشی طاهر بك ، صبری افندی ، حاجی عمر افندی، حافظ احمد افندی

ارطغرلدن : محمد بك ، محمد صدقی افندی

قره‌حصار صاحب : رضا پاشا ، کامل افندی ، کتخدا زاده سالم بك

قره‌سیدن : شفیق افندی (مأموریته تعیین اولندیغندن یرینه دردست انتخابدر) حافظ عبدالعزیز مجدی افندی ، محرم حسبی افندی ، علی غالب افندی ، ابراهیم وصفی افندی،

کوتاهیه‌دن : فرید بك ، جمال بك ، حسن افندی عبداه عزمی افندی ، خواجه‌زاده راسخ افندی .

قونیه ولایتی

مرکز سنجاغندن : شیخ زاده عابدین افندی ، محمد امین افندی ، محمد افندی ، کردزاده مصطفی افندی ، سالم افندی

اسپارته‌دن : سلیمان سامی افندی ، برهان‌زاده حاجی شرف افندی

بوردوردن : محدث زاده عمر لطفی افندی

تکه‌دن : ابوالضیا توفیق بك ، المالیلی نعمان افندی زاده احمد افندی

نیکده‌دن : خیری بك ، صادق بك ، قورت اوغلی یورغاکی افندی .

انقره ولایتی

مرکز سنجاغندن : حاجی مصطفی افندی ، ماهر سعید بك ، قاسم نوری افندی ، طلعت افندی ، حکمت بك

چورومدن : منیر بك ؛ علی عثمان افندی

قیرشهرندن : محمود ماهر افندی ، علی رضا بك ، سالم افندی

قیصریدن : حاجی قاسم افندی ، امام زاده عمر افندی

یوزغاددن : خیراه افندی ، ادیب بك

آیدین ولایتی

مرکز سنجاغندن : مفتی سعید افندی ، چلبی زاده سیدبك ، اریستیدی پاشا ، نسیم ماسلیاخ افندی ، پاولی قارولیدی افندی ، استپان افندی

ایدیندن : خواجه زاده عبیداه افندی ، اسماعیل صدقی افندی [*]

دکزلیدن : غنی بك ، احمد محب افندی

منتشادن : حمزه بك ، خلیل بك

صاروخاندن : طوقادی زاده شکیب بك ، منصوری زاده سعیدبك ، الهامی بك ، حیدر بك

اطنه ولایتی

مرکز سنجاغندن : علی منیف بك ، محمد رشید افندی

ایچ ایلدن : مفتی محمود بیرام افندی

جبل برکتدن : مدرس راشد افندی

قوزاندن : بویاجیان هامپارسوم افندی

مرسیندن : عارف حکمت بك

قسطمونی ولایتی

مرکز سنجاغندن : اسماعیل ماهر افندی ، عدلیه ناظری نجم الدین بك ، حاجی احمد ماهر افندی ، شکری بك ، قسطنطین افندی

بولیدن : قول اغاسی حبیب بك ، حاجی عبدالوهاب افندی ، طاش خانجی زاده مصطفی ذکی افندی ، شرف بك

[*] استعفا ایدن حاجی سلیمان افندینك یرینه انتخاب ایدلمشدر .

سینوبدن : مفتی حسن فهمی افندی ، دوقتور بیکباشی رضا نور بك

کنغریدن : بهجت بك ، محمد توفیق افندی

سیواس ولایتی

مرکز سنجاغندن : دوقتور میرالای عمر شوقی بك ، شکری افندی ، داغاواریان نظرت افندی ، مصطفی ضیا افندی ، عسکری قائمقام متقاعدی حاجی حسنی بك

اماسیه‌دن : میرالای اسماعیل حق بك ، معلم جودی افندی ، علمادن فاضل عارف افندی

توقاددن : مجلس ادارهٔ اوقاف اعضای سابقه‌سندن اسماعیل پاشا ، صبری افندی ، شیخ حاجی مصطفی افندی

قره‌حصارشرقیدن : تنکل زاده عمر فیضی افندی ، سردار زاده مصطفی افندی

دیاربکر ولایتی

مرکز سنجاغندن : پرنجچی زاده فیضی افندی [١] رضا افندی

ارغنی معدنندن : ابراهیم افندی

سیوه‌ره‌کدن : نورالدین بك

ماردیندن : سعید بك

بتلیس ولایتی

مرکز سنجاغندن : عارف افندی

سعرددن : عبدالرزاق افندی

کنجدن : محمد افندی

موشدن : الیاس افندی ، کهغام افندی

ارضروم ولایتی

مرکز سنجاغندن : سیف‌اه افندی ، شوکت افندی ، ضیا افندی ، وارتاکس افندی

[١] اخیراً وفات ایدن پدری پرنجچی زاده عارف افندینك یرینه انتخاب ایدلمشدر .

ارزنجاندن : مفتی عثمان فوزی افندی ، قره کین افندی
بایزیددن : سلیمان سودی افندی

معمورة العزیز ولایتی

مرکزسنجاغندن : بك زاده محمد نوری افندی ، ضیا بك ، جونه‌لی زاده عاصم بك
درسمدن : فکری پاشا زاده لطفی بك
ملاطیه‌دن : احمدحامد افندی ، توفیق افندی

وان ولایتی

مرکزسنجاغندن : توفیق افندی ، پاپاسیان واحان افندی
حکاریدن : طه افندی

طربزون ولایتی

مرکزسنجاغندن : مفتی امین افندی ، سراج زاده علی‌نقی افندی ، نملی زاده عثمان افندی ، ایوب زاده عزت افندی ، خزینه‌دار زاده محمود مظهر بك ، عمادالدین افندی ، ماطیوقوفیدس افندی
جانیکدن : نائل بك ، محمدعلی بك ، احمد حمدی افندی ، (عبداه افندینك مأموریته تعیینی سببیله یرینه) یوزغاد متصرفی بافره‌لی سلیمان نجمی بك
کوشخانه‌دن : ابراهیم لطفی پاشا ، مصرلی زاده خیری افندی
لازستاندن : چوروکصولی میرالای احمد بك ، ابراهیم فرید افندی

جزایر بحر سفید ولایتی

ردوسدن : تئودور قسطنطیدی افندی
مدللیدن : استفان پنایوط افندی ، میخائل سالطه افندی
ساقزدن : چلبیدی افندی
لمنیدن : میخالاکی افندی ، قاندی افندی

قدس سنجاغی

روحی الخالدی بك ، سعید الحسنی بك ، حافظ بك السعید

بنغازی سنجاغی

اوجله جالو قائممقام سابقی عمر منصور پاشا ، یوسف شتوان بك

زور سنجاغی

حضر لطفی افندی

ازمید سنجاغی

مفید بك ، حافظ رشدی افندی ، اناستاس افندی

بیغا سنجاغی

دوقتور عارف عصمت بك ، علمادن سید علی رضا افندی (وفات ایتمشدر)

چتالجه سنجاغی

دیمتری ظفیروپولوس افندی

عثمانلی سفراسی :

لونده سفیر کبیری	اعیاندن توفیق پاشا
پارس سفیر کبیری	نعوم پاشا
برلین سفیر کبیری	فریق عثمان نظامی پاشا
ویانه سفیر کبیری	مصطفی رشید پاشا
پترسبورغ سفیر کبیری	طرخان پاشا
روما سفیر کبیری	کاظم بك
طهران سفیر کبیری	حسیب بك
واشینغتون سفیر کبیری	ضیا پاشا
اتنه سفیری	نابی بك
استوقهولم سفیری	مصطفی شکیب بك
بکرش سفیری	صفا بك
بلغراد سفیری	فؤاد بك
چتینه سفیری	باقی بك
بروکسل سفیری	عبدالحق حامد بك
لاهی سفیری	میساق افندی
مادرید سفیری	سزائی بك

درسعادتده مقیم سفرای اجنبیه:

المانیا : بارون ماره‌شال فون بیبر شتاین حضرتلری
انکلتره — سیر ژ. لووتر »
ایتالیا — لو بارون ده پلانش »
اوستریا — مارکی پاللاویچنی »
اسوچ — آنقارد سوارد »
ایران — پرنس میرزا رضا خان »
آمریقا — اشتراوس »
بلچیقا — بارون موشور حضرتلری
بلغارستان — ضرافوف »
روسیه — چاریقوف »
رومانیا — پاپینیو »
صربستان — نه‌نادوویچ »
فرانسه — م. بومپار »
فلنمك — مارکی دوویلی بووا »
قره‌طاغ — مصلحتکذار : بوپوویچ »
یونانستان — غریپاریس »

مابین همایون ارکانی

سرکاتب	خالد ضیا بك
کاتب	نزهت بك
»	عاصم بك
»	مرتضی بك
»	احسان بك
جیب همایون کاتبی	رجائی بك
سرقرین	لطفی بك
قرین ثانی	توفیق بك
سریاور	میرلوا خورشید پاشا
خزینهٔ خاصه ناظری	نوری بك
سرطبیب	قائمقام خیری بك
اصطبل عامره مدیری	سواری بیکباشیسی شرف الدین بك
سر معمار	معمار وداد بك
دارالسعاده اغاسی	فخرالدین اغا
سر مصاحب	انور اغا
مصاحب ثانی	حفظی اغا

دولتلردن بعضلری وحکمدارلری حقنده معلومات مختصره

ایمپراطور ایکنجی ویلهلم

ایمپراطوریچه اوغوستا ویقتوریا

المانیا

برچوق قراللقلر ، بیوك دوقه‌لقلر ، دوقه‌لقلر ایله « لوبك ، برهم ، هامبورغ » سربست شهرلرندن وفرانسه‌دن ضبط اولونان آلساس لوره‌ن قطعه‌سندن ترکب ایده‌ن بو حکومت ، دول معظمه‌نك اك قوی الشکیمه‌لرندن عدا اولونا بیلیر . مساحهٔ سطحیه‌سی « ٥٤٠,٧٧٧ » کیلومترو مربعی اولوب ، نفوسی الیوم « ٦٠,٦٤١,٢٧٨ » راده‌سنده‌در . مقر حکومتی برلین ، شکل حکومتی مشروطه ومذهب رسمیسی پروتستاندر . المانیانك اسیا ، افریقا ، آمریقا ، واوستراليا‌ده « ٣,٠٨١,٠١٦ » کیلو مترو تربیعنده واون اوچ بچق میلیون نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

ایمپراطور ویلهلم ٢٧ کانون ثانی ١٨٥٩ تاریخنده برلینده تولد و ١٠ حزیران ٨٨٨ تاریخنده قعود ایتمشدر .

ایمپراطور فرانسوا ژوزف .

ولیعهد آرشیدوق فردیناند

آوستریا ومجارستان

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٦٢٥,٥١٨ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ٥٠,٤٠٥,٢٦٧ » کشیدر . اوستریانك مرکز اداره‌سی ویانه ، ومجارستانکی بودا پشته شهرلریدر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی قتولیکدر . اخیراً ، اوزون مدتدنبری اشغال عسکری تحتنده بولوندوردیغی بوسنه وهرسك قطعه‌لرینی دولت عثمانیه‌دن اغتصاب ایله‌مشدر .

هابسبورغ - لوره‌ن خاندانه منسوب اولان برنجی فرانسوا ژوزف ، ١٨٣٠ سنه‌سی آغستوسنك اون سکزنده شومبرونده تولد و « ١٨٤٨ » سنه‌سی کانون اولنك ایکیسنده قعود ایتمشدر . ایمپراطوریچه الیزابت « ١٨٩٨ » ده بر آنارشیست طرفندن قتل ایدلمشدر .

موسیو تافت

مادام تافت

آمریقا

مساحهٔ سطیه‌سی (٩,٣٨٦,٦٩٣) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٧٠,٩٤١,٤١٠) کشیدر . متعدد جمهوریتلرك اتحادندن متشکل اولان بو حکومت معظمه‌نك پایتختی واشینغتون شهریدر .

رئیس جمهور مستر تافت موقع ریاسته (١٩٠٩) ده انتخاب ایدلمشدر .

قرال اون اوچنجی آلفونس

قرالیچه ویقتوریا

اسپانیا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٥٠٤,٥١٧ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ١٨,٥٦٥,٩٠٣ » کشیدر . جمعاً « ٢١٢,٧٢٠ » کیلومترو تربیعنده و « ٣٠١,٠٠٠ » نفوسی حاوی مستملکاتی واردر . مقر حکومتی مادرید ، شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی قتولیکدر .

بوربون خاندانه منسوب اولان اسپانیا قرالی اون اوچنجی آلفونس، «١٨٨٦» سنه‌سی مایسنك اون یدیسنده مادریدده تولد و «١٧» مایس «١٩٠٣» تاریخنده صندالیٔ حکومته قعود ایتمشدر.

قرال بشنجی کوستاو

قرالیچه ویقتوریا

اسوچ

مساحهٔ سطحیه‌سی «٤٤٧,٨٦٤» کیلو مترو مربعی . نفوسی «٥,٣٣٧,٠٥٥» کشیدر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهبی لوته‌ریه‌ندر . مرکز حکومتی استقهولم شهریدر .

برنادوت خاندانه منسوب اولان قرال بشنجی کوستاو ١٦ حزیران «١٨٥٨» تاریخنده تولد و «١٩٠٧» سنه‌سی کانون اولك سکزنجی کونی جالس تخت حکمداری اولمشدر .

رئیس حکومت
«١٩٠٩ ده»
موسیو دوچر

رئیس حکومت
«١٩١٠ ده»
موسیو قومتس

اسویچره

مساحهٔ سطحیه‌سی (٤١,٣٤٦) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٣,٣٢٥,٠٢٣) کشیدر . یکرمی بش اوفاق قانتونلرك اتحادندن حاصل اولان بو حکومتك شکل اداره‌سی جمهوریتدر . رئیس حکومت هر سنه انتخاب اولنور .

پایتختی (برن) شهریدر. (١٩٠٩) سنه‌سی ایچون انتخاب اولونان رئیس موسیو «دوشه‌ر» و (١٩١٠) ایچون انتخاب اولنان موسیو «قومته‌س» در.

افغانستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (٥٥٨,٠٠٠) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٥) میلیوندر . مذهب رسمیسی اسلام، شکل حکومتی مطلقه ، پایتختی کابل شهریدر. امیر حاضر حبیب الله خانك تاریخ ولادتی «١٨٧٢» وتاریخ قعودی «١٠» تشرین اول «١٩٠١» در .

قرال یدنجی ادوارد

قرالیچه آلکساندرا

انکلتره

دنیانك بلکه الاقوی الشکیمه بر حکومتی اولان بو دولتك مساحهٔ سطحیه‌سی (٣١٤,٣٣٩) ونفوسی (٤٣,٧٤٠,٠٠٠) کشیدر .

انکلتره‌نك بالجمله قطعات موجوده‌ده عظیم وشایان دقت واهمیت مستملکاتی موجوددر . (٣٤٩,٤٥٦,٠٠٠) نفوسه مالك اولان بو مستملکاتك مساحهٔ سطحیه‌سی (٢٩,٢٢٤,٠٦٩) کیلو مترو مربعیدر . پایتختی لوندره، مذهب رسمیسی پروتستان آنغلیقاندر.

ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان قرال یدنجی ادوارد ٩ تشرین اول (١٧٤١) تاریخنده لوندره‌ده تولد و ٢٢ کانون ثانی (١٩٠١) تاریخنده جالس تخت حکمداری اولمشدر .

قرال اوچنجی ویقتور امانوئل

قرالیچه ئه‌له‌ن

ایتالیا

(٢٨٦,٦٨٣) کیلو مترو تربیعنده بولنان بو حکومتك نفوسی (٣٣,٤٤١,٤٨٤) کشیدر. امور

روحانیه‌سی پاپالغه مودوع ومذهب رسمیسی قتولیکدر. شکل حکومتی مشروطه‌در. مرکز اداره‌سی روما شهریدر. افریقاده اهمیتسز (اریتره) مستملکه‌سی موجوددر.

ساووا خاندانه منسوب اولان اوچنجی ویقتور ئه‌مانوئل ١١ تشرین‌ثانی (١٨٦٩) ده تولد و(٢٩) تموز (١٩٠٠) ده قعود ایلمشدر.

ایران

مساحهٔ سطحیه‌سی (١,٦٤٥,٠٠٠) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٩) میلیوندر. شکل حکومتی مشروطه مذهب رسمیسی اسلام پایتختی طهران شهریدر. شاه حاضر قاچار خاندانه منسوب شاه میرزا محمدخاندر.

قرال آلبر

بلچیقا

(٢٩,٤٥٦) کیلومترو مربعی جسامتده بولنان بو حکومتك نفوسی (٧,٢٣٨,٦٢٢) در. مذهب رسمیسی قتولیك شکل حکومتی مشروطه‌در. مرکز اداره‌سی بروکسل شهریدر. حکمدار حاضر ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان قرال «آلبه‌ر» در.

بخارا

مساحهٔ سطحیه‌سی (٢٠٥,٠٠٠) کیلو مترو مربعی ونفوسی (١,٨٥٠,٠٠٠) کشیدر.

بو حکومت اسلامیه‌نك امیری اولان (سید امیر عبدالاحد) ٢٥ شعبان (١٢٧٠) تاریخنده تولد و(٢) صفر (١٣٠٣) ده قعود ایلمشدر. پایتختی (بخارا) شهریدر.

بلوجستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (٣٥٠,٠٠٠) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٥٤٥,٠٠٠) کشیدر. مذهب رسمیسی اسلام، مرکز حکومتی کلات شهریدر. حکمدار حاضر (خدادادخانك) تاریخ ولادتی (١٨٤٣) وتاریخ قعودی (١٨٥٦) در.

قرال برنجی فردیناند

قرالیچه ئه‌له‌ئونور

حرب عمومیده [illegible] منفعتنه [illegible] ایله ترك تاج ایتمشدر. اوغلی (بوریس) قرال اولمشدر

بلغارستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (٩٦,٣٤٥) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٤,٠٢٨,٢٣٩) کشیدر. شکل حکومتی مشروطه، مذهب رسمیسی اورتودوقس وپایتختی صوفیه شهریدر.

ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان قرال فردینا‌ندك تاریخ تولدی (٢٦) شباط (١٨٦١) پرنسلکه تاریخ انتخابی (٧) تموز (١٨٨٧) تاریخ استقلالی (٥) تشرین اول (١٩٠٨) واستقلالك حکومت‌عثمانیه ودول‌معظمه طرفندن تاریخ تصدیقی (٢٠-٢٩) ایلول ١٩٠٩ در.

پاپا اونجی پی

خارجیه ناظری مه‌ری ده‌ل‌وال

پاپالق

الیوم پاپالق مقامنی احراز ایدن پاپا اونجی پی ٢ حزیران (١٨٣٥) تاریخنده تولد و (٤) اغستوس (١٩٠٣) تاریخنده پاپالغه انتخاب ایدلمشدر.

قرال ایکنجی
مانوئل

قرالیچه آمه‌لی

پورتکیز

مساحۀ سطحیه‌سی (۲۹۱,۹۴۳) کیلومترو مربعی، نفوسی (۵,۴۲۳,۸۳۲) کشیدر. مذهب رسمیسی قتولیك؛ شکل حکومتی مشروطه، مرکز حکومتی لیزبون در. پورتکیزك قطعات سائره‌ده (۲,۰۹۳,۰۰۰) کیلومترو مربعی مساحۀ سطحیه‌سنده و (۷,۲۵۶,۰۰۰) نفوسی محتوی مستملکاتی واردر.

ساقس قوبورغ غوطه خاندانیه منسوب اولان حکمدار ایکنجی (ئه‌مانوئل)ك تاریخ ولادتی (۱۵) تشرین ثانی (۱۸۸۹) تاریخ قعودی (۱) شباط (۱۹۰۸) در.

چین

مساحۀ سطحیه‌سی (۱۱,۱۳۸,۸۸۰) کیلومترو مربعی ونفوسی « ۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰ » کشیدر. مرکز حکومتی پکین شهریدر.

متوفی ایمپراطور « توانغ چو » نك وفاتی اوزرینه یرینه اوغلی « پوپی » کچمشسه‌ده هنوز پك اوفاق بولوندیغی جهتله خاندان حکمداری‌یه منسوب پرنس « چوئه‌ن » نائب حکومت تعیین ایدلمشدر.

حبشستان

مساحۀ سطحیه‌سی (۵۴۰,۰۰۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۸) میلیوندر. شکل حکومتی مطلقه، پایتختی آدیس آبابا شهریدر.

حکمدار حاضر نجاشی ایکنجی (منه‌لیك)ك شو صوك کونلرده وفات ایتدیکی سویلنیورسه‌ده بو حادثه دها تأیید ایده‌مه‌مشدر.

قرال سکزنجی
فره‌دریق

قرالیچه لوئیز

دانیمارقه

مساحۀ سطحیه‌سی « ۱۴۰,۳۸۴ » کیلو مترو مربعی نفوسی « ۲,۶۰۵,۲۶۸ » کشیدر. مذهب رسمیسی لوتریه‌ن، شکل حکومتی مشروطه، پایتختی قوپنهاغ در.

اوروپا وامریقاده « ۲۳۳,۵۹۸ » کیلومترو مربعی مساحه‌سنده ویوزاللی بیکه قریب نفوسی حاوی مستملکاتی واردر.

هولشتین فلاکسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال سکزنجی « فره‌دریق »ك تاریخ تولدی « ۱۸۴۳ » وتاریخ جلوسی « ۱۹۰۶ » در.

ایمپراطور
ایکنجی نیقولا

ایمپراطوریچه
الکساندرا

روسیه

دول معظمه‌دن اولان بو حکومتك مساحۀ سطحیه‌سی « ۲۲,۸۴۰,۸۰۰ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ۱۳۴ » میلیوندر. مذهب رسمیسی اورتودوقس، شکل حکومتی مشروطۀ مطلقه، پایتختی پترسبورغدر.

رومانوف هونشتاین خاندانه منسوب اولان ایمپراطور ایکنجی نیقولانك تاریخ ولادتی « ۱۸ » مایس « ۱۸۶۹ » تاریخ جلوسی «۱» تشرین ثانی « ۱۸۹۴ » در.

متوفی

قرال برنجی شارل

قرالیچه الیزابت

حال حاضرده قرال فردیناندر

رومانیا

مساحهٔ سطحیه‌سی «۱۳۱,۳۵۳» کیلو مترو مربعی ، نفوس «۶,۵۸۵,۵۲۴» کشیدر . مذهب رسمیسی اورتودوقس . شکل حکومتی مشروطه، پایتختی بکرشدر .

هوهنزولرن خاندانه منسوب اولان قرال برنجی شارلك تاریخ تولدی «۲۰» نیسان «۱۸۳۹» ، تاریخ جلوسی «۱۸۸۶» در .

ایمپراطور موتسوهیتو

ایمپراطوریچه هاروقو

ژاپونیا

مساحهٔ سطحیه‌سی «(۴۵۲,۹۲۲)» کیلو مترو مربعی ونفوسی «۵۱,۹۰۷,۸۴۸» کشیدر . شکل حکومتی مشروطه وپایتختی توکیو شهریدر .

ایمپراطور موتسوهیتونك تاریخ ولادتی «۳» تشرین ثانی «۱۸۵۲» تاریخ قعودی «۱۷» کانون ثانی «۱۸۶۷» در .

سیام

مساحهٔ سطحیه‌سی (۶۳۸,۰۰۰) کیلومترو مربعی ونفوسی (۶,۶۷۲,۰۰۰) کشیدر . مرکز اداره‌سی بانغوق شهریدر .

قرال «شولا لانغورن» ك تاریخ جلوسی (۱۸۶۸) در.

قرال پتر

ولیعهد پرنس آلکساندر

صربستان

مساحهٔ سطحیه‌سی «۴۸,۳۰۳» کیلو مترو مربعی نفوسی «۲,۷۳۵,۱۴۷» کشیدر . مذهب رسمیسی اورتودوقس ، شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی بلغراد شهریدر . قره یورکه‌ویچ خاندانه منسوب اولان قرال برنجی پترونك تاریخ ولادتی «۲۹» حزیران «۱۸۴۴» جلوس «۱۵» حزیران «۱۹۰۳» در .

فاس

مساحهٔ سطحیه‌سی (۴۳۹,۲۴۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۸) میلیوندر . شکل حکومتی مطلقه، مذهب رسمیسی اسلام وپایتختی مراکش شهریدر .

حکمدار حاضر سلطان مولا حفیظدر .

موسیو فالیه‌ر

مادام فالیه‌ر

فرانسه

مساحهٔ سطحیه‌سی «۵۲۶,۴۶۴» کیلومترو مربعی نفوسی «۳۹,۲۵۲,۲۶۷» کشیدر . قطعات سائره‌ده «۹۸۴,۷۰۰» کیلومترو مربعی مساحه‌سنده و «۴۵,۱۱۱,۰۰۰» نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

شکل حکومتی جمهوریت ، مرکز حکومتی پارس شهریدر .

رئیس جمهور موسیو فالیه‌ر (۱۷) کانون ثانی (۱۹۰۶) تاریخنده ریاسته انتخاب ایدلشدر .

قرالیچه ویلهلمینا
پرنس هانری

فلمنك

مساحهٔ سطحیه‌سی (۳۳) بیك کیلومترو مربعی نفوسی (۵,۶۷۲,۲۳۷) کشیدر . مذهب رسمیسی پروتستان ، شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی لاهی شهریدر . جمعاً « ۲,۰۳۵,۶۴۷ » نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

ناسو خاندانه منسوب اولان قرالیچه ویلهلمینا ـ نك تاریخ ولادتی « ۳۱ » آغستوس « ۱۸۸۰ » تاریخ جلوسی « ۲۳ » تشرین ثانی « ۱۸۹۰ » در .

پرنس نیقولا
پرنسس میله‌نا

قره طاغ

مساحهٔ سطحیه‌سی (۹,۰۸۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۲۷۷,۸۳۱) کشیدر . بو اوفاق پرنسلکك مذهب رسمیسی ارتودوقس ، پایتختی چتینه شهریدر .

پتروویچ یه‌نه غوش خاندانه منسوب اولان پرنس برنجی نیقولانك تاریخ ولادتی (۲۵) ایلول (۱۸۴۱) تاریخ قعودی (۱۴) آغستوس (۱۸۶۰) در .

موناقو

مساحهٔ سطحیه‌سی (۱,۵) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۱۵,۱۸۰) کشیدر . مذهب رسمیسی قتولیك ، مرکز حکومتی موناقو شهریدر .

غریمالدی غویون ماتینیون عائله‌سنه منسوب اولان

پرنس آلبه‌ر
پرنسس آلیس

پرنس آلبه‌رك تاریخ تولدی (۱۳) تشرین ثانی «۱۸۴۸» وتاریخ قعودی « ۱۰ » ایلول « ۱۸۸۹ » .

قرال یدنجی هاقون
قرالیچه مود

نوروه‌ج

مساحهٔ سطحیه‌سی « ۳۲۱,۴۷۷ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ۲,۳۲۱,۰۸۸ » کشیدر . مذهب رسمیسی لوتریه‌ن ، شکل حکومتی مشروطه وپایتختی قریستیانیا شهریدر .

هولشتاین غلوقسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال یدنجی هاقونك تاریخ ولادتی «۱۳» آغستوس « ۱۸۷۲ » وتاریخ قعودی « ۱۵ » تشرین ثانی « ۱۹۰۵ » در .

قرال ژورژ
قرالیچه اولغا

یونانستان

مساحهٔ سطحیه‌سی « ۶۴,۶۷۹ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ۲,۵ » میلیوندر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی ارتودوقس وپایتختی آتنه شهریدر .

هولشتاین غلوقسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال برنجی یورکی‌نك تاریخ ولادتی «۲۴» کانون اول «۱۸۴۵» وتاریخ قعودی «۵» حزیران «۱۸۶۳» در .

پوسته وتلغراف تعرفه‌لری

ممالك عثمانيه داخلنده‌كی حواله‌نامه‌لره مخصوص اجورات تعرفه‌سيدر :

غروشدن	غروشه‌قدر	استيفا اولنه‌جق اجرت پاره	غروش
١	١٠٠	٠٢	—
١٠١	٢٠٠	—	١
٢٠١	٣٠٠	٢٠	١
٣٠١	٤٠٠	—	٢
٤٠١	٥٠٠	٢٠	٢
٥٠١	٧٠٠	—	٣
٧٠١	٩٠٠	٢٠	٣
٩٧١	١١٠٠	—	٤
١١٠١	١٣٠٠	٢٠	٤
١٢٠١	١٥٠٠	—	٥
١٥٠١	١٧٠٠	٢٠	٥
١٧٠١	١٩٠٠	—	٦
١٩٠١	٢٠٠٠	٢٠	٦

مرسل اليهك امضاسی طلب ايدلديكی تقديرده آيروجه برغروش اخذ اولنور .

ولايت ممتازه وممالك اجنبيه ايچون قبول اولنه‌جق حواله‌نامه‌لره مخصوص اجورات تعرفه‌سيدر :

مصر
بلغارستان
پورتكيز
لوكسنبورغ
رومانيا
رومانيا
باچيقا
اسويچره
فرانسه

غروشدن	غروشه‌قدر	غروش
١	٢٠٠	١
٢٠١	٤٠٠	١
٤٠١	٦٠٠	٣
٨٠١	١٠٠٠	٥
١٠٠١	١٢٠٠	٦
١٢٠١	١٤٠٠	٧
١٤٠١	١٦٠٠	٨
١٦٠١	١٨٠٠	٩
١٨٠١	٢٠٠٠	١٠
٢٠٠١	٢٢٠٠	١١

المانيا : ٤٠٠ مارق = ٢١٧٤ غروشدر
فلمنك : ٢٤٠ فئورين = ٢٢١١,٢٥ غروشدر.
اسوج ونوروج / فنلانديابيوك دوقه‌لغی] ٢٦٠ قورون = ٢٢٠٧ غروشدر

درسعادتدن زيرده اساميسی محرر مواقع ومراكزه كشيده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لرك بهر كلمه‌سندن يكرمی پاره اجرت استيفا قلنور. حد اصغری يدی بچق غروشدر:

ادرنه	آيوالق	چسرمصطفی پاشا
اخی چلبی	اركلی بحرسياه	چركش
ادرميد	بابا اسكی	چفته‌لر چفتلكی
اردك	بارطين	چكركه
ارطغرل	باليكسر	چورلی
اركلی «مرمره»	باندرمه	چوكه
اسكيچه	بروسه	حاجی دانشمند
اسكلب	بولی	حوصه
اسكيشهر	بوی آباد	خيره‌بولی
آفيون‌قره‌حصار	بيغاديچ	داری دره
آقچه شهر	بيله‌جك	ديوراك
اكری دره	بيراميج	دوزجه
اينوز	پوطرناق	بارطين نام ديكر
اورته كوی	پكار حصار	د سباط
اوزون كوپری	پاپازلق	دده‌اغاج
ايبصاله	تكفور طاغی	ديمتوقه
ايكنه آطه	تيمور طاش	ذلخوه
اينه كول	تربه دره چركس كوی	رويچوز
اينه بولی	عشاق	زالف
زغفرانبولی	فره‌جك	كليبولی
سدالبحر	قوشيتواق سلطان	كليدالبحر
سكود	يری	كالك
سلبوكن	قرجه‌علی	كنغری
سناو	قرق كليسا	كوملجنه
سيدغازی	قرداغاج اسكله‌سی	كرماستی

سینوب
شاركوی
صندلی
صوفیلو
طاش كوپری
طرنوه‌جق
طمراش
طوسیه
زوربالی (نام‌دیكر كردهٔ سینوب كوینك)

قره‌حصار صاحب
قسطمونی
قصبهٔ كرزه
قلعه‌جك
طوب‌قلعه
كدوس
كره‌ده
كشان

لفكه
لوله‌برغوس
مدانیه
مدرنی
مدیه
مرادلی
مرفته
معلقره
میخالج
یكیشهر

اخطار مخصوص

١ — متعددسرلوحه‌لی اولان تلغرافنامه‌لردن هر یكرمی كلمه ایچون یوز پاره آلنور.

٢ — كلمه‌سی برغروش اولان تلغرافنامه‌لرك حد اصغر اوله‌رق اون غروشدن آشاغی اولیه‌جقدر .

٣ — حجاز مخابراتی ایچون سلط مركزینه قدر قرق پاره ومعاندن ایلرو مركز ایچون ایكی غروش اخذ اولنه‌جقدر.

« اشبوتعرفه اسامیسی بلاده محرر مواقعه درسعادتدن كشیده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لر مخصوصدر»

هر كلمه‌سی بش پاره‌یه یعنی یكرمی كلمه‌سی یوزپاره‌یه اولان مراكز تلغرافیه :

اناطولی‌فنار[١]
ارناودكوی
ارن‌كوی
اسكدار
اقسرای
اناطولی‌حصار[٢]
اورته‌كوی
ایاستفانوس[٣]
ایوب‌سلطان
{ ایروه‌نام‌دیكر الماس‌طاش[٤] }

باب‌سرعسكری
بوستانجی
باب‌عالی
باب‌مشیخت
باروتخانه
بورغازاطه‌سی[٥]
بشكطاش
بك‌اوغلی
بكلربكی
بیوك اطه
بیوك دره
بیك
بلاط

بیوك لیمان[٦]
پاشاباغچه‌سی[٧]
پویرازقلعه[٨]
ترسانه
تكفورطاغی
چنكل كوی
حیدر پاشا
خاصكوی
داود پاشا
دیركلر آره‌سی
رامز قشله‌سی
روم‌ایلی حصاری
« فناری[٩]
« قواغی

(١٢) غروش مصرفله سوریجی معرفتیله
(٢) ١٠ غروش قایق اجرتی آلنور .
(٣) ٥ غروش سوریجی اجرتی آلنور .
(٤) ٣٥ غروش مصرفله كوندریلور .
(٥) ١٠ غروش قایق اجرتی هكبه‌لی اطه‌دن
(٦) ١٤ غروش مصرفله
(٧) ١٠ » »
(٨) ١٤ » »
(٩) ٢٨ » »

زیتون برونی
سركه‌جی
سلیمیه
سنجاق تپه
صاری یار
صغوق چشمه
طرابیه
طوپقپو
طوپخانه
غلطه
غریجه [١]
فاتح

فنار خلیج
قاضی كوی
قاكلیجه [٢]
قپان‌دقیق
قرق‌اغاج انباری
قرق آغاج فشنك خانه‌سی
قزل طوپراق
قندیللی [٣]
قوری چشمه
قوزغنجق
قنالی اطه [٥]

مجار
مقری كوی
میركون
وفا
هكبه‌لی اطه
یكی جامع
یكی كوی
كیرج‌اوجاغی [٥]
كیرج برونی
كیلیوس [٦]

(١) ٢٠ غروش مصرفله اجرتی دكبه‌لیدن
(٢) ١٠ غروش مصرفله
(٣) ١٠ » »
(٤) ١٠ غروش قایق
(٥) ١٠ غروش مصرفله
(٦) ٤٢ » »

هر كلمه‌سی اون پاره‌یه اولان مراكز تلغرافیه:

[حد اصغری بش غروشدر]

ازمید
اطه بازاری
اغوه
انجالی
اذینه
آیواجق
بیغا
قوری قواق
قره مرسل
قندره
قرتال
قلعهٔ سلطانیه

پندك
توتون چفتلكی
خادمكوی
چتالجه
جكمجهٔ كبیر
داریجه [*]
درنجه
قره‌بیغا
ككبوزه
كیوه
مالتپه
هركه

سلوری
شیله
صبانجه
طراقلی
طوزله
قره‌برون
قره‌جه‌كوی
یارمجه
لاپسكی
یالوه
یقه‌جق [*]

[*] ٧ غروش سوریجی اجرتی النور كبزه‌دن كوندریلور.
[*] ١٠ غروش سوریجی اجرتی آلنور قرتالدن كوندریلور.

هر كلمه‌سی آلتمش پاره‌یه اولان مراكز تلغرافیه

حانیه
قندیه
رسمو
سوده
اسفاكیه

سلطانیه
لاشید
دلم
ایانیقولا
یره‌پتره

سنه
مالویز
قستل
میرس
بوزجه‌اطه

اشبو مراكزه اولان تلغرافنامه‌لرك اجورات اصلیه‌لرندن بشقه آیروجه قابلو اجرتی اوله‌رق یوزپاره آلنور .

درنه ، بنغازی وطرابلس غرب ایچون تلسز تلغراف واسطه‌سیله کشیده قلنه‌جق تلغرافنامه‌لرك بهر کلمه‌سی برغروش یکرمی پاره‌در .

حد اصغری اون‌بش غروشدر .

درسعادتدن ممالك مختلفه‌یه کشیده قلنه‌جق تلغرافنامه‌لرك بهر کلمه‌سی ایچون اخذ اولنه‌جق اجوراتك مقداری :

ممالك	سانتیم	فرانق
حجاز	٤٠	٢
المانیا	٥٥	٠
اوستریا ـ مجارستان	٣٤	٠
اوسترالیا	٧٥	٣
اسپانیا	٦٥	٠
اسوج	٦٩	٠
اسوچره	٥١	٠
انكلتره	٧١	٠
ایتالیا	٤٨	٠
ایران: خانقین طریقیله	٦٠	١
ایران: ابوشهردن ماعدا باطوم طریقیله	٩٠	١
ایران: اوده‌سا قابلوسی طریقیله	٠٠	٢
بخارا	٤٦	٢
بلچیقا	٦٠	٠
بلغارستان	٢١	٠
بوسنه ـ هرسك	٢٧	٠
پورتكیز	٣٠	٢
پریم آطه‌سی	٦٩	٠
تونس	٦٨	٠
جزایر	٦٧	٠
جبل الطارق	٦٩	٠
جیبوتی	٨٥	٢
چین	٥٠	٥
حبشستان	٨٥	١
دانیمارقه	٦٠	٠
زنكبار	١٣	٣
روسیه	٧٢	٠
رومانیا	٢٦	٠
ژاپونیا	٢	٦
سواكن	٦٤	١
سیام	٢٣	٣
سینغاپور	١٠	٤
شیقاغو	١٥	٣
صربستان	٢٧	٠
طونكین	٣٦,٥	٦
طرابلس غرب	٨٨	٠
عدن	٥٠	٢
فرانسه وقورسیقه	٥٦	٠
فلمنك	٦٠	٠
فاس	٨٣	٠
قره‌طاغ	٢٧	٠
لوكسنبورغ	٦٠	٠
مالاغه	١٠	٤
مالطه	٦٩	٠
مصر: برنجی منطقه	١٥	١
مصر: ایكنجی «	٣٠	١
مصر: اوچنجی «	٥٥	١
مكسیقه	٧٥	٣
نوروج	٧٢	٠
نیورق	٧٧	١
هندستان وبیرمانیا	٣٥	٢
یمن	٨٠	٢
یونانستان	٢٨	٠
« (چشمه‌طریقیله)	٣٨	٠
یونان‌اطه‌لری	٣٢	٠
» [بوزجه‌اطه‌وشیره طریقیله]	٤٢	٠

(مصر منطقه‌لری: العریش [illegible])

كوستنجه طريقيله كشيده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لر اجوراتی :

ممالك	سانتيم	ممالك	سانتيم	ممالك	سانتيم	ممالك	سانتيم
اوستريا-مجارستان	٣٨	انكلتره	٧٦	دانيمارقه	٦٠	نوروه‌ج	٧٢
المانيا	٥٥	ايتاليا	٦٦	لوكسنبورغ	٦٠	پورتكيز	٧٨
باچيقا	٦٠	قره‌طاغ	٥٦	هولاندا	٦٠	روسيه	٧٢
				بوسنه ـ هرسك	٥٣	صربستان	٤٨
				بلغارستان	٤٧	اسويچره	٥٧
				اسپانيا	٧٣	اسوچ	٦٩
				فرانسه	٦٥		

دولت عثمانيه‌نك نشان ومداليه‌لری

خاندان آل عثمانی نشانی

خاندان آل عثمانی نشان ذيشانی خاقان سابق زماننده ايجادايدلشدر. اورته‌سنده‌كی قطعۀ زرينه‌منقوش طغرای همايونك زيرنده بياض مينادن معمول بردفنه دالی ونشانك قلاده‌يه ربط ايديله جكی محلنده كذلك بياض مينادن مصنوع برقوردون باغی واردر . تاريخ احداثی ١٩ اغستوس ١٣٠٩ تاريخنه مصادفدر .

ارطغرل نشانی

ارطغرل نشان ذيشانی خاقان سابق زماننده احداث ايدلشدر . آلتوندن معمول اولوب اورته‌سنده ارطغرل كلمۀ‌مبجله‌سی، برجهتنده‌ارطغرل حضرتلرينك كوچك‌آسيايه هجرتی تاريخی ، ديكر جهتنده نشان عثمانينك تاريخ احداثی‌اولان ١٢٧٨سنه‌سی محرردر .

نشان افتخار

نشان افتخار فردوس آشيان سلطان محمود خان ثانی حضرتلرينك زمان‌سلطنتلرنده احداث‌بيورلشدر. يالكز قطعۀ مرصعه‌سی واردر .

نشان امتياز

نشان امتياز خاقان سابق عبدالحميد ثانی زماننده احداث ايدلشدر . رتب متعدده‌يه منقسم اولميوب يالكز آلتون وكموش مداليه‌لری واردر . قوردونك نصف طولانيسی يشيل ، نصف ديكری قرمزی رنكده‌در . تاريخ احداثی ٢٤ ذی‌الحجه ١٢٩٥ تاريخنه مصادفدر .

نشان عثمانی

نشان عثمانی جنتمكان سلطان عبدالعزيز خان حضرتلرينك ايجاد كردۀ عاليلريدر . مرصع ودرت رتبه‌سی واردر . برنجی رتبه‌سنك كرك مرصع ، كرك سيم قطعه‌لرينك اورته‌سی يشيل كناری قرمزی قورده‌لاسی واردر . برنجی رتبه‌سی صاغدن صوله تعليق ايديلير. وعين شكلده اولان بيوك شمسه‌سی صدرك صول طرفنه وضع اولنور . ايكنجی رتبه‌سی عين رنكده انجه قورده‌لا ايله كردانه طاقيلير ، شمسه‌سی‌ده صدرك صاغ جهتنه تعليق ايديلير . اوچنجی رتبه‌سی كذا عين رنكده انجه بر قورده‌لا ايله كردانه طاقيلير . دردنجی رتبه‌سی ايسه صدرك صول طرفنه تعليق اولنور . تاريخ احداثی ١٢٧٨ سنه‌سنه مصادفدر .

نشان مجیدی

نشان مجیدی ، والدکثیرالمحامد شهریاری جنتمکان سلطان عبدالمجید خان غازی حضرتلرینک مآثر عالیه‌لرندندر . مرصع وبش رتبه‌سی واردر . برنجی رتبه‌سنک کرك مرصع ، کرك سیم قطعه‌لرینك اورته‌سی قرمزی، کناری یشیل رنکلی قورده‌لاسی واردر . برنجی رتبه‌سی اشبو قورده‌لا ایله کردانه وشمسه‌سی‌ده صدرك صول طرفنه طاقیلیر . ایکنجی رتبه‌سی کذا کردنه وشمسه‌سی‌ده صدرك صاغ جهتنه تعلیق اولنور . اوچنجی رتبه‌سی‌ده عین قورده‌لا ایله کردنه طاقیلیر ، شمسه‌سی یوقدر . دردنجی وبشنجی رتبه‌لری عین رنکده قورده‌لالرله صدرك صول طرفنه تعلیق اولنور . تاریخ احداثی ۱۲٦۸ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنك اوچنه مصادفدر .

نشان شفقت

شفقت نشانی خاقان سابق زماننده احداث اولنمشدر . نسوانه مخصوص اولوب اوچ رتبه‌سی واردر . برنجی وایکنجی رتبه‌لری مرصع وقوردونی اورته‌سی بیاض وکناری یشیل ، قرمزی رنکده‌در .

مدالیه‌لر

معارف مالیه‌سی — ۹ جماذی‌الاخره ۱۳۱۹ تاریخنده احداث اولنمشدر . آلتون وکموش اولمق اوزره ایکی رتبه‌در. الیوم ملغادر .

حجاز تیموریولی مدالیه‌سی — ۲۰ شعبان ۱۳۱۹ تاریخنده احداث بیورلشدر. الون وکموش ونیکل اولمق اوزره اوچ رتبه‌سی واردر .

یونان مدالیه‌سی — ۲۷ ذی‌القعده ۱۳۱٤ تاریخنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

تخلیصیه مدالیه‌سی — ۲٥ ربیع‌الاخر ۱۳۱۰ تاریخنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

لیاقت مدالیه‌سی — اولوب ۱۳۰۸ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . آلتون وکموش اوله‌رق ایکی رتبه‌سی واردر .

زراعت مدالیه‌سی — عبدالحمید زماننده احداث اولنمشدر. آلتون وکموش وباقردن اوچ رتبه‌سی واردر .

کرید مدالیه‌سی — ۱۲۰۸ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . آلتون وکموش ایکی رتبه‌سی واردر . فردوس آشیان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۸٤ سنه‌سنده کذا ایکی رتبه اولمق اوزره کرید مدالیه‌سی احداث بیورلشدر .

مجار مدالیه‌سی — ۲ ربیع‌الاخر ۱۳۰٦ تاریخنده احداث بیورلشدر کموشدن معمولدر .

امتیاز مدالیه‌سی — ۲ ذی‌القعده ۱۳۰۰ تاریخنده احداث بیورلشدر . آلتون وکموش ایکی رتبه‌سی واردر .

پلونه مدالیه‌سی — ۱۲۹٤ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

روسیه محاربه مدالیه‌سی — ۱۲۹٤ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

قره طاغ مدالیه‌سی — فردوس آشیان سلطان عبدالعزیز حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۹ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

قارص مدالیه‌سی — فردوس آشیان سلطان عبدالمجید خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۲ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

قریم سلستره مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۱ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

سیواستپول مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٧٠ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

بوسنه مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٦ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

کردستان مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٣ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

یمن مدالیه‌سی — خاقان مشارالیه حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٣ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . آلتون وکموشدن معمولدر .

بریة الشام وقلعهٔ عکا مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٥٦ سنه‌سنده احداث بیورلشدر کموشدن معمولدر .

اشقودره مدالیه‌سی — فردوس آشیان غازی سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ١٢٤٧ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

دوائر مرکزیه‌نك بولندقلری یرلر :

اعیان ومبعوثان مجلسلری	صالی بازارنده مجلس ملی بناسنده .
صدارت دائره‌سی شورای دولت دائره‌سی داخلیه نظارتی ـــــ خارجیه نظارتی ـــــ	باب عالی بناسنده [illegible]
عدلیه ومذاهب نظارتی	آیاصوفیه میداننده کی بناده ،، یاندی ،،
اوقاف نظارتی	چنبرلی طاشده
حربیه نظارتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
دائرهٔ مشیخت اسلامیه	سلیمانیه‌ده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مالیه نظارتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
بحریه نظارتی	قاسم پاشاده دائرهٔ مخصوصه‌ده
تجارت ونافعه نظارتی	باب عالی جاده‌سنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
معارف نظارتی	دیوان یولنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
اورمان ومعادن وزراعت نظارتی	سلطان احمد میداننده دائرهٔ مخصوصه‌ده
رسومات مدیریت عمومیه‌سی	استانبول ریختمنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
شهر اماتی	ایاصوفیه جوارنده دائرهٔ مخصوصه‌ده

دفتر خاقانی مدیریت عمومیه‌سی	سلطان احمد میداننده تجدیداً انشا اولنان دائره‌ده
دیون عمومیهٔ عثمانیه	جغال اوغلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
تقاعد نظارتی	» » » »
صحیه نظارتی	غلطه یکختمی اوزرنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
پوسته و تلغراف مدیریت عمومیه‌سی	میدانجقده دائرهٔ مخصوصه‌ده
اعمالات حربیه مدیریتی	طوپخانه‌ده دائرهٔ مخصوصه‌ده
زراعت بانقه‌سی	جغال اوغلنده نافعه نظارتنه متصل دائره‌دده
حجاز تیموریولی نظارتی	باب عالی جاده‌سنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
رصدخانه	بك اوغلنده تقسیمده
امنیت عمومیه مدیریتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
خاصه قوماندانلغی	حربیه نظارتی قربنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
ژاندارمه دائره‌سی	حربیه نظارتی قربنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
امنیت صندوغی	جغال اوغلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مسکوکات اداره‌سی	طوپقپو سرایی داخلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مطبعهٔ عامره	» » » » »
دیوان محاسبات	بایزید جوارنده دائرهٔ مخصوصه‌ده

درسعادتده بولنان موزه‌لر

آثار عتیقه موزه‌سی : طوپقپو سرایی داخلنده . براجرت مقابلنده هرکس زیارت ایده بیلیر .

اسلحهٔ عتیقه موزه‌سی : (قدیم سنت ایره‌ن کلیساسی) طوپقپوسرایی داخلنده وضربخانه جوارنده‌در .

یکیچری قیافتخانه‌سی : سلطان احمد میداننه ناظر دائرهٔ مخصوصه‌ده‌در .

اسلحهٔ عسکریه موزه‌سی : (یکی تشکیل اولنمشدر) طوپقپوسرایینده دائرهٔ مخصوصه‌ده‌در.

بالعموم ولایات عثمانیه ایله آنلره مربوط قضا و نواحینك حروف هجا ترتیبیله اسامیسی

اسامی	نوعی	ولایتی
اب	قضا	یمن
ابانه	ناحیه	قسطمونی
ابرادی	«	قونیه
ابریق تپه	«	ادرنه
ابوالخصیب	«	بصره
ابو جواریر	«	بغداد
ابو عریش	قضا	یمن
ابو قلقل	ناحیه	حلب
اتچه	«	ایدین
اتنه	قضا	طربزون
اچه‌اباد	«	ادرنه
احمدبك	ناحیه	«
اختك	«	ارضروم
اخته‌پولی	قضا	ادرنه
اخلاط	«	بتلیس
اخی‌چلبی	«	ادرنه
ادرمید	«	خداوندکار
ادرنه	مرکزولایت	
ادلب	قضا	حلب
اده	ناحیه	ادرنه
اراج	قضا	قسطمونی
اراس	ناحیه	ارضروم
اربعه	قضا	سیواس
اربیل	«	موصل
ارحب	ناحیه	یمن
ارجیش	قضا	وان
ارچك	ناحیه	«
اردار	«	بیروت
اردك	قضا	خداوندکار
اردو	«	طربزون
اردر	ناحیه	حلب
اردور	«	دیاربکر

اسامی	نوعی	ولایتی
ارزنجان	مرکزلوا	ارضروم
ارضروم	مرکزولایت	
ارطغرل	مرکزلوا	خداوندکار
ارغنی	ناحیه	دیاربکر
ارغنی معدنی	مرکزلوا	«
ارغنوط	ناحیه	بتلیس
ارغیدخانی	«	قونیه
ارکری	مرکزلوا	یانیه
ارکلی (بحرسیاه)	«	قسطمونی
ارکلی (قونیه)	قضا	قونیه
ارکلی (مرمره)	ناحیه	ادرنه
ارکنس	«	ارضروم
ارکوب	قضا	قونیه
ارمناك	«	«
ارمیشه	ناحیه	ازمید
آزمودن	«	ارضروم
اریحا	«	حلب
آردوس	«	ارضروم
اروه	قضا	بتلیس
ازاقپور	ناحیه	«
ازطوای	«	قسطمونی
ازغار	«	ادرنه
ازمید	مرکزلوا	
ازمیر	مرکزولایت	آیدین
ازنیق	ناحیه	خداوندکار
آزورت	«	ارضروم
ازیدربالا	«	سیواس
ازینه	قضا	«
ازینه‌بازار	ناحیه	«
اسپارته (حمید آباد)	مرکزلوا	قونیه
اسپندره	ناحیه	معمورة‌العزیز
اسپر	قضا	ارضروم

اسامی	نوعی	ولايتی
استاروه	قضا	مناستر
استانكوی	«	جزائر بحر سفيد
استانوس	ناحيه	قونيه
استرانجه	قضا	ادرنه
استروغه	ناحيه	مناستر
استرومجه	قضا	سلانيك
استرووه	ناحيه	«
اسحاقلو	«	خداوندكار
السقنبو	«	بتليس
اسقوان	«	معمورة العزيز
اسقراپاز	قضا	يانيه
اسكچه	«	ادرنه
اسكدار	مركز لوا	استانبول
اسكداز	ناحيه	ادرنه
اسكغسر	قضا	سيواس
اسكلب	«	انقره
اسكله	ناحيه	بيروت
اسكندرون	قضا	حلب
اسكوب	مركز ولايت	قوصوه
اسكوب	ناحيه	ادرنه
اسكی	«	سيواس
**اسكيشهر	قضا	خداوندكار
اسميلوه	ناحيه	مناستر
اسميلان	«	ادرنه
اشتب	قضا	قوصوه
اشقلر	ناحيه	معمورة العزيز
آش قلعه	«	ارضروم
اشقودره	مركز ولايت	
اشمه	قضا	ايدين
اشن	ناحيه	«
آشودی	«	سيواس
اصلاحيه	قضا	اطنه
اطاله	ناحيه	ايدين
اطرانوس	قضا	خداوندكار
اطراف شهر	ناحيه	حلب
«	«	خداوندكار

اسامی	نوعی	ولايتی
اطنه	مركز ولايت	
اطه	ناحيه	ادرنه
اطه پازاری	قضا	.
اطه‌لر	لوا	استانبول
اعراز تركمان	ناحيه	حلب
اعراز فلاح	«	«
اعظميه	«	بغداد
اغستوس	«	سلانيك
اغلاصون	«	قونيه
اغين	«	معمورة العزيز
افشار	«	قونيه
افلاتی	«	قسطمونی
آقپيكار	«	ادرنه
اقچان	«	بتلس
اقچه‌اووه	«	ازميد
اقچه‌حصار	قضا	اشقودره
اقچه‌شهر	ناحيه	قسطمونی
اقچه‌طاغ	قضا	معمورة العزيز
آق حصار	«	ايدين
آق‌حصار	ناحيه	
آق‌سرای	قضا	قونيه
آقسكی	«	«
آق‌شهر	«	«
آق‌طاش	ناحيه	قسطمونی
آق‌طاغ	«	انقره
آق قيا }	«	قسطمونی
«مع چاكلی }	«	«
اقليم خروب	«	جبل لبنان
اقليم الفتاح	«	«
اق كوی	«	طربزون
اقوه	قضا	قوصوه
اقيازی	ناحيه	ازميد
اكردير	قضا	قونيه
اكردير قارديع	ناحيه	قونيه
اكری پلنقه	—	قوصوه
اكری دره	قضا	ادرنه

اسامی	نوعی	ولایتی
اکریکوز	ناحیه	خداوندکار
اکدیر	«	قسطمونی
اکین	قضا	معمورة العزیز
الباکی	ناحیه	جزائر بحرسفید
البذیر	«	بغداد
البستان	قضا	حلب
ابوکمال	«	زور
التون آقار	ناحیه	دیاربکر
التونطاش	«	خداوندکار
التون کوپری	«	موصل
الحدا	«	یمن
الشکرد	قضا	ارضروم
القائم	ناحیه	بغداد
المالی	قضا	قونیه
الوص	ناحیه	سیواس
الواقلی	«	اطنه
الوجره	«	سیواس
الوسم	«	یمن
اماسیه	مرکز لوا	سیواس
اماصری	ناحیه	قسطمونی
امراومك	ناحیه	معمورة العزیز
امرور	قضا	جزائر بحرسفید
املج	ناحیه	مکهٔ مکرمه
امور بك	ناحیه	ادرنه
انامور	قضا	اطنه
انای بازار	ناحیه	«
انجیرلی	ناحیه	جزائر بحرسفید
اینختن	ناحیه	معمورة العزیز
اندرین	قضا	حلب
آنس	قضا	یمن
انطاکیه	قضا	حلب
انطالیه (تکیه)	مرکز لوا	قونیه
انقره	مرکز ولایت	
اوانوس	قضا	انقره
اوپار	ناحیه	مناستر
اوجله وجالو	قضا	طرابلس غرب
اوچوم	ناحیه	بتلیس

اسامی	نوعی	ولایتی
اوخری	قضا	مناستر
اوخطاب	ناحیه	سیواس
اوخطورم	ناحیه	سیواس
اودەمش	قضا	ایدین
اورامار	ناحیه	وان
اورتاجه	ناحیه	ادرنه
اورته کوی	ناحیه	سیواس
اورته کوی	قضا	ادرنه
اورخانیه	قضا	قوصوه
اورشه	ناحیه	ادرنه
اورفه	مرکز لوا	حلب
اورفله	قضا	طرابلس غرب
اورك	ناحیه	ارضروم
اورل	ناحیه	حلب
اورله	ناحیه	ایدین
اورونجك	ناحیه	ادرنه
اوزون کوپری	«	«
اوزویران مع جناق	ناحیه	سیواس
اوستروپالیا	«	جزائر بحرسفید
اوستکران علیا	«	بتلیس
اوف	قضا	طربزون
اوکدم	ناحیه	ارضروم
اولوبك	ناحیه	طربزون
اولوبورلی	قضا	قونیه
اولوس	ناحیه	قسطمونی
آولونیه	قضا	یانیه
اوله	ناحیه	ایدین
اونیه	ناحیه	طربزون
اونیه	ناحیه	خداوندکار
اووه جق	«	ارضروم
اووه مستجب	«	ادرنه
اووه جق	قضا	معمورة العزیز
اووه جن	ناحیه	قسطمونی
اولاش	ناحیه	سیواس
اولاغی	ناحیه	دیاربکر

اسامی	نوعی	ولایتی
اویماغاج	ناحیه	حلب
اهدن	«	جبل لبنان
آلاجه‌خان	ناحیه	سیواس
آلاچاطی	«	ایدین
آلاچام	«	طربزون
الاختیار	«	سیواس
الازیرج	«	بصره
الاشهر	قضا	ایدین
الاصونیه	قضا	مناستر
الا طاغ	ناحیه	قونیه
الاکلیسا	«	ارضروم
ایاثلوغ	«	ایدین
ایازمند	«	«
ایاستفانوس	«	استانبول
ایاستفانوس	«	ادرنه
ایاش	قضا	انقره
ایاش	ناحیه	اطنه
ایاصو	«	جزائربحرسفید
ایباصدی	«	طربزون
ایبسیله	«	سیواس
ایبصاره	«	جزائربحرسفید
ایبصاله	«	ادرنه
ایپك	مرکزلوا	قوصوه
ایتکان	ناحیه	معمورة‌العزیز
ایچ‌ایل	مرکزلوا	اطنه
ایدنجك	ناحیه	خداوندکار
ایدین	مرکزلوا	آیدین
آیدونات	قضا	یانیه
ایرسك	ناحیه	معمورة‌العزیز
ایرله	«	آیدین
ایرمنیك	«	ارضروم
ایرنکل	«	«
ایزولی	«	معمورة‌العزیز
ایشم	«	اشقودره
ایلباشی	«	سیواس
ایلبصان	مرکزلوا	مناستر
ککلو	ناحیه	حلب

اسامی	نوعی	ولایتی
ایلغین	قضا	قونیه
ایلیجه	ناحیه	ارضروم
«	«	ایدین
ایلیجهٔ برغمه	«	«
ایلیچ	«	معمورة‌العزیز
ایناللوبالو	«	انقره
این‌اوکی	«	خداوندکار
این‌اوی	«	قونیه
اینجه‌صو	قضا	انقره
اینوز	«	ادرنه
اینه‌بولی	«	قسطمونی
اینه‌جك	ناحیه	ادرنه
اینه‌آباد	«	قسطمونی
اینه‌اباد	«	ایدین
اینه‌روز	قضا	سلانیك
اینه‌کول	ناحیه	ایدین
اینه‌کول	قضا	خداوندکار
آیواجق	«	بیغا
آیوالق	«	ایدین

ب

اسامی	نوعی	ولایتی
باب‌جبول	قضا	حلب
بابای‌عتیق	«	ادرنه
باجرکه	ناحیه	وان
باجرین	«	دیاربکر
باجل	قضا	یمن
باخ	ناحیه	معمورة‌العزیز
باخمس	«	دیاربکر
بارطین	قضا	قسطمونی
بارکیری	ناحیه	وان
باویخ	«	بتلیس
باریشا	«	حلب
بازون	قضا	موصل
باشواتك	ناحیه	معمورة‌العزیز
باشویك	«	ادرنه
باطنوز	«	جزائربحرسفید

اسامی	نوعی	ولایتی
باطنوس	«	ارضروم
باغچه	ناحیه	اطنه
باغچه‌جك	«	دیاربکر
«	«	ازمید
بالا	قضا	انقره
بالك	ناحیه	موصل
بالیانبولی	«	ایدین
بالیه	قضا	خداوندکار
بافره	«	طربزون
باندرمه	«	خداوندکار
بایبورد	«	ارضروم
بایربوجاق	ناحیه	بیروت
بایزید	مرکزلوا	ارضروم
بایندر	ناحیه	قسطمونی
«	قضا	آیدین
بئرالسبع	«	قدس شریف
بترون	«	جبل لبنان
بتلیس	مرکز ولایت	.
بدره	قضا	بغداد
بدعه	ناحیه	بصره
برات	لوا	یانیه
براعصه	ناحیه	بنغازی
براق	«	حلب
برانه	قضا	قوصوه
براودوست	ناحیه	موصل
برتیزه	«	حلب
بردیج	«	دیاربکر
برزه	«	قوصوه
برسیس	«	بنغازی
برغمه	قضا	ایدین
برغوس	ناحیه	بیغا
برکتلی	«	قوصوه
برکی	«	آیدین
بروسه	مرکزولایت	خداوندکار
برهانیه	قضا	خداوندکار
بریبوری	ناحیه	قوصوه
بریقه	«	بنغازی

اسامی	نوعی	ولایتی
بسیط	ناحیه	بیروت
بشروم	«	سیواس
بشری شمالیه	«	جبل لبنان
وجنوبیه	«	
بشقواناق	«	قونیه
بشتریجه	«	قوصوه
بشتری	قضا	دیاربکر
بصره	مرکز ولایت	.
بصرالحریر	«	سوریه
بصره اسکی	ناحیه	سوریه
شام	«	
بصیره	«	زور
بطیحه	«	بصره
بعیدا	«	بیروت
بعلبك	قضا	سوریه
بغداد	مرکز ولایت	.
بقاع العزیز	قضا	سوریه
بقاع شرقی	ناحیه	«
بقلاك	«	ایدین
بکپازاری	قضا	انقره
بکپکاری	ناحیه	سیواس
بکشهری	قضا	قونیه
بکقوز	«	استانبول
بلدرون	ناحیه	بغداد
بلجك	«	سیواس
بلقا (نابلس)	لوا	بیروت
بلك	ناحیه	ایدین
بناز	«	خداوندکار
بنغازی	مرکزلوا	.
بنکدره	ناحیه	بغداد
بنی‌خارس وبنی‌حشیش	«	یمن
بنی شهر	قضا	یمن
بنی‌صعب	«	بیروت
بنی‌علی	ناحیه	بیروت
بنی‌عوام	«	یمن
بنی قیس	«	یمن

اسامی	نوعی	ولایتی
بنیان حمیدی	قضا	سیواس
بوپاچه	ناحیه	قوصوه
بوجاق	«	قونیه
بودروم	قضا	ایدین
بورلو	ناحیه	ایدین
بوزاناد	«	حلب
بوزاویوك	«	خداوندکار
بوزاویوك	«	ایدین
بوزبابا	«	جزائربحرسفید
بوزجه اطه	قضا	« «
بور	قضا	قونیه
بوزپوجقو	ناحیه	مناستر
بوردور	لوا	قونیه
بوزطغان	قضا	ایدین
بوزقیر	«	قونیه
بوسا	ناحیه	سوریه
بوغازلیان	قضا	انقره
بوغوتیل	ناحیه	قوصوه
بولدان	قضا	ایدین
بولوادین	«	خداوندکار
بوله‌مان	ناحیه	طربزون
بولی	مرکزلوا	قسطمونی
بولانق	قضا	بتلیس
بولاجه‌لی	ناحیه	اطنه
بولایر	«	ادرنه
بومیا	«	بنغازی
بویانه	«	اشقودره
بهسنی	قضا	معمورةالعزیز
بهلسانیه	ناحیه	بیروت
بهلشنه	قضا	مناستر
بلاج	ناحیه	مناستر
بلادابستان	«	یمن
بلادالروس وبنی‌بهلول	«	«
بلاط	«	خداوندکار
بیانجه	«	قونیه

اسامی	نوعی	ولایتی
بیبول	ناحیه	معمورةالعزیز
بیت اعطاب	«	قدس شریف
بیت جرین	«	«
بیت السلف	«	بیروت
بیت الشباب	«	وان
بیت الفقیه	قضا	یمن
بیت اللحم	ناحیه	قدس
بیرامیج	قضا	بیغا
بیرمانه	ناحیه	بغداد
بیروت	مرکزولایت	
بیرون آباد	ناحیه	ایدین
بیرةالجرد	«	سوریه
بیره‌جك	قضا	حلب
بیغا	مرکزلوا	.
«	قضا	بیغا
بیغادیچ	ناحیه	خداوندکار
بیلوپران	«	قونیه
«	«	معمورةالعزیز
بیاه‌جك	«	حلب
بیلان کوی	«	اطنه
بیوك اطه	مرکزقضا	استانبول
بیوك چکمجه	«	.
بیوك قره‌قارلی	ناحیه	ادرنه
بیهوو	«	قوصوه

پ

اسامی	نوعی	ولایتی
پارغه	ناحیه	یانیه
پازار	«	سیواس
پازارجق	قضا	خداوندکار
«	ناحیه	«
پازارکوی	قضا	حلب
پاسین سفلی	ناحیه	ارضروم
پاسینلر	قضا	«
پاشایکید	«	ادرنه
پاشکلی	ناحیه	معمورةالعزیز
پالو	قضا	دیاربکر

اسامی	نوعی	ولایتی
پاولو	ناحیه	قونیه
پترچ	قضا	سلانیك
پتکلی	ناحیه	ادرنه
پتورکی	قضا	معمورة العزیز
پراوشته	«	سلانیك
پرتك	ناحیه	معمورة العزیز
پرجنکوك	«	بتلیس
پرز	«	اشقودره
پرزرین	مرکز لوا	قوصوه
پرسیجان	ناحیه	سلانیك
پرشتنه	لوا	قوصوه
پرلپه	قضا	مناستر
پرمدی	«	یانیه
پرواری	«	بتلیس
پروه‌زه	مرکز لوا	یانیه
پروزی	قضا	معمورة العزیز
پره‌پول	«	قوصوه
پره‌شوه	«	«
پزه‌ری	ناحیه	سیواس
پشدر	«	موصل
پشمان	«	ادرنه
پکلین	قضا	مناستر
پلنغه	«	قوصوه
پلور	ناحیه	ارضروم
پلومر قوزبجیان	قضا	«
پنجشنبه	ناحیه	طربزون
پوردی	«	سلانیك
پوره‌چه	«	مناستر
پوغوس	قضا	یانیه
پوقه	«	اشقودره
پولوس	ناحیه	ادرنه
پولهنت	«	جزائر بحر سفید
پولاد	«	معمورة العزیز
پلاس	«	ادرنه
پلاموط	«	ایدین
پیاس	«	اطنه
پیرعزیز	«	طربزون
پیران	«	دیاربکر
پیکارحصار	«	ادرنه
پیلمار	«	جزائر بحر سفید

ت

اسامی	نوعی	ولایتی
تاجرلی	ناحیه	اطنه
تاجوره	«	طرابلس
تباهار	عربان قبیله‌سی	قدس شریف
تبشار	«	حلب
تبنین	«	بیروت
تپه‌دلن	قضا	یانیه
تتنیك	ناحیه	ارضروم
تخین تخته	«	سوریه
تدمر	«	زور
ترابین	عربان قبیله‌سی	قدس شریف
تربة العجم	«	یمن
تربه‌دره	قضا	ادرنه
ترجان	«	ارضروم
ترغویشته	«	قوصوه
ترلیه	ناحیه	خداوندکار
ترمه	قضا	طربزون
ترقوس	ناحیه	چتالجه
ترکمن جلابی	«	حلب
ترهونه	قضا	طرابلس غرب
تریانده مع طورنالی	ناحیه	ایدین
تعز	لوا	یمن
تفنی	قضا	قونیه
تکفورطاغی	لوا	ادرنه
تکوش	قضا	سلانیك
تکه	ناحیه	ادرنه
تکه (انطالیه)	لوا	قونیه
تلعفر	ناحیه	موصل
تل کاخ حصن الاکراد	قضا	بیروت
تلمو	ناحیه	معمورة العزیز
تنورین	«	جبل لبنان
تنوس	قضا	سیواس
توخت	ناحیه	قسطمونی

اسامی	نوعی	ولایتی
تورتوم	«	ارضروم
تورحال	«	سیواس
تورشین	«	بتلیس
توقاد	لوا	سیواس
توقاریس	ناحیه	معمورة العزیز
تیران	قضا	اشقودره
تیره	«	ایدین
تیره بولی	«	طربزون
تیمار	ناحیه	وان
تیمورجی	«	ایدین
تیمور طاش	«	ادرنه
تیمور حصار	قضا	سلانیك
«	ناحیه	مناستر
تیمورلر	«	ادرنه

ج

اسامی	نوعی	ولایتی
جاسم	ناحیه	سوریه
جاستل	«	حلب
جانیك (صامسون)	لوا	طربزون
جباع	ناحیه	بیروت
جبل الاکراد	«	لاذقیه
جبل الریحان	«	لبنان
جبل برع	«	یمن
جبل برکت	لوا	اطنه
جبل ریمه	قضا	یمن
جبل سمعان	«	حلب
جبل سوقنه	«	یمن
جبل شرق	ناحیه	«
جبل غربی	لوا	طرابلس غرب
جبل لبنان	«	
جبل مریس	ناحیه	یمن
جبله	قضا	بیروت
جبله	ناحیه	یمن
جبن	«	«
جبل اسکله سی	«	جبل لبنان
جبیل علیا	«	«
جدابیه	قضا	بنغازی
جده	لوا	حجاز
جدید	ناحیه	خداوندکار
جذینی	«	دیاربکر
جزء العلقه	«	بیروت
جردجبل	«	جبل لبنان
جردجنوبی	«	«
جردشمالی	«	«
جردکرواق	«	«
جرید	«	اطنه
جزائر بحر سفید	ولایت	
جزره	قضا	دیاربکر
جزیره	«	بغداد
جزین	«	
جسر ارکنه	«	ادرنه
جسر شغور	«	حلب
جسر مصطفی پاشا	«	ادرنه
جفریه	ناحیه	یمن
جفاره	«	طرابلس غرب
جفر	«	بصره
جکده	«	حلب
جلبلی	«	ادرنه
جماعین	«	بیروت
جماعین اول	«	«
جماعین ثانی	«	«
جمرنیك	«	یانیه
جمعه (قیالر)	قضا	مناستر
جمین	ناحیه	ارضروم
جنکیجه	«	«
جنکرلی	«	ادرنه
جنین	قضا	بیروت
جولان	ناحیه	سوریه
جوم	ناحیه	حلب
جونیه	«	جبل لبنان
جهانبکلی	«	قونیه
جهران	«	یمن
جیده	قضا	قسطمونی

اسامی	نوعی	ولایتی
جیزان	ناحیه	یمن
جیزه	«	سوریه
چ		
چات	«	ارضروم
چا پازان	«	معمورة العزیز
چارپین	«	حلب
چارداق	«	•
چارسنجق	قضا	معمورة العزیز
چاك	ناحیه	•
چاکلی مع آق‌قیا	ناحیه	قسطمونی
چال	قضا	آیدین
چالقان	ناحیه	معمورة العزیز
چاندارلی	«	ایدین
چای	«	سیواس
چای آغزی	«	سلانیك
چای قپو	«	حلب
چای قره‌علی	«	معمورة العزیز
چباقجور	«	بتلیس
چتاق	ناحیه	ادرنه
چتالجه	لوا	•
چیچ	ناحیه	سلانیك
چرچر	«	سیواس
چرکس مسلم	«	ادرنه
چرکس کوی (تربه‌دره)		—
چرکش	قضا	قسطمونی
چرمن	ناحیه	ادرنه
چرمیك	قضا	دیاربکر
چشمه	«	ایدین
چقتلك	ناحیه	سیواس
چقته	«	بیروت
چقال	ناحیه	ادرنه
چقاللی	«	حلب
چقور	«	«
«	«	ارضروم
«	«	«
چمشکزك	قضا	معمورة العزیز

اسامی	نوعی	ولایتی
چناق مع اوزویران	ناحیه	سیواس
چنکرلی	ناحیه	ارضروم
چوب	«	ادرنه
چورلی	قضا	«
چوروم	لوا	انقره
چورکه	ناحیه	ادرنه
چوله‌مرك	قضا	وان
چونکش	ناحیه	دیاربکر
چهارشنبه	قضا	طربزون
«	ناحیه	قسطمونی
چیتامنکن	«	«
چیق اباد	ناحیه	انقره
چیتناخور	«	ادرنه
چینه	قضا	ایدین
ح		
حاجی بکتاش	ناحیه	انقره
حاجی خلیل	«	ارضروم
حازم	قضا	حلب
حاسه	ناحیه	•
حاصبیه	قضا	سوریه
حافیق	«	سیواس
حاکیف	ناحیه	بتلیس
حامو	«	سیواس
حباب	«	دیاربکر
حبیش	«	یمن
حجاز (مکهٔ مکرمه)		ولایت
حجریه	قضا	یمن
حجه	«	«
حجور	قضا	یمن
حجیله	ناحیه	«
حدیثه	«	بغداد
حدیده	لوا	یمن
حذاق	ناحیه	دیاربکر
حذور	«	بیروت
حراز	قضا	یمن
حران	«	حلب

اسامی	نوعی	ولایتی
حربیه	ناحیه	حلب
حرطلب	»	»
حسراس	»	بتلیس
حسن چلبی	»	معمورة العزیز
حسن کیف	»	دیاربکر
حسین اباد	»	انقره
حسینی	»	بتلیس
حشا	»	یمن
حصرون	»	.
حصن الاکراد	قضا	بیروت
حصن منصور	»	معمورة العزیز
حضره	ناحیه	طرابلس غرب
حضرو	»	دیاربکر
حفاش	»	یمن
حکاری	لوا	وان
حکیم خان	ناحیه	معمورة العزیز
حلب	ولایت	.
حله	قضا	بغداد
حلی	ناحیه	یمن
حما	لوا	سوریه
حمار	ناحیه	بصره
حمص	قضا	سوریه
حمید آباد (اسپارته)	لوا	قونیه
»	ناحیه	سیواس
حمیدیه	قضا	سوریه
»	»	اطنه
»	»	سیواس
»	»	قسطمونی
» (معدن)	»	قونیه
حندوف	ناحیه	دیاربکر
حوران	لوا	سوریه
حوواه	ناحیه	بغداد
حوش غرب	»	سوریه
حوض	»	طرابلس غرب
حوصه	قضا	ادرنه
حوضه	قضا	سیواس
حوطاشلی	ناحیه	ادرنه
حوله	»	بیروت

اسامی	نوعی	ولایتی
حونار	»	ایدین
حویران	»	قونیه
حی	قضا	بصره
حیس	ناحیه	یمن
حیفا	قضا	بیروت
حیمانه	»	انقره

خ

اسامی	نوعی	ولایتی
خاتون سرای	ناحیه	قونیه
خاچین	قضا	اطنه
خادم	ناحیه	قونیه
خارت	»	ارضروم
خاص بوغا	»	ادرنه
خاصه	قضا	اطنه
خالص	ناحیه	بغداد
خالیاز	»	ارضروم
خامور	»	»
خان	ناحیه	سیواس
خانپارچین	»	خداوندکار
خانقین	قضا	بغداد
خان یونس	»	.
خداوندکار (بروسه)	ولایت	
خراسان	قضا	بغداد
خربة خذوو	ناحیه	سوریه
خرپوت	قضا	معمورة العزیز
خردال	ناحیه	سیواس
خرمنجق	»	خداوندکار
خرو	»	بتلیس
خضر	»	دیاربکر
خضرراجی	»	بغداد
خضرنعلی	»	سیواس
خلیلان	»	دیاربکر
خمس	لوا	طرابلس غرب
.	ناحیه	یمن
خندك	»	.
خنزیره	»	سوریه
خنس	لوا	ارضروم

اسامی	نوعی	ولایتی
خوابی	ناحیه	بیروت
خواجه‌لر	»	ادرنه
خواص	»	بغداد
خواصور	»	وان
خویه	قضا	طربزون
خوخ علیا	ناحیه	معمورة العزیز
خودیچوز	»	ارضروم
خوریشته	»	مناستر
خوش آلای	»	قسطمونی
خوصه	قضا	ادرنه
خولخول	ناحیه	ارضروم
خولان « یمن »	»	یمن
خیبر « حجاز »	»	مدینهٔ منوره
خیره بولی	قضا	ادرنه
خیزان	»	بتلیس
خیماره قرولش	قضا	یانیه
» »	ناحیه	»

د

اسامی	نوعی	ولایتی
داویه	ناحیه	ایدین
دارنده	قضا	سیواس
داری دره	»	ادرنه
داتزك	ناحیه	ارضروم
داود	»	ادرنه
دیرجه	»	مناستر
دبرشته	»	مناستر
دبره	لوا	»
دبرهٔ زیر	قضا	»
دجه	ناحیه	بصره
دده اغاج	لوا	ادرنه
دراج	»	اشقودره
درامه	»	سلانیك
درب	ناحیه	یمن
دربند کبیر	»	ادرنه
درسم	لوا	معمورة العزیز
دذسه	ناحیه	
درعا	قضا	سوریه
درنه	»	بنغازی
درهٔ جدید	ناحیه	ادرنه
دربجاق	»	معمورة العزیز
درین	»	اشقودره
دشتکور	»	دیاربکر
دشقاط	»	مناستر
دغاره	»	بغداد
دکز اوبه	»	ادرنه
دکزلی	لوا	ایدین
دلکطاش	ناحیه	سیواس
دللی عباس	»	بغداد
دلوینه	قضا	یانیه
دلی الیاس	ناحیه	سیواس
دلیم	قضا	بغداد
دمیرلی	ناحیه	دیاربکر
دوبریچ	قضا	بصره
دورکانی	ناحیه	قسطمونی
دورول	قضا	طربزون
دوزجه	»	قسطمونی
دوشنبه	ناحیه	قونیه
دوکرلو	»	حلب
دوما	قضا	سوریه
دومانیچ	ناحیه	خداوندکار
دومانیك	»	مناستر
دونیه	»	»
دوه‌لو	»	انقره
دولاشدیر	ناحیه	ادرنه
دهوك	قضاسی	موصل
دیادین	»	ارضروم
دیاربکر	مرکز ولایت	
دیبان	ناحیه	سوریه
دیرالقمر	قضا	»
دیرسلیمان	ناحیه	سوریه
دیرقور	»	»
دیرك	قضا	دیاربکر
دیرکلی	ناحیه	سیواس
دیرکول	»	بتلیس
دیروشرش	ناحیه	بصره

اسامی	نوعی	ولایتی
دیرون	»	دیاربکر
دیره	»	موصل
دیزه‌یی	»	»
دیکیلی	»	آیدین
دیمتوقه	قضا	ادرنه
دینار	»	قونیه
دیوانیه	لوا	بغداد
دیوریك	قضا	سیواس

ذ

اسامی	نوعی	ولایتی
ذلحوه	قضا	سلانیك
ذمار	»	یمن
ذواره	»	طرابلس غرب
ذوالقدریه ـ قارص	قضا	اطنه
ذیخنه	»	سلانیك
ذیشراق	ناحیه	یمن

ر

اسامی	نوعی	ولایتی
رابغ	ناحیه	حجاز
راحوجه	»	قوصوه
رادوشته	قضا	»
رازلق	»	سلانیك
رأس‌العین	»	»
راشیا	»	سوریه
رام‌الله	ناحیه	•
راتیه	قضا	موصل
ربط	ناحیه	بتلیس
رجال‌المع	قضا	یمن
رحالیه	ناحیه	بغداد
رداع	قضا	یمن
رادانه‌ریقا	ناحیه	قوصوه
ردطان	»	دیاربکر
ردوس	مرکز ولایت	جزایر بحرسفید
رزازه	قضا	بغداد
رسنه	ناحیه	مناستر
رش	»	حلب
رضوان	»	بتلیس
رفاهیه	قضا	ارضروم
رقه	»	حلب
رقه‌لر	»	مناستر
رقیعات	ناحیه	طرابلس غرب
رمضان	»	معمورة‌العزیز
رمله	»	
رواندز	قضا	موصل
رویحوز	»	سلانیك
رودنیك	ناحیه	مناستر
روم	»	اطنه
روم قلعه	قضا	حلب
روندیی بالا	ناحیه	سلانیك
ریحانیه	»	حلب
ریزه	مرکز لوا	طربزون

ز

اسامی	نوعی	ولایتی
زاخو	قضا	موصل
زادریجه	ناحیه	یانیه
زاره ـ توچکیری	قضا	سیواس
زاره	ناحیه	سیواس
زاغور	»	یانیه
زانزور	»	طرابلس‌غرب
زاویه	قضا	»
»	ناحیه	»
زبدانی	قضا	سوریه
زبید	»	یمن
زبیر	»	بصره
»	ناحیه	»
زخاله	قضا	»
زعفرانبولی	»	قسطمونی
زله	ناحیه	طرابلس‌غرب
زمان	قضا	یمن
زحرنه	ناحیه	بیروت
زنکیل	»	دیاربکر
زور	مرکز لوا	
زوق	ناحیه	جبل لبنان
زوکن	»	ارضروم

اسامی	نوعی	ولایتی
زونغولداق	قضا	قسطمونی
زویه	ناحیه	سوریه
زهران	»	یمن
زهره	»	»
زیارت	»	بتلیس
زیبار	»	موصل
زیبفجه	»	قوصوه
زیتون	قضا	حلب
زیدیه	»	یمن
زیر	ناحیه	انقره
زیله	قضا	سیواس
زیواره	»	طرابلس غرب

س

اسامی	نوعی	ولایتی
ساحل	ناحیه	طرابلس غرب
»	»	»
»	»	بیروت
»	»	»
»	»	جبل لبنان
ساقز	مرکز لوا	جزایر بحرسفید
سامرا	قضا	بغداد
سبکی	ناحیه	ارضروم
سبهء	»	طرابلس غرب
»	»	زور
سراندوز	»	یانیه
سرای کوی	قضا	آیدین
سرت	»	طرابلس غرب
سرفیجه	لوا	مناستر
سرقنطی	ناحیه	اطنه
سرقنطیٔ بالا	»	»
سرمین	»	حلب
سروج	قضا	»
سروجك	ناحیه	موصل
سریك	»	قونیه
سعرد	لوا	بتلیس
سعیدایلی	ناحیه	قونیه
سفریحصار	قضا	آیدین
سکدیك	ناحیه	معمورة العزیز
سکرکند	»	قونیه
سکود	قضا	خداوندکار
سکودجك	ناحیه	ادرنه
سلبوکن	ناحیه	ادرنه
سلط	قضا	سوریه
سلطان‌حصار	ناحیه	آیدین
سلطان‌یری	قضا	ادرنه
سلطانیه (قره‌پیکار)	»	قونیه
سلطانیه	ناحیه	موصل
سلفکه	قضا	اطنه
سلفیه	»	یمن
سلمان پاك	»	بغداد
سلمانلی	»	انقره
سلمنلر	»	ادرنه
سلتی	»	اطنه
سلندی	»	آیدین
سلوپی	»	دیاربکر
سلوری	قضا	چتالجه
سلوك	ناحیه	بنغازی
سله‌پور	»	ارضروم
سلانیك	مرکز لوا	سلانیك
سلیمانیه	لوا	موصل
سلیمیه	قضا	سوریه
سمادیرك	ناحیه	ادرنه
سماو	قضا	خداوندکار
سماوه	»	بغداد
سمت‌قبله	ناحیه	بیروت
سمو	»	طرابلس‌غرب
سنان	»	معمورة‌العزیز
سنجار	قضا	موصل
سنجان	ناحیه	سیواس
سنجانلو	»	خداوندکار
سنجك	»	معمورة العزیز
سنجان	»	یمن
سنقورلی	قضا	انقره

اسامی	نوعی	ولايتی
سنيچه	لوا	قوصوه
سودايه	ناحيه	يمن
سوارقيه	قضا	حجاز
سوده	«	يمن
سورجی	ناحيه	موصل
سورطاش	«	«
سوركی	ناحيه	معمورة العزيز
سورمنه	قضا	طربزون
سوريه	ولايت	•
سوق الشيوخ	قضا	بصره
سوكنه	«	طرابلس غرب
سوكه	«	آيدين
سومبكی	«	جزاير بحر سفيد
سويده	«	سوريه
سويديه	ناحيه	حلب
سوير	«	سيواس
سويلمز	«	ارضروم
سلانيك	ولايت	•
سيباك	ناحيه	دياربكر
سيدغازی	«	خداوندكار
سيدی شهری	قضا	قونيه
سيديكون	ناحيه	آيدين
سيرانجق	«	سيواس
سيروز	لوا	سلانيك
سيس	مركز لوا	اطنه
سيلوان	قضا	دياربكر
سيلی	ناحيه	معمورة العزيز
سيمك	«	بتليس
سين	«	معمورة العزيز
سينوب	لوا	قسطمونی
سيواس	ولايت	•
سيورك	قضا	دياربكر
سيوريحصار	«	انقره

ش

اسامی	نوعی	ولايتی
شابخانه	ناحيه	خداوندكار
«	«	ادرنه
شاركوی	قضا	ادرنه
شارلی	ناحيه	طربزون
شاطی	قضا	طرابلس غرب
شاعور	ناحيه	بيروت
شام	مركز ولايت	سوريه
شاميادی	«	معمورة العزيز
شاميه	قضا	بغداد
شاهنلر	ناحيه	ادرنه
شاهين	«	«
شبام	«	يمن
شتاق	قضا	وان
شتری	ناحيه	ارضروم
شحار	«	«
شربتين	«	دياربكر
شروان	قضا	بتليس
شط العرب	ناحيه	بصره
شطره	قضا	«
شطرة العرب	قضا	«
شطك	ناحيه	بتليس
شعبان	«	ادرنه
شعبان اوزی	«	قسطمونی
شعراويهٔ شرقيه	«	بيروت
« غربيه	«	«
شفاتيه	«	بغداد
شفاعی	«	حلب
شفاوعمر	«	بيروت
شقادره	«	يمن
شقلاوه	«	موصل
شقيف	«	بيروت
شكراويه	«	حلب
شكفتی	«	وان
شمعدينان	قضا	«
شمسطار	ناحيه	جبل لبنان
شمسيان	«	بيروت
شنافيه	•	بغداد
شنكين	«	اشقودره

اسامی	نوعی	ولایتی
شوان	ناحیه	موصل
شوبر	»	•
شوبك	»	سوریه
شوتك	»	معمورة العزیز
شوف	قضا	جبل لبنان
شوفین	ناحیه	»
شومر	»	بیروت
شهبا	»	سوریه
شهربانه	»	بغداد
شهرپازار	قضا	موصل
شهرناحیه	ناحیه	ادرنه
شهود	»	خداوندکار
شیاق	قضا	اشقودره
شیخ اسماعیل طائفه‌سی	ناحیه	موصل
شیخان	ناحیه	»
»	»	دیاربکر
شیخ جمعه	»	ادرنه
شیخ حاجی	»	معمورة العزیز
شیخدادان	»	دیاربکر
شیخ علی کاسون	»	سوریه
شیخلر	»	ازمید
شیخلو	»	خداوندکار
شیخ مصطفی	»	سیواس
شیران	قضا	طربزون
شیروان	ناحیه	موصل
شیله	قضا	استانبول

ص

اسامی	نوعی	ولایتی
صاروخان (مغنیسا)	لوا	آیدین
صاری اوغلان	ناحیه	سیواس
صاری خضر	»	ادرنه
صاریخانلر	»	مناستر
صاریز	»	سیواس
صاری شعبان	قضا	سلانیك
صاری کوی	ناحیه	انقره
صاسون	قضا	بتلیس
صافیتا	»	بیروت
صالتق	ناحیه	ادرنه
صالحلی	قضا	آیدین
صاور ـ عوینه	»	دیاربکر
صامسون	مرکز لوا	طربزون
صبانجه	ناحیه	ازمید
صبیا	قضا	یمن
صغری	ناحیه	جزائر بحر سفید
صفا	»	قدس شریف
صفد	قضا	بیروت
صقارقیا	ناحیه	ادرنه
صلخد	قضا	سوریه
صلیب	ناحیه	حما
صماقوجق	»	ادرنه
صمصاد	»	معمورة العزیز
صندرغی	قضا	خداوندکار
صندوقلی	»	»
صوبیجه	ناحیه	آیدین
صودرهمی	»	قونیه
صور	قضا	بیروت
صوروبج	»	سلانیك
صوشهری	»	سیواس
صوفیلو	»	ادرنه
صولیجه	ناحیه	»
صومه	قضا	آیدین
صونیسا	ناحیه	سیواس
صهیون	قضا	بیروت
صلاحیه	»	موصل
»	ناحیه	بغداد
صیدا	قضا	بیروت
صیغه‌جق	ناحیه	آیدین

ض

اسامی	نوعی	ولایتی
ضبا	ناحیه	حجاز
ضنیه	»	بیروت

ط

اسامی	نوعی	ولایتی
طائف	ناحیه	حجاز

اسامی	نوعی	ولایتی
طابیه	ناحیه	طرابلس غرب
طازقیری	»	خداوندکار
طاشکوپری	قضا	قسطمونی
طاشلی	ناحیه	ادرنه
طاشلیجه	لوا	قوصوه
طاشوز	»	سلانیك
طاطای	قضا	قسطمونی
طاغ آغزی	ناحیه	خداوندکار
طاغ کناری	»	اشقودره
طاغ مرمره	»	.
طاورغه	»	طرابلس غرب
طاوشانلی	»	خداوندکار
طاهر	»	معمورة العزیز
طبانلی	»	انقره
طبرق	»	بنغازی
طبریه	قضا	بیروت
طرابلس شام	لوا	»
طرابلس غرب	مرکز ولایت	طرابلس غرب
طرابلس مع مینه	ناحیه	بیروت
طراقسو	»	معمورة العزیز
طراقلی	»	ازمید
طربزون	مرکز ولایت	طربزون
طرسوس	قضا	اطنه
»	ناحیه	بیروت
طرنوه	قضا	ادرنه
طغان حصار	ناحیه	»
طفیله	قضا	سوریه
طمرش	ناحیه	ادرنه
طواس	قضا	آیدین
طوت	ناحیه	معمورة العزیز
طوتاق ـ عنتاب	قضا	ارضروم
طوراغان	ناحیه	قسطمونی
طوربالی مع تریانده	»	آیدین
طورغودلی ـ قصبه	قضا	»
طوز	»	اشقودره
طوزبران	ناحیه	ادرنه
طوزخورماطو	»	موصل
طوسیه	قضا	قسطمونی

اسامی	نوعی	ولایتی
طوقلر	ناحیه	سیواس
طونیه	»	طربزون
طوبران	قضا	سلانیك
طیبه	ناحیه	سوریه
طیفور	»	ادرنه

ظ

اسامی	نوعی	ولایتی
ظلتین	قضا	طرابلس غرب
ظهر الغربی	ناحیه	بیروت
ظفیر	»	یمن

ع

اسامی	نوعی	ولایتی
عادالجواز	قضا	وان
عالیه	.	بیروت
عاموده	ناحیه	دیاربکر
عاهره	قضا	سوریه
عاهم	ناحیه	یمن
عبدالان	»	دیاربکر
عبش	»	سیواس
عبوین	»	قدس
عتمه	»	یمن
عثمان پشه‌لر	.	ادرنه
عثمانجق	قضا	انقره
عثمانیه	»	اطنه
»	»	قوصوه
»	ناحیه	قونیه
عجلون	قضا	سوریه
عجوز	ناحیه	بصره
عجیلات	قضا	طرابلس غرب
عدین	»	یمن
عر	ناحیه	یمن
عربسون	قضا	قونیه
عربکیر	»	معمورة العزیز
عرقوب اعلی	ناحیه	جبل لبنان
عرقوب شمالی	»	»
عرقوب جنوبی	»	»
عزیزیه	قضا	بغداد
»	»	خداوندکار

اسامی	نوعی	ولایتی
عزیزیه	قضا	سیواس
»	»	طرابلس غرب
عسعس	ناحیه	ارضرام
عسیر	مراکز لوا	یمن
عشائر سبعه	ناحیه	موصل
عشاره	قضا	زور
عشاق	»	خداوندکار
عفار	ناحیه	یمن
عقبه	»	حجاز
عقره	قضا	موصل
عکا	مراکز لوا	بیروت
عکار	قضا	»
علوط	ناحیه	معمورة العزیز
علوی	»	سیواس
علی الشرق	»	بصره
علی الغربی	»	»
عمران	قضا	یمن
عمرکان	ناحیه	دیاربکر
عمادیه	قضا	موصل
عماره	مراکز لوا	بصره
عمان	ناحیه	سوریه
عنتاب ـ طوتاق	قضا	ارضروم
عنیه	»	بغداد
عورتحصار	»	سلانیك
عوینه ـ صاور	»	دیاربکر
علا	ناحیه	حجاز
»	»	سوریه
علانیه	قضا	قونیه
علاونه	ناحیه	طرابلس غرب
عیال سریع	»	یمن
عیانجق	قضا	قسطمونی
عین الکروم	ناحیه	سوریه
عینتاب	قضا	حلب
عیون	ناحیه	بصره

غ

اسامی	نوعی	ولایتی
غات	قضا	طرابلس غرب
غانوز	ناحیه	ادرنه
غامد	قضا	یمن
غباغت	ناحیه	سوریه
غیردره	»	ادرنه
غدمس	قضا	طرابلس غرب
غرامتك	ناحیه	ادرنه
غرامش	قضا	مناستر
غرب اعلی	ناحیه	جبل لبنان
اقصی	»	»
شمالی	»	»
جنوبی	»	»
غربی قره آغاج	قضا	آیدین
غرزان	»	بتلیس
غره بونه	ناحیه	ادرنه
غریان	قضا	طرابلس غرب
غربیه	ناحیه	بغداد
غریه	»	حلب
غزه	قضا	قدس شریف
غستوار	»	قوصوه
غماس	ناحیه	بغداد
غور	»	سوریه
غورومه	»	سلانیك
غوسطا	»	جبل لبنان
غوسینه	قضا	قوصوه

ف

اسامی	نوعی	ولایتی
فاتسه	قضا	طربزون
فالوجه	ناحیه	قدس شریف
فاکیه	»	سوریه
فاو	قضا	بصره
فتوح	ناحیه	جبل لبنان
فراشاری	»	یانیه
فرنك	»	قونیه
فرسان	»	یمن
فرط	»	خداوندکار
فرتی	»	بتلیس
فره جك	»	ادرنه
فریزویك	»	قوصوه

اسامی	نوعی	ولایتی
فزان	مرکزلوا	طرابلس غرب
فساطو	قضا	»
فکه ـ بیلانکوی	»	اطنه
فلوجه	ناحیه	بغداد
فلورینه	قضا	مناستر
فنار	ناحیه	یانیه
فندیك	»	بتلیس
فنیکه	»	قونیه
فوچتین	قضا	آیدین
فوجهٔ جدید	ناحیه	»
فوجهٔ عتیق	—	»
فوشتاق	»	سلانیك
فیر	»	یانیه
فیلات	قضا	»

ق

اسامی	نوعی	ولایتی
قارپچق	ناحیه	معمورة العزیز
قارچکان	»	وان
قارجنجس	»	اطنه
قارشلی	»	ادرنه
قارص ـ ذوالقدریه	»	اطنه
قارغی	ناحیه	انقره
قاریوط	قضا	جزایر بحر سفید
قاسم اوغلی	ناحیه	معمورة العزیز
قاش	قضا	قونیه
»	ناحیه	دیاربکر
قاشوط	قضا	جزایر بحر سفید
قاضی	ناحیه	ایدین
قاضی شهری	»	سیواس
قاطع	»	جبل لبنان
قالقاندلن	قضا	قوصوه
قالونیه	ناحیه	جزایر بحر سفید
قالیمنوز	قضا	»
قانا	ناحیه	بیروت
قالال	»	معمورة العزیز
قباغاج ارنبود	»	ادرنه
قباحیدر	»	حلب

اسامی	نوعی	ولایتی
قبالی	»	سیواس
قبه	ناحیه	دیاربکر
»	»	بنغازی
قبیطه	»	یمن
قپوطاغی	»	خداوندکار
قترین	قضا	سلانیك
قحطان	ناحیه	یمن
قدس شریف	مرکزلوا	.
قدموس	ناحیه	بیروت
قراغیلر	»	ادرنه
قرائبه	»	اشقودره
قرای جدید	»	ادرنه
قوای سبعه	»	طربزون
قرتال	قضا	استانبول
قرجه حلیل	ناحیه	ادرنه
قرجه صالح	»	»
قرجه علی	قضا	»
قرچوه	»	مناستر
قرداحه مع نواصره	ناحیه	بیروت
قرداملیه	»	جزایر بحر سفید
قرشوه	»	مناستر
قرغه‌ل	»	دیاربکر
قره‌اغاج	قضا	ایدین
قره‌کلیسا	مرکزلوا	ادرنه
قرودیچه‌ویران	ناحیه	»
قرولش ـ حیاره	قضا	یانیه
قره‌ابدال	ناحیه	سیواس
قره‌اغاج	قضا	قونیه
»	ناحیه	سیواس
»	—	ادرنه
قره‌باغچه	»	دیاربکر
قره‌برون	قضا	آیدین
قره‌بیغا	ناحیه	بیغا
قره‌بیکار ـ سلطانیه	قضا	قونیه
قره‌تپه	ناحیه	موصل
قره‌جه	»	معمورة العزیز

اسامی	نوعی	ولایتی
قره‌جه‌اباد	قضا	سلانیك
قره‌جه‌خلیل	ناحیه	ادرنه
قره‌جه صو	قضا	آیدین
قره‌جه ویران	ناحیه	قسطمونی
قره‌چاللی	»	خداوندکار
قره‌چوبان	»	ارضروم
قره‌حیط	»	آیدین
قره‌حصارشرقی	مرکزلوا	سیواس
قره‌حصار صاحب	»	خداوندکار
قره‌خلیل	ناحیه	سیواس
قره‌دره	»	طرابزون
قره‌سی	مرکزلوا	خداوندکار
قره‌صو	ناحیه	وان
قره‌صو	»	»
قره‌طاش	ناحیه	اطنه
قره‌طاغ	»	موصل
قره‌طاغ	»	سلانیك
قره‌طروق	»	سیواس
قره‌طوه	قضا	قوصوه
قره‌عیسالو	»	اطنه
قره‌قریه	»	سلانیك
قره‌قوش	ناحیه	طربزون
قره‌قولاق	»	ارضروم
قره‌کچی	»	دیاربکر
قره‌کلیسا	ناحیه	ادرنه
قره‌کوی	»	بتلیس
قره‌مان ـ لارنده	قضا	قونیه
قره‌مرسل	»	ازمید
قره‌مغاره	ناحیه	انقره
قره‌مورط	»	حلب
قره‌یازی	»	ارضروم
قره‌یکیت	ناحیه	اطنه
قریق	»	ارضروم
»	»	طربزون
قزق	ناحیه	حلب
قزلجه	»	موصل
»	»	سیواس

اسامی	نوعی	ولایتی
قزل حصار	»	حلب
قزل رباط	»	بغداد
قزل‌قیا	»	قونیه
قزل‌کلیسا	قضا	معمورة‌العزیز
قزیل‌این	ناحیه	معمورة‌العزیز
قسطمونی	مرکزولایت	.
قسنللو	ناحیه	جزایربحرسفید
قشله	»	اشقودره
قصبه ـ طورغودلی	قضا	آیدین
قصیر	ناحیه	حلب
»	»	سوریه
قطر	قضا	بصره
قطرانجه	ناحیه	مناستر
قطرون	»	طرابلس‌غرب
قطیف	قضا	بصره
قطیفه	ناحیه	سوریه
قعطبه	قضا	یمن
قلب	»	بتلیس
قلعه‌جك	»	انقره
قلعهٔ	ناحیه	موصل
قلعهٔ‌سکر	»	بصره
قلعهٔ‌سلطانیه	مرکزلوا	»
قله‌لی‌برغوس	ناحیه	ادرنه
قلینه	»	مناستر
قماریك	»	ارضروم
قماغره	»	یمن
قمدات	»	قوصوه
قمران	»	یمن
قمیس	»	»
قنات	»	جبل‌لبنان
قنبرلربالا	»	ادرنه
قند	قضا	ازمید
قنغال	قضا	سیواس
قنفده	قضا	یمن
قنیطره	»	سوریه
قوادار	—	سلانیك

اسامی	نوعی	ولایتی
قراق	ناحیه	طربزون
قواقلی	«	ادرنه
قواله	قضا	سلانیك
قوایه	«	اشقودره
قوجاجق	ناحیه	مناستر
قوچانه	قضا	قوصوه
قوچحصار	«	قونیه
«	«	قسطمونی
«	«	دیاربکر
قوچ‌علی	«	معمورة العزیز
قوچکیری	قضا	سیواس
قورندوس	«	یانیه
قورنه	«	بصره
قوری‌چای	«	ارضروم
قوز	ناحیه	ادرنه
قوزاق	«	آیدین
قوزان	لوا	(مرکزی سیش)
قوزانه	قضا	مناستر
قوزقشله	ناحیه	ارضروم
قوزلو	«	سیواس
قوزیجان ـ پلومر	قضا	ارضروم
قوزیفه	ناحیه	قسطمونی
قوش‌اطه‌سی	قضا	آیدین
قوصوه	ولایت	(مرکزی اسکوب)
قوقجغاز	ناحیه	ادرنه
قوکاس	«	طربزون
قوکر	«	انقره
قولونیه	قضا	مناستر
قوله	«	آیدین
قوم‌قلعه	ناحیه	بیغا
قوماتوه	قضا	قوصوه
قوناغی	ناحیه	دیاربکر
قونتلات	«	مناستر
قونیچه	قضا	قوصوه
قونیه	مرکز ولایت	قونیه
قولاشین	قضا	قوصوه
قویطع	ناحیه	«

اسامی	نوعی	ولایتی
قویلحصار	قضا	سیواس
قویوه	ناحیه	ادرنه
قلاموطی	«	جزایر بحر سفید
قیالر ـ جمعه	قضا	مناستر
قیپاقلی	ناحیه	اطنه
قیرابلی	«	قونیه
قیرجه‌ویران	ناحیه	سیواس
قیرشهری	مرکز لوا	انقره
قیساریه	ناحیه	بیروت
قیصری	مرکز لوا	انقره
قیماس	«	«
قینار	«	سیواس
قیوجاق	«	معمورة العزیز
قیوجق	«	آیدین

ـ ك ـ

اسامی	نوعی	ولایتی
کاخته	قضا	معمورة العزیز
کاراز	ناحیه	دیاربکر
کاظمیه	قضا	بغداد
کبان‌معدنی	«	معمورة العزیز
کیسود	ناحیه	خداوندکار
کبیسه	«	بغداد
کچیبولی	«	قونیه
کدوس	قضا	خداوندکار
کربلا	مرکز لوا	بغداد
کربوران	ناحیه	دیاربکر
کرپه	قضا	جزائر بحر سفید
کرده	«	قسطمونی
کردی‌هریکی	ناحیه	وان
کرزه	«	قسطمونی
کرك	مرکز لوا	سوریه
کرکر	ناحیه	معمورة العزیز
کرکوك	مرکز لوا	سوریه
کرماستی	قضا	خداوندکار
کرمتر	ناحیه	سیواس
کرمیلی	«	معمورة العزیز

اسامی	نوعی	ولایتی
کرون	قضا	سیواس
کره‌بنه	»	مناستر
کره‌سون	قضا	طربزون
کره‌کی	ناحیه	خداوندکار
کزرین	»	دیاربکر
کستابولی	»	ادرنه
کسروان	قضا	جبل لبنان
کسریه	»	مناستر
کسکیم	»	ارضروم
کسکین	»	انقره
کسمه	ناحیه	یمن
»	»	سیواس
کسندیره	قضا	سلانیك
»	ناحیه	»
کشاب	قضا	طربزون
کشان	»	ادرنه
کفردیز	ناحیه	معمورة العزیز
کفرنجه	»	سوریه
کفل	»	بغداد
ککبوزه	»	استانبول
ککله	ناحیه	طرابلس غرب
کلعنبر	قضا	موصل
کلکیت	»	طربزون
کلنار	»	اطنه
کلنبه	ناحیه	ایدین
کلندر	»	سلانیك
کلیبولی	مرکزلوا	ادرنه
کلیس	قضا	حلب
کلیسا	ناحیه	ایدین
کلیسوره	»	مناستر
کلیکوزان	»	بتلس
کماخ	قضا	ارضروم
کمر	ناحیه	قونیه
کمرك	»	سیواس
کملیك	قضا	خداوندکار
کموش	ناحیه	»
کموش حاجی کوی	قضا	سیواس

اسامی	نوعی	ولایتی
کوشخانه	مرکزلوا	طربزون
کنج	»	بتلیس
کنغری	»	قسطمونی
کوار	قضا	وان
کواش	»	»
کوبك	ناحیه	خداوندکار
کوبکویران	»	سیواس
کوپری	قضا	»
کوپریلی	»	قوصوه
کوت الاماره	»	بغداد
کوتاهیه	مرکزلوا	خداوندکار
کوچك چکمجه	قضا	استانبول
» ویران	ناحیه	ادرنه
کورتون	»	طربزون
کوردوس	قضا	ایدین
کورفه	ناحیه	معمورة العزیز
کوره	قضا	جبل لبنان
»	ناحیه	سوریه
»	»	ایدین
»	»	قسطمونی
کورهٔ شمالیه	»	جبل لبنان
کورهٔ وسطی	»	»
کوره‌له	قضا	طربزون
کوریجه	مرکزلوا	مناستر
کوزته	ناحیه	معمورة العزیز
کوستره	»	انقره
کوشك	»	ایدین
کوفه	»	بغداد
کوکب	ناحیه	زور
کوکبان	قضا	یمن
کوکجه‌اغاج	ناحیه	قسطمونی
کوکجه‌طاغ	»	خداوندکار
کوکسون	قضا	مناستر
کوکبلی	»	سلانیك
کول	ناحیه	سیواس
»	»	قسطمونی
کول بازاری	»	خداوندکار

اسامی	نوعی	ولایتی
كول حصار	«	قونیه
كولك	«	اطنه
كوملجنه	مركزلوا	ادرنه
كومنجه	ناحیه	سلانیك
كونان	قضا	خداوندكار
كونای	ناحیه	ایدین
كونیوزی	«	انقره
كوه	«	ادرنه
كویت	قضا	بصره
كویجكز	«	ایدین
كوی سنجاق	«	موصل
كویلی	ناحیه	خداوندكار
كوینك	قضا	قسطمونی
كلاس	ناحیه	آیدین
كیرلی	«	ادرنه
كیره سون	«	خداوندكار
كیسون	«	معمورة لعزیز
كیغی	قضا	ارضروم
ایكلر	ناحیه	خداوندكار
كیل	«	موصل
كیمه	«	سیواس
كیوه	قضا	ازمید
كیلان	«	قوصوه

ل

اسامی	نوعی	ولایتی
لجك	ناحیه	ارضروم
لحیه	قضا	یمن
لربوز	«	جزائر بحر سفید
لسقویك	«	یانیه
«	ناحیه	قوصوه
لش	قضا	اشقودره
لش ماليساس	ناحیه	«
لفتره	«	سلانیك
لفكه	«	خداوندكار
«	«	ادرنه
لمنی	مركز ولایت	جزائر بحر سفید
لندوز	ناحیه	«
لنقطه	قضا	سلانیك
لودی	ناحیه	بتلس
لوروس	قضا	یانیه
لوشدیكن	ناحیه	سیواس
لوشنه	قضا	یانیه
لوله برغوس	«	ادرنه
لومه	«	قوصوه
لونداوغلی	ناحیه	معمورة العزیز
لیبوت ـ بیت الشباب	«	وان
لیتحور	«	سلانیك
لیجه	قضا	دیاربكر
لیز	ناحیه	بتلس
لیف	«	دیاربكر
لیوادی	«	مناستر

م

اسامی	نوعی	ولایتی
ماجقه	ناحیه	طربزون
مأدی	«	سوریه
مادراك	«	ارضروم
مارخو	«	معمورة العزیز
ماردین	مركزلوا	دیاربكر
مارغلیچ	قضا	یانیه
مارونیه	ناحیه	ادرنه
مازكرد	قضا	معمورة العزیز
ماط	«	مناستر
مالقاحره	ناحیه	یانیه
ماموغه	«	سیواس
ماندیجه	«	ادرنه
مانده انده	«	جزائر بحر سفند
ماندیره	«	ادرنه
مانص	«	ارضروم
مانیاس	«	خداوندكار
متروویجه	قضا	قوصوه
متن	«	جبل لبنان
متن اعلی	ناحیه	«
متنان	«	دیاربكر
مثلی	«	قونیه

اسامی	نوعی	ولایتی
مجدالشمس	ناحیه	سوریه
مجدل	«	قدس شریف
مجور	«	انقره
مجیداوزی	قضا	سیواس
مجیدیه	«	انقره
مچوه	«	یانیه
محایشه	ناحیه	یمن
محرکه	«	دیاربکر
محل	«	«
محمودلی	«	ادرنه
محموری	قضا	وان
محویت	ناحیه	یمن
محیرجه	«	بصره
مخا	قضا	یمن
مخائل	«	«
مخادر	ناحیه	«
مخاویل	«	بغداد
مدانیه	قضا	خداوندکار
مدرنی	«	قسطمونی
مدللی	مرکزلوا	جزایر بحرسفید
مدیات	قضا	دیاربکر
مدینه	ناحیه	بصره
مدینهٔ منورهٔ	مرکزلوا	حجاز
مدیه	قضا	ادرنه
«	ناحیه	دیاربکر
مرآتلی	«	ادرنه
مرج	قضا	«
مرجعیون	«	بیروت
مردیتا	«	اشقوره
مردیس	ناحیه	معمورة العزیز
مرزیفون	قضا	سیواس
مرسیس	ناحیه	اطنه
مرسین	قضا	«
مرعش	مرکزلوا	«
مرقته	قضا	ادرنه
مرقب	«	بیروت
مرکز	ناحیه	ارضروم

اسامی	نوعی	ولایتی
مزکوزه	ناحیه	قسطمونی
مرمره	«	خداوندکار
مرمرهجك	«	آیدین
مرمریس	قضا	«
مریوان	ناحیه	دیاربکر
مزده	«	طرابلس غرب
مزرعه	مرکزلوا	معمورة العزیز
مزوری	ناحیه	موصل
مستانلی	«	ادرنه
مسطور	«	معمورة العزیز
مسور	«	یمن
مسلاطیه	قضا	طرابلس غرب
مسیب	ناحیه	بغداد
مشاریق الحرار	«	بیروت
مشفونلی	«	ادرنه
مصراطه	قضا	طرابلس غرب
مضیق	ناحیه	حلب
معان	قضا	سوریه
معدن ـ حمیدیه	«	قونیه
ممدن	«	انقره
معدن ـ ارغنی	لوا	دیاربکر
معرالشحور	ناحیه	سوریه
معرة النعمان	قضا	حلب
معرة مصرین	ناحیه	«
معرکه	«	بیروت
معلقره	قضا	ادرنه
معلقه	«	سوریه
معمورة الحمید	قضا	حجاز
«	«	موصل
«	«	وان
معمورة العزیز	«	ولایت
مغاره	ناحیه	اطنه
مغرب عیسی	«	یمن
مغله ـ منتشا	لوا	آیدین
مغنیسا ـ صاروخان	«	«
مفحق	ناحیه	یمن
مقری کوی مرکز	قضا	استانبول

اسامی	نوعی	ولایتی
مفطره	ناحیه	یمن
مقبنه	»	یمن
مکری	قضا	آیدین
مکس	ناحیه	وان
مکهٔمکرمه	مرکزولایت	حجاز
ملحان	ناحیه	یمن
ملحه	»	موصل
ملقان	»	بتلیس
ممدوحیه	»	بغداد
مناد	»	بتلیس
مناستر مرکز	ولایت	مناستر
مناصف	ناحیه	مناستر
منبیج	قضا	حلب
« تحتانی	ناحیه	»
« فوقانی	»	»
مغنسا ـ مغله	لوا	آیدین
منتفك مرکز	»	بصره
مندلی	قضا	بغداد
مندهخوره	ناحیه	آیدین
منتورلی	»	سیواس
منشیه	»	طرابلس غرب
منصوران	»	دیار بکر
منطوال	»	سیواس
منلك	قضا	سلانیك
منمن	»	آیدین
منوخ	ناحیه	یمن
منوغات	»	قونیه
منیطره	»	جبل لبنان
موخذی	»	معمورةالعزیز
مود	»	بتلیس
موریخوه	»	مناستر
موریك	»	سیواس
موسی بکلو	ناحیه	حلب
موش مرکز	لوا	بتلیس
موصل	ولایت	»
موط	قضا	اطنه
موطلی	»	بتلیس

اسامی	نوعی	ولایتی
مولوه	»	جزایربحرسفید
موندروز	ناحیه	»
موتقوج	»	قوصوه
مهالیه	ناحیه	بیروت
مهیاوری	»	طربزون
ملازکرد	قضا	بتلس
ملاطیه	مرکزلوا	معمورةالعزیز
ملاکندی	ناحیه	
میخالغازی	»	خداوندکار
میخالیچ	قضا	»
میخالیجق	»	انقره
میدی	ناحیه	یمن
میرز	»	بصره
میرعلیان	»	دیاربکر
میزاك	»	بتلیس
میس	قضا	جزائربحرسفید
میسك	ناحیه	بتلیس
میللو	»	قونیه
میلاس	قضا	آیدین

ن

اسامی	نوعی	ولایتی
نائب	ناحیه	ادرنه
نائبلو مع سیس اوبرته	»	سیواس
نابلس ـ بلقا	لوا	بیروت
نادرلو	ناحیه	حلب
نادره	»	یمن
ناره	»	»
نازللی	قضا	آیدین
ناسلیچ	»	مناستر
ناصره	»	قدس شریف
ناصریه	»	
نالوت	»	طرابلس غرب
ناصروان	»	ارضروم
نبك	»	سوریه
نبیٔ منصور	ناحیه	بصره
نجد	مرکزلوا	
نجف اشرف	قضا	بغداد

عثمانلی آباء حریتندن : ادیب مشهور نامق کمال بك مرحوم

ایدن قوت یالکز اوچ سنه‌دنبری روم ایلیده مجاهده ایدییوردی . سلانیك قومیته‌سنك تشکلنی خبر آلان پارس اتحاد وترقی جمعیتی ایکی جمعیتك برلشمه‌سنی تکلیف ایتمش وان سکز سنه‌دنبری اوروپاده وطنك سلامت بولمه‌سنه چالیشان احمد رضا بکك جدیت وعزمی ، ثبات وقدرتی هرکسك معلومی اولدیغی جهتله بو تکلیف درحال قبول ایدلمشدی . ذاتاً کچن افرنجی شباطده مملکتك تخلیص وتأمین ترقیسی ایچون اوروپاده تشکل ایتمش واوزمانه‌قدر منفرداً چالیشمش اولان مختلف قومیته‌لر برقونغره عقد ایتمشلردی . بوقونغره‌یه پارس اتحاد وترقی جمعیتی ، پرنس صباح الدین بکك تشبث شخصی وعدم مرکزیت جمعیتی ، (دروشاق) ارمنی جمعیتی وسائر ادارهٔ مستبده علیهنده چالیشان عرب ، آرناوود ، بلغار ، موسوی جمعیتلری هپ اشتراك ایتمشلر ، وقونغره مذاکراتی نتیجه‌سنده بعدما هپ ال برلکیله چالیشمغه قرار ویرمشلردی . طبیعی حکومت مستبده اوروپاده‌کی جاسوسلری وسفارتلری واسطه‌سیله بونلردن خبردار اولدیسه‌ده روم ایلیده اردویه برکره کیرمش اولان فکر اختلالك اوکنی آله‌مادی . فقط آرتق جمعیتك اجراآتی صوك آیلرده ییلدیزك پك شدتله نظر دقتنه چارپمغه باشلادیغندن ۱۳۲٤ سنه‌سی مارتی ایچنده برچوق کیمسه‌لرژون تورکلکله اتهام وتوقیف ایدلمکده ، یکیدن برطاقم مظلوملر قربان کیتمکده ایدی .

استانبول سوقاقلرینی دولدیران خفیه‌لر اوچنجی اردو ساحه‌سنه قول آتیور ، بو مضر میقروبلر اوراده‌ده اجرای تخریباته باشلایوردی . بونك اوزرینه داخلی قومیته اول امرده

میدان اجراآتی بوخفیه‌لردن تمیزله‌مك ایسته‌مش وبویوك برانتظام ایله حرکته باشلامشدی . خفیه‌لکی تحقق ایدن ذاته ابتدا نصایح لازمه‌ده بولونلیور؛ وطنی تهدید ایدن‌تهلکه کوستریلیور، وبراز حمیت صاحبی ایسه عهده‌سنه ترتب ایدن وظیفه ، مملکتی اوکنده‌کی محقق ورطه‌لردن قورتارمغه چالیشانلره بوتون وسع واقتداریله معاونت اولدیغی تلقین ایدیلیوردی . بونی اصغا ایتمه‌ینلر حقنده شدتلی طاورانیلیوردی . ایشته سلانیك مرکز قوماندانی ناظم بك بوصورتله اورولمشدر .

کرك‌اوروپاده ،کرك استانبول‌محافل‌مستبده‌سنده چوقدن بری ژون ترك‌قومیته‌سنك اوچنجی اردو داخلنده کیتدکجه تزیید فعالیت ایتمکده اولدیغی بیلنیور ایدیسه‌ده تورکلرك سکون پرور واعتدالپرست اولان طبیعتلری ، افکار عمومیه‌نك نه‌مرکزده اولدیغنی پك بارز صورتده عکس ایتدیرمه‌یوردی . فقط ناظم مسئله‌سی ایشك بردنبره آلوله‌نمه‌سنه‌کفایت ایتدی. ناظمك‌جرحی اوزرینه درحال بوایشك ژون ترکلر طرفندن ایقاع ایدلدیکنه حکم ایدلدی . واستانبولجه اسماعیل ماهر، یوسف و رجب پاشالردن مرکب برهیئت جاسوسیه ترتیب اولنه‌رق ناظمی جرح ایدن وطن فدائیسنی بولمق ایچون سلانیکه کونده‌رلدی. بونی متعاقب استانبولدن اوچنجی اردو منطقه‌سنه برخفیه آقینی باشلادی ، ناظمك جرحندن صوکره قومیته‌جه عین جنایتله متهم اولان مناستر پولیس مفتشی سامی اسمنده‌کی شخص قتل ایدلمش وبویله‌جه ایشك‌کسب ایتمکده اولدیغی رنك جدیت سرایك بوتون بوتون‌تلاشنی‌موجب اوله‌جق برحال آلمشدی.اوچنجی‌اردودن بعض‌امراوضابطان برچوق بهانه‌لرله استانبوله دعوت ایدلمکه باشلانمشدی. حقیقت‌حالده‌ضابطان ژون‌تورکلك ایله اتهام ایدیله‌رك چاغیریلیورلردی. مقصد بومتحد ومتفق ضابطانی ــ شمدی‌یه‌قدر عبدالحمید طرفندن تعقیب‌ایدیلن مسلك‌وجهله ــ مملکتك مختلف کوشه‌لرینه‌طاغیته‌رق فکرحریتی دها جنین‌حالنده ایکن‌ازمکدی. فقط‌ضابطانك چوغی ایشی آکلایه‌رق بودعوتلره اجابت‌ایتمه‌دیلر. دیکرطرفدن‌خفیه‌لردن‌دهاایکی‌اوچ کشینك‌قتل‌وجرح‌اولنماسی،ذاتاً‌خائن‌اولدقلری‌ایچون‌جبین‌اولان خفیه‌کروهنك‌بوسبتون‌کوزلرینی ییلدیردی،وبرچوغی‌علی‌العجله‌استانبوله‌فراروعودته‌مجبوراولدیلر.

مع‌مافیه استانبولدن کونده‌ریلن هیئت بوش طورمایوردی . روم ایلی داخلنده دهشتلی برخفیه تشکیلاتنه باشلایه‌رق وزارت توجیهی وبیکلرجه لیرالر وعدی کبی یالانلرله خلقی اغفاله وبعض ارباب ناموس وعرفانك توقیفنه تصدی‌ایتمش وبویله‌جه برقاچ سنه‌در روم ایلی اهالیسنك قلبلرنده حضوله کلمکه باشلایان حس نفرت وخصومتی آرتدیردقجه آرتدیرمش ویرده ، ره‌وال ملاقاتنك عکس تأثیراتی اوله‌رق دولتك عسکری چکه‌رك وطنی تمامیله اجنبیلره ترك ایده‌جکی حوادثی الك اوفاق کویلره قدر هرجهته انتشار ایتمش اولدیغندن بوحس نفرت پك ایلرولەمشدی. بناءً علیه بونفرتك آثاری کوندن کونه متزاید برصورتده کورینیوردی. حتی مناسترده‌کیجه‌لری

شهرك برچوق نقاطنه قانون اساسی طلبنی حاوی ورقه‌لر یاپیشدیریلیوردی .

نهایت مناستر ولایتنه تابع (رسنه) و(پرسپه) جواری‌قوماندانی واشقیا تعقیباتی ایچون تشکیل ایدلمش اولان آوجی طابوری قول اغاسی نیازی بکك حزیرانك ٢٠ نجی جمعه کونی اقشامی رفاقتنده دیکر ایکی ضابط وبرچوق مأمورین ملکیه وعسکریه ـ جمعاً یکون ٢٠٠ کیشی ـ اولدیغی‌حالده مکمل برچته‌تشکیل ایدرك طاغه چیقدیغی اهالیجه بربشارت، حکومت مستبده‌جه صاعقه کبی ایشیدلدی . نیازی بك ورفقاسی حکومت مستبده‌یه قارشی علناً اظهار عصیان ایدییور وقانون اساسینك اعلاننی طلب ایدییورلردی . نیازی بك حکومت واهالی‌یه قارشو : « بز کوی یاقان ، اهالیٔ معصومه‌یی قتل ایدن عادی بر حیدود چته‌سی دکلز . مقصدمز اسلام‌وخرستیان بلااستثنا بالجمله تبعهٔ‌عثمانیه‌نك رفاه وسعادتنی کافل اولان قانون‌اساسینك‌اعاده‌سی وملت مجلسنك کشادیدر. ای بروطنك اولادلری ! برلشیکز، حکومت حقوق ملیه‌کزدن‌اولان حریتکزی تصدیق ایدنجیه قدر شان وشرفله مجادله‌یه حاضرلانیکز! بزحکومتدن حریت‌شخصیه ووجدانیه‌مزك تصدیقندن فضله برشی ایسته‌میورز. بوتون دنیا بیلمه‌لیدرکه بز، عزیز وطنمزك تخلیصی وحقوق انسانیه‌مزك تصدیقی دیمك اولان ملت مجلسنك کشادی یولنده قانمزك صوك داماه‌سنی ایثار ایده‌جکز . » کبی علوی سوزلرله مقصد مقدسنی اعلان ایتمشدی .

بو وقعه سرایجه فوق‌العاده تلاشی‌موجب اولدی . همان ، سلانیك جوارندن ایکی ومناستردن برطابورك عاصیلرك تعقیبی‌ایچون‌سوقی‌ایسته‌نلدی‌ایسه‌ده سلانیکدن مناستره‌کیدن طابورلر یورغون اولدقلرینی ومناستر طابوری ضابطان وافرادی‌ده خسته‌اقلرینی بهانه ایدرك وطنداشلرینه ، قارداشلرینه قارشو یورومك جنایتنی‌قبول ایتمه‌دیلر . بواطاعتسزلك اوزرینه دها زیاده اندیشه‌یه دوشن سرای متروویچه قوماندانی شمسی پاشایه مناستره عزیمتله بواطاعتسزلکك اوکنی المسی امرینی ویردی . شمسی پاشا اوقومق یازمق بیلمز ، جاهل ، فقط عزم قوی صاحبی وسرایك برنجی درجه‌ده آلت‌استبدادی برآدم ایدی . عین زمانده یری دمیرحصاردن دیکری سرفیچه‌دن ایکی‌طابور دخی مناستره حرکت امرینی آلمشلردی . شمسی پاشا موجود مکتبلی‌ضابطانك یرینه آلایلی ضابطلر ومعیتنه‌ده صورت‌مخصوصه‌ده اللی قدر باشی بوزوق آرناوود آله‌رق متروویچه‌دن حرکت ایتدی. قبل‌الحرکه نره‌یه کیدلدیکنی صوران معیتنده‌کی عسکره‌ده « مناستره کیدییورز ؛ مملکتمزی ضبط ایتمك ایسته‌ین کافرلرله دوکوشه‌جکز » دیمش و « اوحانده‌سنی تعقیب ایده‌رز » جوابنی آلمشدی .

فقط مناستره ورودلرنده وطنداشلرینه ، قرداشلرینه قارشو سلاح قوللانیله‌رق ابقای استبداد ایچون بیکلرجه معزز حیاتك سوندیریله‌جکنی اوکرندکلری وقت بوقهرمان عسکرلر استبداده قارشو استعمال سلاحه حاضراولدقلرینی ، فقط ارقداشلریله دوکوشمیه‌جکلرینی قطعیاً

عثمانلی حریت قهرمانلرندن : بیکباشی انور وقول آغاسی نیازی بكلر

سویله‌دیلر . بو اثناده ماین ایله مخابره ایتمك اوزره تلغرافخانه‌ده بولنان شمسی پاشایه برمکتوب کلدی . پاشا اوقومق یازمق بیلمدیکندن بونی دامادی رفعت بکه اوقوتدی ؛ دامادی «ژون ترکلرك اجرا آتی منعه قالقیشه‌جق اولورسه‌کز سزی اولدیره‌جکلرینی یازییورلر » دیر . پاشا مکتوبی قاپوب « یا ! بنی‌ده تهدید اویله‌می ! کوله‌جك شی !» دیه استخفافکارانه برطور ایله پوسته‌خانه‌دن طیشاری چیقدیغی وقت اطرافدن برچوق تفنك سسلری ایشیتدیلر ؛ شمسی پاشا بونك نه‌دیمك اولدیغنی صورمق ایستر ؛ فقط ایلریدن کلن برقورشونله کندیسی قانلر ایچنده بی‌روح یره دوشر .

دامادی ژاندارمه ملازمی رفعت بك پدرینك قتل ایدلدیکنی سرایه یازار وتلغرافنامه‌یه صداقت وعبودیتنی مشعر برقاچ سوز علاوه‌سنی‌ده اهمال ایتمز . برآز صوکره بیان تعزیتی ومقتول قائن پدرینك قوماندامی آلتنده‌کی ایکی طابوره قوماندان تعیین اولندیغنی مشعر برجواب الیر . ایکی طابور ضابطان وافرادی ایسه بویله اصولسز تعیین اولنان برقوماندانی قطعیاً قبول ایتمه‌یه‌رك بوسبوتون اعلان عصیان ایدرلر .

بو صره‌لرده سلانیکده خفیه‌لردن شعیب تپه‌لندیکی کبی مناستر طوپچی آلایلرندن برینك مفتیسی اولوب مابیندن آلدیغی یالکز بیك غروش مقابلنده فعالیت قهرمانانه ابراز ایدن ارکان حرب بیکباشیسی انور بك ایله دها بعضیلری علیهنده اخباراتده بولنان مصطفی افندی‌ده جرح

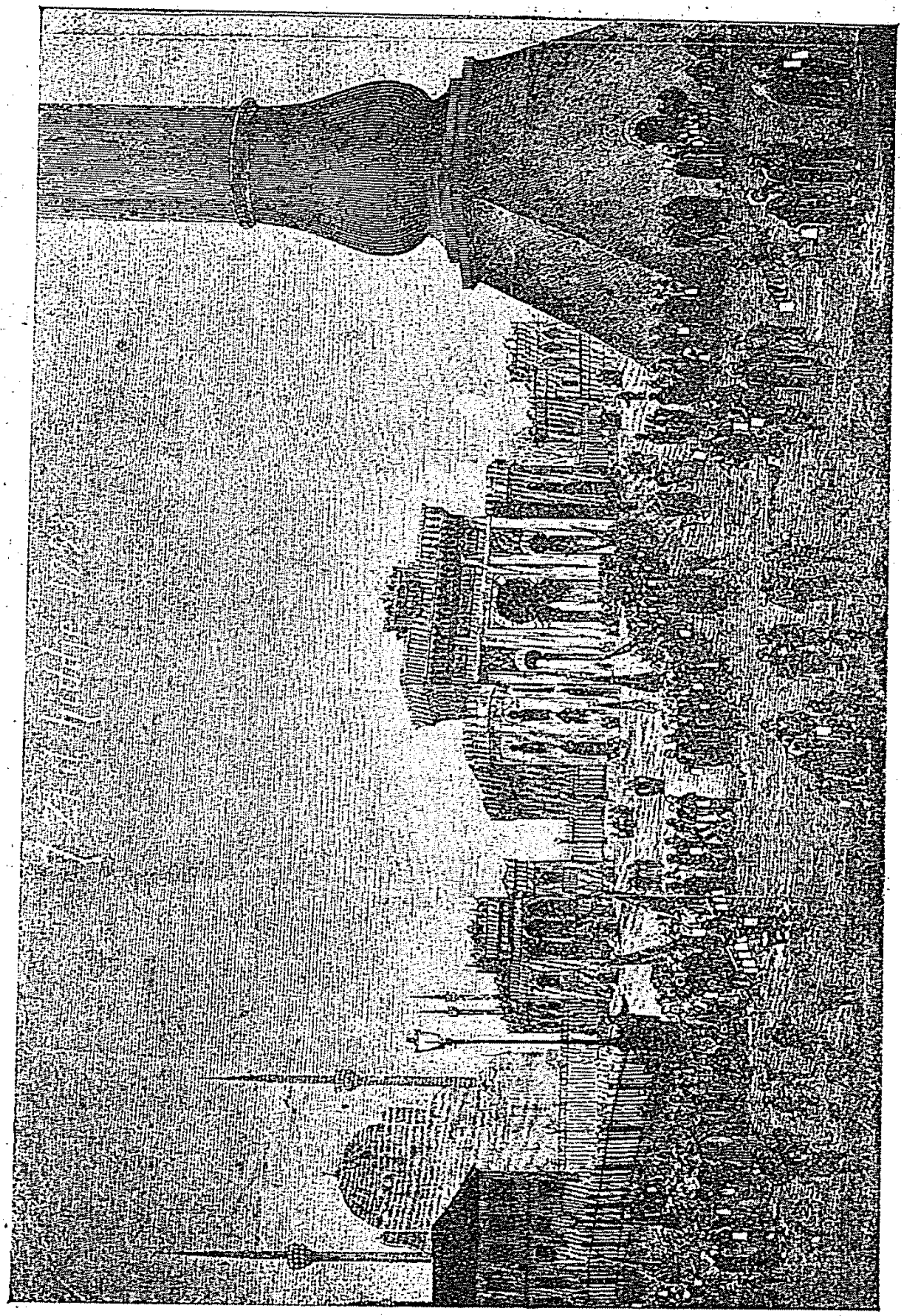

عثمانلیلرك ١٢٩٣ ذی الحجه‌سنك یدنجی کیجه‌سی بایزید میداننده ایلك حریتپرورانه نمایشلری

واتلاف ایدلدی . حکومت انور بکی استانبوله جلب ایتمك ایسته‌دی ایسه‌ده نه‌سببله چاغرلدیغنی حس ایدن انور بك تشکل ایدن چته‌لره نظارت ایتمك اوزره رسنه‌یه کیتمشدی . بوندن باشقه سلانیك خفیه‌لرینی تشکیله کیدن صادق پاشا عودتنده (سیدونی) واپورنده بوینندن جرح ایدلمشدی .

شمسی پاشانك قتلی اوزرینه ایشلر دها زیاده قاریشمش واوچنجی اردوده‌کی عصیان کیتدکجه توسعه‌یاشلادیغندن بونك روم‌ایلیده‌کی قوتله باصدیریله‌مایه‌جغنی آکلایان ییلدیز، ازمیر طابورلرینك

روم ایلی یه کچیرلمه‌سنه واناطولیده ردیفلری طوپلامغه باشلامشدر. باخصوص شمسی پاشانك یرینه مناستره کوندرلمك ایسته‌نیلن رحمی پاشا بوتکلیفی رد ایتدیکی کبی عثمان پاشاده اولا خسته‌لغی بهانه ایده‌رك کیتمه‌مك ایسته‌مش ایسه‌ده اصرار اوزرینه تکلیفی قبول ایتمشدر. سابق اسکوب قوماندانی اولان مشارالیه عثمان پاشایه مشیرلك ویریلوب درحال شمسی پاشانك یرینه مناستره اعزام ایدلمشدر. عثمان پاشا سلانیکه مواصلتنده مفتش حلمی ومشیر ابراهیم پاشالرله اوزون اوزادی مذاکره ایتمش وبرطریق ائتلاف تحریسی ایچون نیازی بکله مخابره‌یه کیریشمك ایسته‌مش ایسه‌ده نیازی بك کندیسیله برآلیش ویریشی اولمادیغی یولنده قهرمانانه برجواب ویرمشدر.

یلدیزك آناطولیدن سوق ایتدیکی عسکرلره کلنجه بونلر ازمیرطریقیله سوق اولونمغه باشلامش ایدی. فقط ازمیرك حمیتپرورلری ایشك ماهیتی وبونك بروطن غوغاسی، وطن خائنلرینه قارشی برمجاهده اولدیغی اکلاته‌رق عسکرك قولاغنی بوکمشلر، روم ایلیده‌کی قارداشلرینه قارشی طوره‌جق یرده اونلره التحاق ایتمك لزومنی تلقین ایتمشلردی. بوعسکر روم ایلی یه کچنجه اوراده‌کی قارداشلرینه قارشی سلاح استعمال ایده‌مه‌یه‌جکنی سویله‌مش و اهالی‌ده بونلره التحاقه باشلادیغندن، یلدیز بوصوك استنادکاهلرینك‌ده الندن چیقمه‌سی قارشیسنده مأیوس وعاجز قالمشدر. آرتق ایش اودرجه‌یه کلمشدی که روم ایلیده اهالی ومأمورینك یوزده طقسانی اختلالجیلره طرفدار، یعنی ژون تورك ایدی. بواثناده ارناوودلرده آیاقلانه‌رق اسکوب - مترووچه، اسکوب - زیبفجه خطی اوزرندن هیچ برعسکری ترن کچمسنه مساعده ایتمه‌مکه باشلامشلردر. نهایت نیازی بك مناسترده بولنان مفتش حلمی پاشایه برتلغراف چکه‌رك رسنه‌ده واوخریده‌کی اجراآتنك ختامه رسیده اولدیغی و آرتق یانیه جهتنه عزیمت ایده‌جکنی خبر ویریوردی. اولجه ازمیرده ارکان حرب رئیسی ایکن اورادن طابوریله چته‌لرك تعقیبنه مأمور ایدیلن صلاح الدین بکلك ویز مدت صوکره‌ده هادی پاشا ایله دها برچوق ضابطان وامرانك نیازی بکه التحاقی ایشی کیتدکجه قیزیشدیردی. حکومت حمیدیه مناسترده‌کی عصیانی یواش یواش سیروز، نوره‌قوب، تیکوشده‌ده حس ایتمکه باشلادی.

ایشك بودرجه ایلریله‌مسی اوزرینه عبدالحمید ایشی پاموق ایپلکیله باغلامق ایسته‌یه‌رك اسبق صدر اعظم سعید پاشایی حکومت سنیه‌نك عمومی مفتشی نصب ایتمش ومجلس وکلانك بالجمله قرار واجراآتنك سعید پاشانك الندن کچمه‌سنی قرارلاشدیرمشدر.

سعید پاشا مفتشلك موقعنه کچمش وبوبابده‌کی شرائطی یلدیزه مشسه‌ده باب سرعسکری، عدلیه، زراعت وپوسته نظارتلری — یکی مفتشك تبلیغنه رغماً — حاصلاتی کندیسنه تسلیمدن امتناع ایتمشلردی. نه‌یاپه‌جغنی آرتق شاشیران یلدیز عینی تاریخده سرایده صدر اعظم وخارجیه ناظری ایله کاتب ثانی عزت پاشادن مرکب برقومیسیون تشکیل ایله‌یه‌رك احوالی حادثهٔ مذاکره‌دن

کچیرمك ایسته‌دی . بومجلس بتون اوچنجی اردو ضابطانی صداقتسزلقله اتهام ایتمك متناسب اولمایه‌جغنه واك ابی حرکتك، ذات‌شاهانه‌نك اوچنجی اردو ضابطانك صداقتنه امنیت واعتمادی بولندیغنی‌مشعر بربیاننامه نشر ایتمه‌سی اولدیغنه حکم ایتدی . فقط عبدالحمید بیك تردد ایچنده برقرار قطعی ویره‌مه‌دی . بناءً علیه بوده بوشه چیقدی ...

تموزك دردنده استانبول محافلنده النان‌خبرلر سکزبیك ارناوودك اجتماع‌ایله‌دکلرینی‌ومناسترده قوهٔ تعقیبیه قوماندانی عثمان هدایت پاشانك جرح ایدلدیکنی بیلدیریورلردی . عینی کونده اوچنجی اردو ضابطانی ، اولجه مسئله‌نك بدایتنده توقیف اولنه‌رق استانبولده بردیوان حرب حضورنده محاکمه‌لری اجرا قلنمق مصمم اولان ٣٨ ضابط درحال تخلیه ایدلمه‌یه‌جك اولورسه اردوده‌کی بوتون امرانك قتل اولنه‌جغنی واردونك استانبوله طوغری حرکت ایله قانون اساسی‌یی اعلان ایده‌جکنی تهدیداً بیان ایتمشلردی . بواثناده اتحاد وترقی قومیته‌سنك اعداملری دوام ایدییوردی. پرلپه قائممقامی ، دبره متصرفی ، سیروز ٣٠ نجی طوپچی‌لواسی، هپ قومیته‌یه مخالف اولدقلرندن قتل ایدلمشلردی. نیازی بك ایسه بوش دورمه‌یور ، کویدن کویه ، مملکتدن مملکته دولاشه‌رق خلقی قانون اساسی طلبنه تشویق ایدییور ویواش یواش بوحرکات اوچنجی اردودن ایکنجی اردویه‌ده سرایت ایدییور ایدی .

٤ تموزده ایشلر او درجه‌یه کلمشدی‌که ارتق روم ایلیده حکومت حمیدیه ادارهٔ اموردن عاجزدی . بونك یرنده قومیته اجرای حکم ایدییور ، ویرکولری بیله آلیوردی . ضابطلردن مرکب برهیئت طرفندن مناسترده دول معظمه وکیللرینه ویریلن برراپورده، ژون‌ترکلرك حقنی مدافعه‌ایتمك اوزره حکومت متبوعه‌لرینك حمایه وصحابتنی التماس ایتملری طلب‌ورجا اولنیوردی. هله روم ایلیده حکومت مستبده‌یه قارشی شقاوتله مشغول اولان عموم بلغار، روم وصرب چته‌لرینك‌ده بردنبره ژون تورکلره التحاقی وهپ برلکده قانون اساسی طلبنده بولنمه‌لری ایشی تمامیله جدیلشدیردی .

نهایت ٥ تموزده ژون تورك قومیته‌سی مناسترده مشیر عثمان پاشایه براولتیماتوم اعطا ایله‌مش واون برکون ایچنده قانون اساسی اعلان ایدلمه‌یه‌جك اولورسه بوتون اردونك استانبوله یوریه‌جکنی اخبار ایتمشدر .

٦ تموزده ٥٠٠٠ ارناوودك اسکوبه دوغری یورودکلری خبری النذی . ١٠ تموزده ییلدیز صدراعظم پاشایی عزل ایده‌رك یرینه سعید پاشایی کچیردی . عینی کون مناستردن آلنان خبرلر مناسترك تمامیله ژون ترکلر الینه کچدیکنی بیلدیریوردی . بیکباشی ایوب صبری بك اوخریده ١٠٠٠ تفنك و ٥٠٠ صندق مهمات ایله چته‌یه التحاق ایتمش ، نیازی بکك موقعی ایسه کوندن کونه متانت کسب ایله‌مکده بولنمش ایدی . بیکلرجه ارناوودلر بونلره استنادکاه

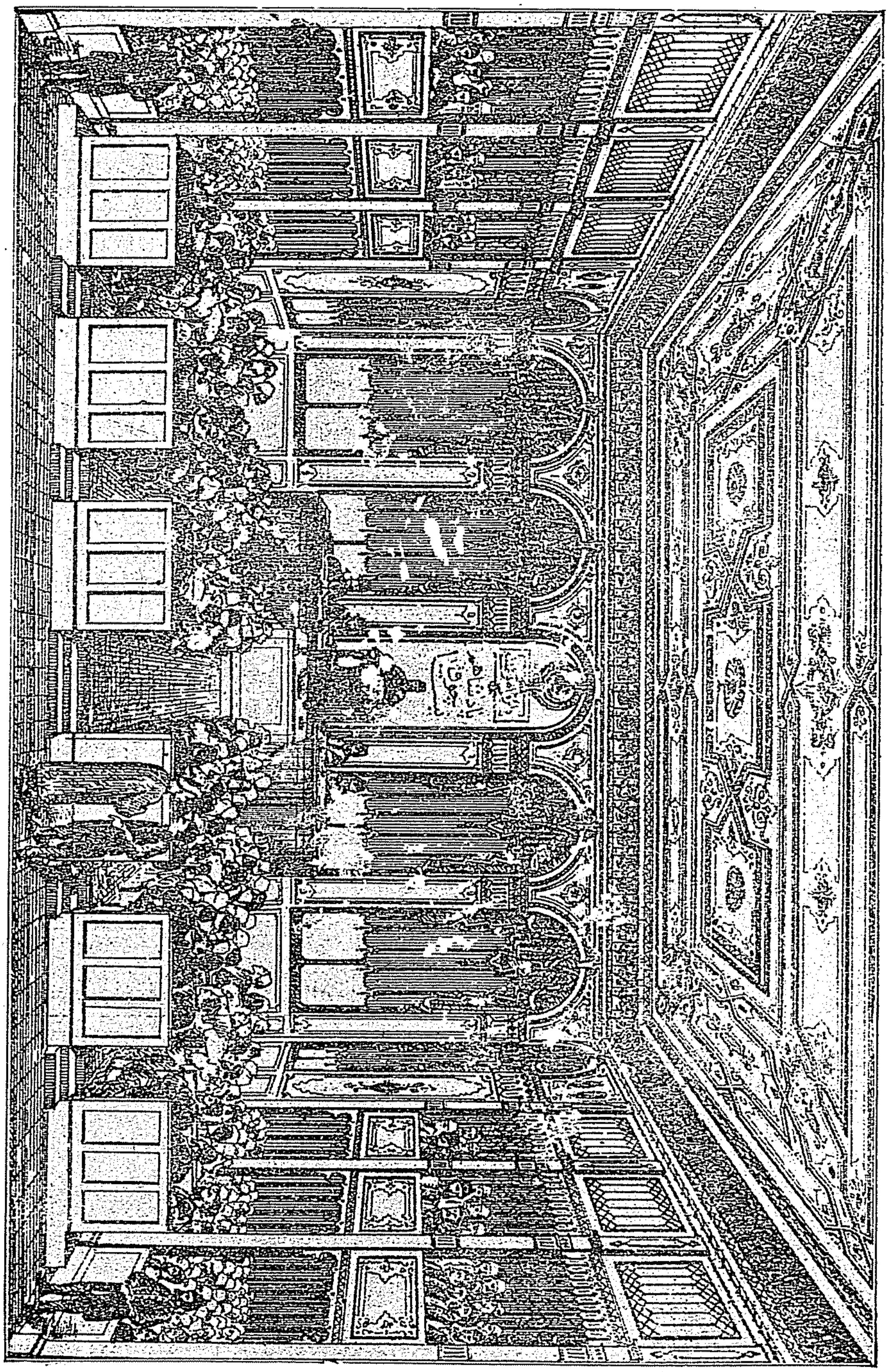

۱۲۹۳ دەکی ایلك تشکیلی مجلس مبعوثانك دائرەسی (آیاصوفیادەکی دائرەدر)

اولیوردی. بوسفر آرتق عبدالحمیدك هیچ بروعدی، رتبەسی، نشانی، پارەسی، خلاصه هیچ برشیئی کیمسەنك نظر طمعنی جلب ایدەمیوردی . ینه اوکون استانبوله علی العجله چکیلن تلغرافلر ،

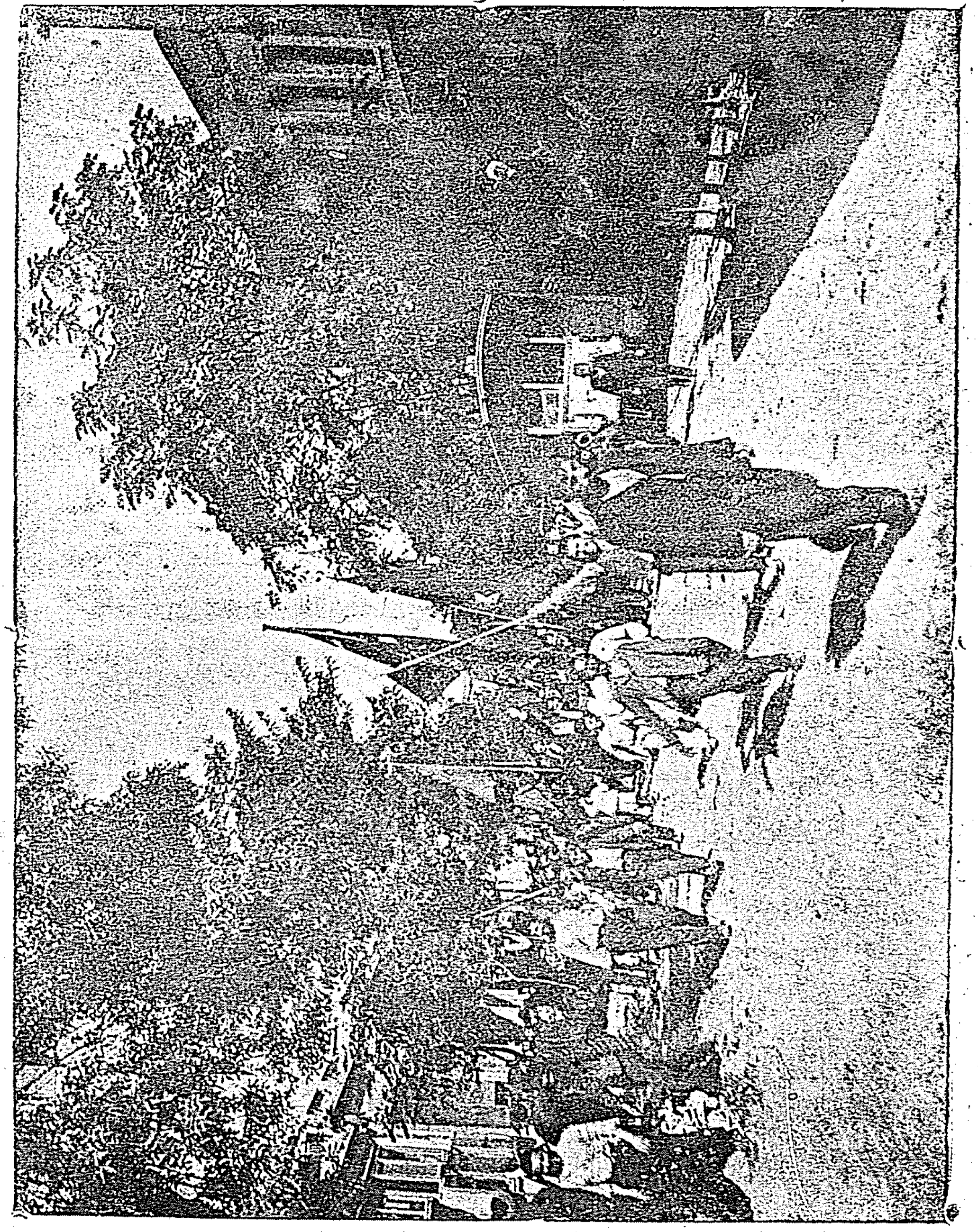

۱۱ تموزدن صکره استانبول سوقاقلرنده عالیش حریتپرورانه

نیازی بکك رسنه‌دن مناستره کمال مظفریتله کیردیکنی وعثمان پاشایی محاصره ایله طاغه قالدیردیغنی وبتون بو بیوك ایشلرك بر دامله قان دوکولمکسزین واقع اولدیغنی مستبدلره آچی آچی خبر ویریپوردی .

مناسترده اوچ یوز قدر ضابط اواقشام عمومی باغچه‌یه طوپلانمشلر،عسکری موزیقه‌یه جبراً مارسه‌ییه‌ز مارشنی چالدیرمشلردی . ینه اوکون مناستر والیسی استعفاسنی ویرمکه مجبور اولمش وایکی بیك عسکر قومیته‌جیلره التحاق ایله هپ بردن قانون اساسی‌یی اعلان ایتمشلردی. اوکون

استانبولده موقع صدارته کتیریلن سعید پاشانك ایلك ایشی چتالجه استحکاملرینی تحکیم ایتمك ونیازی بکه درحال تسلیم اولمه‌سنی تلغرافله بیلدیرمك اولدی . فقط ینه اوکون مفتش حلمی پاشا سرایه چکدیکی برتلغرافنامه‌ده « بوتون اوچنجی اردوده اتحاد وترقی قومیته‌سنه منسوب اولمایان یالکز بن وارم ، نفسمی مدافعه ایچون یانمده برتك عسکرم یوق! » دیه فریاد ایدییوردی .

آرتق ایکنجی اردوده‌ده عصیان علامتلری کورلمسی ، تاتار عثمان پاشانك قومیته طرفندن حبس وتوقیف اولنمه‌سی ، مناسترك ژون تورکلر طرفندن ضبط اولنه‌رق طرف طرف قانون اساسینك اعلان ایدلمسی ، ومناستره بونك ایچون یوز برپاره طوپ انداخت اولنمه‌سی ، بوتون اردونك ژون تورکلره التحاق ایتمسی ، اناطولی اردوسنك روم ایلی‌یه کچمکدن قطعیاً ممانعت ایله‌مه‌سی ویکرمی بیك قومیته طرفداری آرناوودك تلغرافله قانون اساسی‌یی طلب ایتمسی ، اتحاد وترقی جمعیتنك « برایکی کون ظرفنده قانون اساسی اعلان ایدلمزسه رضای شهریاریلرینه مخالف احوال وقوعه کله‌جکنه بتون اهالینك قسم ایتدیکنه » دائر ییلدیزه برتلغرافنامه چکمه‌سی ییلدیزك بتون متانتنی کوشتدی ؛ ومابینده انعقاد ایدن مجلس وکلاده اوزون ومدید مناقشات نتیجه‌سنده قانون اساسینك اعلانه مجبوریت کوریله‌رك اوجه غزته‌لره تبلیغ کیفیت وایرته‌سی کونی صحائف جرائدده نشر اولندی .

١٠ تموزدن صوکره ایلك حریت آیلری:

حکومت حمیدیه چار ناچار قانون اساسینك یکیدن مرعیت احکامنی نشر واعلان ایتدکدن ومشروطیت اداره‌یه رضا کوستردکدن صوکره عثمانلی مملکتنك هرطرفنده آثار سرور وهیجان بلیردی . اوتوز شوقدر سنه‌در تضییق استبداد آلتنده بونالان خلق بردنبره سرور وهیجانه ، تعریف ایدلمز برغلیان حسیاته دوشدی . قوجه عثمانلی مملکتی باشدن باشه برسور عمومی حالنی آلدی . هرطرفده آل بایراقلر ، حریت قورده‌لالری ، سربست نطقلر ، هیجانلر ، مسرتلر ، آلقیشلر ، (یشاسون) ندالری ، حریت ، عدالت ، مساوات آوازه‌لری ، وطن فریادلری ، قانون اساسینك محافظه‌سنه دائر یمینلر کورلدی . خلق برقاچ کونلر ، حتی برایکی هفته ایشنی کوجنی براقدی ؛ نطقلرله ، غزته‌لرله ، اجرا آت حکومتله ، انقاض استبدادی ییقمقله مشغول اولدی . فقط بوقدر طاشغینلقلر آره‌سنده هیچ بریرده ، جداً مؤسف اطلاقنه سزا بروقعه کورلمه‌دی . وآغستوس بدایتلرینه قدر امتك خون حمیتی ، بعث بعدالموته اوغرامش کیمسه‌لرده کوریله بیله‌جك مستانه سروری ، تأثیر طبیعته تبعاً ترك غلیان وقوت ایده ایده هرشیده اولدیغی برسکون حاصل اولدی . وآرتق حکومتدن اصلاحات ، تنسیقات یولنده طلبلر ایشیدلمکه باشلاندی .

ایلك کونلرده ییلدیز وعونه‌سی ملتك تظاهرات هیجانه قارشی‌ بیله ترك موقع واقبال ایتمك ایسته‌مه‌دیلر . هیئت وکلایی تشکیل ایدن اراذل معهوده ملتك حسیاتی ، غلیانی هیچه صایه‌رق برقاچ کونلر موقعلرنده قالدیلر . فقط صوکره برر برر : « یوها » لرله استعفا وعزل ایتدیرلدیلر . ایلك قابینه صدراسبق کوچوك سعید پاشا طرفندن تشکیل اولندی . فقط سعید پاشانك کندینه خاص اولان غریب طور ترددی ، ییلدیزك حالا بردوام اولان تأثیر نفوذی آلتنده اوهام ایچنده قاله‌رق برایش کوره‌مه‌سی حسبیله خلقك امنیتی درحال زائل اولدی . ویرینه موقع صدارته کامل پاشا کتیرلدی . کامل پاشا قابینه‌یی اصول مشروطیته موافق صورتده تشکیل ایتدی وبرده پروغرام نشر ایله‌دی .

هركس بوقابينه‌دن پك چوق شيلر بكله‌يوردى . فى‌الحقيقه قابينه‌نك اوكنده پك چوق شيلر واردى . قيصه تعبير ايله : قابينه يكيدن بردولت عثمانيه وجوده كتيره‌جكدى . هركس شكايت ايديور ، هركس عقلا كسلمش ، هركس بيك درلو مطالبده بولنيوردى . ييلديز منسوبلرينك وعبدهٔ استبدادك ، كرك استانبولده وكرك طشره‌لرده موقعلرندن كنديلرينه چكلمه‌يه‌رك خلقك اجبارليه ، وذالتله يرلرندن آتيله‌لرى حسنيله هرطرفده يردن بره نفوذ حكومت قيرلدى ؛ برحكومتسزلك ، بر«آنارشى» حالى پيدا اولدى و حكومت كنديني طوپلايه‌مادى‌كه بالآخره بوحال ٣١ مارت وقعه‌سنك تحدثى ومشروطيتك تأخر تقررينى موجب اولمشدر. بوصرده استحصال مشروطيته خلقك فوق‌العاده توجه ومنتى قازانان و«مقدس» لفظيله ياد ايديلن «عثمانلى اتحاد وترقى جمعيت محترمه‌سى» مملكتك هرطرفنده الك اوفاق قصبه‌لره وارنجه‌يه قدر تشكيلاتنى تعميم ايتدى ؛ شعبه‌لر ، قلوبلر تأسيس ايله‌دى . بونك تقويه وتعميم مشروطيت ايچون بيوك فائده‌لرى اولمقله برابر نفوذ حكومتى كسر ايتمك خصوصنده‌ده ضررلرى اولدى. زيرا بوتشكيلات اثناسنده ، جمعيته اعضا اولمق ايچون شرط اولان ناموس وحيثيت قضيه‌سى لايق درجه‌ده آراشديريله‌مادى. برچوق متغلبه ، برچوق اداني جمعيته نقداً اعانه‌لر ويره‌رك وياخود نمايشكارانه معاونتلرده بولنه‌رق بومنبع قوته دخالت ايتديلر . ايشته فنالق بورادن باشلادى ؛ جمعيتك خلق اوزرنده‌كى نفوذ فوق‌العاده‌سى ، - دور استبدادده اولديغى كبى دور مشروطيتده‌ده دولاب چويرمك ايسته‌ين - بواداني طرفندن سوء استعمال اولندى . ايشلرينه كله‌ين ، بيوك كوچوك ، واليدن ناحيه مديرينه قدر عموم مأمورلرى ؛ دور استبداد منتسبى ومستبد ديه‌رك « آشاغى ! » ايتديلر . حيثيت مأمورين ، قانون ، نفوذ حكومت پايمال اولدى ؛ هرطرف حكومتسزلك ايچنده ، قانونسزلق ايچنده قالدى. تا ٣١ مارت وقعهٔ دلسوزينه قدر بوحال دوام ايدوب كيتدى .

كامل پاشا - تعبير مخصوصيله - بوپير جوان همت بلا تأخر چاليشمق، اصلاحاته باشلامق ايسته‌يوردى. برطرفدن ولايتلره تبليغات اجرا اولنه‌رق مبعوثان انتخاباتى ايچون استحضاراتده بولنلمغه باشلاندى . انتخابات اثناسنده اتحاد وترقى جمعيتنك بيوك فعاليتى كورلدى. جمعيت موافق كورديكى ذواتى ومنسوبلرينى انتخاب ايتديرمك ايچون چاليشدى؛ بوفعاليت وغيرت، اصول مشروطيتله اداره اولنان مملكتلرده كورلديكى اوزره ، برفرقه‌نك اكثريت احرازى ايچون چاليشمه‌سى ديمك اولديغى ايچون بردرجهٔ معقوله ومعتدله‌ده جريانى حالنده جالب مؤاخذه دكلدى . آنجق بعض يرلرده پك زياده طرفكيرلك مرتبه‌سنى بولدى . بونكله برابر اصول انتخابه قطعياً بيكانه اولان خلقى ارشاد وعلى‌الخصوص تورك ومسلم عنصرينى عناصر سائره‌يه قارشى ايقاظ خصوصنده جمعيتك وشعبه‌لرينك بيوك فائده‌لرى‌ده كورلدى . عناصر خرستيانيه عن‌القديم كليسا انتخاباتنه آليشيق اولدقلرندن مبعوث انتخابنده‌ده برصورت متحده‌ده ومواققانه حركت ايتديلر. اكر توركجه مطبوعاتك وجمعيتك حمايه‌سى اولماسه‌يدى عناصر خرستيانيه‌نك ، نسبت نفوسيه‌لرندن فضله مبعوث چيقارمه‌لرى مستبعد دكلدى .

انتخابات حاضرلقلرى ياپيليركن استانبولده بر درلو نفوذ واداره‌ٔ حكومت تقرر ايده‌مه‌دى . افكار عموميه ، قاعدهٔ تدريجه واحتياط وتأنى‌يه قطعياً معارض كورونيور ؛ هرشيئ بردن ايسته‌يور ، باب عاليدن معجزه‌لر طلب ايدييوردى . ملتك الك منور فكرليلرى ، منسوبين مطبوعات بيله بوجريانه قاپيله‌رق هرشيدن ، كوچك برخطادن طولايى بيله - اوزمان هيچ بريرده كورله‌دك درجه‌ده اولان برسربستئ لسان ايله - حكومتى تنقيد ايديورلر ، تعييننده بش اون كون كچر كچمز هرناظردن « برشى ياپمادى ! » شكايتنده بولنيورلردى . حال بوكه هرناظرك الندهكى آلاتدن باشقه برشى يوقدى . بونلرله‌ده كمالات اوله‌مازدى. اوچ كونده دورسابقك هردرلو ترقى‌يه بيكانه قالمش، اويوشمش عناصرى نصل فعاليت كوستره‌بيليردى؟.

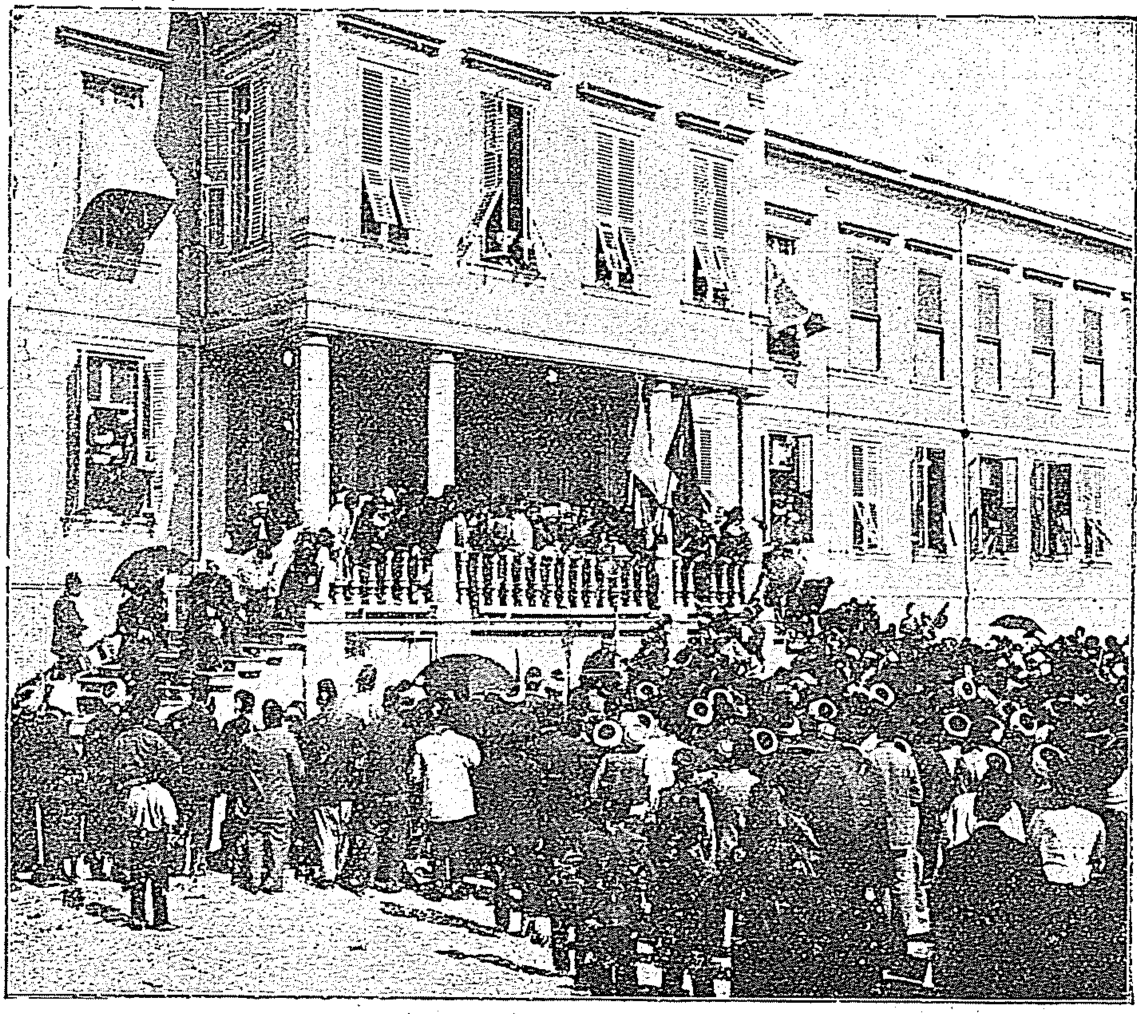

عبدالحميدك محافظهٔ حريت وقانون اساسى يه صداقت ايده جكنه دائر قرآن اوزرنده يمين ايتديكنك حريتك بشنجى كونى شيخ الاسلام جمال الدين افندى طرفندن اهالى يه تبليغى

بو حاللر آره سنده بعض نظارتلر برقاچ كره تنسيقات اجرا ايتمكه قالقيشديلر . بيكلرجه اعتراضلر جلب ايتديلر ؛ ياپديلر . بوزديلر . صوكره كرك پايتختده ، كرك طشره لرده حكومت آسايشى محافظه ايده مه دى . حكومت مستبده نك اك مشهور آلات ظلمى اولان وا كثريسى خفيه كروهندن بولنان پوليسلر ، ژاندارمه لر هر كون خلقڭ طرفندن تحقير ايديليور ، هر كسڭ كوزينه فنا كورينيورلردى . بويله نفوذلرى صوك درجه بوزوق آسايش مأمورلرندن طبيعى استفاده كورله يوردى . استانبولده حكومت دفعاتله پوليسلرك البسه لرينى تبديل ايتدى ، بونلره بر وقار وجديت ، بر انتظام وقدرت ويرمك ايسته دى ؛ موفق اوله مادى . بركت ويرسون كه خلق ، شرقليلره مخصوص سادكئ قلب ، صفوت اخلاق ايچنده پويان اولديغندن بوقدر حكومتسزلكه ، بوقدر فقدانئ انضباطه رغماً مملكتڭ هيچ بر طرفنده جدى بر وقعهٔ مؤسفه وقوعه كلمه دى . يالكز اسكيدن برى قاريشيق اولان يمن وجزيرة العربك جنوب جهتلريله بغداد ، موصل طرفلرى ، هموند ودرسم اشقياسى ميدانى بوش بولديلر . باشقه طرفلرده مهم برشى كورلمه دى .

اعلان حريتى متعاقب هر كون وقايع فوالعاده توالى ايديوردى . چرچر حريق كبيرى وقوعه كلدى ؛ استانبولده يانغينلر صيقلاشمغه باشلادى . ضابطه نك قدرتسزلكندن طولايى قونداقجيلر توره دى . مملكتك هر طرفنده هرشى حقنده ميتينغلر ، اجتماعلر عقد ايدلدى . استانبولده ، ازميرده شمندوفر وواپور قومپانيه لرى

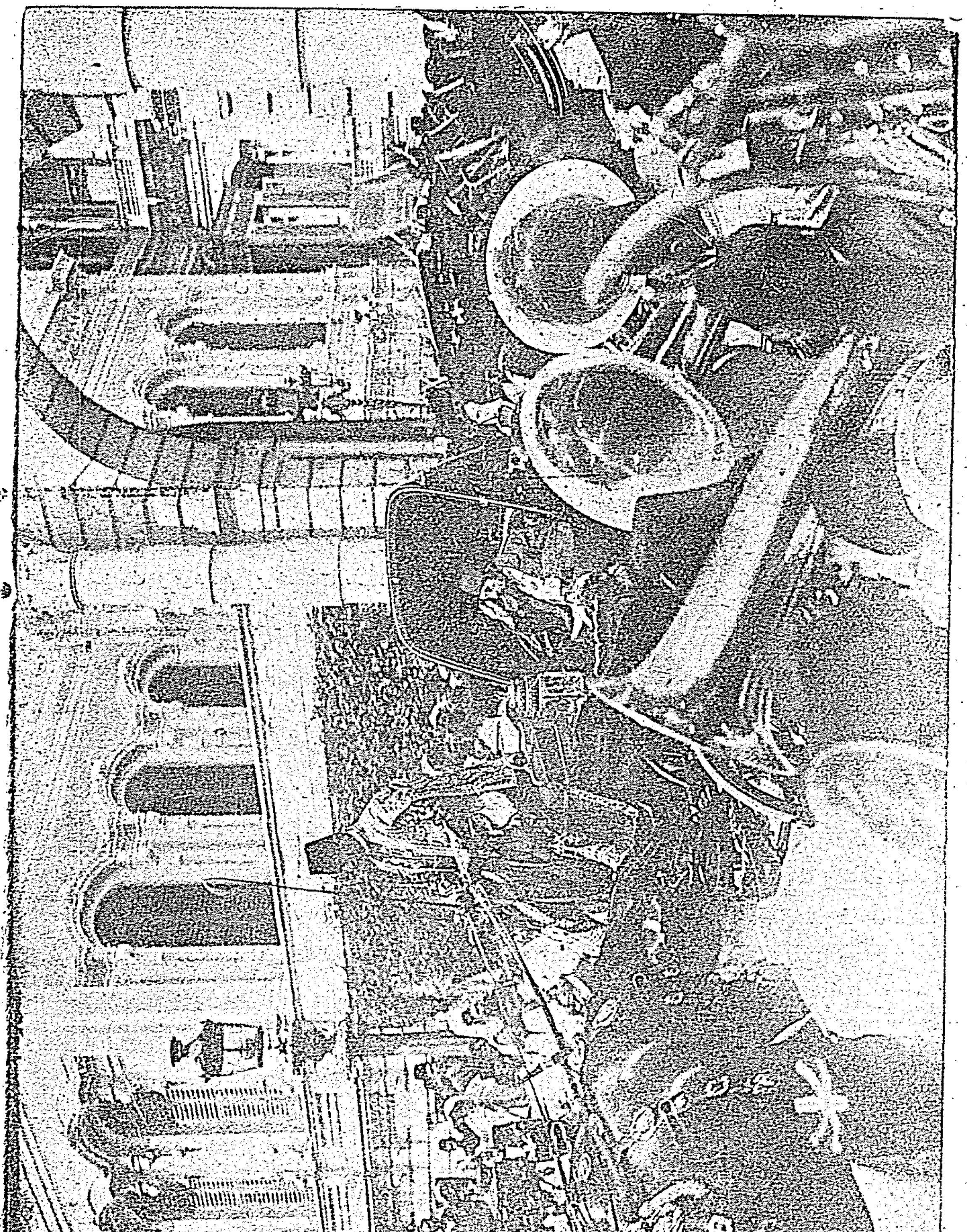

عبدالحميدك اعلان حريتى متعاقب ايلدزده سلاملق رسمنده ملته خطاباً سلاملر ويرمه‌سى

مأمورلرى ، حماللر غزه‌وللر پاپديلر . شمدى‌يه قدر ، اوتوز اوچ سنه‌در اويويان خلق هركون فوق‌العاده وقايع ايچنده يووارلانيوردى . حكومت ايسه بونلره قارشى بالطبع شاشيريور ؛ قانونسزلق، آدمسزلق آره‌سنده بوناليوردى . خلق متمادياً حكومتى صيقيشديريور ، هركون تحدث ايدن وقايعده باب‌عالى‌يى قامچيلايوردى . فقط نه‌نفوذ حكومت واردى ، نه‌ده اهليتلى مأمورلر . بناءً عليه خلق كندى باشنه فاعل مختار كيبدى .

❦

بواثناده وقايع خارجيه‌ده‌ده تشوشلر كورلدى . عثمانلى انقلابى بردنبره ، بتون دنياجه محسوس علائم

اوليه كوسترمه‌دن وقوعه كلديكى ايچون هرطرفده حيرتلرله ، تقديرلرله ياد ايدلدى . بتون جهان بزى آلقيشلادى . حتى ماكدونياده بلغار ، روم ، صرب ، اولاح چته‌لرى ترك سلاح ايتديلر . دولتلرده بزه قارشى برر وضع تقدير آميز وحمايت طاقينديلر ؛ ماكدونياده‌كى مراقبه‌لرينى ترك ايتديلر . شرقده موازنهٔ سياسيه‌نك حصول وبقاسنى آرزو ايدن دولتلرجه بوحركت پك طبيعى اولقله برابر انقلاب عثمانيدن وبونك مقدمه‌سى اولديغى ترقى وسطوتمزدن ممنون اولمايان بيوك كوچك دولتلرده اكسيك دكلدى . ازجمله آوستريا ـ مجارستان ويونانستان دولتلرى ايله بلغارستان پرنسلكى غيرممنون ومنتظر فرصت بولنيورلردى . على الخصوص بلغارلر ، انقلاب عثمانيدن وبناءً عليه ماكدونيا حقنده‌كى تصورلرينك ، « بيوك بلغارستان » امللرينك آرتق غيرحصوله چيقامايه‌جغندن فوق العاده انديشناك ايديلر . كنج توركلر ، هرحال وقاللريله ، آرتق اسكى دورك كچديكنى واجزاى وطندن هيچ برپارچه‌نك قوپاريله‌مايه‌جغنى ، توركيه‌نك حقوق دول احكامى ومعاهدات موجوده دائره‌سنده معامله كورمك ايسته‌ديكنى بى پروا سويله‌يورلردى . بلغارستان دوشوندى : توركيه آتيده قوتلنجه بلغارستانك بتون امللرينه وداع ايتمه‌سى لازم كله‌جكنى ايشته بوسوزلر پك اعلا اثبات ايدييورلردى ؛ بناءً عليه شيمدى فرصت الده ايكن ، هنوز توركيا كنديني طوپلايه‌مادن حركت ايتمك لازم ايدى . بلغارستان بركره بوقرارى ويردكدن صوكره منوىٔ ضميرينى اظهار ايچون بهانه بولقده كوچلك چكمه‌دى : خارجيه ناظرى توفيق پاشانك ويرديكى برضيافت سياسيه‌يه استانبولده‌كى قپوكتخداسى كشوف افنديك سائر سفرا كبى دعوت ايدلمه‌سى حيثيته قارشى برتحقير وحقوقنه برتجاوز تشكيل ايتديكنى اوكه سوردى ؛ بوحادثه‌دن فوق العاده متأثر اولمش كورندى . كامل پاشا قابينه‌سى اورته‌ده برتحقير بولنماديغنى وبلغارستان مستقل اولماديغى ايچون درسعادتده سفيرى بيله بولنماديغنى وحقوق دول قواعدنجه بلغار قاپوكتخداسنك سفرا ايله عين معامله‌يى كوره‌مه‌يه‌جكنى برصورت مدلله‌ده اثبات ايتدى . فقط بلغارلر سوز آكلامادیلر . وحاضر اله كچن بوفرصتى ديكر برطاقم ذيللرايله آلولنديرديلر . وبوقعه‌دن صوكره برقاچ كون كچمه‌مشدى كه بلغار پرنسى فرديناند بوداـ پشته‌يه شتاب ايدرك ايمپراطور فرانسوا ژوزه‌ف ايله برصورت خصوصيه‌ده ملاقات ايتدى . وقراللره لايق برطرز مدبدبده قبول اولندى . ايشته بوملاقات وطرز قبول بلغارستان ايله آوستريانك ياقينده نه‌كبى برحركتده بولنه‌جقلرينى ايما ايدييوردى . ينه بوصره‌ده بلغارلر ايسته‌دكلرينى بولديلر . شرق شمندوفر قومپانيه‌سى عمله‌سى ترك اشغال ايتمشلردى . بناءً عليه استانبولدن صوفيه وبلغراده قدر شمندوفر برقاچ كون ايشله‌مه‌دى . بوخطك ، درسعادتدن « بلووا » يه قدر اولان قسمى با معاهده تركيه‌نك مالى ايدى . فقط ، احتمال كه بلغار تشويقات وتحريكاتنك نتيجه‌سى اولان بوتعطيل اشغالدن صوكره ، بلغارلر توركيه‌نك مالى اولان بوخطى ، ـ شمندوفرى ايشلتمك كنديلرى ايچون برمسئلهٔ حياتيه اولديغنى سويله‌يه‌رك ـ ضبط ايتديلر . وعسكرى شمندوفر بلوكاريله ايشلتمكه باشلاديلر . كرك شرق شمندوفر قومپانياسى ايله دولت عثمانيه‌نك ، كرك حر توركيه‌يى صيانتى وظيفه بيلن دول معظمه وباخصوص انكلتره‌نك پروتستو وتأثيرلرى صوفيه حكومتى نزدنده فائده ايتمه‌دى . بوكشمكشلر آره‌سنده ، نهايت ايلولك ۲۲ سنده بلغارلر « طرنووى » ده بردن بره ، خودبخود اعلان استقلال ايتديلر . بلغارلر عين زمانده ، عادت قديملرى اولان « بلوف » ياپمغى ده اونوتمايه‌رق حدوده عسكر ييغمشلردى . بلغارلرك بوحركتى آوستريا ـ مجارستان ايمپراطورينك ، بوسنه ـ هرسكك الحاق ايدلديكنه ويكى پازار سنجاغنك آوستريا ايلرى قره‌قوللرندن تخليه اولنه‌جغنه دائر بياننامه‌سى تعقيب ايتدى .

بوايكى وقعه‌نك بربرينى متعاقب برلين معاهده‌نامه‌سنى چاك ايديويرمه‌سى بتون دنيايى حيرته‌دوشوردى . وآوستريا ايله بلغارستانك مشاركتلرى آكلاشلدى . ديمك شوعصرده‌ده بوقدر متجاوزانه برپولتيقه تعقيب ايديله بيليوردى !.. دولت عثمانيه بونلرى شدتله پروتستو ايتدى . برلين عهدنامه‌سنه واضع امضا اولان دول معظمه‌ده بوحركتلرك يولسزلغنى وغيرقابل قبول اولديغنى ، برلين معاهده‌سنك آنجق كنديلرينك موافقتيله قابل فسخ اولديغنى سويله‌ديلر . هله انكلتره توركيه‌يى مدافعه‌ده اولدقجه ايلرى كيتدى . درسعادتده اعلان

حریتدن بری انکلتره لهنه ذاتاً برجریان واردی . عبدالحمید انکلتره ایله خوش کچینه‌مشدی. فقط خلق انکلتره‌نك تورکیه‌نك، طبیعت منفعت ایجابی اوله‌رق جدی بردوستی اولدیغنی بیلیوردی. بناءً علیه بلغارستان. وبوسنه ـ هرسك مسئله‌لری اوزرینه انکلتره سفارتخانه‌سی اوکنده بیوك نمایشلر یاپلدی ؛ قرال ادوارده تلغرافنامه‌لر چکلدی .

بلغارستان اعلان استقلالی ایله بوسنه ـ هرسك الحاقی بالقانلری قارمه قاریشیق ایتدی . صربستان، صربلغك بیوك مداراستنادی اولان بوسنه ـ هرسكك «جرمان» النه دوشمه‌سندن وبیوك صربستان املنك آرتق سراب حکمنه کیرمه‌سندن خویسزلانیور، قره‌طاغده بوواديده کندیسنی تعقیب ایدیوردی. بوایکی حکومت صوك درجه غلیانده ایدیلر. که آوستریا ـ مجارستانه هجوم اتمك ایسته‌یورلر، که بواحوال جدیده‌یه قارشی تعویضات طلب ایدیورلر؛ که تورکیه‌نك بلغارستان ایله آوستریایی بویله سربست براقدیغندن طولایی بزی مؤاخذه ایله‌یورلردی . بواثناده برده کریدك یونانستانه اعلان التحاق ایتدیکی خبری واصل اولدی. بونك اوزرینه آرتق عثمانلی مملکتنك هرطرفنده بیوك غلیانلر مشهود اولدی . طرف طرف متینغلر عقد ایدلدی ؛ بلغارلر ، آوستریالیلر ، یونانیلر علیهنده پروتستولر یاغدیرلدی . دیکر طرفدن خلق ، حریتك ایجاباتندن اوله‌رق یکی برشی اوکرندی. وبلغار وآوستریا امتعه‌سنه قارشی ـ سلاحسز حرب دنیلن ـ «بوی‌قوتاژی» اعلان ایتدی، که بومسئله الكزیاده آوستریایی اضرار ایده‌رك برخیلی دوشوندیردی .

صدراعظم کامل پاشا بواحوال مقابله‌سنده تأنی واحتیاطی الدن براقمادی . همان سلاحه صارلمغی لزومسز کوردی . چونکه اول امرده دول معظمه بزم حقمزی تسلیم ایتدیکی جهتله غاصبلره قارشی نصل اولسه محافظهٔ حقوق ایده‌بیله‌جکنی دوشونیوردی. برده واقعا بومسئله‌لر بردنبره کنج تورکلرك حیثیت ونفوذینی مخل کبی کوسترلمك ایسته‌نلدی ایسه‌ده تورکیه مطبوعاتی خلقه آکلاتدی‌که کرك بوسنه ـ هرسك ، کرك بلغارستان چوقدن الدن کیتمشدی وبونلرك بزه صوك ارتباطلری برر قوری عنواندن عبارت ایدی ؛ بو حالك مسببی ایسه دورحمیدی‌در . بناءً علیه او وقتلر هنوز سیاسیات دولته مداخله ایتمکده اولان اتحاد وترقی جمعیتی ایله باب عالی ایشه بونقطهٔ عملیه‌دن باقیورلر وبویله ذاتاً فوت اولمش شیلر ایچون دولتك شو هنکامه‌سنده حرب ایتمکی موافق بولمایور ، بلغارستانه وبوسنه ـ هرسکه کیدرکن ـ کچن روسیه محاربه‌سنده کورلدیکی کبی ـ اوده‌کی مشروطیتدن اولمغی، پك معقول اوله‌رق آرزو ایتمه‌یورلردی. دولت عثمانیه ابتدا بومسئله‌لرك حلی ایچون ـ برطرفدن حدودینه عسکر سوق ایتمکله برابر ـ برقونفرانس عقدینی طلب ایتدی . ودولتلر بوتکلیفی تصویب ایدر کبی کوروندیلر . فقط قونفرانسده تذکر ایدیله‌جك مواده دائر برپروغرام تنظیم اولنه‌مادی . چونکه آوستریا ـ مجارستان دولتی قونفرانسی قبول ایتمکله برابر بونك الحاقی تصدیق ایده‌جکنی شرط اوله‌رق قبول ایتدیرمك ایسته‌یوردی . آوستریایه بوادعاده ظهیر آلمانیا ایدی . اوآلمانیا که عبدالحمیدك وعبدالحمید اداره‌سنك ، ـ کندیسنه کوستردیکی اوقدر مساعدات ومنافعدن طولایی ـ طرفداری ایدی وکنج تورکیه‌نك ، آرتق کندیسنی دکل، انکلتره دوستلغنی اساس سیاست اتخاذ ایتمه‌سنی چکه‌میوردی . بلغارستانده استاد اعظمی اولان آوستریادن اوکرندیکی بوصوك هوایی غایداسنه اویدیردی . اوده استقلالنك وفردینانديك «بلغارستان چاری» عنوان جدیدینك قونفرانسده مناقشه ایدلمه‌سنی ایسته‌یوردی . دیکر طرفدن صربستان ، قره‌طاغده قونفرانسه داخل اوله‌رق کندیلرینه تضمینات ویرلمه‌سنی شدتله طلب ایدیورلر ، یونانیلرده کرید الحاقنك قونفرانس پروغرامنه ادخالی ایچون تشبثاتده بولنیورلردی . ایشته بوسببله قونفرانسك عقد ایدیله‌میه‌جکی اکلاشلدی ؛ تورکیا کندی باشنك چاره‌سنی آرامغه قویولدی وقابینه‌لر آره‌سنده برخیلی مخابراتدن صوکره تورکیا کرك آوستریا وکرك بلغارستان ایله طوغریدن طوغری‌یه مذاکراته کیریشمکی اهون بولدی . دولتك نقطهٔ نظری ، آوستریا ومجارستاندن بوسنه ـ هرسك وبلغارستاندن استقلال تاجی کری آلنه‌مایه‌جغندن بونلردن مناسب تعویضات وتضمینات

استانبولده انتخاب صندوقلرینك آلایلرله نقلی

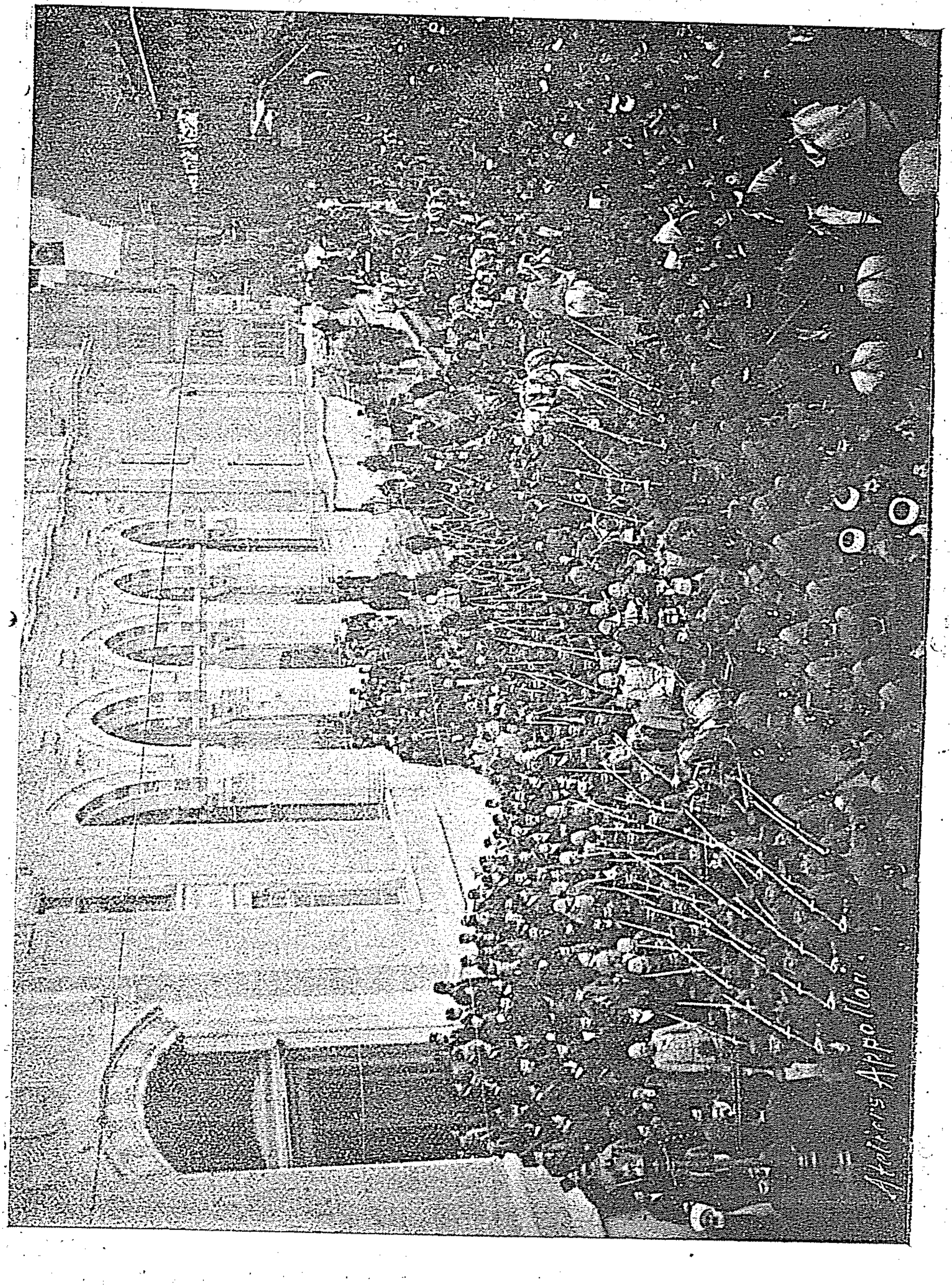

درسعادتده مبعوث انتخابی : منتخب ثانیلرك یکی پوسته‌خانه بناسندن چیقیشلری

قوپارمق . هیچ اولمازسه بوصورتله استفاده ایتمك ایدی . ابتدا خلق « وطنی پاره ایله صاتدن !.. » دیه‌رك هیجانه ، خلجانه ، حدته دوشدی . فقط یاواش یاواش مطبوعاتك همتیله حقیقت مسئله آکلاشلمغه باشلاندی . وکامل پاشا جدا آشایان تقدیر بر مهارتله . عثمانلیه برشانله مذاکرات سیاسیه‌یی اداره‌یه باشلادی . ابتدا آوستریا ایله اولان اختلافی حل ایتدی . آوستریا بدایت امرده نقداً هیچ تضمینات ویرمه‌مك ایسته‌یور ویکی پازاری تخلیه ایتدیکنی

اوکه سوربیور ایدیسه‌ده کندی امتعه‌سنه اك بیوك مخرج اولان ممالك عثمانیه‌ده بتون تدبیرلرینه رغماً، عثمانلی مطبوعاتنك تشویقاتیله، کیتدکجه شدتی آرتدیران بوئی قوتاژدن برایکی آیده یوزمیلیون فرانقدن فضله ضرره اوغرادیغندن نهایت درجه درجه تزیید ایتمك صورتیله تضمینات ویرمکی تعهد ایتدی. ومذاکرات برنتیجه‌یه ربط اولندی.

بوندن صوکره بلغارستان ایله مذاکراته کیریشلدی. ابتدا مسئله حل ایدیله‌میه‌جك وبرحربه سبب اوله‌جق کبی کورونیدی. بلغارلر نه‌قدر قورنازجه حرکت ایتمك ایسته‌یورلرسه کامل پاشا، بویبرسیاستده اوقدر احتیاط وعناد ایله طاورانیوردی. بلغارلرك تهدیدینه تهدید ایله، تعویقاتنه تعویقات ایله مقابله ایدییور، ومذاکراتی اوزاتدقجه قازانمق مسلکنی تعقیب ایله‌یوردی. اکر موقع صدارتده قالسه‌یدی، آوستریا ایله اولان مذکره‌ده اولدیغی کبی بونده‌ده موفق اوله‌جغی شبهه‌سزدی. نهایت بلغارستان ایله اولان اختلافاتده حسین حلمی پاشا زماننده حل ایدلدی.

حکومت خارجده بوغاتله‌لرله اوغراشیر ایکن داخلده اصلاحاته وقت بوله‌مایوردی. یالکز هرطرفده انتخابات نهایت بوله‌رق مطنطن آلایلر یاپلش، مبعوثلر انتخاب ایدیله‌رك استانبوله پیدرپی ورود ایتمکده بولنمشلردی. حکومتده اعیانی انتخاب ایتمشدی. خلق مجلس مبعوثانك کشادینی بکله‌یور، اجرا آتیله دولتی احیا ایتمه‌سنی صبرسزلقله کوزله‌یوردی. نهایت ایلك سنه اولدیغی ایچون انتخابات بالطبع برآز تأخر ایده‌رك ٤ کانون‌اول ۱۳۲٤ تاریخنده مطنطن صورتده، یوزبرپاره طوپ آتیله‌رق رسم کشادی اجرا اولندی؛ رسم کشادده عبدالحمیدده بولندی ووکلای ملته خطاباً برنطق افتتاحی قرائت ایتدیردی.

مجالس ملیه‌نك کشادندن برمدت صوکره عبدالحمید یلدیزسراینده مبعوثن شرفنه برضیافت ویردی‌که، برچوق مبعوثلری منحوس اتکلرینه، اللرینه صارلندیران بو ضیافت بلا ذکر کچیله‌من.

۳۱ مارتدن اول تذبذبات وعلامات اولیه:

کاملی پاشا قابینه‌سنك، غوائل خارجیه ایله بی‌آرام اوغراشمقدن داخلده حکومتی قوتلندیرمکه وقت بوله‌مدیغنی سویله‌مشدك. برطرفدن بوحال دوام ایتمکله‌برابر دیکر طرفدن‌ده خلقك عوام قسمنك هرشیده سربستیٔ تامه مالك اولدیغنی حس ایتمه‌سی، حریتی بی‌پروا هرشیئی یاپمق یولنده تلقی ایلمه‌سی وخواص قسمنك ایسه درلو احتراصاته قاپلمه‌سی، هرنصل اولورسه اولسون بر موقع اقباله کچمك ایستمه‌سی حسبیله یاواش یاواش اورته‌لقده بر های وهوی حاصل اولیور؛ مملکتك هر طرفی حرص، حسد، نفاق، تحکم، افترا آوازه‌لریله طولیوردی. هر کسده، حال طبیعی فوقنده برحال افراط واردی. افکار عمومیه‌نك تمایلات مفرطه‌سی غزته ستونلرینه‌ده عکس ایدییور، اورادده شخصیات یر بولیور، دیدیشمه‌لر، سوکوشمه‌لر آرتدقجه آرتیوردی. هرکس کندیسنی اك حریتپرور، اك حمیتلی تلقی ایدییور وقارشیسنده‌کینك اك کوچك برحرکتنی تشهیر وتعییب ایچون دور سابقه‌ده‌کی ماضیسنی جستجو ایله‌یوردی. حقیقی وطن محبلرینك بیله قاپلدیغی بوغوغالر آره‌سنه، صورت حقدن کورینن عبدالحمید طرفدارلری، وطن خائنلری، حقیقی مرتجعلرده قاریشیور وایشته بوسببله ولولهٔ احتراصات کیتدکجه تسکینی نا قابل برشکل مخوف آلیوردی.

اتحاد وترقی جمعیتی وطنی اولومدن قورتارمش، شایان تقدیس برجمعیت اولمقله برابر بو احتراصات ومناقشاتك مسببی برآزده کندیسی ایدی. چونکه اعلان حریتی متعاقب جمعیت مملکتك هر طرفنده تشکیلات اجرا ایتدیکی صره‌ده برچوق متغلبه وناموسسز کیمسه‌لرده جمعیته داخل اولمشلردی. بونلر نفوذ جمعیتی هر درلو امللری ایچون بر آلت مقامنده قوللانمق ایسته‌یورلر، جمعیت نامنه

هر يره ، هر ايشه مداخله تشبثنده بولنيورلردى . ايشته بو حال جمعيت حقنده خلق نظرنده كيتدكجه متزايد بر تأسفى جلب ايديوردى . برده جمعيت پك چوق يرلرده اعلان حريتى متعاقب يا كلش برمسلك طوتمشدى : بو ملكده لكه‌لمه‌دك كيمسه‌يى براقايان دور سابقده ناموس وحيثيتى الك آز خالدار اولمش اولانلرى بيله بعضاً عبدالحميدك بنده‌سى ، مرتجع ، دور استبداد خادمى كبى تلقى وتشهير ايديوردى . ايشته بو احوال جمعيتك جداً ناموسلى ، وطنپرور ، صرف سوق حميتله حركت ايدن الك بيوك اعضاسنه‌ده ضرر ويريور ، غيرممنونلر آرتيور ؛ خلق آرتق جمعيتدن صوغويور ايدى . بوحاللر ايسه وطن ايچون پك مضردى . چونكه مملكت دور استبدادك حقيقى خادملرندن ، مرتجعلردن هنوز تميزلنمه‌مشدى . شمدى آرتق منفعتلرى منقطع اولمش اولان خفيه كروهى ، ييلديز آدملرى بو جريانى كوروكه‌يورلر ، حكومتك اقتدارى اولماديغى ايچون كنديسنه مشروطيتك حمايه‌سى وظيفه‌سى توجه ايدن جمعيتى قوتدن دوشورمكه اوغراشيورلردى ... بويله تأثيرات ايله جمعيتك قارشيسنده برده «احرار فرقه‌سى» پيدا اولدى . بو فرقه‌يه داخل اولانلر ميانده ارباب ناموسدن ذوات بولنمقله برابر شمدى آرتق استبداد كسوه‌سنى آتمش ، يوزلرينه حريت ماسكه‌سى كچيرمش مرتجعلره‌ده تصادف اولنيوردى . ابتدالرى ، موجوديتى حقنده روايتلر دوران ايدن بو فرقه ، جمعيت عليهنده مهاجمات آرتدنجه تماميله ميدانه چيقدى وجمعيت ايله آره‌لرنده باب نفاق ومخاصمه‌ده آچيلدى .

بو صره‌ده صدر اعظم كامل پاشا جمعيت طرفندن محافظ مشروطيت اولمق اوزره درسعادته جلب ايتديريلن آوجى طابورلرينى ينه روم ايلى‌يه اعاده ايتمك ايسته‌دى ، برده حربيه وبحريه ناظرلرينى تبديل ايتدى . جمعيت مجلس مبعوثانده اكثريت عظيمه‌يى تشكيل ايدن اعضاسى واسطه‌سيله كامل پاشانك بو حركتى عليهنده شدتله قيام ايله‌دى وكامل پاشانك مشروطيتى تهلكه‌يه دوشورديكى حقنده جمعيت طرفدارى غزته‌لردن ولوله‌لر يوكسلدى . بو حال ، جمعيتى امور حكومته مداخله ايتديرمك ايسته‌مه‌ين كامل پاشا ايله جمعيت آره‌سنده حصوله كلن ضديتك بر تظاهرى ايدى . كامل پاشا مجلس مبعوثانده ، حربيه وبحريه ناظرلرينى تبديل ايتمك كبى مخالف مشروطيت اولان حركتى حقنده ايضاحات ويرمكه دعوت اولندى . پاشا معذرت بيانيله وقانون اساسينك مادهٔ مخصوصه‌سنده‌كى حق وصلاحيتنه استناداً استيضاحى تعليق ايتمك ايسته‌دى . مجلس اصرار ايتدى ؛ كامل پاشا كيده‌مه‌يه‌جكنى واصرار ايديليرسه استعفا ايده‌جكنى باتذكره مجلسه يازدى . مجلس تا ياتسو وقتلرينه قدر برغليان فوق العاده ايچنده مذاكره‌ده بولنه‌رق نهايت عدم اعتماد قراريله كامل پاشايى اسقاط ايتدى . ايشته بو حال دهشتلى عكس تأثيرلر توليد ايله‌دى . جمعيتك امور حكومته مداخله ايتديكى يولنده بيك اعتراضات ، بيك تشنيعات ، بيك بهتان يوكسلدى . كيمك خلوص نيتاه ، كيمك بر مقصد خفى ايله سويله‌ديكى آرتق بللى اولمايوردى ... كامل پاشا اعلان حريتى متعاقب كچديكى صدارتده آلتى آى قدر قالمش وبو مدت ظرفنده ، دولت او قدر بحرانلر كچيرديكى حالده ، ثبات مجسم كبى طوتديغى يولده مكانت تامه ايله عزم ايده‌رك سفينهٔ دولتى تخليص ايله‌مشدر . او زمان كامل پاشا قابينه‌سنك بر اصلاحات ياپماديغندن شكايت ايديليوردى . هنوز شكل حكومتى يقمش ، اطرافنده خارجى غائله‌لر احداث ايدلمش بر دولتده داخلاً دست استمداد ايله ياپيشيله‌جق هيچ بر صاغلام مؤسسه بولنماديغى ، خلق حددن افزون وعجميسى بولنديغى بر حريت ايچنده يووارلانديغى ، اتحاد وترقى اعضاسى استانبول وطشره‌ده امور حكومته مداخله‌لرده بولنديغى ، الك عادى بر شخص بيله اسماع شكايت ايچون صدر اعظمله ملاقات ايتمك ايسته‌ديكى صره‌لرده هيچ بر قيايه چارپمه‌دن سفينهٔ حكومتى اداره ايتمك آز مهارت وهمتميدر؟ بو پير سياستك درجهٔ تدبير وهمتى ، يرينه كچن حلمى پاشا قابينه‌سى زماننده ٣١ مارت وقعه‌سنك پاتلاييويرمه‌سيله آكلاشلديغى كبى ينه بو ٣١ مارت حادثه‌سى ، آوجى طابورلرينى استانبولدن اوزاقلاشديرمق ايسته‌مكده نه‌قدر محق وبصيرتكار اولديغى ميدانه قويمشدر . كامل پاشانك انكلتره وفرانسه صميميتنه استناد ايدن مسلك سياستى مخالفلرنجه‌ده تصويب ايدلديكنه دلالت ايدن احوالدندركه يرينه كلن

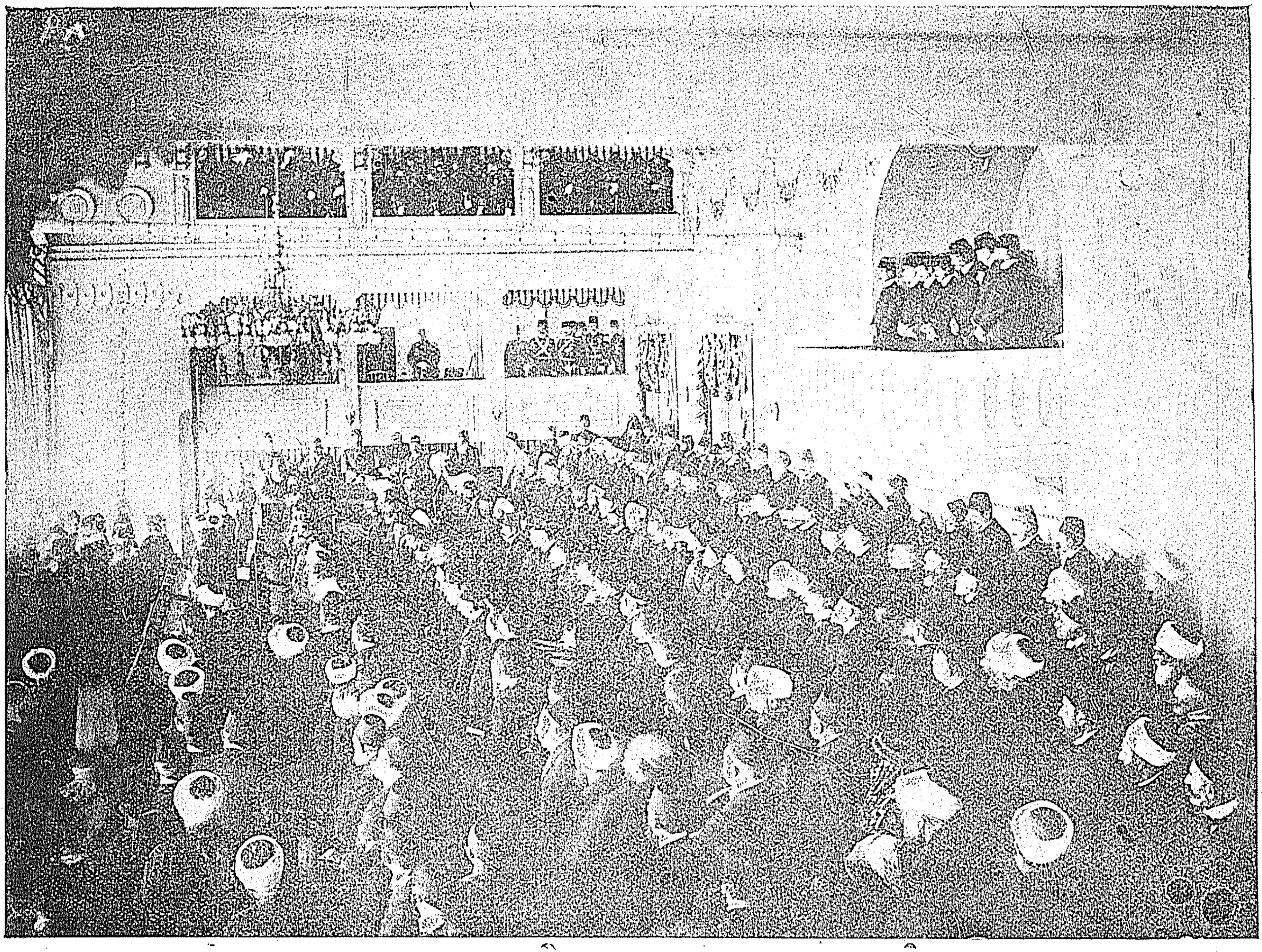

مجلس مبعوثانك ٤ كانون اول ١٣٢٤ ده كی رسم كشادی (قارشیده لوجه ده عبدالحمید طورمقده در)

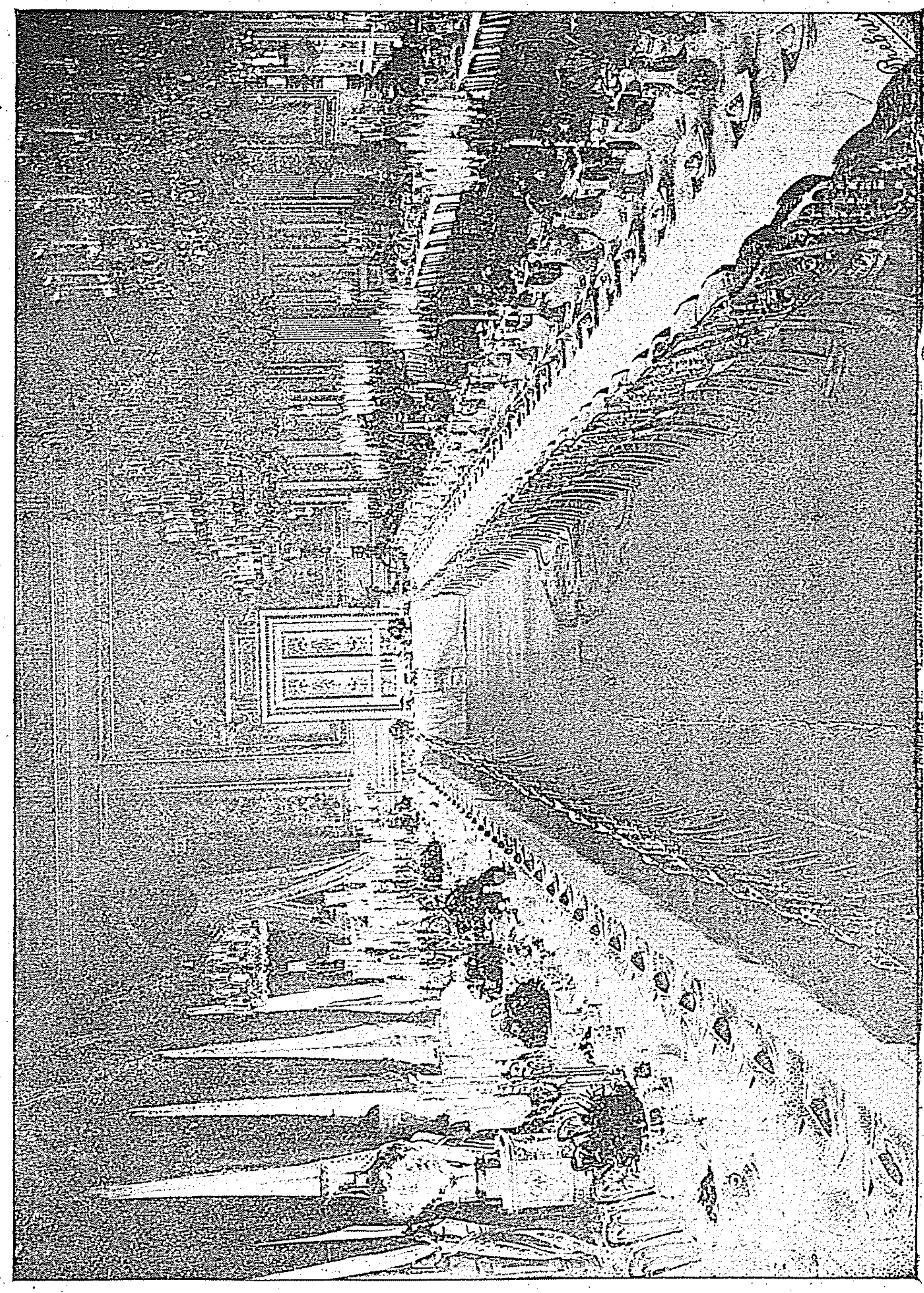

عبدالحميد طرفندن ييلدزده كانون ثانى بدايتنده مبعوثلره كشيده اولنان ضيافتك صالونى

قابينه، كامل پاشانك داخليه ناظرى اولان حسين حلمى پاشا طرفندن تشكيل اولنديغى كبى خارجيه نظارتنه‌ده ينه انكليز محبى اولان لوندره سفيرى رفعت پاشا جلب ايدلمشدر .

حسين حلمى پاشا رأس كاره كلديكى زمان اورته‌لق بوسبتون حال تهيجده ايدى . پردهٔ ريايه بورونه‌رك، خلقك صفوت وجهالتندن وجمعيتك خطالرندن استفاده ايدرك اورته‌يه آتيلان «سربستى» «وولقان» «حقوق عموميه» «ميزان» كبى غزته‌لر آرتق صورتا جمعيت وحقيقتده مشروطيت عليهنده آتشلر پوسكورييورلر ايدى ...

معالأسف بولوثياتمناقشه‌يه عقللي اوصلي غزته‌لرده قاريشيور؛ طنين ، شوراى امت، ميزان ، اقدام ، يكى غزته آره‌سنده بى‌نهايه مناقشات دوام ايدوب كيدييوردى . آرتق حقيق وطنپرورلرك قلبلرى بواحوال مؤسفه قارشيسنده قان آغلايور، « بويله نعمت مشروطيته نائل اولدقدن صوكره بربريمزى مى ييه‌جكز؟ » سؤال مأيوسانه‌سيله نه‌يايه‌جقلرينى شاشيرييورلردى ... برآره‌لق مكتب ملكيه طلبه‌سى وساطتيله حسين جاهد وعلى كمال بكلر باريشديرلدى. ينه برآره‌لق اتحاد وترقى جمعيتى ايله فرقهٔ احرارك باريشديرلمه‌سى اميدلرى تحقق ايتمك اوزره ايدى . فقط بوكا غير منتظر برشى مانع اولدى . سربستى غزته‌سى محررى حسن فهمى بك كوپرى باشنده كيجه‌لەين برشخص مجهول طرفندن قتل ايدلدى. جمعيت عليهدارلرى بوحركتى نعم الوسيله اتخاذ ايتديلر . سربستيده جمعيت عليهنده مقالات يازمه‌سندن طولايى حسن فهمى بكك جمعيت طرفندن قتل ايدلديكنى اوكه سورديلر . حسن فهمى بك ايچون « شهيد حريت ! » ديه‌رك مطنطن برجنازه آلايى ترتيب ايتديلر . اورته‌لق آللاق بوللاق اولدى . حقيقتده ايسه جمعيت بوايشلرده كلياً معصومدى ؛ جمعيت اعضاى محترمه‌سنك يالكز برنقطه‌ده قباحتلرى واردى . اولوز اولماز كيمسه‌لرى آره‌لرينه آلمشلردى...

صوكره‌دن وقايعله آكلاشلديغنه كوره اولسه اولسه بوقتل مسئله‌سى عبدالحميد وآدملرى طرفندن ارتكاب ايتديرلمش ، بويله‌جه جمعيته صوك برضربه اورلمق ايسته‌نلمشدر .

بوصره‌ده «اتحاد محمدى» عنوان مبجلى آلتنده پك دنائتكارانه مقصدلرينى سترايدن درويش «وحدتى» ملعونيله رفقاسى جاهل خلقك مهرلرينى كاغدلره باصديره‌رق برجمعيت تشكيل ايديورلر و«وولقان» اسمنده برغزته نشرايله‌يورلردى. بوكا داخل اولان حمال كروهندن جهلادوشونمه‌يورلردى كه‌ذاتاً ارباب ايمان قوى برجمعيت معنويه تشكيل ايدرلر و بويله برجمعيت تشكيلنه لزوم يوقدر. حال بوكه نيك وبدى تفريقدن عاجز بيكلرجه آياق طاقمنك اشترا كيله - صوكره‌دن ديوان حربجه تسميه ايدلديكى كبى - بووولقان جمعيتنك آياصوفيه‌ده يره‌باتانده رسم كشادى اجرا ايدلدى . وآياصوفيه جامع شريفنده برده مولود شريف اوقوندى . وحدتى ورفقاسى آللى يشيللى بايراقلرله سوقاقلرى طولديرديلر .

ارباب بصيرتى قان آغلادان بواحوال آلتنده عبدالحميدك فسادقازانى قاينايوردى. غيرممنون اولانلر، خفيه‌لر، ييلديز آدملرى دولاب ارتجاعى هركسك كوزينى بوروين بومناقشه پرده‌سى اوكنده ايسته‌دكلرى كبى چويرييورلردى. قابينه‌نك ايسه هيچ برشيدن خبرى يوقدى . حسين حلمى پاشا ورفقاسى بتون بونفاقلرك، تشنيعلرك ، بهتانلرك ، ولوله‌لرك افقده حاضرلاديغى فورطنه بولوتنى كورمك ايچون ذره قدر اثر بصيرت وتدبير كوسترمه‌ديلر !.. مطبوعاتمزايسه ابتداى حريتده اوتجه خدمات ايفا ايتمش ايكن، نتيجه‌سى نره‌يه‌واره‌جغنى بيلمه‌يه‌رك اورته‌ده‌كى آتش نفاق وارتجاعى كوروكله‌دى طوردى!.. حاصلى يازيق كه ٣١مارت مقرر ايمش!...

*

بوسنه مارت بدايتنده انتشار ايدن برتاريخچهٔ سياسيدن ، بعض جهتلرينى تعديل ويا طى ايده‌رك ، سطور آتيه‌يى آليورز :

« يوقاريده بحث ايتديكمزوجه ايله ٣١مارته قدر مناسبات خارجيه‌مزده تشوش و تردد ايچنده جريان ايتمشدى. بوسنه - هرسك الحاقى ايله بلغارستان اعلان استقلالى غائله‌لرى دولتى اوزون مدت اوغراشديرمش ونهايت اولا بوسنه - هرسك مسئله‌سى مذاكره وتسويه اولنمش ايدى .

« فقط ٣١ مارتدن اول ؛ بوبابده‌كى پروتوقول حالا مجلس مبعوثان عثمانينك مظهر تصديقى اولمامش ايدى . روسيه حكومتى‌ده اولدقجه مهم برمقاومتدن وموسيو ايزوولسكى ايله بارون دره‌نتال(كه اووقت بوسنه - هرسك الحاقنده‌كى خدمتنه مكافاةً هنوز قونتلقله تلطيف اولنمامش ايدى) آره‌سنده صحائف مطبوعاته دوشه‌جك درجه‌ده أليم برسياسى دوئللو وقوعه كلدكدن صوكره نهايت آلمانيانك متبسم برسيما فقط درشت بردست ايله پترسبورغه اوزاتديغى نصيحت قيلقلى مؤثر برتبليغ اوزرينه روسلرك قلبنده برلين معاهده‌نامه‌سندن صوكره حاصل اولان حالت اليمهٔ روحيه‌يه پك يقين بريأس متهورانه تولد ايده‌رك خواه ناخواه بوسنه - هرسكده‌كى حال وموقع جديد روسيه حكومتنجه تصديق ايدلمشدر . دولت عثمانيه‌جه مخالفت واصرار

وقوعنده الکزیاده معاونت ومظاهرتی کورلەسی ملحوظ اولان بوقوتده بوصورتله جرمان کتلەسنەقارشو سرفرو ایتدکدن صوکره تنظیم ایدیلن پروتوقولك مجلس مبعوثان عثمانیده تصدیق ایدلەسندن باشقه چاره قالمایور ایدی ؛ دولتك نەحرب ایتمکه قوتی کافی ، نەده ایچنده بولندیغی حال انقلاب حربه مساعد ایدی . نهایت ملت مجلسی نصف اللیله قدر دوام ایدن مذاکرات خفیه نتیجەسنده آغلایەرق، قلبی التیام ناپذیر برياره ایله قانایەرق بوپروتوقولی قبول وتصدیق ایتدی (۲۳ مارت ۱۳۲۵)

« مع مافیه اوروپای وسطده‌کی جرمان کوه آهنینك بار تحملفرساسی التنده ازیلن یالکز صاحب مشروع ملك اولمق حسبیله تورکیا واسلاولغه تعلق حسبیله روسیه دکل ایدی . صربستان حکومتی‌ده فنا حالده ازلمش ایدی . حتی بز ، سنەلردن بری بزدن اوزاقلاشمش اولان ویالکز بزه برrابطه ایله باغلی بولنان برقطعەیی غائب ایتدیکمز حالده صربلیلر (بیوك صربستان حقنده‌کی) امید استقباللرینی فوت اولمش کوریيورلردی . بونك ایچون صربلیلر کندیلرینه هردرلو آتی قاپیلرینی قاپایان بونمایش قوت قارشوسنده بردن بره روی مطاوعت کوسترەمدیلر . عموم صربستانی برغلیان استیلا ایتدی . قرەطاغ دخی بوغلیان تأثیری آلتنده بولندی . محاربەیه ، یعنی اوستریا اردولرینك صربستانی چیکنەملرینه رمق قالدی . صربستان ولی عهدی پرنس ژورژ آتش پوسکوریيور ، ذاتاً ضبطی کوچ اولان هیجان عمومی‌یی تشدید ایلیور ایدی . اوستریا بوکوچوك حکومته قارشی سوقیات وتحشیداته مجبور اولدی . وحتی بوسوقیات ایچون صرف ایتدیکی ۳۱ میلون قورون حقنده‌کی مأذونیتی حکومت دها کچنلرده مجلس عمومیدن استحصال ایتدی . برمحاربه ظهورنده سیرجی قالمسنه امکان اولمایان روسیەنك موقعی ینەنازکلشمش ایدی . اوستریا تضییق عسکریسنك برنجی ثمرەسی صربستان ولی عهدینك حقوق مستقبلهٔ قرالیەسندن فراغت ایتمسی وایکنجی وقطعی ثمرەسی‌ده صربستان حکومتنك بووضعیت جدیده‌یی ناچار تصدیق ایدەرك برلین معاهده‌نامەسندن ۲۵ نجی مادەنك طینه موافقت ایلمسی اولمشدر .

« بوسنه وهرسك مسئلەسنك بدایت ظهورنده انکلتره وروسیه حکومتلری برقونفرانسله حل اختلاف اولنمسنی، ۱۸۷۱ ده‌کی لونده پروتوقولی احکامنه بناءً ادعا ایتمشلر ومحافل عثمانیەده هیچ اولمازسه قونفرانسدن شبه عدالته قریب برقرار صادر اولەجغنی مأمول ایدرك بوادعایی ترویج ایلمشلر ایدی . فقط قوت هردرلو عهوده ، هردرلو منطقیاته غالب کلدیکندن قونفرانس صداسی آفاق سیاسیەیه انعکاس ایده ایده نهایت ایشیدلمز درجەده ضعیفلدی وارتق دولتلر خصوصی ائتلافلر، مخابرەلر، محاورەلرله بودغدغەیی دفعه مجبور اولدیلر .

بلغارستان وروم ایلیٔ شرقینك استقلالی بحثنه کلنجه ، بلغارستان ابتدای مسئلەده ـ هرزمانکی کبی ـ ساخته تهدیدلر وضعیتنی کوستردکدن، عسکرلرینی حال سفر بری‌یه وضع ایلدکدن صوکره هیچ برشیئك متانت عثمانیه اوزرنده اجرای تأثیر وتضییق ایدەمیەجکنی اکلامش ونهایت طرفین بالخاصه تضمینات مسئلەسنده طوردقلری یرده اایاق صایغه باشلامشلر ایدی .

« بوسنه ـ هرسك مسئلەسندن بری سیاست خارجیەسنه استقامت سابقەسنی ـ یالکز بوسیاسنه عثمانلیلغه محبت ومودت پولتیقەسنی‌ده ضم وعلاوه ایدرك ـ اعاده ایتمکه چالیشان روسیه حکومتی شایان دقت برمهارت سیاسیه وبرتکلیف مالی ایله ایچندن چیقیلەمیور کبی کورینن بووضعیت مشکلەیه برامکان حل وتسویه بخش ایتمش وعینی زمانده بلغارستانك منت وترکیانك محبتنی جلبه موفق اولمشدر . تکلیف شوایدی : تورکیایه بلغارستان پاره ویرمەیەجك ، چونکه بلغاستانك پارەسی یوقدر؛ فقط تورکیا روسیەیه مدیون اولدیغی وهرسنه ۳۵۰ بیك لیراسنی مقسطاً تسویەیه مجبور بولندیغی تضمینات حربیه دیننەن قورتیلەجق . واقعا بورجمز پك چوق ایدی . بردن بره بوتکلیفك قبولی بزم ایچون بیوك برکار صاییلدی . فقط ایشك ایچنه صرافلق حساباتی کیریویرنجه بورجمزك فی الحال نقده تحویلنده اوقدر جسیم بریکون تشکیل ایدەمیەجکی تبین ایتدی . معمافیه هرحالده بومبلغ بلغارستان طرفندن کوج حال ایله ـ نرەدن تدارك ایدیلەجکی هنوز معلوم اولمامق اوزره ـ

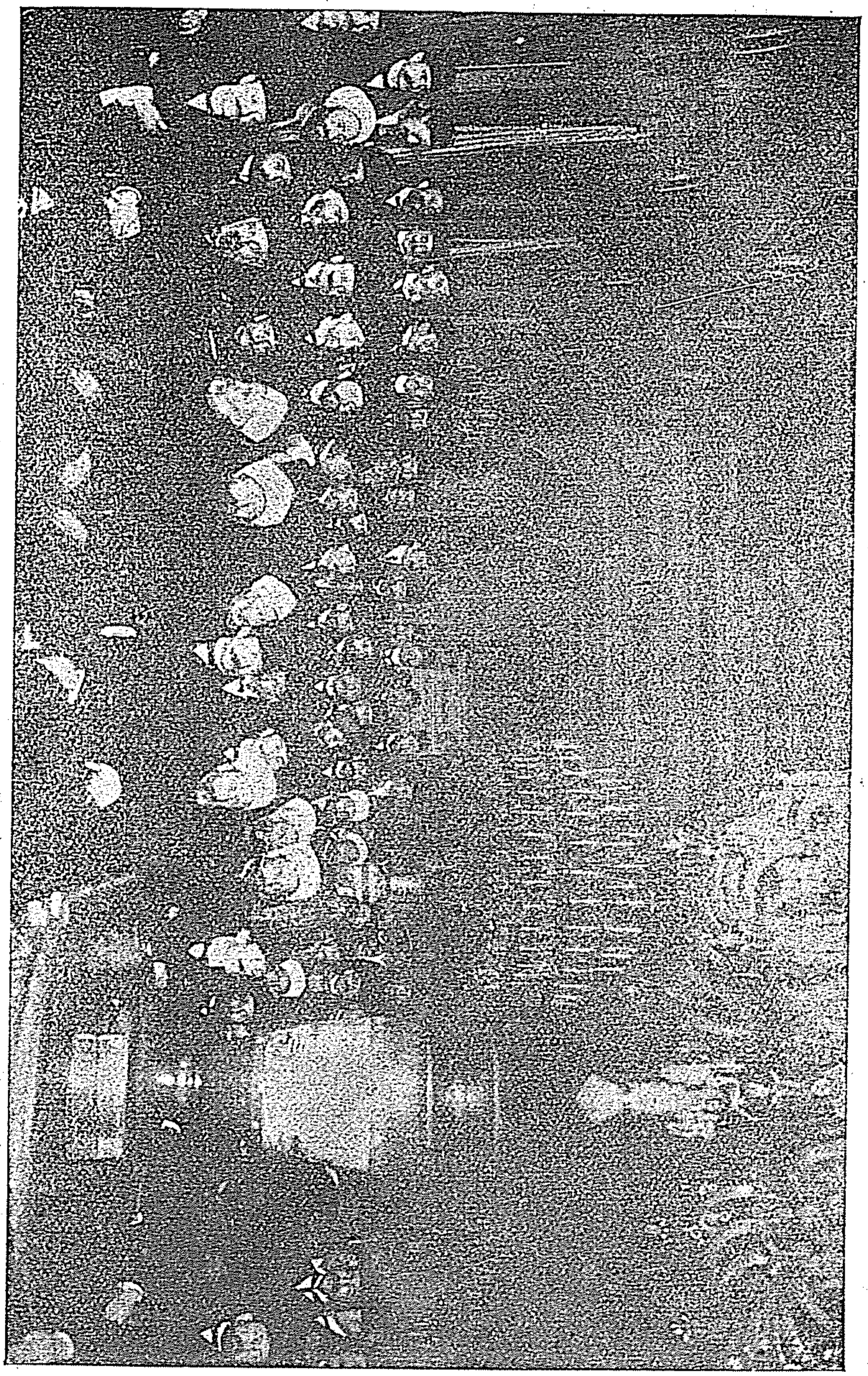

سلیمیه‌ده عساكر طرفندن ویریلان ضیافتده مبعوثلر (رسم كیجه آلنمشدر)

اعطاسنه موافقت ایدیلان مبالغه‌نظراً حكومت‌سنیه ایچون كارلی ایدی . روسیه‌یه اولان تقاسیط ودیونمزی نقده تحویل ایتدیكمز تقدیرده انزه (١٢٠) (١٣٠) میلیون فرانق كچه‌جكی اكلاشیلیور ایدی. نته‌كیم بالآخره بو تقاسیطی قارشولق كوسترهرك عقد ایتدیكمز استقراضك مقداری یدی میلیون لیرا اولدی .

مع مافیه روسیه تكلیفنك اساسی قبول ایدلدكدن صوكره تفرعاتی ایكی یوقاری بش آشاغی قبول ایتمكده برزحمت وكلفت قالایور ایدی . خارجیه نظارتنه هنوز تعیین ایدلمش اولان لوندره سفیری رفعت

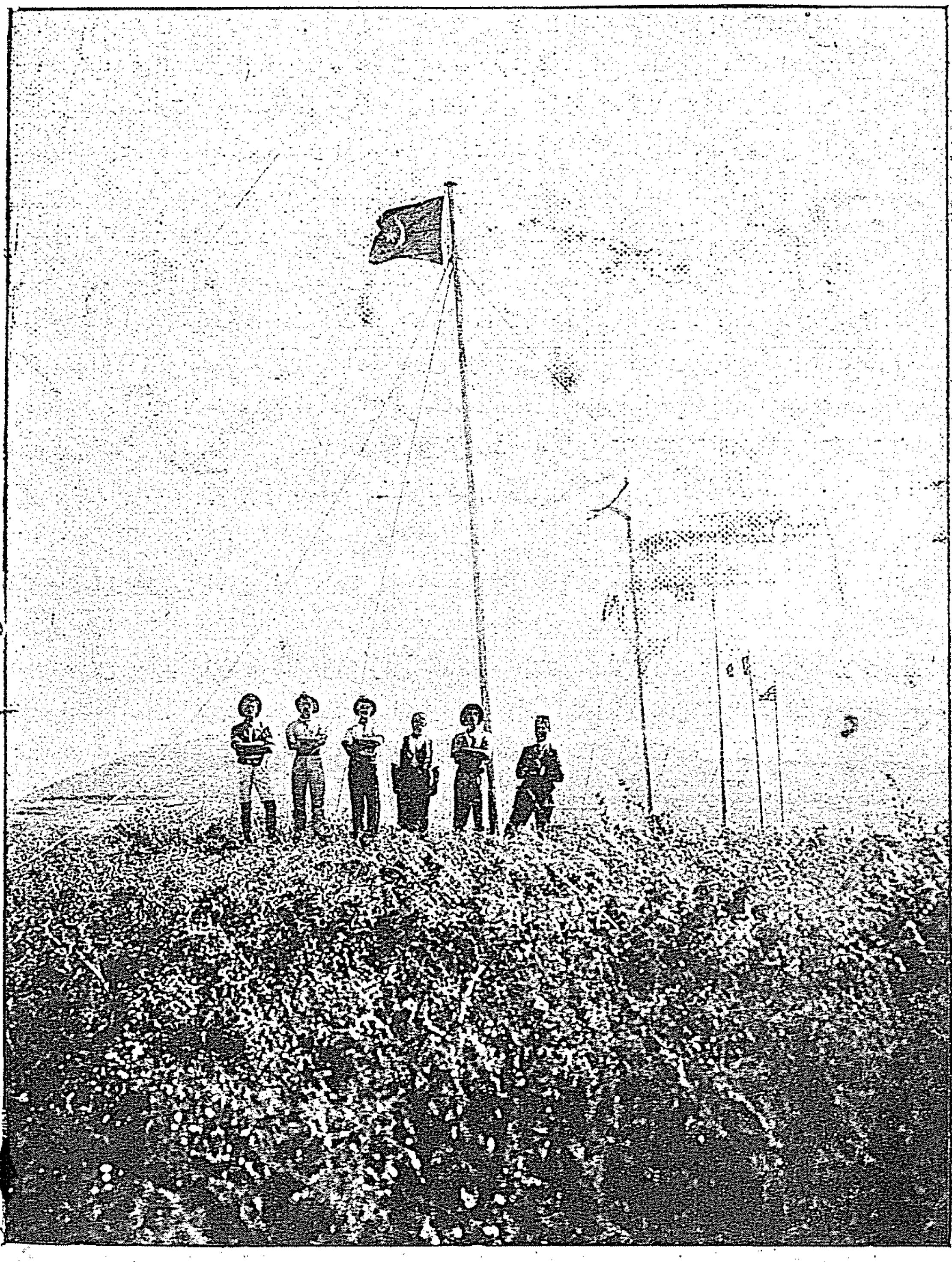

کریدده سودا لیماننده عثمانلی سنجاغی‌ایله دول حامیهٔ اربعه بایراقلری

پاشا یانـه برمتخصص مالی آله‌رق بومسئله‌یی روسیه‌نك پایتختنده تذکر ایتدکدن صوکره دیکر بعض مهم پایتختلری طولاشه‌رق استانبوله عودت ایلمش ایدی .

« شوحالده بلغارستان ایله حل‌اولنه‌جق مسائل برطرف اولمش صاییله‌بیلیر ایدی . معمافیه ٣١ مارت وقوعاتنك آره‌یه حیلولت ایتمسی بلغارستان ایله عقد ایدیلن پروتوقولك تصدیقنی سکتهٔ تأخره دوچار ایتدکدن ماعدا بلغارستانك ینه فرصتدن بالاستفاده هجوم ایتمه‌سی احتمالی حاصل اولمش‌ایدی . وچرناپوشته

وامثالی بلغار غزته‌لری بلغارستانك اووقت حدودی تجاوز ایتمه‌مسنی زبونكشلك ایتمك ایسته‌میشنه حمل ایده‌رك نه‌دن‌شیمدی منتدار اولمادیغمزه حیرت ایدییورلر. فقط‌ایش تصویر ایدلك ایستندیكی كبی دكلدر. حركت اردوسنك خارقه‌نما برسرعتله برهفته‌ده استانبول سورلرینه طیانمسی بوقوتك عینی‌سرعت وموفقیتله اعدای خارجیه‌یی‌ده دفع ایتمكه مقتدر اوله‌جغنه دلالت ایتدیكی ایچوندركه بلغارستان یالكز اوفق برپلوف یاپمقله ، براز تحشیداتده بولنمقله اكتفا ایتدی. وپروتوقولك امضا ایدلمه‌مسندن یوماً فیوماً متأثر اولدیغنی بیان ایده‌رك اوتذبذب وتشتت دروننده رجال سیاسیه‌مزه ـ ذاتاً امضاایدلمسی قرارگیر اولان ـ وثیقه‌یه‌وضع امضا ایتدیردی. شبهه‌یوق، اوصره‌ده اوتشتت واختلال‌اولماسه، حكومتك، حتی مشروطیتك بناسی متزلزل بر حالده بولنماسه‌ایدی وثیقه‌نك بعض نقاطنی تعدیله موفق اوله‌جق ایدك . فقط بلغار رجال سیاسیه‌سی دفعاتله مجرب‌اولان فرصتجولقلرینی میدانه‌قویه‌رق اووقتكی حال‌ضعفمزدن انجق‌بوقدر استفاده ایده‌بیلدیلر. دهازیاده مطالبله اورته‌یه چیقمش اولسه ایدیلر شدید برمقابله‌یه اوغرایه‌جقلرینی كندیلری‌ده بیلیرلر ایدی.

« بویله باشمز آتشده ایكن‌امضاایتمكه‌مجبور اولدیغمز بوپروتوقول‌مجلس مبعوثانه كونده‌ریله‌رك مایسك وتجی‌كونی اوراجه‌ده یاپیله‌جق معاملهٔ تصدیقیه‌سی اكمال اولنمش وبو غائله‌ده قپانمش ایدی .

۳۱ مارت‌وقعه‌سی :

« ۳۱مارتی تولید ایدن عوامل ومؤثراتی سبب واحده حصر ایتمك یالكز سلطان حمیدك پارمغیله بوفساد یانغیننك اشعال ایدیلدیكنی جف‌القلم ادعا ایتمك وتوعات اجتماعیه‌یی قواعد قطعیهٔ ریاضیه ایله حل ایتمك ایسته‌مك اوله‌جغی ایچون‌بویله‌بردعواده بولنیله‌مماز. بوتون شئون كائنات كبی ۳۱ مارت وقعهٔ عظیمهٔ سیاسیه‌سی دخی برچوق اسباب وعناصرك برآرایه كلمسندن‌وجوده كلمش بر نتیجه‌در . پایتخت اهالیسندن آزچوق صاحب رأی ونفوذ اولان كیمسه‌لردن كیمنك حسن نیته مقرون خطاسی ، كیمنك صریح سوء نیتی ، بعضیلرینك آچیقدن آچیغه ، دیكرلرینك پرده ارقه‌سنده واقع اولان ترتیبات فسادیه‌سی وبالخاصه یلدیزك مرائیانه پولتیقه‌سی ، «وولقان» لاولرینك شدتله مملكتی استیلا ایتمسنه ـ وعادتا آزقالسون ملت عثمانیه‌یی انقطاع تنفسه اوغرایه‌رق خاك پاك وطنی واسع بر « پومپه » حالنه وضع ایتمسنه ـ سبب اولمشدر.

« استانبولك ودها طوغریسی‌هنوز طقوز آیلق سنهٔ حیاتنی بیله اكمال ایتمه‌مش اولان مشروطیتك وضعیتنده غریب برتناقض ومنطقسزلق وار ایدی . مشروطیت ، دمداری آرقه‌دن كندینه آتش ایتمكه مهیا سرمست ظفر برارادویه بكزییور ایدی . جسم مشروطیتك‌قلبنك اورته‌سنه خنجر سمناكنی صوقمق ایچون حرصندن دیش بیله‌ین عدو بی‌امانك برقاچ طیرناغی سوكیلمكله ظن اولندی‌كه آرتق مضرتنه تماماً سد چكیلدی . دور جدیدك ـ ایستر ایسته‌مز ـ دوچار اولدیغی غفلت عظیمه ایشته بواولمش ایدی . ایستر ایسته‌مز ، چونكه یكی اداره‌یی وجوده كتیرنلر محیط اجتماعیمزك جریانی فوقنه چیقه‌مازلر ایدی . ۱۰ تموزی متعاقب یلدیز باستیل كبی خاك ایله یكسان ایدلسه ایدی بتون عالم عثمانیت وبتون عالم مدنیت بونی ، مشروطیتی قبول ایتمك كبی براثر عاطفت كوسترمش اولان برپادشاهه قارشو عفو اولنماز برجنایت عد ایلیه‌جك ایدی . تاریخ اقوامك ناظمی منطقدن زیاده وقوعاتدر . كنج تركلر بوخطای اضطراریلرندن طولایی مؤاخذه ایدنلر حتی اداره‌نك باشنده جبار سلطان عبدالحمیدی بولندیرمق عقله مغایر بر وضعیت اولدیغنی ادعا ایدنلر ۳۱ مارتدن صوكره‌كی دماغلرینه كوره حال وموقعی محاكمه ایدنلردر . حادثهٔ خلعی دها ۱۰ تموزده ایكن وقوعه كتیرمك ، قان دوكمك هنوز هیئتیله طوران یلدیز محافظلرینه ملتی چیكنتدیرمك واوفه‌جق برصدمه ایله بویوك برتهلكه‌یه كیرمسی ملحوظ بولنان وطنه قارشو اوصره‌ده عادتا اهانت ایتمك اوله‌جق ایدی . وقعه‌نك تفصیلاتنه كلنجه :

« ٣١ مارته مصادف صالی کونی علی السحر ساعت سکزده ضابطسز اوله‌رق ایاصوفیه میداننده تجمع ایدن عسکر برطرفده « اتحاد محمدی » جمعیتنك دین وشریعت نامنه واقع اولان اغوا آتی، دیکر طرفدن سرایك اطماعاتی تأثیری آلتنده بولنه‌رق « شریعت ایسترز ! » آوازهٔ مدهشنی شریعتك شدتله منع وزجر ایتدیکی براسراف و تبذیر ایله مترافق اوله‌رق یعنی دشمنه مخصوص اولان بیکلرجه قورشونی هوایه صیقه‌رق استانبول افاقنده طنین انداز ایتدی. دردنجی آوجی طابورینك بو حرکتی تاریخ ، مشهور ٦١ نجی اورته‌دن دها شدید برمحکومیته دوچار ایده‌جکنده شبهه یوقدر . مع‌مافیه بو طابور ایله دها دیکر طابورلره سرایت ایدن فسادی وقتنده کشف ایده‌میه‌جك قدر غفلت وتسامح کوسترنلری وایشی دها مبدأنده باصدیرمق خصوصنده عجز وتردد ایچنده بولنانلری تاریخ عثمانی البته تقدیر ایله یاد ایتمیه‌جکدر .

« ایاصوفیه‌ده درویش وحدتی ورفقاسنك کسوهٔ ریای درویشانه‌سیله سوق واداره ایدیلن بوجم غفیر مسلحه پك چوق اراذل التحاق ایتمش وپك چوق ارباب ضلال سونکولرك پارلدیسی اراسنده فرح وفخور طولاشمغه باشلامشلردی . حال عصیان ممتد اولدقجه «شریعت ایسترز» آوازه‌سیله حقیقةً شریعتی الدن قاچیور ظن ایدن دیکر قیشله‌لر افرادی جسته جسته ایاصوفیه میدانه کلوب اوراده تفنکلریله اعلان شادمانی ایلدکدن صوکره شهره یاییلیورلر ایدی . ضابطسز نفراتك مسلحاً کلوب کچدیکنی کورن ارباب حمیت عمومی بریغما وقتال وقوعی احتمال مخوفی وبو احتمال مخوفك حاصل ایده‌بیله‌جکی نتائج داخلیه وخارجیه قارشوسنده تتره‌یورلر ایدی . حربیه نظارتنده بولنوب عصاته التحاق ایتمه‌ین عسکر برآره‌لق استعمال سلاح ایله قسم اعظمی ارباب فساد اولان ارباب مراق ایله عساکر متجاورهٔ عاصیه‌یی پوسکورتدکدن وحتی برمفرزه سواری عسکری دیوان یولنه قدر کلدکدن صوکره ارتق حکومتك النده هیچ برقوت قالمامش ، بتون استانبول سلطان حمیدك پاره‌سی ایله صاتون آلنمش اولان عصات رئیسی حمدی چاوشك کیف وهواسنه قالمش ایدی. عصات اوضره‌ده برنوع طوزاغه دوشورلمش اولان مبعوثلرك اجتماع ایده بیلن قسمی ـ که تمشی تجاوز ایتامش ایدی ـ نزدنده تسبثاتده بولنه‌رق اولتیماتوملرینی اعطا ایدیورلر ایدی . (صدر اعظمی ، حربیه ناظرینی ، برنجی اردو قوماندانی محمود مختار پاشایی ، طاش قشله قوماندانی ایسته‌میز ؛ شریعتی ایسترز ؛ بو حرکته اشتراك ایدنلرك عفوینی ایسترز.) طرزنده باشلایان مطالب ، حکومت نفریه‌نك قوت ونفوذی آرتدقجه ، یوکسلیور، زیاده‌لشیور ایدی . احمد رضا بکك عزلنی‌ده ایسترز دیدیلر . صوکره لیسته‌لرله اسامی ویرمکه باشلادیلر. کامل پاشانك تکرار صدارته ، ناظم پاشانك حربیه نظارتنه تعیینی طلب ایدلدی. سونکیلرك پارلدیسیله کوزلری قماشمش اولان مبعوثان بو تمنیاتك پادشاهه عرضی ایچون هیئت مرخصه کوندردی. هیئت عسکریه سرایه کیتمك ایچون دیشاری‌یه چیقدقدن صوکره محاصرین طرفندن تکرار اعاده ایدلدی وایشته او هنکامه‌ده لازقیه مبعوثی ارسلان بك خونخوارانه برصورتده قتل اولنه‌رق مبعوثان دائره‌سی اشکینده یره دوشدی ، مجلسه هرطرفدن قورشون یاغمغه باشلامش ابدی. برمدت صوکره مجلسه کلن عدلیه ناظری ناظم پاشا عینی عاقبته اوغرادی ؛ طوپجی فریقی رضا پاشا یاره‌لندی وآرتق ملت مجلسی حمدی چاوشلرك ؛ بلوك امینی محمدك ، قاجی اوسته‌سی عارف وسائره‌نك بازیچهٔ هوساتی اولدی .

« نهایت هیئت مخصوصهٔ مبعوثان ماینه کیده بیلدی . بیك زحمتله باش کاتب جواد بك برحجت امان اوله‌رق مجلسه قدر کتیرلدی . عسکر سلام شاهانه ایله تلطیف و حربیه نظارتنه ادهم پاشا تعیین اولندی . ارباب فسادك واقعا تماماً مقصدی حاصل اولمامش ایدی ؛ فقط سلطان حمید حالا بو حرکته قارشو یبانجی طاورانه‌رق عصاتك آرزولرینی اسعاف ایتامکله برابر اونلرك رد ایده‌میه‌جکلری بر ذاتی انتخاب ایتدی .

« صدارت ایچون‌ده براز تردددن صوکره هیچ برطرفك اعتراضنه اوغرامیه‌جق برذات ، یعنی خارجیه ناظری توفیق پاشا ایرتسی کون انتخاب اولندی . عصیانك ممالك عثمانیه‌نك هر جهتنجه درجهٔ تلقیسنه کوره بو انتخابده ثبات و اصرار واقع اوله‌جق ایدی ؛ ارتجاع هر طرفده غلبهٔ کامله احراز ایتمش اولسه ایدی ، توفیق و ادهم پاشالرك رأس کارده ابقا اولنمه‌لری محتمل دکل ایدی .

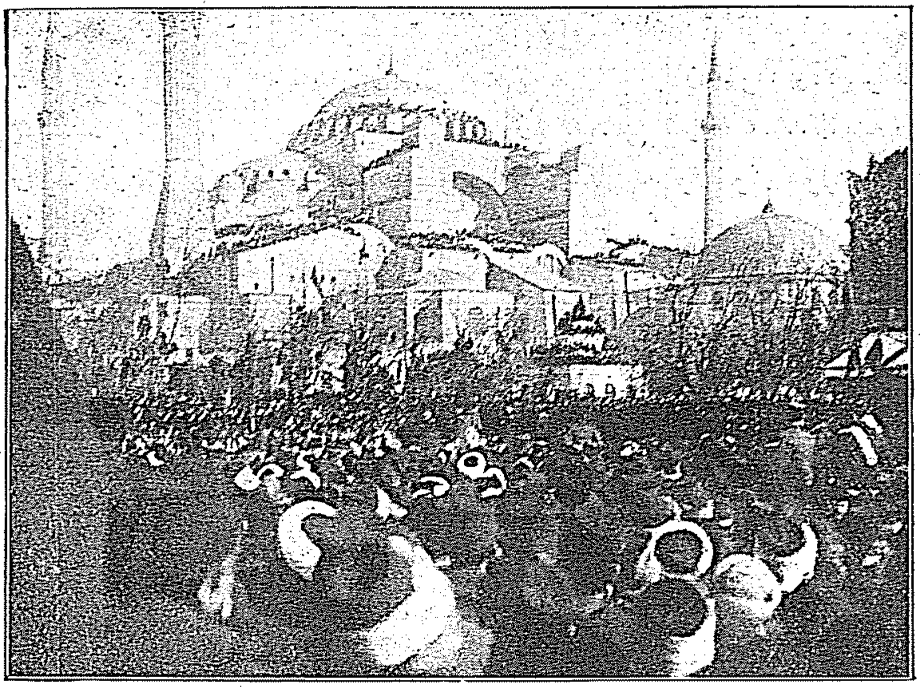

کرید الحاقی علیهنده سلطان احمد و آیاصوفیه‌ده میدانلرده عقد ایدیلن میتنغ
[illegible]

« صالی کونی آقشامی ادهم پاشانك حربیه نظارتنه تعیینی استبشار ایدن بیکلرجه عاصینك کویا اظهار مسرت ایچون سوقاقلرده هوایه آتدقلری ملیونلرجه فشنك استانبولك هر جهتنی خوف و دهشت ایچنده براقدی . ایرتسی کونی غزته‌لرده کوریلن « ذات حضرت ظل اللهی » کبی تعبیرات بر کیجه ظرفنده‌کی تخریباتك درجهٔ وسعتنی ارباب تیقظ نظرنده تجلی ایتدیردی .

« فقط کوزلری قان چناغنه دونمش اولان عصاة بو قدرله قالمادیلر . نامیلرندن چیقان قورشونلرك تصادفاً اولدیروب یاره‌لدیکی یوزلرجه کیمسه‌لردن ماعدا مکتبلی ضابطلردن یتمش سکسان قدرینی و ازجمله حربیه نظارتنده سواری ضابطی اسپاتاری افندی ایله سرایده سلطان حمیدك کوزی اوکنده آثار توفیق زرهلیسی قپودانی علی قبولی بك کبی حمیتلی بر ذاتی خونخوارانه بر طرزده اولدیردیلر . طنین و شورای امت یغما ایدلدی . بر چوق حقیقی وطنپرورلرك حیاتی تهلکه‌یه معروض اولدی . وبالضروره کیمی اختفا و کیمی حیاتنی قورتارمق ایچون ممالك اجنبیه‌یه فرار و اورادن سلانیکه التجا ایلدیلر . سلطان حمید حر آدملرك مرکز دماغیسنه مدهش بر دیجیك ایندیرمش و اونلری چیل یاوروسی کبی طاغیتمش ایدی .

« مجلس مبعوثان چهارشنبه کونی انعقاد ایده‌مدی . واقع اولان دعوت عاجله اوزرینه پنجشنبه کونی اعضا جوارح اصلیه‌سی کسیلوب پارچه‌لانمش اولدیغی حالده طوپلاندی ؛ اوریلان دیجیك حاصل ایتدیکی سرسملك سببیله حالا ماهیت عصیانی تقدیر ایده‌مین مجلس ، ولایته « مشروطیته خلل کلمامشدر » مآلنده بر تلغرافنامه یازدیرمقله آسایشه خدمت ایدیورم ظننی ، خالصانه ، بسلدی . توفیق پاشانك ریاستی التنده بولنان حکومت‌ده عینی خالصیت فکریه ایله مشرطیته برشی واقع اولمامش ظننی حصوله کتیرمکه چالیشیور ایدی . فقط مشروطیت پایدار ایسه ، مشروطیت تهلکه‌ده دکل مآلنده اخباراته لزوم وار ایدی ؟ طشره وبالخاصه روم ایلی فوران ایتدی . هر طرفدن حکومت غیر مشروعهٔ مرکزیه‌نك طانمادیغنه دائر پروتستولر یاغدی ؛ بتون مأمورلر یکی ناظرلرله مخابراتدن امتناع ایتدیلر ؛ روم ایلی « قان ! قان » دیه باغرییور ، هر ذرهٔ خاکی مجسم بر انتقام کسیلیور ایدی . اوچنجی وایکنجی اوردولرك ناصل ونه صورتله اولدیغی تعیین ایدیله‌مه‌ین

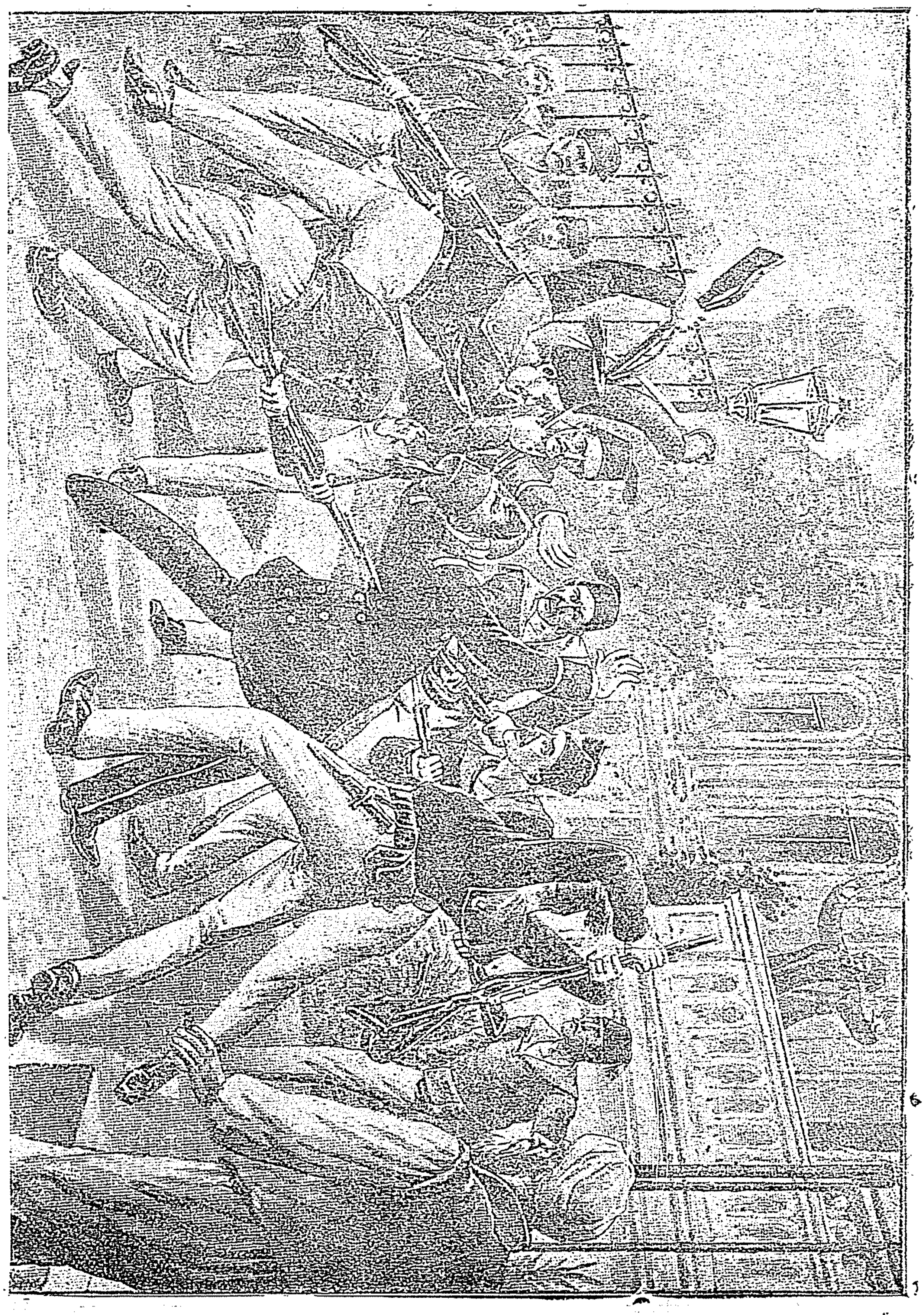

۳۱ مارتده آثار توفیق زرهلیسی سوارلیسی علی قبولی قپودانك نفرات خاصهٔ حربیه طرفندن سلابزده عبدالحمیدك كوزی اوكنده قتلی

برتأثیر ساحرانه ایله عادتا كندیلكرندن طوپلانوب قالقدیلر ؛ بلغارلر وروملر دخی داخل اولدیغی حالده
بیكارجه كنج وفداكار كوكلی شرای اكبر حریت ایچون ایاقلانوب اردویه التحاق ایتدیلر. اون كوندن

آز برزمان ظرفنده حرکت اوردوسی استانبولی قوشاتمش ، جمعه سلاملغندن صوکره داود پاشایه کیدن سواری عسکری اوزرینه آتش بیله ایتمشلر ایدی .

«حریت اردوسی قوماندان ورفقای حماستی هم پایتختی مهما امکن آز فدا کارلق‌ایله اشغال ایتمشلر ، هم سلطان حمیدك خلعنه اردونك قاریشمایه‌جغنی بابیانامه اعلان ایتمکله مهم برأثر سیاست وفطانت ابراز ایتمشلرایدی. وقتا که قوای عاصیه‌نك قولی‌قنادی قیرلدی‌ویبلدیز برنفس متنفسك فرارینه میدان ویرلمیه‌جك صورتده قوشادلدی ؛ مظفر اردو کندیسنك ناظم دکل ، خادم سیاست دولت اولدیغنی اثبات ایچون قوهٔ سیاسیهٔ دولتك اتخاذ ایده‌جکی قراره منتظر اولدی ؛ بوصورتله تاریخمزده پارلاق برصحیفه اشغال ایتدی .

« حریت اردوسنك‌زیر حمایتنده دها سربست مذاکرات اجرا ایتمش‌اولان مجلس عمومیٔ ملی (اعیان ومبعوثان) برقاچ کون ایاستفانوسده اجتماع ایتدکدن صوکره نیسانك اون دردنجی صالی کونی ینه اسکی دائره‌سنه عودت وایالك اینی محمود شوکت پاشا طرفندن اجرا ایدیلن حرکات عسکریه‌یی وهرطرفدن تمنیٔ خلع وتأدیب ایله کوندریلان تلغرافنامه‌لری مذاکره ایتمك ایدی . شیخ‌الاسلام ضیاءالدین افندی‌حضرتلری برنمونهٔ عدالت وبلاغت اولان تردیدلی برفتوی ویردکدن صوکره مجلس مبعوثان ، اهل حل وعقددن اولدیغنك ذکر اولنان فتواده مصرح اوله‌سی حسبیله ملتك حقوقی نامنه سلطان حمیدی خلع وولی‌عهد حضرتلرینه سلطان محمد خان خامس حضرتلری عنوان مبجلیله حربیه نظارتنده ایفای بیعته ، اتفاق‌آرادن برایکی رأی آز برا کثریت ایله قرار ویردی . درعقب برهیئت مبعوثه خاقان سابق ، دیکری‌ده خاقان جدید نزدینه اعزام اولنه‌رق وقوع‌حال اشعار اولندی. ممالك عثمانیه‌نك‌ده هرطرفنه تبشیرات‌اجرا ایدیله‌رك وکلا واعیان ومبعوثان وامرا ورجال حربیه نظارتنده شهریار جدیده عرض بیعت ایلدیلر. یوم مذکورك کیجه‌سنده سلطان حمیدك درسعادتده بقاسی جائز کوریله‌میه‌رك خصوصی قطارله محافظاً سلانیکه اعزام اولندی ...

آطنه وقعه‌سی :

« استانبول ۳۱ مارتك ضربهٔ الیمی آلتنده ایکن آطنه‌ده‌ده بر سوری خلق مملکتی مدهش بر قصابخانه‌یه چویرمکده ایدی . حکومت هر یرده اولدیغی کبی اوراده دخی مفقود ایدی ؛ حریتك معنای حقیقیسنی ادراکدن عاجز اولانلر بو کلمه‌یی یکدیکری علیهنده بر سلاح تجاوز مقامنده استعمال ایدییورلر ایدی ؛ ایکی طرف آره‌سنده‌کی کرکینلك او درجه‌یه واصل اولمش ایدی‌که اوفاجق بر تصادم الك مدهش بر یانغین شراره‌سنی حصوله کتیرمکه کافی کله‌جك‌ایدی . نته‌کیم بویله اولدی . عادی بر وقعهٔ جنائیه ایکی عنصرك یکدیکرینك قاننه صوصامشجه‌سنه بربرلرینه هجوم ایتمه‌لرینی انتاج ایتمشدر . حکومتك، قوماندانلغك لازم کلن متانتی کوسترمه‌ملری ، عسکرك آزلغی ، طرفینك جوشغونلغی مملکتك‌یانغین‌ایله ، قتل‌ایله ، یغما ایله خرابه‌زاره دونمسنه کفایت ایتدی ؛ درحال والی و قوماندان تبدیل ، عسکر ارسال ایدلدی ، متعاقباً ادارهٔ عرفیه اعلان ایدیله‌رك مجرملرك تحریسنه باشلاندی . اتخاذ اولنان تدابیر سیاسیه ثمره‌سیله مرسینه قدر کلمش اولان سفائن اجنبیهٔ حربیه‌نك مداخلهٔ انسانیتپرورانه‌سنه بیله محل براقیلمدی . مجلس مبعوثان بر هیئت مخصوصهٔ تفتیشیه کوندردی ، حکومت جانبندن‌ده دیکر بر هیئت اعزام اولندی . دیوان حربلر سرعتله حرکت ایدرك برنجی‌قافلهٔ محکومینی اعدامه محکوم ایلدی وجزا همان تطبیق ایدلدی . فقط‌ایکنجی بر قافلهٔ محکومین سببیله باب‌عالی و ارمنی پطریقخانه‌سی آره‌سنده شایان تأسف بر اختلاف ظهور ایدرك اوزون مدت بر کشمکش دوام ایتدی . نهایت بوسوء تفهم ده قالقه‌رق پطریق استعفا نامه‌سنی استرداد ومملکت سکون و صلاحه عودت ایتمش ؛ حتی اخیراً ولایتدن ادارهٔ عرفیه دخی‌قالدیرلمشدر .

ارضرومده :

« ارضرومدهده دیگر بر ارتجاع مقدمه‌سی حس اولنمش فقط وقت و زماننده اوکی آلنمغه موفق اولنه‌رق قوماندان یوسف پاشا درسعادته جلب و بوراده دیوان حرب طرفندن بعدالمحاکمه اعدام اولنمشدر . آناطولینك و عربستانك اوته‌سنده بریسنده ارتجاعی آکدیرر بعض مقدمات ظهور ایتمش ایسه‌ده حریت اردوسنك عکسی مظفریاتی و پادشاه جدیدك جالس تخت عثمانی اولمسی بوقبیل استعدادلرك چابوجق برطرف اولمسنی تأمین ایلمشدر .

❀

١٤ نیسان ١٣٢٥ تاریخندن صوکره :

« عهد سلطنتلری « ملت ، پادشاه بولور ؛ فقط پادشاه ملت بوله‌مز . » کلام حکیمانه‌سی ایله ابتدا ایدن سلطان محمد خان خامس حضرتلری اوتوز بو قدر سنه‌لك حیات معززینی تضییقات ظالمانه ایله کچیرەرك ظلمك نه قدر آجی اولدیغنی کندی نفسلرنده تقدیر ایتدکلری ایچون کندیلرندن عدل و انسانیتدن باشقه برشی بکله‌نه‌میه‌جکی طبیعی ایدی . الیوم ملت عثمانیه عالی‌قابلی ومشروطیتپرور برپادشاهه مظهریتله بختیاردر .

« پادشاه جدید ، اول امرده اهالی ایله هرصورتله تماسده بولنه‌رق احوال مملکته بالذات پیدای اطلاع ایتمکه باشلادیغی کبی خاندان سلطنت آراسنده دور سابقده صاچلمش اولان تخم تفرقه‌یی رفع ایتمشدر . یکی پادشاه بدایت سلطنتلرنده حرکت اردوسی مجروحین غزاتنك بالذات استفسار خاطرلرینه مسارعت بیورمشلردر ، بالآخره جمعه سلاملقلرینی هر هفته آیری برجامعده اجرا ایده‌رك چوقدن بری متروك قالمش بر عادت مستحسنهٔ دیندارانه‌یی اجرا بیورمشدر . پادشاه حضرتلری طشره‌یی دخی پك یقیندن کورمك امل حکمدارانه‌سیله هرکه‌یی ، بروسه‌یی ، ازمیدی زیارت ایتمشلر ، عثمانلی دونمانه‌سنه ایکی دفعه رسم کچید اجرا ایتدیرمشلر ، وکذلك ١٠ تموزده اجرا ایدیلن مطنطن شنلکاره حر بر ملتك حرپادشاهی صفتیله و کمال مسرت وشوق ایله اشتراك بیورمشلردر .

« حریت اردوسی درسعادتی تسخیر ایلدکدن صوکره بالطبع ایلك ایشی حرکت ارتجاعیه‌یی وقوعه کتیرنلری تأدیب اولمش ایدی . اختلالك ایکی صفحه‌سی وار ایدی : عسکری ، ملکی . درعقب تحقیقات هیئتلری عسکرلك وظیفه‌سنی پایمال ایتمش اولانلرحقنده الك زیاده وفقط الك ضروری برشدت کوستردیلر . اختلالك ملکی جهتنه کلنجه بوبابده‌کی تحقیقات دهازیاده تعمیق ایدلمك اقتضا ایلیور ایدی . عسکر اختلالجیلرك یالکز اختلاله اشتراکلری مجرمیت ومحکومیتلری ایچون کافی ایدی . بناءً علیه مجلس مبعوثانی تهدید ایدن حمدیلر ، تفنکجی عارفلر وبیکباشی یوسف افندی ودها سائر محکومین جنایتلری ارتکاب ایلدکلری موقعلرده کوپری باشنده ، بایزید میدانده ومجلس مبعوثان اوکنده صلباً اعدام ایدلدیلر .

« توفیق پاشا مقام صدارتده موقتاً ابقا اولنه‌رق نهایت ینه وقعهٔ ارتجاعیه‌نك اسقاط ایتدیکی حسین حلمی پاشا مقام صدارته تکرار اقعاد وتجربه وناموسی مسلم اولان توفیق پاشایه لوندره سفارتی توجیه ایدلدی . یکی قابینه‌ده مبعوثاندن آریستیدی پاشا اورمان ومعادن وزراعت نظارتنه ، نائل بك معارف نظارتنه تعیین اولندیلر . بحریه ناظری عارف پاشاده ارتجاعه رغماً اعاده ایدلمش ، حربیه نظارتنه ایکنجی اردو قوماندانی صالح پاشا تعیین بیورلمشدر . استانبولده ارتجاع هر صورتله چیکنه‌نمش ، مقهور اولمش ایدی .

« ادارهٔ عرفیه آلتنده بولنان استانبول برادارهٔ مسعوده آلتنده یشایور ایدی . سوقاقلرده بدایت حریتدن بری ایشیدیلن طبانجه سسلری قالمامش ، لزومسز نمایشلر کسیلمشدی . ادارهٔ عرفیه‌دن تترین یالکز صنادید استبداد اولمش ایدی . بونلرك برقسمی طوغریدن طوغری‌یه ٣١ مارت حادثه‌سنده مدخلدار اولانلر ، دیکرلری

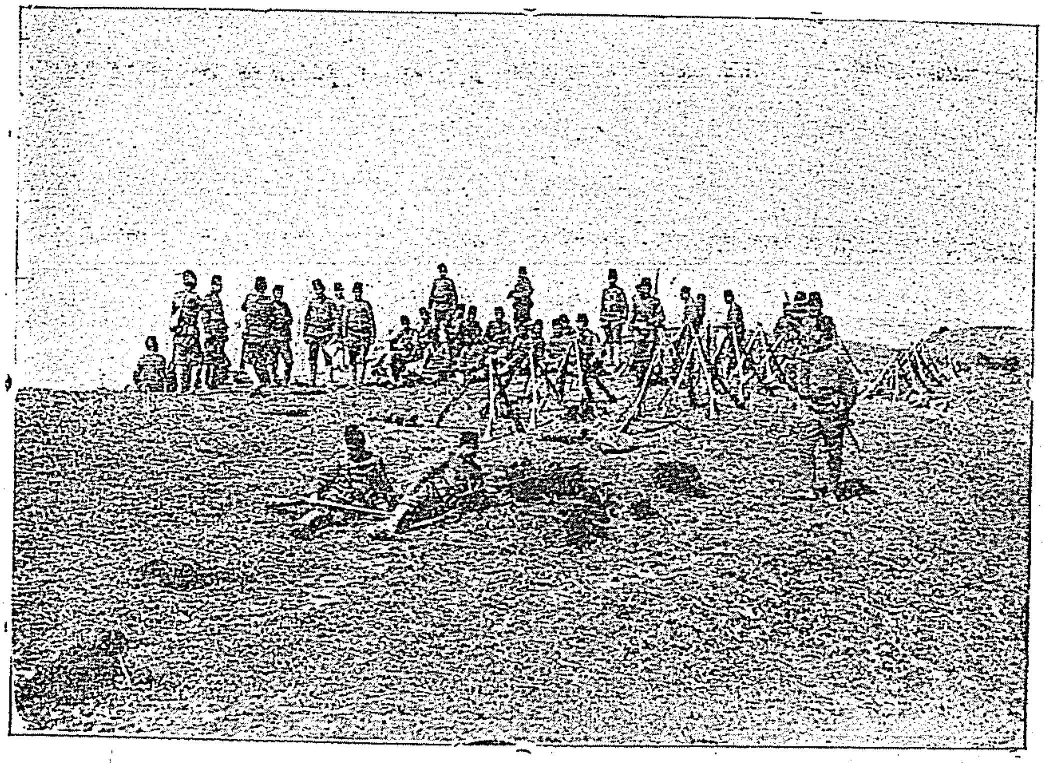

حركت اوردوسی پیشدارلری آیاستفانوس جوارنده

دور حمیدینك اك مهم استنادگاهی بولنانلر ایدی . وقعه‌ده الی اولانلر اعدام ایدلدی (اعدام اولنانلر ایچنده — افراد عسكریهٔ عاصیه‌دن غیری — رؤسای ارتجاع شونلردر : درویش وحدتی ، اندرونلی مصطفی ، نادری فوزی ، چركس محمد ، جوجه اغا ، ارضرومدن جلب ایدلمش اولان یوسف پاشا - كه ارضروم وقعه‌سندن طولایی محكوم ایدلمش ایدی - قیبجی مصطفی ، بهجت پاشا زاده حقی ، میرالای طوپال اسماعیل بك وسائره) دیكر برقسمی مختلف جزالرله ترهیب وتأدیب اولنـدیلر : (مراد بك ، خواجه راسم ، علی كمال ، مولان زاده رفعت كبی ..) بونلركده بعضیسی فرار ایتمش ، دیكرلری دردست اولنه‌بیلمش ایدی . علی كمال بكك ژورناللرینك نشر ایدلمی ودها سائر وثائقك میدانه چیقمسی تعقیب ایدلمش اولان مقاصد لئیمه‌یی انظار امته وضع ایلدی . ودیوان حربلر پك چوق ذواتی وحتی عبدالحمیدك مصاحبلرندن نادر اغایی بیله تخلیه ایده‌رك بی‌طرفلقلرینی اعلان ایتدیلر .

« ادارهٔ عرفیه‌نك سلاح تأدیبنه اوغرایانلرك دیكر قسمنه كلنجه اونلرده بدایت حریتدن بری « آطه مسافرلری » دیه یادایدیلن دور استبداد حمیدی وكلاسنك برقسمی ایله سوء شهرتلری ، ژورناجیلقلری پك متعارف اولان بعض سرآمدان استبداددن عبارت ایدی . اونلركده درسعادتده بقالری بحق جائز كوریله‌میه‌رك جزایر بحر سفیده سوق واقامه اولندیلر . ۳۱ مارت حادثه‌سنده تعصب وپاره ایله اغفال ایدلمش اولان افراد عاصیه‌ده طاقم طاقم ، زجراً یول انشا آتنده استخدام ایدلمك ایچون روم ایلی‌یه سوق اولندیلر .

« دیكر طرفدن فتح اولنـان ییلدیز قلعه‌سنك هرطرفی تفتیش وتحری وبتون كوشه‌لرنده بوجاقلرنده تراكم ایدن یوزلرجه صندوق ژورناللر حربیه نظارتنه نقل ایدیله‌رك اوراده تصنیفنه مباشرت اولنمش وبرطرفدن‌ده باغچه عموم زواره كشاد اولنه‌رق ۳۳ سنه‌دن بری مملكتی قبضه‌سنده طوتان خاقان سابقك حیاتی حقنده دیلدن دیله طولاشان روایاتك حقیقتدن دخی دون اولدیغی نظرلرده تجسم ایتمشدی .

مجلس مبعوثانك فعالیتی :

« قوهٔ تشریعیه‌مزدها ایلك سنه‌سنده بولندیغی وحنوز وظائفه لایقیله آلیشه‌مادیغی ایچون ۳۱ مارتدن اول

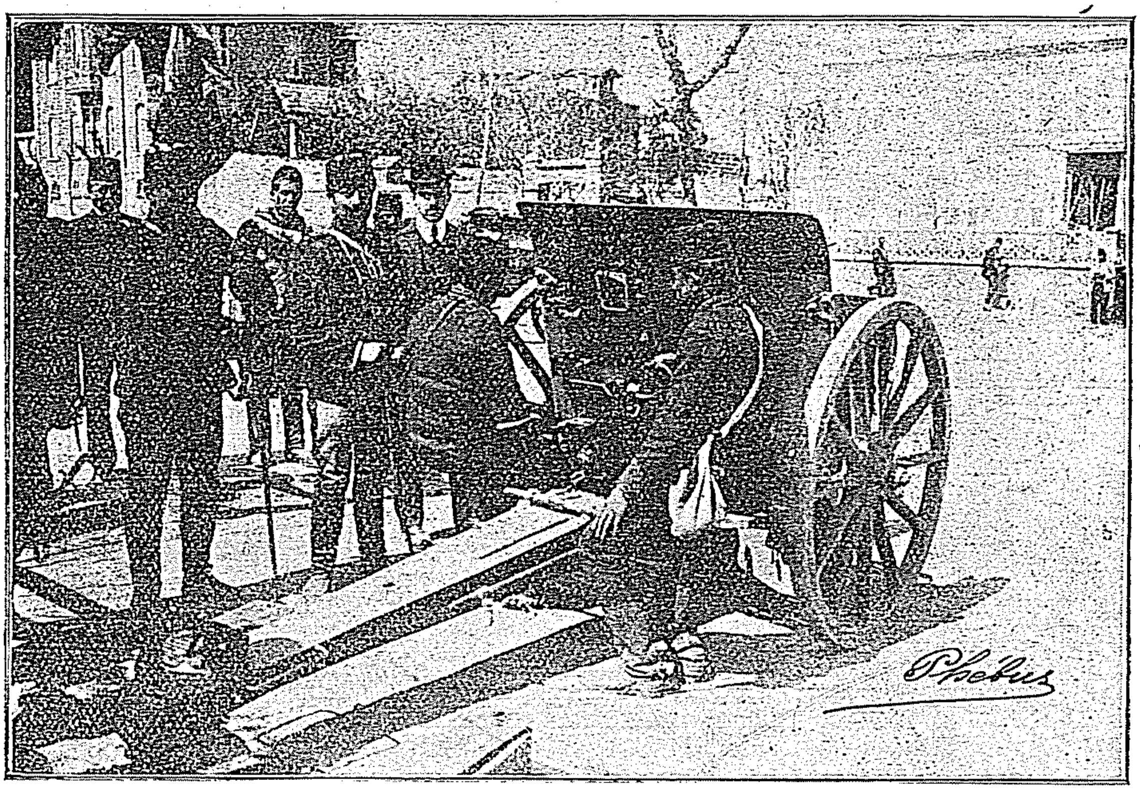

بك اوغلنده تقسیمده حرکت اوردوسی طوپلرندن بری

کچن مدت اجتماعی اهمیتلی بر ثمره ویرمش ، بو درت آیلق زمانده امور داخلیه سنی تنظیم و بعض متفرق شیلری مذاکره ایتمك ایله و اکثر اعضانك لزوملی لزومسز ویردکلری تقریرلر ایله مشغول اولمشدی . فقط حادثهٔ ارتجاعیه ایله یکرمی کون قدر هیچ چالیشه مادی . بونی متعاقب خلع قرارینی اعطا ایله باشلایان مساعیسی صوڭ آیلر ظرفنده تزاید ایلدی . حیات مملکته تعلق ایدن پك مهم قانونلر تنظیم اولندی . بونلرڭ برنجی درجه سنده قانون اساسینك برقسمنك تعدیلاتی ذکر ایده بیلیرز .

«مجلس مبعوثانی اشغال ایدن مسائل مهمه دن بری ده مستشارلر مسئله سی اولدی . « خلقمز کنج ناظرلره تحمل ایده مز ، اسکی ناظرلر ایسه مشروطیت قواعدینی حوصله لرینه صیغدیره میورلر » دینیله رك ایکیسی اورته سی برشی ایجاد ایدلمك ایسته نلدی . فقط بو تشبث مثمر اولمادی . مع مافیه صوکره لری طوغریدن طوغری یه کنجلر قابینه یه کیردیلر . و بویله جه ابتدا انظار ناخوش کورین شیلره تدریجاً افکار عمومیه جه استیناس حاصل اولدیغی کورلدی . مالیه نظارتنه جاوید ، داخلیه نظارتنه استحصال حریته دروم ایلیده خدمتی کورلمن طلعت بکلر کتیرلدیلر . استانبول مبعوثی حلاجیان افندی ده نورادونکیان افندینك یرینه نافعه و تجارت نظارتنه تعیین اولندی .

«مجلس مبعوثان متمادیاً ، مستعجلاً قانونلر یتشدیریبورایدی . بعضاً ده مطبوعات و اسپیرتو و تنسیقات قانونلرنده اولدیغی کبی لزومندن زیاده عجله ایدییور ایدی . مطبوعات قانونی ٣١ مارتدن اول مطبوعاتك برقسمی طرفندن طوتیلان مسلك سقیمك افکار عمومیه اوزرنده مطبوعات علیهنده شدید بر جریان حصوله کتیرمش بولنمسی حسبیله برز شدتلی احکام ایله قبول ایدلدی .

« صوکره برده دور سابقك بول بول معاشلریله حالا یرلرنده اوطوران و سوء احوالی مشهود اولان و لزومندن فضله اولوب دائره لری طولدیران مأمورلره قارشی تنسیقات قانونی یاپلدی . فقط بو قانونك عدالته و مرحمته تماميله توفیق ایدلمسی و مقتضای سیاستك ده کوزه دلمسی لازم ایدی . فقط مع الأسف بونجه

اعتنالرله برابر قلمه آلنان قانون بوایکی قضیه‌یی جمع وتألیفه موفق اوله‌مدی . ایش مجلس مبعوثانك ایکنجی دورهٔ اجتماعیه‌سنه قدر اوزادی و تنسیقزدکانك واویلا وشکایاتی آنجق بر « تنسیقات قانونی ذیلی » تنظیم ایدیله‌رك نهایت بولدی .

« تصفیهٔ رتب قانونی‌ده عینی بر لزومك تأثیری . عینی بر احتیاجك سوقیله مجلس مبعوثانه سوق اولندی . بو قانون صرف هیئت عسکریه طرفندن تطبیق ایدلدی .

« اجتماع قانونی ، جمعیتلر قانونی دخی مجلسی خیلی اشغال ایدن قانونلردن اولدی . بالخاصه ملیتلر اساسی اوزرینه جمعیتلر تشکیلنی منع ایدن دردنجی ماده اوزرینه شیمدی ملت نامنه جمعیت تشکیل اولنمایور . فقط بعض عناصرجه مختلف عنوانلرله ینه تعقیبندن گیرو طورولمایان مقاصد تعقیب اولنه‌بیلور .

❦

یمن :

« مجلسك ایلك ۱۳۲۶ سنه‌سی اجتماعنده مذاکره ایدیلوب داخلیه ناظری طلعت بکك مسئولیتنی درعهده ایده‌رك تأخیرینه موفق اولدیغی مسائلدن بری یمن مسئله‌سی اولمش ایدی .

« روم ایلی احوالی یمن جهتنه سوقیات عسکریه اجراسنه قطعیاً مانع اولدیغی حقنده قوهٔ اجرائیه رئیسی طرفندن واقع اولان تأمینات قطعیه اوزرینه یمن مسائلنی تدقیقه مأموراً تشکل ایدن قومیسیون حکومتك لایحه‌سنده درج ایدلمش اولدیغی وجهله متأملاً و خواه ناخواه صنعا سنجاغی حقنده بر ادارهٔ مخصوصه وضعنه موافقت ایتمك اوزره بولنیور ایدی . فقط یکی ناظر جدی بر غیرت صرف ایدرك او صره‌ده ظهور ایدن «متمهدی شیخ ادریس» غائله‌سنی برطرف ایتمك اوزره یمنه عسکر سوقنه موفق اولدی و بو عسکر بر غریبهٔ یمانیه اولمق اوزره یمنه حرب و تنکیل ایچون دگل صلحی تبشیر ایچون گیتدی . یمن پولتیقه‌سنك شیمدیکی حالده برنجی صفحه‌سی ، یعنی تسکین اسایشه متعلق مقدمه‌سی حاصل اولمشدر . فیمابعد اصلاحات جدیه ایچون واسع بر میدان آچیلمشدر .

« بو اصلاحاتك امور نافعه‌یه تعلق ایدن برقسمی یعنی صنعا خطنك عملیات ابتدائیه‌سی حقنده‌کی مقاوله‌نامه‌یی مجلس مبعوثان قبول ایلدی . شیمدی یمنده بو خط ایچون کشفیات مقتضیه اجرا ایدیلیور .

کرید :

« مجلس مبعوثان یالکز امور داخلیه ایله دگل ، وسیله‌لر ظهور ایده‌رك مناسبات خارجیه ایله‌ده اشتغال ایتدی . بوسنه و هرسك و روم ایلی شرقی مسئله‌سندن ماعدا برده کرید مسئله‌سی ظهور ایتمش ایدی . دول اربعهٔ حامیه جزیره‌یی یونانستانه طوغری اماله ایتمك پولتیقه‌سنی تعقیباً ۱۹۰۸ سنه‌سی تموزنده بر سنه صوکره جزیره‌یی تخلیه ایده‌جکلرینی وعد ایلمشلر ایدی . جزیره اهالیسی بالقان وقوعاتنك ظهورینی متعاقب بیلمم قاچنجی دفعه اوله‌رق ینه یونانستانه الحاق ایتدکلرینی اعلان ایتمشلر ایدیسه‌ده دول اربعه‌نك ممانعتی اوزرینه ۱۹۰۹ تموزینه (۱٤ تموز) تأخیر قرار ایلدیلر . مجلس مبعوثان بوتخلیه‌یی متعاقب وخیم و بلکه‌ده غیرقابل تعمیر احوال ظهور ایتمسی احتمالنی دریپش ایده‌رك بر استیضاح تقریری ویردی و حکومته کرید ایچون واقع اوله‌جق تشبثاتنده بوتون قوتیله ظهیر اوله‌جغنی یکزبان اوله‌رق اعلان ایتدی .

« بونکله برابر کریدلیلر حکومت عثمانیه‌نك تشبثاتی لطیفه ظن ایتدیلر ؛ دولتلر سوزلرینی طوته‌رق جزیره‌یی تخلیه ایتدیلر . فقط کریدلیلرده درحال یونان بایراغنی چکدیلر . بو حاله قارشی بوتون ملت عثمانیه بحق متأثر اوله‌رق قیام ایتدی . دولت برطرفدن دول اربعه‌یی ایفای وظیفه‌یه دعوت ایتدی ، دیگر طرفدن یونانستان اوزرنده بحق اجرای تضییقات ایلدی . مناسباتك انقطاعنه و حتی محاربه وقوعنه رمق قالمش ایدی . نهایت یونانستاندن

کریددن قطع علاقه ایتمش اولدیغی تأميناتی متضمن برتعهدنامه اخذ اولندی وفورطنه براز سکون بولدی .

« دیکر طرفدن دولتلرده اخطارات لازمه‌ده بولندقدن صوکره عسکر چیقاردرق مجدداً رکز ایدلمش اولان یونان بایراغنی ایندیردیلر. دور مشروطیتك بوموفقیتی عثمانلیلر اوزرنده پك زیاده حسن تأثیر حاصل ایلدی .

« مع مافیه یونانستانك تضییق عثمانی آلتنده قیوراتمه‌سی داخلاً برفساده سبب اولدی . ضابطان عسکریه میرالای زورباس قوماندانسی آلتنده اولدرق عصیان ایدوب قرالی ، مجلس مبعوثانی ، هیئت وکلایی تضییق ایتدیلر . برچوق قابینه‌لر ده کیشدی . وولی عهدی باش قوماندانلقدن تبعیدایله خاندان قرالی‌یی فنا حالده رنجیده ایلدیلر . مع مافیه مقصد اصلی کرید اولدیغنه نظراً جزیره‌ده‌کی وقوعاتك هربری آتنه‌یه کمال اهمیتله انعکاس ایدییور ایدی . بحریه‌لی تیپالدوس وقعه‌سی ، غزته‌لرك تعطیل نشریات ایلمسی کریده‌کی چالقانتینك صفحات مختلفه‌سنی ارائه ایلیور ایدی . نهایت کریددن کوندریله‌جك مبعوثلرك آتنه مجلس مبعوثانه قبول ایدلمه‌یه‌جکنه دائر یونانستان حکومتی جانبندن کرك دولتلره وکرك حکومت عثمانیه‌یه تأمينات ویرلدی . مع‌مافیه کرید مسئله‌سنك صوك سوزی هنوز ویرلمش دکلدر . وحکومت عثمانیه غافل قالمامه‌لیدر .

⁂

« مجلس مبعوثانمزدن برهیئت طلعت بکك تحت ریاستنده ارالق‌اوزرده انکلتره پارلامنتوسنی زیارت ایتدی . وبوهیئت عثمانلی پارلمنتوسنی وعثمانلیلغی اوروپا نظرنده تجسم ایتدیرمکه موفق اولدی . اووقته قدر پك چوق کیمسه‌لر پارلمنتومزی چوجوق اویونجغی عد ایدییورلر ایدی . فقط رأی‌العین واقع اولان مشاهده‌لری اوزرینه عثمانلی مبعوثلرینك ده دیکر مملکتلر مبعوثلرینه مشابه اولدقلرینه یقین حاصل ایتمشلردر . مبعوثلرك بوسیاحتی بالخاصه فرانسه وانکلتره افکار عمومیه‌سنك ادارهٔ جدیده‌یه انجذابنه حسن تأثیر ایتمشدر .

« مجلس مبعوثانك دورهٔ اجتماعیه‌سی ، کوریلن احتیاجه مبنی برقاچ دفعه تمدید ایدلمش ونهایت اغستوسك ایلك هفته‌سنده طاغلمشدر . مدت تعطیلیه‌ده قوهٔ اجرائیه‌نك بومدت ظرفنده اشتغال ایتدیکی اك مهم مسائل داخلیه یمن مسئله‌سی وهموند قبیله‌سنك تأدیبی کبی شیلردر . یمن احوالنی بالاده حکایه ایتدك ، موصل وسلیمانیه حوالیسنده ایسه دوام ایدن تعقیبات جدیه ثمره‌سیله یقینده او جوارده اعادهٔ سکون ایدیله‌جکی مأمولدر .

« شمالی ارناوودلقده‌دخی بعض ناخوش حادثات ظهور ایتمش وتعقیباته جاوید پاشا کمال اهمیتله دوام ایلمش ایسه‌ده او طرفده‌کی غائله هنوز کلیاً برطرف اولمامشدر .

« ارناوودلقدن بحث ایدرایکن آرناوودلر بیننده لاتین ویا عربی حروفنك استعمالنه دائر ظهور ایدوب اپی بادئ اختلاف اولان ارناوودجه حروف بحثنی ذکر ایتمامك ممکن دکلدر . بواختلافك حسن صورتله تسویه‌سی تمنی اولنور .

« دورهٔ تعطیلیه اثناسنده تنظیم وتطبیقنه ابتدار وثمرات سکونپرورانه‌سی اقتطاف ایدیلن چته‌لر قانوننده بحث ایتمامك ممکن دکلدر . روم ایلی احوالنه مطلع اولانلرك کافه‌سنجه مسلم اولدیغی وجهله بو قانون تطبیقات اثناسنده کوستریلن بعض اوفق تفك نقایصدن صرف نظر ایدلدیکی حالده روم ایلیده شقاوتك کوکنی قوروتمق ایچون براکسیر حیاتدر . واقعا استثنائی برقانوندر . فقط استثنائی احوال ایچون استثنائی قانونلر یاپمقدن باشقه چارهٔ سلامت یوقدر . هندستانده ، جزایرده وسائر مستملکاتده بوقوانین استثنائیه قوانین دائمه وعادیه حکمنه کیرمشدر .

« شقاوت دینجه آیدینده‌کی چاقیجی‌یی ذکر ایتمه‌دن کچیله‌مز . دور سابقده مأمورین حکومتدن کوردیکی معاونت سایه‌سنده تزیید نفوذ وعونه ایتمش وبرمدت ایچون عزلتکاهنه چکیلمش اولان بوشقی

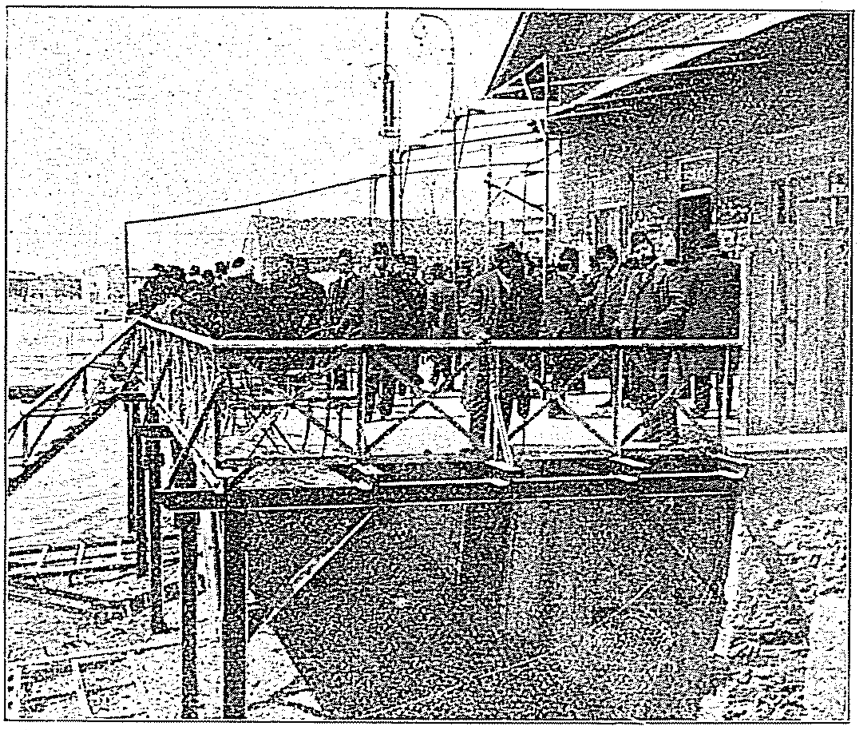

کچن نیسان بدایتلرنده آیاستفانوسده یاط ذلوبنده طوپلانان مجلس ملی

کچن یاز ناصلسه جزای لایقنی کوره‌جکندن توهم ایدرك دکرلی برضابط ایله بعض نفراتی شهیدایتدکدن صوکره اوقدرمساعی‌یه وچته‌لر قانونك ایدین ولایتنده تعقیب ایدلکده بولنمسنه رغماً بوشریر حالادردست اولنه‌مامشدر .

مجلس مبعوثانك ایکنجی دورهٔ اجتماعیه‌سی :

« تعطیل زماننده موافقت حضرت ملوکانه اوزرینه مجلس مبعوثان آیاصوفیه‌ده‌کی اسکی دائره‌دن اورته‌کویده‌کی محتشم، مطنطن چراغان‌سراینه نقل ایدلمش وسرایك مجلس مبعوثان اوله‌جق‌صورتده‌هردرلو ترتیبات داخلیه‌سی اکمال ایدلمش ایدی . ایشته ایکنجی دورهٔ اجتماعیه‌نك کشادی بوسرایك یالدیزلی وضرین دیوارلری اراسنده برطنطنهٔ مخصوصه ایله اجرا ونطق همایون اوراده قرائت ایدلدی. متعاقباً مجلس مبعوثان ریاستنه رئیس سابق احمد رضا بك انتخاب ایدلدی .

« مالیه ناظری جاویدبك بودجه‌یی وعدی وجهله‌مجلسك یوم کشادنده‌تودیعه موفق اولدی. سنهٔ‌سابقه‌دن قالمش اولان احتیاط ضابطلری قانون لایحه‌سی سرعت لازمه ایله مذاکره ایدلدکدن صوکره یاپیله‌جق مهم ایشلر آزالیور ایدی . فقط مجلسك عادتا عقامتنی انتاج ایتدیره‌جك پروزلی برایش وارایدی‌که اوده مسئلهٔ تنسیقات ایدی . مجلس یاپدیغی خطالری ، ایسته‌میه‌رك واقع اولان حقسزلقلری کندی تعمیر ایتمکه قالقیشدی. فقط اویله برغائله قاپیسی آچیور ایدی‌که آلتندن چیقمق قابل. دکل‌ایدی . نهایت « عدل واحسان » صداسیله پایتخته ایلك آدیمنی آتمش اولان صدر جدید حقی پاشا تنسیقات قانونه احسانکارانه برذیل ترتیب ومجلس ملی‌یه ارسال ایله مجلس بوندن قورتاردی . دها صوکره ملکیت ادبیه قانونی ، پرنج قره‌طاغ تجارت مقاوله نامه‌سی ودها بعض مقررات ولایحه‌لر مذاکره ایدلدی. بودورهٔ احتماعیه‌ده تقریر ویرمك وتقریرلر اوزرینه اوزادی بیسود مناقشات یاپمق ابتلاسی للّه‌الحمد کسب سکون ایلدی. استیضاح تقریرلری‌ده بالنسبه آزالدی ،

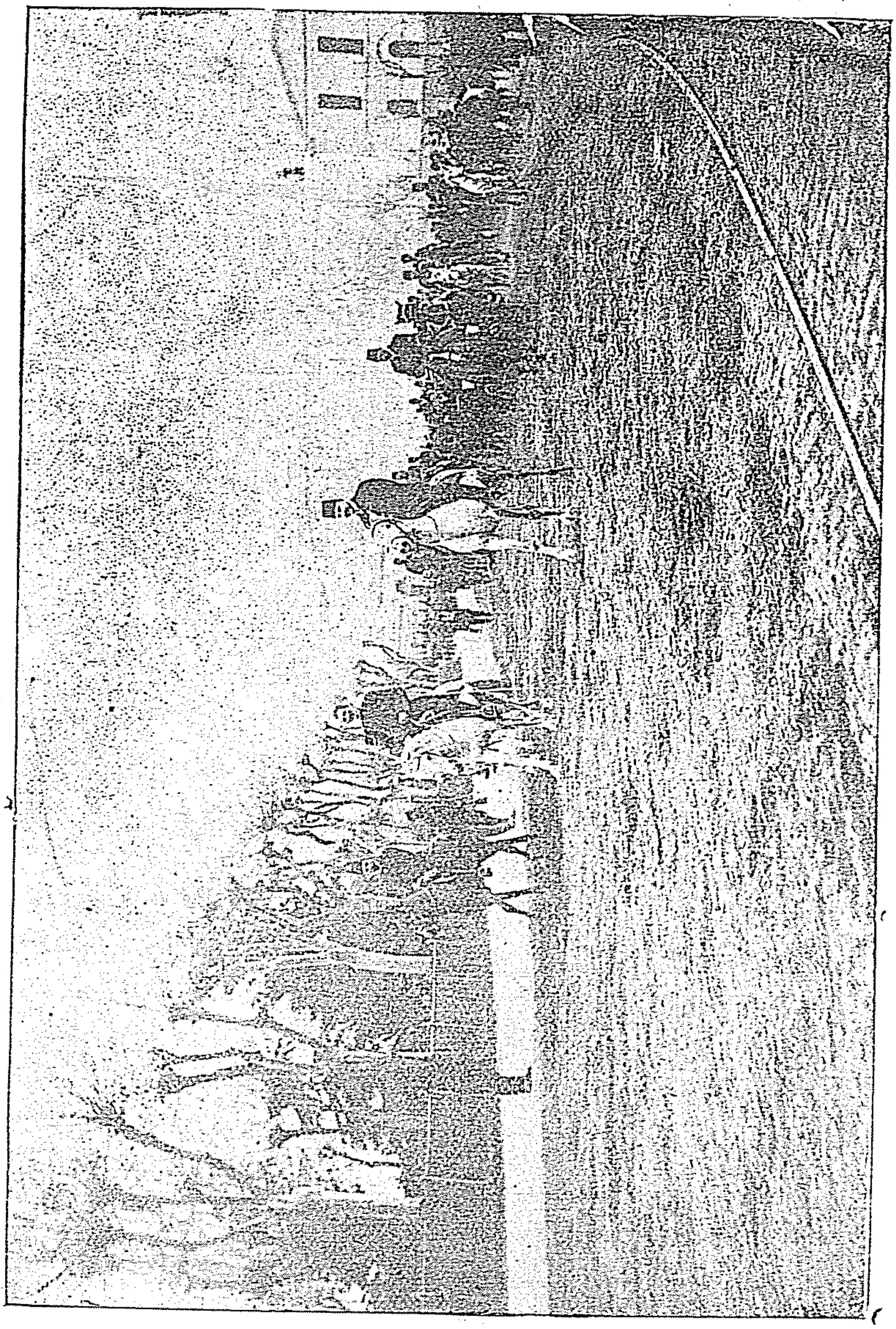

سلطان محمد خان خامس حضرتلری جلوس همایونلری کونی (١٤ نیسان ٣٢٥) رسم بیعت ایفاسی ایچون طولمه باغچه‌دن حربیه نظارتی میدانه کیدر ایکن طولمه باغچه جاده‌سنده

استیضاح تقریرلری میانده فرقه‌یی ، مجلسی وحکومتی کونلرجه بحثی اشغال وقابینه‌نك برآره‌لق موقعنی دوچار تزلزل ایدن لینچ مسئله‌سی مجلس مبعوثان طرفندن اجرا ایدیلن مراقبه‌نك بوسنه الك شدتله وجدیت واهمیتله تظاهر ایدن برقسمنی تشکیل ایدر .

« برمدت صوکره چراغان سرایی ، قضا ویاخود قصدی اولدیغی کلاشیلامایه‌جق برصورتده محترق اولدی . ومجلس ملی ایچون یکی برسرای تدارکی مسئله‌سی وبحثه ذکری اولیان شهراماتی استقراضی پك قیمتدار اوقاتی جداً هبا ایتدی . حریقدن صوکره یرسز قالان مجلس برقاچ کون چراغان قارشو سنده‌کی اتحاد وترقی فرقه‌سی قلوبنده وبعده یلدیزده‌کی رضا پاشا قوناغنده اجتماع ایتدکدن صوکره نهایت صالی بازارنده‌کی سرایده مستقر اولدی .

« حسین حلمی پاشا ، لینچ مسئله‌سنده اتحاد وترقی فرقه‌سنك معاونتی‌ایله بیوك برا كثریت قازانمش ایسه‌ده اودقیقه‌دن اعتباراً موقعی صارصلمش اولدیغی پك عیان ایدی. پاشا اتحاد وترقی‌فرقه‌سنك كندیسنه ظهیر قالمیه‌جغنی حس ایتدیکی دقیقه‌ده استعفانامه‌سنی ذات حضرت ملوكانه‌یه تقدیم ایلدی وطرف حضرت شهریاریدن روما سفیری حقی بكه مسند صدارت تكلیف اولندی . حقی بك فرقه‌نك مظاهرتنی استحصال ایده‌جکنه ومعتدل برمسلك تعقیب ایلیه‌بیله‌جکنه قناعت کتیردکدن صوكره درسعادته كلدی . وبرقاچ كون مذاكره‌دن صوكره قابینه‌یی تشكیل ایلدی . یکی قابینه‌ده حسین حلمی پاشا قابینه‌سنك اكثر اركانی داخل ایدی . حربیه نظارتنه محمود شوكت پاشانك وبحریه نظارتنه خلیل پاشالرك تعیینی واوقاف ، اورمان ومعادن ومعارف نظارتلرینه علی حیدر بك افندی ایله ماورو قورداتو واسراه افندیلرك و مقام مشیخته‌ده حسنی افندی حضرتلرینك كچملری وقوعه كلن تبدلاتك مجموعنی تشكیل ایلیور ایدی.

« عهده‌سنه صدارت پایه‌سیله برابر وزارت‌دخی توجیه‌اولنمش اولان حقی‌پاشا قلبلره تسلیبخش اوله‌جق برپروغراماله ایشه باشلادی .

٣١ مارتدن صوكره مناسبات خارجیه‌مز :

« روسیه حكومتی مانچوری‌هزیمتندن و باخصوص بوسنه ـ هرسك حادثهٔ الیمه‌سندن بری‌مجرای‌سیاستنی تعدیلات مقتضیه ایله ینه شرقه و بالقانلره توجیهه لزوم كورمش و توركیا دخی داخل اولدیغی حالده بر كتلهٔ واحدهٔ بالقانیه تشكیل‌ایده‌رك جرمان سیلنه قارشو بر سد چكمك مقصدینی تعقیبه باشلامشدر . شو قدركه عینی بر قالبه بوصورتله كیرملری تشویق و تكلیف اولنان قوتلر آره‌سنده‌کی غریب ضدیتلر الآن كمال شدتله حكمفرما اولدیغندن مقصدك حصولی غایت كوچ كورینیور ایدی . بالخاصه بلغارستان طرفندن اظهار اولنان مخل‌دوستی بعض معاملات و دها صوكره صوبرانیه مجلسنده رئیس‌نظار موسیو مالینوف وخارجیه ناظری جنرال پاپریقوف طرفندن واقع اولان افادات بو مقصد ائتلافپرورانه‌یه مخالف دوشمش ایدی . بلغار رجال سیاسیه‌سنك توركیا ایله خوش‌كچینمك‌ایچون عثمانلی بلغارلرینی‌حمایه یوللی افاده‌لری، چته‌لرقانونی‌علیهنده بولنملری مجلس مبعوثان عثمانینك‌ده غرور ملیسنه بحق كران كله‌رك خارجیه ناظرندن استیضاح اجرا ایدیلمش و بلغار رجال سیاسیه‌سنك سوزلرینی كری آلمش اولدقلری تبین ایدرك دعوی برطرف قیلنمش‌ایدی . متعاقباً بعض مسائلده بلغارلرك كوستردكلری طور و حركتده أیی تأثیرلر براقامشدی . بلغارستانك بومشكوك پولتیقه‌سی قارشوسنده سلاحلانمقدن ، اردویی تنسیق وتحكیم وجریان وقوعاته انتظار ایلمكدن باشقه چاره یوق ایدی . بو جنك حاضرلقلری قدر صلحك ادامه‌سنه خدمت ایدن بر تدبیر اولمادی . حدودده‌کی اوفق تفك تجاوزلر بلغارستان قرالنك پترسبورغه وقوع بولان سیاحتی زمانه تصادف‌ایتمسی امثال سابقه‌یه نظراً محافل‌عثمانیه‌یی قومشوسنه قارشی شبهه‌لی بولنمغه سوق ایتدی :

« ذاتاً برمدتدن بری بلغارستان قرالنك دیكر ممالكه واقع‌اولان سیاحتلری وازجمله صربستان قرالنی زیارت ایتمسی وبعده صربستان ولی عهدینك صوفیه‌یه كیتمسی استانبول محافلنده توركیا خارجنده وتوركیا علیهنده برپلان چویرلمكده اولدیغی حسنی ویرییور ایدی . یکی اداره‌نك ملاقاتلردن قوشقولانمغه حقی‌ده وار ایدی . دور سابقده كرك حكمداران وكرك رجال مهمهٔ سیاسیه اره‌سنده وقوعه كلن ملاقاتلرك زمینی همان دائما توركیا وتوركیانك مضراتی تشكیل ایلر ایدی . انجق ملاقاتی متعاقب روسیه حكومتی طرفندن نشر اولنان نیم رسمی تبلیغات محافل عثمانیه‌یه اطمئنان وسكونت بخش ایلدیکی كبی پترسبورغ زیارتندن صوكره روسیه محافلینك عثمانلیلرك جذب قلوبی ایچون واقع اولان تشبثلری ویاخصوص قرال فردینانك درسعادته اجرای سیاحت ایده‌جكینك پترسبورغ زیارتندن صوكره تحقق ایتمسی روسیه سیاست جدیده‌سنك هر حالده توركیا علیهنده تدویر ایدلمكده اولدیغی ظننی تقویه ایتمكه باشلامشدر .

صربستانك حكومتنك كرك قرال فردیناندك بلغراده سیاحتندن صوكره عثمانلی قابینه‌سنه تأمینات دوستانه اعطا ایلمسی و كركك خارجیه ناظری موسیو میلووانوویچك اخیراً درسعادته كلرك رجال عثمانیه ایله تماس ودادكارانه حالنده بولنمسی‌ده صربستان جهتندن ذاتاً شبهه‌یه محل اولمادیغنی بزه عادتا كوستریبور ایدی .

« شوحالده روسیه سیاستنك معطوف اولدیغی برهدف وارایدیسه اوده اوستریا وعلی‌العموم اوروپای وسطی ایدی . صوك كونلرده بوبرودتی ازاله ایچون بعض تشبثلر اجرا اولنمش ایسه‌ده پترسبورغ ودرسعادت ملاقاتلری اوزرینه بوتشبثلرك آهنكدار برنتیجه‌یه اقتران ایتمسی مشكوك كورینیور . »

❧

بعض وقایع خارجیه :

سال سیاسی بحثنده بعض وقایع خارجیه‌یی یكان یكان وتفصیلاً دكلسه‌ده مختصراً ذكر ایتمك مناسبدر. بووقایع آره‌سنده برنجی موقعی اشغال ایدن شی هیچ شبهه‌سزكه قومشومز ایران دولتنده حاصل اولان تبدلدر . ایرانده بزدن برقاچ سنه متقدم ، تا شاه اسبق مظفرالدین شاه زماننده حاصل اولان حركات حریتپرورانه، شاه سابق محمد علی شاه طرفندن مجلس ملینك طوپله احراق واعضاسنك قتل ایدلمه‌سی اوزرینه عقیم قالمش كبی كورونمشدی . ایران مجلس ملیسنك طوپه طوتلمه‌سندن چوق كچمه‌دن عثمانلی انقلابی بتون عالم اسلامیت اوزرنده تأثیر عظیمی موجب اولدیغی كبی بالخاصه ایرانی‌ده یكی باشدن غیرت وفعالیه كتیردی. ایران احرارینك ، مشروطیته صادق قاله‌جغنه دائر ایتدیكی یمینی بوزان مستبد محمد علی شاه ایله مجادله‌سی ، كذلك شاه طرفدارلری ایله حریت پرور قبائل آره‌سنده سورن قانلی منازعه‌لر ، طهرانك احرار طرفنده ضبطی ومحمد علی شاهك روسیه سفارتخانه‌سنه التجاسیله عثمانلی انقلابندن برسنه صوكره نهایت بولدی . محمد علی شاه خلع ایدیله‌رك یرینه برنائب السلطنه‌نك تحت وصایتنده طقوز یاشنده‌كی اوغلی احمد میرزا اجلاس ایدلدی. شاه مخلوع‌ده مملكت خارجنه چیقاریله‌رق روسیه‌ده اقامته باشلادی. آنجق ایرانده حریت پرورلر ایله مرتجعلر آره‌سنده‌كی نزاع هنوز نهایت بولمش اولمایوب الآن حكومت مشروطه ومجلس ملی برحال ضعف ایچنده بولنمقده ویرطرفدن‌ده فوق‌العاده مضایقهٔ مالیه‌سی بوضعفی آرتدیرمقده‌در . كذلك محمد علی شاهه قارشی اجرا ایدیلن حركات حربیه اثناسنده بربهانه ایله تبریزه دخول ایده‌رك طهرانه قدر كیرن روس قوای عسكریه‌سی ، هنوز آسایش تقرر ایتمه‌دیكی وسیله‌سیله مملكتك برقسمنده كیندكجه تمدید اقامت ایتمكده‌در. برقاچ سنه مقدم برائتلافنامه ایله مملكتی ایكی نفوذ منطقه‌سنه تقسیم ایدن انكلتره وروسیه دولتلرینك هرشیده ظهور ایدن مطالبات ومدعیاتلری‌ده ایرانی بی‌حضور ایتمكده‌در . بو دردلی قومشومزك قوت بولمه‌سنی تمنی ایتمك منافعمز اقتضاسندندر .

اوروپای كلنجه، كرید مسئله‌سندن بحث ایدرایكن قسماً حكایه ایتدیكمز یونانستان بحران فوق‌العاده‌سی نهایت مجلس مؤسسن ملینك اجتماعه دعوتی اوزرینه اتحاد عسكرینك طاغلمه‌سیله نهایت بولمش ایسه‌ده، دولتلر كریدك شكل اداره‌سی حقنده ویریله‌جك قراری آرتق تأخیر ایتمه‌یوبده بورایه عثمانلی حق ساطنتی آلتنده برمختاریت ویردكلری كون یونانستانك ینه تشنجات محرومیت آلتنده قیورانمه‌سی مستبعد دكلدر .

اصل اوروپانك حیات سیاسیه‌سنده بیوك تبدللر كورلمه‌مشه‌ده آزچوق شایان اهمیت وقایع‌ده اكسیك دكلدر . اوستریا مجارستان بوسنه ـ هرسك قطعه‌سنه ١٣٢٥ سنه‌سی نهایتنده مقید ومع‌مافیه جالب تقدیر برقانون اساسی بخش ایتمشدر . وقایعك بزی كندیلرندن آییردیغی دینداشلریمز بوقانون اساسی ایله محافظهٔ حقوقه چالیشیرلرسه، ایكنجی درجه‌ده اكثریت كندیلرنده اولدیغندن، البته موفق اولورلر.

وسطی اوروپاده بركتلهٔ مهیبه تشكیل ایدن اتفاق مثلث اركانی مناسبات خارجیه‌لرنده كافی‌السابق متین وموفقیتكار ایسه‌لرده كندیلرینی داخلی بعض وقایع ناخوشدن قورتارامدیلر. آوستریا مجارستانده كرك مجارستان وكرك خرواتستانده مهم بحرانلر ظهور ایتدی . مجار بحرانی برسنه قدر امتداد ایده‌رك بومدتده

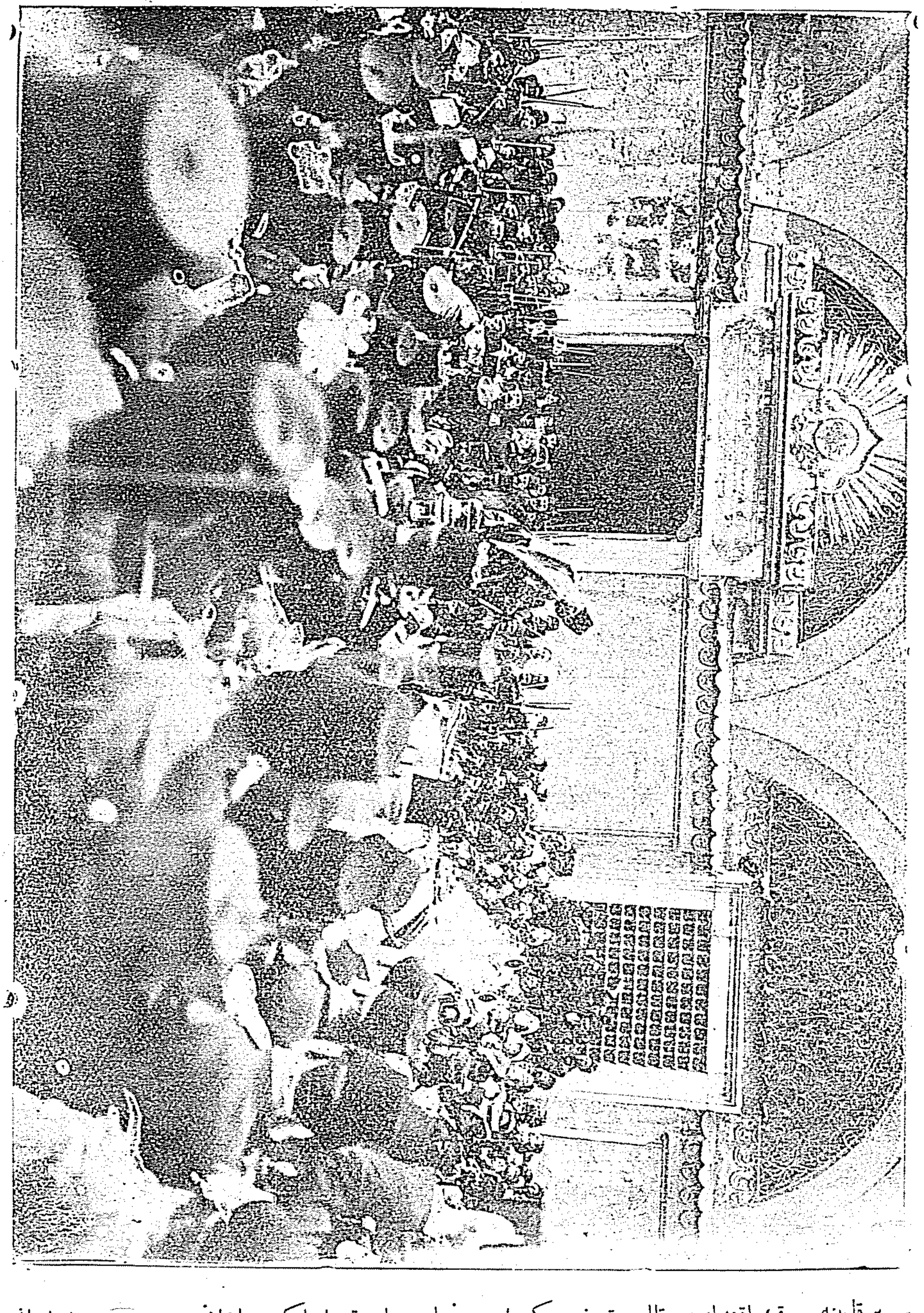

سلطان محمد خان خامسك آياصوفيه‌ده اجرا ايتديكي الك سلاملق رسمي

هيچ برقابنه موقع اقتدارده قالەمه‌ قدن‌صوكرداپش نهايت يامورق ايپلكنه باغلاندی . جنوبده ايتاليا ايله همحدود واكثريتله ايتاليانلرله مسكون اولان ايستريا ايالتلرنده ايتاليايه قارشی پك ظاهر ميلانلر كورلمكده‌در شوحالده آوستريا اجناس مختلفه‌سنك اوماهرانه‌اداره‌يه‌رغماً بركون طغلغه باشلايه‌جقلری تخمين اولنه‌بيلير.

آلمانياده‌ده مهم مسئله‌لر كورلدی . ايمپراطور كيليومك شخصی وبردرجه مطلق حكومتی باش وكيل پرنس بولووی كچن ياز استعفا ايتديردی . آرتق رايخشتاغ و آلمانيا ، ايمپراطورك نفوذينی قيردرق يرينه

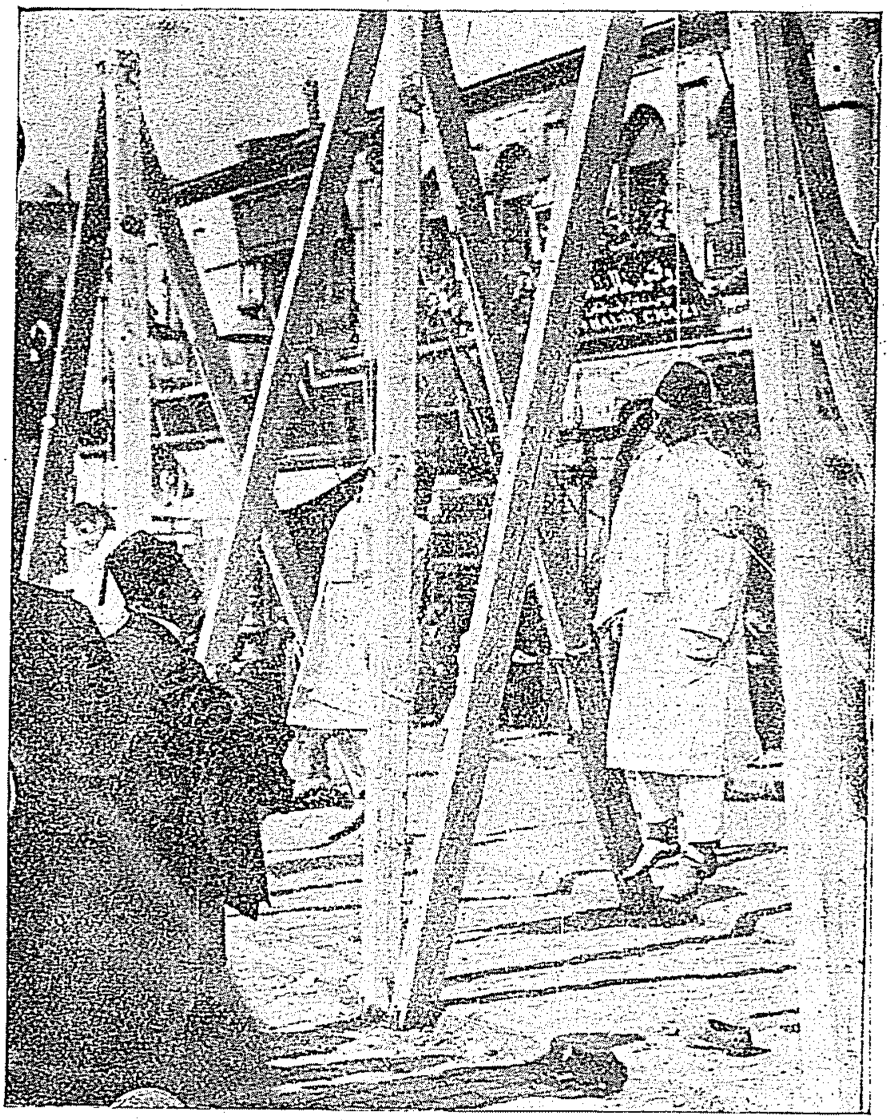

دیوان حرب عرفی طرفندن ویریلن قرار اوزرینه استانبولده آصیلان ارباب ارتجاعدن
کوپری باشنده‌کی برقسم

ملتك مشروطیت تامه‌سنی اقامه ایتمك ایسته‌یور . پرنس بولووك یرینه کچن موسیو بتمان هولوه‌غك سلفی قدر نفوذ حکمداری ایله ایش کوره‌میه‌جکی مظنوندر . پروسیاده یکی تنظیم ایدیلن انتخابات قانوننك اسکی قانون کبی انتخاباتده خصوصی بر اساس اتخاذ ایته‌سی یعنی حق انتخابی ویرکی ویرنلره حصر ایته‌سی بر خیلی خوشنودسزلغی و بیوك نمایشلری دعوت ایتدی .

انکلتره‌یه کلنجه صوك زمانلرده بورادەده فوق‌العاده مهم بر بحران تحدث ایتدی . « آسکویت » قابینه‌سی بودجه‌ده‌کی مصارف جدیدهٔ بحریه‌یی قپاتمق ایچون بالخاصه اراضی اوزرینه بعض ویرکولر طرح ایتمك ایسته‌مشدی . فقط بو ویرکولری لوردلر تصویب ایتمه‌دیلر . بونك اوزرینه لوردلر قامره‌سنك قدیم تشکیلاتنی تبدیل ایله اونلری‌ده انتخابه تابع طوتمق فکری میدان آلدی . و عوام قامره‌سی طاغیدیله‌رق یکیدن انتخابات اجرا ایدلدی . کچنلرده ختام بولان انتخابات نتیجه‌سنده ینه لیبرال آسکویت قابینه‌سی موقع اقتدارده قالدی . شمدیکی حالده پك مهم کورینن بو اعیان مسئله‌سنك نتیجه‌سی مشکوك ایسه‌ده هر حالده انکلتره حیات مشروطیتنده پك مهم تبدلات حاضرلادیغی شبهه‌سزدر .

فرانسه‌یه گلنجه ، بوراده قله‌مانسو قابینه‌سی سقوط ایدرك یرینه موسیو بریانك تحت ریاستنده‌كی قابینه‌نك كچمه‌سندن باشقه وقایع مهمه جریان ایتمه‌مشدر ، دینه بیلیر .

روسیه حكومتی‌ده بر بچق سنه‌دنبری وقایع مهمه كچیرمشدر . بو میانده روسیه‌نك خارجی وقایعی قدر داخلی ایشلری‌ده مهمدر . توركیا انقلابی و متعاقباً بالقانلرده استاتوقویی اخلال ایدن حادثات معلومه روسیه مسالك خارجیسنده برخیلی صارصندیلردن صوكره یكی بر طریق كشاد ایتدی . او ده توركیا حكومت مشروطه‌سنه قارشی مودتكارانه بر پولتیقه تعقیب ایتمك وبالقانلرده‌كی اسلاو عنصرینك باشنه توركیایی كچیره‌رك بر « بالقان اتحادی » تشكیل ایدوب بوبلهجه شرق جنوبی‌یه تمایل كوسترن جرمان استیلاسنه قارشی طوره بیلمكدر . توركیانك خصم قدیمی اولان روسیه‌نك توركیایه مودت كوسترمه‌سی بردنبره اینانیله‌جق شیلردن دكلسه‌ده ، جرمان تفوق نفوذی و توركیایی ضعیفلتمكدن بر فائده استحصال ایده‌مه‌مسی كندیسنی ناچار برطریقه سوق ایتمش ایتمشدر دینه‌بیلیر .

روسیه برقاچ سنه‌در داخلاً مشروطیت و مطلقیت آره‌سنده متردد ایكن صوك آیلرده ینه مطلقیته طوغری آدیم آتمغه باشلامش و « دوما » مجلسنك دائرهٔ نفوذینی كیتدكجه طارالتمغه برلنمشدر . بومسالك جمله‌سندن اوله‌رق « فنلاندیا » ایالتنك مختاریتی و امتیازاتی ایله برابر مشروطیتی‌ده بامرنامهٔ چاری تحدید ایدلمشدر . بناءً علیه متمدن و مترقی فنلاندیانك اختلال ایچنده قالمه‌سی محتملدر .

اوروپا حكومتلرینك ضعیف وقابلیتسزی اولان اسپانیا حكومتی‌ده « الجزیره » معاهده‌سنك كندیسنه بخش ایتدیكی مساعداتدن بالاستفاده فرانسه كبی فاس دولت ضعیفه‌سی اوزرنده تضییقاتده بولنمق پولتیقه‌سنی توسیعه چالیشیور . فقط ، برقاچ اسپانیولك قتلندن طولایی ـ كندی احوال داخلیه‌سنه باقمایه‌رق ـ كچن یاز آچدیغی برحربده پك بیوك مشكلات ومضرته دوچار اولدی . بارسلونده اغتشاش ظهور ایتدی ؛ ماوار قابینه‌سی سقوط ایلدی ؛ مشهور سوسیالیست وانسانیتپرور (فه‌رره‌ر) اعدام اوله‌رق دنیانك هرطرفنده اسپانیا علیهنه جسیم متینغلر عقدینی ، تحقیرات فیرلاتلمه‌سنی موجب اولدی . ونهایت ، كندی حكومتنده عدالت ومدنیت یوق ایكن ، آفریقا چوللرنده مدنیت نشرینه كیتدیكنی سویله‌ین بوحكومت برچوق ضایعاتله بوحربدن چیقدی . نتیجه‌ده فاس حكومتك هیچ‌ده اوسته‌سندن كله‌میه‌جكی برطاقم تعهداتی حسابه ادخال ایدرسه‌ك اسپانیا ایشدن صفرالید چیقمامش دیه‌كدر !..

فاس حكومت اسلامیه‌سی الجزیره معاهده‌سندن بری بوسبتون اجنبیلرك وباخصوص فرانسزلرك تحكمنه رام اولیور . ظاهرده تعمیم مدنیت ! مقصدیله اورایه كیدن اوروپالیلر هركون یكی اختلافلر چیقارمغه سعی ایدییورلر . بیچاره فاس خلقی‌ده بویله ورطه‌لی زمانلرده بیله بربریله اوغراشه‌جق قدر تعصب وجهالتك زبونی بولنیورلر .

آفریقا مسائلندن بحث اولنور ایكن طرابلس غرب ولایتی ایله تونس آره‌سنده ظهور ایدن حدود حادثه‌سی شایان ذكردر . فقط بوكوچك حادثه كنج دولت عثمانیه ایله فرانسه آره‌سنده‌كی مناسبت صمیمیه سوقیله ، تونسك حال وموقع غیر معینه طوقونلمقسزین وتوركیانك عزت نفسی قیرلمقسزین حل ایدیله‌بیلمشدر . یعنی توركیا ایله تونس امیری طرفندن برر قومیسیون تعیین وتحدید حدوده مأمور ایدلمشدر .

آفریقانك لك مهم بریری اولان مصرده انكلیز اشغالی علیهنده حصوله كلن جریان صوك زمانلرده پك آرتمش ، ورئیس نظار بطرس غالی پاشا ملیتپرور فرقه‌سی منسوبلرندن بری طرفندن قتل ایدلمشدر انكلتره‌نك اهمیتله نظر دقتنی جلب ایدن بوحركاتك نتیجه‌سی حقنده عثمانلیلرجه شمدیدن برشی دینله‌من . بوحركات احرارانه‌یی الك زیاده كوروكله‌ین برجهت‌ده ، ادارهٔ مشروطه استحصالنده كندیلرینه معاونت ایتمه‌مه‌سندن طولایی مصرلیلرجه مستبد كوریلن خدیو عباس پاشانك سویش قنالی امتیازینی مملكته مضر صورتده تمدید ایچون مذاكره‌یه كیریشمش اولمه‌سیدر .

آسیایه کچیلیرسه هندستانده‌ده انکلیز اشغالی علیهنده اهمیتلی برغلیان موجوداولدیغی کوریلور، انکلیزلر شمدیکی حالده بونك اوکنی آله‌جق تدابیر ملکیه اتخاذیله مشغولدرلر .

آسیاده اڭ مهم وقوعات اقصای شرقده دوران ایتمکده‌در . ژاپونیا ، صوڭ روس حربنده الده ایتدیکی منافعی صیقی صیقی محافظه ایتمکده واقصای شرقڭ یکانه حاکمی وچینكده حامیسی کبی حرکت ایله‌مکده ، اجنبی نفوذلرینك حاوللرینه ممانعت ایله‌مکده‌در . بوسببله ژاپونیا ایله آمریقا آره‌سنده اپی اختلافلر تحدث ایتمشه‌ده هپسی برصورت ائتلافیه‌یه منجر اولمشدر . مع‌هذا ژاپونیا قوره‌ده‌کی اجراآت استعماریه‌سنده ملی‌مانعلره تصادف ایله‌مکده‌در: اڭ مشهورژاپون مجددی وبلکه اڭ بیوك حکومت آدمی اولان «پرنس‌ایتو» کچن یاز برقوره‌لی طرفندن قتل ایدلمشدر.

چینه کلنجه برآرالق بو حکومتده مشروطیت اعلان ایتدیکنی غزته‌لر یازدیلرسه‌ده بونك وجه وصورت تطبیقی مجهولدر . یالکز چین حکومتی قوهٔ بریه‌سنی اصلاحه چالیشمقده و اوراده‌ده تیقظ علامتلری کورلمکده‌در .

عموم آسیا قطعه‌سی حقنده سویله‌نه‌جك سوز، انقلاب‌عثمانینك عالم اسلامده وحتی بعض آسیا اقوامی اوزرنده منبه تأثیرینی اجرا ایتدیکیدر .

آمریقا ترقیات صناعیه وتجاریه‌سنده بردوام اولدیغی کبی بین‌الاقوام موقعی کیتدکجه یوکسلمکده‌در . پاناما قنالی حفریاتی ایلری کیدییور . ۱۳۲۴ سنه‌سی قیشنده رئیس حکومت موسیو « روزوه‌لت » ك یرینه موسیو « تافت » انتخاب ایدلمشدر. آمریقانك اقصای شرقده ودکزلرده‌کی موقعی‌ده قوت بولیور.

جنوبی آمریقا حکومتیده ، آرالرنده اکثریا نزاعلر چیقارمقله برابر فعالیت عمومیهٔ مدنیه‌ده برموقع احرازینه غیرت ایتمکده‌درلر .

برسالنامه‌ده قطعات خمسه‌یه بویله پك مختصر برنظر سیاسی عطف ایدله‌سی معذورکوریلور صانیرز.

اعلان انقلابدن بری عثمانلی قابینه‌لری

اعلان حریتدن اول هیئت وکلا

صدر اعظم	:	فرید پاشا مرحوم
شیخ الاسلام	:	جمال‌الدین افندی مرحوم
داخلیه ناظری	:	ممدوح پاشا مرحوم
خارجیه ناظری	:	توفیق پاشا
سرعسکر	:	رضا پاشا
عدلیه ناظری	:	عبدالرحمن پاشا
شورای دولت رئیسی	:	حسن فهمی پاشا
تجارت ونافعه ناظری	:	ذهنی پاشا
بحریه ناظری	:	حسن رامی پاشا مرحوم
مالیه ناظری	:	ضیا پاشا
طوپخانه مشیری	:	ذکی پاشا
معارف ناظری	:	هاشم پاشا
صدارت مستشاری	:	محمد علی پاشا

۹ تموزده هیئت وکلا

صدر اعظم	:	سعید پاشا مرحوم [مجلس اعیان رئیس حاضری]
شیخ الاسلام	:	جمال‌الدین افندی مرحوم
مجلس وکلایه مأمور	:	کامل پاشا مرحوم
داخلیه ناظری	:	ممدوح پاشا مرحوم
خارجیه ناظری	:	توفیق پاشا
حربیه ناظری	:	عمر رشدی پاشا
عدلیه ناظری	:	عبدالرحمن پاشا
شورای دولت رئیسی	:	حسن فهمی پاشا
اوقاف ناظری	:	طرخان پاشا
تجارت ونافعه ناظری	:	ذهنی پاشا
بحریه ناظری	:	حسن رامی پاشا مرحوم
مالیه ناظری	:	ضیا پاشا
طوپخانه مشیری	:	ذکی پاشا

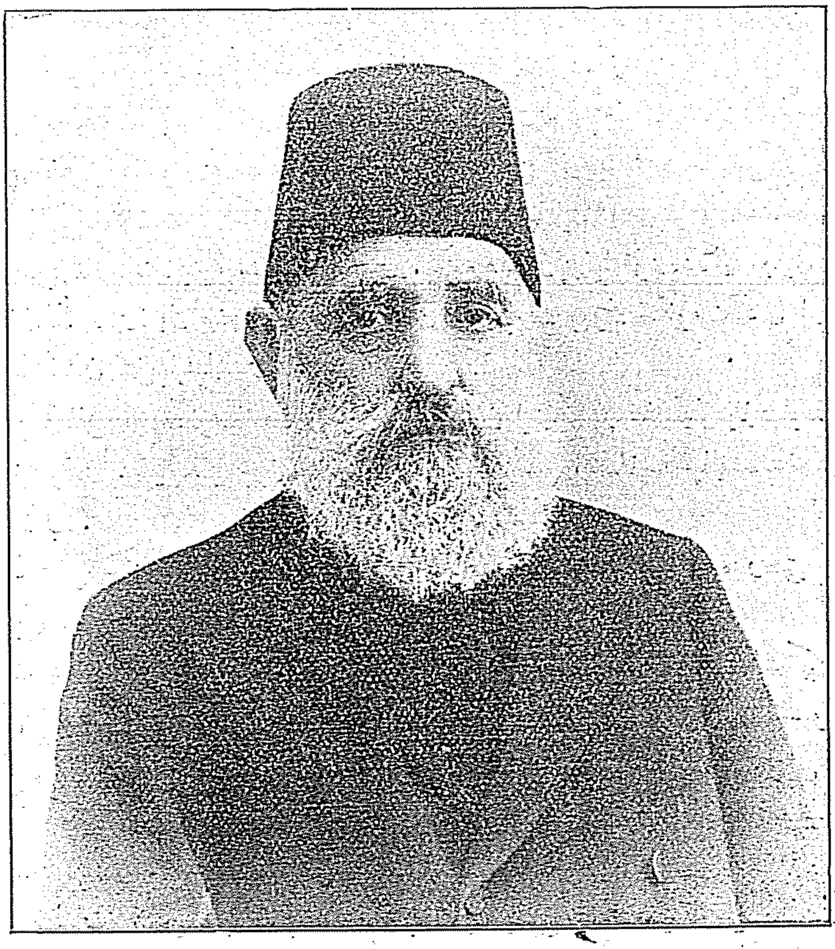

اعلان حریتدنبری رأس کاره کچن قابینه رئیسلرندن اعیان رئیسی حاضری صدر اسبق سعید پاشا مرحوم

معارف ناظری : هاشم پاشا
صدارت مستشاری : محمد علی پاشا

۲۰ تموزده هیئت وکلا

صدر اعظم : سعید پاشا مرحوم
شیخ الاسلام : جمال الدین افندی مرحوم
مجلس وکلایه مأمور : کامل پاشا مرحوم
« : عبدالرحمن پاشا
داخلیه ناظری : حاجی عاکف پاشا
خارجیه ناظری : توفیق پاشا
حربیه ناظری : عمر رشدی پاشا
عدلیه ناظری : حسن فهمی پاشا
شورای دولت رئیسی : طرخان پاشا ×
اوقاف ناظری : محمد علی پاشا
تجارت و صنایع ناظری : ضیا پاشا

نافعه ناظری : نعوم پاشا مرحوم
بحریه ناظری : حسن رامی پاشا مرحوم
معارف ناظری : حقی بك
اورمان و معادن و زراعت ناظری : توفیق پاشا
صدارت مستشاری : ضیا بك

(صدر اعظم سعید پاشا برقاچ کون صوکره استعفایه مجبور ایدلمش و ایچنده ح. رامی پاشا کبی بر مرتکبك بولندیغی قابینه سی سقوط ایله مشدر)

۲۴ تموزده هیئت وکلا

صدراعظم : کامل پاشا مرحوم
شیخ الاسلام : جمال الدین افندی مرحوم

اعلان حریتدن صوكره رأس كاره كچن قابینه رئیسلرندن: صدر اسبق كامل پاشا

حربیه ناظری : رجب پاشا ، علی رضا پاشا ، ناظم پاشا

خارجیه ناظری : توفیق پاشا

عدلیه ناظری : حسن فهمی پاشا ، مانیاسی زاده رفیق بك

شورای دولت رئیسی : توفیق پاشا ، حسن فهمی پاشا

داخلیه ناظری : رشید عاكف پاشا ، حقی بك ، حسین حلمی پاشا

مالیه ناظری : ضیا پاشا ، رفعت بك ،

بحریه ناظری : عارف پاشا ، حسنی پاشا

اوقاف ناظری : رجائی زاده اكرم بك

معارف ناظری : حقی بك ، عبدالرحمن افندی ، ضیا پاشا

تجارت ونافعه ناظری : قاپریل افندی

اورمان ومعادن وزراعت ناظری : ماوروقورداتو افندی

(کامل پاشا قابینه‌سی مجلس مبعوثانده ویریلن عدم اعتماد قراریله سقوط ایتمشدر.)

١ شباط ١٣٢٤ ده هیئت وکلا

صدر اعظم	: حسین حلمی پاشا
شیخ الاسلام	: ضیاءالدین افندی مرحوم
حربیه ناظری	: علی رضا پاشا
خارجیه ناظری	: رفعت پاشا
عدلیه ناظری	: مانیاسی زاده رفیق بك مرحوم، ناظم پاشا مرحوم
شورای دولت رئیسی	: حسن فهمی پاشا
داخلیه ناظری	: صدراعظم حسین حلمی پاشا
مالیه ناظری	: رفعت بك
بحریه ناظری	: رضا پاشا، عارف حکمت پاشا
اوقاف ناظری	: حماده پاشا
معارف ناظری	: عبدالرحمن افندی
تجارت و نافعه ناظری	: قاپریل افندی ×
اورمان و معادن ناظری	: ماورو قورداتو افندی ×

(حسین حلمی پاشا قابینه‌سی ٣١ مارتده عساکر عاصیه طرفندن سقوط ایتدیرلمشدر)

٣١ مارت وقعه‌سی اوزرینه تشکل ایدن موقت قابینه

صدراعظم	توفیق پاشا
شیخ الاسلام	ضیاءالدین افندی
حربیه ناظری	ادهم پاشا
بحریه « وکالتنه	امین پاشا
عدلیه « «	حسن فهمی پاشا (استعفا ایتمشدر)
شورای دولت رئیسی	ذهنی پاشا، رائف پاشا
داخلیه ناظر وکالتنه	عادل بك
مالیه ناظری	نوری بك

[دیگرلری ابقا ایدلمشلردر]

(حریت اردوسنك استانبولی ضبطی اوزرینه توفیق پاشا قابینه‌سنك صورت تشکلی بر خط همایون ایله اصول مشروطیته توفیق ایدلمشدر.)

دورهٔ مشروطیت قابینه رئیسلرندن: صدر سابق حسین حلمی پاشا مرحوم

دور مشروطیت قابینه رئیسلرندن: صدر اسبق توفیق پاشا

دور مشروطیت قابینه رئیسلرندن: صدر حاضر حقی پاشا

١٨ نیسان ١٣٢٥ ده قابینه

صدراعظم توفیق پاشا
شیخ الاسلام ضیاء الدین افندی
داخلیه ناظری فرید پاشا ، طلعت بك
حربیه « صالح پاشا
بحریه « رضا پاشا
مالیه « رفعت بك ، جاوید بك
تجارت و نافعه ناظری قاپریل افندی
معارف ناظری عبدالرحمن افندی
خارجیه « رفعت پاشا
شورای دولت رئیسی رائف پاشا
اوقاف ناظری حماده پاشا
(ابقا)

(توفیق پاشا قابینه‌سی استعفا ایتمشدر)

٢٢ نیسانده‌کی قابینه

صدراعظم حسین حلمی پاشا
شیخ الاسلام صاحب منلا بك
حربیه ناظری صالح پاشا
بحریه « عارف حکمت پاشا
معارف « نائل بك
داخلیه « فرید پاشا ، طلعت بك
مالیه « رفعت بك ، جاوید بك
تجارت و نافعه ناظری قاپریل افندی ، خلاجیان افندی
عدلیه ناظری نجم الدین بك
ورمان و معادن ناظری آریستیدی پاشا
خارجیه ناظری رفعت پاشا
اوقاف « حماده پاشا

(حسین حلمی پاشا استعفاسنی ویرمشدر.)

٣٠ کانون اول ١٣٢٥ ده قابینه

صدراعظم حقی پاشا
شیخ الاسلام حسنی افندی
حربیه ناظری محمود شوکت پاشا

بحریه »	خلیل پاشا	مالیه «	جاوید بك
داخلیه «	طلعت بك	نافعه «	خلاجیان افندی
خارجیه «	رفعت پاشا	اورمان وزراعت ناظری	ماوروقوردا تو افندی
عدلیه «	نجم الدین بك	اوقاف ناظری ...	شریف علی حیدر بك

سابق حکومت حمیدیه انقاضی

پای تخت سلطنت سنیه‌ده بولونمالری آسایش محلّی‌یی اخلال ایده‌جك درجه‌ده سوء تأثیر حاصل ایلمکده اولدیغی لدی‌التحقیق آکلاشیلان حکومت حمیدیه انقاضنك اول امرده ١٠ تموز ٣٢٤ تاریخندن صوکره اجرا ایتدکلری انتقال وفراغ معاملاتی نظر مطالعه‌یه آلنمامق شرطیله [*] اموال واملاکلرینك تحت حجزه آلنماسی ورتبه ونشان ومدالیه‌لرینك رفع واستردادی وحق تقاعددن اسقاطلری وکندیلرینك ممالك عثمانیه‌نك برقلعه‌سنده تحت نظارتده بولندیرلملری تأمین آسایش نقطهٔ نظرندن اهم والزم کورلمش اولدیغندن بالاخره الده بولنان وثائق متعدده‌نك تدقیقیله حقلرنده حکم قانون اجرا ایدلمك اوزره اقتضاسنك اجراسنه ،کچن ١٣٢٥ سنه‌سی مایسی ظرفنده دیوان حرب عرفی قراریله بالاستیذان ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی شرف صادراولمش وم‌قومون محال مختلفه‌یه نفی وتبعید ایدلمشلردر.

سرعسکر رضا	افندی	ضبطیه ناظری حمدی	افندی
طوپخانه مشیری ذکی	»	اطنه والیسی بحری	»
داخلیه ناظری ممدوح	»	پوسته ناظری حسیب	»
شهر امینی رشید	»	سرخفیه قدری	»
برنجی فرقه قوماندانی سعدالدین	»	صدارت سرپوری جمال	»
سرکاتب تحسین	»	مکاتب عسکریه ناظری رضا	»
بحریه ناظری حسن رامی	»	شیشلی قوماندانی محمد	»
حجاز والیسی احمد راتب	»	خاقان مخلوعك طبیب خصوصیلرندن نورالدین	»
خاقان مخلوعك قرناسندن راغب	»	مجلس مشایخ رئیس احمد	»
مکاتب عسکریه مفتشی اسماعیل	»	مطبوعات مدیری کمال	»
سریاور شاکر	»	داخلیه مهرداری حسن	»
بحریه ناظری جلال	»	سلانیك مرکز قوماندانی ناظم	»
معارف ناظری هاشم	»	نقلیه قوماندانی مصطفی	»
ایکنجی فرقه قوماندانی شوکت	»	بحریه چرخجیلرندن تحسین	»
یاوراندن جاوید	»	طوپخانه یوقلاماجیسی عاطف	»
شورای دولت اعضاسندن سامی	»	عسکری تقاعد محاسبه‌جیسی تحسین	»
قسطمونی والیسی اسبق فؤاد	»	غلطه کمرك ناظری جمال	»

[*] دور حمیدیده ذی نفوذ وقدرت اولان بوآدملرك پك چوغی ملت ودولتك پاره‌لرینی ارتکاب ایده‌رك، یاخود دولتی اضراراً فاحش رشوتلر علی‌الخصوص بیلدیزدن احسانلر، قوناقلر، چفتلکلر آله‌رق پك زیاده کسب ثروت ایلمه‌مش بولندقلری ایچون حکومت مشروطه‌جه بوقیدك وضعنه لزوم کورلمشدر .

اصطبل عامره آچیغنده سلیمان	افندی
مدعیٔ عمومیٔ عسکری معاونی فاضل	»
خاقان مخلوعك مابین مدیری عزت	»
خارجیه محاسبه کاتبلرندن محمدعفان	»
سانسور مأمورلرندن حقی	»
طبیب خصوصی مقیم	»
ابوالهدی زاده حسن خالد	»
ابوالهدانك برادری عبدالرزاق	»
اثواب امینی ابراهیم	»
ابریقدار رفعت	»
نافعه معاونی سینابیان	»
میرلوا حاجی ناظم	»
شیفره کاتبی مصطفی	»
مجلس معارف اعضاسندن ماهر	»
تفنکیاندن قائممقام رستم	»
تفنکیاندن رستم	اغا
کتابجیلردن احمد	افندی
کمرك مأمورلرندن قبریسلی سزائی	»
طوپخانه‌ده قائممقام غالب	»
پوسته رئیسی صلاحی	»
مجلس تدقیقات اعضاسندن جمیل منلا	»
مدعیٔ عمومیٔ عسکری رشید	»
تجارت ونافعه مکتوبی معاونی سعید	»
طبیب خصوصی باصورجی آکاه	»
مهمات بحریه رئیسی احمد	»
اجزاجی باشی رفیق	»
یاوراندن کنعان	»
یاوراندن تاتار شاکر	»
میرآلایلقدن‌مخرج توفیق	»
یاوراندن رشدی	»
یاوراندن سکه‌زن زاده یوسف	»
مالیه قلم مدیرلرندن عزت	»
خزینهٔ خاصه مستشاری خالص	»
بیروت والیسی محمد علی	»
سرابریقدار کامل	آغا
حلب معارف مدیری نادر	»

میرآلای رضا	افندی
بیطر بیکباشیسی محمود	»
جراح جمال	»
قائممام عثمان	»
طوپچی بیکباشیسی توفیق	»
بیکباشی صفوت	»
بیکباشی حسن	»
آلای کاتبی محمد	»
پوسته مأمورلرندن حسن تحسین	»
شهر امانتی سرمفتشی عثمان	»
قومقپو مختار سابق شاهین قصباریان	»
ارکریلی ناظم	»
استنیه امامی حسین	»
سرقومیسر بدروس سزائی	»
سوروجیلر کهیاسی صالح	»
میرآلای مسلم	»
تفنکیاندن مقیم	»
تفنکیاندن خلیل	»
بودرومی حسین	»
کوچه اوغلی آندون	»
باب‌عالی ترجمه قلمی مدیری مظهر	»
معارف اوراق مدیری غالب	»
صحیه ممیزلرندن سری	»
طبیه قپو چوقداری توفیق	»
نافعه استاتستیق مدیری روبر	»
اسکدار پولیس مفتشی مفید	»
یاوراندن مظهر	»
سواری رئیسی عفیف	»
بشکطاش محافظی واصف	»
سرای اطباسندن فریدون	»
پیاده دائره‌سی کتبه‌سندن فائق	»
یاوراندن طلعت	»
ارکان حرب لواسی رجب	»
ارکان حرب قائممقامی فهیم	»
خارجیه اوراق مدیری عاطف	»
پولیس قومیسرلرندن شمسی	»
مجلس معارف اعضاسندن عبدالکریم هادی	»

اسبق شهر امینی رشید افندی

سابق خزینهٔ خاصه مستشاری خالص افندی

مطبوعات مدیری کمال افندی

اسبق طوپخانه مشیری ذکی افندی

پارس سفیری منیر افندی

خاقان مخلوعك کاتب ثانیسی عزت هولو

عبدالحمیدك الك مدهش
بنده‌لرندن مقتول فهیم

حکومت حمیدیه انقاضندن اولوب الیوم منفاده ویاحال قرارده بولنانلردن بعضلری

×× هنوز حکومت منقرضه‌دن ناظر.

اسبق معارف ناظری هاشم افندی

داخلیه ناظری ممدوح افندی

ضبطیه ناظر اسبقی جانفسجی حمدی افندی

عبدالحمیدك انکیزیسیون محکمه‌لری رئیسی نجیب ملحمه

بی عار متکبلردن بحریه ناظری ح. رامی افندی مرحوم

ابوالهدا زاده حسن

جمیل منلا

حکومت حمیدیه انقاضندن اولوب الیوم منفاده ویا حال فرارده بولنانلردن بعضلری

ثروت فنون

سیاسی ، علمی ، ادبی ، فنی هر هفته پنجشنبه کونلری ٢٤ صحیفه اوله‌رق انتشار ایدر

مصور عثمانلی مجموعهٔ ادبیه وسیاسیه‌سی

تاریخ تأسیس : ١٤ مارت ١٣٠٧ ؛ الیوم یکرمنجی سنهٔ حیاتنه دخول ایتمشدر.

« ثروت فنون » مملکتمزده غزته نامی ایشدلمکه باشلادیغندن بری اك پایدار بر حیاته ومسلکه مالك اولمش یکانه عثمانلی مجموعه‌سیدر . ثروت فنون — بوکون هر کسجه مصدق اولدیغی اوزره — صوك انقلاب سیاسیمزی احضار وایقاع ایدن منور دماغلر یتیشدیرن عواملدن بری‌در . سنه‌لرجه مدت اعوجاجسز ، متین ، تکاملدن باشقه هدف بیلمز بر مسلك ادبی تعقیب ایتمش ؛ ادبیاتمزده تکامله طوغری آچیلان « ادبیات جدیده » دیدکلری شیمدیکی چیغیری اون‌بش سنه قدر اول بر طوفان اعتراض آره‌سنده کشاد ایده‌رك مملکتمزده بوکون هر طرفه تعمم ایتمش اولان تحول ادبی‌یی وجوده کتیرمش وبویله‌جه استبداده قارشی قیام ایده‌جك بر کروه شبانی تنویره ، انتباهه ، حب علم وحقیقته آلیشدیرمشدر . بونك ایچون انقلابمزه عائد ومملکتمزك حیاتنه متعلق شیلری صحیفه‌لرینه قید ایتمکی وظیفه بیان و « ثروت فنون » نامنه مؤسس بولنان سالنامه‌مز ، بومجموعه‌نك بر تاریخچه‌سنی درج ایدییور :

اولا شو « ثروت فنون » نامی نره‌دن کلمشدر ؟ حکایهٔ عنعنه‌سنی صاحب امتیاز احمد احسان بکك قلمنه براقه‌لم :

« واقعا بر مصور غزته‌یه عنوان آراندیغی زمان اك آزخاطره کله‌بیله‌جك برشی « ثروت فنون » ترکیبیدر . یکرمی سنه‌در بوکلمه‌لری ایشیده ایشیده آلیشانلر بیله مطلقا آره‌صره کندی کندیلرینه شوعنوانك نصل اولمش‌ده انتخاب ایدلمش اولدیغی صورمشلردر .

« بوعنوان ، دورمنهدم استبدادك تدابیر مجنونانه‌سی نتیجه‌سیدر .

«معارف نظارتنده‌کی انجمن تفتیش ومعاینه‌دن کچمك شرطیله ، بالجمله مجامع موقوته‌نك طبع ونشری ١٣٠٦ سنه‌سنه قدر ضررسزجه دوام ایلمشیدی . اوتاریخه قدر استانبولده برچوق رساله‌لر ، مجموعه‌لر چیقارلمش ایدی . بونلر میاننده بنم « عمران » ده وارایدی‌که ایکنجی سنهٔ دوریهٔ انتشاری اثناسنده ، بتون مجامع ورسائل موقوته علیهنده چیقان بر عبدالحمید اراده‌سنه منهدف اوله‌رق رفقاسیله برابر دوچار لغو وتعطیل اولمشیدی .

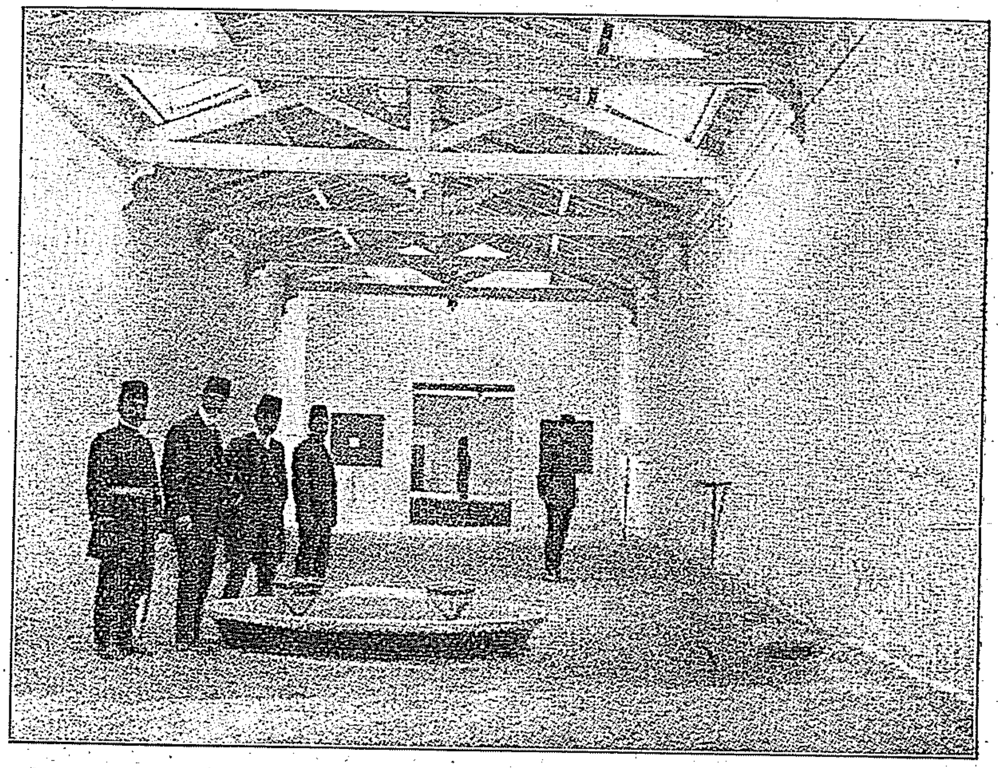

ييلديز سراينده خاقان مخلوعك حمام دائره‌سى

« عمران » ك وبتون موقوت مجموعه‌لرك لغوى صره‌سنده — اسكى دورده هر مسئله‌ده اولديغى كبى — شو ضربهٔ استبداده بر « تدبير » رنكى ويرمك اوزره بعدما رسائل ومجامعك دخى داخليه مطبوعات اداره‌سنه مربوطيتى وانتشارلرينك مطلقا ارادهٔ حميديه استحصالنه تعليقى شرط قيلنمشيدى .

« عمران » حقنده يكيدن داخليه‌دن مساعده آلمق ايستدم ، فقط موفقيت امكانى يوق ايدى ؛ اولا بن اوزمان اوتوز ياشنده دكلدم . استدعامى قبول ايتميورلر ايدى . ثانياً ، شايد دها مسن بشقه مدير مسئول كوسترسهم بيله ، داخليه نظارتنده بولنان ارقداشلرم شومراجعتك عقيم قاله‌جغنى — تجربه‌لرينه بناءً — بكا اخطار ايليورلر ايدى . نه‌ياپملى ؟

« اوزمان ينه اونظارتده بولنان خيرخواه برارقداشم ايشه چاره بولدى . يومى غزته‌لردن بريسنه هفته‌ده بركره علاوةً برقسم فنى چيقارلمق خصوصنده قولايجه مساعده ايدلمشيدى . بن‌ده جرائد يوميه‌دن برينك اسمنه اضافةً بويله برقسم ادبى رخصتى آليرسه‌م موفقيت مأمول ايدى .

«نيقولائيدى‌افندى طرفندن وقت ظهرده غلطه‌ده چيقاريلان « ثروت » غزته‌سنك اسمنه اضافةً و « ثروت فنون » عنوانيله براسبوعى مجموعهٔ فنيه رخصتى ايسته‌دك . شوحيلهٔ رسميه

سایه‌سنده ارادهٔ حمیدیه استحصال اولندی . حیلهٔ رسمیه‌یی احضارادن ارقداشمه — که بو کون استراحت ابدیه‌ده‌در — دائما منتدارم . ۱۳۰۷ سنه‌سنده ثروت فنون تأسس ایلدی ؛ برقاچ وقت صوکره « ثروت فنون » ك رخصتنامه‌سی ، نام عاجزانه تحویل اولنمشیدی . »

ثروت فنون ایلك انتشارنده یالکز اون صحیفه ایچ قسمندن وایکی صحیفه قپاقدن عبارت ایدی . برنجی آلتی آیك ختامنده مندرجات قسمی ۱۲ صحیفه‌یه وقپاقده درت صحیفه‌یه چیقارلمشدی .

ثروت‌فنون ، اوزمان بویله‌شیلره کلیاً بیکانه کبی اولان خلقزه تدریجاً مدنی وفنی وبر آزده ادبی اقسامی محتوی اوله‌ق تقدیم ایدیله ایدیله برسنه قدر دوام‌ایتمش؛ فقط بوبرسنه‌ده غزته مدیریتی فوق‌العاده مشکلاته معروض قالمشدی . زیرا شهرمزده ، برمصور غزته‌نك حیاتی حکمنده اولان ترسیم وحك صنعتلری مفقود ایدی . کذلك حك اولنمش قالبلری طبع خصوصنده‌ده موجود مطبعه‌لرده وقوف بولنمایوردی . بوسببله احمد احسان بك مختلف‌اصول حکلری کورمك ورسم قلیشه‌لرینك صورت طبعلرینی اوکرنمك ایچون اوروپایه برسیاحت اجرا ایتمش، مطبعه‌لری کزمش ، اوزمان یکی ایجاد اولنان چینقو اوزرینه بالکیمیا حك « چینقوغراقی » اصولنی آته‌لیه‌لرده کورمش واستانبوله عودت ایده‌رك ثروت فنونك رسملرینه برشکل نفاست ویرمکه موفق اولمشدر . استانبولده ، بلکه‌ده مملکتمزده ایلك دفعه چینقو اوزرینه حك اولنمش رسم طبعی بویله باشلامشدر . ثروت‌فنونك ۲۷ نجی نومرولی نسخه‌سنده‌کی طوپخانه‌جاده‌سی بو اصول ایله حك وطبع اولنمشدر . ایشته بوندن صوکره آرتق ثروت فنون استانبول مناظرینی وملی رسملری طبعه باشلادی . اووقته قدر ممالك اجنبیه‌یه عائد منظره‌لر ، یا باقیر اوزرنده قالب‌اوله‌رق اوروپادن کرا ایله جلب ایدیلیور ، یاخود بوراده غایت عادی اوله‌رق یاپدیریلیوردی . دها صوکره‌لری پارسدن موسیو (ناپیه) اسمنده برفرانسز حکاك جلب ایدلدی وبوذاتدن ثروت فنون رسملرنده استفاده ایدلمکله برابر شمشیر اوزرینه‌حك صنعتنك تعمیمی ایچون طلبه‌یتیشدیرلمکه چالیشلدی ؛ ومرحوم موزه مدیری حمدی بکك حمایه‌سیله مکتب صنایع نفیسه‌ده تأسیس اولنان حك صنفنده بوفرانسزاوزمان درس ویرمکه باشلادی .

ثروت فنونك ایلك سنهٔ تأسیسنده صاحب امتیاز وسرمحرری احمد احسان بکك رفاقت تحریریه‌سنده ادیب مرحوم نابی زاده ناظم بك بولنیورایدی .

حتی ایلك نسخه‌ده‌کی « استانبول پوسته‌سنی » اویازمش والآن دوام ایدن بونامده‌کی مصاحبه‌لرك چیغیرینی آچمشدر . کذلك ایلك نسخه‌دن مرحومك « سیئهٔ تسامح » اسمنده‌کی کوزل وملی بررومانی درج اولنمغه باشلامشدی . ایلك سنهٔ انتشارك محررلری آره‌سنده احمد راسم‌بك ومحمود صادق بکی بیان ایده‌جکز . بوایکی ذاتك ، علی‌الخصوص ، بوکون عالم‌مطبوعاتی یازیلریله طولدیران‌محمودصادق بکك ، ثروت فنونك بتون حیاتنده معاونت قلمیه‌سی اولمشدر .

كذلك دهاايلك سنه‌نك ٣٦ نومرولی نسخه‌سندن اعتباراً (م . جاويد) و (ح . جاهد) امضای مشتركيله « ايكنه ايپلك » سرلوحه‌لی مقاله‌لرله معلومات نافعه‌يه متعلق يازيلر كوريلوركه‌بوذاتلرك ايكيسی‌ده اليوم مابه‌الافتخارمز اولان وانقلابمزده مهم روللر اوينايان دكرلی اولاد وطندندر .
ثروت فنونك ايلك زمانلرندن بری بتون موجوديتنده دائما معاونت تحريريه‌سنه نائل اولديغی دوقتور بسيم عمربكی كمال شكرانله ذكره مجبورز. مملكتمزك هيچ شبهه‌سز شمدی‌يه‌قدر الك‌بيوك محرر طبيسی اولان بوذات محترم ، خلقمزجه نه‌اولديغی بيلنمه‌ين حفظ‌الصحه‌يی تعميم ايچون اكثريسی ثروت فنونده، پك‌چوق يازيلر يازمش ومقصد عاليسنده موفق اولمشدر .
ايلك سنه‌ده عدد طبع «٦٠٠» اولوب تدريجاً آرتمش وصاتيش مصرفی اورتمكده بولنمشدی. شمشير اوزرينه حك مصرفنه قارشی‌ده داخليه نظارتی معاونت نقديه‌ده بولنوردی . فقط بوصنعتك مملكتمزده تعميمی ايچون صرف ايديلن بوامكاردن برفائده استحصال ايديله‌مدی . زيرا صوكره‌لری « چينقوغرافيا » اصول مكملی ظهور وتوسع ايده‌رك شمشير اصول حكنی محو ايتمشدر . حتی صنايع نفيسه‌مكتبندن اوصنعت قالديرلمشدر .

غزته‌نك ايكنجی‌سنۀ انتشارنده صحيفه‌لرك عددی اون آلتی‌يه چيقارلدی . اوروپادن تابلولر كتيرلدی . بوكبی تدابير ترقيپروانه غزته‌نك رواجنی بر آز تزييد ايتدی . بوايكنجی سنه‌يه عائد جلدلرده حكاك موسيو (ناپيه) نك اثری اولان ملی رسملر مندرجدر .
ثروت فنون بويله ، ادبيدن زياده فنی وعلمی مصور برغزته اوله‌رق، نابی‌زاده ناظم، احمدراسم، م . صادق ، بسيم عمر بكلركی ذواتك معاونت تحريريه‌لريله ١٣١١ سنه‌سنه قدر دوام ايتمشدی. بوتاريخده غزته‌يه داخلی وخارجی حوادثی حاوی سكز صحيفه‌دن عبارت برقسم مخصوص علاوه ايدلدی ؛ فقط غزته‌نك فئاتی ينه ١٠٠ پاره قالدی.
بوآره‌لق هرنصلسه «سانسور» معاملاتنده خفيف بر كوشكلك حاصل اولديغندن ثروت فنون همان بوندن استفاده ايده‌رك آثار ادبيه چيغيرينی توسيعه باشلادی . اووقت ييلديزجه اتهامات سياسيه آلتنده بولنان ، شمديكی معارف ناظری امرالله افنديك « علم تربيۀ اطفال » ه عائد ، بلكه‌ده بزده ايلك كورلمش مقالاتی امضاسز اوله‌رق ثروت فنونده انتشار ايديبوردی .
ثروت فنونك اصل ادبی بروظيفه ايفا ايتمكه باشلامه‌سی ١١ نجی جلدندن يعنی آلتنجی سنه‌دن باشلار . اوزمان استاد محترم اكرم بك افنديك تحت رياست وحمايۀ ادبيه‌لرنده توفيق فكرت ، عشاقی زاده خالدضيا ، جناب شهاب‌الدين ، مرحوم اسماعيل صفا ، محمدرؤف ، حسين سعاد ، حسين جاهد ، حسين سيرت ، صفوتی ضيا ، سليمان نسيب ، ح . ناظم ، كمال‌زاده ع . نادر ، احمد كمال ، حسين دانش ، علی نصرت بكلر وصوكره‌لری ع . ناجی ،

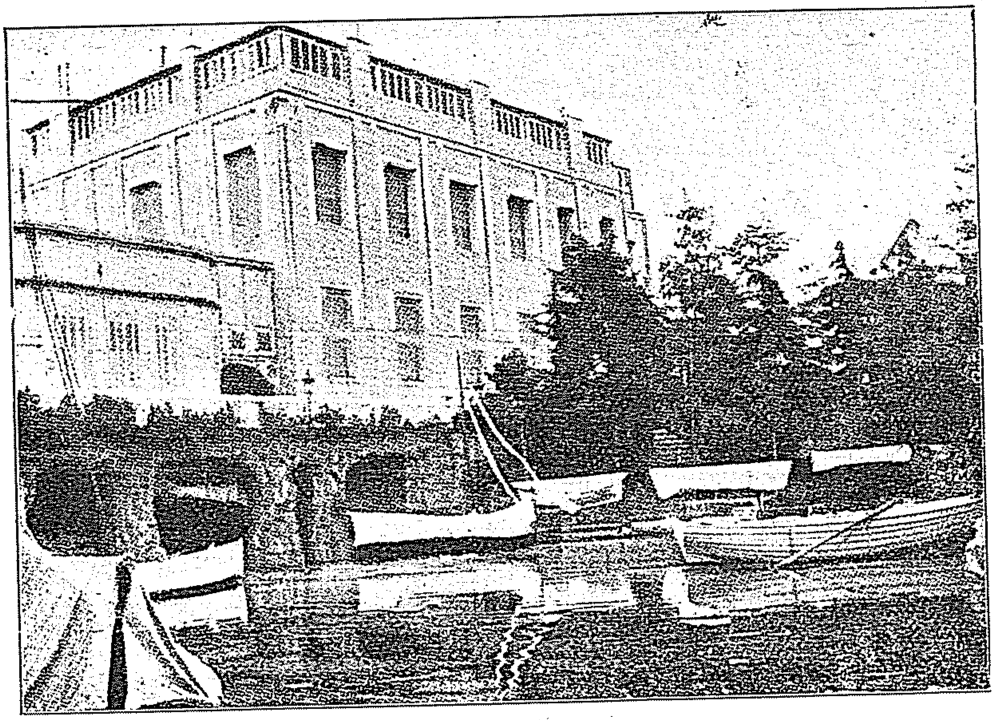

يلدیزده ، عبدالحمیده ملت مجلسنك خلع قراری تبلیغ اولنان دائره

محمدسعدی ، احمدشعیب ، سلیمان نظیف ، فائق عالی ، جلال‌ساهر بكلر كبی یكی ادبیاتمزك قافله سالارلری اولان ذوات طوپلانه‌رق برزمرهٔ متینهٔ ادبیه وجوده كتیردیلر . ایكی سنه قدر رجائی زاده اكرم وتوفیق فكرت بكلرك نظارتلری آلتنده دوام‌ایدن بودوره ، تاریخ ادبیات عثمانیه‌ده مثلی كورلمه‌دك درجه‌ده مهم وپارلاقدر . اوزمانه‌قدر غربك كلزار ادبیسنه ، آنجق شناسی‌ونامق كمال مرحوملر كبی ذواتك همتلریله برپنجره آچمش اولان مملكتمز عالم ادبیاتی ، ثروت فنون‌زمرهٔ ادبیه‌سنك همتیله اووسیع عالمه ایدن ایی‌یه كیره‌رك كلچین اولمغه باشلامشدر .

ینه ثروت‌فنونك بوپارلاق دورادبیسنده «صحایف بدیعه» عنوان مفخرتی آلتنده توركلرك‌شاعر داهیسی عبدالحق حامدبك‌افندینك «فتن» پیه‌سی ، عشاقی زاده‌خالدضیابكك اك مهم رومانلرندن اولان « ماوی و سیاه » و « عشق ممنوع » ثروت فنون صحیفه‌لرنده انتشار ایتدیكی كبی استاد اكرمك «عربه‌سوداسی» ده ثروت فنونه تفرقه اولنمش وبوملی رومانلر ــ ایلك دفعه‌اوله‌رق ــ رسملرله‌ده تزیین ایدلمشدر . جناب شهاب‌الدین‌بكك «حج مكتوبلری» ایله محمد رؤف بكك « ایلول » وحسین‌جاهدبكك « خیال‌ایچنده » رومانلری بودوره‌ده انتشارایدن آثار نفیسه‌دندر .

نه‌قدر تأسف اولنسه لایقدركه عبدالحمید ، بویله ارباب فضل وكمالك اجتماعیله مملكتمزده ترقیات فكریه‌یه‌خدمت ایتمه‌لرینی‌چكه‌مه‌دیكی ایچون ، ترانسوال محاربه‌سنده انكلتره سفارتخانه‌سنه برتبریك مكتوبی‌یازلمش اولمه‌سنی بهانه ایده‌رك بوجمعیت فكریه‌یی طاغیتدی ؛ كیمی نفی اولنه‌رق منفالرده ترك دغدغهٔ حیات ایتدی ؛ كیمی آرتق قلمنی ایشلتمه‌مك عذابنه محكوم ایدلدی .

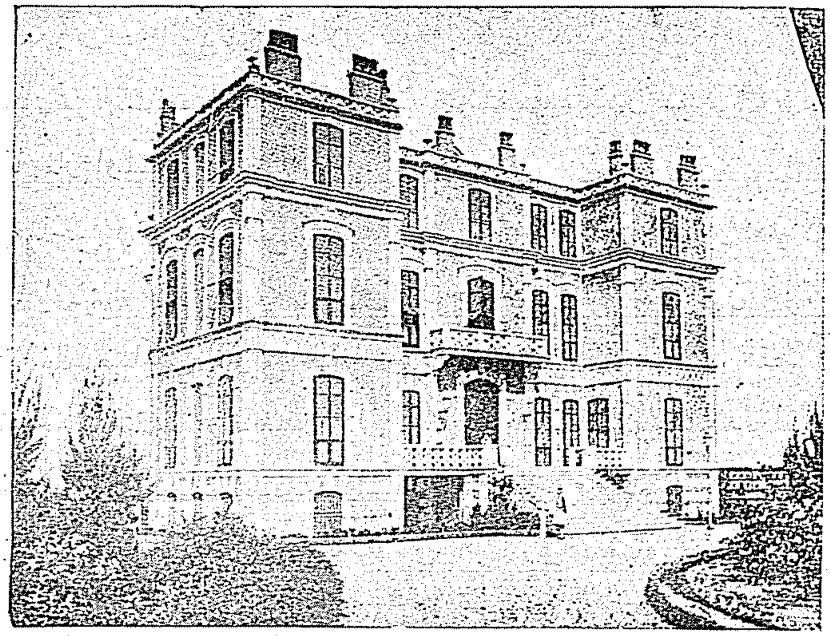

خاقان مخلوعك اقامت ایتدیرلدكده اولدیغی سلانیكده كاتی آلاطینی كوشكی

معمافیه ، بوكارغماً ادبای جدیده‌نك اكثری یازی یازمقده دوام ایتدیكی كبی نفی او نانلرده منفای عذابلرندن بر پیام دورادور عافیت كبی مستعار امضالرله كوندردكلری شعرلرله بونلره اشتراك ایدییورلردی. ثروت فنون خدمت تحریریه‌سی بو تاریخدن صوكره ١٣١٧ سنه‌سنه قدر حسین جاهد بك ایله احمد احسان بك طرفندن ایفا ایدلدی . وغزته‌ده خدمت ادبیه‌سنده دوام ایله‌دی . فقط عبدالحمید ، مملكنده تربیهٔ فكریه‌یه چیغیر آچان بو غزته‌یه قارشی حس ایتدیكی غیظ وعداوتی بردرلو اونوته‌مادیغندن ٥٥٣ نومرولی نسخه‌سنده مندرج حسین جاهد بكك (ادبیات وحقوق) سرنامه‌لی برمقاله‌سنی بهانه ایده‌رك غزته‌یی تعطیل وصاحبی احمد احسان بك ایله محرری حسین جاهد بكی جنایت محكمه‌سنه تودیع ایله‌دی . تشرین اول ١٣١٧ تاریخلی مابین تذكرهٔ خصوصیه‌سنده [احمد احسان ومقاله‌نك محرری بكارله غزته سانسوری وغزته‌نك بالجمله علاقه دارانی لایق اولدقلری جزایی كورمك اوزره عدلیه نظارتنه تودیع ایدلدكلری] بیلدیریلیور وینه بو تذكره‌یه [بویله‌لری حقنده اوروپاده هر دولتده شدتله مجازات تطبیق ایدلدیكی كبی حتی آمریقاده « لنچ » جزاسی تطبیق اولنمقده بولندیغندن علی درجاتهم شدتله تعیین مجازاتلری خصوصی] امر اولنیوردی . عبدالحمیدك درجهٔ غیظی آكلامه‌لی كه چكینمه‌سه ، آمریقاده تطبیق اولنان و بركیمسه‌یی بلاحكم پارچه پارچه ایتمكدن عبارت بولنان جزایی بورادده تطبیق ایله‌یه‌جك ....

ترانسوال محاربه‌سی وثروت فنون هیئت متفكره‌سنك طاغیدلمه‌سی ١٣١٦ سنه‌سنه مصادف ایدی . بوندن صوكره تاریخ تعطیله قدر ثروت فنون صحیفه‌لرنده : مالیه ناظر حاضری محمد جاوید بكك

مقالات اقتصادیه‌سنه ، حسین جاهد بکك تاریخ ادبیاته عائد آثارینه ، احمد شعیب بکك علوم اجتماعیه یه دائر یازیلرینه ، محمد رؤف ، فائق عالی وجلال ساهر بکلرك منظوم ومنثور شعرلرینه صیق صیق تصادف ایدیلیر . لکن غزته‌نك تعطیلیله صاحبلرینك محکمه‌یه تودیعندن صوکره ثروت فنونك حیات علمیه وادبیه‌سی تارمار اولمشدر .

ثروت فنون صاحبی ومحرری اللی کون قدر عدلیه‌لرده سورونـدکدن صوکره فوق‌العـاده بر تصادف وطالعك یاردیمیله منع محاکمه قراری استحصال ایده بیلدکلرندن غزته تکرار انتشاره باشلادی . اوزمان خالد ضیابکك قیریق حیاتلری درج ونشر اولنیوردی . فقط آرتق سانسورك شدت وتضییقی کیتدکجه آرتمقده اولدیغندن دائرهٔ تحریر کیتدکجه کوچلمکده ایدی . بنـاءً علیه قیریق حیاتلره خالد ضیابك دوام ایده‌مه‌دیکی کبی سائر محررلرده یاواش یاواش ترك خدمت ایتدیلر وثروت فنون مندرجاتی ادبیاتدن بوسبتون آیریله‌رق ؛ معاون قدیمی محمود صادق بکك مصاحبات فنیه‌سیله صویه صابونه طوقونماز معلومات متنوعه‌یه انحصار ایله‌دی . الك جسورانه یازیلان شیلر زراعتده کوبره‌نك تطبیقی ، حفظ‌الصحه‌ده مأکولاتك درجه‌سی کبی شیلردن عبارت قالمشیدی .

ایشـته ثروت فنون بوشرائط آلتنده ، منتداری بولندیغی ارباب علمك مضیق بر دائره‌ده یازیلان یازیلریله تا انقلابمزه قدر دوام ایتـدی . برطرفدن‌ده ، مندرجات مکمله‌دن محرومیته مقابل نفاستی تأمینه چالیشدی . مملکتمزده ایلك دفعه رنکلی رسملر نشرینه باشلادی . انقلابدن بش آی قدر اول مجاهد حریت مرحوم مانیاسی زاده رفیق بکك صاحب امتیاز احمد احسان بك نزدینه کیزلیجه کوندردیکی ایکی فداکار وطنه ویریلن وعد موجبنجه استانبولده ایلك آثار انقلابی متعاقب ثروت فنون یومی اوله‌رق نشر ایدلدی . وحکومت مستبده‌یه قارشی هرشیئی کوزه آله‌رق ، دیکر غزته‌لرله برلکده هجوملره باشلادی . بوهجوملرك الك زیاده ، مستبد اعظم عبدالحمیدك محو ایتمك ایسته‌دیکی ثروت فنون ایله ینه محبسلرده چوروتمك ایسته‌دیکی صاحبی احمد احسان ومحرری حسین جاهد بکلر طرفندن وقوعی شایان دقت بر تصادفدر .

ثروت فنون بویله‌جه ، اعلان انقلابدن صوکره برسنه‌یه قریب مدت هم یومی ، هم ده هفته‌لق اوله‌رق انتشار ایله‌دی . انقلابك عالم مطبوعاته ویردیکی بحران ، او وقته قدر الك منتظم اداره‌لردن اولمقله مفتخر بولنان احمد احسان مطبعه‌سنك ادارهٔ داخلیه‌سنی‌ده تشویش ایتمشدی . اوسببله هفته‌لق ثروت فنونك نشریاتنده‌ده بدایت انقلابده قصورلر اولدی ؛ ایسته‌نیلن درجه‌ده تکمل کوریله‌مدی . حتی بونك ایچون هفته‌لق غزته دها زیاده تکمل ایتدیرلمك اوزره یومی غزته تعطیل اولندی .

شمدی ثروت فنون مملکتك الك نفیس ومعتنا برمجموعهٔ مصوره‌سی اوله‌رق انتشار ایتمکده

واك يكى ، الك مقبول آثار ادبيه وعلميه ايله صحيفه‌لرينى تزيين ايله‌مكده‌در . شاعر داهى عبدالحق حامد بكك آثار بديعه‌لرينك آرا صيرا معكس مباهيسى اولديغى كبى « فجر آتى انجمن ادبيسى » عنوانى آلتنده كنج اديب وشاعرلرمزدن تشكل ايدن وچيقارديغى آثار ، مرتبهٔ عرفان وعزمنى اثبات ايدن جمعيتك واسطهٔ نشر آثارى ده ثروت فنون صحيفه‌لريدر. اسكى ثروت فنون زمرهٔ ادبيه‌سى كبى مملكتمزده برتحول نوين ادبى دها توليد ايتمك استعدادينى كوسترن بو كنجلرك آثارينى ، دها طوغريسى حيات ادبيه‌مزى تعقيب ايده‌بيلمك آنجق ثروت فنون اوقومقله ممكندر . مملكتمز ايچون دائما رهبر علم وادب ، مجموعهٔ حسن ونفاست اولمق مزيتنى كوسته‌رن بو اسبوعى غزته جداً شايان تقدير وافتخاردر .

سال ادبى

عناصر فكريه‌مزك شبهه‌سز الك مترقيسى اولان ادبياتمز ، ثروت فنون قسم ادبيسنك آن الغاسندن اون تموز تاريخ مبجلنه كلنجه‌يه قدر اليم بردورهٔ بحران كچيردى . بعضاً ، روحلرمزده‌كى مشاغل اميدك بيله مهياى انخساف مزار قنديللرى كبى ياواش ياواش سونمكه باشلاديغنى حس ايتديكمز اوبدبين دقيقه‌لر ، هرشيئمز كبى زواللى ادبياتمزكده بروقفهٔ نوميديسى اولمشدى . فقط بعضى وقتلر ، آفاق آلاممزده بر سراب نور وضيا كبى پارلايان تخيلات فردا بزى اوقدر نكبين ايده‌ردى‌كه ، سفيل وخراب محيطمزده يوكسله‌جك برفجر حريتله برابر ، هنوز مجهول وفقط شايان دقت واهميت برچوق قابليتلرك ، ذكالرك آرتق قورومش اولان ساحهٔ ادبياته يكيدن بخش رونق ايده‌جكنى ظن ايده‌ردك ...

اعلان حريتله برابر ، بوزواللى غايهٔ خيالينك افول فجيعنى كوردك. چونكه او زمانك فيضان جرائدى اثناسنده چيقان آشيانلر ، محيطلر ، دمتلر ، محاسنلر ... اومديغمزدن پك چوق فضله يكى امضالره جلوه‌كاه اولمقله برابر ، بونلرك آراسنده جداً صاحب مزيت واقتدار اولانلر پك محدود وبومحدود المقدار قابليتلرى ديكرلرى آراسندن تفريق غير قابل ايدى . زيرا هنوز « ادوار انقلاب » اثناسنده بولونديغمز ايچين ، داخلى خارجى اغتشاشلر ، احتراصات سياسيه ، انتخابات كبى شيلرله اشتغال ايده‌ن كتلهٔ قارئين ، ادبياتى دوشونه‌جك وشعر وحكايه ايله مشغول اولا بيله‌جك برحالده دكلدى ... بناءً عليه حيات ادبيه اپى اوزون برمدت عادتا غير محسوس وئولو قالدى . اون تموزدن اوتوز بر مارت تاريخ مشئومنه قدر كذران ايده‌ن بومدت ظرفنده ، اثر ادبى نامنه يالكز ــ مقدما نشر اولنمش شعرلردن متركب ــ « فانى تسليلر » ايله « مدحت پاشا » منظومه‌سنك انتشارى ، بودوره‌نك ناصل بردورهٔ بحران وعقامت اولدوغنه دليلدر .

بو بحران ادبى اثناسنده وجود پذير اولان يكانه شى « فجر آتى » نك تشكيليدر . مملكتمزده حيات ادبيه‌نك محدوديت وداها دوغروسى مفقوديتندن صيقيلارق ، بو محيط تنك جهالتده بيله مقدس برعشق صنعتله چاليشمق ، بعيد وذهبدار برافق نوين صنعته دوغرو ايلريله‌مك ايسته‌ين برطاقم كنجلر ، سعيلرينى ، قوتلرينى ، مزيتلرينى عينى برغايه‌يه متوجهاً توحيد ايله ساحهٔ ادبياتده كنديلرينه بر موقع تأمين ايتمك ، وداها هنوز لايقيله اثبات اقتداره وقت بولامامش اولان نسل جديدكده ظن اولونديغى قدر محروم مزيت اولماديغنى كوسترمك ايسته‌يورلردى . ادبيات جديده‌نك الك كنج وغيور اعضاسندن فائق عالى وجلال ساهرك‌ده بونسل جديد ايله توحيد مساعى ايته‌لرى ، پرئ ادبك افق صنعتمزدن انخسافنه اينانانلر ايچين اپى باعث تسلى

آطنه وقعهٔ اغتشاشیه سنده سفیل قالانلره اعانه توزیعی

اولمشدی . معمافیه بومحفل ادبك یوم تأسیسی اولان « ۷ » مارت تاریخندن برقاچ هفته صوكرا اوتوز بر مارت عصیان مشئومنك وقوعی ، یاواش یاواش حال طبیعی یه عودته یوز طوتمش اولان اعصاب عمومیه یی یکیدن تهییج و ترقیات ادبیه یی اپی برمدت داها مجبور توقف ایلدی . فکر ارتجاعك هزیمت کامله سیله نتیجه لنن اودورهٔ تشوشی متعاقب ، اودوره ده بیله کمال جسارتله اجتماع ایدن « فجر آتی » تکرار چالیشمغه باشلادیسه ده بوراده تفصیل وتشریحی موجب صداع اولاجق مادی ، معنوی برچوق اسبابدن دولایی میدانه شایان اهمیت هیچ برشی چیقارامیارق اپجه اوزون برتعطیل مجبوری یه دوچار اولدی .

فقط بواثناده آرتق حال طبیعی عودت ایدییور ، فجر آتینك لزوم اجتماعی قطعیاً محسوس اولیوردی . ینه بواثناده ، فجر آتی اطرافنده ، استقباله دوغرو ایلریله یه مدیکی ایچین ماضی یه ربط قلب ایله ین بعضی متصلفلردن مرکب برکتلهٔ معارضین تشکل ایدییور ، رسملی کتاب ستونلرنده ظاهراً خیرخواهانه هجوملر اجرا ایدیلیوردی . ایشته ینه بوصیرالرده ایدی که آرتق فجر آتی ده برصورت جدیه و قطعیه ده تشکل ایده رك ثروت فنونه یازی یازمغی درعهده ایتدی و بویله جه آرتق حقیقی بردورهٔ مساعی یه کیرمش اولدی .

حیات ادبیه نك اولدجه جانلانمغه یوز طوتدیغی بوصوك دورهٔ ادبك تاریخچهٔ وقایعنی : تصفیهٔ لسان مناقشه لرینی ، رسملی کتاب سرمحرریله یعقوب قدری ورفیق خالد بیننده کی « صنعت واخلاق » مسئله سنی ، براز صوكرا رسملی کتاب محرر سرستونیله آرامزده آچیلان « صنعت وتقلید » مناقشه سنی ؛ کذلك بواثناده ادبیات جدیده کتبخانه سی اجزاسندن انتشار ایدن « احتضار ، بیاض کولکه لر ، عاشقانه ، لیال کریزان ، حج یولنده ، بحران ، فردی وشرکاسی ، پنجه ، حیات حقیقیه صحنه لری » وفجر آتی کتبخانه سنك اجزای منتشره سی اولان « تمثال عشق ، روح بی قید » کبی ، قیمتدار برچوق آثار ادبیه یی ـ حقلرنده هیچ برمطالعه درمیان ایده میه رك ـ مسکوت عنه کچه جکز . چونکه بونلر حقنده لایقیله ایراد مطالعات ایده بیلمك ایچین بویله اوفاق برمقاله دکل ، بویوك برجلد یازمق ایجاب ایدر ...

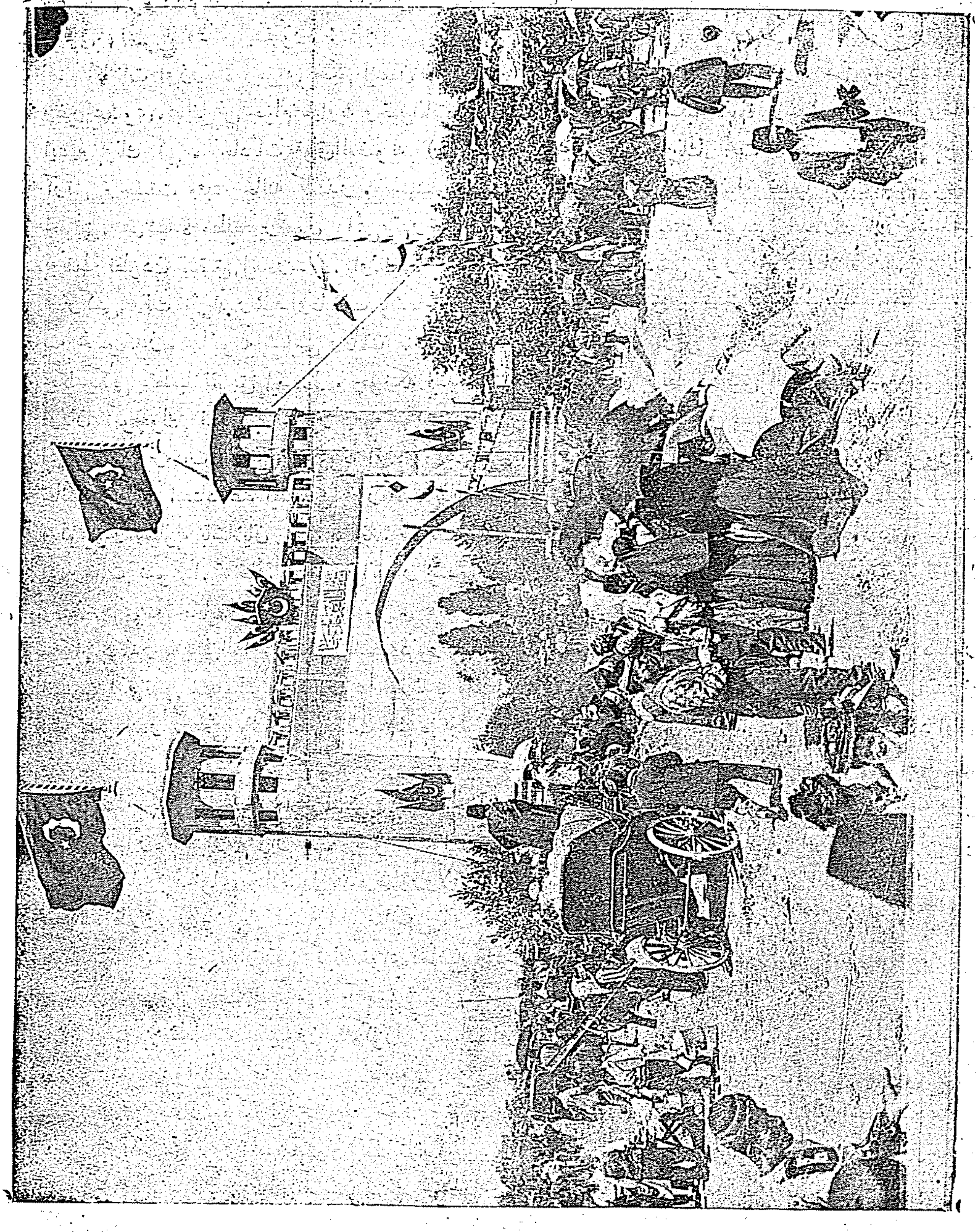

(١٠ تموز ، ١٣٢٥) شیشلیکارنده حریت ابدیه تپه‌سنده طاق ظفر

بوسنه‌نك اك مهم واك شايان دقت حادثهٔ ادبیه‌سی ، هیچ شبهه‌سز ، نسل حاضرك اك بلند برسیمای صنعتی اولان احمد هاشم بكك « روح بی‌قید » فرصتیله یازدیغی مقاله ایله باشلایارق الیوم امتداد ایتمکده بولونان « یکیلر ، اسکیلر » مسئله‌سیدر . داها اپچه برمدت دوام ایده‌جکی ملحوظ اولان بومسئلهٔ ادبیه‌نك بالعموم منتسبین ادبجه دور ودراز بادئ قیل وقال اولمقله برابر مع‌التأسف برچوق سوء تفهملره وحتی

پك چوق كره عدم تفهملره معروض قالديغني كورديكم ايچين ، بو « يكيلر ، اسكيلر » مسئلهٔ معضله‌سنى براز تدقيق وتشريح ايتمك ايستيورم :

كائنات اوزرنده اجراى حكم ايده‌ن اك بويوك قانونلردن برى قانون تكاملدر . هر موجود عضوى وغير عضوى، بالفرض اجرام سماويه وحيوانات، بوقانونك زير تحكم واستبدادنده بر تبدل دائمى‌يه معروضدر. ايشته بونك كبى ، حادثات فوق العضويه (اجتماعيه) نك‌ده عين قانونك تحت حكمنده اولدوغى بوكون آرتق برحقيقت مثبته حالنه كلمشدر . سپنسروتانك امثلهٔ مختلفه سرد واتيانيله قطعياً اثبات ايتدكلرى بو حقيقتى، هرشيده مطلقا برتحول دائمى وتدريجى حكمفرما اولدوغى حقيقتنى درپيش ايده‌رك تاريخ ادبياتمزى بونقطهٔ نظردن تدقيق ايده‌رسه‌ك، اونك‌ده بو قانونك خارجنده قالماديغنى كوروروز . مثلا « ويسى » نك « نركسى » نك نثريله رشيد وعاكف پاشالرك نثرى آراسنده‌كى فرق ، فوق العاده واضح اولمامقله برابر ينه محسوسدر . حالبوكه شناسى وكمالك منثوراتنى تدقيق ايده‌رسه‌ك آرتق « نثر ويسى » نك ساحهٔ ادبياتدن چكلديكنى قطعيا تفريق ايده‌رز . چونكه ابتدا ، آنجق دور بين برنظر تدقيق ايله آ كلاشيلماسى ممكن اولان كوچوك فرقلر برلشه برلشه ، نهايت، واضح وعظيم برحفرهٔ فروق ميدانه كلمشدر . كمالك نثرى اپى اوزون برمدت ناثرلرمزه نمونه اولدى؛ هركس او زمانك نثرينه استاد اولارق كمالى كوستريوردى. حالبوكه كمالك استاد عد ايدلديكى بو زمانده بيله نثر ياواش ياواش اونك نفوذندن قورتوليور، سركذشته وكوچوك شيلرله باشلايان تحول ، خالد ضيانك ايلك اثرلريله باشقا برمجرا آلمغه يوز طوتيوردى. نهايت، اپى برمدت صوكرا، « مائى وسياه » انتشار ايتديكى زمان آرتق واضحاً كورولدى كه، كرك لسان، كرك افكار وقتيله « نمونهٔ حكايه» عد ايديلن « جزمى »يه هيچ‌ده بكزه‌ميوردى. بوحادثه‌نك اسبابنى استكناه اوقدر مشكل دكلدر . « فى الواقع حقايق فلسفيه‌دندركه ادبياتك برنقطهٔ ثابته‌ده مدت مديده آرامى ممكن دكلدر . ادبيات ايكى نسل متعاقبك مدت مجموعهٔ حياتنده مطلقا يا برتحول تدريجى ايله ترقى ياخود ينه برتحول تدريجى ايله تدنى ايدر . حتى يالكز برنسلك النده بولوندقجه بيله تحولدن خالى قالمازسه‌ده بوتحول برمعتاد اوقدر بطى ، خفيف ، اوقدر تدريجيدركه حس اولونا بيله‌جك برمرتبه‌يه نادراً رسيده اولور . فقط برنسلدن ديكر نسله كچركن ، نسل آتى نسل سابقدن ميراث قلمى‌يى آليركن ادبياته مطلقا كرك درجهٔ شدت وكرك كيفيات سائره اعتباريله وارثلرك خصوصيت امزجه‌سنه تابع براعتدال نسبى عارض اولور . زيرا بتون ملكات عقليه برهواى متلاطم ايچنده صاوروولان ياپراغه بكزه‌ر ؛ ياصعود ويا سقوط ايده‌ر ؛ فقط اولديغى نقطه‌ده طوره‌ماز . آثار ادبيه ايله مناسبتى اك قوى اولان خيال ايسه عوامل فكريه‌نك اك نازكى ، اك هوسكذارى، اك بيقراريدر: كرك قواى دماغيه وكرك بوقوتلرك محصول معنويسى اولان شيلر ـ كه بريسى ده ادبياتدر ـ قطعياً توقف ايده‌مز . آنجق يا ترقى ياخود تدنى ايده‌بيلير . [*] »

ايشته بومطالعات مصيبه‌دن پك كوزل مستبان اوليوركه برچوق مؤثراتك تحت تأثيرنده بولونان ادبيات، او مؤثرات وعواملك تحوليله طبيعى دوچار تحول اولور . فلسفهٔ صنعته تعلق ايده‌ن بو خصوصى بوراده طبيعى دور ودراز موضوع بحث ايتميه‌جكز؛ يالكز شونى بيان ايله اكتفا ايده‌لم كه نديمك اشعار شوخانه‌سى ناصل ابراهيم پاشا دورهٔ سفاهت وشطارتنك مولودهٔ ظريفه‌سى ايسه، اديب وطنپرور كمالك نوميد وپرخسران فريادلرى‌ده عبدالحميد سلطنت خائنانه‌سنك برمحصلهٔ بدبينيسيدر. كذلك، فكرت وخالد ضيا نسلنك بالعموم آثارنده مشهود اولان اداى حزن وملال، اوزمان برمحشر آلام اولان وطنمزك هركوشه‌سندن يوكسه‌لن ئولو ومريض كريه‌لرك برعكسندن باشقا هيچ برشى دكلدى ؛ يشيل وپرحيات قيرلردن يوكسه‌لن نفخات اميد ايله دولو مسعود بر ياز آقشامى ، حياتك بوتون كوزه‌للكلرى روحه بخش انبساط ايده‌ركن، معطر بر راه اميد اوزرنده قوشان شاعرلر :

[*] جناب شهاب الدين

فقط نیچون بو کوزل یول صوکنده براوچورومم ،
یازیق دکلمی بوتون ساحهٔ امل بویله ؟..
بو یول ، بوراه سعادتده ، آه قورقیورم ،
مؤبداً چیقاجق برخرابهٔ کسله ..

فقط نیچون بوکوزل یول صوکنده بر اوچورووم ؟

دیه دائما یأس فردایی ترنم ایده‌رلردی ؛ وبو ، پك طبیعیدی ...

ادبیات جدیده‌نك تأسسندن تخمیناً اون بش‌سنه‌صوکرا ، حریت مبجله‌مزك اعلانی ، حیات وشرائط اجتماعیه‌مزی ، طرز تحسس وتفکرمزی پك چوق دکیشدیردی. بناءً علیه آرتق ادبیاتك دوچار تحولات اولماسی ایجاب ایدییوردی . چونکه‌اسبابه‌عارض اولان تحولك آثارده‌ده برتحول‌حاصل‌ایتمسی ؛ یعنی‌برنباتك تولدی ایچین ایجاب ایده‌ن ارض واقلیمك ده‌کیشمسیله او نبات‌ناصل ده‌کیشیورسه ، براثرصنعتك وجوده کلمسی ایچین موجودیتی ایجاب ایده‌ن عوامل ومؤثراتك تبدلیله‌ده باشقا باشقا اثرلر میدانه کلمسی بوکون فلسفهٔ صنعتك بدیهیات اولیه‌سندن معدوددر .

فقط بویکی حرکت ادبیه‌یی وجوده کتیره‌جك اولانلر کیملردی ؟.. یکنظرده ، داها هنوز حیات صنعتلرینك دورهٔ کمالنده بولونان ادبای جدیده‌نك ، بویله یکی برحرکت ادبیه وجوده کتیره بیلمه‌لری پك موافق ومنطقیدر . حالبوکه اعلان حریتله برابر بوادبای جدیده‌نك معنیدار برسکوت محافظه ایلدکلرینی ، وحتی اسکی برماضیٔ صنعتی تخطرله ترنم ایده‌ن بعضیلرینك‌ده هیچ بر موفقیت کوستره‌مدکلرینی کوردك . مثال ایسته‌ینلره ، رباب‌شکسته شاعرینك « رجوع » ، « ماضی ـ آتی » کبی‌بر طاقم آثار متأخره‌سنی ؛ مائی وسیاه مؤلفنك « نسل اخیر » ینی ؛ وبوکا مماثل داها برچوق آثاری ارائه ایده‌بیلیرز .

ایشته آرتق‌بونك اوزرینه ، حادثات مشهوده‌نك‌بخش ایتدیکی‌براطمئنان تام ایله ، نسل سابقك‌افولنه قوللاندقلری لسانك عدم کفایتنه ، موضوعلرینك محدودیتنه قائل اولدق ؛ و « دونکیلرك مهیب وعقیم ابکمیتلرینك ماوراسنده برچوق ادبی عمرلرك احتضارینی کورورکن » آرتق اونلردن یکی برحرکت ادبیه بکله‌مك‌بی‌معنا اولاجغنه وادبیاتده وقوعبولاجق‌بویوك برتجددك آنجاق‌نسل‌اخیرطرفندن‌وجوده کتیریله‌بیله‌جکنه حکم ایتدك .

بوحکممزك مطالعات‌عندیه‌یه مبتنی اولمایوب بالعکس دلائل‌علمیه‌یه استناد ایتدیکنی اثبات پك‌قولایدر. جناب شهاب‌الدین بك افندینك یوقاریده نقل ایتدیکمز مطالعات مصیبه‌لری پك کوزه‌ل کوستریرکه ادبیات برنسلدن دیکر برنسله انتقال ایده‌رکن مطلقا دوچار تبدل اولور ؛ حالبوکه نسل حاضرك ادبای جدیده نامی ویریله‌ن نسل سابقدن میراث قلمی‌یی آلدیغی بوکون بدیهیاتدن اولدوغی ایچین ، شمدیکی ادبیاتك ، بعضی بینسزلرك‌ظنی کبی ، اسکیسنك براستطاله‌سی‌اولمایوب مطلقادوچارتبدل‌اولدوغی‌شبهه‌سزدر. بونك‌موجودیتنی اثبات ایده‌جك دیکر برشی‌ده ، نسل حاضری تشکیل ایده‌ن کنجلرك اوروپانك اون بش سنه‌دنبری دوچار تبدل اولان ادبیات وافکار علمیه‌سنه‌واقف اولملری، ومفکره‌لرینك‌الیوم بونظریات جدیده‌نك‌تحت تأثیر ونفوذنده بولنماسیدر .

تکامل ادبی حقنده افکار تامه‌یه مالك اولمایان برچوق ذوات ، ادبیات حاضره‌یی ادبیات سابقه‌دن آییران هیچ برخصوصیت وممتازیت ، هیچ برفرق بولنمادیغنی ، وآثار جدیده‌نك ، اسکی اثرلرك تقلیدندن باشقا برشی اولمادیغنی قطعیاً ادعا ایدییورلر . داها زیاده نسل‌حاضره منسوب‌اولمقله‌برابر نسل‌سابقه‌ده حائز نسبت عد ایدیله بیلن (بیاض کولکه‌لر) شاعرینك پك‌محق اولارق سویلدیکی کبی « کوزلرنده رنکلی بر کوزلکله کائناته باقارق هرشیئی عین رنکده کوره‌نلر کبی ، آثار حاضره‌ده شکل وفکره عائد هیچ بر

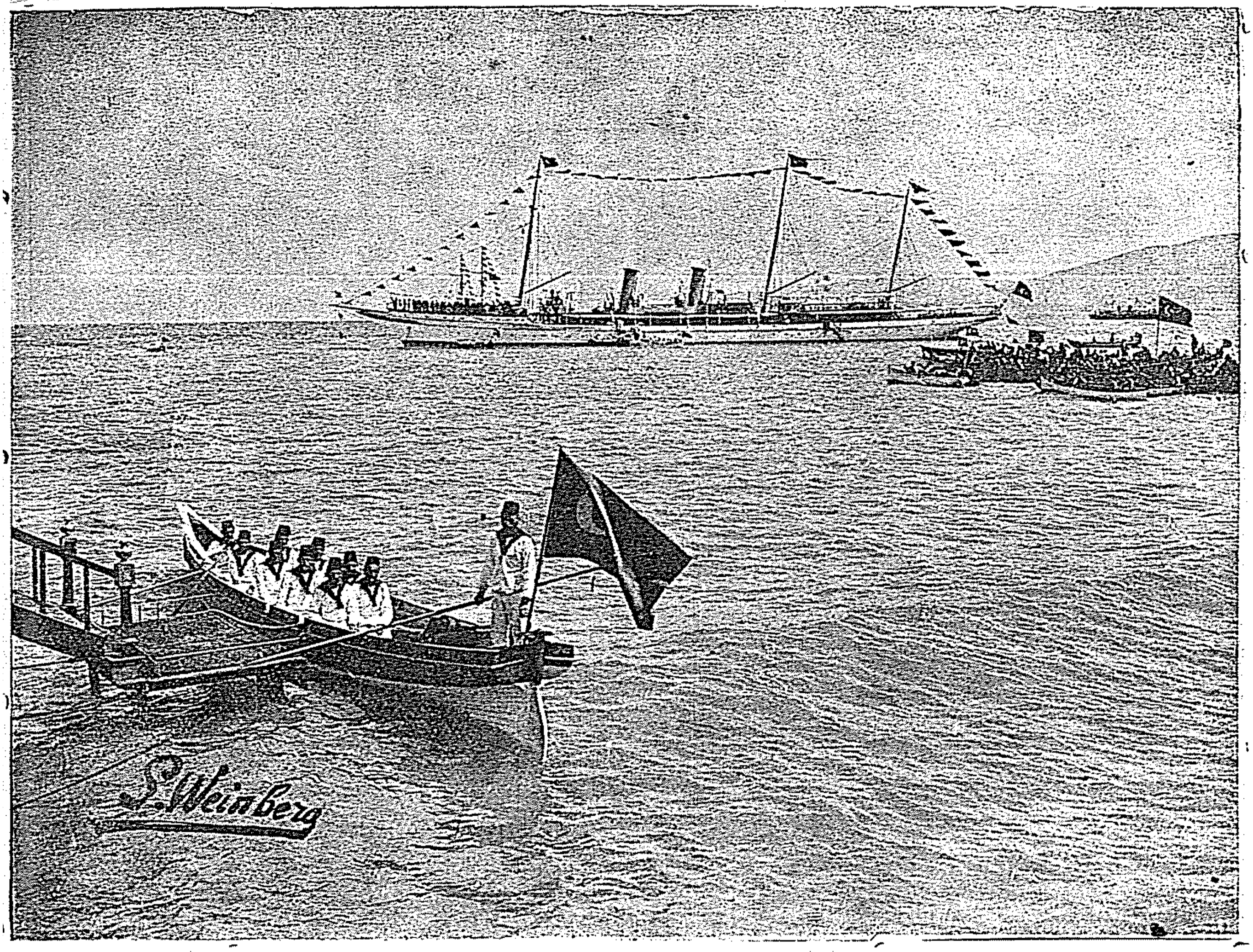

ذات شاهانه‌نك (آغستوس ١٣٢٥ تاريخنده) بروسه‌يه سياحتى ، مدانيه اسكله‌سنده ركوب شاهانه‌يه
مخصوص ارطغرل ياطى

فرق حس ايتميه‌رك نسل اخيرى ادبيات جديده‌نك براستطاله‌سى ، برذيلى كبى عد ايده‌نلره آرتق ادبيات ايله اشتغال ايتمه‌ملرينى توصيه ايتمه‌مك الكموافق برحركت اولورسه‌ده » بلكه باعث انتباه اولور اميديله بو اعتراضات واهيه‌يه قارشى بعض دلائل ومطالعات سرد ايده‌جكم :

بالعموم عناصر فكريه كبى ، بشريتك الك قيمتدار برعنصر فكريسى اولان ادبياتك‌ده راه تكامل اوزرنده تدريجى برروش منتظمه ايله ايلريله‌ديكنى بعض دلائل فلسفيه ايله برلكده بوقاريده سرد واتيان ايله‌مشدك ؛ هر هانكى برملتك تاريخ ادبياتنى تدقيق ايده‌رسه‌ك ايده‌لم ، بوقاعده‌نك دائما برجاى قبول بولديغنى كوره‌جكز. بالفرض بزم شوصوك اللى التمش سنه‌لك تاريخ ادبياتمزى نظر تدقيقدن كچيره‌جك اولورساق، «محنت كشان» ناظمى عزت منلا، واصف اندرونى كبى مكتب عتيق افرادى ايله شناسى ، كمال آراسنده «ننى» و « حيات» منظومه‌لرى صاحبى پرتو پاشايى ، حتى كاظم وضيا پاشالرى ، حق بكى ، عونى بكى بولا بيليرزكه ، بونلرك دست صنعتنده اشكال قديمه‌دن چيقمامقله برابر حاوى اولديغى افكار وحسيات نقطهٔ نظرندن براز يكيلشمش عداولونا بيلن شعر، بالخاصه كمالك غيرتيله تدريجاً براز داها كسب تجدد ايتدكدن صوكرا ، آنجاق عبدالحق حامدك دست دهاسنده اسكيلردن تماميله آيرلمش ، و« اوروپا » مكتبى آنجاق حامدك اثرلرى سايه‌سنده تأسس ايتمشدر . حالبوكه ساحهٔ ادبياتده حامدك ظهورينه قدر، كمالك يازديغى قصائد و غزليات « ادبيات عتيقه » واديسندن محسوس بر صورتده تباعد ايده‌مه‌مشدى . كذلك ، فكرت وخالد ضيا نسلنك تكمل فكريسنده ، « ادبيات جديده » نك ظهورنده ـ شعرلرندن زياده بلكه‌ده تنقيدات وتدريساتيله ـ مدخلدار

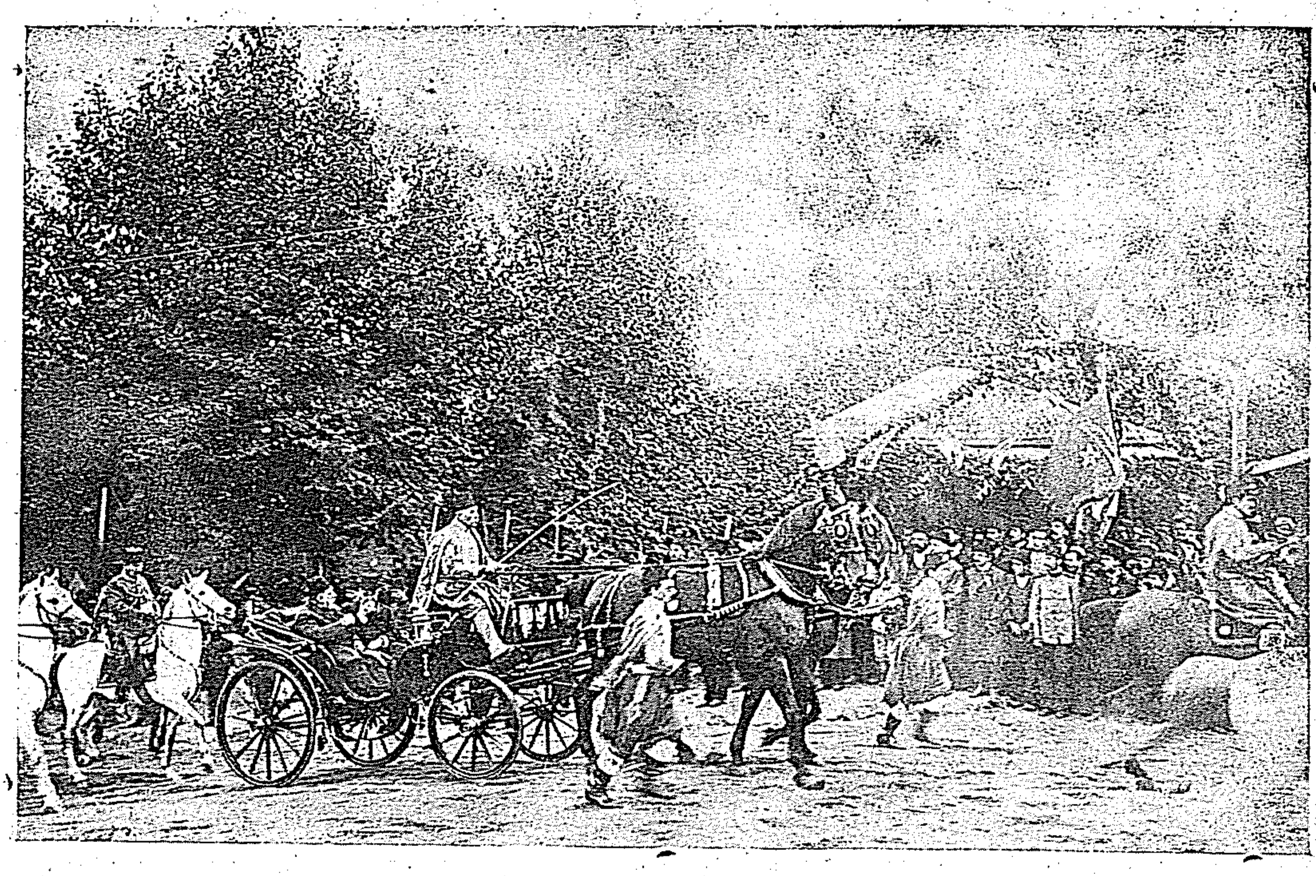

ذات شاهانه‌نك (تشرین‌اول ۱۳۲۵ ده) اجرا ایتدکلری ازمیت سیاحتی، استاسیوندن کوشکه کیدر ایکن

بولونان استاد اکرمك ایلك مجموعهٔ اشعاری ، اوفاق براثر تجدد اولمقله برابر، ادبیات عتیقه‌یی پارلاق وقطعی برصورتده دوچار تزلزل ایده‌جك برماهیت مجددانه‌یی حائز کلدی . حالبوکه صوکرا ، زمزمه‌لر ، تقدیر الحانلر ، پژمرده‌لر ، ادبیاتمزده جداً بویوك برتحول وتجدد وقوعه کتیردی ...

حامد واکرمی تعقیب ایده‌ن « ادبای جدیده » یه کلنجه ، اونلرك ایلك اثرلرینی، مثلا جناب شهاب الدینك « طامات » ینی ، خزینهٔ فنونده‌کی آثارینی ، توفیق فکرتك ترجمان حقیقتده ، معلوماتده‌کی شعرلرینی نشر ایده‌رك حامد واکرمی برصورت مطلقه‌ده تقلید ایتدکلری زمانی مسکوت عنه کچیورم ؛ فقط بو ادبای جدیده‌نك او وقتدن ایی برمدت صوکرا ، ادبیاتده برتجدد وجوده کتیرمکه باشلادقلری زمان یازدقلری اشعاری آلیرساق، بوتحولك نه‌قدر آز وغیر محسوس اولدوغنی پك واضح برصورتده آکلارز . ایشته برقاچ مثال :

سر کرم وصال اولورکن اغیار
هجرك ایله منسلب حضورم ،
ای حسنی قصورسز اولان یار
بیلسه‌م عجبا نه‌در قصورم ؟

بن رحم نصیبه منتظرکن
احکام نصیبك‌ك غریبی
دور ایلدی دست شفقتکدن
کوکلم کبی طفل بی نصیبی .

دنیاده سعادت وفلاحم
برلطفکه منتظرکن ای ماه
آهم کبی الك قوی سلاحم !
مهجور ترحمکدر ایواه (الخ...)

جناب شهاب الدین

انسان ـ زمان اولورکه ـ آرار حزن وشوقنه
رقتلی برندیم تأثر .. خفی ، عیان ؛
بعضاً طویولیور شو بکانك ده ذوقنه
« بن آغلیورکن آغلاسه یاغمورله آسمان ؛
برلکده آسمان وطبیعتله آغلاسام . »

کولمش ... نه آکلارم کولوشندن چیچکلرك ؟
بن کریهٔ محبتمی ترك ایدرمی یم ؟
آه ایسترم اوکنده اودیدار انورك
« کریه‌م اورتبه کسب صمیمیت ایتسه‌کیم
برمبتلی کوکلده‌کی رقتله آغلاسام ! »

توفیق فکرت

بوتون بومثاللرده کورولیورکه ادبای جدیده شعرده بر تجدد وجوده کتیرمکه باشلادقلری زمان ، داها هنوز اکرم وحامدك نفوذندن تماميله قورتولامامشلر ، و برچوق اثرلرینی اونلری تقليداً وجوده کتیرمشلردر . صوکرا ، ادبای جدیده‌نك و بالخاصه رباب شکسته شاعرينك ثروت فنونك ايلك جلدلرنده‌کی بسیط وابتدائی، وصنعت حقنده هیچ بروقوف جدی‌یه مالکیتی تضمن ایتمه‌ین مصاحبات ادبیه‌سی، اونلرك فکرأده استاد اکرمك وضع ایتدیکی قواعد ادبیه خارجنه چیقامادقلرینی کوستریر . حتی اوقدرکه، ادبای جدیده اسکی ادبیاتدن واضح بر صورتده آیرلدقلری زمان بیله ، اسکی ادبیاته منسوب اولان پك چوق ذوات و بلکه‌ده اسکی نسلك استادلری بونی قبول ایتمه‌مشلر ، واونلری اسکی نسلك بر استطاله‌سی عد ایله‌مشلردر .

مع‌مافیه بوبرغلط حس طبیعیدر ؛ چونکه ادبای جدیده آغیر ومنتظم آدیملرله ادبیات سابقه‌دن یواش یواش آیرلمشلردر ؛ ونهایت مقدما ادعا ایلدکلری استقلاللری هرکس طرفندن‌ده تسلیم ایدلمشدر . بوکون « رباب شکسته » ایله « زمزمه » آراسنده‌کی بویوك، پك بویوك برفرقك موجودیتنی کورمه‌مك ایچین عادتا کور اولمق ایجاب ایدر . چونکه بوایکی اثر ادبینك یکدیکرینه مناسبتلری، ایکی قرده‌ش آره‌سنده‌کی دکل ، براوغل ایله برپدر آراسنده‌کی مناسبتك عینیدر .

وقایعك بوطرزغریب تسلسلی نظراعتباره آلیناجق اولورسه ، بوکون اسکی برسلسلهٔ وقایعك یکیدن تحدثنه باشلادیغنه حکم ایتمه‌مك قابل اولماز . نسل جدیدادبك شبهه‌سز الك شایان دقت والك متفکر سیمالرندن بری اولان احمد هاشم بکك «روح بی‌قید» فرصتیله یازدیغی برمقاله ، تحدثه باشلایان بوسلسلهٔ وقایعك ابتداسی اولدی . بومقاله ، مملکتمزده ادبیات حقنده‌کی غایه‌لرینی توحید ایتمش اولان یکی برزمرهٔ ادبیه‌نك[*] موجودیتنی ، وبوزمره‌نك آرتق نسل سابقك مولوداتیله تطمین احتیاج ایده‌میه‌رك ادبیاتده برتجدد ایقاعنه باشلادیغنی سربست وآچیق برلسان ایله آکلاتیوردی . مقالات و مصاحبات آتیه‌مزده دور ودراز تشریح واثبات ایده‌جکمز بوکبی برچوق حقایقك هیچ انتظارایدلمدیکی برزمانده، واولدقجه سرت وشدید برصورتده میدانه چیقاریلماسی، مسئله‌ده علاقه‌دار اولانلری زیاده‌سیله اغضاب ایتدی ؛ وهرطرفدن شدید برطوفان اعتراضات باشلادی . بوقاریدن بری سرد ایلدیکمز برچوق حقائق علمیه ودلائل مثبته موشکاف برنظر تحلیلدن کچیریلنجه ، سرد اولونان اعتراضلرك نه‌قدر محروم قیمت واهمیت اولدوغی آکلاشیلیر ؛ فقط مسئله‌یی بوسبتون توضیح ایچین ظاهراً محق کورونن اهمیتسز بعضی اعتراضاتی داها حادهٔ تدقیقدن کچیره‌جکز :

اولا : ادعا ایدیلیورکه شیمدیکی ادبیات ، ادبیات جدیده‌نك محروم اهمیت تقلیدلرندن عبارتدر ؛ وشیمدیکی حالده داها هیچ برشخصیت ممیزه‌یه مالك دکلدر .

بوسؤالك جوابی پك بسیطدر ؛ زیرا داها مصاحبه‌مزك ابتداسنده ، ادیب متفکر جناب شهاب الدین بك افندینك سرد ایتدکلری مطالعات مثبتهٔ علمیه‌یه ابتناءً ، ادبیاتك برنسلدن دیکرنسله کچرکن مطلقا — کرك ترقی ، کرك تدنی — مهم بر تحوله دوچار اولاجغنی کمال وضوح وقطعیتله اثبات ایله‌مشدك . بوکون وجوده کلمکه باشلایان یکی ادبیات ، اسکی ادبیاتدن تماماً آیری برشی دکلدر ؛ ادبیات سابقه ایله اکرم وحامدك تأسیس ایتدکلری مکتب ادب بیننده ناصل برمناسبت وارسه ، ادبیات حاضره ایله « ادبیات جدیده » نامی ویریلن دونکی ادبیات آراسنده‌ده عینی فرقلر واردر . بوفرقلرك موجودیتی بوکون تماميله محقق اولمغله برابر ، هرکسك اونلری کورمه‌مسی، داها هنوز قطعی وپروضوح برشکل آلامامالرندن نشئت

[*] بعضیلری غایت فاحش برمحاکمهٔ منطقیه اثری اولارق « فجرآتی » ایله بوزمره‌یی عینی شی ظن ایدییورلر . حالبوکه « صنعت شخصی ومحترمدر » دستورینه رعایت ایده‌ن فجرآتی ، ادبیات حقنده‌کی غایه‌لرینی توحید ایتمه‌مش ذواتدن عبارت برهیئت مختلطه‌در . بوهیئتده ، برشخصیت صنعته مالك واادبیاتده لزوم تجدده قانع اولانلر بولوندوغی کبی ، اسکی استادلری تقلید ایده‌ن ولزوم تجدده قائل اولمیانلرده پك چوقدر .

ایدییور . حالبوکه بوقصور بزم دکل ، زمانکدر . کیت کیده طبیعی بوفرقلر چوغالارق یکی ادبیاتک خطوط ممیزه‌سی‌ده تماماً وواضحاً تعین ایده‌بیله‌جکدر. نته‌کیم ادبای جدیده‌نك ، عالم‌ادبیاتده برتجدد وقوعنه چالیشدقلری ایلك دوره‌ده یازدقلری اثرلر ، حامد واکرمك آثارندن شکل ولسان اعتباریله پك آز فرقلی ایدی ؛ حالبوکه یاواش یاواش اوفرقلر چوغالارق نهایت ایکی‌نسل آراسنده‌کی حفرهٔ فروق ، عادتا بویوك برکرداب حالنه کلدی .

بوکون بزده عینی‌حالده‌یز . داهادورهٔ تجددك ابتداسنده اولدوغمز ایچین اثرلرمزك بویوك برقسمی دورهٔ تردد وتجربه‌یه عائد ، وبناءً علیه اسکی استادلرککندن همان‌همان تماميله فرقسز بولونیور. حالبوکه بواثرلرمزك خارجنده — شیمدیلك ولوکه محدودالمقدار اولسون — بعض اثرلرمز ، اصل کندی شخصیت صنعتمزی کوستره‌ن اثرلرمزوارکه ایشته‌اونلربزم بردورهٔ تجددك‌ابتداسنده ، شدید برانقلاب‌ادبی اجرا ایتمك‌اوزره بولوندوغمزی کوستریور... ایشته‌احمدهاشمك « یوللر، شعرقر، کندیمه، رشد،اوبلده » کبی‌شعرلری، ایشته‌تحسین ناهیدك « زهره » سی، ایشته شهاب‌الدین‌سلیمانك «فورطنه، قیرق‌محفظه،باطاقلق،» کبی مولودات‌نفیسه‌سی ، ایشته یعقوب‌قدرینك «باصقین»ی، ایشته فاضل‌احمدك «زهرقطره‌لری»، ایشته‌رفیق خالدك«جرخواجه‌سی» ... وبن امینم‌که « ادبیات‌جدیده » داها ایلك آن تأسسنده دکل، حتی صوك‌ادوار تکاملنده‌بیله بوقدر نفیس‌ومکمل‌اثرلر میدانه قویامادی... ادبیات جدیده‌ده بویله اثرلرهیچ یوقدر دیمك ایسته‌میورم ؛ یالکز شونی‌ادعا ایدییورم که بوکبی‌اثرلر، اونك کتلهٔ عظیمهٔ آثاری آراسنده‌بیله پك‌نادردر. هله ایلك دورهٔ تأسسنده وجوده کتیردیکی آثار ، بوتعداد ایتدیکم بدیعه‌لرله مقایسه اولونورسه ، حتی « طفلانه » عد اولونمق تهلکه‌سنه بیله‌معروض قالابیلیر . شوحالده کورولیورکه جداً حائزمزیت وهرحالده اسکیسندن فکراً ولساناً داها مترقی برنسلك ایقاعنه باشلادیغی بویوك برانقلابك مادیسنده بولونیورز . بونی انکار ایچین ، انسانك یاکور ویاخود عرضکار اولماسی ایجاب‌ایدر . بعضیلری، اون‌بش سنه‌دن آز برزمان ظرفنده ادبیاتك بزم ادعا ایتدیکمز درجه‌ده ترقی وتحولنی غیر ممکن وتکامل تدریجی قاعده‌سنه مخالف بولویورلر . حالبوکه شوراسنی نظر اعتباره آلمیورلرکه بوکون نسل جدید ادبمزك پیش تتبع واستفاده‌سنده واسع ومکمل براوروپا ادبیاتی وار ؛ ترقیات فکریهٔ بشریه‌یی لایقیله تعقیب ایدن بوزمرهٔ ادبیه افرادی، بوکون پرورده ایتدکلری افکار ومطالعاتی یالکز فکرت وخالد ضیا نسلنه دکل، بلکه، دنیانك بوتون متمدن ومتفکر کنجلری کبی ، انسانیتك ترقیات حاضره‌سنه مدیون بولونیورلر . بناءً علیه « اوزون برتوقفدن صوکره اویانان، وچوق ، پك‌چوق کریده‌قالدیغنی آکلایارق تلافیٔ ایام‌ایچین راه‌تکامل اوزرنده عادتاقوشمق مجبوریتنده‌بولونان مملکتلرده ، عصرلر وظیفه‌لرینی قسماً سنه‌لره ترك‌ایدر ؛ واوزان عصرلری بربرندن آییران اوچورومقلر ، سنه‌لرك آراسنده املا ایدیله‌مز بوشلقلرینی تمدید ایدرلر .. »

خلاصه ، بوتون بودلائل وبراهینه قارشی ، حالا یکی‌برانقلاب‌ادبینك مبادیسنده بولوندوغمزی انکار ایتمك، ظن ایده‌رسه‌م غیظ وحسددن، یاخودقابلیت فهمیه‌نك‌فقدانندن‌باشقا هیچ‌برشیئه عطف‌اولونامز..

کوپریلی زاده

محمد فؤاد

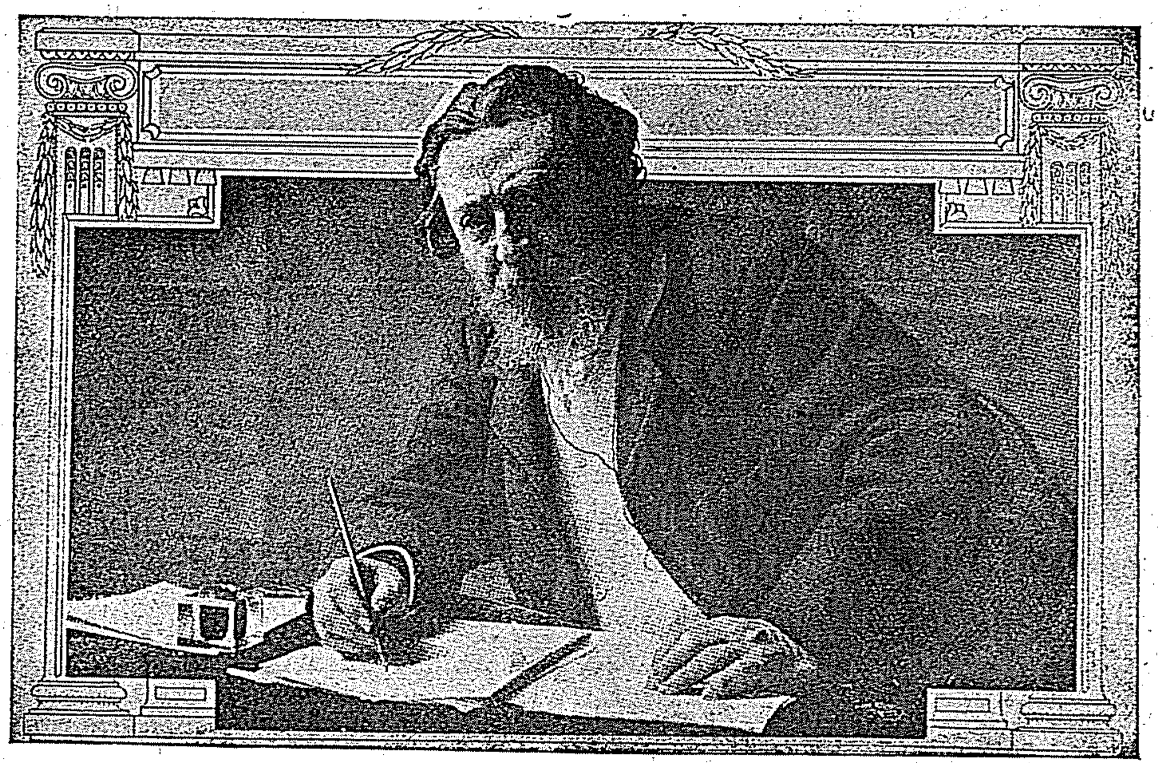

فرانسه مشاهیر شعراسندن متوفی قاتول منده‌س

اعلان حربمزدن بری بوسنه وفات ایدن مشاهیر ادبا

قاتول منده‌س

پارناس مسلك ادبیسنك مؤسسلرندن وفرانسه‌نك اك بیوك شاعرلرندن اولان قاتول منده‌س (۱۸٤۱) ده (بوردو) شهرنده تولد ایتمشدر. (۱۸۵۹) ده پارسه گلمش و «ره‌وو فانته‌زیست» ی ومؤخراً « پارناس قونتانپوره‌ن » اسمنده‌كی رسالهٔ ادبیه‌یی تأسیس ایله‌مشدر. ایكنجی ایمپراطورلق دورهٔ عقامتنده موجود اولان یكانه محفل ادبینك رئیسی منده‌سدی. « فیلومه‌لا » كبی نفیس برچوق شعر مجموعه‌لری ، (سقاررون، ویه‌رژ داویلا ، غلاتینی) كبی فوق‌العاده مرغوب ومشهور منظوم پیه‌سلر ، برچوق حكایه ورومانلر ، تنقیدلر نشر ایله‌مشدر. (۱۸۹۳) دن بری (ژورنال) ده تیاترو وموسیقی منقدلكی ایتمكده ایدی. عصرینك بالعموم ادبا ومحررینی طرفندن بیوك بر شاعر وتماشا نویس اولمق اوزره طانینان منده‌س ، عینی زمانده بیوك برحكایه نویس ایدی. اخیراً ، بر شمندوفر قضاسی نتیجه‌سنده فجیع برصورتده وفات ایتمش ، وبو حادثهٔ الیمه ، بوتون عالم ادبیاتی غریق یأس واسف ایله‌مشدر.

متوفی مارکی قوستادو بوروغار .

مارکی قوستادو بوروغار

فرانسه‌نك كچن سنه غائب ایتدیكی ارباب فضل وعرفانك

اڭ مهملرندن بری ده مورخ ادیب مارکی قوستا دوبوروغاردر . (قرال شارل البرك گنجلکی) و (قرال البرك صوڭ سنه‌لری) نامنده‌کی آثار نفیسه‌سیله کسب اشتهار ایده‌ن بو مورخ ١٨٩٦ ده « قامیل دوسه »نك یرینه اقاده‌می‌یه قبول اولونمشدی . وفاتی عالم علم وعرفان ایچون جداً باعث تأسفدر .

فرانسه آقاده‌میسی اعضاسندن ژان ریشپه‌ن

آقاده‌می‌یه قبول اولنانلر

ژان ریشپه‌ن

اطبای عسکریه‌دن برینك اوغلی اولوب (١٨٤٩) شباطنڭ دردنجی گونی جزایرده کائن «مه‌ده‌آ» بلده‌سنده تولد ایتمشدر . (١٨٥٩) سنه‌سندن (٦٨) سنه‌سنه قدر (ناپولئون دوئه‌وشارلانی) مکتب اعدادیسنده تحصیله مباشرت و(٦٨) ده پارس دارالمعلمین عالیسنه دخول ایده‌رك (٧٠) ده ادبیاتدن مأذون اولدقدن صوکرا (١٨٧٠) محاربه‌سنده عساکر معاونه‌سلکنه داخل اولمشدر. ناپولی وبوردوده صیره‌سیله معلملك ، کمی طائفه‌لکی ، حماللق واودونجیلق کبی برطاقم شیلرله اشتغال ایتمش ، و (٧٧) ده نشر آثاره باشلامشدر. اولا ایکی کوچك غزته‌ده بعض مقالات نشر ایتدکدن صوکرا (٧٩) ده (بیلدیز) نامیله برپیه‌س یازمش و بو پیه‌سی بالذات کندی اوینامشدر .

ریشپه‌ن مؤخراً یاواش یاواش کسب اشتهار ایده‌رك (دیلنجیلرك خانه بردوشلرك شعری) ، (نوازشلر) ، (کفرلر) ، (دکز) ، (قالدیریم) (اوکسه) ، کبی برچوق آثار نفیسه نشر ایله‌مش واخیراً (آندره توریه) نك یرینه اقاده‌می‌یه قبول اولونمشدر .

اوصلانمش وکچکمش بر رومانتیك اولان ریشپه‌نك ، دیلنجیلرك شعری نام اثرینی ، منقد شهیر کوستاو لانسون حقیقی شعره برمثال اولمق اوزره کوستریبور .

فرانسه آقاده‌میسی اعضاسندن شاعر ژان ئه‌قار

ژان ئه قار

ژان ـ فرانسوا ـ ويقتور ـ ئه‌قار (١٨٤٨) سنه‌سی شباطنك دردنجی كونی تولونده تولد ايتمشدر . اون دوقوز ياشنده (ژون قروايیانسن) اسمنده‌كی ايلك مجموعهٔ اشعارينی نشر ايتمش و بونكله شهرت قازانمشدر . پارسه او زمان بوكتابی ظانتديران (سيه‌قل) غزته‌سی منقدی (لوئی ژوردان) اولمشدر . پك آز زمان صوكرا (وار) آقاده‌ميسی بر اجتماع عموميسنده كنج شاعری اعضاسی آراسنه قبول ايتمشدر .

بو زماندن اعتباراً ژان ئه‌قار همان هرسنه معرض انتقاد عمومه يكی بر اثر قويمشدر . (اوقله‌ر دو لالون) ١٨٦٩ ده پارسده اوينانمشدر .(١٨٧٢) ده قومدی فرانسزده (ماسقاريل) اسمنده بر اثری اويناتمش وموفقيت قزانمشدر .

بوندن صوكرا نشر ايتديكی بعضی اثرلری اقاده‌می طرفندن مظهر مكافات اولمش و(لژيون‌دونور) ك (قروا) سنه نائل اولمشدر . (سيميليس) نامنده‌كی درت پرده‌لك منظوم درامی و(كوچكلرك كتابی) نام مجموعه‌سی بويوك بر رغبت قازانمش واـ زياده (لوپه ر لوبونار) و (عيسی) اسملی اثرلرنده احراز موفقيت ايله‌مشدر . برايده‌آليست اولان ئه‌قار ، دائما يوكسكلرده طولاشير، رنكلی ، ايشله‌نمش، سحار اسلوبيله برنجی درجه‌ده برمحرر ، بر شاعردر . بناءً عليه اخيراً آقاده‌می فرانسه‌زه قبولی بوتون منتسبين ادبی ممنون ايتمشدر.

١١شباط١٣٢٥ تاريخنده ثروت فنونده نشراولنان

فجر آتی انجمن ادبيسی بياننامه‌سی

شيمدی‌يه قدر مملكتمزده « ادبيات » كلمه‌سنك حائزاولديغی اهميت وجديتی آكلايان ، وبواهميتی خلقه افهام ايدن ، تردد ايتمه‌دن سويليه‌بيلرزكه ، پك آز كيمسه كلمشدر . تاريخ ادبيمزی تدقيق ايدرسه‌ك ، الك پارلاق دوره‌لرده بيله ادبياتك بوتون احاطهٔ معناسيله آكلاشيلوب آكلاتيلماديغنی كورورز . اونك ايچون بزده صنعت وادبيات بوش وقتلرك برهمدم لطيفی اولمقدن پك‌فضله براهميت آلامامش، وبونلرك ناصل تربيهٔ حسيه‌نك تكاملنه خدمت‌ايتمك طريقيله برملتك پيشوای ترقياتی اولديغی تقدير ايديله‌مه‌مشدر؛ ادوار قديمه‌دن آيريلوب عصر حاضره دوغرو كلنجه ياواش ياواش صورت تلقينك براستحاله‌يه اوغراديغنی كوروبورز . كمال بك وهمزمانلری برچوق مناسبتلرله بوخصوصده‌كی فكرلرينی سويلمشلردر . كمال بكك « ادبياتسزملت ديلسز انسان قبيلندندر » سوزی مشهوردر . فقط افكار عموميه‌نك آكلامامقدن وآكلامق ايچون هيچ برزهبر خيركار وجدی بولامامقدن متحصل لاقيديسنه بويله برجمله‌نك دواساز اولماسی البته ممكن دكلدر . بوزمانه مخصوص ادبياتلركده بوخصوصده خدماتی كورلمكله برابر عثمانلی افكار عموميه‌سنك بورهبری قطعی صورتده بولديغی‌تاريخ، اعتراف‌ايتمليكه ادبيات جديده‌نك كنج وفعال ذكالرينك ثروت‌فنون صحيفه‌لرنده ايلك تأسيس مسلك ايتدكلری زمانه تصادف‌ايدر. بوهيئت ادبيه‌نك اركانی، اومجموعه‌نك صحيفه‌لرنده محيطی تنويرايدن برمنظومهٔ مضيئه وظيفه‌سنی كوريبوردی. فقط حكومتك كيتدكجه آرتان ظلمی اونلرك قلملرينه ايلك ضربهٔ عنيف وقهاری ايندیردی. وبونلر ايلريده تكرار طوپلانمق اميديله هپسی طاغيلوب كيتديلر. حريتك اعلانيله يكيدن ضيالرينه انتظار ايدلديكی زمان ايسه، پك آز استثناايله ، آرتق اونلر اسكی مليكهٔ خيالری اولان صنعت وادبياته قارشی برسحاب لاقيدی ايله بورونمشديلر . بونی سويله‌مكله بزدن اول كلنلره اعتراض ايله‌مك آرزوسنده دكلز؛ زيرا اونلرك ادبياتمزه ايتدكلری خدمتی تقدير ايتمه‌مك ، هرحالده

قدرشكنلك اولور . بزاونلره ماضئ مسلكلرى ايچون تشكرايله حال واستقباله عطف نظر ايده‌جكز .

ايشته بواستقباله باقق عزم ونيتيله فجرآتى تشكل ايدييور. فجرآتى اعضاسى كنديلرينه هركسدن زياده ادبيات پرست وعزمپرور اولقدن فضله برقيمت واهميت عطف ايتمك جسارتنى آلامقله برابر تملنى آتدقلرى مؤسسه‌نك بوبيابان علم وادب ايچنده برسايه‌زار زمردين اولماسنه انتظاراً، شيمديلك اوروپاده‌كى امثالنك كوچوك برنمونه‌سنى تمثيل و ارائه ايتمه‌سنه چاليشاجقلردر. لسانك ، ادبياتك ، علوم ادبيه واجتماعيه‌نك ترقيسنه خدمت ايتمك ، آيرى آيرى شوراده بوراده تموايدن استعدادلرى سينه‌سنده جمع ايده‌رك اتحاد واجتماعك حاصل ايده‌جكى قوتله تكمله، مصادمهٔ افكارك پارلاته‌جغى بارقهٔ حقيقتله تنوير افكاره چاليشمق: ايشته فجرآتينك غايهٔ عزم ومرامى !

فجرآتى اعضاسنك ثمرات مساعيسنى احتوا ايده‌جك بركتبخانه تأسس ايتمك اوزره‌در . ادبيات جديده‌نك پارلاق ذكالرينه‌ده مطلع انوار اولمق مزيتنى حائز اولان ثروت فنون مجموعه‌سى ناشر آثاريدر .

بوندن باشقه مملكتمزك ترقيات فكريه وحسيه‌سنى تأمين ايده‌جك آثارمهمهٔ غربيه‌يى كندى اعضاسنه ومكافاتلى مسابقه‌لرله خارجدن انتخاب اولنه‌جق ذواته ترجمه ونشر ايتديرمك ، عمومى قونفرانسلر ويره‌رك خلقك سويهٔ ذوق ادبيسنك اعلاسنه ، حدود معلوماتنك توسيعنه چاليشمق ، ممالك غربيه‌ده‌كى مؤسسات مماثله ايله تأسيس روابط ومناسبات ايده‌رك مملكتمزك تموات ادبيه‌سنى غربه ، غربك انوارينى آفاق شرقه نقل ايده‌جك متين وعلوى برنائل وظيفه‌سنى كورمك فجرآتينك جملهٔ آمالندندر .

تنظيم وحكومته اعطا اولنان نظامنامه‌نك برصورتى ياقينده نشر اولناجقدر .

افكار منوره اصحابنك بوتشبث خيرى برنداى تشجيع وتقدير ايله قارشيلايه‌جغنه امينز . چونكه آجى براعتراف اولمقله برابر سويله‌مكدن چكينمه‌يزكه مملكتمزك علمه ، صنعته احتياجى پك شديددر. بواحتياجى تلافى ايچون آتيلاجق الك كوچوك آديم رهايه ، اعتلايه دوغرو آتيلمش ديمكدر ؛ وبوندن محروم اولمق معزز وطن ايچون اليم براوكسوزلكدر.

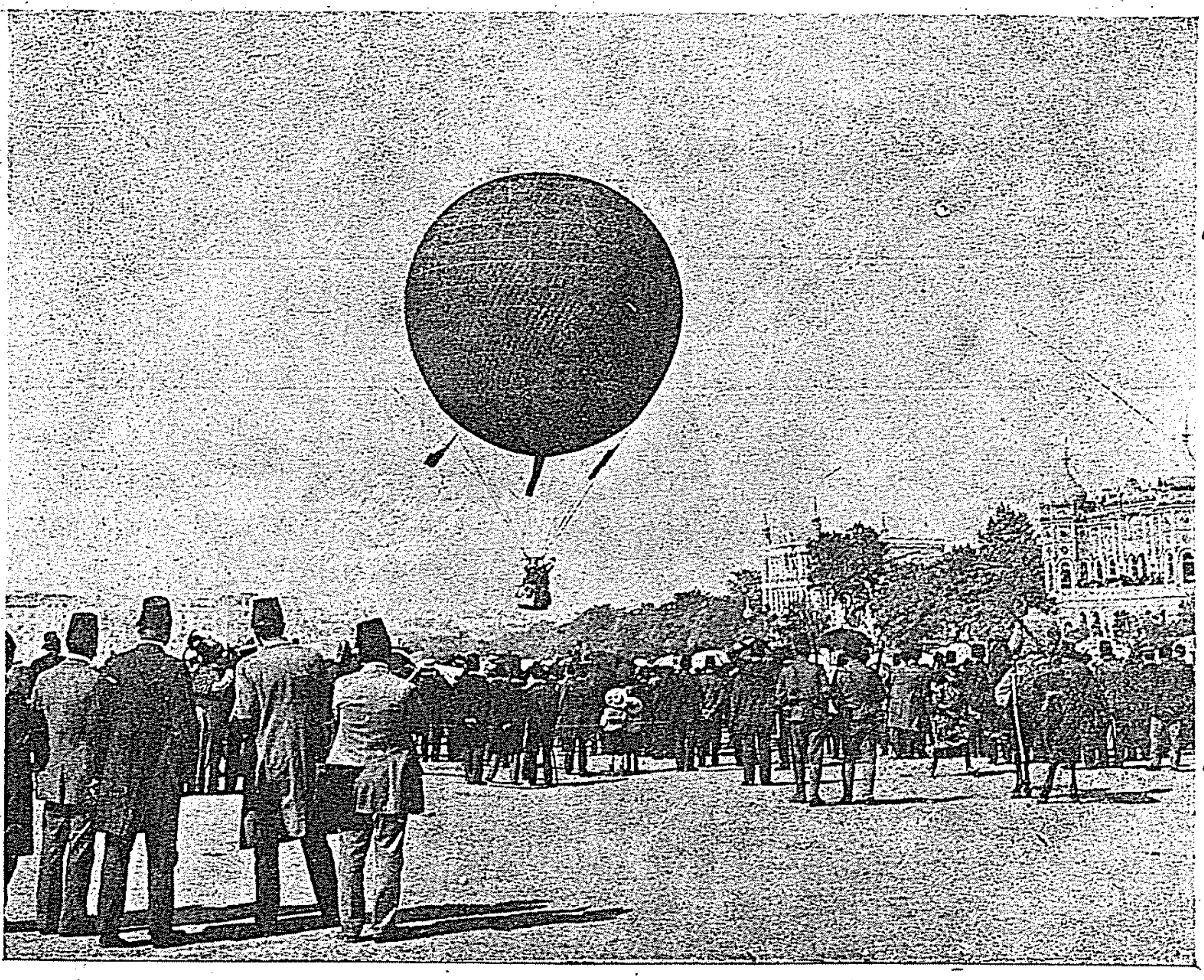

استانبولده ایلك بالون: (۱٥ مایس ۱۳۲٥ ده) عثمانلی اردوسنده قوللانلمق اوزره کتیریلن (عثمانلی بالوننك) بك اوغلنده تعلیمخانه میداننده تجربه‌سی. بالون موفقیتله اوچه‌رق تاچاملیجه آرقه‌لرنده‌یره اینمشدر.

سال فنی

شو صوك سنه‌لرده عالم فنی بالخاصه اشغال ایدن شی سیاحت هوائیه مسئله‌سیدر. حال حاضرده ، بوندن برقاچ سنه‌اول آتیسی مشکوك ومظلم کوریلن ، سیاحت هوائیه معماسی حل ایدلمش ، بشرك سحرکار انامل عقلیه‌سی بونك عقده‌لرینی‌ده چوزمشدر. بوکون آرتق یولجی، طاشیمغه مخصوص بالونلر بیله انشا ایدلمکه باشلاندیغنی ایشیدیورز. هیچ شبهه یوق‌که بالونلرله جوهواده عن قریب منتظماً اجراسنه باشلانه‌جق طیرانلر ویاسیاحتلر بشریت ایچون بر دور جدید کشاد ایده‌جکدر. بین‌الملل مناسبات ، کمرکلر ، تجارت ، خصوصات ملکیه وعسکریه عظیم تبدلاته اوغرایه‌جقدر. بو هوایه تحکم مسئله‌سی ملتلر آره‌سنده بوکونکی حدودلرك اهمیتنی قالدیره‌جق وبویله‌جه ملتلر آره‌سنده اسباب منافسه ومعاداتی بالضروره محو

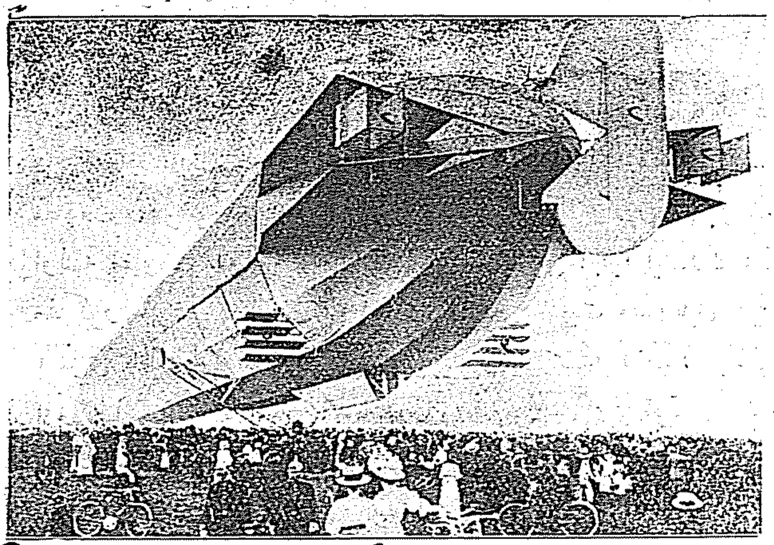

کندی اسمنده کی بالونك موجدی قونت سه‌په‌لین

موسیو سه‌په‌لینك بالوننك دومن طرفندن کورونیشی

ایده‌رك یرینه — شیمدیکی حالده برخیال لطیف حکمنده اولان — صلح ومسالمت عالم نعمتی اقامه ایده‌جکدر . بناءً علیه سالنامه‌مزك سال فنی قسمنده سیاحت هوائیه‌یه دائر ممکن مرتبه چوق معلومات جمع ایتدك . قارئلرمزك بو معلومات وتفصیلات سایه‌سنده سفائن هوائیه حقنده وقوف کافی حاصل ایده بیله‌جکلری فکرنده‌یز .

قابل سوق بالون

قابل سوق بالونلرده اك مهم مسئله ماکنه مسئله‌سی ایدی . بالونلرده ماکنه استعمالی تشبثی اولاً ۱۸٥۲ ده موسیو ژیغار طرفندن واقع اولمشدر . موسیو ژیغار مقاومت هوائیه‌یی برطرف ایتمك ایچون بالونك شکلنی تبدیل ایله بوکا بر شکل طولانی ویرمشدر . بر طرفدن‌ده بوخصوصده استعمال ایدیله‌جك ماکنه‌لرك تنظیم و ترتیبیله اشتغال اولنیوردی . الیوم ایشه الویریشلی خفیف و قوتلی ماکنه‌لر ایجاد اولندی . و بونلرله یالکز بالونلر دکل حتی هوادن وزناً دها آغیر اولان « آئه‌روپلان » لری‌ده تحریك وسوق قابل اولییور . « آئه‌روپلان » لر عادتا اوچه ماکنه‌لریدر. پروانه‌سی ، قانادی ، دومنی واردر.

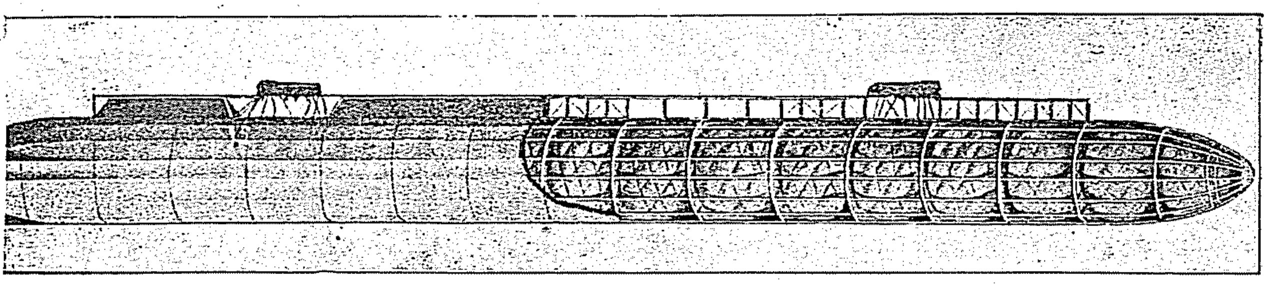

موسیو سه‌په‌لینك بالونده برطاقم جره‌لر اولوب بونلرك ایچلرنده برربالونجق بولونور .

[۱٥۹ نجی صحیفه‌یه مراجعت]

بونلرك الك ايپلری فرانسه‌ده اعمال اولنانلردر . فيئاتی ۱۵۰۰۰ الی ۲۰۰۰۰ فرانقدر . ثقلتی ۴۰۰ كيلو غرام و ماكنه‌سی ۳۰ الی ۴۰ بيكر قوتنده‌در .

وزناً هوادن دها آغير اولان آئه‌روپلانلر ايچون ، بونلر عادتا اوچه ماكنه‌لريدر ديمشدك . شمدی بونی براز ايضاح ايده‌لم : قابل سوق بالونلرده سرعت ساعتده ۷۲ كيلو مترويه بالغ اولديغی زمان مقاومت هوائيه شايان اهميت بر درجه‌يه وارير . بوحالده بالون عالی‌يه متوجهاً مائل بولنه‌جق اولسه مقاومت هوائيه آلته عمودی بر تضييق اجرا ايده‌رك غازلی بالونه احتياج مس ايتديرمز . ديمك مذكور سرعتی براز تزييد ايده‌رك آلته وضعيت مطلوبه‌يی ويرد كدنصكره هوا درونده بالون اولمقسزين آلتمزی معلقده بولنديرر و يول آله‌بيليرز . ايشته « آئه‌روپلان » ده بومشاهده اوزرينه اعمال اولنمشدر . بونی براوچورتمه‌يه تشبيه ايده‌بيليرز . اوچورتمه اوچ قوتك تحت تأثيرنده بولنور . بونلردن بری اوچورتمه‌يی دوشيرمكه ساعی اولان ثقلتی ديكری سطح مائلنی تضييق ايدن قوت (روزكار) ، اوچنجيسی ده روزكارك تأثيريله كيتمسنه مانع اولان قوت (ايپ) در . بو قوادن برينك تحوليله اوچورتمه‌ده اينر چيقار . روزكار اولماديغی زمان چوجقلر اوچورتمه‌لرينی ينه اوچورته‌بيليرلر . بونك ايچون خيزله قوشه‌رق لازم كلن روزكاری حصوله كتيررلر . آئه‌روپلان ده عيناً بويله‌در . يالكز بونده ايپك وظيفه‌سنی خفيف برموتورله متحرك بر پروانه ايفا ايدر . ايشته قابل سوق بالونك اساسی ، مستند اولديغی نظريه بوندن عبارتدر .

بالونلر

صوك زمانلرده بالونجيلق يكی بردورۀ ترقی‌يه داخل اولمشدر بوخصوصده الك زياده آلمانيا وفرانسه‌ده تجربه‌لر اجرا ايدلمكده‌در . (آئه‌روپلان) لر هنوز قرق اللی متره‌دن زياده ارتفاعه وارەمديغی ومدت مديده هواده قاله‌مديغی جهتله آنجق مستقبلده قابل استعمال برحاله كله‌بيلورسه‌ده قابل سوق بالونلر زمانمزده اهميت عظيمه قزانمشدر .

شمدی‌يه قدر معلوم اولان مربوط بالونلرله سربست بالونلر ايستنيلان جهته سوق وتحريك ايديله‌مز . بونلر غاز تأثيريله آنجق طبقات هوائيه ايچريسنده ترفع ايدر وسربست اولنلری موافق روزكار ايله برمحله حركت ايده‌بيلورلر . قابل سوق بالونلر ايسه موتورلی اولوب اساساً اوچ نوعدر : برنجيسی كاملاً سرت مالزمۀ انشائيه ايله ياپيلان بالونلردر . قونت سپه‌لينك اختراع كرده‌سی اولان بالونلر بوجنسدندر . رسمده بوستريلان اسطوانوی الشكل بالون كووده‌سی ، آلومينيوم معدنندن چبوقلرله طولانی براسكلت تشكيل ايديله‌رك اوزرينه بعده اورتوسی كچيرلمك وايچريسنه غازی حاوی اون‌يدی اوفاق بالون يرلشديرلمك اوزره احضار اولنمشدر . غازی حاوی اولان اوفاق بالونلردن بری فورطنه ياخود برمرمی تأثيريله ويامصادمه صورتيله دلينسه ديكرلری بالونی ينه هواده بولندرمغه كافيدر . رسمك آلتنده كوريلان ايكی بالون صندالی دخی ينه آلومينيوم معدنندن سرت مالزمه ايله كووده‌يه معلق دكل ، قويجه مربوط بولنديغندن مختلف استقامتلردن ، ايلريدن كريدن ويانلردن واقع اوله‌جق تأثيرات خارجيه‌يه مقاومتله هوايی قولايلقله ياره‌رق قطع مسافه ايده‌بيلور . سرت مالزمه ايله اعمال ايدلديكندن طولانی بالون كووده‌سنك طولانی ياپيله بيلمسی حسبيله ايكی ودها زياده بالون صندالی ربط اولنه‌رق يولجی عددينی تزييد ايتمك وبرچوق لوازم برلكده بولنديرمق ممكن اولور . بوجنس بالونلرك محذوری هريرده املا وتركيب ايديله‌مه‌مسيدر . ۱۹۰۷ سنه‌سنده اعمال اولنان سپه‌لين بالونك طولی ۱۲۸ وكووده‌سنك قطری ۱۱ متره اولوب ايچريسی اون آلتی ظرفه تقسيم اولنمشدر . اوچر قنادلی درت پروانه ايله حركت ايدر . بالون صندالی اون بر ، اون ايكی كشی آلير .

سرعتی ثانیه‌ده ۱٤ : ۱۵ متره‌در . واصل اوله‌بیله‌جکی اعظمی ارتفاع (۲۰۰۰) متره اولوب یاپدیغی سفرلرده (٤۵۰) متره‌یه قدر صعود ایتمش وهواده یدی ساعت قدر قاله بیلمشدر .

قابل سوق بالونلردن ایکنجیسی یموشاق مالزمه ایله یاپیلان بالونلردر . بونلرده بالون کوده‌سنك یالکز چنبرلری وقسم تحتانیسی سرت ومتبقی اقسامی یموشاق مالزمه‌ایله اعمال ایدلمش وصندالی کوده‌یه قویجه مربوط اولمایوب معدنی تللرله تعلیق ا لنمشدر. بوجنسدن آلمانیاده بیکباشی (پارزه‌وال Parseval)ك ترتیبکرده‌سی ا.لان بالونلر قوللانیلیور. بونوع بالونلرك هریرده املاوترکیبی قولای ایسه‌ده سرعتی اوقدر زیاده اوله‌مدقدن باشقه برسفر مدتی چوق دوام ایتمز . وبرلکده چوق یولجی ولوازم بولنه‌مز. ۱۹۰۷ سنه‌سنده اعمال اولنان پارزه‌وال بالوننك طولی ۵۰ وقطری ۸٫۵ متره اولوب ایچنده ایکی اوفاق بالونی حاویدر . درت قنادلی برپروانه ایله حرکت ایدر . بالون صندالی درت کشی آله‌بیلور . سرعتی ثانیه‌ده (۱۰) متره‌در . واصل اوله‌بیله‌جکی اعظمی ارتفاع ۱۵۰ متره اولوب یاپدیغی سفرلرده (۱۰۰۰) متره‌یه قدر صعود ایتمش وهواده اوچ ساعت قدر قاله بیامشدر .

اوچنجیسی قسماً سرت مالزمه‌لی بالونلر اولوب بونوع بالونلرده دیکر ایکی نوع بالونك منافعنی جمع ایتمك دوشونلمشدر . بونلرده بالون کوده‌سنك اورتودن ماعدا کافهٔ اقسامی سرت مالزمه‌لی ایسه‌ده صندالی کوده‌یه ینه قویجه مربوط اولمایوب معدنی تللرله تعلیق اولنمشدر . بوجنسدن آلمانیاده بیکباشی (غروس Gross) ك ترتیبکرده‌سی اولان بالونلر قوللانیلیور. فرانسه حکومتنك (لاپاتری La patrie) اسمنده‌کی بالونیده قسماً سرت مالزمه‌لی بالونلردندر . بوبالوننك طولی ٦۰ وقطری ۱۰٫۳ متره اولوب ایچنده براوفاق بالونی حاویدر . ایکیشر قنادلی ایکی پروانه ایله حرکت ایدر. بالون صندالی ٤ : ٦ کشی آله‌بیلور . سرعتی ثانیه‌ده (۳) متره‌در . واصل اوله‌بیله‌جکی اعظمی ارتفاع (۱۵۰۰) متره اولوب یاپدیغی سفرلرده (۱۲۸۰) متره‌یه قدر صعود ایتمش وهواده یدی ساعت قدر قاله بیلمشدر .

آلمانیا حکومتنده سپه‌لین ، پارزه‌وال ، غروس‌سیستملرنده اوچر بالوندن طقوز بالون‌ایله قسماً سرت مالزمه‌لی دها دیکر اوچ بالون‌که جمعاً اون ایکی بالون واردر . حکومت مشارالیها الك زیاده سرت مالزمه‌لی بالونلره اهمیت مخصوصه عطف ایده‌رك ترقیسنه چالشمقده‌در . بتون آلمان قومی بوخصوصده پك بیوك فداکارلقلر ایدییورلر. ازجمله اولکی سنه اغستوسنده قضاده اولان سپه‌لین‌بالونی ایچون اعانه صورتیله‌یدی میلیون مارق جمع ایدلمش اولوب بونك بش یوز بیك مارقی ایله بوزیلان بالون‌تعمیر وتجدید ایدلمش واوچ نومرولو بربالون دها یاپلمشدر . بودفعه برلینه مواصلت ایدن اشبو اوچ نومرولو بالوندر . الیوم درت نومرولو بربالون دها دردست اعمالدر . اوچ نومرولو بالوننك طولی ۱۳٦ وقطری ۱۱ متره‌اولوب‌ایچنده اون یدی اوفاق بالون واردر . ساعتده ۵۰ : ٦۰ کیلو متره قطع ایدر. صندالری اون اون بشرکشی استیعاب ایده بیلیر . بونوع بالونلردن سفائن هوائیه تأسیسیله سیروسفراجراسی وعسکرلکده دخی‌فائده‌لی صورتده استعمالی ممکن اولمغله ترتیبات اساسیه‌سی مجرم طوتلمقده وامتیازی حکومتجه تحت کفالتده بولندیرلمقده‌در. فرانسه حکومتنده دخی‌طقوز بالون موجوداولوب بونلردن یدیسی (له‌بودی Lebaudi) سیستمنده وایکیسی (لاپاتری La patrie) و (لاره‌پوبلیك La république) اسملرنده قسماً سرت مالزمه‌لی بالونلردر . ایتالیا ، انکلتره ، آمریقه ، ژاپونیا ، روسیه ، بلچیقا وبلغارستانده دخی بالونجیلق تشکیلاتی اجرا اولنمشدر .

سپه‌لین سیستمنده‌کی بالونلرك طرز انشاسی

برلینده منتشر رسملی غزته‌نك (Illustrite Zeitung) ۲۹ اغستوس‌سنه ۱۹۰۹ تاریخلو و ۳۵ نومرولو نسخه‌سنده سپه‌لین سیستمنده‌کی بالونلرك طرز انشاسنه کوریلن اولان معلومات

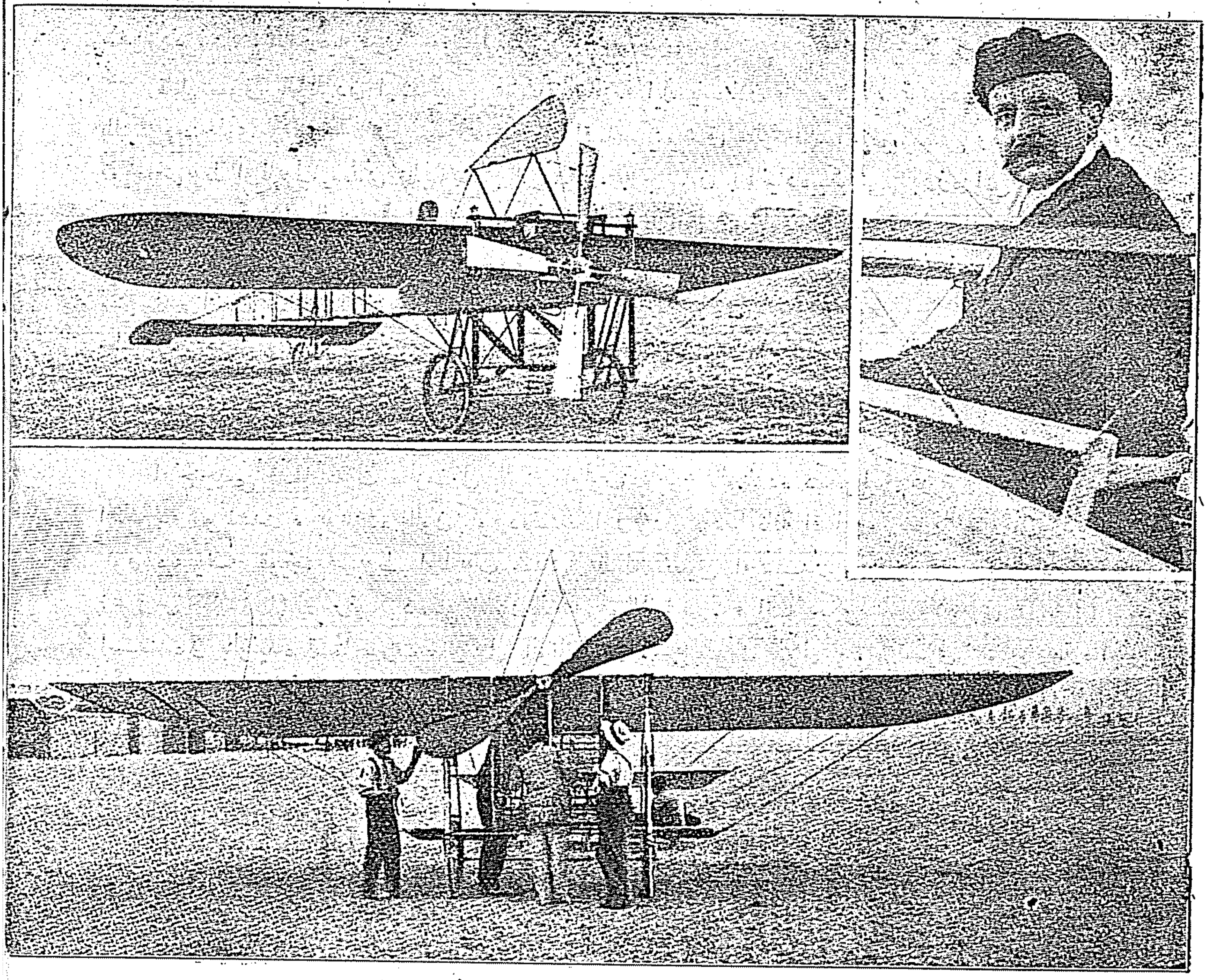

بله‌ریو و طیاره‌سی

ایجاد ایتدیکی طیاره‌سیله فرانسه‌دن انکلتره‌یه اوچه‌رق مانش دکزینی کمال موفقیتله کچمش وویانه‌ده بربیوك موفقیت طیران ابراز ایتمش، اوروپانك هرطرفنده شهرت قازانمش اولان فرانسز موسیو (بله‌ریو) کچن سنه تشرین اول نهایتنده طیاره‌سیله برلکده شهرمزه کلمشدی. فقط شیشلیده حریت ابدیه تپه‌سنده قرارلاشدیریلان صعودی، عدم موفقیتله نتیجه‌لنمشدر. موسیو (بله‌ریو) هوانك مخالفتندن طولایی پرواز ایتمه‌مك ایسته‌مشسه‌ده خلقك اصراری عزت نفسنی جریحه‌دار ایده‌جك بردرجه‌یه واردیغندن هرچه‌باد آباد طیاره‌سنه یول ویرمش، فقط برقاچ یوز مترو ایلریده پانغالتیده براوك اوستنه دوشمش ، طیاره پارچه‌لانمش ، کندیسی خفیفجه یاره‌لنمشدر .

وتعریفاتی بروجه آتی عرض ایدییورز : قونت سپه‌لین طرفندن اختراع اولنان سفینهٔ هوائیه سرت مالزمه ایله انشا ایدیلان بالونلرك اك مکملیدر . بوبالون اساساً بوتون تفرعاتنه وارنجه‌یه قدر اینجه آلومینیوم چبوقلرندن معمول ۱۲۸ متره طولنده (۱۱,۶۶) متره قطرنده، مقطع عرضانیسی برمعشر منتظم شکلنده براسکلتدن عبارت اولوب هرایکی طرفی ، اوجلری مدور برر مخروط ایله نهایت بولمش وکافه‌سی پموقدن

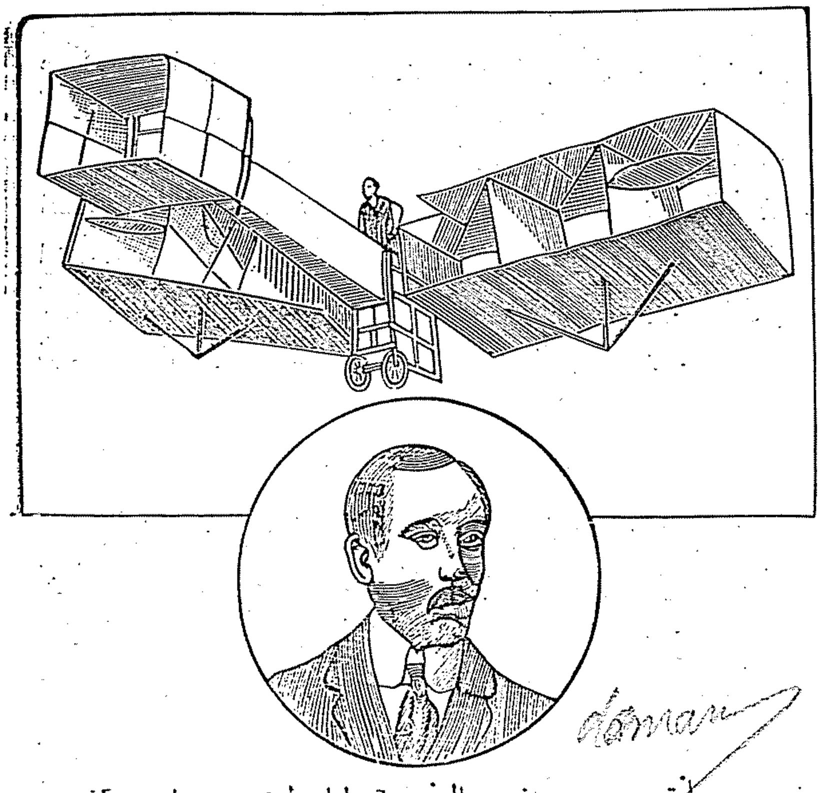

سانتوس دومون وبالونی [طیاره‌لر بحثنه مراجعت]

منسوج براورتو ایله ستر اولنمشدر . بو بوش اسطوانه‌نك درونده یکدیکری کریسنده یه‌یموقدن معمول وضمغله مطلا اون یدی اوفاق بالون موجود اولوب بونلردن هربری تضییق سوپاپلریله تجهیز ایدلمشدر . بالون کوده‌سی اساساً بونده‌در. کوده‌نك کریسنده وهرایکی یانده، بالونی حرکت استقامتنده بولندرمغه خدمت ایدن درت سطح واردر . بو سطحلر آره‌سنده بولنوب یان دومنلری خدمتنی کورن دیکر متعدد عمودی سطحلر بالونك برسطح افقی داخلنده استقامتنی تبدیله یارارلر. بالونی برسطح شاقولی داخلنده آشاغی ویا یوقاری تحریك ایچون بالون کوده‌سنك عرضاً وسطنده وهرایکی یاندن اوکده وآرقه‌ده برر محور افقی اطرافنده متحرك پانجور شکلنده سطحلر واردر. بالون کوده‌سنك آلتنده، کوده‌یه آلومینیوم چبوقلری وچلیك تللرله قویجه مربوط وکذا آلومینیوم معدنندن معمول صندال‌لر بولنور . بالونده کیلرك برصندالدن دیکرینه کچملری ایچون صندال‌لر براتصال قوریدوریله ربط اولنمشدر. بالون ینشه‌جکی اثناده محور طولانیسنه ایجاب ایدن میل ویریله‌بیلمك ایچون اتصال قوریدوری درونده دمیر چبوقلر اوزرنده متحرك وآلات ستوطیه‌یی حامل برثقلت بولندیریلور. صندال‌لر ایله بالون کوده‌سی آره‌سنده‌کی مسافه ١,٥ متره‌در . هرصندالك قسم مؤخرنده (٣٥) بارکیر قوتنده‌در درت سیلندیرلی دایملر (Daimler) سیستمنده برر موتور واردر. بونلر بالون کوده‌سنك یانلرینه تثبیت ایدلمش آلومینیومدن اوچر قنادلی پروانه‌لری تحریك ایدرلر. پروانه‌لرك قطری ٢,٥ متره‌در. بالون اوکنده‌کی صندالدن اداره اولنوب اشبو صندالده هرنوع آلات ولوازمات بولنور . بالون مرتباتی اولمق اوزره لااقل برقپودان ، یان دومنلری ایچون

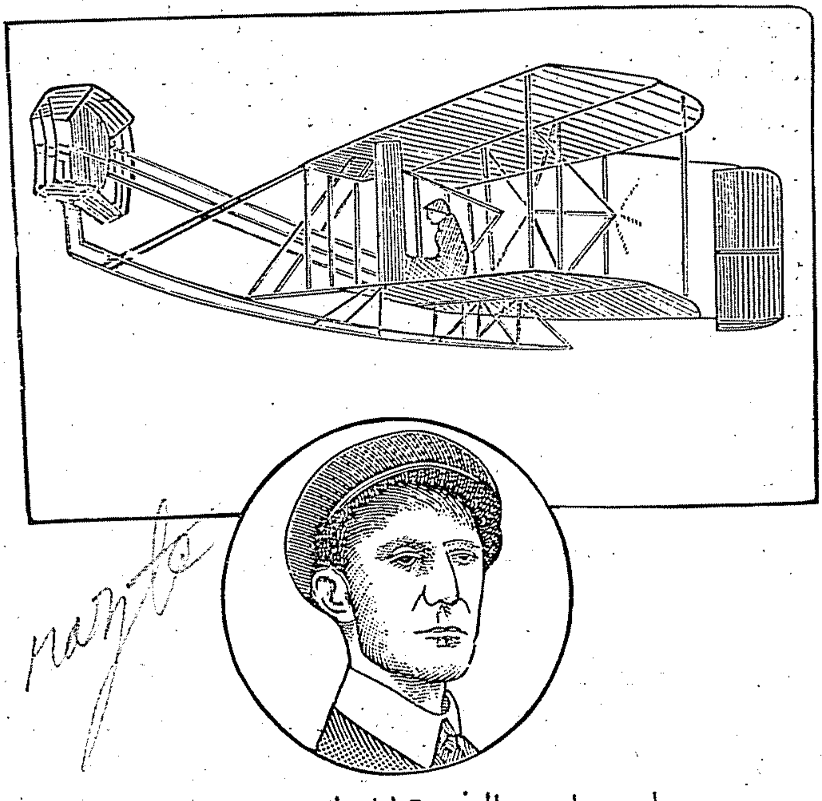

ویلبور رایت وبالونی [طیاره‌لر بحثنه مراجعت]

بر دومنجی ، بر مهندس ایکی ماکینیست ایله قپودانك قوماندالرینی تبلیغه توسط ایده‌جك برمأمور وکشفیات عسکریه‌اجرا ایدلدیکی حالده بر ویا ایکی راصد بولنمق اقتضا ایدر . بالون یکی طولدیرلدیغی أثناده ٢٤ ساعتلك لوازم سفریه وصاقره برلکده آلنه‌بیلور .

اشبو تعریفاتدن آکلاشلدیغی اوزره بالون کاملاً سرت‌ماده انشائیه‌دن اعمال ایدلمشدر . سرت اولیان اقسامی بالون کوده‌سنده غاز ایله مملو اون یدن اوفاق بالوندن عبارتدر . بالونك سقوطنده ، آشاغی اینلدکجه هوانك کثافتی آرته‌جغندن غاز ایله مملو اولان اوفاق بالونلر کوشر واثنای صعودده تضییق هوا آزاله‌جغندن غازانبساط ایده‌رك بالونلر تکرار شیشر . اوفاق بالونلر جدارینك قابلیت اتساعیه‌سی فوقنده انبساط ایدن غاز ایسه تضیق سوپاپلرندن خارجه چیقار .

عسکرلکده بالونلر

بالونلرك حربده استعماله کلنجه مربوط وسربست بالونلرك قلعه‌محاربانده متعرضین ومدافعین طرفندن قوللانلدیغی معلومدر . مستور مواضعده بولنان طوپچی ایچون دخی کرك هدفك کشفی وکرك آتش تأثیراتنك ترصدی خصوصلرنده بالون استعمالی حائز اهمیتدر . مع‌مافیه طوپجی آتشنك مسافات بعیده‌یه قدر تأثیری حسبیله مربوط بالونلر بالخاصه قلعه محاربه‌لرنده دشمن بطریه‌لرندن پك اوزاقده بولندیرلمق لازم کلیر . بونك کبی موتورلی بالونلرده حاصل اولان ترقی حسبیله طوپجی صنفی‌ده بالونلره قارشی لاقید بولنمامغه مجبوردر . آلمانیا وفرانسه‌ده بوخصوصده‌ده برچوق تجربه‌لر اجرا ایدلمشدر . بعض طوپ فابریقه‌لری الیوم بالونلره قارشی قوللانیله‌بیله‌جك طوپ اعمالنه چالیشمقده‌درلر . سربست بالونلرله موتورلی بالونلره قارشی قوللانیله‌جق طوپلر ، اوتوموبیللرله نقل اولنور ، سریع آتشلی ودیك انداختلی طوپلر اولمق اقتضا ایدر . موتورلی بالونلرك کشف خدماتندن باشقه سلاح کبی قوللانلسی‌ده دوشونلمشدر .

حربك بدایتنده قطعات جسیمهٔ عسکریه‌نك سوق‌الجیش یاپمه‌لری حقنده کشف اجراسی مهم برکیفیتدر . بالونله بوکبی کشفلرك اجراسی ایچون سرعته احتیاج اولدیغی کبی مدت سیرده اون ایکی ساعتدن آز اوله‌میه‌جغندن زیاده مقدارده لوازمات بولنمسی وبناءً علیه بالونك بیوك اولمسی اقتضا ایدر . بوندن ماعدا کشف ضابطانی وبرچوق ماکینستلرده بولنمق لازمدر . بالون عینی زمانده سلاح کبی استعمال اولنه‌جق ایسه برلکده مرمیات وجبخانه‌دخی کوتوریلور . سپه‌لین بالونلری طرزنده اولان بوکبی بیوك بالونلرك املا وترکیبی خصوصنده استحضارات جسیمه‌یه ولااقل برکونلك برمدته احتیاج کورلدیکندن بونلر حدوده یقین قلعه‌لرده تأسیس اولنه‌رق ایجاب ایدن محله حرکت وختام وظیفه‌ده تکرارعودت ایدرلر . بونوع بیوك بالونلر تحت محاصره‌ده بولنان قلعه‌لرله دیکر برقلعه ویا اردو بیننده‌کی ارتباطی تأسیسه‌ده یارارلر . بناءً علیه سپه‌لین بالونلرندن اك زیاده سوق الجیشجه استفاده اولنه بیلور .

موتورلی بالونلر یالکز سوق‌الجیش ایچون دکل تعبیه‌جه‌دخی کشف خصوصنده وقلعه وصحرا محاربانده مدافعین ومحاصرین طرفندن قوللانیله بیلور . تعبیه‌جه کشف خدماتنده مسافه‌نك آزلغی اعتباریله اودرجه سرعته واوزون مدت حرکته احتیاج کورله‌یه‌جکندن موتور لوازماتی تنقیص ایدیله بیلور . برچوق کشف ضابطانی وماکینسه لزوم قالماز . برقوماندان ایله برایکی کشف ضابطی وبر ماکینست کافی کلیر . فقط بالونك سرعتی ساعتده اللی کیلومتره اولملیدر . بوسببله تعبیه کشف خدماتی ایچون یاپیله‌جق بالونلر دها کوچك واملا وترکیبلری دها قولای اولور . بوبالونلرك برقاچ ساعت ظرفنده املاوترکیبلری تأمین ایدلملی ومنسوب بولندقلری قطعات یقیننده بولندیرلملیدر . بوخصوصده پارزه‌وال بالونلری موافقدر . فقط پارزه‌وال سیستمنده یعنی یموشاق مالزمه‌لی بالونلرك تعبیه کشف خدماتنده قوللانلدیغی کبی عین زمانده سوق‌الجیش کشف خدماتنده دخی قوللانیله بیلمه‌سی ایچون دها بیوك اوله‌رق اعمال ایدلمسی لازم کلیرسه‌ده بوکیاوب قیرله تهلکه‌سی

یوشاق‌ما مه‌ایله بیوك بالون اعمالنه مانع اولدیغندن قسماً سرت‌مالزمه‌لی بالونلرله بوخدمتی ایفایه صرف مساعی اولنیور.

موتورلی برحرب بالونده بولنمسی لازم کلن شرط حدذاتنده زیاده بر سرعته مالك اولمسیدر . قوماندانلرجه وقت وزمانیله معلومات آلق احتیاجندن باشنه دشمن طوپلرینك دائرهٔ تأثیرندن‌ده سرعتله کچه‌بیلمك لازمدر . دشمن طوپجیسنك دائرهٔ تأثیری داخلنده ایسه دها یوکسك مسافاتده بولنمق لازم کلیر . (١٥٠٠) متره‌دن زیاده ارتفاعده طوپجی آتشی تأثیرندن قورتولمق ممکن اوله‌بیلور . بوقدر یوکسك مسافاتده روز کارك دخی سرعتی تزاید ایتدیکندن پك یوکسلمامليدر. بوسببله قابل وکشفه کافی ایسه ٣٠٠ : ٤٠٠ متره ارتفاعده بولنلمغه غیرت ایدلملیدر. بالونله کشف خدماتی ترقی ایتدیکی تقدیرده سواری صنفندن کشف وظیفه‌سی آلنه‌رق صنف مذکورك آخر برصورتله استخدامی وبناءً علیه تعبیه‌جه بیوك برتحول وقوعی آزادهٔ ایضاحدر .

موتورلی بالونلرك سلاح اوله‌رق استعمالی ، برلکده چوق مرمیات وجبخانه کوتوریله‌مامسی ویوکسك مسافاتده حرکت اثناسنده اصابت احتمالنك مشکوك بولنمسی سببیله درجهٔ ثانیه‌ده قالیر بر مسئله‌در . فقط عدم اصابت خصوصی تعلیم وتربیه سایه‌سنده برطرف ایدیله‌بیلور . بالونلرك سلاح مقامنده استعمالی حالنده بر تأثیر معنوی دخی قزانلمش اولور . صوك دفعه اجتماع ایدن بین‌الملل حکم مجلسنده بعض حکومات مرخصلری ایلروده بالونلر، برسلاح کبی‌ده قوللانیله‌جغی نظر مطالعه‌یه آله‌رق بالونلردن وسائط اشتعالیه آتلمسی منع خصوصنده اتحاد افکار حاصل ایده‌مامشلردر . بالونك سلاح اوله‌رق قوللانیله‌بیلمسی ایچون‌ده بیوك اولمسی لازمدر . چونکه کافی مقدارده مرمیات وجبخانه آنجق بیوك بالونلره آلنه‌بیلور . مع مافیه اصابت مشکلاتندن بشقه برده مرمیاتك صرفیله بالونك کلی خفت پیدا ایتمسی دخی بیوك برتأثیر اجرا ایدر .

موتورلی بالونلرك محاربات بحریه کشف خدماتنده ویاسلاح مقامنده استعماللری دخی ممکن ایسه‌ده بوخصوصده هنوز هیچ برحکومت طرفندن تجربه اولنمامشدر . سریع‌السیر برکمی ایچریسنده بالونك املا وترکیبی پك مشکل وآنجق لیمانلرده ممکندر .

واسطهٔ مخابره اولمق اوزره موتورلی بالونلرده تلسز تلغراف استعمالی تأمین ایدلدیکی تقدیرده کشف خدماتنده بالونلرك اهمیتی خیلی تزاید ایدر . قونت سپه‌لین اوچ نومرولی بالونی ایچون بویله برتصورده بولنمش ایسه‌ده هنوز تطبیق ایتمامشدر .

مخاصم طرفلره عائد بالونلر آره‌سنده برمحاربه احتمالی فکری شمدیلك وارد خاطر اوله‌مز . بالونلرله اوزون مدت سفر اجرا ایده‌جك قدر لوازماتی ومسلح مرتباتی ووسائط اشتالیه‌سی بولندیغی تقدیرده‌اوده ممکن اولور ایسه‌ده شمدیلك بالونلره قارشی آنجق طوپجی صنفی وماکنه‌لی تفنکلر قوللانیله‌بیلور . احتمال برمدت صکره بالونلرده ماکنه‌لی تفنکلر بولندیرمق چاره‌لری آراشدیریلور .

خلاصه بالونلرله کشف خدماتنده روزکارك شدتیله هوانك قابلیت رؤیتنك تأثیرکلیسی واردر. پك مشکل اولان کشف خدمتیله برابر بالون مرتباتنك بالونی سوق واستعمال خصوصنده‌ده ملکه ومهارتلری بولنمسی مطلوب اولدیغی کبی بوندن باشقه دشمن آتشی ترصد آلتنده بولندیرمق ومختلف ارتفاعلرده‌کی هواجریان وقوتلرندن استفاده ایده‌بیلمك لازمدر . بناءً علیه بالونجیلق ایچون مکمل تعلیم وتربیه کورمش قطعات مخصوصه تشکیلی ایجاب ایدر .

آئه‌روپلانلر (طیاره‌لر)

برخیلی نوع وصنفه آیریلان هوادن آغر طیار آلتلره دائر ١٢٦ و ١٢٧ نومرولی تصویر افکار غزته‌سنده کوزیلن و.ا. امضالی برمقالهٔ مهمه‌نك برقسمنی عیناً اقتباس ایدییورز :

« فرانسزلرك (آئه‌روپلان) تسمیه ایلدکاری مراکب جدیدهٔ هوائیه‌نك باشلیجه اوچ نوعی واردر :

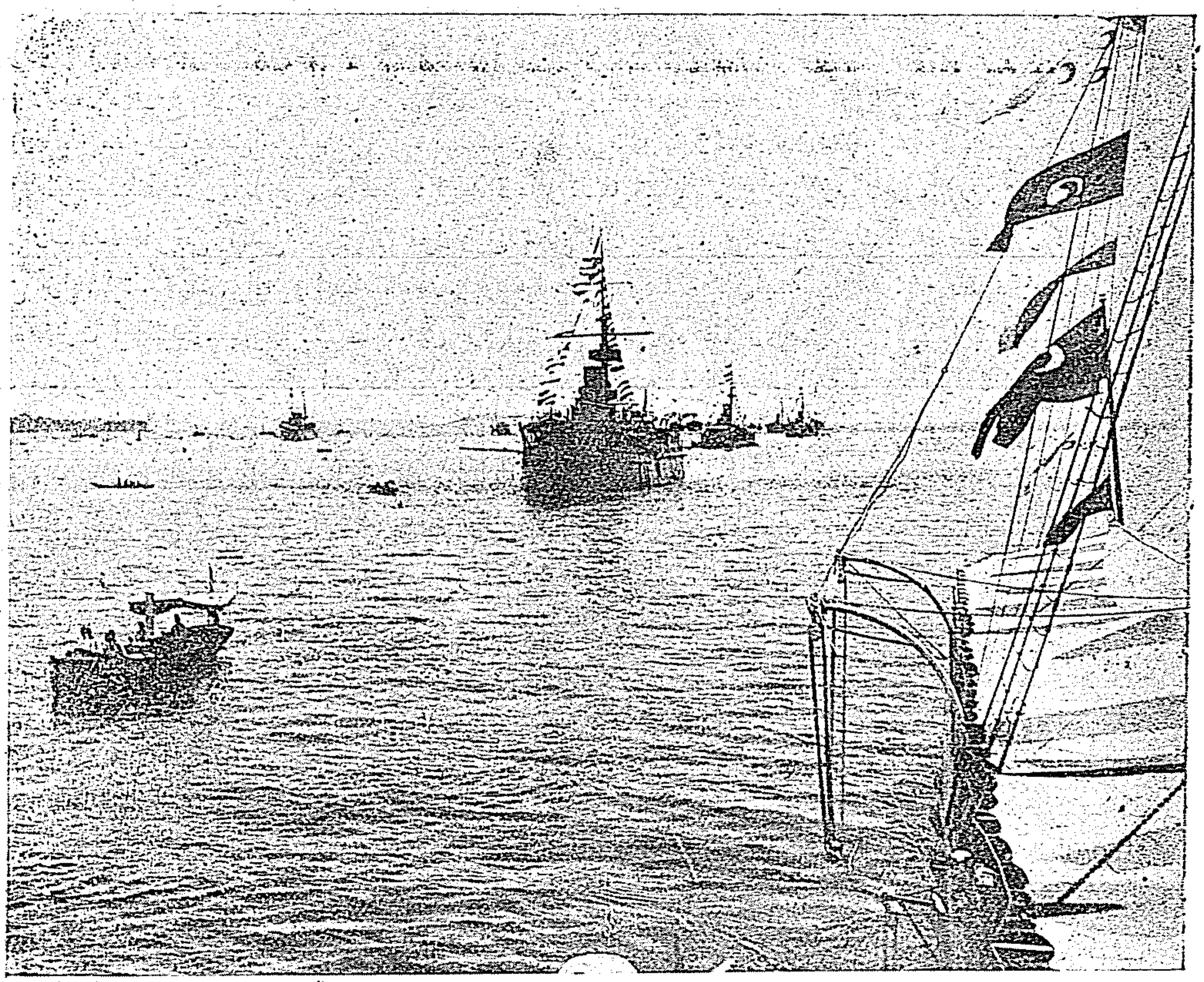

۲۱ حزیران ۱۳۲٦ تاریخنده سرای بورنی وحیدرپاشا آره‌سنده اجرا قلنان ایلك بحری رسم گچیدمزده ارطغرل یاطی سفن حربیه اطرافنی دور ایدرایکن (سفن حربیه‌دن طوپلر آتیلیوردی .)

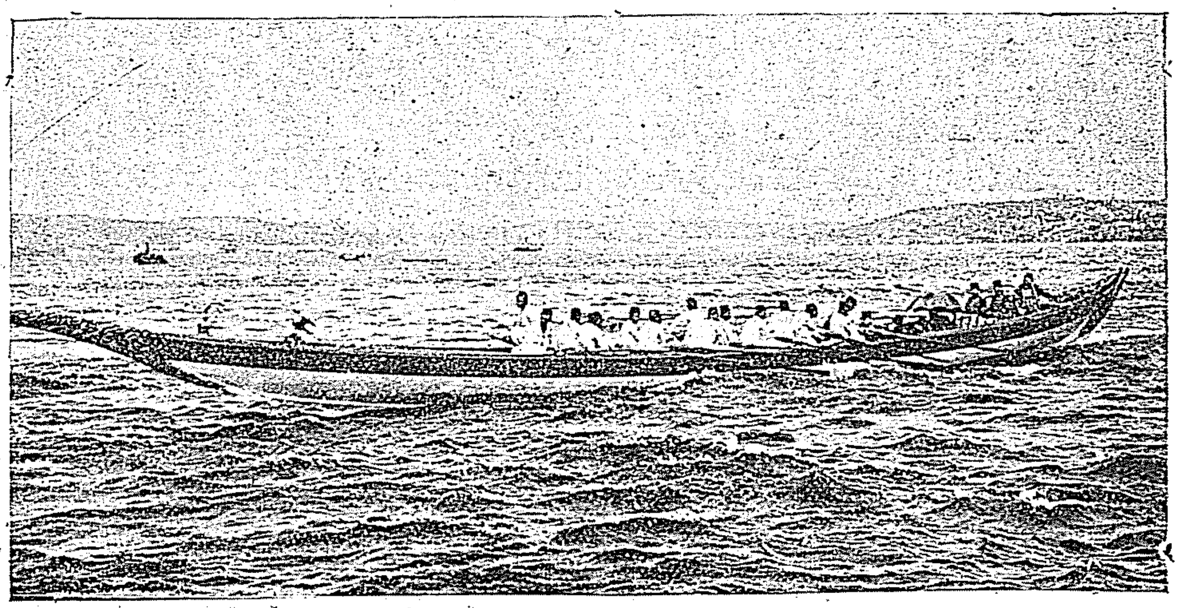

عبدالحمید دورنده اونودلمش ایکن دور مشروطیت پادشاهی سلطان محمد خان خامس حضرتلری طرفندن تکرار موقع استعماله وضع ایدیلن آثار لطیفهٔ قدیمه‌مزدن سلطنت قایغی؛ سرای برونی ایله طولمه باغچه سرایی آره‌سنده .

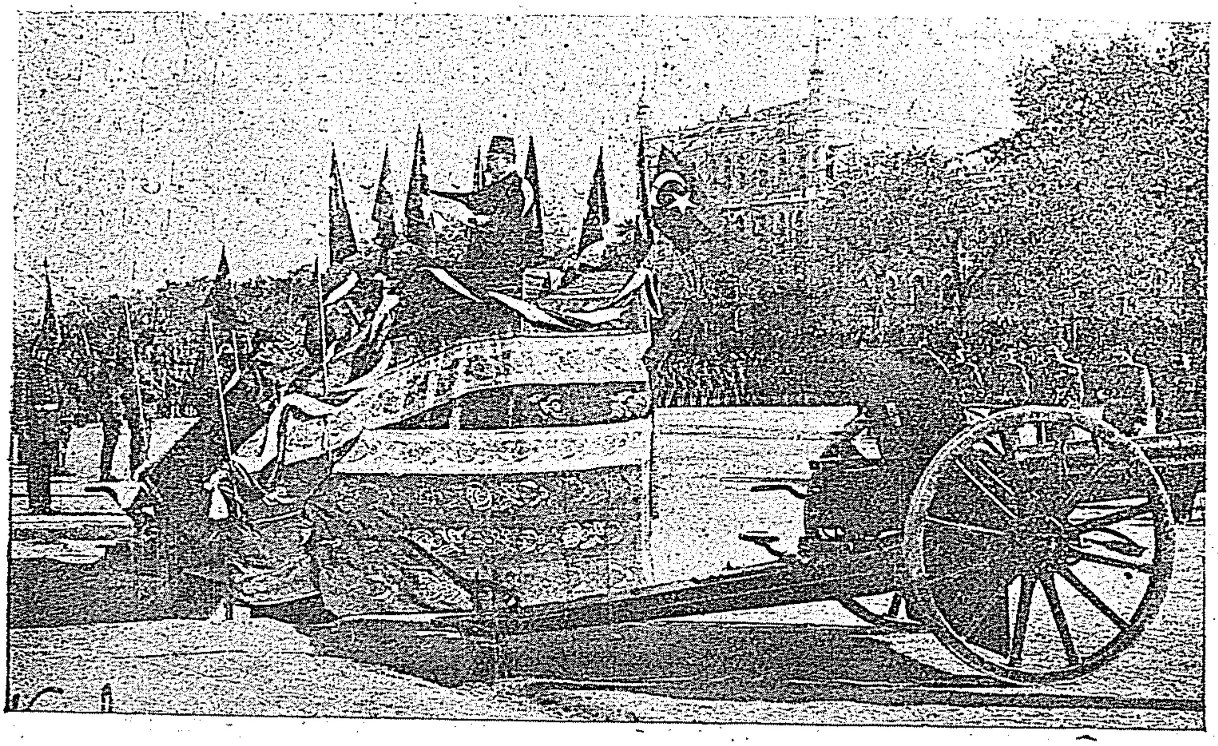

دور مشروطیتك تبدلاتندن : بك اوغلنده تعلیمخانه میداننده استانبول کنجلری ایچون اخذ عسکر فرمانی قرائتی
[١٩ تشرین اول ١٣٢٥]

١٢٥٥ ١٢٨٠ ١٢٩٠

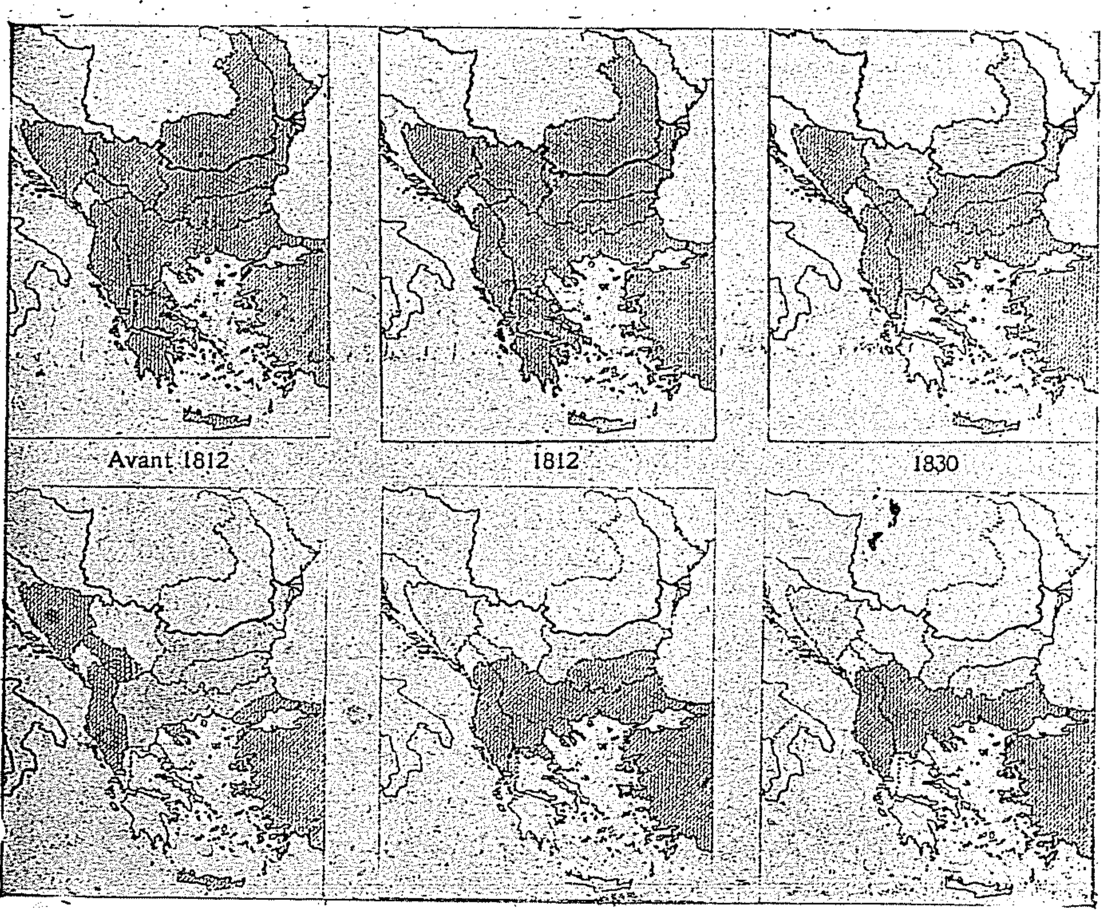

١٢٩٣ ١٣٠٠ ١٣٢٤

برعصرلق روم ایلی خریطه‌سی؛ برعصرده دولتمز نه‌لر غائب ایتدی .

برنجیسی (اورنیتوپتەر) دینیلان نوعیدرکه بونلر طیور کبی متحرك قناللر واسطەسیله صعود ایدر ، یعنی یوماکنەلر طیران خصوصنده عینیله قوشلری تقلید ایلر .

« ایکنجی نوعنه « ئەلیقوپتەر » نامی ویریلیر وبونك واسطهٔ طیران وصعودی بروبا متعدد پروانەلردر . اوچنجیسی ایسه « آئەروپلان » لردرکه بوآلتلرده دوز ویایم مقعر سطوحدن متشکلدر . وهواده اوچمقدن زیاده عادتا اوك ویا آرقەده کی پروانەلرك قوهٔ سوقیەسیله قوشلرك قنادلرینی تحریك ایتمکسزین اوچملری کبی سوزولەرك حرکت ایدرلر .

« بواوچ نوعك ده آزچوق طرفدارانی واردر . فقط هیچ سنك محسناتی بردکلدر . بونلردن « اورنیتوپتەر » ، الك اسکی نوعی اولوب انسانلر ازمنهٔ قدیمەدن تا عصر اخیرك نصف اولنه قدر هپ بوطرز آلات ایله پرواز ایتمکه چالیشمشلردر . حتی وقوع بولان بونجه تشبثات وتجاربك عقیم قالمسی‌ده ، احتمالکه هپ بواصولده اصرار اولنمسندن ایلری کلمشدر . بواصولك الك بیوك مشکلاتی ایسه آشاغی یوقاری تحریك ایدیلان قنادلرك اویناق یرلرینك ، یعنی مفصللرینك غایت صاغلم واستعمالی قولای صورتده یاپلمش بولنمسی وبونلری تحریك ایچون ده پك توتلی ماکنەلر استعمالنه مجبوریت الویرمسیدر . ایشته بومحذوره مبنی قابل استعمال « اورنیتوپتەر » انشاسی فوق العاده مشکل بولنمقده‌در . ذاتاً شمدی‌یه قدر یاپیلان بوقبیل ماکنەلرك ثقلتلری دائما زیاده اولمقده ومقاومتلری‌ده غیرکافی بولنمقده‌در .

« ئەلیقوپتەر » لره کلنجه آنلرك‌ده محذورلری واردر . بونلری هوایه قالدیرمق ایچون استعمال اولنان عمودی پروانەلردن بشقه ایلری سوق ایچون افقی پروانەلر قوللانلمسی ضروریدر . ایشته بونکله ایکی نوع پروانه استعمالی مجبوریتی ماکنەلرك آغیر وقاریشیق اولمسنی استلزام ایلمکده وخفیف یاپلمق ایستنیلیرسه اوزمان‌ده قوت کفایت ایتمامکده‌در . اساساً بوآلتلرله تأمین موازنت ایتمك‌ده پك مشکلدر . مع مافیه قناد ویا سطوح متوازیه ومنفرده کبی حوالەلی تفرعاتی اولمدیغندن طولایی روزکاردن پروای اولیه‌جق یکانه ماکنەلر بونلردر . اکر دها بسیط وساده اصول بولنه‌جق اولورسه ایلروده اصل بوماکنەلرله هوایه تحکم ایدیله‌جکی محققدر .

« آئەروپلانلره کلنجه شمدیکی حالده الك زیاده بونلر تأمین موفقیت ایتمکده‌در . فی الحقیقه انسانلر ایلك اوله‌جه بوآلات ایله هوایه یوکسەلەرك ایستدکلری کبی جولانه ، حرکته ، اینوب چیقمغه ، دائرەلر چیزمکه موفق اولمشلردر .

« آئەروپلانلر علی الاکثر یکدیکرینه موازی ایکی بیوك سطحدن متشکل بر آلتدر . بوسطحلر یاقوی چرچیوەلر اوزرینه برکچیرمك صورتیله یاپیلیر . ویاخود سائر مواد خفیفەدن اعمال اولنور .

« آئەروپلانلرده ایکی قسمه آیریلیر . برنجی قسم سطحتینلی اولانلر یعنی ایکی سطحەدن ویا دها زیاده سطوحدن متشکل بولنانلردرکه بونلره فرانسزجه (بی پلان) سطحتین لی و(مولتی پلان) سطوح کثیره لی تسمیه اولنور . ایکنجی قسم ایسه (مونوپلان) دنیلان وبزم (وحیدالسطحه) تسمیه ایده بیله‌جکمز برسطحەلی اولانلردرکه الك سادەلری بونلردر . وکچنلرده فرانسەدن حرکتله مانش دکزینی بالمرور انکلترەیه واصل اولان « بلەریو » نك استعمال ایلدیکی آلت‌ده بویله برآلتدر . ذاتاً « بلەریو » تابدایتدن یعنی « سانتوس دومونك » ایلك صعودی زمانلرندن بری تجاربنی دائما بویله (وحیدالسطحه) برآلته استناد ایتدیرمشدی . حتی اوزمانلردها (سطحتینلی) آلتلرك صعودی بیله برامر مشکل وبلکه مستحیل عد ایدلمکده اولدیغندن « بلەریو » نك تجاربنی واستناد ایتدیکی اساسی بسبتون فائدەسز عد ایدنلر بولنوردی . فقط « بلەریو » کرك ایلك تجربەلرنده دوچار اولدیغی عدم موفقیتلره ، کرك بالونجیلق عالمنده افکار عمومیەنك کندیسنه مخالف بولنمسنه رغماً یأس وفتور کتیرمەرك ثبات وغیرتایله تجاربنده دوام ایتمش ونهایت پارلاق مظفریتلره نائل اولمشدر .

طياره‌لرده موتورلر

« بوكون هوادن آغير آلات مختلفه ايله طيران وجولان خصوصنده استحصال اولنان موفقيتك اساسنى « اوتوموبيللرك » ترقياتنده آرامق لازم كلير. معلومدركه بوندن دها يكرمى سنه اول اوتوموبيلجيلك پك زياده حال ابتدائيده ايدى. حتى دها ۱۸۹۳، ۹٤ سنه‌لرنده اوتوموبيللرك بوكون واصل اولدقلرى مرتبه‌يى احراز ايله وسائط نقليهٔ مدنيه‌نك اك برنجيلرى ميانه داخل اوله‌جغى كيمسه‌نك عقلنه بيله كلمامكده ايدى. فقط بردفعه شمديكى « موتور » لرك اساسى كشف ايدلدكدن صكره اوتوموبيللرده برسرعت برقيه ايله ترقى‌يه باشلادى . اوتوموبيللر ترقى ايتدكجه بالطبع « موتورلر » اصلاح ايدلمكده وبوصورتله هرايكيسى ده يوماً فيوماً تكمل ايلمكده ايدى. نهايت قطعه‌سى غايت كوچك وقوتى غايت بيوك « موتور » لر انشاسنه موفقيت الويرمكه باشلادى. ايشته بوآندن اعتباراً اووقته قدر بردرلو تماميله تأمينى قابل اوله‌ميان هودان خفيف بالونلرك سوق واداره‌سى مسئله‌سى ده حل اوله بيلدى ، كه بوخصوصده ايلك موفقيتى بوندن اون، اون ايكى سنه اولكى تجاربى ايله ينه « سانتوس دومون » ابراز ايلمشدى .

« غايت ايرى حجملى، حواله‌لى، اك خفيف برروزكاره بيله مقاومت ايده‌ميان بالونلرك، موتورلر سايه‌سنده سهولتله سوق واداره‌سى وحتى اولدجه شدتلى روزكارلره قارشى بيله طوره بيلمه‌سى قابل اولديغى كورولنجه، بوموتورلرك هوادن آغر ماكنه‌لرك طيرانى‌ده تأمين ايده‌جكى آكلاشلديغندن ارباب فن بوخصوصده تجربه‌لرينه كرمى ويرديلر . فقط (موتورلر) آغر آلاتى قالديره‌جق قدر قوتى بسبتون احراز ايده‌مامشلردى .

« بالونجيلغك واوتوموبيلجيلكك ترقيسى ايچون پك چوق خدماتى سبق ايدرك بويولده اكتساب شهرت ايتمش اولان ونمنه نسبتله (رونار ترنى) تسميه اولنان اوتوموبيل قطارلرينك موجدى بولنان ميرآلاى رونار ۱۹۰۳ سنه‌سنده : « هراوچ كيلو ثقلتنه مقابل بربار كير قوتى حاصل ايده‌بيله‌جك قدر خفيف موتورلرك انشاسى قابل اولديغى آندن اعتباراً انسانلر بالونلردن غيرى وسائط ايله جوهوانده جولانه موفق اوله‌بيله‌جكدر » ديمشدى . ميرالاى رونارك بوتمنى وتخمينى هنوز اوچ درت سنه كچمه‌دن حصول بولمش، حتى موتورلر دها زياده بيله ترقى ايتديرلمشدر . چونكه اليوم (آئه‌روپلانلر) ده استعمال اولنان موتورلر بهر كيلو ثقلتنه مقابل بربار كير قوتى وبعضاً دها زياده قوتى بيله حائزدرلر . موتورلرك واصل اولدقلرى مرتبهٔ ترقى ، عرفان وذكاى بشرى‌نك ايجاد وابداع خارقه‌ده كوستردكى كمالك اك بيوك آثار ودلائلندندر . جرم وقطعه‌لرينه نسبتله خارق العاده دينيله‌جك مرتبه قوتلى اولان بوكوچك قوهٔ محركه ماكنه‌لرينك درجهٔ قوتلرينى ارائه ايچون شويله برمقايسه ياپه‌لم : معلوم اولديغى اوزره على العاده انسانلرك ثقلت وسطيه‌سى آلتمش ، آلتمش بش كيلودر . آلتمش كيلولق برموتور ايسه دميردن معمول اولديغنه نظراً نهايت برغاز صندوقندن آز بيوجك برقطعه‌يى تجاوز ايتمز . ايشته غاز صندوقى حجمنده اولان بويله كوچك برماكنه آلتمش باركير قوتنده‌در. بربار كير قوتى ايسه درت انسان قوتنه معادل عد اولنمقده‌در . شوحالده براٰدم ثقلتنده وحجماً آنك درتده برى قدر اولان بركوچك ماكنه تمام ۲٤۰ انسان قوتى حائز بولنمش اوليور.

« ايشته بويله فوق العاده قوتلى موتورلر انشاسى قابل اولديغى آندن اعتباراً هوادن آغر آلات ايله طيرانده تحت امكانه كيرمش اولديغى كبى آلات مذكوره‌نك بوندن صكره واصل اوله‌جغى مرتبهٔ ترقى دخى، عينيله اوتوموبيللرده اولديغى كبى هپ موتورلرده آتياً اجرا اولنه‌جق تعديلات وتجدداته تابع اوله‌جغى بى‌اشتباه بولنمقده‌در .

طياره‌لرك ادوار ترقيسى

«طيارآتلرله اوروپاده ايلك صعودده موفقيت حاصل اولديغى كوندن « فارمان » ك اخيراً « ره‌نس »

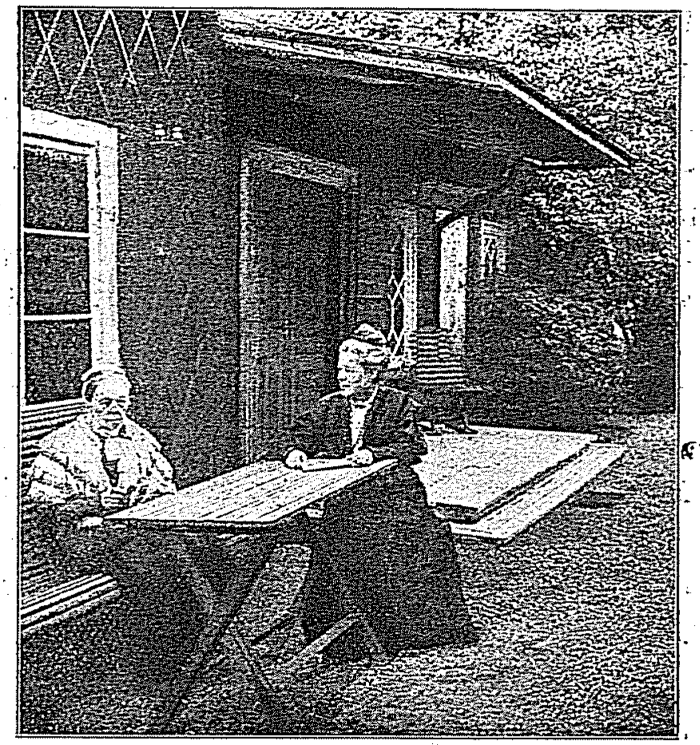

۹ ۱۹ سنه‌سی (نوبل) ادبیات مکافاتی قازانان ادیبه مادام « سلمالا كه‌رسوف » ايله والده‌سی؛ اسوچك ميسترالی عد ايديلن بوقادينك برچوق آثار مقبولۀ ادبيه‌سی واردر .

۱۹۰۹ سنه‌سی نوبل صلح مكافاتی قازانان فرانسه ارباب سياستندن موسيو ده ستورنل دوقونستان

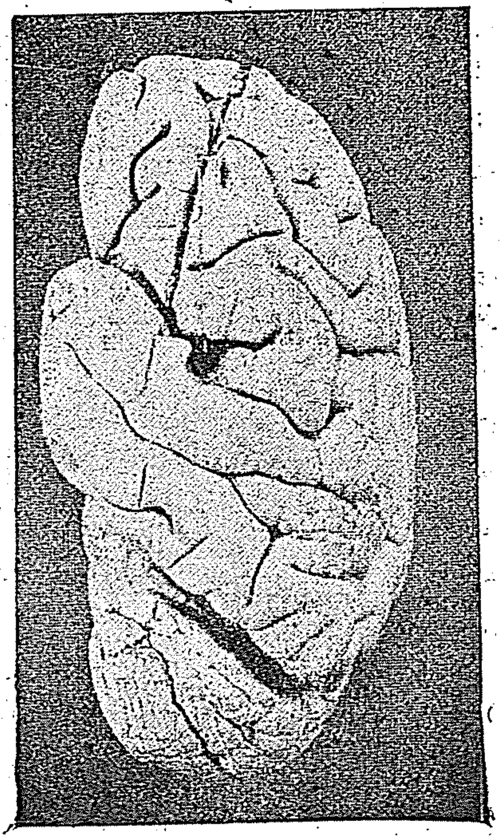

بر حمالك بيني

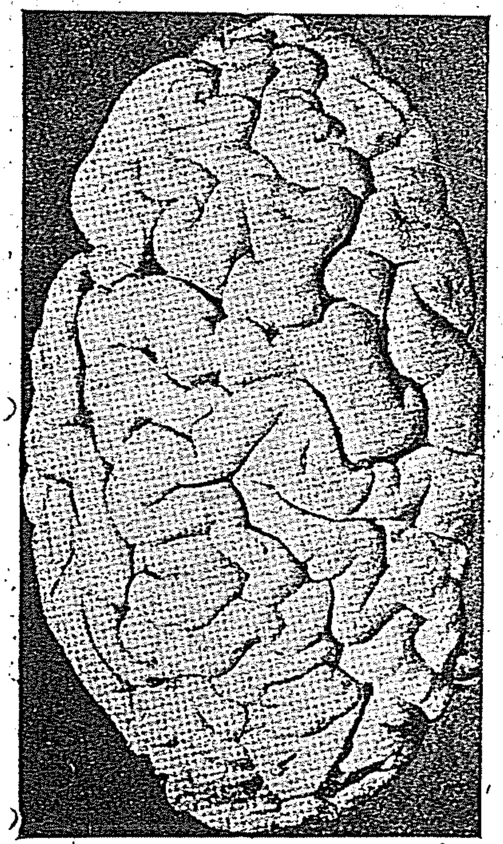

مستر توماسك بيني

دماغ بشر (مقالۀ مخصوصه‌سنه مراجعت اولنه)

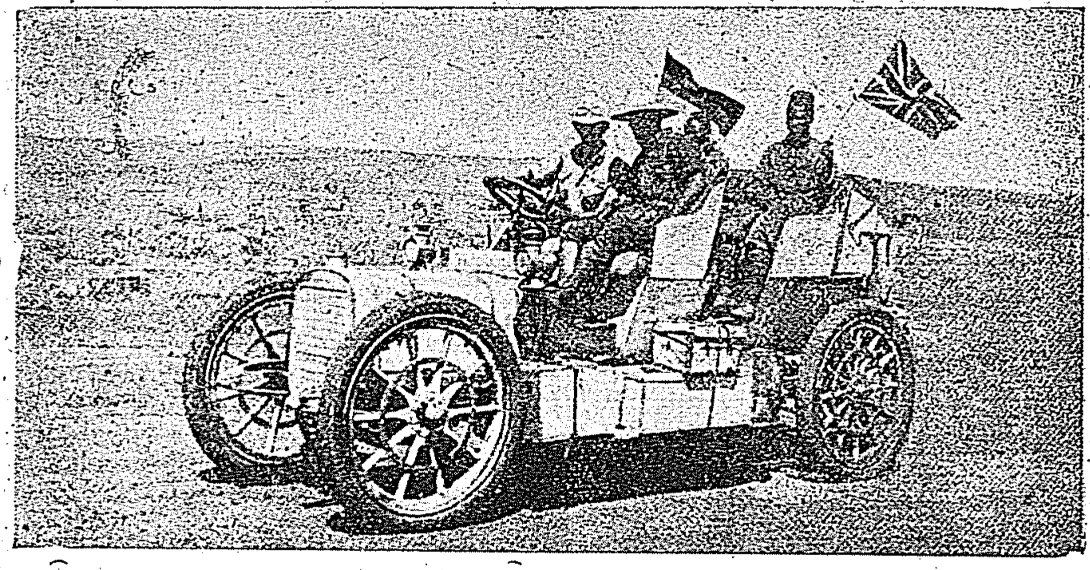

١٩٠٨ده آفريقايى باشدن باشه‌كچن ملازم غره‌چك اوتوموبيلى

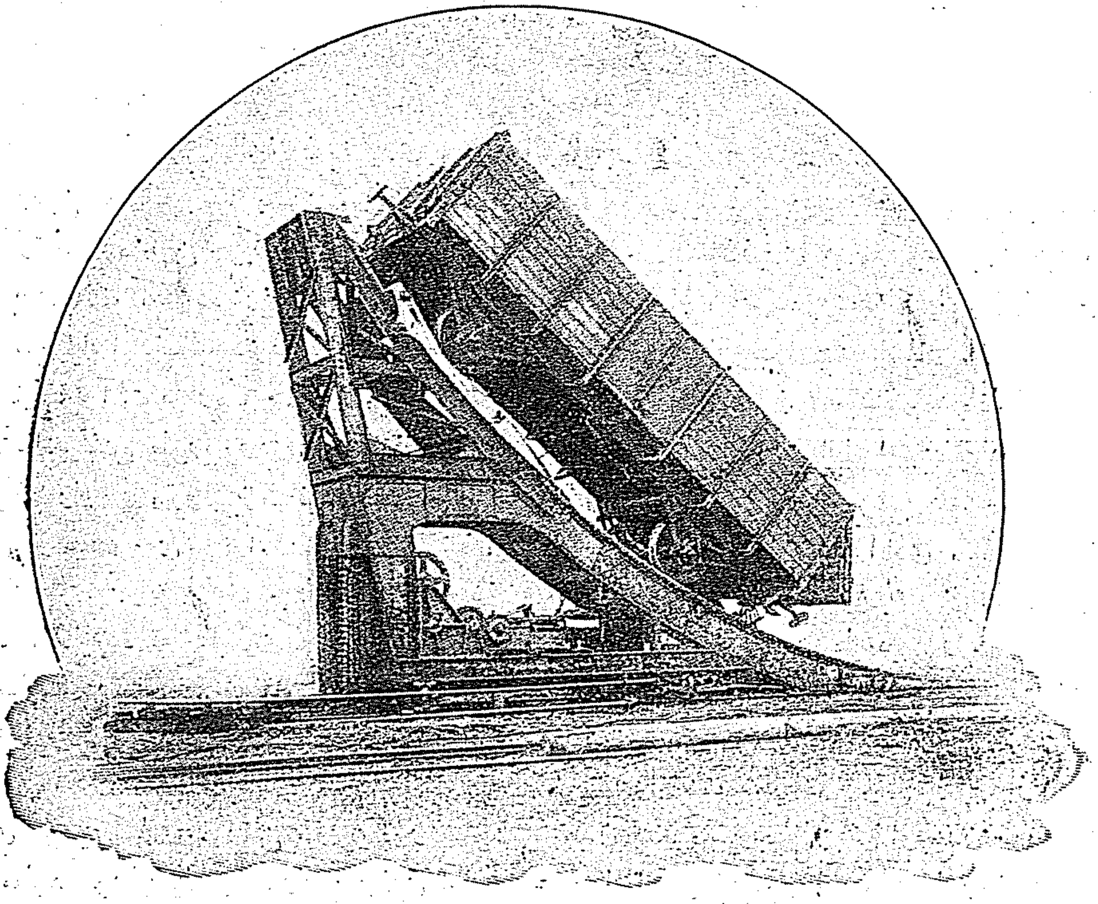

آمريقاده لوقوموتيفسز واغونلر (مقاله‌سنه مراجعت)

یاریشلرنده برنجیلکی احراز ایلدیکی تاریخه قدر کچن مدت ، آلات مذکوره‌نك ترقیاتی اعتباریله‌درت دوره‌یه آیریله بیلیر .

«برنجی دوره بالاده‌ده‌برنبذه بحث ایلدیکمز اوزره « سانتوس — دومون » ك اوروپاده ایلك دفعه ۱۹۰۹ سنه‌سی تشرین ثانیسنده وقوعبولان صعود وپروازی ایله باشلار .

« سانتون — دومون » عن اصل بره‌زیلیالی اولوب ۱۸۷۳ ده تولد ایلمشدر . دها کنج یاشنده برای تحصیل فرانسه‌یه کلوب توطن ایلدیکی جهتله بو کون بر فرانسز ، دها طوغریسی بر پارسلی عد ایدلمکده‌در . تحصیل اثناسنده سیرو سیاحت هوائیه‌یه زیاده‌سیله مراق ایتدیکندن اوزون برسعی ثباتکارانه ومتعدد تجربه‌لر نتیجه‌سنده ویوقاروده‌ده سویلدیکمز اوزره موتورلرك ترقیسی سایه‌سنده بالونلرك ایستلدیکی صورتده سوق واداره‌سی چاره‌سنی بولمش وحتی انشا ایتدیکی بالونلردن بریله ۱۹۰۱ده پارسدن اپی اوزاق برمحلدن حرکتله ایفل قوله‌سنی دوندکدن صکره حرکت ایتدیکی نقطه‌یه معین برمدت ظرفنده عودته موفق اولمش اولدیغی ایچون « دویچ» نامنده برینك تأسیس ایلدیکی « ۱۰۰٫۰۰۰ » فرانقلق مکافاتی قزانمش ایدی . « سانتوس دومون » بالونجیلقده بوموفقیتی الده ایتدکدن‌صکره آئه‌روپلان تجربه‌لرینه باشلامش وآنده‌ده سویلدیکمز وجهله ایلك موفقیته ۱۹۰۶ سنه‌سنده نائل اولمشدر .

« بررسالهٔ موقوته‌مصوره‌نك اوتاریخده انتشار ایدن نسخه‌سنده ، سانتوس دومونك آلت طیاره‌سی ایله صورت صعودی حقنده مندرج تفصیلاتی بروجه آتی عیناً نقل ایلیورز :

« سانتوس دومونك آلت طیاره‌سی ، بربرندن آیری اوچ قسمدن مرکبدر . اولا ایلری طوغری اوزون پارچه واردرکه بو ، برقوشك بیونه تشبیه اولنه‌بیلور . بوپارچه‌نك آلت طرفنده ایکی جانبنه مربوط برر قناد موجوددر . بوقنادلر « هارغراو » سیستمنده اوچورتمه‌لرك عینی اولوب هر بری اوچر کوزدن متشکلدر . پارچه‌نك باش طرفندن‌ده ایری ، مربع‌الشکل برقوطی کچیرلمشدرکه بوده دومن وظیفه‌سنی ایفا ایدر ، وطبقی قوشك باشنه بکزر . ایکی قنادك آره‌سنده موتور ایله‌ماکنه‌جی‌یه مخصوص سپت بولنمقده‌در. سپتك آرقه‌سنده آلتی حرکت ایتدیرن پروانه موضوعدر . آلتك زیری درت کوشه برعربه‌یه مشابه اولوب بوعربه‌نك آلتنه‌ده اوچ تکرلك مربوطدر. آئه‌روپلان اول امرده بوتکرلکلرك اوزرنده برمدت زمینده سیر ایله اکتساب سرعت ایتدکدن صکره یواش یواش هوالنوب اوچمغه باشلار .

« ایشته‌بوآلت طیاره ۱۹۰۶ تشرین‌ثانیسنك ۱۳ نجی کونی « لونغشان » میداننده« باغاته‌ل » چایرنده پروازه حاضرلنمش طوریوردی. پروانه‌نك‌دونمکه باشلامسنی متعاقب آلت اول امرده یردن ۴۰ سانتیم قدر یوکسله‌رك ۵۰ مترولق‌برمسافه‌یی قطع ایله ینه نزول ایلدی . یارم ساعت صکره بردها حرکت‌ایلدی ، وبربری آرقه‌سنه بری ۴۰ ایکنجیسی ۶۰ مترو اولمق‌اوزره ایکی‌دفعه دها پرواز ایلدی . ساعت آلافرانغه درتده اوچنجی تجربه یاپلدی . آئه‌روپلان اولا ۵۰ مترو ، بعده ۸۲ مترو طیرانه‌موفق‌اولدی . بو ۸۲ مترو ، ۷ ثانیه‌ده قطع ایدلدی‌که ساعت‌ده قرق ایکی مترولق برسرعت وسطیه‌دیمکدر .

«ساعت دردی ۴۵ کچه « سانتوس دومون » آلت طیاره‌سنه راکباً بردفعه دها حرکت ایتدی ، آلت اولا یرده قرق مترو قدر طی مسافه ایلدکدن صکره اوکده‌کی دومنك آشاغی یوقاری برحرکتی ایله هوالنمغه باشلادی . وبودفعه اویله آلچاقده اولمیوب سحر زمانی ایلك شعاعات شمس ایله پرواز ایدن تارلا قوشلری کبی یوکسلدی ، والتی مترویه قدر صعود ایتدکدن صکره سیرجیلرك باش اوجندن مرور ایتدی . موتور مطرد کورلتیسیله ایشلیه‌رك پروانه‌یی اولانجه سرعتیله تدویر ایدییور ، وآلت طیاره ایسه غیرمرئی برسطح اوزرنده قاییورمش کبی سهولتله طی مسافه ایلیوردی . آشاغیده هیجانه کلمش اولان سیرجیلر ایسه غیر اختیاری اللرینی چیرپمغه ، (براوو!) دیه باغیرمغه آلقشلامغه باشلامشلردی. آلت بیوك برسرعتله طیرانده دوام ایلیوردی . فقط برآز آلچالمش اولدیغندن سیرجیلرك باشنه چارپمق تهلکه‌سی حاصل اولدی .

بناءً علیه سانتوس دومون موتوری توقیف ایله نزوله مجبور اولدی . آلت تام یکرمی ثانیه هواده قالەرق ۲۲۰ مترو مسافه قطع ایلمش، یعنی ساعتده ۳۷ کیلو مترولق برسرعت متوسطه ایله حرکت ایلمشیدی .

« بودفعه آلت حقیقةً برقوش کبی کندیلکندن هوالانمش ، واولدقجه اوزون برمسافەده سوزولەرك منتظماً طیران ایلمشیدی . سانتوس دومون بوموفقیت اوزرینه فرانسەنك « هوائی قلوب » ی طرفندن هوادن آغیر آلات ایله یوز مترو پرواز ایدنه ویرلمك اوزره تأسیس ایدلمش اولان مکافاتی قازاندی .

« نزولدن صکره هرکس غیوربره زیلیالینك اطرافنی آلەرق اللرینی صیقیور ، کندیسنی تبریك ایلیوردی .

ایشته بو ؛ ایلك برموفقیت ، ایلك برمظفریتدرکه استحصال اولنەجق نتیجهٔ قطعیەنك برفال خیری عداولنەبیلیر »

« ۱۹۰٦ سنەسنده اوروپاده انتشار ایدن برجریدەبولسانی استعمال ایله « ۲۰۰ » متروالق برطیرانی فوق العاده برموفقیت عد ایلدیکی برصرەده آمریقالی رایت برادرلر بومسئلەیی چوقدن حل ایلمشلر ایدی . بوایکی قرداشك ایلك تشبثاتی ۱۹۰۰ سنەسنده باشلامش واوچ سنەلك بردورهٔ متمادیهٔ تجاربدن صکره نهایت ۱۹۰۳ سنەسی کانون اولك اون یدنجی کونی ایلك موفقیت استحصال ایدلمش ایدی . اوکون ، ایکی قرداشك بالذات اعمال ایلدکلری اولان آلت ، برنجی دفعه اولەرق اون ایکی ثانیه هواده قالەبیلمش ایدی . بوبروار ، مدت اعتباریله ، اقعا پك اهمیتسزدر . فقط اوکون خلقت عالمدن بری برنجی دفعه اولەرق برانسان اوغلنك هوادن آغیر برآلت ایله هوایه صعود ایلدیکی دوشونیلەجك اولورسه پروازك مدتی نەقدر قصیر اولسەده وقعەنك پك مهم اولدیغی وتاریخده حقیقةً یکی بردورەیه مبدأ تشکیل ایلیەجکی تسلیم ایدیلور .

« رایت برادرلر ایرتسی سنه ینه کندیلری انشا وبالذات اعمال ایلدکلری یکرمی بش بارکیر قوتنده برموتورله تجهیز ایلدکلری آلت طیاره ایله تجربەلرنده دوام ایلمشلر و ۱۹۰۵ سنەسی ظرفنده پك بیوك سلسلهٔ موفقیاته نائل اولمشلردی . او وقتلر بو ایکی آمریقالینك موفقیاتی اوزاقدن اوزاغه عکس ایلدکجه کیمسه ایناتمق ایستەمیوردی . ۱۹۰۷ سنەسنده ایکی برادر آوروپایه کلەرك حکومات مختلفه ایله پازارلغه کیرشمك ایستدیلر . فقط افکار عمومیەده ایکی قرداشلرك بالجمله مدعیاتی صنیعه اولدیغنەدائر اویله برقناعت حاصل اولمشدی که هیچ کیمسه کندیلریله عقد مقاولەیه یناشمدی .

«نهایت ایکی آمریقالی ، حقلرندەکی سوءظنی ازاله ایچون فرانسەده علنی تجارب اجراسنه قرار ویردیلر . وینه بالذات برآلت انشا ایدەرك ۱۹۰۸ سنەسی آغستوسنك سکزنده ایکی قرداشدن بیوکی اولان « ویلبور رایت » آوروپاده ایلك تجربەیی اجرا ایله یالکز باشنه بر دقیقه ٥٤ ثانیه هواده قالمغه و برنیم دائره چیزمکه موفق اولدی . اوندن صکره تجربەلر هرکون ولی ایدەرك پروازلرك یارم ساعت ، برساعت ، بربچق ساعت دوام ایتدیکی اولدی . حتی رایت ، یاننه برده آرقداش آلمغه باشلایەرق بویله ایکی کشی اولدیغی حالده ۸ تشرین اولده تام بربچق ساعت عظیم برسرعتله هواده جولان ایتدی . و نهایت کچن ۱۹۰۸ سنەسی کانون ثانیسنك صوك کونی قارلی ، صغوق برهواده اولجه احراز ایلدیکی مدتلرك هپسنی کچەرك تمام ایکی ساعت یکرمی دقیقه طیران ایتدی . و ۱۲٤ کیلو مترو مسافه قطع ایتدکدن صکره فرانسەده تجاربنه نهایت ویردی .

« ایشته بالونجیلق عالمنده ایکنجی دورەیی رایتك آوروپاده ۱۹۰۸ سنەسی آغستوسنده بدأ ایله کانون اولنك صوك کوننه قدر دوام ایدن بو تجاربی تشکیل ایدر . چونکه رایتك هواده بیوك برسهولتله و راکب اولدیغی آلتی تماماً آرزوسنه رام ایلیەرك جولانی اوزرینه ممالك مختلفەده (آئەروپلانلر) انشاسی و تجاربه ابتدار ایدلسی ایچون پك بیوك بر هوس و شوق اویانمش و برچوق یکی یکی موجدلر میدانه چیقمقله برابر اسکیدن بری بومسلکده اوغراشانلر دخی تجارب وتشبثلرینه یکیدن فعالیت وکرمی ویرمشلردر .

«آئەروپلانلر تاریخنك اوچنجی واك مهم دورەیی ایسه ، بلەریونك کچن ۲٥ تموز ۱۹۰۹ ده مانش دکزینی مروری تشکیل ایلر . بو وقعه اوزرینه « تان » غزتەسی مخصوصاً برمقاله یازەرق « برمتشبثك ، هوادن

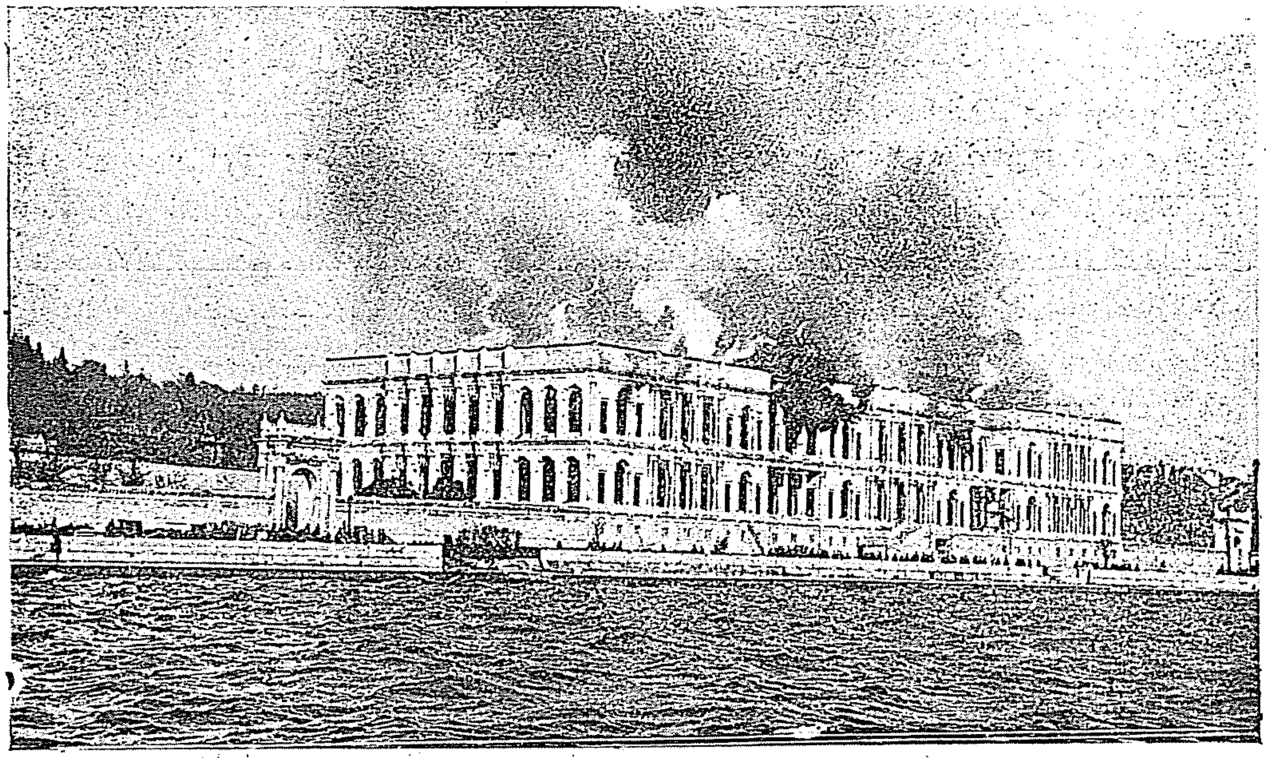

چراغان حریق دلسوزی

[مجلس عمومیٔ عثمانینك ایكنجی دورهٔ اجتماعنده مجلس عمومی بناسی اتخاذ ایدلمش اولان آثار نفیسهٔ عثمانیه‌دن چراغان سرایی ٥ كانون ثانی ١٢٢٥ ده وقوعه كلن برحریقده تماماً یانمشدر . یانغین چاتیدن باشلامش وقالوریفر باجاسندن‌می ، یوقسه سوء قصدن‌می ایلری كلدیكی آكلاشیله‌مامشدر]

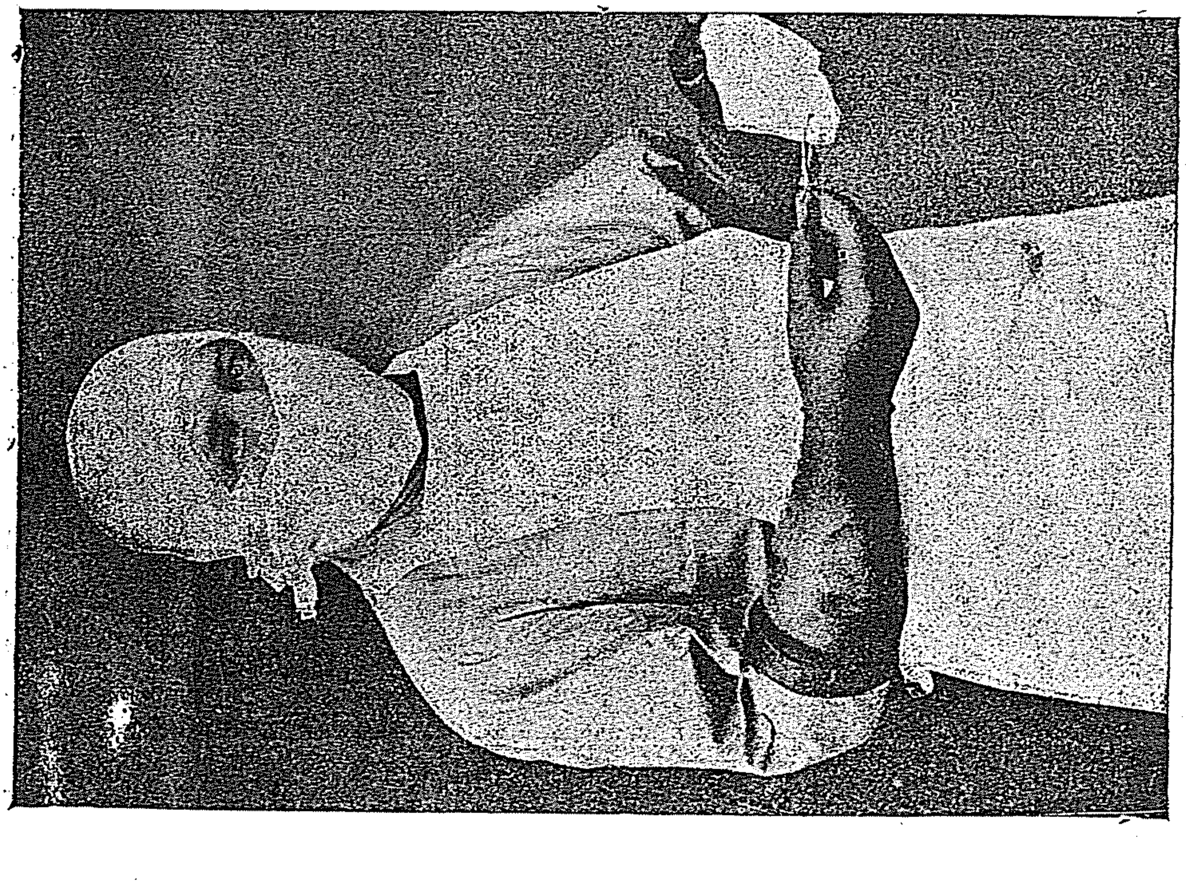

جراحلرك یكی طرز تلبسی (مقاله‌سنه مراجعت)

پارسده وندیكه غبطه‌فرما برمنظرهٔ لیلیله . [كچن‌سنه شباطنده فرانسه‌ده‌سن نهری مدهش صورتده فیضان ایده‌رك پارسده بیوك خسارات وقوعه كتیرمش ، یرآلتی شمندوفرلری خراب اولمشدر.]

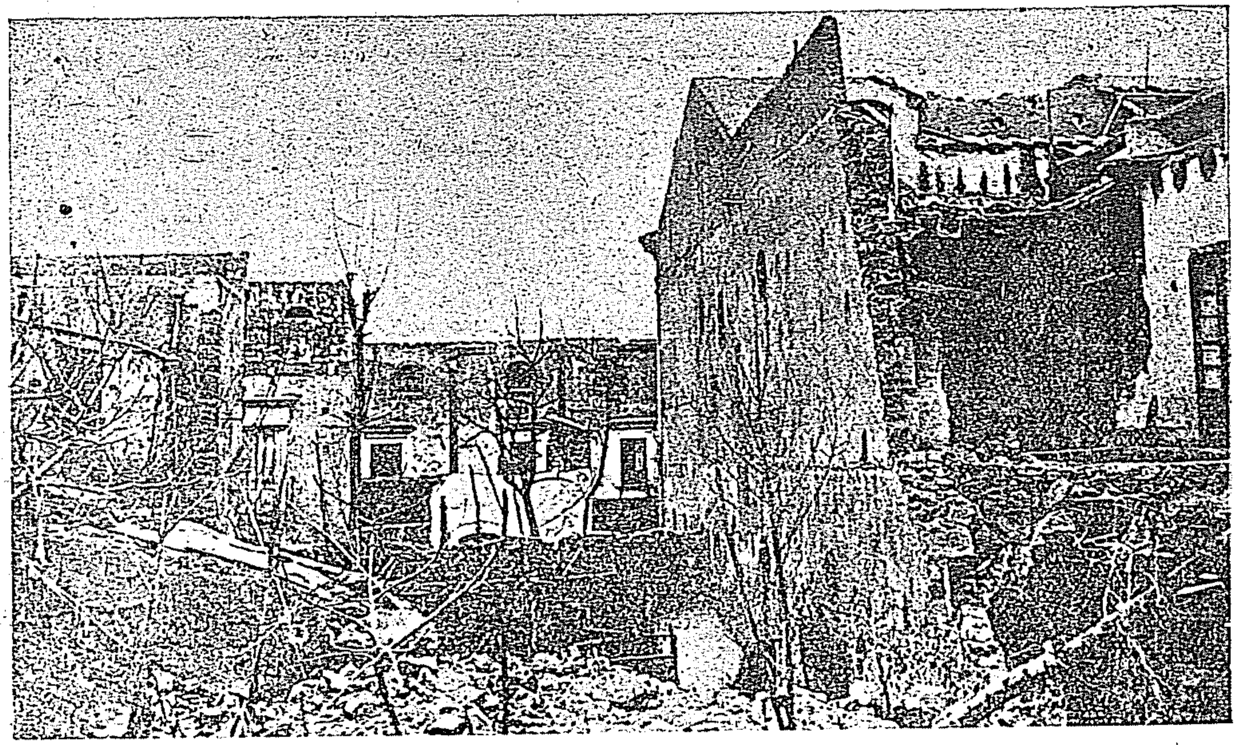

۱۹۰۸ سنه‌سی كانون اولنده ایتالیانك جنوبنده وقوعه كلدرك یوز بیكدن فضله نفوسی محو ایدن شدتلی برحركت ارض نتیجه‌سنده مسینا شهرینك اوغرادیغی خساردن برمنظره

آغر بر آلت ایله مانش دكزینی ایلك دفعه مروری ، وقایمنامهٔ عالم فن ومدنیتده ابدی برنشانه براقه‌جق بردورهٔ تاریخیه تشکیل ایلدیکی بلا مبالغه ادعا اولنه‌بیلیر . عالم‌بیلیرکه پا تور قودوز علتنه چاره‌ساز اولمش بر داهیٔ فندر . شمدی‌ده هرکس کوریيورکه موسیو بله‌ریو ، هوالره تحکم ایچون واقع اولان تشبثاته عظیم بر خطوهٔ ترقی آتدیرمغه موفق اولمش و احراز ایلدیکی مظفریت ، شرائط حیاتیه و اجتماعیهٔ عالمی اساسندن تحوله اوغراده‌جق حادثاتدن معدود بولنمشدر .» سوزلریله بله‌ریونك سیاحت هوائیه‌سنه نه‌درجه‌لرده اهمیت عطف ایدلك لازم کلدیکنی آکلاتمق ایسته‌مشدی .

بله‌ریونك مونوپلانی ایله مانش دكزینی مروری

« بله‌ریونك مانشی مرورایله انکلتره‌یه وصولی ، حقیقةً پك مهم ایدی . حتی بو وقعه انکلیزلری فن نامنه تقدیر خوان ایلمکله برابر برنجی دفعه اوله‌رق سفینهٔ بحریه‌دن غیری بر واسطه ایله آطه‌لرینه بویله بر آدمك کلمسی کندیلرینی بر خیلی دوشوندیرمش ایدی .

« مانش‌دكزینی « آئه‌روپلان » ایله مرورفکرینی ایلك اورته‌یه چیقاران ، سفائن هوائیه اربابندن و بله‌ریو کبی مونوپلان یعنی بر سطحلی آلات طرفدارانندن « لاتام » اولمشدر . بو ذات بله‌ریودن ایکی هفته قدر اول مانش دكزینی کندی ایجاد کرده‌سی اولوب بله‌ریونككندن آز فرقلی اولان مونوپلانی ایله دوره تشبث ایلمشدی . فقط ایلك تشبثده آنجق یاری یوله قدر کیده‌بیلدی . ایکی اوچ کون صکره واقع اولان ایکنجی تشبثده ایسه انکلیز آطه‌لرینه ، ساحلی کورنجه‌یه قدر یاقلاشه بیلدی . و قره‌یه وصولنه آز بر مسافه قالمش ایکن موتوره عارض اولان اهمیتسز بر بوزوقلق اوزرینه دكزه اینه‌رك تشبثی ینه عدم موفقیتله نتیجه‌لندی . ایشته « لاتام »ك بو تشبثاتنده موفق اوله‌مامسی اوزرینه « بله‌ریو » ده عینی تجربه ده بولنمغه قرار ویرمش ایدی . « بله‌ریو » حاضرلغنی کوردکدن صکره تموزك ۲۵ نجی بازار کونی صباحی « قاله » ایله « سانغات » قصبه‌سی آره‌سنده‌کی « باراق » موقعنده آلا فرانغه ساعت دردی اون کچه یعنی هنوز شفق آتمه‌دن اول برای تجربه پرواز ایله اون دقیقه قدر سیران وحرکت ایتدیکی نقطه‌یه عودت ایلدی . بو تجربه‌سندن پك ممنون قاله‌رق کندیسنی بحراً تعقیب ایده‌جك اولان (طورپیدو) یه‌خبر ویردکدن صکره ساعت دردی اوتوز بش‌کچه تکراردكزه متوجهاً طیران‌ایله انکلتره یولنی طوتدی .

« ساحلدن آچیلیرآچیلماز طورپیدویی‌کورمش وآنك وجههٔ استقامتنی‌آلمشدی . آلت طیاره یوزمترو ارتفاعده بیوك انتظام داخلنده اوچیوردی . برایکی ثانیه ایچنده طورپیدونك حذاسنه کلدی وتام‌استقامت آلمق ایچون برآز صاغه توجه ایلدی . طورپیدو بواثناده صوك سرعتیله یعنی ۲۵ میل (٤٦ کیلومترو) سیر ایله قطع مسافه ایلمکده ایدی . بونکله برابر بله‌ریونك‌ماکنه‌سی‌آز زمان ایچنده‌اونی‌کیروده براقه‌رق کوزدن نهان اولدی .

« فقط حین حرکتنده برآز زیاده صاغه توجه ایلدیکی کبی‌روزکارده صولدن اسه‌رك کندیسنی بسبتون یولندن انحراف ایتدیرمش اولدیغندن اصل وجههٔ عزیمتی اولان « دوور » یرینه آنك یدی کیلو مترو قدر صاغنده تایمس نهری منصبنده کائن « دیل » شهرینه طوغری کیتمشدی .

« بله‌ریو » ایلك شعاعات شمس‌ایله یواش یواش آچیلمغه باشلایان صباحك سیسلری آره‌سنده انکلتره ساحلنی کوردیکی زمان یاکلش یره کلدیکنی اکلادی . واقعا مقصد انکلتره‌یه کچمك اولدیغنه نظراً همان قره‌یه نزول ایده‌بیلیردی . فقط حرکت ایلدیکی زمان « دوور » ه اینمکه عزم ایلمش اولدیغندن قرارینی بوزمق ایسته‌مدی ویولنی شاشیرمش برسیاح کبی هواده طوته‌جغی استقامتی تحریدن صکره آلتندن برقاچ

واپوردن« دوور » نه‌طرفده اولدیغنی تخمین ایده‌رك آلتی همان صوله چویردی. فقط تبدیل استقامت ایدنجه قارشیسنده اسن برروزکار ایله اوغراشمغه مجبور اولدی .

« ساحلی پك یقیندن تعقیبه باشلایه‌رق ساعتده یکرمی بش کیلو مترو قدر سرعتله اسن روزکاره قارشی برخیلی مشکلات چکیور ویالپه اوره‌رق ، صاللانه‌رق ایلریله‌مکه چالیشیوردی. نهایت «دوور» ی مشاهده‌یه موفق اولدی. ولیمانك اوبر طرفنده‌کی ساحله اینمك ایچون آز صوله دوندی. حال بوکه ساحل یالچین ویوکسك اولدیغندن واورالرده‌ده روزکار آنافور یاپه‌رق آلتی فنا حالده صارصدیغندن بردرلو یالچین ویوکسك قیالری آشمغه موفق اوله‌میوردی. نهایت صاغ طرفندن برآره‌لق کوردی. ورزکاردن فرارایدن برقوش کبی درحال اورایه طاله‌رق برآز ایلریده‌کی واسع چایرك اوزرینه کله‌بیلدی. چایرده ماتن غزته‌سنك مخبری النده‌کی فرانسز بایراغی ایله کندیسنه اشارت ایتمکده ایدی . وبوبایراغی تعقیب ایله یواش یواش نزوله باشلادی . فقط تام اینرکن برصاغناق دها کله‌رك آلتك حیزله سقوطنی موجب اولدی ، سفینهٔ طیاره‌نك تکرلکلری ایله پروانه‌سی قیرلدی . فقط بله‌ریویه هیچ برشی اولمدی . بواثناده ساعت بشی اون اوچ کچیوردی .قاله‌دن دردی اوتوز بش کچه حرکت ایتدیکنه کوره سیاح هوائی دکزی تام اوتوزسکز دقیقه‌ده مرور ایلمشدی. « قاله » ایله « دوور » اره‌سنده‌کی مسافه ٤٠ کیلومترر ١٤٤ متر ودر. « بله‌ریو » یولندن براز انحراف ایله « دیل » شهرینه طوغری کیتدیکندن طولایی سکز کیلو مترو فضله قطعه مجبور اولدیغی جهتله شو ٣٨ دقیقه ظرفنده تام ٤٨ کیلو مترو مسافه طی ایلمش اولیوردی . یعنی آلت بدایت حرکتنده ارقه‌دن اسن روزکارلرك سوقیله ساعتده ٧٠ کیلو مترولق برسرعت متوسطه ایله یول المشدی .

« ایشته « بله‌ریو » مانشی بوصورتله مرور ایلمش وده‌یلی مه‌یل غزته‌سنك وعد ایلدیکی ٢٠ بیك فرانقلق مکافاتی قزانمش ایدی . حالبوکه کندیسنجه اصل باعث فخر ومباهات اولان جهت بوتشبثی سایه‌سنده هوادن آغر آلات طیاره‌نك درجهٔ تکمل وترقیسنی پارلاق برصورتده انظار عالمده اثبات ایله سفائن هوائیه تاریخنده بردورهٔ مهمه کشاد ایده‌رك نامنی شهر تکیر جهان ایلمکه موفقیتیاب اولیشیدر .

« بوندن صکره دردنجی دوره کلیر که آنی ده فرانسه‌ده « ره‌نس» شهرنده ترتیب اولنوب ٢٢ آغستوسدن ٢٩ آغستوسنه‌قدر سکز کون دوام ایدن یاریشلر تشکیل ایدر . بویاریشلره اشتراك ایچون مختلف صنف ونوعدن ومختلف ممالکه منسوب تمام اوتوز سکز « آئه‌روپلان » قید اولنمشدر . سفائن هوائیه آره‌سنده بویله بریاریش ایلك دفعه تصور وترتیب ایدلدیکی کبی رایتك فرانسه‌ده‌کی موفقیاتندن صکره ظهور ایتمش اولوب برسنه دنبری مختلف مواقعده طیرانلریله انظاردقتی کندیلرینه جلب ایلمکده اولان باشلیجه آلات طیاره اربابی دخی ایلك دفعه برآره‌یه کله‌رق یکدیکریله مسابقه ایلدکلری جهتله ره‌نس یاریشلرینك اهمیت تاریخیه‌سی غیر منکردر .

« بویاریشلرده مسافه ومدت اعتباریله برنجیلکی ، « سانتوس دومون» و « رایت » دن صکره اوروپاده الك زیاده شهرت قازانان « قارمان » احراز ایلمش وبوذات راکب اولدیغی سطحینلی آلتی ایله تام اوچ ساعت درت دقیقه‌ده « ١٨٠ » کیلو مترو مسافه قطعنه موفق اولمش ، بوصورتله برنجی‌یه تخصیص ایدلمش اولان « ٥٠٠٠٠ » فرانق مکافاتی قزانمشدر .

« ایکنجیلکی ایسه ، اولجه مانشی مرور ایچون وقوعبولان تشبثاتی موفقیتسزلکله نتیجه‌لنان « لاتام » ینه عین وحیدالسطحه آلتیله ایکی ساعت ١٣ دقیقه‌ده « ١٥٠ » کیلو مترو قطع ایلمك صورتیله احراز ایتمش واوکاده « ٢٥٠٠٠ » فرانق ویرلمشدر. « لاتام » شوموفقیتاه« وحیدالسطحه » آلاتك ایکی سطحلی سفائنندن هیچ برخصوصده کیرو قالمادیغنی وبالعکس دها ساده وخفیف اولمق اعتباریله آنلره هرحالده مرجح وفائق اولدیغنی برقات دها اثبات ایلمشدر .

« یاریشده اوچنجی چیقان ، « پولان » نامنده ، بالنسبه یکی برمتشبث اولمشدر . بوذاتده ایکی سطحلی

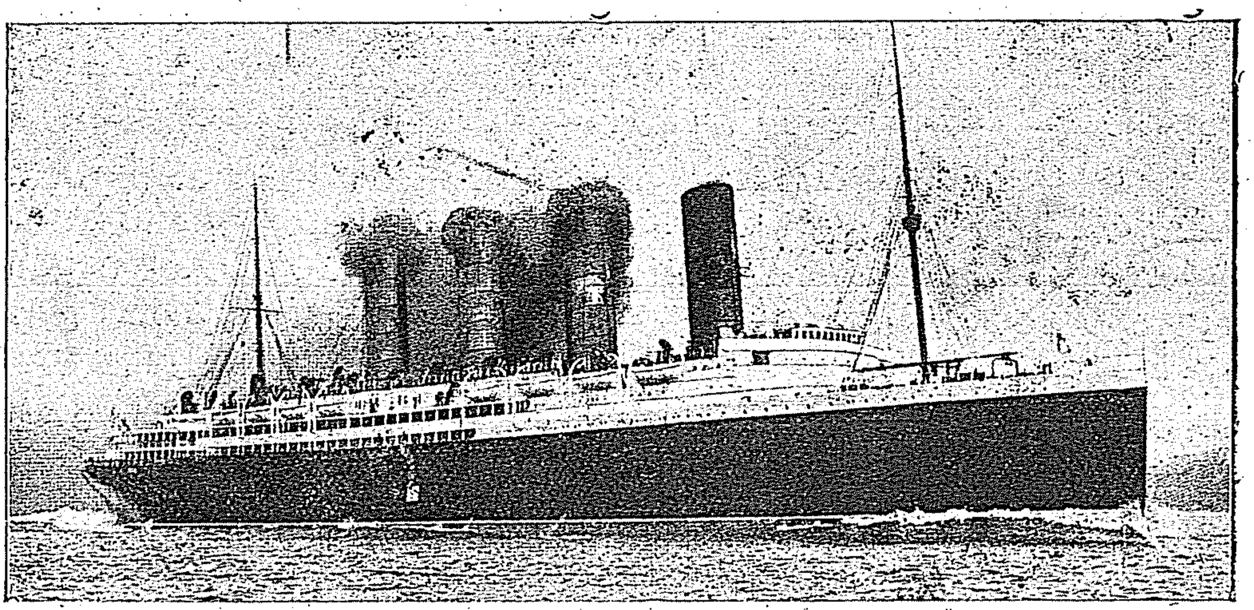

صوك واپور

قطب سیاحی ارنست شاکلتون (مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت)

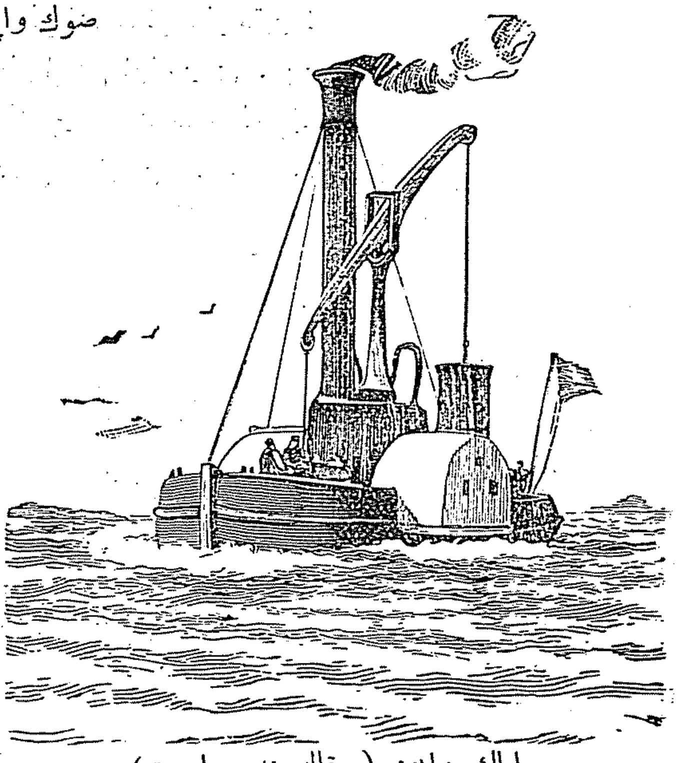

ایلك واپور (مقاله‌سنه مراجعت)

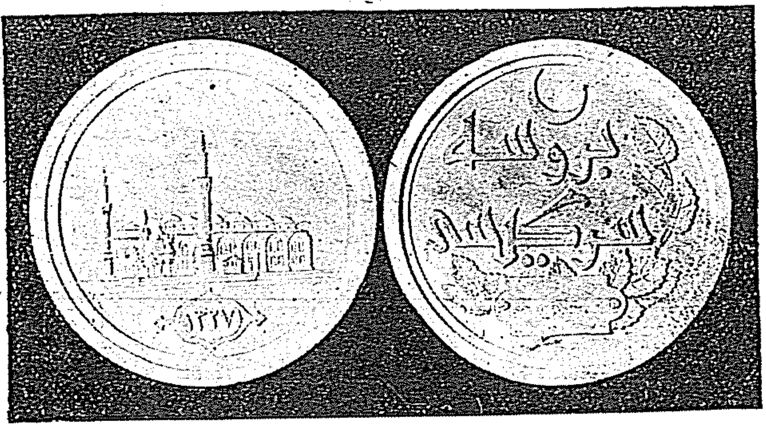

کچن سنه آغستوسده کشاد ایدلمش اولان بروسه سرکیسی مدالیه‌سی

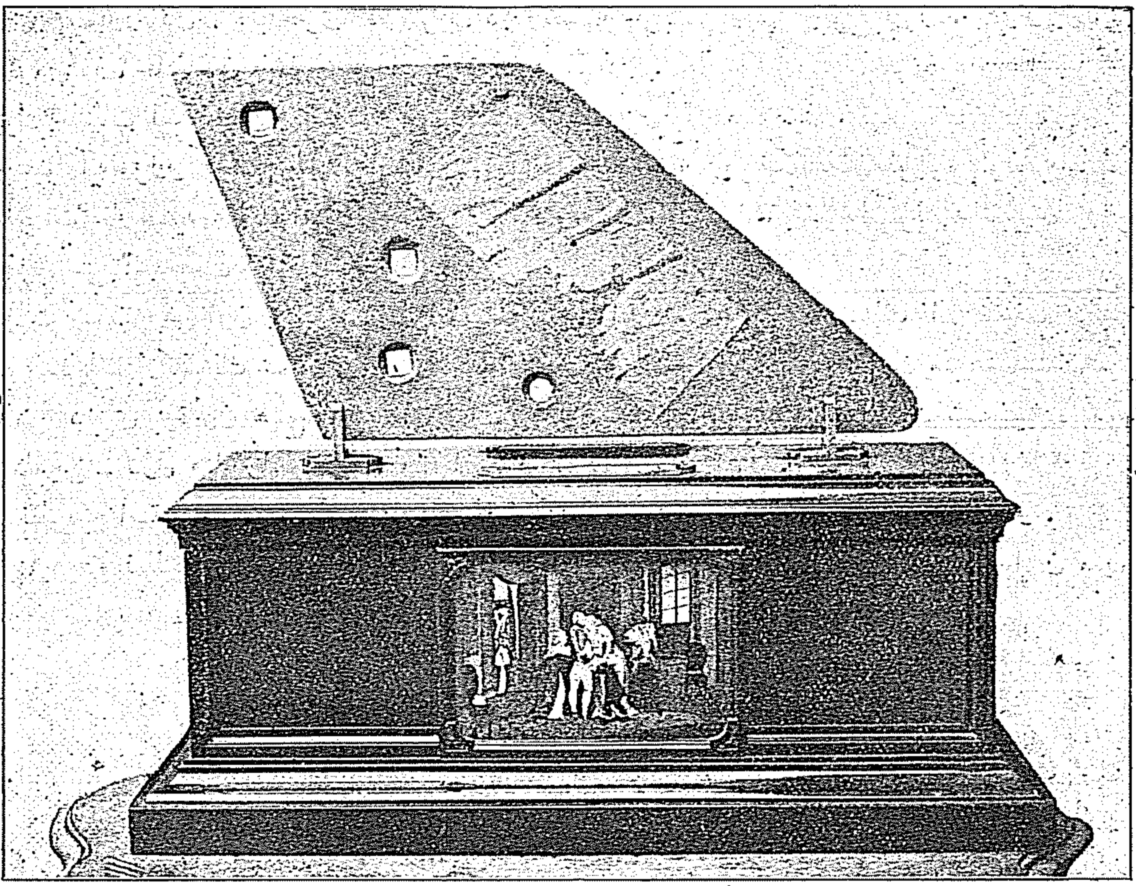

تاريخى برساطور، (١٧٩٣) فرانسه اختلالنده اون آلتنجى لوئى ايله (مادى آنتوانهت) ك اعدامنده قوللانلمشدر .

[بو آلت قاطعه اخيراً فرانسهده بالمزايده صاتلمش وآنورسلى بر قولكسيون مراقليسنده قالمشدر . ساطورك استناد ايتديكى قوطوده كوريلن ، ١٦ نجى لوئينك وداع حزينى مصور رسمدر .]

و « رايت » سيستمنده آلتيله تام ايكى ساعت قرق اوچ دقيقهده « ١٣١ » كيلومترو طى ايلمش واوچنجيلكه تخصيص اولنان « ١٠٠٠٠ » فرانغى قزانمشدر .

«شوراسى شايان اخطار ونظردركه بو اوچ طائرك اوچىده سيرانلرينى موتور ايچون برابر آلدقلرى غازك توكنوب بتمسندن طولايى توقيف ايلمكه مجبور اولمشلردر . يعنى دها زياده غاز آلمق قابل اولسه ايدى ، دها بيوك موفقيات احراز ايلملرى مستبعد دكل ايدى .

«بوندن ماعدا يكرمى واوتوز كيلو مترولق برمسافه ايچون سرعت تجربهلرىده اجرا ايدلمش وبونك هر ايكيسندهده آمريقالى كورتيس ساعتده وسطى « ٧٣ » كيلو مترو قطعيله برنجى وبلهريوده «٧٠-٧٢» طى ايدهرك ايكنجى اولمشدر .

ايشته « هوادن آغر » آلانك ايلك صعود وپروازدن اعتباراً بوكونه قدر كچيرديكى صفحات مختلفه ايله انواع واقسامى وصورت ترقيات وتكملاتى بوندن عبارتدر .

كونشك تأثيرات مشئومهسى

همان دائما حركات ارضيه واردر ؛ وحركات ارضيه قيشين يازدن دها زياده وقوع بولور . صوؤق زمانلرده اولان حركات ارضيهنك شدتى صيجاق زمانلرده وقوعبولانلردن اوچ بچق دفعه دها فضلهدر .

وکیجه‌لری کوندوزلردن ، صباحلری آقشاملردن دها فضله حرکات ارضیه وقوع بولور . ادوار برکانیه‌یه الك زیاده مصادف حادثاتدن باشلیجه‌سی الکتریقیت هوائیه‌در .

بیوك حادثات الکتریقیه ومانیه‌تیقیه‌یه کونشك سببیت ویردیکی معلومدر .

موسیو آبه مورو کونش حقنده اجرا ایتدیکی تدقیقات عمیقه وموشکافانه‌دن صوکره بتون بوحادثاتك سببی تأثیرات خارجیه‌یه عطف ایده‌رك ادوار برکانیه وحرکات ارضیه‌نك باشلیجه کونشك تأثیریله وقوع بولدیغی نتیجه‌سنی استحصال ایلمشدر .

فعالیت شمسیه هر اون برسنه‌ده حد اصغرینه تنزل ایدر . فعالیت شمسیه‌نك الك ضعیف بولندیغی زمانلرده اندفاعات برکانیه‌نك تکثر ایلدیکی مشهوداتدندر - کونش اوزرنده‌کی لکه‌لرك مشاهده‌سندن صکره یعنی ۱۶۱۰ دنبری بوقانون هیچ استثنا ارائه ایتمه‌مشدر . حرکات ارضیه ایسه فعالیت شمسیه‌ده تحویل حصوله کلدیکی - تنزل ویا تزاید ایتدیکی وقتلر - زمانلرده وقوع بولور .

بو نظریه‌یه استناداً موسیو آبه مورو متعدد تزلزلی حادثاتی وقوعندن اول کشف ایتمشدر .

۱۹۰۵ ده فعالیت شمسیه حد اعظمندن بردنبره تنزل ایتمش وقوجه دنیایی تدهیش ایدن معهود شدتلی حرکات ارضیه وقوعه کلمشدی .

۱۹۱۲ سنه‌سندن قورقیکز !

بیك طقوز یوز اون ایکی‌یه قدر حرارت شمسیه تنزل ایده‌رك حد اصغرینه واصل اوله‌جق و بعده تکرار تزاید ایده‌جکدر . حادثات برکانیه‌ده مذکور سنه ظرفنده وقوع بوله‌جقدر .

فقط فعالیت شمسیه دائما منتظم بر انحنا ایله دکل خسته نبضی کبی بعضاً‌ده « نقض » ایله تنزل ایدر . باشلیجه بیوك نقض عمومیتله فعالیت درجهٔ قصوایه واردقدن اوچ سنه صکره وقوعه کلیر . ۱۹۰۸ - ۱۹۰۹ ده حرکات ارضیه پك زیاده ایدی وبواثناده‌کی مشاهدات قانون عمومیٔ مسروده‌یی تأیید ایدییوردی . تزلزلات ارضیه آنجق ۱۹۰۹ نهایتنده تخفف ایده‌جکدر . هیهات که او وقتده : حد اصغر دورنده بولنه‌جغمزدن اندفاعات برکانیه‌یه معروض قاله‌جغز . تاریخ ارض ایشته بویله کیدر .

سسسز تفنك

بودفعه اختراع ایدیلن بر آلت مخصوصه ایله مجهز تفنکلر انداختلرنده صدا حصوله کتیره‌میورلر . آلت مذکوره انکلتره‌ده موسیو هیرام پرس ماقسیم طرفندن اختراع اولنمشدر . آلتك درونده‌کی حلزونی قومپارتیمانلر غازاتك شدتلی صدمه‌سنه مانع اوله‌رق صدایی کسر ایدییور .

معلم برانلی‌نك اختراعی

صوایله تموجات الکتریقیه‌یی اخذ ایچون - تلسز تلغراف موجه‌لری کبی - نه‌یاپملیدر؟ فرانسز معلملرندن موسیو برانلی بوکا برچاره بولدی . معلمك اختراعنه نظراً درونی معادن طوزی ایله مملو برجام شیشه الکتریق موجه‌سنه مصادف اولدیغی آنده ناقل الکتریق برحاله وبوخاصه‌یی مذکور موجه‌نك تأثیری تحتنده بولندقجه غائب ایتمز . وبناءً علیه « مورس » تلغرافنده‌کی دمیرلوحه وظیفه‌سنی بونوع برشیشه منبع الکتریقی‌یه مربوط بولنمقسزین ایفا ایده‌بیلیر .

منتظم برجمله تأسیس ایچون دیمك اولا تموجاتی حصوله کتیرمك ، ثانیاً بونلری ایصال ایتمك و ثالثاً موجات مذکوره‌یی اخذ ایلمك ایجاب ایدر .

بونلردن ایکی اولکیلر اولجه کشف اولنمش ایدی . اوچنجیسی یعنی تموجاتی اخذ مسئله‌سی‌ده معلم

برانله‌ی طرفندن حل اولنه‌رق چاره‌سی بولندی. ونهایت بونك هیئت مجموعه‌سنی «مارقونی» پك الویریشلی برصورتده ترتیب وتنظیم ایده‌رك تلسز تلغرافی ایجاد ایلدی .

مسافات بعیده‌یه قدر انتشار ایده‌جك درجه‌ده الکتریق موجه‌لری حصوله کتیرمك ایچون قوتلی الکتریق ماکنه‌لرینه احتیاج واردر . موسیو برانله‌یك اختراعکرده‌سی اولان شیشه ایله مسافات بعیده‌ده ظهور ایدن فورطنه‌لردن‌ده خبردار اولمق ممکندر .

تموج واهتزاز

طبیعتده ، حرکتك اساسی اهتزازی ایسه انتشار حرکت تموجی اولور . مثال : برحوضه برطاش آته‌جق اولسه‌ق غطس نقطهٔ نظرندن سطح مائك «حرکات قصیه» و «تموجات» منتظماً حصوله کلور وحرکت سطح ماده دائره‌وی برموجه شکلنده انتشار ایدر . یکدیکرینی متعاقب دائره‌لر حصوله کلدیکی رؤیت اولنور .

بحرمحیطده‌کی جسیم طالغه‌لر بوکا مشابه بر حادثه‌در وحرکت متموجه‌نك عناصرینی تعیینه مساعددر. موجه‌نك طولی ، ایکی متعاقب طالغه‌نك رأسلرینك بینده‌کی مسافه‌یه وسرعتی برطالغه رأسنك متعاقب طالغه رأسنك بولندیغی محله وصول ایچون مرور ایدن زمانه مساویدر . حرکت تموجیه ، برثانیه ظرفنده حصول بولان اهتزازاتك عددیله‌ده تفریق اولنور.

جسیم طالغه‌لرك تموجات مایعه‌سی دقیقه‌ده برقاچ وتموجات مصوته ثانیه‌ده دها فضله اهتزازاته تقابل ایدر : اورکستره اقوردنده «لا» صوتنی ویرن برتل ثانیه‌ده ۸۷۰ کره اهتزاز ایدر. تموجات مضیه دها فضله اهتزازاته تقابل ایدر. صاری ضیا ثانیه‌ده اثیرك ۵۰۰ تریلیون کره اهتزازیله حصوله کلیر وتموجات مضیه‌نك شدت انتشاری ثانیه‌ده ۳۰۰،۰۰۰ کیلو متره‌در .

تموجات الکتریقیه نه‌در ؟

اشته بونی ساده برصورتده ایضاح ایده‌جکز . یکدیکرینه اینجه اوزون وموصلقلی بربوری ایله متصل ایکی مخزن تصور ایده‌لم که درونلرنده سطحلری مختلف حذاده صو بولنسون . موصلغی آچه‌لم . تدریجی برصورتده ـ زیرا مشترك بورینك اینجه‌لکی صویك جریانه مقاومت کوستره‌جکدر . ـ هرایکی مخزن صولرینك سطحلری حذالری عینی اولور .

بالعکس مشترك بوری قیصه وقالین اولسه موصلق اچیلدیغی تقدیرده فعل مذکور دها سریع صورتده وقوع بولور . زیرا بورینك قالینلغی مناسبتیله صودها جزئی مقاومت قارشوسنده بولنور . وجریان ماء سرعت مکتسبه سببیله دیکر محذوره‌کی صویك سطحنی موقتاً دها زیاده یوکسلته‌رك رجعت ایدر وبودفعه کندینك کلدیکی مخزن صوینك سطحی ترفع ایدر. ایکی سطح مائل تعریف مذکور وجهله منتظم حرکات رقصیه اجرا ایتدکدنصکره عینی حذایه کله‌رك موازنت پیدا ایده‌بیلیرلر .

الکتریقده‌ده عینی بویله‌در. مخزن یرینه مسطحات الکتریقیسی مختلف درجه‌ده والکتریقله محمول ناقل الکتریق اجسام قائم اولور . (مسطحات الکتریق بوراده صوده‌کی حذا مقامنه قائم اولیور) شیمدی بوایکی محمول الکتریق جسمی برانجه واوزون ناقل ایله (مقاومت مقامنه قائم) اشتراك ایتدیره‌جك اولسه‌ق صدمهٔ الکتریق حصوله کله‌رك برجریان تأسس ایدر. فقط مذکور ایکی ناقل الکتریق جسمك مسطحات الکتریقیلری پك مختلف اوله‌جق اولورسه صدمهٔ الکتریقیه بودفعه اجسام مذکوره اره‌سنده برقیغلجیم حصوله کتیریر . (قالین وقیصه مشترك بوری مقامنه قائم) وبوقیغلجیم صدمه‌نك حصوله کتیردیکی حرکات رقصیه‌دن نشئت ایدر . والکتریقك‌ده فضاده صورت انتشاری تموجات ایله‌در .

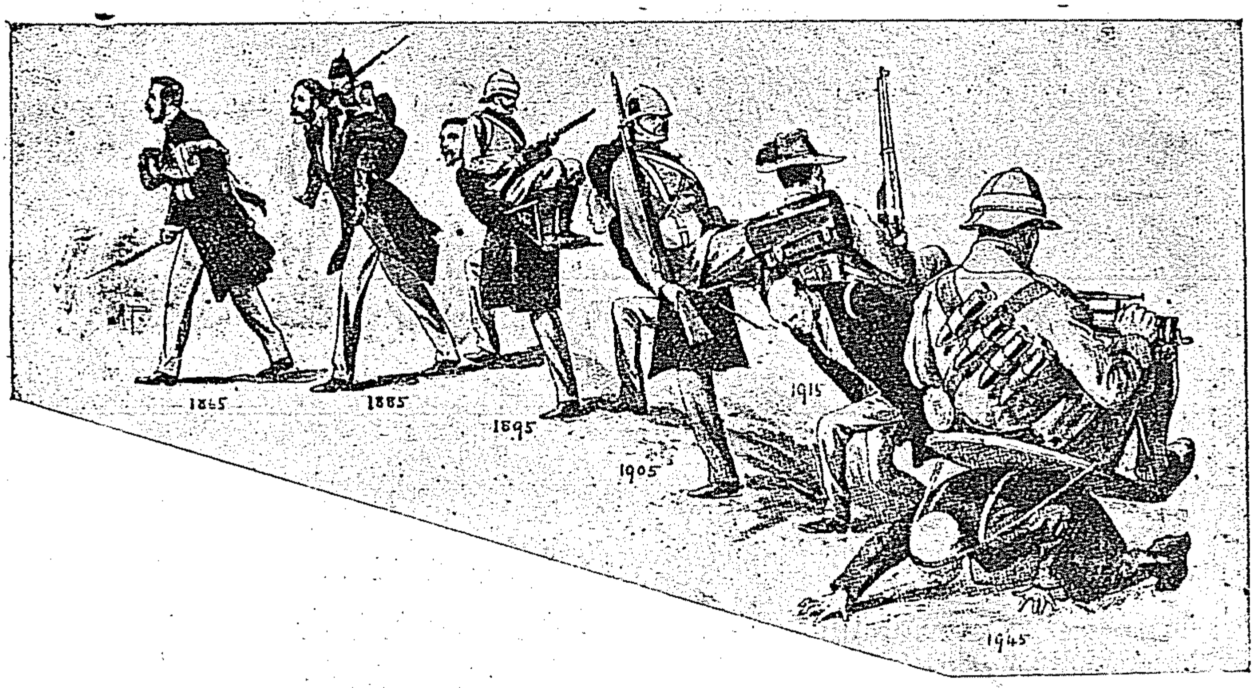

محافظهٔ صلح ایچون آوروپانك اختیار ایتدیکی مصارف : (مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت)

ایران وقایع اختلالیه‌سنه عائد : احرار قوماندانی ستارخان ومعیتی افرادی

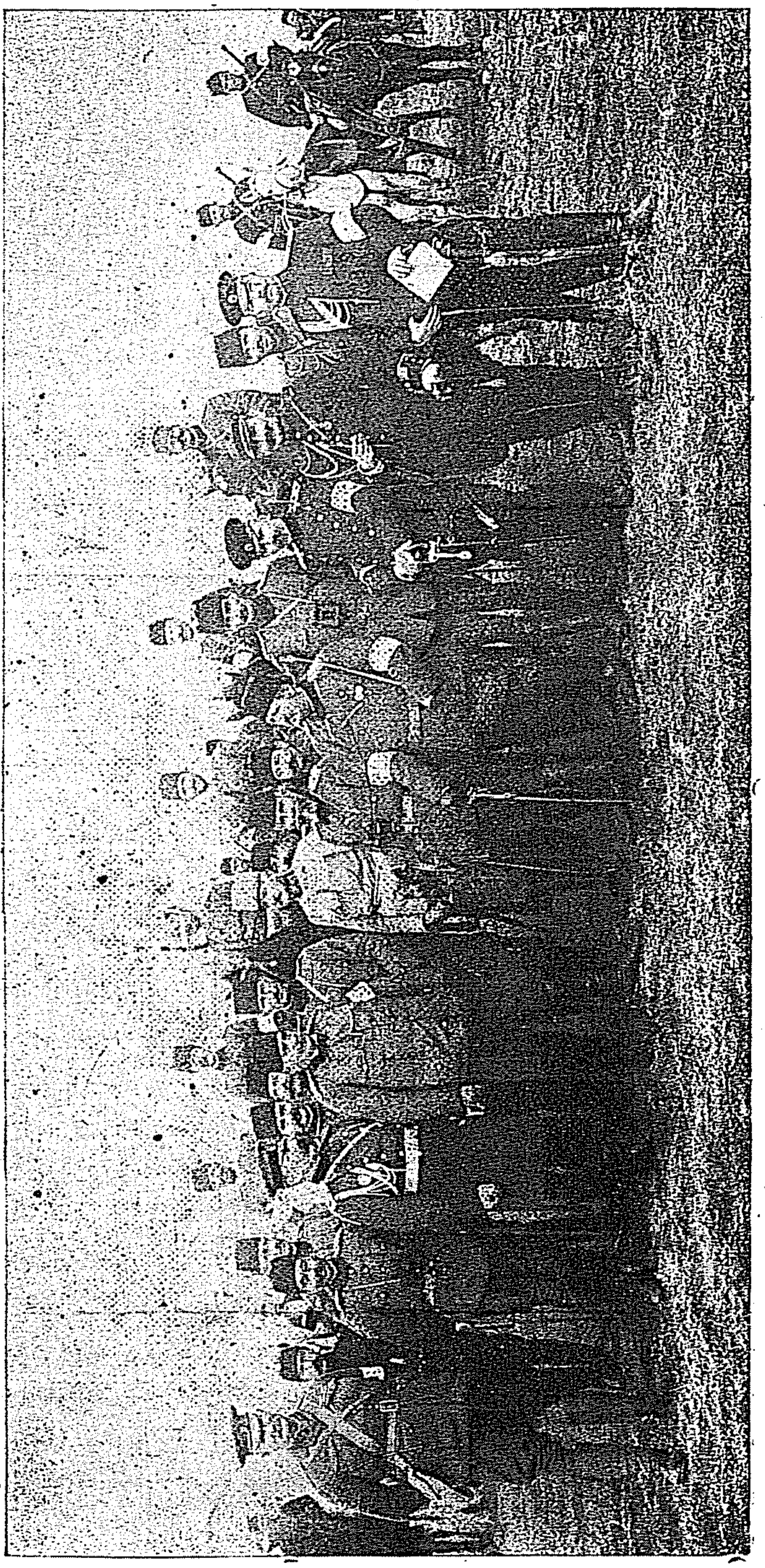

اعلان حریتدن صوکره اردومزك اجراسنه باشلادیغی بیوك مانوره‌لردن کچن سنه صوك بهارنده ادرنه جوارنده اجرا قلنان پارلاق مانوره‌لرده حاضر بولنان امرا وضابطان عسکریه

بلغار آتاشه میلیتری — صربستان آتاشه میلیتری — سواری مفتشی عزت فؤاد پاشا — ناظم پاشا — ارکان حرب توفیق بك — روسیه آتاشه میلیتری — انکلتره آتاشه میلیتری

فرانسه آتاشه میلیتری — ارکان حرب ممتاز بك — اوزمان روم ایلی اردولری مفتشی بولنان محمود شوکت پاشا — آوستریا آتاشه میلیتری

دماغ بشر

دماغ بشر حقنده تدقیقات مهمه اجرا ایلمش اولان له‌لوت ، پارشاپ ، واغنر ، پول بروقا کبی اعاظمك

تجاربنی اکماله چالیشانلردن بریده انکلترەلی مشاهیر ارباب طبدن سیر ویقتور هورسلەیدر . مومی الیهك برمدتدنبری اجرا ایلمکده اولدیغی دماغ بشر حقندەکی تدقیقاتی خلاصەسنی درمیان ایلمزدن اول دماغك ثقلتی حقنده برقاچ سوز سویلیەلم :

دماغ بشرك ثقلت حقیقیەسی حقنده ده ارباب فنك ویردکلری حکم بردکلدر . مدققیندن مارشالك تجربەلرینه نظراً انسانلرده ذکورك دماغی ۱٤۱۰ غرام قدر اولوب قادینلرك دماغی ایسه ۱۲٦۲ غرام قدردر . فقط وحشیلره یعنی انسانلرك فکراً پك کیروده قالان طبقەلرینه طوغری اینلدکجه دماغك ثقلتی آزاله آزاله نهایت ۹۰۰ غرامه قدر ایندیکی کورلمکله برابر حجمی کوچولیور ، وشکلندەکی تناسبده دکیشەرك « تعاریج دماغیه » دنیلان قسملر آزالیور ، دماغك سطحی عادتا دوزلشیور . فقط بوتحول یالکز حال وحشتده بولنان انسانلر ارەسنده کوریلیوب مدنیت ایچنده بولنانلردەده کورلمکدەدر . مثلا دماغك برسوۋ تشکلی نتیجەسی اولەرق عبی ، آبدال واحمق اولانلرك دماغلریده بویلەدر . بونلرك دماغلری بالنسبه پك کوچوك اولمقله برابر قسملرك درینلکیده آزدر . بوکبی کیمسەلرده محاکمه وسرعت انتقال فلان کبی قوهٔ عقلیەیه دلالت ایدن علایم کوریلەمز . لکن دماغی بیوك وثقلتیده زیاده اولانلر میانندە پك زیاده براثر ذکا کوسترنلر چوقدر . ازجمله طبیعیون مشهورەدن کوویەنك دماغی ۱۸۳۰ غرام کلدیکی کبی سیاسیٔ شهیر بسمارقك دماغیده هان اوقدر براغرلقده ایدی . بوبحثده شایان دقت برجهت دها واردرکه اوده صنعت ومسلکك تخلفنه کوره دماغ بشرده ده برتحول کورولمسیدر . مثلا فعالیت فکریه ، دماغك هم حجمنی همده ثقلتنی تزیید ایلدیکندن یالکز فکراً مشغول اولان ارباب علم وفنك دماغلری مسالك وصنایع سائرەده بولنانلرك دماغلرندن هم دها بیوك هم دها آغردر . شو قدر وارکه فعالیت فکریەنك دماغده بویله برتأثیر کوسترمسی یعنی دماغی بیوتمسی یالکز عرق ابیضه مخصوصدر . عروق سائرەده بویله براستعداد یوقدر .

مدنیت حاضرەده عرق ابیضدن اولانلرك دماغلرینی بیوتمشدر . بوده اون ایکنجی عصرده پارس اهالیسنك دماغلری نەدرجەلرده برجسامتده ایدیسه اون یدنجی عصرده دماغك حجمی برآز دها آرتمش اولمسیله ثابت اولیور .

ایشته بوخصوصدەکی تدقیقاتك بعض شعباتجه ویریلان حکملره اعتراض ایدنلر بولنیور ایدی . فقط انکلترەلی مدققین مشهورەدن ویقتور هورسلەی اخیراً لوندرەده « روایال سوسایەتی » ده اورتەیه قویدیغی بعض دلائل ایله بوبابدەکی حکملری برقات دها تأیید ایلمشدر . مومی الیه صورت مخصوصەده محافظه ایدلمش ایکی انسان بینی اورتەیه قویمشدرکه بونلردن بری مخترع شهیر توماس بارازك دیکریده قوهٔ نطقیەدن محروم کوچك قفالی براحمقك دماغیدر . رسملرمزده بوایکی دماغ آرەسندەکی فرقی کوستریور .

مستر توماس اوفق تفك بر خیلی اختراعاتده بولندقدن صکره نهایت کوچوك بر حساب آلتی اختراع ایلمشدرکه انکلترەنك هان اکثر تجارتخانەلرنده بوآلتك استعمالندن الیوم پك زیاده استفاده ایدلمکدەدر . دیکر کوچوك دماغك صاحبی ایسه ذره قدر براثر ذکا کوسترەمدکدن ماعدا قوهٔ نطقیەدنده محروم ایمش . بو ایکی دماغك شکلاً وحجماً آرەلرنده پك بیوك برفرق اولدیغی کبی وزن جهتیلەده پك زیاده برفرق واردر .

جراحلرك صورت تلبسی

امراضك میقروبلر واسطەسیله سرایتی حقندەکی نظریەلرك شو صوك سنەلرده پك زیاده کسب اهمیت ایلمسی اوزرینه عملیات جراحیه ایله اشتغال ایدن جراحلرده عملیات اثناسنده بر خستەلکك ، بریارەنك میقروبنی دیکرینه آشیلامق ایچون فن دائرەسنده نەکبی تدابیره مراجعت ایلمك لازم ایسه مراجعت

ایدییورلر. ایشته جراحلرك صوڭ دفعه‌کی صورت تلبسلرینی دیگر برصحیفه‌مزده مندرج بولنان رسمده ارائه ایلمکده‌در. بورسم پارسك الڭ مشهور جراحلرندن دوقتور دوایه‌نك عملیات صالونده‌کی قیافتنی ارائه ایلمکده‌در. جراحك یوزینه وارنجه‌یه قدر هرطرفی تعقیم ایدلمش البسه وصارغیلر ایله مستور اولدقدن ماعدا اللریده دیرسکلرینه قدر کذلك تعقیم ایدلمش لاستیك الدیون ایچنده‌در .

رادیوم ایله تداوی

بعض خسته‌لکلرك رادیوم ایله تداویسنه مباشرت ایدلدیکی وفرانسه، انکلتره وآلمانیاده بر خیلی تجربه‌لره کیریشلمش اولدیغی معلومدر. اولکی‌سنه انکلتره‌ده یالکز بوخصوصده تجربه وتدقیقات ایله اشتغال ایدلمك اوزره مهم برمؤسسه وجوده کتیرلمش وانکلتره مشاهیر اطباسندن فره‌دریق تره‌وه‌س مذکور مؤسسه‌نك رسم کشادی مناسبتیله ایراد ایلدیکی برنطقده رادیوم ایله بعض خسته‌لکلرك تداویسنده ایچه برامید حاصل اولدیغندن ایلروده، مادۀ مذکوره‌دن پك‌زیاده استفاده ایدیله‌جکنی بیان ایلمشدر. لوندره‌ده کائن «لندن اوپیتال» نامنده‌کی خسته‌خانه‌ده رادیوم ایله تداوی تجربه‌لرینه مباشرت ایدلمشدر . شیمدیکی حالده برمشکلات وارایسه اوده رادیومك غایت بهالی اوله‌رق استحصال اولنمسیدر .

آمریقاده لوقوموتیفسز واغونلر

آمریقاده هرکون بردرلو اثر اختراع کوستریلیور. اولکی‌سنه بعض محللرده اراضینك جزئی میلندن پك‌زیاده استفاده ایدلمسی جهتی دوشونمش اولان شمندوفر مهندسلرندن بریسی، کورلدیکی اوزره متوس بریول یاپمشدر . بویولك آلتنده‌کی الکتریقلی موتورلر واسطه‌سیله واغونی یوقارییه چکیورلر . اورادن بردن بره براقیلان واغون. آلدیغی سرعت ابتدائیه ایله بش‌آلتی کیلومترو قدر اوزاقده کائن برآنبارك اوکنه قدر کیدییور ، اوراده فره‌ن واسطه‌سیله توقیف اولنیور . ایشته بوصورتله لوقوموتیف استعمال اولنمدیغندن بوآلتی استعمال ایدن قومپانیا تصرف نقطۀ نظرندن پك زیاده استفاده ایلمکده ایمش . بواصول آمریقانك اخراجات وادخالات مرکزی اولان استاسیون ولیمانلرنده تطبیق اولنه‌جقدر .

ایلك واپور وصوڭ واپور

نویورق شهرینك ساحلنده منی اولدیغی « هودسون » نهرینك (هودسون) نامنده‌کی انکلیز کمیجیسی طرفندن کشفنك ۳۰۰ نجی وایلك واپورك آمریقاده « روبر فولتون » طرفندن ایجادینك ۱۰۰ نجی‌سنۀ دوریه‌سی وسیله‌سیله‌کچن‌سنه نویورقده اجرا قلنان بیوك شنلکلره بالعموم دول‌متمدنه طرفندن سفائن‌حربیه وتجاریه ارسالیله اشتراك ایدلمشدر. بومناسبتله « فولتون » ڭ ایجاد کرده‌سی اولان « قلرمون » واپورینك برمودلی انشا اولنه‌رق انظار تماشاکران اوکنده ایشلتدیرلمشدر .

فولتونك « قله‌رمون » واپوری اخشابدن ۴۰ مترو اوزونلغنده، ۵,۴۰ مترو عرضنده، ۱,۸۰ مترو صو چکر، ۱۶۰ طون جسامتنده ، ماکنه‌سی ۱۹ بارکیر قوتنده ایدی . برنمونه‌سنی درج ایتدیکمز صوڭ واپورلر ایسه اللی‌بیك طون جسامته یاقلاشمش، ماکنه‌لرك قوتی ۷۰,۶۰ بیك بارکیر قوتی بولمش، طوللری ایسه ۳۰۰ متروبی کچمشدر. بوقدر عظیم ترقی بوز سنه‌ده حاصل اولمش وآتیاً ترقیات بشریه‌نك دها بیوك آدیملرله یول آله‌جغی روش حالدن رونما بولنمشدر .

بزم کبی کریده قالانلر ایچون عبرت آلنه‌جق مثاللر !..

کچن ١٣٢٥ تموزنده خلع ایدیلن
عجم شاهی محمد علی خان
[کندیسی شمدی روسیه‌ده اوده‌سا
شهرنده اقامت ایتمکده در]

کچن قیش موسیو ژقله‌مانسونك
سقوطیله‌برینه‌کچن فرانسه‌رئیس
وکلاسی موسیو آریستید بریان

یکی عجم شاهی احمد میرزا حضرتلری
[مشار الیه طقوز یاشنده تخته چیقمشدر]

شاکلتون هیئت سفریه‌سی

رسمنی درج ایتدیکمز « ئه‌رنه‌ست شاکلتون » برانکلیز کمیجیسیدر . شمدی‌یه قدر قابل اوله‌میان بر درجه‌ده قطب جنوبی‌یه یاقلاشمشدر . قطب جنوبی ایله واصل اوله‌بیلدیکی نقطه‌نك آراسنده یالکز ١٧٨ کیلو مترو قالمشدر .

بوغیرتلی کمیجی ١٩٠٧ سنه‌سی آغستوسنك یدیسنده « نیمرود » اسمنده بر کوچك بالقجی کمیسنه راکباً انکلتره‌دن عزیمت ایتمشدر . مومی‌الیهك رفقاسیله برلکده اجرا ایتدیکی بوسیاحت مهلکه ، یالکز اقتحام اولنان مشکلاتی وواصل اولنان نقطه‌نك قطبه قریبتی اعتباریله حائز اهمیت دکلدر . قطع اولنان مسافه داخلنده بوسیاحته اشتراك ایدن متخصصلر طرفندن اجرا اولنان تدقیقات علمیه سایه‌سنده برچوق مسائل فنیه‌یه دائر معلومات کلیه الده ایدلمشدرکه بو نتیجه ئه‌رنه‌ست شاکلتونك موفق اولدیغی سیاحتنده‌کی اهمیتی برقات دها آرتدیرمقده‌در .

یکی باچیقا قرالی برنجی البر

قرال آلبر، قرال متوفی لئوپولدك برادری قونت دوفلاندرك اوغلی یعنی قرال لئوپولدك یکنیدر . کندیسی ٣٤ یاشنده در . باویرا پرنسسلرندن بریسیله ازدواج ایتمشدر. اوچ چوجغی واردر . بویوکنك آدی پرنس لئوپولد در .

پرنس بلووك یرینه کچن آلمانیا باش وکیل جدیدی دوقتور فون بەتمان هولوەغ

سالنامهٔ ثروت فنونك متنوعه قسمی

دولتلرك بحریه‌لری

هرمملکتك قوهٔ بحریه‌سی وضعیت جغرافیا وسیاسیه‌سنه وتجارت بحریه وسواحلنك وسعتنه کوره‌در. اوروپاده کوچك دولتلر عصر حاضر سفائن جسیمه‌سندن متشکل فیلولر تدارك ایده‌جك قوهٔ مالیه‌یه مالك اولمدقلرندن یالکز ساحللرنده انضباطی تأمین وقاچاقچیلغی منع وکوچوك تجاوزلره مقابله ایده بیله‌جك قدر دوننما احضار ایدرلر. الیوم الك بیوك قوهٔ بحریه‌لر صره‌سیله : انکلتره ، آمریقا ، فرانسه ، آلمانیا ژاپونیا ، ایتالیا ، روسیه ، آوستریا دول معظمه‌سی دوننمالریدر ،

علی‌العموم قوای بحریه صنوف مختلفه‌ده سفائندن متشکلدر :

زرهلیلر، زرهلی‌قرووزلر، محافظه‌لی قرووازورلر ، غانبوطلر، طورپیدو مخربلری، طورپیدو بوطلر، تحت‌البحرلر .

بوسفائن خدمات حربیه‌ده ایکی قسمه آیریلیر : برقسمی آچیق دکز سفائن حربیه‌سی اولوب خط حربه داخل اولور؛ قسم دیکر ساحل سفائن حربیه‌سیدرکه آچیق دکزده حرب ایده‌مز. آچیق دکز

سفائن حربیه‌سی : ۱۰۰۰۰ ـ ۲۰۰۰۰ طون ماء مخرجنده اك قالین زره واك جسیم طوپلرله مجهز زرهلیلر. اسلحه وتجهیزاتی مکمل وسرعتلری زرهلیلردن زیاده اولان زرهلی قرووازورلر سرعت فوق العاده‌یه مالك محافظه‌لی قرووازورلر ، سریع السیر غانبوطلر وآچیق دکز طورپیدو بوطلرندن مرکبدر .

زرهلیلرله زرهلی قرووازورلر خط حربده بولنه‌رق برلکده حرب ایتدکاری کبی ، امثاللری ایله یالکز باشلرینه‌ده محاربه ایده‌بیلیرلر .

محافظه‌لی قرووازورلر سرعتلری زیاده اولمق حسبیله دشمنك احوالنی ترصدله دونمایه اخبار و دسیسه‌لرله دشمنی اغفال ایده‌رك ساخته براِز تعقیب ایتدیرمك کبی وظائفی ایفایه مأمور اولوب عادتا دونمانك قره‌غول کمیلریدر. ومجبوریت قطعیه کورمدکجه حرب اتمکدن دائما توقی ایدرلر . آنجق بونلره عائد وظائف غایت مهم ومشکل اولدیغندن مرتباتی الك کزیده ضابطان وافراددن متشکل اولور .

آویزو دینیلن غایت سریع غانبوطلر محابره خدماتنده قوللانیلوب ایجابنده دوشمن طورپیدولرینی تخریبه کیدر . الك بیوك سلاحلری سرعتلریدر . تعرض طوپیدولری ایسه آچیق دکزلرده اوزونجه مدت سیرایده بیلیر بیوك طورپیدو بوطلردر .

ساحل سفائن حربیه‌سی : ساحل محافظی زرهلیلرله طورپیدو مخربلری ، طورپیدو بوطلردر .

ساحل محافظی زرهلیلر وسطی ماء مخرجده اولوب نسبةً آز صوچکرلر . اسلحه‌سی عددجه آزفقط قوتلی اولدیغی کبی زره اقسامیده متیندر .

بونلر آچیق دکزلرده حرکات تعرضیه‌ده بولنه‌میوب یالکز باشلرینه ویاخود ساحل استحکاماتنه معاونت صورتیله مدافعه‌ده بولنورلر .

طورپیـدو بوطلر آچیق دکزلره غیر متحمل اولدیغندن سـاحل محافظی زرهلیلرك حمایه‌سی آلتنده سفائن متجاوزه‌یه تعرض ایدرلر. سریع السیر اولمق ودشمنه قولای کورونمه‌مك سایه‌سنده سواحله قریب مواقعده خدمات مهمه ایفا ایده‌بیلیرلر .

قوای بحریه فیلو ودونما تشکیلاتیله اداره اولنور .

فیلولر ، جزؤ تام تشکیل ایتمك اوزره مختلف صنفدن بر ر ایکیشر سفائندن ترکیب اولنور . برقاچ فیلونك اتحادیله دونما وجوده کلیر .

فیلولر موظف واحتیاط صنفلرینه منقسمدر .

موظف فیلو آچیق دکز سفائن حربیه‌سندن متشکل اولوب دائما حال سیرده ومانوره‌لرده بولنور .

احتیاط فیلو ، ساحل مواقعده خدمات تعلیمیه وسائره‌ده بولنان ساحل محافظی اسکیمش کمیلردن تشکیل اولنور .

اینجه فیلو نامی ویریلان طورپیدو فیلولری موظف فیلودن معدوددر. برده نقلیه کمیلریله کوکالو فیلولر واردرکه زمان حربده قرووازورلر حمایه‌سنده دونمایه رفاقت ایده‌رك کمور وسائر لوازمی نقل ودشمنك تجارت بحریه‌سنی سکته‌دار ایتمك وظائفیله مکلف بولنور .

سفن حربیه‌نك نومرو ایله قیمتلری

الیوم دولتلرك قوای بحریه‌سی ، موجود سفینهٔ حربیه‌لرینك قیمت حربیه‌لرینی کوستر نومرولر مجموعیله مقایسه ایدلمکده‌در . برکمینك طوپ ، سرعت وزرهی ایچون آیری آیری بر ر نومرو ویریلور . هر بری ایچون تام نومرو «۱۰» در. تصور اولنان مکملیتده برزرهلی ویاقرووازور (۳۰) نومرو آلمق لازمدر.

تام نومرو آلمق ایچون زرهلیلرده : (۱۲ عدد ۱۲ پوسلق طوپ ، ۲۵ میل سرعت ، ولااقل ۷ پوس زره قوشاغی) اساس اوله‌رق تصور وقبول ایدلمشدر. معمافیه تماماً بواوصافی حائز زرهلی وزرهلی قرووازور پك آزدر . آنجق بواساسلره قیاساً نومرو ویریلیر .

يالكز ژاپونيانك يكى زرهليلرى بوقبول اولنان اساسدن زياده قوتى حائزدر. هنوز اكمال اولنميان a و b ايكى قطعه زرهليسى اسلحه‌جه ۱۲ ، سرعتجه ۹½ ، زرهجه ۹½ نومروكه جمعاً ۳۱ نومرو آله‌رق قوتجه برنجيلكى حائزدر. دول سائره بحريه‌سنده ۳۰ نومرو آلان زرهلى موجود اولمايوب: انكلتره‌نك (رودنه‌ى، قولينغ‌وود ، سنت ونسنت ، باله‌روفون ، تهمه‌رر ، سوپه‌رب) زرهليلرى ۲۹½ ؛ (دره‌يدنوت) زرهليسى ۲۹ ، امريقانك «دياه‌بوه‌يره، اوتار» زرهليلرى ۲۸½ فرانسه‌نك « ديده‌رو، قوندورسه، ورژينو، قوندورسه ، ورژينه ، وولتر ، ميرابو ، دانتون » زرهليلرى ۲۶ ؛

آلمانيانك « ارساچ بادن ، ارساچ وورتمبرح ؛ ارساچ بايرن ، ارساچ جزن » زرهليلرى ۲۹ ؛

ايتاليانك « روما ، ناپولى ، ويقتوريوامانوئل، ره‌ژيناالهنا » زرهليلرى ۲٤ ؛

روسيه‌نك « ايمپراطور پاءول برنجى ، آ. پرووساتى » زرهليلرى ۲٤½ ؛

آوسترياناك « ا . فرديناند ماقس ، ارژرزوغ فره‌دريق، ارزرزوغ قارل » زرهليلرى ۱۸½ نومرولرى حائزدر .

دولتلرك تام واك يوكسك نومرو الان زرهلى قرووازورلرى بروجه آتيدر :

انكلتره « اينونيسيبل ، انيفله‌قسيبل ، ايندومپتابل » ۳۰ ،

آمريقا « نوردقاروليناا ، مونتانا ، واسينغتون ، ته‌نه‌سس » ۲۱ ؛

فرانسه : « والده‌ك روسو ، ادغاركينه » ۳۰ ؛

آلمانيا : « F ۳۰ ، « E » ۲۷ ؛

ژاپونيا : « a و b » ۲۹½ ، قوراما ، ايبوكى » ۲٦½ ؛

ايتاليا ، « سان مارقو ، آمالفى ، پيسا ، سان ژورژيو » ۲۵ ؛

آوستريا : « سن ژورژ » ۱۹ نومرو.

دولتلرك الك چوق نومرو آلان زرهلى وزرهلى قرووازورلرى بونلراولوب سائرلرى دها ناقص اوله‌رق « ۱۰ » نومرويه قدر تنزل ايدرلر .

دول بحريه‌دن باشليجه‌لرينك كچن اون سنه‌لك مجموع مصارف حقيقيهٔ بحريه‌لرينى كوسترر جدولدر :

	انكلتره	امريقا	المانيا	فرانسه	ژاپونيا	روسيه	ايتاليا
۱۹۰۰	۲۹۹۹۸۰۰۰	۱۳۳۸۵۰۰۰	۷٦٤۸۰۰۰	۱۲۵۱۱۰۰۰	—	۷٦٦۲۰۰۰	٤۹۰۳۰۰۰
۱	۳ ۹۸۱ ۰۰	۱٦۰۱۲۰ ۰	۹۵۳۰۰۰۰	۱۳۱۰۷۰۰۰	—	۹۳۵۹۰۰۰	٤۹۱۲۰۰۰
۲	۳۱۰۰۰۰۰۰	۱٦۲۰۳۰۰۰	۱۰۵٤٤۰۰۰	۱۲۲۷۱۰۰۰	—	۱ ٤۳٦۰۰۰	٤۸٤۰۰۰۰
۳	۳۵۷۰۹۰۰۰	۱٦۸۲٤۰۰۰	۱۰٤۰۱۰۰۰	۱۲۵۳۸۰۰۰	—	۱۲۳٤۹۰۰۰	٤۸٤۰۰۰۰
٤	۳٦۸۵۹۰۰۰	۲۰۱۸۰۰۰۰	۱۰۱۰۲۰۰۰	۱۲۵۱۳۰۰۰	—	۱۱۹۵۰۰۰۰	٤۸٤۰۰۰۰
۵	۳۳۱۵۲۰۰۰	۲٤٤٤٤۰۰۰	۱۱۳۰۱۰۰۰	۱۲۷٤۷۰۰۰	—	۱۲۳۹۲۰۰۰	۵۰٤۰۰۰۰
٦	۳۱٤۷۲۰۰۰	۲۱۳۵۸۰۰۰	۱۲۰۰۵۰۰۰	۱۳۰۰۳۰۰۰	۳۹۵۳۰۰۰	۱۲٤۹۰۰۰۰	۵۳۲۲۰۰۰
۷	٤۱٤۱۹۰۰۰	۲۱۲٦ ۰۰۰	۱۳٦۲۳۰۰۰	۱۲٤۸۷۰۰۰	۸۲٤۸۰۰۰	۸۸۵۰۰۰۰	۵٦٦۱۰۰۰
۸	۳۲۲۱۹۰۰۰	۲۵۸۵۳۰۰۰	۱٦۵۹٦۰۰۰	۱۲۷۹۷۰۰۰	۸۰۹٤۰۰۰	۹۸۳٤۰۰۰۰	٦۲٦٦۰۰۰
۹	۳۵۱٤۲۰۰۰	۲۸۱۳۸۰۰۰	۱۹۵۹٤۰۰۰	۱۳۳۵۳۰۰۰	۸۷٤۹۰۰۰	—	٦۳۸۵۰۰۰

سابق آمریقا رئیس جمهوری
موسیو روزوه لت

۱۹۰۹ سنه‌سنده انتخاب ایدیلن یکی آمریقا
رئیس جمهوری موسیو تافت

دولتلرك — ۱۹۰۹ بحریه بودجه‌لری

انكلیز لیراسی

روسیه	۹,۸۹۵,۶۴۱
اوستریا	۲,۶۴۳,۲۴۷
فرانسه	۱۳,۰۵۳,۱۲۴
آمریقا	۲۵,۲۰۵,۴۸۷
آلمانیا	۱۹,۵۹۴,۵۶۶
انكلتره	۳۶,۷۸۲,۹۹۰

دول بحریه‌دن باشلیجه‌لرینك قوهٔ بحریه‌لرینك مجملاً مقایسه‌لرینی ارائه ایدر جدولدر

خط حرب سفائنی عد اولنان الك یکی والك بیوك زرهلیلر

انكلتره		مجتمعهٔ امریقا		المانیا		فرانسه		جاپونیا		روسیه		ایتالیا	
عددی	طونه‌سی	عددی	طونه‌سی	عددی	طونه‌سی	عددی	طونه‌سی	عددی	طونه‌سی	عددی	طونه‌سی	عددی	طونه‌سی
۴۸	۷۴۰۹۰۰	۲۷	۴۰۳۶۴۳	۳۰	۴۲۵۰۸۴	۱۵	۲۳۲۰۷۹	۱۳	۲۰۱۴۳۴	۷	۹۸۷۷۴	۷	۹۴۱۲۸

نسبةً اسکی عد اولنان بیوك زرهلیلر

انكلتره		مجتمعهٔ امریقا		المانیا		فرانسه		جاپونیا		روسیه		ایتالیا	
۱۳	۱۷۰۴۳۰	۴	۴۲۲۰۴	۴	۳۹۴۹۶	۹	۹۹۱۶۵	۲	۲۰۶۳۲	۵	۵۱۰۹۱	۵	۵۹۶۹۰

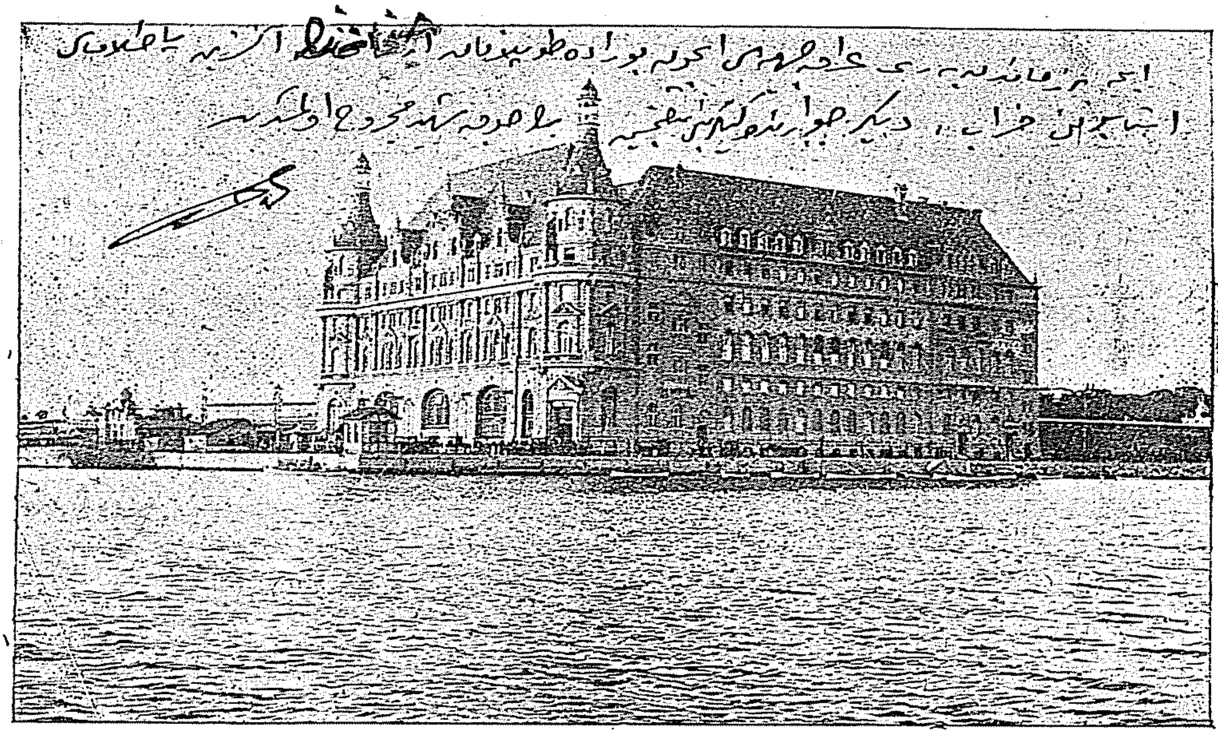

٢٢ تشرين اول ١٣٢٥ تاريخنده كشاد اولنان حيدر پاشا يكى شمندوفر موقفى

برنجى صنف زرهلى قرووازورلر اولوب سرعتلرى ٢١ ميلدن زياده‌در

انكلتره	مجتمعهٔ امريقا	المانيا	فرانسه	جاپونيا	روسيه	ايتاليا
٦٠٢٧٥٠:٤٩	١٨٦٥٧٥:١٥	١٤٩٦٤٥:١٢	١٦٩٠٢٧:١٥	١٢٨٠٥٢:١٣	٦٣٣٣٦: ٦	٦١٢١٠: ٧

ايكنجى صنف قرووازورلر اولوب سرعتلرى ٢٠ ميلدن دون دكلدر

١٨٠٠٦٠:٣٠	٢٠٦٢٠: ٣	٣٤٢٤٥: ٦	٧٨٥٤١:١٢	٢٣٣٠٦: ٤	٥٢٦١٠: ٨	١٧٣٠٢: ٣

اوچنجى صنف قرووازورلر اولوب سرعتلرى ٢٢ ميلدن فضله‌در

١٠٢٧٦٥:٣٢	٤٨٧٩٩:١٤	٩٨٤٩٣:٣٠	٦٦٧٧٣:٢١	٥١٧٨٣:١٥	٦٣٩١: ٣	٣٦٧٨٩:١٣

مخربلر

١٣٦	٣٢	١٠٤	٧٥	٥٥	٨٦	٢٠

برنجى صنف طورپيدو ستمبوطلرى

١٤٥	٣٥	٧٤	١٦٤	٨٢	١٠١	٩١

تحت‌البحرلر

٦٥	٢٨	٨	١٠٠	١٢	٣٦	٧

ـ سالنامهٔ بحرى ـ

بر زرهلینك حرب مصرفی

بش دقیقه‌ده ۱٤,۰۰ انكلیز لیراسی

۱۸۷۱ سنه‌سی كانون ثانیسنك اوچنده ویقتور هوغو دفترخاطراتنه شوسطرلری قید ایتمشدی :

« صالیدن پازاره قدر پروسیالیلر بزه ۲۰,۰۰۰ كله آتمشلردر . بوكله‌لری نقل ایچون ۲۲۰ ترن استعمال اولنمشدر . بر كله ٦۰ فرانق ایتدیكنه كوره ۲۰,۰۰۰ كله‌نك قیمتی ۱,۵۰۰,۰۰۰ فرانقدر . كله‌لرك قلعه‌لرمزه بادی اولدیغی خسار ۱,۰۰۰ فرانق، تلفات‌ده اون كیشیدر. دیمك‌كه مقتوللریمزك هربری پروسیالیلره ۱۵۰,۰۰۰ فرانغه مال اولمشدر »

بو سطرلر بزه، ۱,۵۰۰,۰۰۰ فرانق قیمتنده‌كی ۳,۵۰۰ عدد كله‌لریله انجق بر آدم تلف وقلعه‌لرده‌ده آلتی لیرا درجه‌سنده ایقاع خسار ایلیان بربطن اولكی بیوك طوپلرك درجهٔ صرفیات وتخریبی حقنده پك ایی بر فكر ویرر .

۱۸۷۱ دن بری هرشی‌كبی مهماتك نوع وشدتی‌ده دكشدی . شمدیكی زرهلیلر ایله بر ساعت دوام ایدن برمحاربه‌ده ملتك عظیم برثروتی صرف ایدیلیور . میلیونلر كیدییور .. بلكه‌ده خاطرلرده‌در ؛ كچن اسپانیا ـ آمریقا محاربه‌سی اثناسنده « بروقلین » زرهلیسنك « ویسقایا » نام اسپانیول زرهلیسنه آتدیغی مرمیلر ، بو زرهلینك بش دقیقه ظرفنده بر ییغین دمیر پارچه‌سندن عبارت اوله‌رق قعر دریایه كیتمسنه سبب اولمشدر .

«بروقلین» بومدت‌ظرفنده ویسقایایه ٦۱۸ مرمی‌انداخت ایتدیكندن صرفیات پوصله‌سی بروجه‌آتیدر :

	انكلیز لیراسی
۱٤۰ عدد سكز پوسلق كله بهری ۵۰ لیرادن	۷,۰۵۰
٦۰ « آلتی « « « ۲۱ «	۱,۲٦۵
۱۲ « « « « « ۱ «	۱۲
٤۰۰ « بر « « « ۱۲ شیلین التی پنیدن	۲۵۰

بوصورتله بش دقیقه‌لق محاربه آمریقا حكومتنه ۸,٦۷۷ انكلیز لیراسنه مال اولمش وبروقلین هربر دقیقه‌ده ۱,۷۱۵ لیرا قیمتنده ۱۲۳ مرمی آتمشدر . بوكا ویسقایانك آتدیغی مرمیلرك قیمتی‌ده علاوه ایده‌جك اولورسه‌ق بر دقیقه‌لق محاربه‌نك ۳,۰۰۰ وبر ساعتلك حربك ۱۸۰,۰۰۰ انكلیز لیراسنه بالغ اولدیغنی كوریرز . بوندن باشقه شونی‌ده نظر دقته آلمق لازمدركه مذكور حرب اثناسنده ایكی زرهلیدن هیچ بری بتون‌طوپلرینی استعمال ایده بیله‌جك بروضعیتده دكلدی. بتون‌طوپلرینی‌استعمال ایده‌بیلسه‌لردی صرفیات یكونی بالطبع اونسبتده تزاید ایدردی .

برده برنجی صنف بر انكلیز زرهلیسی ؛ مثلا « لوندون » ی نظردقته آله‌رق بتون قرق‌آلتی طوپنی استعمال ایده بیله‌جكی فرضیله بش دقیقه‌ده نه قیمتده مرمی صرف ایده‌جكنی حساب ایده‌لم :

« لوندون » ك ۲۲۰,۰۰۰ لیرا قیمتنده اولان ٤ عدد اون ایكی پوسلق طوپلرندن هربری دقیقه‌ده سكزیوزاللی لیبره‌لق مرمی آتار. بومرمیلردن هر برینك قیمتی ۸۰ انكلیز لیراسیدر. بش دقیقه ظرفنده بوطوپلردن دردی‌ده هیچ طورمقسزین‌آتش ایدیله‌جك اولورسه دشمن كمی ویا استحكاملرینه ۱۸ طون ثقلتنده و ۳,۲۰۰ لیرا قیمتنده ۲۰ عدد جسیم كله آتلمش اوله‌جقدر .

مذكور زرهلیده موجود اولوب بهری ۳,۷۵۰ لیرایه مال اون ایكی طوب ۱۰۰ لیبره ثقلت و ۱٤ لیرا قیمتنده كله انداخت ایلدكلرندن بو طوپلرك هپسی بردن انداخت ایدیله‌جك اولورسه دشمن كمیلرینه بش‌دقیقه ظرفنده ۷۲ طون‌ثقلتده وتخمیناً ٦,۸۸۸ انكلیزلیراسی قیمتنده مرمی انداخت ایدلمش اولور . « لوندون » ده بولنان ٤٦ طوپدن یالكز ۱٦سنی حسابه قویدق. « لوندون » ده اون ایكی لیبره‌لق

حرمی آتار ١٦ طوپ. دها واردر. بونلردن هر بری « ٥٥٥ » انکلیز لیراسی صرفیله اعمال اولنمشدر. بو طوپلردن هپسی بلا انقطاع آتش ایدیلنجه بش دقیقه‌ده ٢,٨٨٠ لیرا قیمتنده طمنوز طونلق حرمی انداخت ایدیله بیلیر.

اوچ لیبره‌لق کولله آتان دیکر ٦ طوپدن هر بری دقیقه‌ده ٣٠ حرمی آتارکه یالکز بو طوپلرله بش دقیقه ظرفنده دشمن کمیلرینه ٩٠٠ لیبره‌لق حرمی انداخت ایدیلیر. سکز ماقسیم طوپی‌ده ینه بش دقیقه‌ده ٦٠٠ لیبره ثقلتنده و ١٤٠ لیرا قیمتنده حرمی انداخت ایدر.

بو وجهله « لوندون » زرهلیسی بش دقیقه‌ده اللی طونی متجاوز ثقلتده ١٤,٠٠٠ لیرالق حرمی صرف ایده بیله جکدر.

محافظهٔ صلح ایچون اختیار ایدیلن مصارف

بوکون صلحك نه درجه‌لرده قیمتدار اولدیغی حقنده قارئلرمزجه بر فکر حاصل اوله‌بیلمك ایچون « محافظهٔ صلح مصارفی » نامیله سالنامه‌مزه‌درج ایلدیکمز رسمه عطف نظر ایلمك کافیدر. صلحك بهاسی، تعبیر آخرله آوروپاده صلح ومسالمتك تأمینی مقصدیله اختیار اولنان مصارف عسکریه‌نك نه‌دن عبارت اولدیغی اکلاشلمق ایچون ستونلر طولوسی ایضاحات وتفصیلاتی اوقومغه حاجت یوقدر. بورسممز، قرق‌اللی‌سنه مقدم پك اهمیتسز کورونن مصارف حربیه‌نك بش اون سنه‌دن بری بودجه‌لرك تحملی فوقنده بر درجه‌یه وارمش اولدیغی وبوندن صکره ایسه هیچ بر بودجه‌نك بوبار ثقیلی قالدیره‌میه‌جغی یك نظرده ارائه ایدییور. ایشته مختلف سنه‌لرده آوروپا دول معظمه‌سی بورسمده مجسم برشخص کبی کوستریلیور. «١٨٦٥» سنه‌سنده بوشخص یعنی آوروپا، عسکرینی کافهٔ تجهیزاتیله برابر قولتوغنه آلوب کوتوره‌بیلیور؛ « ١٨٨٥ » ده قولتوغنده طاشیه‌مدیغندن صرتنه آلیور؛ « ١٨٩٥ » ده بر آرقه‌لق استعمالنه مجبور اولیور؛ زیرا عسکر سنه‌دن سنه‌یه بیویور. سلاحی‌ده آغرلشیور؛ « ١٩٠٥ » ده یعنی بوندن بش سنه قدر مقدم آوروپا، عسکرینی کوچ برحال ایله قالدیرییور؛ « ١٩١٥ » ده یعنی بش سنه صکره — بوکونه قدر کوریلان نسبت دائره‌سنده تزاید ایدر ایسه — مصارف حربیه‌سنی بیك مشکلات ایله وعادتا دوشه قالقه کوتوره‌جك. لکن « ١٩٤٥ » سنه‌سنده بومصرفك آلتنده ازیله‌جکدر. نصل ازیله‌سون ؟..

ایشته سزه بر ایستاتستیق خلاصه‌سی: « ١٨٦٥ » سنه‌سنده آوروپا دول معظمه‌سنك بری وبحری کافهٔ مصارف حربیه‌سی ٨٨,٠٠٠,٠٠٠ انکلیز لیراسنه بالغ اولیور ایدی. قرق سنه صکره یعنی «١٩٠٥» سنه‌سنده مصارف مذکوره‌نك ٣٠٠,٠٠٠,٠٠٠ انکلیز لیراسنه بالغ اولدیغی کورلدی. بومصرف هر سنه آرتیور. دولتلر: « آوروپاده صلح ومسالمت آنجق مصارف حربیه‌نك تزییدی ایله ممکن اوله‌جق! » دیه قوهٔ بریه وبحریه‌یی بریاندن تزیید ایدییورلر. صلحك محافظه‌سی ایچون میلیونلر صرف ایدییورلر. ایشته کرك بوزمانه قدر اختیار ایدیلان وکرك بریاندن اختیار ایدلمکده اولان مصارفه نظراً « ١٩١٥ » سنه‌سنده بومصارف ٤٠٠,٠٠٠,٠٠٠ لیرایه بالغ اوله‌جغی کبی « ١٩٤٥ » سنه‌سنده‌ده ٧٠٠,٠٠٠,٠٠٠ لیرایه بالغ اوله‌جغی تخمین ایدیلیور واکر اوزمانه قدر بومصارفه برباشقه قارشولق بولنمز ایسه؛ رسممزده کورلدیکی کبی، آوروپانك بویله مدهش برمصرف آلتنده ازیلوب قاله‌جغنه هیچ کیمسه شبهه ایده‌میور.

بوسه‌نك فیأتی — اوجوز ظن ایتمه‌یکز.. فیئاتی ایجه یوکسلمش. هله اك زیاده موجب حیرت اولان جهتی بوسه فیئاتنك آمریقا کبی برمملکتده آرتمسیدر.

اولکی سنه اخیراً نویورقده حاصلاتی فقرا ومحتاجینه توزیع ایدلمك اوزره بر اویون ویریلور. بو اویون مناسبتیله برخیلی پاره جمع اولنور ایسه‌ده تیاترونك اك کنج واك کوزل آقتریسلرندن برینك، بوحاصلاتك یکونی تزیید ایچون، خاطرینه درحال برچاره کلیر. علی العجله شویولده بر بوسه لیسته‌سی ترتیب وتعلیق ایدر:

۱۹ یاشنه قدر اولانلردن ٦ پنس
۱۹ — ۲۵ یاشنه قدر اولانلردن ۱ شیلین
دارالفنون طلبه‌سندن ۳ شیلین
(طلبه‌دن بوسه اجرتی پشیناً اخذ اولنور)
۳۵ — ٤۰ یاشنه قدر اولانلردن ٤ شیلین
اختیارلردن ۵ «
تیاترو مدیرلرندن ۸ «
میلیونرلردن ۳۰ «
آقتورلردن ٦ پنس
غزته‌جیلر ایله سیاسیوندن مجاناً

کوزل آقتریس کندیسندن الته‌جق بوسه‌لر ایچون بویله برلیسته تعلیق ایدر ایتمز یالکز درت بش ساعت ظرفنده بوفیئات اوزره فروخت ایلدیکی بوسه‌لرله مجموع حاصلاتی درت بش بیك دولاره بالغ اولمش وبومبلغ ده نویورق محتاجینته توزیع ایدلك اوزره دائرهٔ عائده‌سنه کوندرلمش ایسه‌ده آقتریس فقرا منفعتنه بوقدرجق برخدمتله بوسه فروختندن یاقه‌سنی قورتاره‌مامشدر. محتاج معاونت اولان دیکر برطاقم جمعیتلرده حاصلاتی کندولرینه ویرلك اوزره مذکور لیسته موجبنجه کندیلری ایچون‌ده بویله برخیره دلالت ایلمسنی آقتریسدن رجا ایلیوز ایمشلر ...

ازدواج ماکنه‌سی

باقه‌لم دها نه‌لر ایشیده‌جکز دکلمی ؟ ... ازدواج ماکنه‌سی .. اوت .. قادین ایله ارککی ازدواج صورتیله برلشدیرمکه هم‌ده سعادتلرینی تأمین ایتمکه مخصوص برماکنه !. حیرت !..

انکلتره‌ده قادینلره مخصوص اولمق اوزره یکی تشکل ایتمش برجمعیت واردر. بوجمعیتك ایچه اوزون اولان نامی ترجمه‌یه: « تتبعات فنیه‌ده منفعت آرایان قادینلر جمعیتی » دیه ترجمه ایده‌بیلیرز. اولکی سنه برکون بوجمعیت لوندره‌ده ایلك دفعه اوله‌رق اجتماع ایدرك اختراعات وترقیات فنیه میانده قادینلرك استفاده‌لرینه الک‌زیاده نه‌کبی شیلر خدمت ایده‌جکی تدقیق ومذاکره ایدلدیکی صره‌ده مجلسه، مستربوین نامنده برآدم النده کوچوك برالکتریق ماکنه‌سی اولدیغی حالده کلیر. بوماکنه‌نك کوچوك معدنی لوحه‌لری هرکیمك بیلکلرینه ربط ایدیله‌جك اولورایسه انده نه‌کبی کیزلی برخسته‌لك وارایسه الکتریق ماکنه‌سنك برمیل اوزرنده متحرك حساس ابره‌سی اوخسته‌لکی درحال ارائه ایلدیکنی سویلدکدن صکره هرشخصده یامثبت یاخود منفی اولمق اوزره برنوع الکتریق خاصه‌سی بولنه‌جغندن آنی‌ده تعیین ایده‌جکنی درمیان ایدر. مستربوینك ویردیکی ایضاحات حیرتی موجب اولور. مخترع درحال تجربه‌لره کیریشیر. آلتك درجهٔ مکملیتی آکلاشلدقدن صکره دیرکه :

— ایشته اختراع ایلدیکم بوماکنه ازدواج ماکنه‌سی اوله‌جقدر. ایلروده هرکس بوماکنه ایله معاینه ایدیله‌رك ازدواج ایده‌جکدر. زیرا بونکله ازدواج ایدنلر بختیار اوله‌جقلردر ... « سامعین میانده قهقهه‌لر » اوت ... بوکون ارباب فن عین نوعدن خاصهٔ الکتریقیه‌یی حائز کیمسه‌لرك یکدیکرندن خوشلانمدقلرینی واکر زوجیندن ایکیسنك‌ده خاصهٔ الکتریقیه‌لری یکدیکرینك عینی ایسه آره‌لرنده امتزاج حاصل اولوب دکل ایسه منافرت حصوله کلدیکنی خبرویرییورلر. اکر بوبابده‌کی تدقیقاتلرنده دوچار خطا اولمیورایسه‌لر بوندن صکره بوماکنه‌م سایه‌سنده هردلیقانلی کندی خاصهٔ الکتریقیه‌سنی حائز بولنان قز ایله ازدواج ایده‌جك .. بوحالده زوجین آره سنده‌ده بعدما عدم امتزاج ومنافرت‌ده کورلمیه‌جکدر .

جمعیت مذکوره‌ده حاضر بولنان قادینلر بوسوزلره برخیلی کولمشلر ایسه‌ده مستر بوینی حقلی کوردکلری جهتله بوما کنه‌دن ایلروده استفاده ایدیله‌جکنه کسب قناعت ایلمشلردر . اکر بوازدواج ماکنه‌سنك لزوم وفائده‌سی ارباب فنجه تصدیق اولنور ایسه آرتق ازدواجدن مقصد اولان حیات مشترکه‌ده مسعودیت تأمین اولنه‌جق وازدواج ایده‌جك اولانلر یکدیکرینك ثروتی حقنده تحقیقاته کیریشمزدن اول وجودنده‌کی خاصهٔ الکتریقیه‌نك مثبت ویامنفی اولدیغنی اکلامغه چالیشه‌جقلردر .

ســـال عـــدلی

اشتاینهال دعواسی

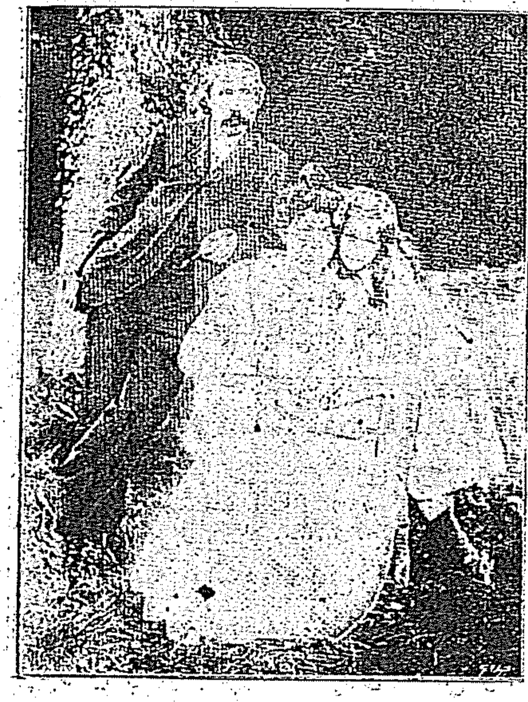

اشتاینهال عائله‌سی

شایان حیرت بر کوزللك ـ رئیس جمهورك معشوقه‌سی ـ مادام اشتاینهال وزوجی ناصل یشایورلر ؟ ـ مسعود برصنعتکار ـ فقط تابلولرم ینه مواقع شرفه آصیلمیور ؟ ـ جنایت کیجه‌سی، الماسلر ـ کوزل بر ... محاکمه ـ برائت ـ برچوق طالبلر وار ! ـ

« اشتاینهال » دعواسی بوصوك ایکی سنه‌نك اك مهم بر مسئله‌سی اولدی . یالکز فرانسه وپارس غزته‌لری وافکار عمومیه‌سی دکل . بوتون مطبوعات جهان بودعوا ایله اشتغال ایتدی . هند وآفریقا افکار عمومیه‌سی بیله پارسك محیط مزهری ایچنده کوچوك وقانلی برلکه تشکیل ایدن «اشتاینهال» دعواسنی ، تعقیب ایلدی . بوکا قارشی لاقید قالامادق. بناءً علیه بوعائله فاجعه‌سنی بوش دکلدر .

پارسنده برمحیط واردر : برهالهٔ رایحه آراسنده سوسلری ، ایپکلری ، الماسلری، پالتولری، رنکلری شطارتلری ، دبدبه وداراتیله بویالی وریاکار برچقورکبی هرکسی آلداتان ، اك لاقیدلره بیله برحکایهٔ افسون ایله یالان سویله‌ین ، ذیل کریزان عشوه‌سنه طوتیلانلری بخار زهرین نشوه‌سیله سرمست ایله‌ین برمحیط سفاهت واردرکه کیم بیلیر نصل برجاذبهٔ مقاومتسوز ایله اوتخدود شوخه کیره‌ن هرکسی ، هرشیئی قعرنایابنه چکر ، مص ایدر وسنز بردفعه اوچقورك، اوحفرهٔ سفاهتك زرین یالدیزلرینه آلدانه‌رق بینکزی اوذرذعشق واحتراصله سرسملشدیردیکزمی ، ارتق اورادن ، اوذاء ریا وسم آلوددن قورتیلامازسکز .

اوزمان بوهوسی ، بوهوس سفاهت وشهوتی تطمین ایچون ، اوحیاته ، اوحیات شوخ وعشوه‌یه قارشمق ایچون حتی یالان سویلمك ، قیرمق ، أزمك وبرحرص معندله اوحفره‌نك دائما دها قراکلق ، دها سم آلود درینلکارینه قوشمق براحتیاج، مؤبد براحتیاج اولور. ایشته مادام اشتاینهال‌ده بوقادینلردن، بوسفاهت ماکنه‌سنه توديع ذیل ایله‌ین کوزل ، سرخوش وحسنی قادینلردن بریدی . محیط مزهرنده‌کی رنکارنك شکوفه‌لر کبی دها کوزل ، دها یوکسك ، دها نفیس ومستثنا کوزنمك امللری آلتنده ایکله‌ین ـ بوحرص وهوسی یکمك ، تطمین ایلمك ایچون هیچ دوشونمه‌ین قادینلردن بری ایدی .

صکره بوکا فضله برسبب وسائق اولمق ایچون لزومندن فضله کوزل ، سوسلی ویالدیزلی برقادیندی . سیاه صاچلری ، بویوك وطاتلی کوزلری ، زنبق ومعطر جلدی ، هرزمان بریالان قصیدهٔ عشق ترنم ایتمکه آماده‌قالین ومشتهی دوداقلریله بومشهر سفاهتك جذب ایدن، اولدورن برستاره‌سی ایدی . یالکز سویلدیکمز کبی اویله برستاره ایدی که بوپارس مجموعهٔ کوکبیه‌سنك جاذبهٔ دورا دورندن قورتیلامیور . اوکهکشان سیم ـ

وزردن آیریلامیوردی . حالبوکه بولندیغی موقع اجتماعی بوکا مساعد اوله‌جق قدر واسع دکلدی . ایکیسی ده، کندی وزوجی پارسك بورژووالره مخصوص محله‌لرندن بریسنك آپارتمانندە یاشیورلردی . بورادە هم زوجنك « آته‌لیه » سی هم ده کندیلرینك لانهٔ عائله‌سی واردی . زوجی رسام‌لق یاپیور، چالیشیور، زوجه‌سیله، کوچك قیزینه ایی و صلاحیتدار برحیات ، براستقبال حاضرلامق ایستیوردی . فقط نه بومساعی ، نه بومحبت مادام اشتاینهالك قلبنده وروحنده پارلایان شمس احتراصی تسکین ایده‌میوردی . بعض کیجه‌لر بولواراردە، بولونیانك سمای صاف ومشعشعی آلتنده دها پرحیات کورینه‌ن بوبیاض وشفاف الکتریق ضیالرینه بوغولمش سوقاقلرده طولاشیرکن روحنك هپ اوجهای حرص وجنتاله یاندیغنی حس ایدیپوردی . اونده بی‌نهایه برعطش سفاهت وذوق واردی . اونده ابدیتلره‌بیله قناعت ایتمك ایسته‌مه‌ین برقلب سرکذشت جوضربان ایدیپوردی . کیم بیلیر بوسمای مکوکبك ، بولوکسك ، رنك وضیانك زرات سم آلودینی تنفس ایدرکن قاچ دفعه بویکنسق حیاتندن شکایت ایتمشدی . مادام اشتاینهال قدر کوزه‌ل وپرحرارت اولوب ده پارس محیطنده یاشایان برقادین ایچون، زوجیله سورمکده اولدیغی بوحیات، یکنسق ولور واضطراب انکیز کلیر... بوکا دها زیاده تحمل ایدیله‌من . مادام اشتاینهال ده بویله یاپیور . رسم چیقارتمق ایچون زوجنك آته‌لیه‌سنه کلن کبار جنتمنلرله مناسبات پیدا ایدییور . اساساً بوییك حسن وشهوتك جاذبهٔ انظاری قارشیسنده بردقیقه لرزان محبت یاشایان ایچون بومعطر رفرفهٔ دامندن قورتلمق ممکن دکلدی ...

بوندن صکره مادام اشتاینهال ایچون تصورایلدیکی شعشعهٔ سفاهت باش کوستریور . آرتق او کندی نفسنه ، هویتنه ، صمیمیتنه مالك اولان برقادین دکلدر. اواحتراصات وهوساتنك جریانات متضاده‌سنه طوتیلمش برکولکه ، براویونجاق ، برسوسندر .

بالخاصه اواثناده رئیس جمهور سابق فلکس فورله باشلایان معاشقه‌سی اوزرینه « اشتاینهال » اسمی برشکوفهٔ نودمیده ونارین کبی دیللرده طولاشمغه باشلادی . شمدی هرکس اشتاینهاله رسم یاپدیرمق وحقیقتده بومستثنا پری حسن وعشوه‌یه تقدیم اولنه‌بیلمك ایچون زواللی آته‌لیه‌یه هجومه باشلادیلر . صنعتکار ، رسام آرتق مسعود ایدی . چونکه رسمنی آلدیرمق ایچون کندینه مراجعت ایدنلر ، فرانسه‌نك، پارسك افتخار ایلدیکی ذوات ایدی . چونکه آرتق پارا وشهرت دوکیلیور ، واسع ومجلا برمجرادن آقیوردی .

بالطبع حیاتك بوتحولی کندیسنی بشقه شیلرده‌ده حس ایتدیردی . فلیکس فور بویوك برسعادتله بوحریری وکوزل قادینك صیجاق آغوشنده ترك حیات ایلدکدن صکره اشتاینهال عائله‌سی بویوکلره وکبارلره مخصوص برمحله‌یه نقل ایتدی . اوراده حیات سفاهت داها پارلاق برجریان آلدی . کیجه‌لری باللولر ، مسامره‌لر تعاقب ایدییوردی . مادام اشتاینهالك برنظرهٔ متبسمنه نائل اولمق ایچون یوزبیکلرجه فرانقلر سرپن ، اتك اتك مجوهر ایثارایدن چلغینلر اکسیك دکلدی . و مادام اشتاینهال بونلرك هپسندن استفاده ایلسنی بیلیوردی . اوزون برمدت بوتون ، بوتون مناسبتلری، فجیعه‌لری وسرکذشتلریله بوحیات سفاهت دوام ایتدی . زوج اولا هیچ برشیئدن شبهه‌لنمیوردی . قدرت صنعتکارانه‌سنه مجلوب اولان بوذواتك آته‌لیه‌سنه دوامندن نه‌ایچون شبهه‌لنسین ؟ فقط بوحال چوق دوام ایده‌مدی . بوقدر بویوك مبلغلر مقابلنده صاتین آلنان تابلولرینك نیچون صالونلرده ، مواقع شرفده تعلیق ایدلمدیکندن متحیر اولان زواللی صنعتکار زوجه‌سنك پارسك اك بویوك واك نامدار برزنکینیله براوتاده باصلدیغنی کورمك فجیعه‌سنه‌ده تحمل ایتدی . آرتق هرشیئی آکلامشدی . کوزلرنده‌کی پردهٔ مشکوکیت ییرتلمش ، زوجه‌سنك ناصل برقادین اولدیغنی آکلامشدی .

بوواقعه پارسده پك بویوك دغدغه‌لره سببیت ویردی . قیل وقاللر میدان آلدی ؛ وهنوز بودیدی قودیلرك دوام ایلدیکی برزمانده کشف ایدیلن مدهش برجنایت پارس محیط مزهرینی صارصدی .

بر کیجه آشاغیده‌کی اوطه‌سنده بر کورولتو وفریاد ایشیدن خدمتجی درحال یوقاری‌یه افندیلرینك اوطه‌سنه

ریولاسنده‌وقاتلر ایچنده. انظار غیظ ونفرتله زوجه‌سنی سوزه‌رك ترك حیات
ن وآیاقلرندن قاریولاسنه باغلی وآغزی طیقانمش برحالده ایکلیوردی .
، قتل ایدیلمشدی . بوفجیع وقعه‌دن خبردار اولان پولیس درحال تحقیقات
شته‌لر الده ایتدی . نهایت حیات ماضیسندن شبهه‌لنه‌رك مادام اشتاینهالی
ومی الیها کیجه یاریسی سیاهلره بورونمش ایکی شخصك اوطه‌یه کیروب
، فریاده باشلامشی اوزرینه کندیسنی باغلادقلرینی وبو اثناده قارشیکی اوطه‌ده
لدکلرینی ومؤخراً فرار ایتدکلرینی سویلیوردی . بو اثناده برده الماس
هنسه‌سی چیندی . مادام اشتاینهاله عائد بریوزوك خدمتجینك پارماغنده کورلدی . مادامی خدمتجینك فعل
قتلده مدخلدار اولدیغنی ادعا ایتدی . اوده توقیف ایدلدی . لکن بوتون امارات مادامی اتهام ایتمکده
ایدی . اوایسه بی‌پروا مدافعه‌لر یوریتیور ، حیات ماضیسنك اویله علنی وبی‌پروا تشریح ایدلمسندن متأثر
کورونمیه‌رك وبالعکس کندیسنی محاکمه ایده‌ن حاکمله ، مدعی عمومی‌یه بیله « سزده ، سزده بنم مسخور
جاذبه‌مدیکز ، سزده بنم اتکلرمك آرقه‌سنده طولاشیر ، بنی تعقیب ایدردیکز » دییور . بو اثناده فرانسه
مطبوعاتی ایکی قسم اولدی . بری باشده تان اولدیغی حالده مطلقا مادام اشتاینهالك جنایتده مدخلدار اولدیغنی
ادعا ایدییور ، دیکر قسمی مرقومه‌نك بی کناه ومعصوم اولدیغنی ادعا ایلیورلردی . نهایت تشکل ایدن
برژوریده صوك محاکمه جریان ایتدی . بو کوزل ونفیس جانیه‌نك علیهنده مدار اتهام اوله‌حق قدر آغیر
دلائل الده ایده‌مه‌ین هیئت حاکمه برائت قرارینی ویرمکه مجبور قالدی ؛ ومادام اشتاینهال بوتون برخلقك
حیرتی آراسنده محکوم قولتوغنه اوطورمقدن قورتولدی .

مادام اشتاینهال پولیسك تحقیقاتنه ، شهودك افاداتنه ، راپورلرینه رغماً برائت ایتدکدن صکره بویوك
برشهرت قزاندی . کندیسی الیوم قرق سکز یاشنده بولنمغله برابر الآن حسن وجاذبه‌سنی محافظه ایتدیکندن
انکلتره‌دن ، فرانسه‌دن ، آمریقادن حتی تلغرافلرله ازدواج طلبلرینه معروض قالدی . آمریقا غزته‌لری
سرکذشتنی یازمسی ایچون کندیسنه ملیونلرله فرانق تکلیف ایتدیلر . اوایسه بتون بونلره لاقید قالدی .
شمدی برآرزوی صلح وصلاح ایچنده وکریمه‌سیله برابر شمالی فرانسه‌نك هوای نیلکون ومعطری آلتنده
ساکتانه یاشایور . بو حال نه وقته قدر دوام ایده‌جك کسدیریله‌من . یالکز معلوم اولان برجهت وارسه
اوده بو جنایتك پوشیده اولدیغی ردای اسراردن قورتیلامامش وبالعکس دها زیاده مغلق برحال کسب ایتمش
اولدیغیدر . افکار عمومیه شمدیلك بونی اونوتمش کبی کورینیور . لکن امید اولنمازکه استقبال بوفجیعه‌نك
اوستنه بررماد سکون وخوابیده سرپسین . هرحالده بومراقلی جنایتك فاعللرینی آکلامق ـ بشریت ایچون ـ
بر فرض اقدر .

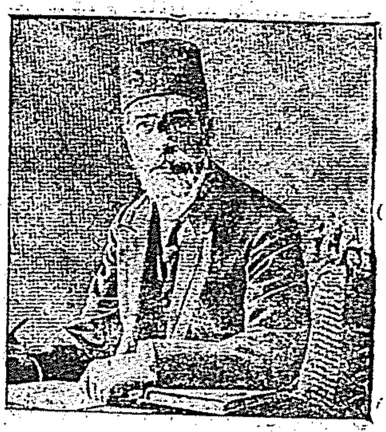

مانیاسی‌زاده رفیق بك مرحوم

رجب پاشا مرحوم

نیورلردی . بوراده هم زوجنك
پیور، چالیشیور، زوجه‌سیله،
ن . فقط نه بومساعی ، نه بومحبت
ى . بعض کیجه‌لر بولوارلرده،
اف الکتریق ضیالرینه بوغولمش
ن ایدیبوردی . اونده بی‌نهایه
ن برقلب سرگذشت جوضربان

ناظم پاشا مرحوم

اعلان حریتدن بری وفیات مشاهیر عثمانیه

رجب پاشا

اعلان مشروطیتدن صوکره موقع اقتداره کچن قابینه‌ده حربیه نظارتنی درعهده ایلین سابق طرابلس غرب والی و کیلی وقوماندانی رجب‌پاشا درسعادته ورودینك اوچنجی [١٩ رجب ١٣٢٦ ـ ٣ اغستوس ١٣٢٤] بازار کونی نظارت دائره‌سنده مهام امور ایله مشغول ایکن وقتیله دوچار اولدیغی خناق صدر علتندن فجأةً وفات ایدرك ملت عثمانیه‌یی ماتم عمومی‌یه مستغرق ایلمشدر و نعش مبارکی احتفالات عظیمه ایله قالدیریلارق سلطان محمود تربه‌سنه دفن اولونمشدر .

شریف عبداله پاشا

شریف عبداله پاشا دولت عثمانیه‌یه برچوق خدمات برگزیده ابراز ایدن امیر اسبق شریف محمد بن عون حضرتلرینك مخدوم عالیلری اولوب ١٢٦٤ سنه‌سنده قدم نهادهٔ عالم شهود اولمشلردر .

اولجه برمدتجك امارت جلیله وکالتنده بولنمشلر ، دورمشروطیتك اعاده‌سنی متعاقب شریف علی پاشانك تبدیلی اقتضا ایتمکله مشارالیه عبداله پاشا حضرتلری مقام امارته تعیین بیورلمشلر ایسه‌ده قبل العزیمه ٢ شوال سنه ٣٢٦ و ١٦ تشرین اول سنه ٣٢٤ تاریخنده فجأةً ارتحاللری وقوعه کلدی .

ثریا بك

قدمای محررین عثمانیه‌دن ومجلس معارف اعضای سابقه‌سندن محمد ثریا بك ١٣٣٤ کانون اولنك اوتوزنجی صالی کونی ارتحال داربقا ایلشدر . سجل عثمانی، نخبة الوقایع، مفصل سجل عثمانی ذیلی، آلتی یدی جلد لغات، اون جلد قدر تاریخ اسلام وایکی جلد نخبة الوقایع کبی برطاقم متروکات قلمیه‌سی موجوددر .

رؤف پاشا

مشیران دولت عثمانیه‌دن اولوب یکرمی یدی سنه خاصه اردوسی قوماندانلغنده بولندقدن صکره استرداد مشروطیتی متعاقب استدعاسی اوزرینه تقاعدی اجرا قلنان رؤف پاشا ١٣٢٤ شباطنك التنجی جمعه کونی وفات ایله‌مشدر . ١٢٩٣ عثمانلی — روس سفری اثناسنده قوماندانلقده بولونمش و ینه او اثناده مقام سرعسکری‌یی اشغال ایله‌مشدر .

ادهم پاشا مرحوم

عارف بك مرحوم

عاصم بك مرحوم

مانیاسی زاده رفیق بك

انقلاب اخیرمزك حصولنده پك بیوك خدمتلری کوریلن ودور مشروطیت ایکنجی قابینه‌سنده عدلیه نظارتنی درعهده ایلمش اولان استانبول مبعوث محترمی مانیاسی زاده رفیق بك مبتلا اولدیغی خسته‌لقدن رهایاب اوله‌میه‌رق ١٣٢٤ شباطنك اون طقوزنجی پنجشنبه کونی‌اقشامی ، اکمال انفاس حیات ایتمشدر .

مدت مدیده دعوی وکالتنده بولوندقدن صکره کامل پاشا قابینه‌سنك حین تشکلنده ضبطیه نظارتنه تعیین‌ایدلمش ایسه‌ده عدم قبول ایله مبعوثان اعضالغنه نامزدلکنی وضع ایتمش وبیوك‌برا کثریتله استانبول مبعوثلغنه انتخاب ایدلمشیدی. ١٧ تشرین ثانیده کامل پاشا قابینه‌سنده عدلیه ناظری حسن فهمی پاشایی استخلاف‌ایتمش وکانون ثانینك اوتوزنده حربیه وبحریه ناظرلرینك‌عزلی مسئله‌سندن طولایی استعفا ایلمشدی . ایکی کون صکره یعنی شباط ابتداسنده حسین حلمی پاشانك تشکیل ایلدیکی قابینه‌ده دخی عدلیه نظارتنی درعهده ایلمشدی .

سیف‌اله پاشا

سیف اه پاشا ١٢٦٩ ده طاغستانده (ایلیصو) ده تولد ایتمش‌در. مملکتنده مقدمات‌علومی بالتحصیل ١٢٧٦ ده معءائله درسعاته هجرت ایلمشدر.

١٢٩٣ سنه‌سنده مکتبدن ارکان حربیه یوز باشیلغیله نشأت و اوصره‌ده ظهورایدن عثمانلی ـ روس سفرینه همان اشتراك ایتمشدر. مؤاخراً ١٣١١ده قائممقاملقله (آتنه) آتشه میلترلکنه تعیین‌واعزام ایدلمش وبومدتجه ایجاب ایدن محللرده آوجیلق بهانه‌سیله آیلرجه یونانستانك هرطرفنی طولاشه‌رق‌حکومت متبوعه‌سنه بیلدیرمش‌در .اشبو تاریخدن صکره رتبه‌سی میرالایلغه ترفیع ایدیلوب مأموریت سابقه‌سنده ابقا ونهایت ١٣١٣ده عثمانلی ـ یونان سفرنده اردو ارکان حربیه ریاست ثانیه‌سنه نصب ویکیشهرك فتح و اشتغالنده کوستردیکی‌خدمات بسالتکارانه‌سنه مبنی میرلوالغه‌ترفیع ایدلمشدر . حربی متعاقب صیره‌سیله رتبه‌سی‌فریقلکه و ٣٢١ سنه‌سنده‌ده برنجی‌فریقلکه ترفیع ومتعاقباً صربستان وبلغارستان حدودلری امورینه نظارتی شامل اولمق اوزره قوصوه منطقهٔ عسکریه‌سی قوماندانلغنه و ٣٢١ده یانیه والیلکنه و ١٣٢٣ده اشقودره والی وقوماندانلغنه تعیین قلنمشدر . ١٣٢٤ شباطنك ٢٤ نجی کونی‌منتحراً ارتحال ایلمشدر .

دیاربکر مبعوثی عارف بك

دیاربکراشرافندن اولوب متعدد دفعه‌لر بلدیه ریاستنده ومجلس‌اداره اعضالغنده بولونمش‌واخیراً مبعوث انتخاب اولونمشدی. ١٣٢٥ سنه‌سی مارتنك برنجی بازارکونی اقشامی علت قلبیه‌دن بغتةً وفات ایلمشدر.

ادرنه مبعوثی عاصم افندی

ایلك مجلس مبعوثانمزده ادرنه مبعوثی بولونان راسم بكك صلبندن ادرنه‌ده تولد ایتمش و درسعادتده کائن مکتب حقوقدن دیپلوما‌ا لمشدر. انتخابات اخیره‌ده، اسکداربدایت محکمه‌سی باش کتابتنده بولونمقده ایکن ادرنه اهالیسی طرفندن مبعوثلغه انتخاب اولونمشدی . اخیراً مبتلا اولدوغی ورم علتندن رهایاب اولامیارق مارتك طقوزنجی بازار ایرتسی کونی اوتوز اوچ یاشنده وفات ایتمشدر .

حاجی عزت افندی

١٣٢٥ تاریخنده ادرنه‌لی احمد حمدی افندی صلبندن ادرنه‌ده تولد وبرمدت تحصیلدن صوکرا صدارت مکتوبی قلمنه ملازمته باشلایارق صیراسیله محاسبه‌جیلکلرده ، حجاز والی وکالتنده بولونمش و١٢٨٩ ده بصره امانتیله حیات مأموریته یکیدن دخول ایده‌رك متعاقباً سوریه مرکزمتصرفلغنه ، بصره والیلکنه و١٣٠٩ ده آطنه والیلکنه تعیین ایدلمشدی .

١٣٢٥ مارتنك اوتوز برنجی کونی طقسان یاشنی متجاوز اولدوغی حالده ارتحال دار بقا ایلمشدر .

ناظم پاشا

یکیشهر اشرافندن علی طیفور بكك مخدومی اولوب ١٢٧٨ تاریخنده یکیشهرده تولد واکمال تحصیلدن صوکرا ١٢٩٨ ده خارجیه مکتوبی قلمنه دخول ایلمشدی . متعاقباً خارجیه وشورای دولتده برچوق مأموریتلرده استخدام ایدلدکدن صوکرا ١٣١٣ ده استیناف مدعی عمومیلکنه ، صوکرا شورای دولت تمییز مدعی عمومیلکنه تعیین ایدلمش وبعده موصل، ارضروم، دیاربکر، قسطمونی والیلکلرنده وخطهٔ عراقیه هیئت اصلاحیه‌سی ریاستنده بولونمشدی .

١٣٢٥ سنه‌سنده یانیه والیلکی عهده‌سنه توجیه اولونمشه‌ده دها قبل العزیمه عدلیه ناظرلغنه تعیین ایدلمشدی .

کچن ٣١ مارت عصیان مشئومنده ایاصوفیه میداننده عاصیلر طرفندن برصورت فجیعه‌ده شهید ایدلمشدر .

دوقتور معلم شاکر پاشا

اوتوزسنه‌یی متجاوز برزماندن بری مکاتب طبیه فیزیولوژی معلملکنده بولونمش اولان معلم شاکر پاشا ١٣٢٥ نیسانتك بشنجی بازار کونی ارتحال دار بقا ایله‌مشدر. مرحوم پارسده اکمال تحصیل ایله‌مش مقتدر وحمیتلی برذات ایدی. المان متبحریندن اوستاد هرتویغك (تشریح وفیزیولوژی عمومی جرثومی واتنجوی) نام اثرینی ترکجه‌یه ترجمه ایتمشسه‌ده مع التأسف نشرینه موفق اولامامشدر .

حاجی عاکف پاشا

انقره والیلکی ، دیوان محاسبات ریاستی ، مالیه مستشارلغی ، شورای دولت داخلیه دائره‌سی ریاستی کبی مختلف مأموریتلرده کمال استقامتله ایفای حسن خدمت ایدن واعلان مشروطیتی متعاقب برمدت داخلیه ناظرلغنده بولونان حاجی عاکف پاشا ١٣٢٥ حزیرانك اون طقوزنجی صالی کونی ارتحال ایله‌مشدر.

شهزاده سلیمان افندی بن عبدالمجید خان

جنتمکان عبدالمجید خانك شهزادکانندن برادر عالی شهریاری سلیمان سلیم افندی مبتلا اولدقلری خسته‌لقدن رهایاب اولامیارق ١٣٢٥ حزیرانك اوتوزنجی صالی کونی ساعت یدیده ارتحال دار نعیم ایله‌مشلردر.

مرحوم مشارالیهك ولادتلری ١٢٧٧ محرمنك آلتنجی کونه مصادف اولدیغی جهتله حین وفاتلرنده اللی بچق یاشلرنده ایدی .

آغوب بابیکیان افندی

مانیاسی زاده رفیق بك مرحومك رفقای حمیتندن اولوب مقدما سلانیك حکامه‌ده بولنمش اولان وکلای

ذعا یدن تکفور طاغی مبعوثی آغوب بابیکیان افندی مجلس مبعوثانجه مأمور ایدلدیکی اطنه حادثه‌سنی بعدالتحقیق استانبوله عودتنده ایاستفانوسده‌کی خانه‌سنده فجئةً وفات ایله‌مشدر . روس حربندن صوکره ایاستفانوس معاهده‌سنك اثنای عقدنده کاتبلك وظیفه‌سنی ایفا ایله‌مشدی .

فتحی فرانقو بك

جبل لبنان متصرف اسبقی فرانقو پاشانك مخدومی اولوب برچوق خارجیه مأموریتلرنده بولوندقدن صوکرا بعدالمشروطیه خارجیه مستشارلغنه تعیین اولونمش وصوکرا اعیاندن آزاریان افندیله بجایشی اجرا ایدلمشدی . درسعادتده ١٣٢٥ آغستوسنك اوننجی کونی وفات ایله‌مشدر .

ایلبصان مبعوثی عبدالله ماهی افندی

١٢٧٦ ده ایلبصانده تولدایتمش واولا مسالك تعلیمده بولونمشدر . بو اثناده طبیعه‌سنه افکار حریتپرورانه تلقین ایتمه‌سی انظار دقتی جلب ایلیه‌رك ١٣١٨ ده صامسونه واورادن دیاربکره نفی اولونمش ومشروطیتی متعاقب ایلبصان مبعوثلغنه انتخاب ایدلمشیدی . ١٣٣٥ ایلولنك اون دوقوزنجی کونی اسکیدنبری مبتلا اولدیغی امراضدن خلاصیاب اولامیارق ارتحال داربقا ایله‌مشدر .

غازی ادهم پاشا

تورکیا یونانستان محاربهٔ زائله‌سنده عثمانلی اردوسی باش قوماندانلغنده بولونمش اولان غازی ادهم پاشا ١٢٦٠ سنهٔ هجریه‌سی رجبنك «٢٧» نجی کونی کمرك تمغاجی باشیسی مصطفی فرهاد افندی صلبندن تولد ایتمشدر . « ١٢٨٠ » ده مکتب حربیه‌دن ملازم ثانیلکله نشئت ایله‌مشدر . « ١٢٩٣ » ده قائممقاملقله صربستان محاربه‌سنه اعزام ایدلمش و «جونس» ، «قیزیل تپه» هجوملرنده میرالایلق رتبه‌سنی احراز ایتمشدر . «١٢٩٤» روسیه محاربه‌سنده اورخانیه قوماندانلغنده بولنارق موقع حربده میرلوا اولمش وپلونه‌یه ارزاق یتشدیرمك اوزره حرکت ایدرك «دوبنیك» ده وقوع بولان محاربه‌ده باشندن یاره‌لانمسه‌ده خط محاصره‌یی یارمغه موفق اولمش و «غریویچا» موقع قوماندانلغنه تعیین ایدلمشدر .

بوندن صوکرا برچوق مختلف مأموریتلرده بولونمش و (١٣١٣) سنه‌سی رمضاننك اون دردنده رتبهٔ مشیرتی احراز ایلیه‌رك (١٣١٤) سنهٔ هجریه‌سنده یونان حدودنده منحشد آلاصونیه اردوسی قوماندانلغنه بالتعیین الاصونیه‌یه اعزام اولونمشدر .

١٣١٤ ذی‌القعده‌سنده یانیه‌ده داخل اولمق اوزره بالعموم حدود یونانیه قوماندانلغنه تعیین ایدیله‌رك اعلان حربی متعاقب پك بویوك خدمتلرده بولونمش وختام حربدن صوکرا درسعادته عودت ایدرك تفتیش عسکری قومیسیونی ریاستنه وبعدالمشروطیه اعیان اعضالغنه تعیین ایدلمشدی . عصیان عسکری اثناسنده خسته اولدیغی حالده حربیه ناظرلغی وظیفهٔ مشکله‌سنی بالایفا ختام عصیانی متعاقب همان استعفا ایله‌مشدر .

(٢٤ تشرین ثانی ١٣٢٤) ده برای تبدیل هوا مصره عزیمت و (١٣٢٧) ذالحجه‌سنك دردنجی جمعه کیجه‌سی ساعت طقوز بچقده ارتحال ایله‌مشدر . نعش مغفرت نقشی احتفالات مخصوصه ایله واپوره نقل ایله درسعادته کتیرلمش وبوراده مراسم فوق‌العادهٔ عسکریه ایله ایوبه دفن اولونمشدر .

منیف پاشا

معارف ناظر اسبقی مشاهیر فضلای عثمانیه‌دن منیف پاشا (١٢٤٦) سنه‌سنده تولد ایله‌مشدر .

عینتابده مقدمات علومی بالتحصیل مصرك قصرالعالی ودمشقك امویه مدرسه‌لرنده علوم عالیهٔ عربیه‌یی اکمال ایلمش و (٢٠) یاشنده شام مجلس کبیری قلمنه دوامه باشلامشدر . (١٢٦٩) ده ترجمه اوطه‌سی عربی وفارسی مترجملکنه قبول ایدیله‌رك فرانسزجه‌یی ده اوراده اوکرنمشدر . ١٢٧١ ده برلین سفارتی باش کتابتنه تعیین ایدلمش واوراده بولندیغی اوچ سنه ظرفنده آلمان لسانی اوکرنمکدن ودارالفنون درسلرینه دوامدن فارغ اولمامشدر .

حمدی بك مرحوم

متوفی بابیکیان افندی

سیفاه پاشا مرحوم

برلیندن عودتی متعاقب برچوق مختلف مأموریتلرده بولوندقدن و او اثنالرده انکلیزجه‌یی‌ده اوکرندکدن صوکرا (جمعیت علمیهٔ عثمانیه) یی تشکیل و (مجموعهٔ فنون) نامیله آیلق برده غزته نشر ایله‌مشدر . مع‌التأسف بو جمعیت عبدالحمید زماننده لغو اولنه‌رق یرینه‌معهود انجمن تفتیش ومعاینه اقامه ایدلمشدر .

منیف افندی (٩٤) تاریخنده ایلك دفعه اوله‌رق معارف ناظرلغنه وبرآز صوکرا تجارت ودها صوکرا ینه معارف ناظرلغنه تعیین اولونمش و (٩٧) ده رتبهٔ وزارتله تلطیف ایدلمشدر.

منیف پاشا (٣٠٠) تاریخنده ینه مجموعهٔفنونی نشره باشلامشسه‌ده برمقاله‌ده‌کی (ییلدیزبوجکی) تعبیری بومجموعه‌نك تعطیلنه باعث اولمشدر .

٣٠٢ ذی‌الحجه‌سنك اون بشنده اوچنجی دفعه اوله‌رق معارف نظارتنه تعیین ایدلمش و (٣٠٩) ه قدر اومقامی اشغال ایله‌مشدر .

(٣١٣) ده ایران شاهی ناصرالدین شاهك اللنجی سنهٔ دوریهٔ جلوسیه‌سنی تبریکه مأمور ایدلمش واوصره‌ده شاهك برسوء قصد نتیجه‌سنده وفاتی حسبیله سفارت فوق‌العاده ایله طهرانه اعزام ایدیله‌رك اورایه ورودنده مأموریتی خاقان مخلوع طرفنه سفارتله تحویل ایدلمشدر . منیف پاشا بواثناده برسنه قدر طهرانده قالمش کوندردیکی استعفانامه‌لر نظر اعتباره آلینارق نهایت استانبوله عودته‌مساعده اولونمشدر. بوتاریخدن اعلان مشروطیت تاریخنه قدر چبوقلیده‌کی یالیسنده و ارن کوینده‌کی کوشکنده سبزجه امرار حیات ایله‌مشدر . اعلان حریتی متعاقب مخدومی جلال بکك قولتوغنه اتکا ایده‌رك صدر وقت سعید پاشایی تبریك ایچون باب عالی‌یه کلمش و پارلاق برصورتده آلقیشلانمشدر . سکسان ایکنجی یاشنده بولوندوغی حالده ، ١٣٢٥ کانون ثانیسنك «٢٤» نجی‌بازار کونی‌ارن کوینده‌کی کوشکنده ارتحال ایتمشدر .

مرحوم مشارالیه معارف ملتك ترقیسنه ـ دأ پك بیوك خدمتلر ایتمش برذات عالیقدر ایدی .

رفعت بك

حلب مبعوثی حلب اشراف واغنیاسندن انطاکیه‌لی برکت‌زاده رفعت‌بك ٢٢٥ شباطنك طقوزنجی صالی کونی بغتةً وفات ایله‌مش ونعشی احتفالات لازمه ایله قالدیریلارق سلطان محمود تربه‌سنه دفن ایدلمشدر .

حمدی بك

عثمانلی موزه‌سی مدیری ودیون عمومیه اداره‌سنده عثمانلی داینلر وکیلی حمدی بك ١١ شباط ١٣٢٥ تاریخنده درسعادتده وفات ایتمشدر . حمدی بك فضل وعرفانیله اوروپاده طانمش یکانه برتورك عالمی ایدی. دور استبدادك هرامل مشروعی ، هرلمعهٔ عرفانی کسر واطفا ایدن زمانلرنده حمدی بکك ، بوتورك رسام

متوفى حبش قرالى منلك

متوفى بلچيقا قرالى ايكنجى لئوپولد

متوفى فه‌ره‌ر

متوفى پرنس ايتو

بديعه پرستنك ، يالكز باشنه ، همت ذاتيه‌سيله مليونلر دكرنده، دنياده اشسز برعثمانلى موزه‌سى وجوده كتيرديكنى سويله‌مك ، قدر بلندينى عثمانلى ملتنك حافظهٔ احترامنده الى‌الابد منقوش براقمغه كافيدر . ثروت فنون (٩٨٤) نومرولى نسخه‌سنى، حمدى بك نامنه اتحاف ايله مشاراليهك حيات و آثارى حقنده‌كى يازيلرله، رسملرله باشدن باشه طولى اوله‌رق چيقارديغى ايچون ، پك طار وحمدى بكك ياد اوصافنه غير كافى اولان بوصحيفه‌لرده يالكز مختصر برترجمهٔ حالنى قيد ايده‌جكز . حمدى بكك مآثر فضل وخدمتى برسالنامه‌نك هرشيئه مخصوص اولان صحيفه‌لرنده دكل تاريخ صحيفه‌لرنده تفصيل اولنمغه شايان بردرجهٔ علويتده‌در .

ترجمهٔ حالى — مرحوم ١٢٥٨ سنه‌سنده استانبولده تولد ايتمشدى . پدرى ، بالآخره صدراعظم اولان ادهم پاشادر . ١٢٨٣ تاريخنده حقوق تحصيلى ايچون پاريسه عزيمت ايلدى . حمدى بك اون درت سنه صكره حقوق ورسم تحصيل ايدوب عودت ايتديكى زمان مرحوم مدحت پاشا رفاقتنده اموسياسيه مديريتى ايله بغداد ولايتنه مأمور ايدلدى . ١٢٩٤ ده ويانه سركيسنه عثمانلى مرخصى اوله‌رق اعزام ، ١٣٠٣ تاريخنده يكى احداث اولنان موزه مديريتنه تعيين اولندى . ينه بوسنه ظرفنده مرحوم مشاراليه صنايع نفيسه مكتبنى تأسيس ايتدى . ١٣١٣ تاريخنده ايكنجى برموزه انشاسنه مباشرت ايلمشدى .

مشاراليه صوكره‌لرى ديون عموميه‌ده عثمانلى داينلر وكالتنه‌ده تعيين ايدلمش ووفاتنه‌قدر موزه‌مديرلكى ايله عثمانلى داينلر وكالتنى محافظه ايتمشدر .

وفيات مشاهير اجنبيه

متوفى قرال لئوپولدك ترجمهٔ حالى

قرال ايكنجى لئوپولد ١٨٣٥ سنه‌سى نيسانك طقوزنده بروكسلده تولد ايتمش ، كنجلكنده آرشيدوق

ژوزف دوهانرينك كريمه‌سيله تزوج ايدوب پرنسس لوئيز، پرنس لئوپولد ، پرنسس استه‌فانی وپرنسس قله‌مانتين ناميله براوغلی ، اوچ كريمه‌سی اولمشدی .

قرق درت سنهٔ مدت بلچيقايی حسن اداره‌يه موفق اولدی . داخل مملكتده ترقيات معارف ومساعیٔ عقليه‌يی تشويق ايتمك اوزره خيلی مؤسسات وجوده كتيرمش ، باخصوص بلچيقانك منافعنه دائر الك كوزل براثری يازه‌جق اولان ارباب قلمه كنديسی طرفندن ويرلمك اوزره ۲۵۰۰۰ فرانق تخصيص ايلمشدی .

۱۸۷٦ سنه‌سنده بروكسلده عقد اولنان بين‌الملل جغرافيا قونفرانسنه آفريقای وسطانك شايان كشف برموقع اولديغنی تصديق ايتديردك بالآخره قونغوحكومتی تشكيل ايتديرمشدر . اوزمان قونغوحكمدارلغی نفسنه عائد اولق اوزره قرال لئوپولده ويرلمش ايسه‌ده ۱۸۸۹ سنه‌سنده حقوق حكمداری بلچيقاخاندان قراليسی نامنه دور ايدلمشدر .

امور ادارهٔ داخليه‌جه لئوپولد تام برمشروطيت حكمداری اولمشدر . هيچ بروقتده مملكتده تشكل ايدن پارتيلری التزام ايتميه‌رك پارلمنتو فرقه‌سی اكثريتنك تعيين‌ايلديكی مسلكدن انفكاك ايتمه‌مشدر . بونقطهٔ نظردن دخی (لئوپولد) شايان تقدير برحكمدار در بلچيقانك ، يتمش بشنجی سنهٔ استقلالی مناسبتيله (۱۹۰۵) سنه‌سنده اجرا ايتديكی مراسم مخصوصه وشنلكلر زماننك الك پارلاق بردوری عد اولنه بيلير .

پرنس ايتو

ژاپونيا اعاظمندن و « اوم ده‌تا » دنيلن حكومت آدملرينك الك بويوكلرندن پرنس ايتو كچن ۱۹۰۹ سنه‌سی تشرين اولنك نصف اخيرنده مانچوريده خاربين شهرنده برقوره‌لی طرفندن ره‌وولورله قتل ايدلمشدر . قاتل قوره‌ده ژاپونيانك وكيلی بولنان ايتويه قارشی برحس‌انتقام بسله‌يور ايدی .

پرنس ايتو ژاپونيايی بوكونكی حال عظمته كتيرن الك بويوك مؤثرلردن بريدر . دينه بيليركه بوآدمك همتی ژاپونيايه اردولرك ، دونانمالرك پايه‌مايه‌جغی شيلری قازانديرمشدر . پرنس ايتو ژاپونيانك اسكی « ساموراپی » خاندانه منسوب ايدی . مملكتی قورتارمق ايچون تحصيلك لزومنی تقدير ايله ۱۸۵۲ سنه‌سندن صوكره اوروپايه كيتمش ، اوروپاده عملی ونظری وجداً مكمل برتحصيلدن صوكره مملكتنه عودت ايده‌رك وفاتنه قدر بلا آرام چاليشمش ، اوروپايه كيتديكی زمان اوروپا النده اويونجاق اولان مملكتنی ، وفاتی صره‌سنده اقصای شرقك حاكمی اوله‌جق برمرتبه‌يه اصعاد ايتمشدر .

سوسياليست فه‌رر

اسپانيالی مشهور سوسياليست سينيور فرانسيسقو فه‌ره‌ر كچن ۱۹۰۹ تشرين اولی طرفنده اسپانياده اعدام ايدلمشدر . بوذات بشريت مضطربه‌نك تهوين آلامی ايچون متمادياً چاليشمش ، صوكره‌دن النه‌كچن برثروتی مكتبلر كشادينه حصر ايتمش ، تكميل حياتنده معلملكله طلبه‌سنه فكر انسانيت تلقيننه چاليشمش سربست فكرلی برخادم بشريت‌ايدی . مساعيسی متعصب اسپانيا حكومتنك نظرغيظنده خوش كوروله‌ديكی ايچون ، فاس محاربه‌سی مناسبتيله ظهور ايدن بارسلون اغتشاشنده ذيمدخل اولمق تهمتيله اسپانيا حكومتنجه عدالته غيرموافق برمحاكمه‌دن صوكره اعدام ايدلدی . برخادم بشريته قارشی بوحقسز حركت بتون اوروپا خلقنی تهييج ايده‌رك هرطرفده يوزبيكلرجه كشيلر طرفندن نمايشلر ياپيله‌سنه واسپانيانك تحقير ايدلمه‌سنه سببيت ويردی . نه‌چاره‌كه اومتعصب مملكت كندی اولادينك قانی بركره ايچمش بولنيوردی .

حبش نجاشيسی منلك

برخيلی زماندر تخت حكومتده اولان حبش‌قرالی منلكك وفاتی وحياتی حقنده دفعاتله تلغراقلر واصل اولمش ونهايت وفاتی خبری تأيد اتمشدر . آنجق ترجمهٔ حالی حقنده هيچ برشيئه دسترس اولامادق .

انقلاب عثمانیدن صوکرا ظهور ایدن وقایع

١٠ تموز ١٣٢٤ قانون اساسیٔ عثمانینك اعلانی

١٢ « « قانون اساسی اعلاننذن طولایی درسعادت و ولایاتده اعلان شادمانی ، محافظهٔ مشروطیت ایدیله‌جکنه دائر یمینلر

١٣ « « یومی ثروت فنونك انتشاری

١٤ « « عفو عمومی اعلانی

١٥ « « عبدالحمید ثانینك قانون اساسی‌یه صادق قالاجغنه دائر یمین ایلدیکنك شیخ الاسلام طرفندن اهالی‌یه تبلیغی

١٦ « « اورمان ناظری سلیم ملحمه‌نك مع عائله فراری

١٦ « « ضبطیه ناظری خفیه ممدینك اهالی طرفندن عزل ایتدیرلمه‌سی

١٧ « « خفیه‌لکك الغا اولوندیغی اعلان ایدلمسی

١٨ « « شهر داخلنده قاپالی مکتوب تعاطیسنه مساعده اعطاسی

١٩ « « حربیه و بحریه ناظرلرینك پادشاه طرفندن انتخابی اساسنی قبول ایتدیرمك ایچون عبدالحمید طرفندن اصدار اولنان و قانون اساسی‌یه مخالف بولنان خط همایونك باب عالیده قرائتی و بین الاهالی هیجان حصولی

١٩ « « اتحاد و ترقی جمعیتی اعضاسندن بعضلرینك سلانیکدن درسعادته ورودی

٢٠ « « کوچوك سعید پاشانك اصول مشروطیته توفیقاً قابینه‌یی تشکیلی

٢٢ « « عبدالحمیدك قرناسنك عزللری

٢٢ « « یدی سنه‌دنبری قاپالی اولان مطبعهٔ عامره‌نك کشادی

٢٣ « « خلقك اعتمادینه مظهر اولامیان سعید پاشا قابینه‌سنك استعفاسی

٢٣ « « ارکان استبدادك حربیه نظارتنده توقیفلری

٢٣ تموز ١٣٢٤ خفیه فهیمك بروسه‌دن فرار ایتدیکی ینکیشهرده اهالی طرفندن ازالهٔ وجودی

٢٤ « « کامل پاشانك قابینه‌یی تشکیلی

٢ اغستوس « حربیه نظارتنه تعیین ایدیلن رجب پاشانك طرابلس غربدن استانبوله ورودی و استقبال فوق العاده

٣ « « حربیه ناظری رجب پاشانك وفاتی

١٠ « « ایکی بیك قدرخانه احتراقنه باعث اولان چیرچیر حریق کبیری

١٠ « « کامل پاشانك سفرای اجنبیه‌یه ویردیکی ضیافته بلغارستان قپو کتخداسی کشوفی دعوت ایتمه‌مسندن دولایی مومی الیهك استانبولی ترك ایتمسی

١٩ « « حجاز تیمور یولنك مدینه‌یه وصولی

٢٠ « « دور استبدادده اوروپاده وفات ایدن داماد محمود پاشانك بقایای عظامیله اوغلی صباح الدین بکك وصولی

٥ ایلول ١٣٢٤ شرق شمندوفرلری عمله‌سنك غره‌وی

٩ « « شرق شمندوفر عمله‌سنك غره‌وی بهانه‌سیله مذکور شمندوفرلرك شرقی روم ایلی و بلغارستان داخلنده‌کی قسمنك بلغار حکومتی طرفندن ضبطی

١٥ « « تقویم وقایع جریده‌سنك انتشاری

٢١ ایلول ١٣٢٤ بلغارستان پرنسی و شرقی روم ایلی والیسی پرنس فردیناندك طرنووه‌ده اعلان استقلال ایتمسی

٢٢ « « بوسنه ـ هرسکك آوستریا طرفندن الحاقی اعلان اولنمه‌سی

٢٢ « « دور استبدادده اوروپاده نشریات وطنپرورانه‌ده بولنان احمد رضا بکك استانبوله عودتی

۲۳	ایلول	۱۳۲٤	اوروپاده چیقان شورای امت غزته‌سنك استانبولده انتشاری
۲۹	«	«	سلطان احمد میداننده بلغارستانك استقلالی وبوسنه هرسك الحاقی علیهنده بیوك برمتینغ عقدی
۲۹	«	«	كریدلیلرك جزیره‌یی یونانستانه الحاق ایتدكلرینی اعلان ایلمه‌لری
۹	تشرین ثانی	«	روملرك باب عالی اوكنده اجتماع ایده‌رك استانبول انتخاباتنده تذكرهٔ عثمانیه صورلماماسی كبی غریب ادعالره قیاملری
۱۹	«	«	خفیه اسماعیل ماهر پاشانك بر شخص مجهول طرفندن قتلی
۲۸	«	«	استانبول مبعوثلرینك انتخابی
۳	كانون اول	«	هیئت اعیان اعضالغنه تعیین ایدیلن ذواتك اعلانی
٤	«	«	مجلس مبعوثان عثمانینك یوز بر پاره طوپ انداختیله رسم كشادی
۱٤	«	«	مجلس مبعوثان ریاستنه استانبول مبعوثی احمد رضا بكك و ریاست وكالت اولاسنه ادرنه مبعوثی طلعت بكك و وكالت ثانیه‌یه ازمیر مبعوثی آریستیدی پاشانك انتخابی
۱۵	«	«	ایتالیانك جنوبنده وسجلیاده زلزلهٔ مدهشه
۱۸	«	«	عبدالحمید طرفندن ییلدیزده مبعوثان شرفنه ضیافت ویرلمه‌سی
۲۷	«	«	كریدك یونانه الحاقی علیهنده سلطان احمد میداننده بیوك بر میتینغ عقدی
۳۱	«	«	صدراعظم كامل پاشانك بیاننامه‌سنك مجلس مبعوثانده قرائتی
۲۸	كانون ثانی	«	كامل پاشانك حربیه ناظری علی رضا پاشا ایله بحریه ناظری عارف حكمت پاشایی عزل وتبدیل ایتمسی

۲۹	كانون ثانی	۱۳۲٤	كامل پاشانك بوحركتی مشروطیته مغایر عد ایدیله‌رك مجلس مبعوثانده هیجان وقوعی
۳۰,۳۱		«	كامل پاشانك رفقاسنك چوغنك استعفاسیله بحران وكلا وقوعی
۳۱	«	«	مجلس مبعوثانك برای استیضاح دعوتنه اجابت ایتمه‌ین كامل پاشا حقنده مجلس مبعوثانده عدم اعتماد رأیی اعطاسی
۱	شباط	«	حسین حلمی پاشانك ریاستی آلتنده بر قابینه تشكیلی وخط همایون قرائتی
۲٦	«	«	مجلس مبعوثان و اعیانك مدت اجتماعیه‌سنك ۱۳۲۵ حزیرانی غایه‌سنه قدر تمدیدی حقنده خط همایون قرائتی
۷	مارت	۱۳۲۵	فجر آتی انجمن ادبیسنك تشكلی
۲۱	«	«	كامل پاشانك كچن سنه‌كی بادئ سقوطی اولان حركتنی ایضاح ایچون بیاننامه‌سنی غزته‌لرله نشری
۲۱	«	«	بالآخره وولقان جمعیتی نامنی آلان اتحاد محمدی جمعیتنك یره‌باتانده‌كی مركزینك اجرای رسم كشادی وآیاصوفیه‌ده مولد شریف قرائتی
۳۱	«	«	آیاصوفیه‌ده عسكرك عصیانی وحركت ارتجاعیه‌نك ابتداسی ولاذقیه مبعوثی امین ارسلان بكله عدلیه ناظری ناظم پاشانك قتلی
۳۱	«	«	آطنه اغتشاشنك ظهوری
۱	نیسان	«	هیئت وكلانك تبدلی وصدارتك توفیق پاشایه تودیعی
۱	«	«	شورای امت وطنین مطبعه‌لرینك یغماسی
۲	«	«	آثار توفیق سواریسی علی قبولی قپودانك ییلدیزده عبدالحمیدك كوزی اوكنده قتلی
۵	«	«	حركت اردوسی پیشدارلرینك كوچك چكمجه‌یه ورودی

٦ نیسان ١٣٢٥ یومی ثروت فنونك وقایع اختلالیه اثناسنده مملکته خدمت ایچون تکرار نشری

٧ « « مجلس ملینك آیاستفانوسده یاط قلوبنده اجتماعه باشلامسی

١٠ « « عبدالحمیدك صوك سلاملغی

١١ « « حرکت اردوسنك استانبوله مظفراً دخولی

١٢ « « استانبولده ادارهٔ عرفیه اعلانی

١٤ « « عبدالحمیدك بافتوای شرعی خلعی وسلطان محمد خان خامس حضرتلرینك جلوسی (یوم صالی)

١٥ « « عبدالحمیدك مع عائله سلانیکه سوقی

١٧ نیسان ١٣٢٥ سلطان محمد خامس حضرتلرینك آیاصوفیه‌یه ایلك سلاملقلری

٢٠ « « حرکت ارتجاعیه فاعللرندن قسم اولنك صلباً اعدامی

٢٠ « « موقت توفیق پاشا قابینه‌سنك استعفاسی

٢٢ « « حسین حلمی پاشا قابینه‌سنك تکرار تشکلی

٢٧ « « قلنج آلاینك اجراسی

٧ مایس « ذات شاهانه‌نك مجلس مبعوثان دائره‌سنی تشریفی ونطق همایون قرائتی

٩ « « طوله باغچه سراینده تبریك عمومی رسمنك اجراسی

١٦ « « حربیهٔ وبحریه نظارتلرنده مراسم فوق العاده ایله خط همایون قرائتی

٣ حزیران « ذات شاهانه‌نك برای تنزه شیله‌یه عزیمت وعودتی

٢١ « « ذات شاهانه‌نك سیلمیه اوکنده لنکرانداز اولان دونانمای عثمانی‌یی تشریفلریله مراسم فوق العاده اجراسی

٢٩ حزیران ١٣٢٥ دونانمای عثمانینك بحر سفیده عزیمتی

٦ تموز « دونانمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتنك تشکلی

١٠ « « ذات شاهانه‌نك حریت ابدیه تپه‌سنه عزیمتله آبده‌نك اساسنی وضع ورسم کچیدی تماشا ایله‌سی

١٣ « « دول حامیه‌نك کریددن عسکرلرینی چکمه‌لری

٥ آغستوس خانیه قلعه‌سندن یونان بایراغنك دول حامیه عساکری طرفندن ایندیریله‌سی

٦ اغستوس « ذات شاهانه‌نك مکتب بحریه‌یی تشریفی وتوزیع مکافات رسمنك اجراسی

١٣ « « ذات شاهانه‌نك مکتب حربیه‌یی بالتشریف توزیع مکافات رسمنك اجراسی

١٩ آغستوس « ذات شاهانه‌نك بروسه‌یی تشریفلری

١٤ تشرین اول « ذات شاهانه‌نك ازمیتی تشریفلری

١٥ « « دونانمای عثمانینك بحر سفیددن عودتله حضور شاهانه‌ده رسم کچید اجرا ایده‌رك بشکطاش اوکنده لنکرانداز اولماسی

١٩ « « درسعادتده ایلك دفعه اوله‌رق اخذ عسکر فرمانی قرائتی

٢٢ « « حیدرپاشا استاسیوننك رسم کشادی

١ تشرین ثانی « مجلس مبعوثان عثمانینك ایکنجی دورهٔ کشادی ونطق همایون قرائتی

٨ « « ذات شاهانه‌نك بندکی تشریفلری

٣٠ کانون اول « ابراهیم حقی پاشا قابینه‌سنك تشکلی

٥ کانون ثانی « چراغان حریق مؤسفی

سالنامهٔ ثروت فنونك بعدالانقلاب برنجی سنه‌سنك صوکی

١٣٢٦ سنه‌سنه مخصوص

سالنامهٔ ثروت فنونك فهرستی

مندرجات

	صحیفه
هجرت نبویه‌دن مقدم وقوعات مشهورهٔ عالم	٤
هجرتدن انقلاب عثمانی‌یه قدر وقایع مشهوره	٥
برسنه‌لك تقویم ومواسمه دائر ایضاحات	**١٦**
كوندوز وكیجه‌لرك امتداد وتناقصی، خسوف وكسوف	٢٢
اذانی وزوالی ساعتلرك یكدیكرینه تحویلی، استانبولده احوال هوائیه، استانبول ایله ممالك سائره بیننده ساعت فرقی.	٢٣
ایام ولیالی مباركهٔ اسلامیه وعثمانیه	٢٤
ایام مخصوصهٔ خرستیانیه	٢٥
ملوك اسلامیه (خلفای راشدین، امویلر، عباسیلر، خراسان سلچوقیلری، عراق سلچوقیلری، قونیه سلچوقیلری، مصر عباسیلری، عثمانلی پادشاهلری)	**٢٧**
هیئت اعیان	**٣٧**
مجلس مبعوثان اعضاسی	٣٨
عثمانلی سفراسی، درسعادتده مقیم سفرای اجنبیه، مابین همایون اركانی	٤٣
دولتلر وحكمدارلر حقنده معلومات	**٤٤**
پوسته وتلغراف تعرفه‌لری	**٥٠**
عثمانلی نشان ومدالیه‌لری	**٥٣**
دوائر مركزیه‌نك بولندقلری یرلر	٥٥
درسعادتده بولنان موزه‌لر	٥٦
بالعموم ولایات عثمانیه ایله لوا وقضا وناحیه‌لرك حروف هجا ترتیبیله اسامیسی	**٥٧**
سال سیاسی	**٨٣**
عثمانلی انقلاب كبیری ناصل اولدی	٨٣
١٠ تموزدن صوكره ایلك حریت آیلری	٩٤
٣١ مارتدن اول تذبذبات وعلامات اولیه	١٠٢
٣١ مارتدن اول مناسبات خارجیه‌مز	١٠٦
٣١ مارت وقعه‌سی	١١٠
آطنه وقعه‌سی	١١٤
ارضروم وقعه‌سی، ١٤ نیسان ١٣٢٥ تاریخندن صوكره	١١٥
مجلس مبعوثانك فعالیتی	١١٦
یمن وكرید احوالی	١١٨
مجلس مبعوثانك ایكنجی دورهٔ اجتماعیه‌سی	١٢٠
٣١ مارتدن صوكره مناسبات خارجیه‌مز	١٢٢
بعض وقایع خارجیه	١٢٣
اعلان انقلابدن بری عثمانلی قابینه‌لری	**١٢٧**
سابق حكومت حمیدیه انقاضی	١٣٢
ثروت فنونك تاریخچهٔ حیاتی	**١٣٦**
سال ادبی	**١٤٣**
قاتول منده‌س، ماركی‌قوستادو بوروغار	١٥٢
ژان ریشپه‌ن	١٥٣
ژان ئه‌قار، فرآنی انجمنی بیاننامه‌سی	١٥٤
سال فنی	**١٥٧**
قابل سوق بالون	١٥٧
بالونلر	١٥٨
سپه‌لین سیستمنده بالونلر	١٥٩
عسكرلكده بالونلر	١٦٢
آئه‌روپلانلر «طیاره‌لر»	١٦٣
طیاره‌لرده موتورلر	١٦٧
طیاره‌لرك ادوار ترقیسی	١٦٧

	صحیفه
بلەریونك مانش دكزینی ضروری	١٧٤
كونشك تأثیرات مشئومەسی	١٧٧
سسز تفنك ، معلم برانلی‌نك اختراعی	١٧٨
تموج واهتزاز، تموجات الكتریقیه	١٧٩
دماغ بشر	١٨٢
جراحلرك یكی طرز تلبیسی	١٨٢
رادیوم ایله تداوی. آمریقاده لوقوموتیفستز	
واغونلر، ایلك وصوك واپورلر	١٨٣
شاكلتون هیئت سفریه‌سی	١٨٤
سالنامهٔ ثروت فنونك متنوعه قسمی	١٨٥
دولتلرك بحریه‌لری	١٨٥
سفن حربیه‌نك نومروایله قیمتلری	١٨٦
دول بحریه‌نك اون سنه‌لك بحریه بودجه‌لری	١٨٧
دولتلرك ١٩٠٩ بحریه بودجه‌لری ، قوهٔ	
بحریه‌لرینك مقایسه‌سی	١٨٨
برزهلینك حرب مصرفی	١٩٠
محافظهٔ صلح ایچون اختیار ایدیلن مصارف،	
بوسه‌نك فیئاتی .	١٩١
ازدواج ماكنه‌سی	١٩٢
سال عدلی	١٩٣
اشتاینهائل دعواسی	١٩٣
اعلان حریتدن بری وفیات مشاهیر عثمانیه	١٩٦
وفیات مشاهیر اجنبیه	٢٠١
انقلاب عثمانیدن صكره ظهورایدن وقایع	٢٠٣
رسملر :	
سیاسی رسملر :	
پادشاهمز سلطان محمدخان خامس حضرتلری	٣٤
ولی عهد سلطنت عثمانیه	٣٥
شهزادكان عثمانی	٣٦
ممالك مختلفه حكمدارلری رسملری (عدد ٤٥)	٤٤
عثمانلی آباء حریتدن مدحت پاشا وعلی سعاوی افندی	٨٤
نامق كمال مرحوم	٨٥
انور ونیازی بكلر	٨٨

	صحیفه
عثمانلیلرك ایلك حریتپرورانه نمایشی	٨٩
ایلك مجلس مبعوثان عثمانی	٩٢
١٠ تموز انقلابنده نمایشلر	٩٣
عبدالحمیدك یمیننك خلقه تبلیغی	٩٦
عبدالحمیدك ملتی سلاملامه‌سی	٩٧
استانبولده انتخابات آلایلری	١٠٠
استانبول مبعوثلرینك انتخابی	١٠١
مجلس مبعوثانك رسم كشادی	١٠٤
عبدالحمیدك مبعوثلره ویردیكی ضیافتك صالونی	١٠٥
عبدالحمیدك مبعوثلره ویردیكی ضیافت	٢٠٨
كریدده عثمانلی بایراغی	٢٠٩
كرید متینگی	١١٢
علی قبولی قپودانك قتلی	١١٣
حركت اردوسی پیشدارلری	١١٦
تقسیمده طوپ	١١٧
آیاستفانوسده مجلس ملی	١٢٠
سلطان محمد خامسك جلوسی	١٢١
سلطان محمد خامسك ایلك سلاملغی	١٢٤
صلب ایدیلن ارباب ارتجاع	١٢٥
صدر اسبق سعید پاشا	١٢٨
صدر اسبق كامل پاشا	١٢٩
صدرسابق حسین حلمی پاشا	١٣٠
صدراسبق توفیق پاشا، صدرحاضر حقی پاشا	١٣١
باشلیجه صنادید استبدادك رسملری	١٣٤، ١٣٥
عبدالحمیدك حمام دائره‌سی	١٣٧
یلدیزده عبدالحمیدك خلع اولندیغی دائره	١٤٠
سلانیكده آلاطینی كوشكی	١٤١
آطنه‌ده اغتشاشزدكان	١٤٤
١٠ تموز شنلكلری	١٤٥
پادشاهمزك بروسه سیاحتی	١٤٨
پادشاهمزك ازمیت سیاحتی	١٤٩
بحری رسم كچید	١٦٤
سلطنت قایغی	١٦٤
استانبولده اخذعسكر فرمانی قرائتی	١٦٥
برعصرلق روم ایلی خریطه‌سی	١٦٥
ایران احراری	١٨٠

	صحیفه
ایکنجی اردو مانوره‌لرنده امرا وضابطان	۱۸۱
حاضر وسابق ایران شاهلری	۱۸٤
یکی فرانسه باش وکیلی	۱۸٤
یکی بلچیقا قرالی	۱۸٥
یکی آلمان باش وکیلی	۱۸٥
یکی‌واسکی آمریقا رئیس جمهورلری	۱۸۸
ادبی وفنی رسملر :	
قاتول منده‌س	۱٥۲
مارکی قوستا	۱٥۲
ژان ریشپه‌ن	۱٥۳
ژان ئه‌قاز	۱٥۳
استانبولده بالون	۱٥٦
بالون موجدی قونت سپه‌لین	۱٥۷
موسیه‌سه‌په‌لینك بالوننك ایکی وضعیتی	۱٥۷
بله‌ریو وطیاره‌سی	۱٦۰
بالونجی سانتوس دومون	۱٦۱
بالونجی ویلیور رایت	۱٦۱
کچن سنه نوبل مکافاتی قازانان ایکی کشی	۱٦۸
دماغ بشره عائد ایکی رسم	۱٦۸
آفریقایی باشدن باشه کچن اوتوموبیل	۱٦۹
لوقوموتیفسز واغونلر	۱٦۹

	صحیفه
جراحلرك یکی طرز تلبسی	۱۷۲
ایلك وصوك واپور	۱۷٦
ارنست شاکلتون .	۱۷٦
مختلف رسملر	
چراغان حریقی	۱۷۲
پارسده فیضان	۱۷۳
ایتالیاده زلزله	۱۷۳
بروسه سرکیسی مدالیه‌سی	۱۷٦
تاریخی برساطور	۱۷۷
محافظهٔ صلح ایچون اختیار ایدیلن مصارف	۱۸۰
حیدر پاشا شمندوفر موقفی	۱۸۹
اشتینهال عائله‌سی	۱۹۳
وفیات مشاهیره عائد رسملر	
مانیاسی‌زاده رفیق‌بك ، رجب پاشا ، ناظم‌پاشا	۱۹٦
ادهم‌پاشا ، عارف بك ، عاصم بك	۱۹۷
حمدی‌بك ، بابیکیان افندی ، سیف‌الله پاشا	۲۰۰
قرال لئوپولد، قرال نالك، پرنس‌ایتو، فه‌ره‌ر	۲۰۱
تابلو	
ذات حضرت پادشاهینك برقطعه رنکلی تصویرلریله درت‌عدت، مشهوررسامل‌رك تابلولرندن‌مقتبس،لوحه.	

سالنامهٔ ثروت فنونك قانون قسمی :

۱۳۲٥ سنه‌سی موازنهٔ عمومیه قانونی	۳
جمعیتلر قانونی	۲٥
اجتماعات عمومیه قانونی	۲۸
تحصیل اموال قانونی	۲۹
مطبوعات قانونی	۳۳
مطبعه‌لر قانونی	۳۸
عسکری تقاعد واستعفا قانونی	٤۰
مأمورین ملکیه معزولیت معاشی قانونی	٦۸
اعلان حریتدن اول ارتکاب ایدیلن جرائمه دائر قانون	۷۰
ولایات تشکیلات عدلیه‌سی تعدیلاتنه ، حدیده ـ صنعا تیمور یولنه ، اطفال خسته‌خانه‌سنه دائر قانون	۷۱
عناصرغیر مسلمه‌نك عسکرلکنه‌دائر قانون	۷۲
تنسیقات قانونی	۷۳
آچیغه چیقاریلان استانبول پولیسلرینه، قادروخارجی‌خزینهٔ خاصه مأمورلرینه ، عید ملی‌به دائر قانون	۷۸
عسکردن میعوث‌اولانلر وادارهٔ عرفیه حقنده قانون	۷۹
آطنه‌ده تصفیهٔ معاملات تجاریه حقنده قانون	۸۰
دیون غیر منتظمه حقنده قانون	۸۳
مابین‌باش‌کاتبی ایله سرقرنایه معاش تخصیصنه، استانبول ولایتی ایله امنیت عمومیه‌مدیریتنك تشکیلنه دائر قانون	۸٦
دارالخیرك الغاسنه وآطنه وحلب محتاجینته معاونته دائر قانون	۸۷
حجاز ، یمن وبغداد وآیدین والیلرینه قضاله تخصیصات اعطاسنه ، عسیر سنجاغی‌متصرف معاونلکنه معاش‌تخصیصنه دائر قانون	۸۸
شرق تیمور یوللرینك بلغارستان داخلنده قالان‌قسمی ایچون‌عقد ایدیلن‌مقاوله‌یه‌دائرقانون	۸۹
خزینهٔ خاصه‌نك خزینهٔ مالیه‌یه دور ایدیلن بورجلری حقنده قانون.	۹۲

سالنامهٔ ثروت فنونك علاوه قسمی

مجلس مبعوثان واعیانك ایلك ، ۱۳۲٤ — ۱۳۲۵ سنهٔ اجتماعیه‌سنده تدقیق وقبول اولنه‌رق
مرعیت احکامنه ارادهٔ پادشاهی صادر اولان

عثمانلی قانونلری

مجالس ملیه‌مزك ایلك ، ۱۳۲۴ ـ ۱۳۲۵ سنهٔ اجتماعیه‌سنده تدقیق و قبول ایدیلرك
مرعیت احکامنه ارادهٔ پادشاهی صادر اولان

عثمانلی قانونلری

۱۳۲۵ سنه‌سی موازنهٔ عمومیه قانونی

برنجی ماده — ۱۳۲۵ سنهٔ مالیه‌سی مصارف عمومیهٔ عادیه بودجه‌سنه دوائر نامنه مقید اولان مخصصات اشبو قانونه مربوط (۱) نومرولی مصارف عمومیه خلاصه‌سنده ارائه اولندیغی وجهله تعین ایدلمش ویکونی ۳,۰۵۳,۹۵۰,۵۷۲ غروشدن عبارت بولنمشدر .

ایکنجی ماده — ۱۳۲۵ سنهٔ مالیه‌سی بودجه‌سی مصارف عمومیهٔ عادیه‌سنه قارشولق طوتیلان واردات اشبو قانونه مربوط (۲) نومرولو واردات عمومیه خلاصه‌سنده کوستردیکی وجهله ۲۵۰۷۸۹۶۲۰۰ غروش اوله‌رق تخمین ایدلمشدر .

اوچنجی ماده — موازنهٔ عمومیه واردات قسمنه داخل اولان کافهٔ رسوم وتکالیفك ۱۳۲۵ سنهٔ مالیه‌سی ظرفنده تحصیلنه دوام اولنه‌جقدر .

دردنجی ماده — (۲) نومرولو جدولده مصرح اولمیان وفقط الیوم ممالك عثمانیه‌ده تبلیغات ومقرراته ویا تعامله مستنداً تحصیل اولنمقده اولوب مذکور جدولده حاصلات متفرقه اسمی آلتنده مجتمع بولنان رسوم وتکالیفك ابقا ویا لغوی ویا تعدیلی کیفیاتی اولبابده تعقیب اولنه‌جق تدقیقات نتایجی اوزرینه تنظیم اولنه‌جق لوایح قانونیه ایله ۱۳۲۵ سنه‌سی تشرین ثانیسی اوائلنده مجلس عمومی‌یه عرض وتکلیف اولنمق اوزره کما کان ۱۳۲۵ سنهٔ مالیه‌سی نهایتنه قدر مرعی‌الاجرا بولنه‌جقدر .

بشنجی ماده — اشبو موازنهٔ عمومیه قانونیله تحت مأذونیتده بولنمیان بالجمله رسوم وتکالیفك تطبیق وتحصیلی قطعیاً ممنوع اولوب بونك خارجنده هر نه نام وصورتله اولورسه اولسون طرح تکالیف وجبایت حقنده امر اعطا واجرا ایدنلر تعقیبات قانونیه‌یه تابع طوتیله‌جقلردر .

آلتنجی ماده — هرنوع واردات وخزینهٔ دولته عائد حاصلات دوائرطرفندن صرف واستعمال اولنه‌میه‌جغی کبی میری‌یه عائد اولوب صاتیله‌جق کافهٔ اموال منقوله وغیرمنقوله‌ودمیرباش اشیا بدلاتی‌ده منحصراً مأمورین مالیه معرفتیله قبض واستیفا ایدیله‌جکدر .

یدنجی ماده — اشبو موازنهٔ عمومیه قانونیله تخصیص ایدیلان مبالغ دیکر برسنه‌نك مصارفنه قارشولق طوتیله‌میه‌جق و ۱۳۲۵ سنه‌سی مارتنك ابتداسندن سنهٔ مذکوره شباطنك نهایتنه قدر تحقق ایدن واردات ایله مدت مذکوره ظرفنده تحقق ایدن مصارف ۱۳۲۵ سنه‌سی معاملات مالیه‌سنی تشکیل ایده‌جکدر .

سکزنجی ماده — ۱۳۲۵ سنه‌سی ظرفنده تحقق ایدن واردات ومصارفاتك معاملاتی اصحاب استحقاقك تصفیهٔ حسابات وتصدیق مطلوباتی ایچون ۱۳۲۶ سنه‌سی مارتنك نهایتنه وجبایت‌واردات ایله تأدیهٔ مصارفات ایچون دخی سنهٔ مذکوره نیسانی غایتنه قدر جریان ایده بیله‌جکدر. ۱۳۲۵ سنه‌سی نهایتندن صکره تحقق ایدن معاملات ۱۳۲۶ سنه‌سنه عائد اوله‌جغی کبی تحصیلات وتأدیات دخی ۱۳۲۶ سنه‌سی بودجه‌سنه راجع اوله‌جقدر .

طقوزنجی ماده — مالیه نظارتی ایجابی حالنده اشبوموازنهٔ عمومیه قانوننده معین واردات ایله اودنمك واوچ ملیون لیرایی تجاوز ایتامکله برابر مناسب برمقدارده فائضی حاوی بولنمق اوزره‌خزینه سنداتی اخراجنه ویا ینه عین واردات ایله اودنمك اوزره‌موقت آوانسلر عقدینه‌مأذوندر . انجق کرك خزینه سنداتی کرك موقت آوانسلرك قارشولقلری سنه‌سی‌وارداتندن تسویه اولنمغله مشروط اولوب ایلرو سنه‌نك وارداتنه تجاوز ایده‌مز . سنین آتیه اموالنه تعلق‌ایتمك اوزره یاپیله‌جق هرنوع معاملات مالیه مطلقا برقانون مخصوص ایله مجلس عمومیدن مصدق واراده‌ٔ سنیه‌یه مقترن اولمغه متوقفدر .

اونجی ماده — هرنظارته تخصیص اولنان‌مصارف قطعی اولوب مقدار ومنابع واردات تزاید وتوسع ایتسه دخی فضله مصرف اختیار ایدیله‌مز ومالیه نظارتی‌ده سائر نظارتلره مقادیرمخصوصه‌دن فضله برمبلغ صرفی ایچون مأذونیت اعطا ایده‌مز .

اون برنجی ماده — برقانون مخصوص‌ایله مأذونیت ویرلمدکجه هرهانکی برداٸره مصارفنك بر فصلنه عائد تخصیصاتی بشقه برفصله نقل ایدیله‌مز وبرماده‌دن دیکر ماده‌یه نقل مخصصات مالیه نظارتنك موافقتنه منوطدر .

اون ایکنجی ماده— قانون اساسینك ۱۰۱ نجی ماده‌سنده مصرح اسبابدن ماعدا هیچ بر سببله وبرقانون مخصوص ایله مصدق اولمدقجه تخصیصات منضمهٔ فوق‌العاده اعطا اولنه‌ماز وسنین آتیه‌یه عائد هرقنغی تخصیصات قسماً ویاتماماً قارشولق اتخاذیله نظارتلرجه مصارف زائده اختیاری جائز اوله‌ماز .

اون اوچنجی ماده — بیك‌لیرادن یوقارو اولوب‌ده دفعةً صرف اولنه‌جق‌مقداری بودجه‌ده مصرح ومصارف متمته‌دن معدود اولمیان مصارف غیرمتمته حقنده اتخاذ قرار اولنمه‌دن اول مالیه نظارتنه اشعار وموازنه‌ده‌کی تخصیصات مرتبه‌نك سنه نهایتنه قدر تجاوز ایتدیرلمیه‌جکی تأمین‌ایدیلوب مالیه نظارتجه‌ده بالتدقیق تصدیق اولنمدقجه صرفیات اجرا اولنه‌ماز .

اون دردنجی ماده — اشبو موازنهٔ عمومیه قانوننده معاشاته مجدداً واقع اولان ضملر وتنزیللر اغستوس ابتداسندن ومجدداً احداث اولنان مأموریتلر معاشاتی بوتاریخدن صکره مأمورلرك ایشه مباشرتلری تاریخندن معتبر اوله‌جقدر .

اون بشنجی ماده — دوائر ومحاکمده اجرا ایدیله‌جك تشکیلات وتنسیقات جهتیله آچیقده قاله‌جق اولانلر ایله اولجه مأموریتلردن برصورتله انفصال وانفکاك ایدن مأمورین وحکام وکتبه حقنده‌کی قانون موجبنجه ویرلسی لازم کلن معاشات وتضمینات مالیه نظارتجه تخصیصات منضمه صورتنده تسویه اولنه‌جقدر .

اون التنجی ماده — دوائر عسکریهٔ مرکزیه ایله اردولر دوائر وقطعاتنده حسب‌التنسیقات ویا بالایجاب آچیغه چیقارلمش و بوندن بویله چیقاریله‌جق اولان ارکان وامرا وضابطان ایله کتبه وائمهٔ عسکریه وخدمات عسکریه‌ده مستخدم مأمورین ملکیه ایله رتب عسکریه‌یی حائز اولمیان مستخدمین صحیه واصناف عسکریه حقنده‌کی قانون موجبنجه ویرلسی لازمکلن معاشات وتعیینات عائد اولدیغی دائره‌نك بودجه‌سنده تخصیصاتی بولنمدیغی ویا کفایت ایتمدیکی تقدیرده کذا مالیه نظارتجه منضمه صورتنده تأدیه ایدیله‌جکدر .

اون یدنجی ماده — خزینهٔ خاصه‌دن مدور ٥٤٣٧١٦٧٠ غروش دیون‌قانون‌مخصوص موجبنجه مالیه نظارتنجه براوانس عقد ایدیله‌رك تأدیه اولنه‌جق کبی آطنه وحلب ولایتلری ایچون اعطاسی مقرر اولان اعانات ایله اقراضات قارشولغی بولنان یکرمی بش‌ملیون‌غروش تخصیصات منضمه صورتنده تسویه اولنه‌جقدر .

اون سکزنجی ماده — هرولایتك طریق بدلاتی اوولایتك طرق‌ومعابرینه صرف ایدیله‌جکدر . انشاسنه بدأ ایدیلوب‌ده اکمال ایدیله‌میان وا کماله محلنك طریق وارداتی کفایت ایتمیان طرق ومعابرك اکمال وانشاآتی ایچون آیروجه یکرمی‌بیك لیراتخصیصات‌منضمه ویرلشدر . ولایات والویهٔ متجاوره‌نك منافع مشترکه‌لرینه تعلق ایدن یوللرك مصارف انشائیه‌سی اوولایتلرولوالرك طریق بدلاتندن مشترکاً تسویه اولنه‌بیلور .

اون طقوزنجی ماده — عسکری وملکی تقاعد صندوقلرینك معاشاتدن سنوی ظهور ایده‌جك آچیقلری مالیه نظارتجه‌تخصیصات منضمه صورتنده تسویه‌ایدیله‌جك ونظارتك ملکیه تقاعدصندوغنه اولان دینی ترقین اولنه‌جقدر .

یکرمنجی ماده — تنسیق‌کورن ژاندارمه‌میرآلایلرینه تعیینات والبسه‌بدلی داخل اولدیغی حالده شهری ٣٥٠٠ ، قائمقاملرینه ٢٥٠٠ ، بیکباشیلرینه ٢٢٠٠ ، اداره‌امینلرینه ١٢٥٠ ، یوزباشیلرینه ١١٠٠ ، ملازم اوللرینه ٩٠٠ ، ملازم ثانیلرینه ٨٠٠ غروش معاش‌اعطا اولنه‌جق وبوبوزدن وقوعه کله‌جك فضلهٔ مخصصات مالیه نظارتجه تخصیصات منضمه صورتنده تسویه ایدیله‌جکدر .

یکرمی برنجی ماده — محتاجین وچراقلق ترتیبلرندن ویریلان معاشاتك بش یوز غروشدن فضله‌سی قطع ایدلمشدر . بو ترتیبلر داخلنده معاش آلانلردن شهری بش یوز غروش و دها زیاده ایرادی اولانلرك وذات‌الزوج اولوب‌ده زوجنك شهری بش یوز غروش ودها زیاده معاش وایرادی بولنانلرك محتاجین وچراقلق ترتیبندن اولان معاشلری قطع اولنه‌جقدر .

یکرمی ایکنجی ماده — دولت و مملکته خدمات فوق‌العاده‌لرندن طولایی معاش تخصیص ایدلمش اولانلرك کرك کندیلرینه وکرك عائله‌لرینه مخصص اولان معاشلری هانکی ترتیبدن اولورسه‌اوسون قطع وتنزیل ایدلمیه‌جکدر و بوکبیلرك معزولیت و تقاعد ترتیبلرندن معاشلری وار ایسه بومعاشلری‌ده اعطا اولنه‌جقدر . بونلرك کیفیت تحقیق و تعیینلری مالیه ناظری ریاستنده مالیه نظارتنده تشکل ایده‌جك قومیسیون‌معرفتیله اجرا ایدیله‌جك وبردفتری ایلك بودجه‌ایله مجلس‌مبعوثانه تقدیم اولنه‌جقدر .

یکرمی اوچنجی ماده — سادات وشرفا ایله حرمین اهالیسنه محتاجین ترتیبندن ویرلمکده اولان معاشات کمافی‌السابق تسویه ایدیله‌جك ومادهٔ سابقه وجهله قومیسیون مخصوص‌معرفتیله تنظیم ایدیله‌جك برقطعه دفتری ایلك بودجه ایله مجلس مبعوثانه ویریله‌جکدر . متقاعدین قدیمه‌یه مالیه‌دن مخصص اولان معاشات کذلك بو قومیسیونجه تدقیق ایدیله‌رك قبول‌ایدیله‌جك مقدار اوزرندن تسویه‌اولنه‌جقدر .

یکرمی دردنجی ماده — یورتلق، اوجاقلق واملاك مضبوطه‌بدلی‌اولمق‌اوزره مخصص‌بولنان معاشات کمافی‌السابق تسویه اولنه‌جق و بونوع معاشلردن محتاجین ترتیبندن اولانلر اشبو ترتیبدن چیقاریله‌رق یورتلق و اوجاقلق و املاك مضبوطه ترتیبلرینه ادخال اولنه‌جنی کبی محتاجین ترتیبندن مخصص اولان مدرسلك معاشاتی دخی علمیه بودجه‌سنك فصل عائدینه نقل ایدیله‌جکدر . تکیه‌لره ویرلمکده اولان لحم بدلی دخی اشبو قومیسیونلرجه بالتحقیق تکیه‌لری اولمیان کوریلورسه بونلره ویریلن لحم بدلی قطع اولنه‌جقدر .

یکرمی بشنجی ماده — معاشات ذاتیه نامیله اعطا ایدلمکده اولان معاشات یکرمی ایکنجی ماده موجبنجه تشکل ایده‌جك قومیسیون مخصوص معرفتیله تدقیق ایدیلور ایکن بو ترتیبدن اجابه اعطا ایدلمکده بولنان معاشلرك شرط و صورت تخصیصی‌ده بالذات تدقیق قطعی لازم کلنلرك قیدلری ترقین

ایدیله‌جك و ابقا و ترقین ایدیلنلرك بر قطعه دفتری ایلك بودجه ایله مجلس مبعوثانه ویریله‌جكدر .

یكرمی آلتنجی ماده — بعدما چراقلق معاشی تخصیص ایدیله‌مز . شمدی‌یه قدر مخصص اولان چراقلق معاشاتی حقنده ده یكرمی ایكنجی ماده موجبنجه تشكل ایده‌جك قومیسیون معرفتیله اجرای تدقیقاتله مستحق اولمیانلرك معاشلری قطع و قیدلری ترقین و دیكرلرینك معاشاتی حقنده ده تنزیلات لازمه اجرا اولنه‌جق و كذا دفتری ایلك بودجه ایله مجلس مبعوثانه ویریله‌جكدر .

یكرمی یدنجی ماده — ١٣٢٥ سنه‌سندن اعتباراً معارف حصه‌سی ثلثان ومنافع حصه‌سی ثلث اوله‌رق تعیین و تخصیص ایدلمشدر .

یكرمی سكزنجی ماده — مكتب طبیهٔ عسكریه مكتب طبیهٔ ملكیه‌یه قلب اولنه‌جغندن ١٣٢٥ سنه‌سی ایلولندن اعتباراً طبیهٔ عسكریه‌نك مخصصات ملكیه‌سی معارف بودجه‌سنه نقل ایدیله‌جكدر .

یكرمی طقوزنجی ماده — مكتب ملكیه و تجارت مكتبی طلبه‌سی دارالفنون طلبه‌سی كبی اجرته تابع اوله‌جقدر . لیلی قیز صنایع مكتبنده اغنیا اولادندن لیلی اون بش ، نهاری یدی‌بچق لیرا اجرت آلنه‌جقدر . مكتب سلطانیده هر شاكردن بردفعه‌یه مخصوص اولمق اوزره اون بش لیرا البسه بدلی و لیلی طلبه‌دن قرق لیرا و نهاری طلبه‌دن اون‌لیرا ، اوكله یمكی‌یان طلبه‌دن اون بش‌لیرا ، نصف داخلی طلبه‌دن یكرمی بش لیرا اجرت آلنه‌جقدر . پایتختده و ولایت مركزلرنده بولنان اعدادیلره نهاری اوله‌رق دوام‌ایدنلردن ایكی‌لیرا ، لوا مكتبلرینه دوام ایدنلردن بربچق لیرا اجرت آلنه‌جقدر . اعدادیلرك لیلی اجوراتی‌ده اون بش یكرمی لیرا آره‌سنده تخالف ایده‌جكدر . یوزده یكرمی نسبتنده فقرا اولادی مجاناً قبول ایدیله‌جكدر .

اوتوزنجی ماده — استانبولده شمدی‌یه قدر شهر اماتی طرفندن اخذ و استیفا ایدلمكده اولان اصناف تذكره‌لرندن ١٣٢٥ سنه‌سی ظرفنده وقوع بوله‌جق اولان تحصیلات خزینهٔ دولته عائددر . كله‌جك سنه‌دن اعتباراً پایتختده‌ده تمتع ویركوسی تطبیق ایدیله‌جكدر . ولایات بلدیه‌لرینه عائد اولوب الحالةهذه مالیه‌جه قبض اولنان رسوم متنوعه اشبو اغستوس ابتداسندن اعتباراً مذكور بلدیه‌لره ترك ایدیله‌جكدر .

اوتوزبرنجی‌ماده — ١٣٢٥ سنه‌سندن اعتباراً طریق بدلی پایتختدن یومیه‌سی بش‌غروشدن وبغداددن یومیه‌سی اوچ غروشدن جبایت ایدیله‌جكدر. سلانیك ، آیدین ، بیروت ، سوریه ولایاتیله قدس و ازمید سنجاقلرنده یومیه‌لر بشر غروشه ابلاغ ایدلمشدر .

اوتوزایكنجی‌ماده — تجهیزات عسكریه اعانه‌سی نامیله آلنمقده اولان یوزده ایكی داخلی كمرك رسمی اشبو قانونك تاریخ نشرندن اعتباراً لغو اولنمشدر .

اوتوز اوچنجی ماده — مصره اخراج ایدلمكده اولان توتونلرك كیلوسندن آلنمقده اولان اوچ غروش رفتیه رسمی آلتمش پاره‌یه تنزیل ایدلمشدر . شمدی‌یه قدر رسمه تابع اولان محال سائره‌یه كوندریله‌جك توتونلرك رفتیه رسمی ملغادر . یالكز بوغچه توتونلری كرك مصره وكرك محال مذكوره‌یه كوندرلدیكی تقدیرده رسم سابقنه تابعدر .

اوتوز دردنجی ماده — قره‌كوی كوپریسنك مجدداً انشاسی ایچون مقاوله‌نامه‌سی موجبنجه ویریله‌جك اولان‌مبلغك خلیج كوپریلری وارداتی ١٣٢٦ سنه‌سندن اعتباراً قارشولق كوستریله‌رك تداركنه مالیه ناظری مأذوندر .

اوتوز بشنجی ماده — تموز معاشاتی حزیران موقت بودجه‌سنه كوره تأدیه اولنه‌جقدر . برشخصه ایكی طرفدن معاش اعطا ایدیله‌مز . آنجق درسعاملق وبالفعل معلملك مستثنادر .

اوتوز آلتنجی‌ماده — واردات ایله مصارف آره‌سنده‌كی فرقی قپاتمق وتنسیقات نتیجه‌سنده

آچیغه چیقاجقلره اعطاسی مقرر مبالغی تسویه ایتمك ومربوط (١) نومرولی جدولده مندرج اولیان، فقط اشبو قانونك ١٥، ١٦، ١٧، ١٨، ١٩، ٢٠ نجی ماده‌لری موجبنجه منضم اوله‌رق تخصیص ایدیلان مبالغی تأدیه ایلمك وشرق تیموریوللری حقنده‌کی ائتلافنامه موجبنجه مذکور یوللر قومپانیه‌سنه تأدیه‌سی مقرر بولنان مبلغی تأدیه ایتمك ایچون مالیه ناظری عقد استقراضه مأذوندر.

اوتوزیدنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احکامنه مالیه ناظری مأموردر.

٦٨ رجب سنه ٣٢٧ و ١ اغستوس سنه ٣٢٥

موازنهٔ عمومیه قانوننك برنجی ماده‌سنده محرر مصارف عمومیه خلاصه‌سی

فصل		مفردات	اجمال
	برنجی باب — دیون عمومیه		
١	محرم قرارنامه‌سیله دیون عمومیه‌یه مودوع مستقرضات	٣٢٣٣٠٨٥٠٠	
٢	مصر ویرکوسیله تأمین اولنان مستقرضات	٨٥٢٩٨٤٦٣	
٣	محرم قرارنامه‌سندن صکره عقداولنوب دیون عمومیه‌یه مودوع مستقرضات	١٤٢٣٦٠٥٤٥	
٤	محرم قرارنامه‌سندن صکره عقد اولنوب دیون عمومیه‌یه مودوع اولمیان مستقرضات	٥١٧٢٠٦٢٧٨	
٥	روسیه تضمینات حربیه‌سی	٢٥٠٠٠٠٠	
٦	واردات مخصوصه ایله تأمین اولنان آوانسلر	٦٤٤٥٥٣٩٦	
٧	سائر آوانسلر	٥١٥٤٤٦٨٩	
٨	تیمور یوللری تأميناتی	٨١٢٧٩٥٩٤	
٩	قید حیات وجهله ویرلکده اولان معاشات ذاتیه	٢٦٥٧٧٩٣٩	
		٨٢٩٠٥١٤٠٤	
	موقت بودجه‌لرموجبنجه فضله ویریلان	٣٧٤٧٩٨	
		٨٢٩٤٢٦٢٠٢	٨٢٩٤٢٦٢٠٢
	ایکنجی باب — خزینهٔ خاصهٔ شاهانه		
١	تخصیصات سنیه	٢٤٠٠٠٠٠٠	240 000
٢	باش‌کاتب وباش مابینجیلك	٢٥٢٠٠٠	
٣	ولی عهد سلطنت	٢٤٠٠٠٠٠	
٤	شهزادکان وسلاطین عظام	٢٥٠٠٠٠٠	
٥	بوسنه تزویج اولنه‌جق ایکی سلطانك جهازمصرفی	١٢٠٠٠٠٠	
		٤٤٣٥٢٠٠٠	
	موقت بودجه‌لر موجبنجه فضله ویریلان	٧٩٠٥٠٢٧	
		٥٢٢٥٧٠٢٧	٥٢٢٥٧٠٢٧

اوچنجی باب — مجلس عمومی

فصل		مفردات	اجمال
١	اعیان معاشاتی	٥٥٨٠٠٠٠	
٢	مأمورین قلمیه	٣٤٥٠٠٠	
٣	مصارف	٩٣٠٠٠	
٤	مبعوثان مخصصاتی	١٢٥١٥٠٠٠	
٥	مأمورین قلمیه	٥٠٧٦٠٠	
٦	مصارف	٢٤٩٤٠٠٠	
		٢١٥٣٤٦٠٠	٢١٥٣٤٦٠٠

دردنجی باب — دوائر دولت

صدارت دائره‌سی

جزؤ

١

	مفردات	اجمال
معاشات	٢٤٧٥١٠٠	
مصارفات	٩٥٠٠٠	
	٢٥٧٠١٠٠	
موقت بودجه‌لر موجبنجه فضله ویریلان	٨٧٩٣١٧	
	٣٤٤٩٤١٧	٣٤٤٩٤١٧

شورای دولت

٢

	مفردات	اجمال
معاشات	٤٠١١٥٥٥	
مصارفات	٤٦٣٠٠	
	٤٠٥٧٨٥٥	
موقت بودجه موجبنجه فضله ویریلان	١٠٩٤٣٧٢	
	٥١٥٢٢٢٧	٥١٥٢٢٢٧

داخلیه نظارتی

٣

		مفردات
١	معاشات	٣٥٩١٠٠٠
٢	مصارفات عمومیه	١٥٥٠٠٠
٣	« متنوعه	٥١٢٨٩٥١

ادارهٔ عمومیهٔ ولایات

		مفردات
٤	معاشات	٦١٣٥٩٣٧٠
٥	مصارفات عمومیه	١٩٤٠٩٦٢
٦	« متنوعه	٦٦٠٨٦١٣

حبسخانه‌لر

فصل		مفردات	اجمال
٧	معاشات	٣٩٧٧٩٠٨	
٨	مصارفات	١١٦٢٠٧٨٤	
٩	مصارفات متفرقه	٧٩٥٠٠٠	
	عطیه،صدقات		
١٠	خسته‌خانه مصرفی	٩٧٢١٥٠	
١١	ملل مختلفه مکتب وخسته‌خانه‌لرلحم ونان‌عزیز أثمانی	٤٧٦٠٠٠	
١٢	عطیه ومسافرین یومیه‌سی	٤١٠٠٠٠	
١٣	مهاجرین اسکان مصارفی	٩٦٠٠٠٠٠	
١٤	قره طاغدن هجرت ایدن مهاجرین مسلمه مصارفی	٢٨٩٠٠	
	امور طبیهٔ ملکیه		
١٥	معاشات	٦٢٣٤٠٠	
١٦	مصارفات متفرقه	٨٠٠٣٨٨	
		١٠٨٠٨٨٤٢٦	
	موقت بودجه موجبنجه فضله ویریلان	٤٢٢٨٦٦	
		١٠٨٥١١٢٩٢	١٠٨٥١١٢٩٢

امنیت عمومیه

٤

ادارهٔ مرکزیه

١	معاشات	٩٥٧٠٠٠	
٢	مصارفات	٦٦٨٠٠٠	
	ولایات		
٣	معاشات	٣٢٦٨٦٨٠٠	
٤	مصارفات	٥٧٢٨٧١٠	
	قادرو خارجی مأمورینك یالکز بش آیلق معاشلری	٣٢٢٥٠٠	
		٤٠٣٦٣٠١٠	٤٠٣٦٣٠١٠

خارجیه

٥

ادارهٔ مرکزیه

١	معاشات	٤١٢٧٤٠٠	
٢	مصارفات عمومیه	٢٢٤٠٠٠	
٣	« متنوعه	٢٣٢٠٠٠	
	سفارت وشهبندرلکلر		
٤	معاشات	١١٤٠٢٣٩٣	

فصل		مفردات	اجمال
٥	مصارفات عموميه	٢٥٩٠٨٦٦	
٦	« متنوعه	١١٢٥٠٠٠	
٧	قادرو خارجی مأمورينك بش آيلق معاشلری	٨٥٤٧٣٠	
		٢٠٥٥٦٣٨٩	
	موقت بودجه‌لر موجبنجه فضله ويريلان	١٢٧٤٦٣٦	
		٢١٨٣١٠٢٥	٢١٨٣١٠٢٥

ماليه

٦

ادارهٔ مركزيه

١	معاشات	٧٦٢٥١٥٠	
٢	مصارف	٣٤١٥٠٠٠	
٣	مصارف متفرقه	٢٦٣٥٩٤٠	
٤	بانق عثمانی مخصصاتی واقچه فرقلری	١٥٧٩٥٨٠٠	
٥	قادرو خارجنده مأمورين معاشی	٣٧٣٠٠٠	
٦	فرانسه‌يه كوندريلان مأمورلر مخصصاتی	٤٩١٨٨٠	
	ادارهٔ عموميهٔ ولايات		
٧	معاشات	٦٨٠١٣١١٨	
٨	مصارفات	١٣٧٦٠٨٦	
٩	« متفرقه	٢٥٣٣٢٤٩١	
١٠	سلانيك ، مناستر ، وقوصوه ولاياتی مأمورين معاشاتی	٣٤٢٦٠٠	
١١	سلانيك ، مناستر ، قوصوه ولاياتی مصارفی	١٤٥١٢٦٦	
١٢	« « « مصارف متفرقه	٢٣٩٧١٠٥	
١٣	مسكوكات اداره‌سی	١١١٦٤٠٠	
١٤	تجهيزات عسكريه	١٢١٧٦٦٠	
١٥	اوقاف وسائره	٢١٨٧٤٠٨٩	
١٦	مرتبات جازيه	١٢١٤٣٣٤٢	
١٧	تكايا طعام ولحم تعييناتی	٢٦٣٠٢٩٤	
١٨	عسكری تقاعد صندوغی	٢٨٩٠٦٣٠٠	
١٩	بيمارخانه	٦١٩٣٠٠	
٢٠	خزينهٔ خاصه‌دن مدور املاك مأمورلری وسائره معاش ومصارفی	١٤٥٤٣٨٨١	
٢١	جهت عسكريه‌دن مدور چفتلكات	٢٥٦٢٢٣٧	
٢٢	رديات	٨٥٠٠٠٠	
٢٣	زراعت بانقه‌سی حصه‌سی	٢١٨٣٥٧٠٠	
٢٤	انشاآت وتعميرات	١٧٨٠٠٠٠٠	
٢٥	مصارف غير ملحوظه	١٥٠٠٠٠٠٠	
		٢٧٠٤٤٩٦٤٠	
	موقت بودجه‌لر موجبنجه فضله ويريلان	١٨٧٣٨٤٢	
		٢٧٢٣٢٣٤٨٢	٢٧٢٣٢٣٤٨٢

دیوان محاسبات

٧

فصل		مفردات	اجمال
١	معاشات	١٦١٠٤٠٠	
٢	مصارفات	١٨٠٠٠	
		١٦٢٨٤٠٠	١٦٢٨٤٠٠

رسومات

٨

ادارهٔ مرکزیه

فصل		مفردات	اجمال
١	معاشات	٣٢٩٩٤٠٠٠	
٢	مصارفات عمومیه	٥٤٤٩١٢٦	
٣	« متفرقه	٤٤٨٣٤٨	

ادارهٔ عمومیه

فصل		مفردات	اجمال
٤	معاشات	٢٥٣٩٥٤٥٩	
٥	مصارف عمومیه	٩٢١٧٩٥٠	
٦	مصارف متفرقه	١٣٤٩٢٤٠	
٧	ردیات	٥٠١٢٣٥٣	
٨	قادرو خارجی مأمورلرك بش آیلق معاشی	٧٥٠٠٠٠	
	کورنلهجك لزوم صحیح وفوق‌العادهیه بناءً سنه ایچنده تعیین اولنهجق مأمورلر ایله اختیار اولنهجق مصارف ایچون احتیاطاً وضع اولنان	١٠٠٠٠٠	
	موقت بودجه‌لر موجبنجه فضله ویریلان	٤٦٢٠٠٠	
		٥١٤٨٣٨٧٦	٥١٤٨٣٨٧٦

تلغراف وپوسته

٩

ادارهٔ مرکزیه

فصل		مفردات	اجمال
١	معاشات	١٩٠١٤٠٠	
٢	پوسته اقلام معاشاتی	٨٤٠٠٠٠	
٣	تلغراف اقلامی	٩٥٠٤٠٠	
٤	فابریقه ودهپو اقلامی معاشاتی	٢٢٨٦٠٠	
٥	مفتشلك	١٤٤٠٠٠	
٦	پوسته وتلغراف مکتبی معاشاتی	٦٠٠٠٠	
٧	اوروپایه اعزام اولنان طلبه معاشاتی	١٣٦٩٨٠	
	برنجی صنفه نقل اولنان اوتوز افندی فرق مخصصاتی	٧٢٠٠٠	
٨	مصارف عمومیه	١٤٣٧٩٤٤	

ولايات

فصل		مفردات	اجمال
۹	معاشات	۳۷۲۰۸۸۹۲	
۱۰	مصارف عموميه	۳۵۸۱۲۵۰	
۱۱	پوسته ايشلتمه مصارفی	۵۲۱۵٤۰۰	
۱۲	تلغراف ايشلتمه مصارفی	۵٤۸۸٤۰۲	
۱۳	ايشلتمه مصارف مشتركه‌سی	۲۷۳٤۷۱۰	
۱٤	ادارات اجنبيه	۸۵۱۳٦۰۰	
۱۵	عائدات و رديات	٦٤۹٦۵۰	
	قادرو خارجی مأمورينك بش آيلق معاشی	۱۲٦۷۲۵	
		٦۹۲۸۹۹۵۳	٦۹۲۸۹۹۵۳

حربيه

۱۰

ادارهٔ مركزيه

۱	مأمورين عسكريه معاشاتی	۷۷٦۵٤۱۷
۲	« ملكيه «	٦۸۵٦۸۹٦
۳	مصارف عموميه	٤۵۰۷۵۷
٤	« متنوعه	٤۲٦۵۷۹۰
۵	اركان عسكريه	۱۱٦۷۲۱۰۰
٦	اجانبده بولنان ضابطان ايله خدمت دولتده بولنان اجنبی ضابطانی	٤٦۱۳٤۵۰
۷	هيئت تفتيشيه طوپچی وسواری مفتشين عموميه هيئتلری	۱٦۹٤٦۲
۸	لوازمات عموميه	۵۹۱٤۸۱۰
۹	تقسيم اراضی واخذ عسكر هيئتی	۳٦۱۳۰۰
۱۰	ياوران وخدمه وموسيقه	۲۵۱۸۸۱٦
۱۱	فوق‌النظام معاشات	٦۰۳۰۱۸
۱۲	حجاز ، نجد و فزانده بولنان اركان و امرا وضابطانك نصف ضم معاشلری	۱۹٦۵٦۱۲

اردولر معاشی

۱۳	پياده ، آوجی و نشانجی	۸۸۹۲۱۸۵۹
۱٤	سواری وخفيف سواری	۲٤٤۰٤٤۵۳
۱۵	طوپچی ، صحرا ، جبل ، قلعه، مترالیوز	۲۸۱۳۱۱۲۹
۱٦	استحكام	۲۱٦٦۱۷٦
۱۷	صنايع	۲٤۵۵۰۳۱
۱۸	نقليه	۲۲۱۰۳۸٦
۱۹	تلغراف و بالونجی	۸۲۹۲۰۸
۲۰	شمندوفر و اطفائيه	۳۱٦٤۳۰۸
۲۱	رديفلر	۵۲۱۷۳۰۰٤

فصل		مفردات	اجمال
٢٢	معینات	٣٨٤٥٥٢٤١٩	
٢٣	البسه و تجهیزات	٩٠١٢٤٧٥٥	
٢٤	تعمیرات	١٣٨٩٠٦٠٩	
٢٥	اردولر مصارف نقلیه‌سی	١٨٠٧١٤٠٣	
٢٦	« خرجراهی	٣٢٨٧٨٦٩	
٢٧	« مصارف متفرقه و قرطاسیه‌سی	٥٨١٩٧١٥	
٢٨	« مفروشاتی	٨٤٩٠٥٠	
٢٩	مکتب حربیه	٢٤٧٧٢٠٣	
٣٠	« اعدادی	٩٠١٨٥٨	
٣١	« رشدیه	٨٢٤٢٩٢	
٣٢	« طبیه	٣٠٧٤٩٣٩	
٣٣	کوچك ضابطان پیاده و طوپچی انداخت مکتبلری	٥٠٤٣٢٦	
٣٤	طشره مکاتب عسکریه‌سی	٣٩٠٣١٢٩	
٣٥	خسته خانه‌لر	١٠٩٠٢٥٠٤	
٣٦	قادرو خارجنده بولنان ارکان وامرا وضابطان معاشی	٣٣٢٩٢٦٤٨	
٣٧	غولچ پاشانك مخصصاتی اولوب فوق‌العاده بودجه‌سندن نقل اولنان	١٠٠٠٠٠	
٣٨	المانیایه کیده‌جك اون طقوز ضابطك مصارفی	٩٨٧٨١	
٣٩	طوپخانه‌دن نظامیه‌یه قلب اولنان استحکام الاینك برسنه‌لك مخصصاتندن	٣٧٦٥٨٧٢	
		٨٢٨٠٥٤٢٦٣	٨٢٨٠٥٤٢٦٣

طوپخانه

١١

ادارهٔ مرکزیه

١	مأمورین عسکریه معاشاتی	٦٤٩٠٨٠	
٢	« ملکیه «	١١٠٩٤٠٠	
٣	مصارف عمومیه	٢٠٧١٤٧	
٤	« متنوعه	٦٤٥٢٩٦	
٥	هندسهٔ ملکیه مکتبی	٧٤٣٠٧١	
٥	(مکرر) بحر سفید وبحرسیاه بوغازلری وجزائر بحر سفید قلاعی طوپچی آلایلری	٢٩٣٨٨٨٦	
٦	صنایع آلایلریله محافظه طابوری وطورپیدو بلوکی	٢٣٥٦٢٥٨	
٧	خسته‌خانه ومکتبلر	١٧٣٨٥٤٦	
٨	معینات ومحروقات	١٦٣٧٨١٣٣	
٩	ملبوسات وتجهیزات ومفروشات	٣٩١٠٧١٠	
١٠	مصارف دائمه	٢٣٥٩٥٣	

فصل		مفردات	اجمال
١١	اجزای طبیه وسائره بهاسی	١٣٠٠٠٠	
١٢	سوقیات مصرفی	٦٠٠٠٠	
١٣	مصارف تأسیسیه	٢٦١٤٥٦	
١٤	پراکنده مأمورین	٢١١٢٧٨	
١٥	طوله باغچه غازخانه‌سی	٥٠٠١٧٠٠	
١٦	قادروخارجنده بولنان ارکان وامراوضابطانك مخصصاتلری	٣٩٢١٩٦٣	
١٧	فوق‌العاده بودجه‌سندن نقل اولنان	١٦٣٦٢٧١	
		٤٣١٤٥١٤٨	٤٣١٤٥١٤٨

ژاندارمه

١٢

ادارهٔ مرکزیه

١	معاشات	١٢١٠٤٤٠	
٢	مصارف عمومیه	٩٩٩٠٤	
٣	« متنوعه	٢٤٩٧١٣	

ولایات

٤	معاشات	١٦٧٦٤٥٨٦٤	
٥	مصارفات عمومیه	٣٣٣٨٧١١	
٦	« متنوعه	١٥٦٣١٢٦	
٧	امور تنسیقیه معاشاتی	٤٢١٧٦٨٠	
٨	« مصارفاتی	١٩٤٦٠٢٤	
٩	« مصارف متوعه‌سی		
		١٨٠٠٧١٤٦٢	١٨٠٠٧١٤٦٢

بحریه

١٣

ادارهٔ مرکزیه

١	معاشات	٤٠١٧١٨٠	
٢	مصارفات	٥٦٧٩٣١	
٣	قره‌کوی کوپریسنك تعمیری مصارفیله اقچه فرقی	٤٩٣٨٠٦٢	
٤	سفائن معاشاتی	١٢٠٩٢٨٤٢	
٥	« تعییناتی	١٢٦٦١٦٣٧	
٦	« ملبوساتی	١٨٩٠٤٦٦	
٧	« مصارف متفرقه	١٥٢٥٨٥	
٨	« « دائمه	١٢٨٥٠٨٢١	
٩	« « منضمه	١٠٢١٥٠٠٠٠	
١٠	مکتب بحریه معاشاتی	٧٢٥٩١٩	

فصل		مفردات	اجمال
١١	مكتب بحريه مصارفاتى	١٤٦٥١٩٦	
١٢	ترسانه‌لر معاشاتى	٧٩٤٠١٥٤	
١٣	« مصارفاتى	١١١٢٥٤٣١	
١٤	فابريقه‌لر معاشاتى	٧٠٢٣٩٧٥	
١٥	« مصارفاتى	٩٤٤٤٤٢٨	
١٦	ليمان دائره‌سى معاشاتى	٣٠٢٩١٩٣	
١٧	« « مصارفاتى	١٧٧٤٢٨١	
١٨	كوپرى معاشاتى	٤٥٢٠٢٨	
١٩	« مصارفاتى	١٦٠٦٤١	
٢٠	قادرو خارجنده بولنان مأمورين عسكريه وملكيه معاشاتى	١١٦٠٣٣٣١	
٢١	« « « « « « مصارفاتى	٩٢١٥٥٩٢	
		١٢٥٢٨١٦٩٣	
	تقاعد اوله‌جقلر ايله وفات ايدنلرك مخصصاتى اولوب تنزيل اولنان	٢٣٩٧٦٠٧	
		١٢٢٨٨٤٠٨٦	١٢٢٨٨٤٠٨٦

علميه

١٤

ادارهٔ مركزيه

١	معاشات	٦٩٥٦٦٠٠	
٢	طريق مخصصاتى ايله تقاعد صندوغى	٦٦٦٦٤٠٠	
٣	مصارفات عموميه	٢٥١٠٢٠	
٤	« متنوعه	٥٣١٢٦٦	
٥	طشره محاكم شرعيه‌سى مأمورين معاشاتيله كتبه وخدمه عائداتى	١٧٢٥٨٤٨٠	
٦	طشره مفتيلريله ولايات والويه دار الفتوى مسودلرى	٦٠١٨٠٠٠	
٧	مصارف عموميه	٥٨٣٣٤٦	
٨	« متنوعه	١٤٤٠٠٩	
	قادرو خارجى مأمورين معاشى	١٣٤٢٥٦	
		٤٨٥٤٣٣٧٧	٤٨٥٤٣٣٧٧

عدليه

١٥

ادارهٔ مركزيه

١	معاشات	٢٨٢١٢٠٠	
٢	مصارفات عموميه	٨١٥٠٠	
٣	« متنوعه	٤٠٣٩٣٠	
٤	محكمهٔ تمييز معاشاتى	٢٣٦٨٨٠٠	
٥	« « مصارفى	٤٣٢٠٠	
٦	مختلط تجارت محكمه‌سى معاشاتى	٣٤٦٢٠٠	
٧	مصارف عموميه	١٠٤٠٠	

٨	استیناف محاکمی معاشاتی	٧١٧٦١٨٠	
٩	بدایت محاکمی معاشاتی	٣٥٣٣٠٩٩٢	
١٠	صلح محکمه‌لری معاشاتی	٣٠٤٥٦	
١١	مفتشلر کاتبلری ترجمانلری	٧٣٥٦٠٠	
١٢	ولایات محکمه مصارف عمومیه‌سی	١٨٦٢٩٥٤	
١٣	مصارف متنوعه	٣٠٨٤٦٧٨	
١٤	عائدات وردیات	٨٠٠٠٠	
١٥	ولایات عائدات وردیاتی	٢٩٣٨٢٠٠	
١٦	مذاهب معاشاتی	١٧٣٤٠٠	
١٧	« مصارف عمومیه‌سی	٥٠٠٠	
١٨	« مصارف متنوعه‌سی	١٢٠٠٠	
١٩	رؤسای روحانیه	٣٤٢٦٠٠	
٢٠	تشکیل اوله‌جق استیناف محاکمی معاشاتی	١٥٢٨٧٧٠	
٢١	« بدایت «	٥١٢٢٢٣٠	
٢٢	مصارف	١٣٦٣٦٠	
	قادرو خارجنده‌کی مأمورلرك بش آیلق معاشاتی	٥٠٧٠٧٠	
		٦٥١٩١٧٢٠	٦٥١٩١٧٢٠

معارف

١٦

ادارهٔ مرکزیه

١	معاشات	٢٧٠٩٣٤٠
٢	مصارف عمومیه	٥٣٧٣٠٠
٣	« متنوعه	٢٦٦٦٣٥٠

ولایات معارف اداره‌لری

٤	معاشات	١٩٦١٤٦٠
٥	مصارفات	٢٤٤٣٠٠
٦	« عمومیه	١٧١٧٤٦٢
٧	دارالمعلمین	٦٤٨٨٢٠
٨	دارالفنون	٩٧٠٠٢١
٩	مکتب ملکیه	٨١٧٩٨٠
١٠	استانبول وولایات حقوق مکتبلری	١٤٥٣٠٤٠
١١	درسعادت فاکولته‌سیله شام طبیه‌سی	٣٣٣٨٠٨٠
١٢	مکتب سلطانی	٢٩٥٥٥٣٥
١٣	درسعادت مکاتب اعدادیه‌سی	٢٦٣٢٩٠٠
١٤	ولایات « «	١٣٥٣٨ ٦٠
١٥	دارالشفقه	٣٨٦٦٢٢
١٦	دارالمعلمات	٢٠٠٥٨٠

فصل		مفردات	اجمال
١٧	درسعادت مکاتب رشدیه‌سی	١٩٣٨٨٦٦	
١٨	ولایات « «	٥٧٩٤٢٥٦	
١٩	« دارالمعلمین ابتدائیه‌لری	١٥٦٠٠٠٠	
٢٠	درسعادت مکاتب ابتدائیه‌سی	٣٥٣٥٧٢	
٢١	ولایات مکاتب ابتدائیه‌سی	١٥٠١١٣٩٢	
٢٢	تجارت مکتبی	٨٥٨٣٢٠	
٢٣	لیلی ونهاری قز صنایع مکتبی	٤٤٩٢٦٤	
٢٤	دارالخیر	٥١٧٥٦١	
٢٥	صنایع نفیسه مکتبی	١٩٦٤٤٠	
٢٦	موزهٔ عثمانی	٧٢٥٤٠٠	
٢٧	مطبعهٔ عامره	٧٥٦٠٠٠	
٢٨	رصدخانه	٧٨٨٠٠	
٢٩	کتبخانه	٩٠٦٠٠	
	مرکز وولایات قادرو خارجی مأمورلرینك معاشنك بش ایلغی	٩٤٥٤٣٠	
		٦٦٠٥٢٧٥١	٦٦٠٥٢٧٥١

اورمان ومعادن وزراعت

٥ **١٧**

ادارهٔ مرکزیه

		مفردات	اجمال
١	معاشات	٣١٦٠٠٦٨	
٢	مصارفات	٢٤٧١٣٠٧	
٣	اورمان مکتبی	٣١٧٦٠٢	
٤	حلقه‌لی زراعت مکتبی	١٠٦٨٤ ٧	
٥	ملکیه بیطر «	٦٦٩٦٣٥	
٦	باقتریولوژیخانهٔ بیطری	٣١٩٠٠٠	
٧	صنایع مکتبی	٩٦٨ ٩٤	

ولایات

		مفردات	اجمال
٨	معاشات	١١٦٤٢١٨٨	
٩	مصارفات عمومیه	٤٣٠١١٠٧	
١٠	زراعت وعملیات مکتبی	١٠٢٢٢٣٢	
١١	نمونه چفتلك ترلالریله فدانلری	٤٤٥٧١٤	
١٢	ارغنی معدنی	٥١٤١١٦٨	
١٣	بلغارطاغی معدنی	٥٢ ٨٠٣	
١٤	کموش حاجی کوی معدنی	٢٨١٩٢	
١٥	لوله طاشی معدنی	٤٧٣٨٨	
١٦	کیل معدنی	١٣٠٠٤٤	
١٧	ارکلی معدنی	٢٢٤١٦٠٣	
١٨	قادرو خارجنده قالان مأمورین	٥٥١ ٠	
		٣٤٥٤٩٦٩٥	٣٤٥٤٩٦٩٥

قسم ثانی

فصل	تمغا ، خرجلر ، قیدیه‌لر	مفردات	اجمال
١	تمغا رسمی	٤٢٥١٦٠٠٠	
٢	خرجلر	٣٧٠١٢٨٠٠	
٣	قیدیه‌لر	٢٦٨٨٥٨٠٠	
	قسم ثانی یکونی	١٠٦٤١٤٦٠٠	١٠٦٤١٤٦٠٠

قسم ثالث

بالواسطه آلنان ویرکولر

فصل		مفردات	اجمال
١	مسکرات رسومی تنباکو بیعیه‌سی	٢٨٥٢٤٣٠٠	
٢	کمرك رسومی	٣٩٤٦٢٤٤٠٠	
٣	رسوم بحریه	١٦١٥٥٤٠٠	
٤	رسوم صحیهٔ حیوانیه	١٩٣١٨٠٠	
٥	صید بری وبحری	١٣٥٣٤١٠٠	
	قسم ثالث یکونی	٤٥٤٧٧١٠٠٠	٤٥٤٧٧١٠٠٠

قسم رابع

انحصارلر

فصل		مفردات	اجمال
١	طوز	١١٦٤٨١٨٠٠	
٢	رژی اداره‌سندن مقطوعاً ودیون عمومیه وخزینه حصه‌سی اوله‌رق آلنان	٩٥٠٩٧٣٠٠	
٣	تنباکو رژیسندن	٤٠٠٠٠٠٠	
٤	باروت	٧٢٦٣٣٠٠	
٥	مسکوکات	١١٠١٣٠٠	
٦	پوسته وتلغراف	٧٩٢٥٨٩٠٠	
	قسم رابع یکونی	٣٠٣٢٠٢٧٠٠	٣ ٣٢٠٢٧٠٠

قسم خامس

حکومته‌عائد مؤسسات نافعه‌وصنایع

ایشلتمه حاصلاتی

فصل		مفردات	اجمال
١	حجاز شمندوفری ایشلتمه حاصلاتی	٧٦٠٠٠٠٠	
٢	طوله باغچه غازخانه‌سی حاصلاتی	٥٧٢٠٦٠٠	
٣	مکتب صنایع حاصلاتی	٩١٠٠٠٠	
٤	خلیج کوپریلر وارداتی	٥٩٣٦٥٠٠	
٥	معادن حاصلاتی	١٢٤١٣٤٠٠	
	قسم خامس یکونی	٣٢٥٨٠٥٠٠	٣٢٥٨٠٥٠٠

قسم سادس

املاك واشیای امیریه

فصل		مفردات	اجمال
١	فروخت اولنان املاك معجله وایجار وحاصلاتی	٨٦٢٦٠٠٠	
٢	« « اشیا بدلی	٢٤٣٧١٠٠	
٣	میری اورمانلری حاصلاتی	١٥٤٨٥٠٠٠	
	قسم سادس یکونی	٢٦٥٤٨١٠٠	٢٦٥٤٨١٠٠

قسم سابع

فصل	مقطوع ویرکولر	مفردات	اجمال
٢	مصر ، زیلع ، قبریس ، اینه‌روز ، سیسام مقطوع ویرکولری	٨٧١٣١٦٠٠	٨٧١٣١٦٠٠

قسم سابع یکونی

قسم ثامن

حاصلات متفرقه

		مفردات	اجمال
١	خزینه معامله‌لرندن حاصل اولان واردات	٨٩٤٦٧٠٠	
٢	زراعت بانقه‌لری تمتعاتی	٧٧٠٩٨٠٠	
٣	مکتب طبیه حاصلاتی	٣٠٧٧٠٠	
٤	اختراع براتلری	١٩٣١٠٠	
٥	جزای نقدی	١٧٢٥٧٠٠	
٦	امتیازلی شرکتلر حاصلات وتمتعاتندن خزینه حصه‌سی	١١٩٣٥٠٠	
٧	شمندوفرلردن	١٧٣٢٠٤٠٠	
٨	امتیازلی قومپانیه‌لردن تفتیش مصارفنه مقابل آلنان	١٧٦٨٠٠٠	
٩	حجاز شمندوفری اعانتی	٢٤٠٥٤٠٠٠	
١٠	تجهیزات عسکریه	٥٨٦٣٤٣٠٠	
١١	حاصلات متفرقه	٣٩٠٠١٦٠٠	
	قسم ثامن یکونی	١٦٠٨٥٤٨٠٠	١٦٠٨٥٤٨٠٠
	جملهٔ یکون		٢٥٩٧٨٩٦٢٠٠

١٣٢٥ سنه‌سی مصارف فوق‌العاده بودجه قانونی

برنجی‌ماده — ١٣٢٥ سنهٔ مالیه‌سی مصارف فوق‌العاده بودجه‌سی حربیه، طوپخانه، بحریه نظارتلری نامنه مقید مخصصات فوق‌العاده‌یی احتوا ایلکده اولوب اشبو مخصصاتك یکونی (٥٣١١٦٣٨٩١) غروشدن عبارت بولنمش ومفرداتی بوقانونه مربوط (١) نومرولی جدولده کوسترلمشدر .

ایکنجی‌ماده — ١٣٢٥ سنهٔ مالیه‌سی بودجه‌سی مصارف فوق‌العاده‌سه قارشو طوتیلان واردات اشبوقانونه مربوط (٢) نومرولی جدولده کوسترلدیکی اوزره (٥٣٢٥٠٠٠٠٠) غروش اوله‌رق تخمین ایدلشدر .

5325 00000

اوچنجی‌ماده — هرنظارته تخصیص اولنان مصارف قطعی اولوب نظارتلر آره‌سنده نقل معامله‌سی یاپیله‌مز .

دردنجی‌ماده — اشبوقانونك اجراسنه مالیه ناظری مأموردر .

(١) ١٣٢٥ سنه‌سی ظرفنده تسویه‌سی اهم بولنان مصارف فوق‌العاده :

حربیه	٣٢٥,٨٤٦,٣١٢
طوپخانه	٣٤,١٧٤,٦١٣
بحریه	٩,٣٩١,١١٦
مالیه	١٦١,٧٥١,٨٥٠
	٥٣١,١٦٣,٨٩١

(۲) قارشولغی

۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰	آوستریادن
۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰	ییلدیز سراینك اثنای تحریسنده نقداً ومؤخراً تحویلات اولەرق الده ایدلدیکی جهت عسکریەدن افاده اولنان
۳۰,۰۰۰,۰۰۰	فروخت ایدیلەجك اسکی طوپلرك اثماننه محسوب ایدلك اوزره بلا فائض آوانس ایدیلەجك اولان
۹۲,۵۰۰,۰۰۰	قدیماً واخیراً خزینهٔ خاصەدن دوراً خزینهٔ مالیەیه وجهت عسکریەیه عائد اولوب بالمزایده تدریجاً فروختی مقرر اولان املاك واراضی وابنیه وعرصەبدلاتندن
۵۳۲,۵۰۰,۰۰۰	یکون

تعطیل اشغال قانونی

برنجی ماده — حکومت سنیه‌دن رخصت ویا امتیاز استحصال ایدرك تیموریول وترامووای ولیمان معاملاتیله امورتنویریه کبی عمومه متعلق برخدمت ایله مکلف بولنان هرنوع مؤسسات ایله مستخدمین ویا عمله‌سی بیننده شرائط استخدامل‌رینه دائر اختلافات وقوعنده مستخدمین وعملهٔ مرقومه اوچ وکیل انتخابنه مجبور اولوب بونلر تجارت ونافعه نظارتنه نسختین اوله‌رق تقدیم ایده‌جکلری استدعاده اختلاف واقعك ماهیت واسبابنی ایضاح ایده‌جکلردر .

ایکنجی ماده — مستخدمین وعمله‌نك مستدعیاتی میاننده مؤسسه‌نك معاملاتنه مداخله‌یه وامور اداره‌سیله نظاماتی تفتیشه دائر هیچ برطلب بولنمیه‌جقدر . آنجق تقاعد واعانه صندوقلرینه وکندی حقوقلرینه متعلق احوال بوندن مستثنادر .

اوچنجی ماده — نظارت استدعانامه‌نك تقدیمی تاریخندن اعتباراً نهایت اوچ کون ظرفنده برنسخه‌سنی علاقه‌دار اولان مؤسسه‌یه تبلیغ ایده‌جك ومؤسسه اداره‌سی برهفته ظرفنده کندیسی طرفندن اوچ ذات تعیین واسم وهویتلرینی نظارته اخبار ایلیه‌جکدر . مدت مذکوره منقضی اولوب ده ایجاب ایدن ذوات تعیین واخبار اولنمدیغی حالده مستخدمین وعمله‌نك مطالبی بلا قید وشرط قبول ایدلمش عد اولنه‌جقدر .

دردنجی ماده — نظارت دخی مذکور برهفته ظرفنده کذلك برمأمور تعیین ایدوب مأمور موی الیه مادهٔ سابقه موجبنجه نظارته اخبار وقوعی تاریخندن اعتباراً اوچ کون ظرفنده طرفین وکیللرینی کندی نظارتی آلتنده برهیئت ائتلافیه صورتنده اجتماعه دعوت ایده‌جکدر . طرفین وکیللری دعوت واقعه‌یه بلا معذرت اجابت ایتمدکلری حالده وکیللری کلمیان طرف ائتلافه طالب اولمامش عد اولنه‌جقدر .

بشنجی ماده — شرائط ائتلافیه‌نك متفقاً تقرری حالنده صورت ائتلافی مبین برقطعه ضبطنامه تنظیم اولنه‌رق طرفین وکیللری جانبندن امضا وزیری مأمور طرفندن تصدیق ایدیله‌جکدر .

آلتنجی ماده — طرفین ائتلاف ایده‌مدکلری تقدیرده مستخدمین وعمله ترك خدمتده مختار اولوب فقط سربستیٔ اعماله مغایر هربرفعل وحرکت ایقاعی ونمایش اجراسی قطعیاً ممنوعدر .

یدنجی ماده — هیئت ائتلافیه‌نك ضبطنامه‌سی کرك مؤسسه وکرك مستخدمین وعمله حقنده مرعی ومقید اولوب مع هذا مؤسسه اداره‌سی ضبطنامه احکامنی حسن نیتله اجرا وتطبیقدن امتناع ایلدیکی تقدیرده طرف نظارتدن کندیلرینه براخطار نامه تبلیغ اولنه‌رق احکام مذکوره‌یی اجرایه دعوت ایدیله‌جك واشبو اخبارنامه‌نك تاریخ تبلیغندن سکز کون صکره بهر یوم تأخر ایچون سرمایهٔ اعتباریسی اللی بیك لیرایه قدر اولان مؤسسه کندی حسابنه یکرمی بش ویوز بیك لیرایه قدر اولان مؤسسه کذلك کندی حسابنه اوله‌رق اللی وایکی یوز بیك لیرایه قدر اولان یوز وبش یوز بیك لیرایه قدر اولان یوز اللی وبرملیون لیرایه قدر اولان ایکی یوز ودها زیاده سرمایهٔ اعتباریسی بولنان مؤسسات اوچ یوز عثمانلی لیراسی اعطاسنه مجبور اوله‌جقدر . مبلغ مذکور مستخدمین وعمله‌یه مخصوص تقاعد واعانه صندوقلرینه عائد بولنه‌جق وبونلر اولمدیغی حالده مستخدمین وعمله‌یه معاش ویومیه‌لری نسبتنده توزیع واعطا اولنه‌جقدر. مؤسسه اداره‌لری اشبو تضمیناتی رضاءً ویرمدکلری صورتده حکماً استحصال اولنور. عمله‌دن هرهانکی برینك مجموع تضميناتی دعواده حق خصومتی واردر.

سکزنجی ماده — عمومه متعلق خدمات ایفا ایدن مؤسساتده سندیقه تشکیل ایدن ودیکرلرینك

چالیشمسنی منع ایلیان وتحریکات واغفالات اجرا ویا تهدیدات ایقاع وجبر وشدت استعمال ایدرك خدمتك تعطیلنه سببیت ویرن کیمسه‌لردن سندیقه تشکیل ودیکرلرینك چالیشمسنی منع ایدنلر وتحریکات واغفالات اجراسیله تعطیل اشغاله سببیت ویرنلر برهفته‌دن آلتی ماهه قدر حبس ویاخود کندیلرندن برلیرادن یکرمی بش لیرایه قدر جزای نقدی اخذ اولنه‌رق وتهدیدات ایقاع وجبر وشدت استعمالیله خدمتك تعطیلنه سببیت ویرنلرده برماهدن برسنه‌یه قدر حبس وبرلیرادن اللی لیرایه قدر جزای نقدی اخذ ایدیله‌رك مجازات اولنه‌جقدر. وبونلردن اموال واملاکه ضرر وقوعنده ضرر واقع متجاسرلره تضمین ایتدیریله‌جك واشبو جزالردن دها آغر برجزایی مستلزم برجرم ایقاع ایدنلر حقنده جزا قانوننده معین جزا ایله مجازات ایدیله‌جکدر.

آره‌لرنده سندیقه تشکیل ایدن مؤسسات عمومیه‌نك هربرندن اللی لیرادن اوچ یوز لیرایه قدر جزای نقدی آلنه‌جقدر.

طقوزنجی ماده — اشبو قانون دائره‌سنده مراجعت ونتیجه‌یه انتظار ایتمکسزین ویا بشنجی ماده موجبنجه برصورت ائتلافیه قرارلشدیرلمش ایکن عمومه متعلق خدمتك تعطیلنه اشتراك ایده‌جك اولان کیمسه‌لر یکرمی درت ساعتدن برهفته‌یه قدر حبس ویکرمی بش غروشدن یوز غروشه قدر جزای نقدی اخذیله دوچار مجازات اوله‌جقلردر.

اوننجی ماده — خدمت عمومیه‌نك تأمین واستقراری ایچون حین حاجتده قوهٔ عمومیه استعمال اولنه‌جق وحرب ویا حرب تهلکه‌سی وقوعنده حکومت سنیه مستخدمین وعمله مطالبنك تدقیقی تأخیر وتعطیل حقنی حائز بولنه‌جقدر.

اون برنجی ماده — عمومه متعلق برخدمت ایفا ایدن مؤسساتده اشبو قانونك نشرندن اول کرك عمله ومستخدمین وکرك سرمایه‌داران طرفندن تشکیل ایدلمش بولنان سندیقه‌لر اشبو قانونك نشریله مفسوخدرلر.

اون ایکنجی ماده — ولایاتده اجرای معامله ایدن مؤسسات ایله مستخدمین وعمله‌سی بیننده‌کی ائتلافات لدی الحاجه محلنده برمنوال مشروح تشکیل اولنه‌جق هیئت ائتلافیه طرفندن حل وفصل وبوبابده تجارت ونافعه نظارتنه عائد معاملات محلنك اك بیوك ملکیه مأموری جانبندن ایفا ایدیله‌جکدر.

اون اوچنجی ماده — داخلیه وعدلیه وتجارت ونافعه نظارتلری اشبو قانونك اجراسنه مأموردر.

٢٢ رجب سنه ١٣٢٧ و ٢٧ تموز سنه ١٣٢٥

جمعیتلر قانونی

فصل اول

برنجی ماده — جمعیت ، اشخاص متعدده طرفندن معلومات ویا مساعیلرینی صورت دائمه‌ده بالتوحید مقاسمهٔ ربحدن غیری برمقصدله تشکیل ایدیلن هیئتدر .

ایکنجی ماده — جمعیت تشکیلی اوله رخصت استحصالنه منوط دکلدر. شوقدرکه تأسسنی متعاقب التنجی ماده‌یه توفیقاً بهمه‌حال حکومته اخبار ایدلمسی لازمدر .

اوچنجی ماده — احکام‌قوانینه وآداب عمومیه‌یه مغایر براساس‌غیرمشروعه ویاآسایش‌مملکت وتمامیت ملکیهٔ دولتی اخلال وشکل حاضر حکومتی تغییر وعناصر مختلفهٔ عثمانیه‌یی سیاسةً تفریق مقصدینه مستند اولمق اوزره جمعیتلر تشکیلی جائز دکلدر .

دردنجی ماده — قومیت وجنسیت اساس وعنوانلریله سیاسی جمعیتلر تشکیلی ممنوعدر.

بشنجی‌ماده — جمعیتلر اعضاسنك یکرمی یاشندن دون اولمامسی وبرجنایتله محکوم ویاحقوق مدنیه‌دن محروم بولنمامسی شرطدر .

التنجی‌ماده — خفی جمعیتلر تشکیل قطعیاً ممنوعدر . بناءً علیه برجمعیت تأسیس ایدیلیر ایدلمز اکر مرکز اداره‌سی درسعادتده ایسه‌داخلیه نظارتنه وطشره‌ده ایسه‌محلنك الکبیوك ملکیه‌مأمورینه جمعیتك عنوان ومقصدینی ومرکز اداره‌سنی وامور اداره ایله مکلف اوله‌جقلرك اسم وصفت ومحل اقامتلرینی مبین جمعیتك مؤسسلری طرفندن مختوم وممضی بربیاننامه اعطا اولنه‌جق وبوکامقابل برعلم وخبر ویریله‌جکدر . اشبو بیاننامه‌یه جمعیتك نظامنامهٔ اساسینك ایکی نسخه‌سی جمعیتك‌مهر رسمیسیله مصدق اوله‌رق ربط ایدیله‌جکدر .

علم‌وخبر اخذندن صکره کیفیت مؤسسلری طرفندن اعلان اولنه‌جقدر . جمعیتلر کرك نظامنامهٔ اساسی وکرك هیئت اداره ومحل اقامتلرنجه اجرا ایلدکاری تعدیلات وتبدلاتی درحال حکومته بیلدیرمکه مجبوردرلر .

اشبو تعدیلات وتبدلاتك شخص ثالثه‌قارشی حکمی انجق‌حکومته اخباری کوننددن معتبراولور. اشبو تعدیلات وتبدلات بردفتر مخصوصه قید اولنه‌جق ودفتر مذکور جهت عدلیه وملکیه‌دن هرنه‌زمان طلب ایدیلیرسه ابراز قلنه‌جقدر .

یدنجی ماده — هرجمعیتك مرکزنده ایکی‌کشیدن اشاغی‌اولمامق اوزره برهیئت اداره‌سی واکر شعباتی وار ایسه انلرکده مرکزه مربوط کذلك برهیئت اداره‌سی بولنمق وبوهیئتلرجه اولاجمعیت اعضاسنك هویتی وتاریخ دخوللرینی ، ثانیاً هیئت اداره‌نك مقررات ومخابرات وتبلیغاتنی ، ثالثاً جمعیته‌عائد واردات ومصارفك مفردات وجهله نوع ومقدارینی مبین برر دفتر طوتلمق وجهت عدلیه وملکیه‌دن هرنه‌زمان طلب ایدیلیرسه ابراز ایدلمك شرطدر .

سکزنجی‌ماده — التنجی‌ماده موجبنجه بیاننامه اعطا ایتمش اولان هرجمعیت طقوزنجی ماده‌ده کوستردیکی اوزره بالواسطه مدعی ومدعی‌علیه صفتیله محاکمده حاضر بولنمق ولدی‌الایجاب دولتجه وقوع بوله‌جق اعانه‌دن ماعدا اولا اعضاسنك سنوی یکرمی درت آلتونی تجاوز ایتامك اوزره اعطا ایده‌جکی حصص‌نقدیه‌یی، ثانیاً جمعیتك اداره‌سنه واعضاسنك اجتماعنه مخصوص‌اولان محلی، ثالثاً مقصد اتخاذ ایتدیکی خصوصك اجراسی ایچون الزم اولان اموال غیرمنقوله‌یی نظام مخصوصنه توفیقاً

تصرف واداره ایتمك صلاحیتنی حائز اوله‌بیلیر . جمعیتلرك بونلردن بشقه اموال غیرمنقوله تصرف ایتملری ممنوعدر .

طقوزنجی ماده — جمعیته عائد مصالح ایچون جمعیتلرنامنه مأمورین ومحاکمه ومجالس رسمیه‌یه وقوع بوله‌جق مراجعات ومطالبات کاتب عمومی ویامدیرلرینك امضا ومهر ذاتیلری آلتنده پوللی استدعانامه‌لردن غیری و سائطله جریان ایده‌میه‌جکدر . جمعیت نامنه ایفای معامله ایده‌جك بومثللو کیمسه‌لرك هویتلری جمعیتك نظامنامۀ اساسیسنده تصریح اولنه‌جقدر .

اونجی ماده — جمعیتلرك اعضاسی هرزمان ایسترایسه نظامنامۀ اساسیلرنده عکسی مشروطاولسه بیله یالکز زمان تسویه ی حلول ایدن وسال حاله عائد بولنان حصۀ نقدیه‌یی ایفا ایتدکدن صکره جمعیتدن آیریله‌بیلیرلر .

اون برنجی ماده — جمعیتلرك اجتماعکاهلرنده هرنوع اسلحۀ ناریه وجارحه‌نك ادخال وحفظی ممنوعدر . یالکز صیدوشکاره ومچ تعلیمنه مخصوص اوله‌جق قلوبلرده ضابطه‌نك معلوماتی تحتنده اوله‌رق ایجاب ایدن اسلحه‌دن لزومی قدر بولندیریله بیلیر .

اون ایکنجی ماده — ایکنجی والتنجی ماده‌لره توفیقاً بیاننامه اعطاسیله حکومته اخبار واعلان ایدلامش اولان جمعیتلر حکومتجه منع ایدلدکدن صکره مؤسسلریله هیئت اداره‌سی ومحل اجتماعك صاحب ویامستأجری بش آلتوندن یکرمی بش آلتونه قدر جزای نقدی ایله مجازات اولنه‌نی کبی اشبو جمعیتلر اوچنجی ماده‌ده محرروجزا قانوننده مصرح اولان مقاصد مضره‌وممنوعه‌دن بری ایچون تشکیل ایدلمش اولدیغی صورتده قانون مذکوره توفیقا ترتب ایده‌جك جزا بشقه‌جه حکم اولنور .

اون اوچنجی ماده — التنجی ماده‌نك اخبار و اعلانه متعلق اولیان احکام سائره‌سیله دردنجی ، بشنجی ، یدنجی ، طقوزنجی ماده‌لر احکامنه مغایر حرکتده بولنانلردن ایکی آلتوندن اون آلتونه قدر و تکرری حالنده ایکی مثلی جزای نقدی آلنور . اون ایکنجی ماده موجبنجه منع ایدیلان بر جمعیتی اشبو قانونه مخالف اوله‌رق ابقا و یاخود یکیدن تأسیس و اداره ایدنلر اون آلتوندن اللی آلتونه قدر جزای نقدی و ایکی آیدن بر سنه‌یه قدر حبس ایله مجازات ایدیلیر . منع ایدلمش اولان اولان بر جمعیتك اعضاسنه محل اجتماع اولمق اوزره کندی یرلرینی استعمال ایتدیرنلر حقنده عین جزا ترتیب اولنور .

اون دردنجی ماده — اعضاسنك رضا و اختیارلریله ویا نظامنامۀ داخلیسی موجبنجه منفسخ اولان ویاخود حکومتجه منع ایدیلان جمعیته عائد اموال حقنده او جمعیتك نظامنامۀ اساسیسنده برصراحت اولدیغی حالده اکا و اولمدیغی تقدیرده جمعیتك هیئت عمومیه‌سی طرفندن ویریله‌جك قراره توفیقاً معامله اولنور .

منع ایدیلان جمعیت اوچنجی ماده ده مذکور مقاصد مضره و ممنوعه‌دن بری ایچون تشکیل ایدلمش جمعیتلردن ایسه اموالی حکومتجه اخذ وضبط اولنور .

اون بشنجی ماده — قلوبلر دخی اشو فصلده مندرج جمعیتلر قبیلندندر .

اون آلتنجی ماده — الیوم موجود اولان جمعیتلر اشبو قانونك اعلانی تاریخندن اعتباراً ایکی آی ظرفنده ایکنجی و آلتنجی ماده‌لر موجبنجه بیاننامه اعطا و اعلان شرطنی ایفایه و مواد سائره احکامنه توفیق معامله‌یه مجبوردرلر .

فصل ثانی

اون یدنجی ماده — بر جمعیتك منافع عمومیه‌یه خادم عد اولنمسی شورای دولت قراریله دولتجه تصدیق اولنمسنه متوقفدر .

اشبو جمعیتلر نظامنامهٔ اساسیلرینك مانع اولمدیغی کافهٔ معاملات حقوقیه‌یی ایفا ایده‌بیلیرلر . برجمعیتك مالك اوله‌جغی اسهام وتحویلاتدن حاملنه عائد اولانلرك بهمه‌حال جمعیت نامنه قید وتحویلی لازمدر. وصیت وهبه ایدیلان اموالی حکومتك رخصت مخصوصه‌سی اولمقسزین جمعیت قبول ایده‌من. وصیت وهبه ایدیلان مال غیر منقول اولدیغی وجمعیتك وظیفه‌سنی ایفا خصوصنده لزومی اولمدیغی تقدیرده اشبو مال صاتیلیر . نه‌مدت ظرفنده صاتلق لازم کله‌جکی قبولی حقنده‌کی قرارده تصریح اولنور . صاتیلان ملکك بدلی جمعیتك صندوقنه تسلیم ایدیلیر .

اون سکزنجی ماده — جمعیتلر و قلوبلر اوزرنده ضابطه‌نك حق تفتیشی واردر . بونلرك اجتماعگاهلری مأمورین ضابطه‌یه هرزمان کشاده بولنه‌جقدر . شوقدرکه اجتماعگاهلره ضابطه مأمورلری لزوم حقیقی‌یه مستنداً کیردکلرینی لدی‌الحاجه اثبات ایچون درسعادتده ضبطیه‌ناظری وولایاتده محلنك اك بیوك ملکیه مأموری ویاوکیللری طرفلرندن اومحله دخول حقنده امر ویا اجازتی متضمن اوله‌رق ویرلش بر ورقهٔ رسمیه ابرازینه مجبوردرلر .

اون طقوزنجی ماده — اشبو قانونك اجراسنه داخلیه وعدلیه نظارتلری مأموردر .

٢٩ رجب سنه ٣٢٧ ٣ اغستوس سنه ٣٢٥

اجتماعات عمومیه قانونی

برنجی ماده — عثمانلیلر غیرمسلح اولمق اوزره عمومی اجتماعلر عقدنده حردر. مواد آتیه‌ده مندرج احکامه رعایت ایدلك شرطیله رخصت استحصالنه حاجت یوقدر .

ایکنجی ماده — اجتماعلردن اول بونلرك محل ویوم وساعتنی حاوی بربیاننامه تنظیم وبوبیاننامه بری اجتماعك عقد ایدیله‌جکی محلده اقامتکاه صاحبی اولمق وحقوق سیاسیه ومدنیه‌لرینه مالك بولنمق شرطیله لااقل ایکی شخص طرفندن اسم وشهرت وصفت ومحل اقامتلرینك تصریحیله امضا اولنه‌جقدر.

اوچنجی ماده — بیاننامه درسعادتده ضبطیه ناظرینه، طشره‌لرده والی ومتصرف وقائممقاملره وناحیه مدیرلرینه اعطا ایدیلیر . بیاننامه اعطا ایدیلیر ایدیلمز مقابلنده علم وخبر ویریلور . علم وخبر ویرلمدیکی حالده بیاننامه‌یی اعطا ایدنلر طرفندن کیفیتی مبین برضبط ورقه‌سی تنظیم وحاضروندن ایکنجی ماده‌ده محرر اوصافی حائز لااقل ایکی کشی‌یه امضا ایتدیرلدکدن صکره اجتماع عقد ایدیله‌بیلور . علم وخبرده ویا علم وخبر ویرلمامش ایسه ضبط ورقه‌سنده بیاننامه‌نك اعطا ایدلدیکی یوم وساعت کوسترلمك لازمدر . علم وخبر ویاضبط ورقه‌سی اولمقسزین وقوع بولان اجتماعلر حکومتجه منع ایدیلور ومرتبلری برهفته‌دن برآیه قدر حبس ایله ویا اوچ آلتوندن اون بش آلتونه قدر جزای نقدی ایله مجازات اولنور .

دردنجی ماده — بیاننامه‌نك اعطاسی زمانی ایله آره‌سنده لااقل قرق سکز ساعت مرور ایده‌جکدر .

بشنجی ماده — بیاننامه‌ده اجتماعك نه‌سبب ومقصدله عقد ایدیله‌جکی ایضاح اولنه‌جقدر.

آلتنجی ماده — سرای همایونك ومجلس عمومی منعقد اولدیغی زمانلرده اعیان ومبعوثان دائره‌لرینك اوچ کیلو مترو مسافه‌سی داخلنده آچیق محللرده عمومی اجتماعلر ممنوعدر .

یدنجی ماده — مرور وعبوره مخصوص اولان طرق عمومیه‌ده اجتماع ایدیله‌مز. زمان اجتماع آچیق یرلرده طلوع شمسدن غروبه قدردر .

سکزنجی ماده — اجتماعلر لااقل اوچ کشیدن عبارت برهیئت واسطه‌سیله اداره اولنور . بوهیئت انتظامك محافظه‌سنه ، خلاف قانون احوالی منعه وبیاننامه‌ده تعیین اولنان موضوع خارجنه چیقلمامسنه وآسایش مملکتی وآداب عمومیه‌یی اخلال ایده‌جك نطقلر ایراد ایدلمامسنه وایقاع جرائمه تشویق مثللو اقوالده بولنلمامسنه دقت ایده‌جکدر . اعضای هیئت بیاننامه‌یی امضا ایدنلر طرفندن تعیین وارائه ایدلمامش ایسه اجتماعده بولنانلر طرفندن انتخاب اولنور. یدنجی ماده ایله اشبوسکزنجی ماده‌ده مندرج احکامه مخالف حرکتدن هیئت اداره وبوهیئتك تشکلنه قدر بیاننامه‌ده امضاسی بولنانلر مسئولدر .

طقوزنجی ماده — اجتماعلره طرف حکومتدن مأمورین ملکیه ویا عدلیه‌دن بری مأمور ایدیله‌بیلور . بومأمور تنسیب وانتخاب ایده‌جکی محل مخصوصده بولنور وهیئت اداره‌نك طلبی حالنده ویاخود مخل انضباط منازعه ومجادله وقوعنده اجتماعی فسخ ایدر .

اوننجی ماده — اثنای اجتماعده ایقاع ایدیلن جرائمدن طولایی متجاسرلری حقنده قانوناً اجراسی ایجاب ایدن تعقیبات ومجازاته خلل کلمه‌مك اوزره اشبو قانونه مخالف حرکتده بولنانلر یکرمی بش غروشدن برلیرایه‌قدر جزای نقدی ایله ویایکرمی درت ساعتدن برهفته‌یه‌قدر حبس ایله مجازات اولنور.

اون برنجی ماده — اشبوقانونك اجراسنه داخلیه وعدلیه ناظرلری مأموردر .

٢٠ جمادی‌الاولی سنه ١٣٢٧ و ٢٧ مایس سنه ١٣٢٥

تحصیل اموال قانونی

برنجی فصل

مواد عمومیه

برنجی ماده — املاك وعقار واراضی ویرکولری، خزینه‌نامه النان مقاطعهٔ زمین وتمتع، اراضیٔ میریه اوزرینه طرح اولنان اعشار بدلی اشبو قانونه توفیقاً تحصیل اولنور .

ایکنجی ماده — معارف و تجهیزات حصه‌لری و تذکرهٔ ثمانی و املاك واراضینك مصارف تحریریه‌سی واراضی اوزرینه طرح اولنان اعشارك طرح وترتیب معاملهٔ اساسیه‌سنك مصارف قارشولغی تکالیفك تقاسیطی ایله برابر استیفا اولنور .

ایکنجی فصل

تکالیفك صور وزمان تحصیلی

اوچنجی ماده — هرسنه مارت ابتداسندن اول قریه ومحله اوزرینه ایکی نسخه اوله‌رق تکالیف جدوللری تنظیم اولنوب مأمورین تحصیلیه‌یه تودیع اولنه‌جقدر. اشبو ایکی نسخه‌دن برینی مأمورین تحصیلیه قریه ویا محله‌لرك مناسب برموقعنه تعلیق ایتدیره‌جکلردر . کذلك هرسنه مارتدن اول مکلفینك هربرینه عهده‌لرینه مرتب تکالیفك مقداریله تأدیه ایچون تعیین اولنان تقسیطلرینی حاوی تنظیم ایدلمش مصدق ویکرمی پاره مقابلنده برر تذکره ویریله‌جکدر .

تکالیف جدوللری تعلیق وتذکره‌لر مکلفینه تسلیم اولنمدقجه براقچه تحصیل اولنه‌ماز .

دردنجی ماده — تکالیفك تقاسیط تأدیه‌سی مجلس عمومیٔ ولایتك مطالعه‌سی النـدقدن صکره مالیه نظارتی طرفندن تعیین اولنه‌جقدر . اشبو تقسیطلرك مدتی کانون اول نهایتنی تجاوز ایتمیه‌جکدر .

بشنجی ماده — مکلفین برقاچ تقسیطی ویاخود برسنه‌لك بورجنی دفعةً تسویه ایتمك ایستدیکی حالده قبول اولنور . شوقدرکه تقسیط مقدارندن فضله ویاخود تقسیط حلولندن مقدم اقچه ایستمکه هیچ برتحصیل مأمورینك صلاحیتی یوقدر .

آلتنجی ماده — املاك واراضیٔ مکتومه ویرکوسنك یوزده یکرمیسی سنهٔ حالیه ویرکوسی تقاسیطنه ضم ایله تحصیل اولنور .

یدنجی ماده — املاك واراضینك حین فراغنده بونلره عائد ویرکو تقاسیطی ایله بقایاسی واراضی اوزرینه طرح ایدیلن اعشار بدل متراکمی ایله فراغ زماننه تصادف ایدن تقسیطی تماماً فارغدن قبل الفراغ تحصیل اولنور .

سکزنجی ماده — تحصیلات منحصراً نظامنامهٔ مخصوص موجبنجه تعیین اولنان تحصیلدارلر معرفتیله اجرا اولنور . ژاندارمه‌لرك معاملات تحصیلیه‌یه مداخله‌لری قطعیاً ممنوعدر . شوقدرکه تحصیلات قومیسیونلرینك طلبی اوزرینه برای محافظه تحصیلدارلره ژاندارمه وضابط ترفیق ایدیله‌بیلور. دیار آخرده بولنان کسانك تکالیفی ویرکونك طرح اولندیغی محلك مأمورین تحصیلیه‌سی معرفتیله تحصیل ایدیلور . مکلفین دینلرینی طوغریدن طوغری‌یه ویرکونك طرح اولندیغی قضامال صندوقنه تأدیه ایده‌بیلورلر. بونك ایچون تذکره‌لرینی ارائه ایتمك لازمدر. تکالیفه محسوباً ویریلان اقچه ایچون

مال‌صندوقندن ویاخود تحصیلدارلردن مطبوع ومختوم مقبوض علم وخبری الثمق ومقبوض علم وخبرلرینك تاریخ ونومروسی ایله محتویاتی مکلفین نزدنده بولنان تذکره‌ده شرح وامضا ایدلمك شرطدر. علم وخبر آلمدن تسلیم اولنان وتحصیلدارلرایله مال صندوقلرندن ماعدا برلره هرنه‌نام ایله اولورسه‌اولسون ویریلان اقچه تکالیف امیریه‌یه محسوب ایدلمز .

اوچنجی فصل

تدابیر اجرائیه

طقوزنجی ماده — تقاسیط معینه‌سی حلولنده دینی ایفا ایتمیان مکلفینك بهر قریه ومحله ایچون تحصیلداری معرفتیله درحال دفتری تنظیم اولنه‌رق ونهایت اون‌کون ظرفنده ینه‌تسویه ایتمیان‌مکلفین حقنده تدابیر اجرائیه اتخاذ قلنه‌جغی شرح ایدیله‌رك اول قریه ومحله‌نك مناسب برموقعنه تعلیق اولنه‌جقدر. دفترمذکورك تعلیقندن اعتباراً اون کون مروراتیدیکی حالده تأدیهٔ‌دین ایچون مکلفینك بیع وفروختی مجلهٔ احکام عدلیه واجرا قانونی موجبنجه مجاز اولان وصاحبلری حقنده بیع اهون بولنان اول امرده اشیای بیتیه واموال منقوله وبعده لدی‌الحاجه عقار وسائر اموال غیرمنقوله‌لری حجز وفروختیله استیفای‌دین ایدیلور دینك‌تماماً استیفاسی ضمننده حجز وفروخت معامله‌سنه مراجعت حق باقی‌قالمق اوزره مکلف کرك دوائر رسمیه‌ده وکرك تجارتخانه ومؤسسات خصوصیه‌ده مستخدم اصحاب معاشدن ایسه بشقه‌جه ربع معاشنه دخی مراجعت اولنور .

اوننجی‌ماده — عقار ویرکولری عائد اولدقلری عقاراتك بدل ایجارلرینك حجزیله استیفا ایدیلور. بدل ایجاری قبل‌الحجز تسویه اولندیغی ادعاسی مصدق قونطوراتوده مندرج شرائط تأدیهٔ ایله‌توافق ایتمینجه مسموع اولمز .

اون برنجی ماده — اشیای‌بیته واموال منقوله‌نك حجزمعامله‌سی قراده اختیار مجلسلری ونواحی مرکزلرنده ناحیه مجلسلری وقضا ولوا ومرکزولایت واستانبولده تحصیلات قومیسیونلری معرفتیله اجرا اولنور .

اون ایکنجی ماده — اشیای بیتیه واموال منقوله‌نك حجزی ایرتسی کونی منادی معرفتیله فروخت ایدیلور . حجز اولنان اشیا واموال منقوله‌نك برمقدارینك فروختیله دین ومصارف تعقیبیه تسویه اولنه‌بیلدیکی حالده اشیای سائره‌نك فروختنه دوام ایدلمیوب انك حقنده وضع ایدیلن حجز دخی رفع ایدیلور .

اون اوچنجی ماده — حجز اولنان اموال غیرمنقوله تحصیلات قومیسیونك طلبی اوزرینه مزایدهٔ اولیه‌سی یکرمی برکون وبعدالقرار صوك مزایده‌سی اون کون مدت دوام ایتمك شرطیله احالهٔ قطعیه‌سی قضالرده ولوالرده ومراکز ولایاتده مجلس ادارهٔنك واستانبولده مجلس امانتك قرارلری اوزرینه اجرا اولنور . حجز اولنان اموال غیرمنقوله قابل‌تفریق اولوب‌ده برقسمنك بدلی مکلفك ویرکودن اولان بورجیله مصارف تعقیبیه‌یی تسویه‌یه‌کافی برراده‌یه واردقده اقسام متباقیه‌نك فروختنه دوام اولنمیوب حقنده‌کی حجزدخی رفع ایدیلور .

اون دردنجی ماده — اشیای بیتیه واموال منقوله وغیرمنقوله‌نك فروختی نتیجه‌سنده مکلفك مقدار دینی ایله مصارف تعقیبیه بالتوقیف فضله ظهور ایدرایسه صاحبنه اعاده اولنور وصاحبنك غیبوبتی تقدیرنده مال صندوقنده امانةً حفظ اولنور .

اون بشنجی ماده — موقع مزایده‌یه قونیلان اموال غیر منقوله‌یه طالب ظهور ایتمدیکی تقدیرده تحصیلات قومیسیونك اهل خبره معرفتیله تقدیر ایده‌جکلری فیئاتله اول مال خزینه‌نامنه

تفرغ اولنور . تفرغ معامله‌سی کسب قطعیت ایتمزدن اول خارجاً ضم وقوع بولور ایسه کف‌ید ایدر. خزینه نامنه تفرغ معامله‌سی تاریخندن اعتباراً برسنه ظرفنده مال صاحبی دیْنیله بقایاسنی ومصارف تعقیبیه‌یی تسویه ایدر ایسه مالی کندوسنه اعاده اولنور . برسنه صکره خزینه اول مالی هرنه قیمتله صاتارسه صاتسون کار وضرری کندوسنه عائددر .

اون آلتنجی ماده — صاتیله‌جق اموال منقوله وغیر منقوله‌نك مزایده‌سنه مأمورین تحصیلیه اشتراك ایده‌مزلر. خلافی تقدیرنده ویانام مستعار ایله مزایده‌یه اشتراك ویابرشی اشترا ایتدکلری ثابت اولدیغی حالده طرد جزاسنه مستحق اولورلر. بوصورتله سببیت‌ویردکاری ضرر مسببلرینه باشقه‌جه تضمین ایتدیریلور . دیکر علاقه‌دار اولان مأمورین‌مستخدمهٔ محلیه‌ایله‌محالك ارکان ومأمورینی دخی بوکبی اموال محجوزه مبایعه‌سندن ممنوع اولوب حالرنده عینی معامله اجرا اولنور .

اون یدنجی ماده — ویرکولرینی تأدیه‌دن امتناع ایدن‌وظاهرده اموال منقوله وغیرمنقوله‌سی بولنمدیغی وثروت نقدیه‌سنك وجودی منسوب اولدقلری قریه اختیار مجلسلرینك تصدیقنامه‌سیله تبین ایلدیکی حالده تحصیلات قومیسیونلرینك طلبی ومحلی الك بیوك ملکیه‌مأمورینك امری اوزرینه نهایت برماه حبس ایله تأدیهٔ دینه اجبار ایدیلور. مدت مذکوره‌یی اکمال‌ایدوب‌ده تحصیل اولنه‌میان دین سعهٔ حاله تعلیق اولنور .

دردنجی فصل

تحصیلات قومیسیوننك صورت تشکلی

اون سکزنجی ماده — هرقضا ولوا وولایت مراکزنده‌بر تحصیلات قومیسیونی بولنه‌جقدر. اشبو قومیسیون مرکز ولایتده دفتردارك تحت ریاستنده تحصیل مدیری وویرکو ممیزی وبلدیه‌اعضاسندن برذات ومرکز تحصیل مأموری وسر تحصیلداردن ولوا مراکزنده محاسبه‌جینك تحت ریاستنده تحصیل مأموری وویرکو باش کاتبی وبلدیه اعضاسندن برذات ایله سر تحصیلداردن وقضالرده مال مدیرینك تحت‌ریاستنده تحصیل‌مأموری ومال‌مدیر معاونی‌وبلدیه اعضاسندن‌برذات‌ایله‌سرتحصیلداردن مرکب اوله‌جقدر . استانبولده اشبو قومیسیون کذلك ولایت دفترداری‌نك ویاتوکیل ایده‌جکی‌برذاتك تحت ریاستنده اوله‌رق تحصیل مدیری وویرکو مدیری ومجلس امانت اعضاسندن انتخاب اولنه‌جق برذاتدن مرکب اوله‌جقدر. تحصیلات قومیسیونلری اشبو قانونك اون‌سکزنجی ویکرمنجی ویکرمی بشنجی ماده‌لرنده ذکر اولنه‌جغی اوزره‌اجرا ایدیله‌جك تعقیباتده‌برقرار اتخاذ ایده‌جکاری کبی‌تحصیل مدیر ومأمورلری طرفندن امر تحصیلاتده تصادف ایدیلان مشکلاته دائر بیان رأی ایلیه‌جکلر، فقط بالفعل معاملات تحصیلیه‌یه قاریشمیه‌جقلردر. بلدیه‌مجالسندن قومیسیونلره تعیین اولنه‌جق اعضا هرسنه تجدید اولنه‌جغی کبی کندیلرینه اجتماع باشنده مرکز ولایت قومیسیونلرنده یکرمی‌ولوالرده اون‌بش وقضالرده اون غروش اجرت ویریله‌جکدر .

مواد متفرقه

اون طقوزنجی ماده — هنوز تحریری اجرا اولنمیان محللرده تحصیلات محللرنجه تعیین‌اولنه‌جق مکفل تحصیلدارلر طرفندن مقبوض علم وخبرلری مقابلنده اجرا اولنور .

یکرمنجی ماده — تدقیق‌وتصفیهٔ بقایا قومیسیونلرنجه تحقق‌ایتدیریلان بقایانك ارقه‌سی آلننجه‌یه قدر هرسنه یوزده یکرمیسی سنهٔ حالیه ویرکولری اوزرینه ضمیمةً ومعین اولان تقاسیط تقسیماً تحصیل اولنه‌جقدر .

یکرمی برنجی ماده — اشبو قانونك صور اجراسی، مأمورین تحصیلیه انتخاب وتعیینی ووظائف ومجازاتی حقنده مالیه نظارتی طرفندن علی الاصول برنظامنامه تنظیم وشورای دولتجه تدقیق ایدیله رك ارادهٔ سنیه یه اقتران ایتدیریلوب موقع اجرایه وضع اولنه جقدر.

یکرمی ایکنجی ماده — اشبو قانون شمدی یه دکین تواریخ مختلفه ده نشر واعلان اولنمش اولان تحصیل اموال قانون ونظامنامه لرینی احکامنه قائم اولور. مذکور قانون ونظامنامه لر مفسوخدر.

یکرمی اوچنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احکامنه مالیه ناظری مأموردر.

٢ شعبان سنه ١٣٢٧، ٥ اغستوس سنه ١٣٢٥

مطبوعات قانونی

برنجی فصل

صورت نشر

برنجی ماده — هرغزته ورسالهٔ یومیه وموقوته‌نك برمدیر مسئولی اولمق ایجاب ایدر .

ایکنجی ماده — تبعهٔ عثمانیه‌دن یکرمی‌بر یاشنی اکمال ایدوب محجور ویاحقوق مدنیه‌دن‌ساقط اولمیان وساخته‌کارلق وطولاندیریجیلق وامنیتی سوء استعمال کبی سوء اخلاقه دلالت ایدن افعالدن بریله محکوم اولمامش بولنان هرشخص بوقانون احکامنه توفیق حرکت ایتمك شرطیله هرنوع غزته ورسالهٔ یومیه وموقوته‌نك مدیر مسئولی اوله بیلور . مدیرمسئولك غزته ورسالهٔ موقوته نه لساناه نشر ایدیلیورسه اولسانده کتابت ایده‌جك درجه‌ده بهره‌سی اولمق دخی شرطدر .

اوچنجی ماده — غزته یاخود رسائل یومیه یا موقوته نشر ایتمك ایستیان کیمسه درسعادتده داخلیه نظارتنه‌ده وطشره‌ده والی ویامتصرفلره بیانات آتیه‌یی حاوی کندیسیله مدیرمسؤلك امضالریله ممضی بربیاننامه ویرر :

(۱) غزته یارساله‌نك عنوانی
(۲ » نره‌ده نشر اولنا جغی
(۳) بحث ایده‌جکی مواد
(٤) اوقات نشری
(٥) مستدعینك اسم وشهرت وسن ومحل اقامتی وتابعیتی
(٦) مدیر مسؤلك اسم وشهرت وسن ومحل اقامتی وتابعیتی
(۷) نه‌لسانده نشر اولنه‌جغی

بیاننامه مقابلنده علم وخبر آلنور.

دردنجی ماده — مادهٔ سابقه‌ده محرر بیاننامه اعطا اولنمه‌دن نشر اولنان غزته ویا رساله درحال تعطیل اولنور ومحکمه‌جه بش لیرادن اللی لیرایه قدر جزای نقدی آلنور وتکرری حالنده اون لیرادن یوز لیرایه قدر جزای نقدی‌یه محکوم ایدیلور ویاخود یکرمی درت ساعتدن برآیه قدر حبس اولنور ومذکور غزته ورساله‌نك مندرجاتی قانوناً دها آغر برجزایی مستلزم اولدیغی تقدیرده انك حکمی اجرا ایدیلور . بیاننامه محتویاتی خلاف حقیقت ایسه یاخود بیاننامه خلافنه حرکت واقع اولورسه شوحال هیچ بیاننامه اعطا اولنمامش حکمنده تلقی ایدیله‌رك اکا کوره معامله اولنور .

بشنجی ماده — نشر اولنان هرغزته ویا رسالهٔ یومیه وموقوته صاحبنك ملکیدر. آخره تملیکی جائزدر . صاحبنك وفاتنده املاکه صرفه حقنده جاری اولان احکام فرائض دائره‌سنده ورثه‌سنه انتقال ایدر ومدیر مسئولك تحت مسؤلیتنده نشرینه دوام اولنور .

آلتنجی ماده — برغزته یاخود رسالهٔ موقوته‌نك عنوانی عیناً ویاخود التباسه محل ویره‌جك وجه ایله تبدیل اولنه‌رق آخر طرفندن استعمال اولنه‌مز . معهذا اون بش سنه نشر اولنمیان برغزته یاخود رسالهٔ موقوته‌نك عنوانی بومدتدن صکره آخری استعمال ایده‌بیلور .

یدنجی ماده — مدیر مسؤلك استعفاسی ویا وفاتی ویاخود محکوماً مدیر مسؤلکدن سقوطی

حالنده وكذلك اوچنجی ماده احكامنجه اعطاسی مقتضی بياننامه‌ده محرر موادده سائر تبدلات وقوعنده كيفيت نهايت بش كون ظرفنده مرجعنه بيلديرلك لازم كلور . بوشرط اجرا اولنمه‌دن نشريات دوام ايدرسه دردنجی ماده‌نك احكامی اجرا اولنور .

ايكنجی فصل

احكام جزائيه

سكزنجی ماده — غزته‌لرله رسائل يوميه وموقوته‌نك هرنسخه‌سندن كونی كونه محلنك الك بيوك داخليه مأموريله مدعیٔ عموميه‌يه مديرمسؤللرك امضالريله ممضی ايكيشر نسخه ارسال ايديله‌جكدر . بوصورتله ارسال اولنميان غزته‌لر ايله رسائلك مدير مسؤللرندن كوندرلميان هر نومرو ايچون يرمی عثمانلی آلتونی اخذ اولنور .

طقوزنجی ماده — غزته ورسالهٔ موقوته‌لرك زيرنده ويا بالاسنده مدير مسؤلك اسمی اولمقسزين نشری حالنده برليرا جزای نقدی آلنور وبونلرك بويله اسمسز چيقمسی مدير مسؤلی مندرجاتندن طولايی آيريجه مسؤليت قانونيه‌دن قورتارەمز .

اونجی ماده — سوقاقلرده وياخود عمومی محللرده غزته ورسالهٔ موقوته وسائر اوراق مكتوبه ويا مطبوعه بيع وتوزيع ايدنلر بونلرك يالكز عنوانلرينی ومؤلف ويا محررلرينك اسملرينی وفيئاتلرينی يوكسك صوت ايله سويليه‌بيلورلر . آداب عموميه‌يه منافی اسم وعنوانلر قوللانمق وبر شخصك و يا هيئتك اخلال ناموسنی يا كسر اعتبارينی ويا علی‌الاطلاق هيجانی موجب اوله‌جق بيانات واصوات ايله اوراق مذكوره ايچون رغبت جلب ايتمك ممنوعدر . خلافنده حركت ايدنلر يكرمی بش غروشدن برليرايه قدر جزای نقدی‌يه محكوم اولورلر ياخود يكرمی درت ساعتدن برهفته‌يه قدر حبس اولنورلر .

اون برنجی ماده — غزته‌لرله رسائل يوميه وموقوته‌نك مندرجاتندن طولايی ترتب ايده‌جك مجازات قانونيه اولا مدير مسئول ويا ممثله ، ثانياً مقاله زيرنده امضاسی بولنان صاحب مقاله‌يه ، ثالثاً مطبعه‌جی‌يه ، رابعاً بايع وموزعلره عائددر . انجق بومختلف درجاته‌كی اشخاصدن هر درجه‌ده‌كيلر حقنده تعقيب دعوی امكانسز قالمدقجه اندن صكره‌كی درجه‌ده‌كيلر حقنده اقامهٔ دعوی ايديله‌مز . يالكز صاحب مقاله وبرده « مدير مسئولدن‌غيری برشخص اولديغی حالده » ممثل‌حقلرنده دائماً فاعل مشترك معامله‌سی ايفا اولنور . ضرر وزيان محكوميتلرندن غزته ورساله صاحبی دخی مسئولدر .

اون ايكنجی ماده — غزته‌لر ورسائل يوميه وموقوته ايله واقع اولان نشرياتدن برشخص كنديسنی مادةً يامعنیً متضرر عد ايتديكی حالده محكمه‌يه مراجعتله اون برنجی ماده موجبنجه مسئول اولان اشخاص حقنده اقامهٔ دعوی واول امرده بر پروتستونامه تبليغنه مجبور اولمقسزين ضرر وزيان ادعا ايده‌بيلور . محكمه‌جه بعدالمحاكمه نشريات واقعه‌دن مدعیٔ شخصی‌يه ترتب ايدن ضرر مادی يامعنوی ايله متناسب تضمينات نقديه ايله برابر بوقانونامه‌نك تعيين ايتديكی حبس ويا جزای نقدی آيروجه حكم اولنور . بوندن ماعدا محكمه‌نك اعلامی اوغزته ياخود رساله‌نك ايلك ونهايت ايكنجی نسخه‌سنه عيناً درج ايديلور وعدم درجی حالنده اللی عثمانلی التونی النور . اعلام مذكورك مصارف طبعيه‌سی محكوم عليه‌طرفندن تأديه اولنمق اوزره ديكر بروياخودبرقاچ غزته‌يه دخی‌درجنه حكم اولنه بيلور .

اون اوچنجی ماده — غزته‌لر ورسائل يوميه وموقوته هرنوع‌محاكماتی وبالجمله مجالس‌رسميه‌نك

مقرراتنی نشر ایده‌بیلورلر . انجق هیچ برخصوصده محکمه‌نك واصول ونظامی دائره‌سنده صورت خفیه‌ده اجتماع ایتمش اولان برهیئت رسمیه‌نك مذاکراتی نشر ایدیله‌مز . نشر اولنان محاکمات نتیجه‌سنده ویریله‌جك حکملرك دخی درجی لازم کلور . بوماده احکامنه مغایر حرکت ایدنلردن بش التوندن یکرمی بش آلتونه قدر جزای نقدی اخذ اولنور .

اون دردنجی ماده — محاکمات علنیه‌ده آداب عمومیه‌یی مخل عد اولنان تفصیلاتك نشرینی محاکم منع ایتدیره بیلور . منع اولنان موادی نشر ایدنلر ایکی لیرادن اون لیرایه قدر جزای نقدی اعطاسنه یاخود یکرمی درت ساعتدن برهفته‌یه قدر حبسه محکوم ایدیلورلر .

اون بشنجی ماده — قوانین ونظاماتك رسماً اعلانندن اول نشری ممنوعدر . خلافنده حرکت ایدنلر حقنده ایکی عثمانلی التوندن اون التونه قدر جزای نقدی حکم اولنور ولزوم کوریلورسه طبع ونشر ایتدکلری اوراق ضبط ومصادره قیلنور .

اون التنجی ماده — ممالك عثمانیه‌ده طانمش اولان ادیان ومذاهبدن وعناصردن برینی تزییف وتحقیر یولنده نشریات واقع اولورسه اون برنجی ماده موجبنجه مسؤل اولان کیمسه برآیدن برسنه‌یه قدر حبس ویکرمی عثمانلی التونندن یوز التونه قدر جزای نقدی اخذ اولنور . ویاخود بوایکی جزادن یالکز بریله دوچار مجازات ایدیلور . ادیان ومذاهب حقنده دلائله مستند مباحثات علمیه وفلسفیه تحقیر عد اولنماز .

اون یدنجی ماده — قانون جزانك ایکنجی فصلنده بیان اولنان جنایتلری ایشلمکه طوغریدن طوغری‌یه تحریکی حاوی نشریات وقوعنده اون برنجی ماده احکامنه توفیقاً مسؤل اوله‌جق شخص او جنایتلرك فعلاً مرتکبی کبی مجازات اولنور . فقط ذکر اولنان تحریکاتك برکونه اثر فعلیسی ظهور ایتمزسه نفی ابد جزاسیله مجازات قیلنور .

اون سکزنجی ماده — برکیمسه‌نك اخلال ناموسنی یا کسر اعتبارینی موجب برماده‌یی مطبوعات واسطه‌سیله افشا ایلمك ویاخود بوبولده عزویاتده بولنمق تهدیدیله کندیسندن پاره آلانلر یاخود بشقه درلو منافع استحصال ایدنلر یاخود پاره آلمغه واستحصال منافعه تصدی ایلینلر اوچ آیدن اوچ سنه‌یه قدر حبس واون لیرادن یوز لیرایه قدر جزای نقدی ایله مجازات ایدیلورلر .

اون طقوزنجی ماده — اصلی اولمیان حوادث ویامصنع ویامحرف ویاخود اصلی اولمقسزین برکیمسه‌یه اسناد اولنمش اوراق نشر ونقل ایدنلر نشریات ونقلیات واقعه‌لری آسایش عامه‌یی اخلاله باعث اولمش وبوده سوء مقصدله وقوعه کلمش ایسه التی آیدن ایکی سنه‌یه قدر حبس اولنورلر وبش لیرادن یوز لیرایه قدر جزای نقدی‌یه محکوم اولورلر ویاخود بوایکی جزادن یالکز بریله دوچار مجازات ایدیلورلر .

یکرمنجی ماده — آداب عمومیه‌یه مغایر ومخل اخلاق مقالات وتصاویر نشر اولندیغی تقدیرده اون برنجی ماده احکامنه توفیقاً مسؤل اوله‌جق کیمسه‌دن ایکی عثمانلی التونندن اون التونه قدر جزای نقدی آلنور .

یکرمی برنجی ماده — برشخص علیهنده غزته‌لرده ورسائل یومیه‌ده وموقوته‌ده وقوع بوله‌جق نشریاته اوشخص طرفندن علیهنده‌کی مقاله‌نك ایکی مثلنی تجاوز ایتمه‌مك شرطیله یازیله‌جق جوابی وکذلك حکومتك خلاف حقیقت کوردیکی نشریات حقنده‌کی تکذیب نامه‌لری غزته‌لر ورسائل مذکوره ایلك چیقه‌جق نسخه‌نك عین ستوننه درجه مجبوردرلر . عکسی حالنده بش التوندن اللی آلتونه قدر جزای نقدی اخذ اولنور .

یکرمی ایکنجی ماده — مواد سابقه‌ده محرر جرائمك تکرری اسباب مشدده‌دن عد اولنور .

یکرمی اوچنجی ماده — اون یدنجی ماده ده محرر جرائمه تحریکی حاوی نشریاتده بولنان غزته ویا رساله حقنده علی الاصول اقامهٔ دعوی اولنمقله برابر حکومتجه محافظهٔ آسایش ایچون لزوم کوردیکی حالده مذکور غزته یا رساله نتیجهٔ محاکمه یه قدر تعطیل ایدیله بیلور . انجق محاکمه ده مدیر مسئولك برائتنه قرار ویرلدیکی حالده غزته یاخود رساله نك تعطیلندن طولایی مدیر مسئولك تضمینات طلبنه حقی واردر .

یکرمی دردنجی ماده — جرائم مطبوعات حقنده اشبو قانونده مندرج احکام جزائیه نك کافه سی غزته ، رسائل یومیه وموقوته ایله نشر اولنان تصاویره وکرك عمومی محل و اجتماعلرده بیع وفروخت وتوزیع ایدیلان اوراق مکتوبه و مطبوعه یه وعلاوه لره کرك انظار عامه یه وضع اولنمش الواح واعلانامه لره دخی شاملدر .

اوچنجی فصل

ذم وقدح

یکرمی بشنجی ماده — برذات یاخود بر هیئتك مادهٔ مخصوصه بیانیله اخلال ناموسنی یا کسر اعتبارینی موجب عزویاته (ذم) ومادهٔ مخصوصه بیان اولنمقسزین وقوع بولان بوقبیل عزویاته ایسه (قدح) اطلاق اولنور . آداب مناظره دائره سنده تنقید هیچ بروقت جرم تشکیل ایده من .

یکرمی التنجی ماده — ذات حضرت پادشاهی حقنده قدح ویاذمی متضمن مقالات والفاظ وتعبیرات نشر اولندیغی حالده اون برنجی ماده احکامنه توفیقاً مسئول اولان کیمسه اوچ آیدن اوچ سنه یه قدر حبس اولنور .

یکرمی یدنجی ماده — دول متحابه حکمدارلری یاخود رئیس حکومتلری حقنده ذم وقدح وقوعنده برآیدن برسنه یه قدر حبس جزاسی حکم اولنور .

یکرمی سکزنجی ماده — خاندان سلطنت ومجلس اعیان ومبعوثان ومحاکم وسائر دوائر وهیئات رسمیه واردو و دونمای عثمانی وممالك عثمانیه ده مقیم دول متحابه مأمورین سیاسیه سی وقونسلوسلری علیهنده ذم وقوعنده اون برنجی ماده احکامنه توفیقاً مسؤل اولان کیمسه اون بش کوندن آلتی آیه قدر حبس ویا کندیسندن بش التوندن اللی التونه قدر جزای نقدی اخذ ایدیلور ویاخود بو جزالرك ایکیسی بردن اجرا اولنور .

قدح وقوعنده ایسه برهفته دن اوچ آیه قدر حبس ایدلمکله برابر برالتوندن یکرمی بش التونه قدر جزای نقدی استیفا اولنور، یاخود بوجزالردن یالکز بری اجرا ایدیلور . ذم یاخود قدحی تضمن ایدن مقاله مدعیجه ضرر وزیانی مستلزم اولورسه اودخی بشقه جه تضمین ایتدیریلور .

یکرمی طقوزنجی ماده — افراد اهالیدن بری حقنده ذم وقوعنده اون برنجی ماده احکامنه توفیقاً مسؤل اولان کیمسه برهفته دن اوچ آیه قدر حبس اولنمقله برابر کندیسندن ایکی التوندن یکرمی بش التونه قدر جزای نقدی اخذ ایدیلور. یاخود بوجزالردن یالکز بری اجرا اولنور .

قدح وقوعنده برهفته دن ایکی آیه قدر حبس ایدلمکله برابر برالتوندن اون بش التونه قدر جزای نقدی استیفا اولنور، یاخود بو جزالردن یالکز بری اجرا ایدیلور . ذم یاخود قدحی تضمن ایدن مقاله مدعیجه ضرر وزیانی مستلزم اولورسه اودخی بشقه جه تضمین ایتدیریلور .

اوتوزنجی ماده — وکلای دولت واعیان ومبعوثان ومأمورین حکومت حقنده شخصیاته متعلق ذم ویاخود قدح وقوعنده یکرمی طقوزنجی ماده نك احکامی هرحالده اجرا اولنور . واقع اولان ذم وقدح وظائف مأموریتلرینه متعلق اموره عائد ایسه بوبابده یکرمی سکزنجی ماده موجبنجه عمل ایدیلور .

انجق بونلرك وحصه سنداتی چیقارمق صورتیله تأسس ایتمش اولان مؤسسات مالیه وتجاریه مدیر واداره مأمورلرینك منحصراً وظائف مأموریتلرینه عائد فعللری حقنده تعیین ماده ایله ذم وقوعنده عندالمحاکمه افعال مذکوره ثابت اولدیغی حالده نشریات واقعه‌دن طولایی برگونه مجازات ترتب ایتمز .

دردنجی فصل

مواد متفرقه

اوتوزبرنجی ماده — جرائم مطبوعاته متعلق دعوالر محاکم عمومیه‌ده رؤیت اولنور. ١٦ ، ١٧ ، ١٩ ، ٢٠ ، ٢٦ نجی ماده‌لرده موضوع بحث اولان جرائمله خاندان سلطنت علیهنده واقع اولان ذم وقدحك تعقیبی طوغریدن طوغری‌یه مدعی عمومی طرفندن ودول متحابه حکمدارلری ایله مأمورین سیاسیه‌سی حقنده ذم وقدح جرملرینك تعقیبی سفارتلرك خارجیه نظارتنه واقع اوله‌جق مراجعاتی اوزرینه کذلك مدعی عمومیلر طرفندن ، اعیان ومبعوثان هیئتلریله دوائر حکومت وهیئات رسمیه واردو ودونانمای عثمانی حقنده‌کی ذم وقدحك تعقیبی رؤسا و قوماندانلر طرفندن جهت عدلیه‌یه یازیله‌جق تذکره اوزرینه ینه مدعی عمومیلر طرفندن اجرا اولنور . اشبو قانونده مندرج اولان دیکر ذم وقدحلر حقنده‌کی دعوالر ایسه منحصراً مدعی شخصیلر جانبندن اقامه ایدیلور.

اوتوزایکنجی ماده — جرائم مطبوعات علیهنده تاریخ نشردن اعتباراً اوچ آی ظرفنده اقامه اولنمیان دعوالر استماع ایدیلمز .

اوتوز اوچنجی ماده — وقت سفرده وحرب تهلکه‌سی بولندیغی زمانده قوای بریه وبحریه‌نك اجرا ایده‌جكلری حرکاته ودولتك اسباب ووسائط تدافعیه‌سنه دائر غزته‌لرك نشریاتی لدی الایجاب مقام صدارتدن واقع اوله‌جق امر واعلان اوزرینه منع اولنور . خلاف ممنوعیت نشریاتده بولنانلر اللی لیرادن ایکی یوز لیرایه قدر جزای نقدی ویاخود آلتی آیدن ایکی سنه‌یه قدر حبس ایله یاخود بوایکی جزادن هر ایکیسی ایله مجازات اولنورلر .

اوتوز دردنجی ماده — سیاسیاته متعلق اولمیان وصرف فنی وادبی اولان رسائل موقوته کتب حکمنده اولوب بو قانونامه‌نك صورت نشر حقنده‌کی احکامنه تابع دکلدر .

اوتوز بشنجی ماده — ممالك اجنبیه‌ده وایالات ممتازه‌ده مطبوع غزته ویا رسائل موقوته‌نك ممالك عثمانیه‌ده منع ونشر وتوزیعی مجلس وکلاده اتخاذ اولنان برقرار مخصوصله واقع اولور ویالکز برنومروسی داخلیه نظارتی طرفندن ویریلان امر اوزرینه منع ایدیله بیلور. بوصورتله ممنوع غزته ورساله‌یی بیله‌رك بیع وتوزیع ایدنلر حقنده ایکی لیرادن اون بش لیرایه قدر جزای نقدی حکم اولنور.

اوتوز آلتنجی ماده — ٢ شعبان ١٢٨١ تاریخلی مطبوعات نظامنامه‌سنك احکامی مفسوخدر.

اوتوز یدنجی ماده — داخلیه وعدلیه ناظرلری اشبو قانونك اجراسنه مأموردرلر .

مادهٔ موقته

الیوم موجود اولان غزته ورساله‌لرك اصحابی ومدیر مسئوللری بوقانونده مندرج شرائط قانونیه‌یی تاریخ اعلانندن اعتباراً نهایت برآی ظرفنده اکماله مجبوردرلر. عکس حالده حقلرنده دردنجی ماده موجبنجه معامله ایدیلور .

مطبعه‌لر قانونی

باب اول

برنجی فصل

برنجی ماده — ازلجه اسم وشهرتنی واقامتکاهی ایله شرکاسنك اسامی واقامتکاهلرینی وهانکی لسانده اجرای طباعت ایدیله‌جکنه دائر درسعادتده داخلیه نظارتنه طشره‌ده حکومات محلیه‌یه بربیانامه اعطا ایلیان کیمسه مطبعه کشاد ایده‌بیلور .

ایکنجی ماده — بیانامه اعطاسیله مطبعه کشاد ایتمش اولانلر مطبعه‌نك محلنی تبدیل ایلدکلری حالده حکومته تحریراً اخبار ایتمکه مجبور وبرمطبعه‌نك صاحبی تبدل ایتدیکی تقدیرده صاحب جدید قبل القبول کندی نامنه بیانامه اعطا ایتمکه مجبوردر ووفات وقوعنده اون بش کون ظرفنده ورثه طرفندن بیانامه اعطا ایدلك لازمدر . ورثه صغیر ویا محجور ایسه بومعامله وصی طرفندن ایفا اولنور .

اوچنجی ماده — بیانامه اعطا ایتمکسزین مطبعه کشاد ایدرك کتب ورسائل واوراق سائره طبع ایدنلرك مطبعه‌لری قپاتدیرلقله برابر کندیلرندن اللی عثمانلی آلتونی جزای نقدی اخذ اولنور .

ایکنجی فصل

کتب ورسائل حقنده‌در

دردنجی ماده — طابعلر علوم وفنونه وادبیاته وصنایعه دائر طبع ایتدکلری کتاب ورساله ایچون رخصت آلمغه حاجت اولمیوب ایکیشر نسخه‌سنی عقب طبعده علم وخبر اخذیله درسعادتده داخلیه ومعارف نظارتنه وولایاتده حکومات محلیه‌یه ومعارف اداره‌لرینه وکتب دینیه‌دن آیروجه ایکی نسخه باب فتوایه ویرمکه مجبوردر . عکس حالنده حقلرنده ایکی عثمانلی آلتوندن بش عثمانلی آلتونه قدر جزای نقدی حکم اولنور .

بشنجی ماده — کندی اسمنی ومطبعه‌نك محلنی یاکلش خبر ویرنلره اون عثمانلی آلتوندن یکرمی بش آلتونه قدر جزای نقدی حکم اولنور .

آلتنجی ماده — مصاحف شریفه واجزای قرآنیه واحادیث نبویه‌نك تمثیلی ایچون درسعادتده دائرهٔ مشیختپناهیدن وطشره‌ده محلی نائب ومفتیلرینك اشترا کیله معارف مجلسلرندن رخصت استحصال اولنمسی وبعد التمثیل دوائر مذکوره‌یه تصدیق ایتدیرلمسی مشروطدر. عکس حالده مصاحف واجزای شریفه مطبعه‌جی یدندن آلنور ویکرمی بشدن اللی عثمانلی آلتونه قدر جزای نقدی حکم اولنور .

یدنجی ماده — مطبوعات قانوننده جرائم مطبوعات حقنده مندرج احکام جزائیه کتب ورسائلله واقع اولان نشریاته دخی شاملدر .

باب ثانی

اصول ومعاملاته متفرع احکام

سکزنجی ماده — اشبو قانون احکامی خلافنده وقوعه کلان جرائمك محاکمه‌سی محاکم عدلیه‌یه وطلب محاکمه مدعیٔ عمومیلره عائددر .

طقوزنجی ماده — هرنوع جرم ایچون برضبطنامه تنظیم اولنه‌رق دائرهٔ عائده‌سنه تودیع اولنور . مدعیٔ عمومیلر دائرهٔ عائده‌سندن وقوع بوله‌جق تبلیغات اوزرینه تعقیبات قانونیه اجرا ایدرلر .

ثبوت جرمه مدار اولان آثاردن برنسخه‌سنك مذكور ضبطنامه‌یه ربط اولنمش بولنمسی اقتضا ایدر .

اوننجی ماده — اشبو قانونده تصریح قلنان جرائمك تكرری اسباب مشدده‌دن عد اولنور .

اون برنجی ماده — طبع اولنه‌جق مؤلفات وامور ذاتیه‌یه ویا بردائره‌یه عائد خصوصی اوراق مستثنا اولمق اوزره بالجمله اوراق هانكی مطبعه‌ده طبع اولنورسه اوزرلرنده اسمی تصریح ایدیله‌جكدر. عكس حالده ایكی لیرادن اون بش لیرایه قدر جزای نقدی آلنور .

اون ایكنجی ماده — الیوم موجود مطبعه‌لر اصحابی بو قانونده مندرج شرائط قانونیه‌یی تاریخ اعلاندن اعتباراً نهایت برآی ظرفنده اكماله مجبوردرلر . عكس حالده حقلرنده اوچنجی ماده موجبنجه معامله ایدیلور .

اون اوچنجی ماده — داخلیه وعدلیه ناظرلری اشبو قانون احكامنك اجراسنه مأموردر .

مادهٔ موقته

مطبعه كشاد ایده‌جك كیمسه بعض امتیازات عهدیه‌یی حائز اولان تبعهٔ اجنبیه‌دن ایسه وظائف وتكلیفات ومجازاتجه اشبو قانونك احكامنه دولت عثمانیه تبعه‌سی كبی تماميله ومنسوب بولندیغی قونسلوسخانه وساطتی الدسزین تابع اوله‌جغنی متضمن حكومته سند ویره‌جك واشبو سندی دولت متبوعه‌سی سفارتخانه ویا قونسلوسخانه‌سندن تصدیق ایتدیره‌جكدر .

۱۱ رجب سنه ۱۳۲۷ و ۱۶ تموز سنه ۱۳۲۵

عسکری تقاعد واستعفا قانونی

مشیردن ملازم ثانی‌یه قدر بری وبحری بالجمله ارکان وامرا وضابطان واطبا ومأمورین صحیه ایله مأمورین وکتبهٔ اقلام عسکریه وسائر منسوبین جنودیه‌یه تعیین وتخصیص ایدیله‌جك تقاعدایتام وارامل معاشلری اشبو قانونه توفیق اولنور .

برنجی قسم

احکام اساسیه

برنجی ماده — تقاعده عائد استحقاق مدتی خدمت عسکریه‌یه دخول تاریخندن اعتباراً حساب اولنورسه‌ده بری وبحری مکاتب عسکریه‌دن باشهادتنامه نشئت ایدنلرك مدت خدمت عسکریه‌لری مکتب‌حربیه‌یه تاریخ دخوللرندن‌ابتداءً ومکتب‌طبیه‌دن نشأت ایدن اطبانك‌مدت خدمت عسکریه‌لری شهادتنامه آلمازدن درت سنه واجزاجیلرله بیطارلرك اوچر سنه مقدمکی تاریخندن اعتباراً حساب ایدیلیر . مأمورین وکتبهٔ عسکریه‌نك مبدأ خدمتلری یکرمی یاشنه دخولدن صکره کندیلرینه معاش تخصیص اولندیغی تاریخدن معتبردر. یکرمی یاشندن اول‌سبق ایدن خدمتلری مدت تقاعده‌محسوب ایدلمز. آنجق توظیف اولنمشلر ایسه معاشلرندن عائدات تقاعدیه قطع وتوقیف اولنور .

ایکنجی ماده — اشبو قانونك سرلوحه‌سنده مسطور اولانلرك تقاعدلری ویره‌جکلری استدعا نامه‌یه ویاتبین ایده‌جك معلولیتلرینه ویاخود دولتجه (عدم لیاقت وسوء اخلاق کبی قبایح متحققه) کوریله‌جك لزومه کوره اجرا ایدیلور .

اوچنجی ماده — قانوناً برمحاکمه طولاییسیله آچیقه چیقاریلان واشبو قانون موجبنجه حق تقاعددن مستفید اولان بالعموم ذواتك آچیقده کچیردیکی مدتك آنجق نصفی مدت تقاعدلرینه‌ادخال ایدیلور .

دردنجی ماده — هرنه‌صورتله اولور ایسه اولسون بالمحاکمه حبس ایله مجازات اولنانلرك‌مدت محبوسیتلری خدمت عسکریه‌لرندن وبناءً علیه مدت تقاعدیه‌لرندن محسوب ایدلمز. آنجق ١٠ تموز سنه ١٣٢٤ تاریخندن مقدم سیاسیةً محکوم اولانلر مستثنادر .

بشنجی ماده — سفرده بولنمش اولان ارکان وامرا وضابطان ومأمورین وکتبهٔ اقلام حربیه وسائر منسوبین عسکریه‌نك تقاعد مدتنك حسابنده اعلان حرب تاریخندن عقد صلح تاریخنه قدر کچن مدت برسنه‌دن دون ایسه ایکی سنه واکر بر سنه‌دن فضله وایکی سنه‌دن نقصان ایسه درت سنه اعتبار وبونسبت اوزره محاربه‌ده کچن مدته ضمائم اجرا ایدیله‌رك خدمت‌عسکریه‌مدتی حساب اولنور.

آلتنجی ماده — حسب‌الایجاب خدمت عسکریه‌یه آلنه‌جق متقاعدینك تکرار نائل اوله‌جغی تقاعد معاشنك تعیین مقداری ایچون حساب وتعداد اولنه‌جق سنین خدماتی آره‌سنه مقدما تقاعد معاشنه نائل اولدقلری تاریخدن تکرار خدمت عسکریه‌یه کیردکلری تاریخه‌قدر متقاعداً کچن مدت استراحتلری ادخال ایدلمز .

یدنجی ماده — تقاعد معاشنی استحصال خدمت دولته دخولدن اعتباراً معاشندن وقتیله مقنن اولان عائدات‌تقاعدیه‌یی اعطا ایتمکه وترقی ایتدکجه فرق مخصصاتنی تماماً تأدیه ایلمکه وابسته‌در .

سکزنجی ماده — قوماندا ومأموریت فوق‌العاده‌دن طولایی رتبهٔ عسکریه ومقام مأموریت وصنفلرینه مخصوص معاشدن فضله تخصیصات آلانلر آلدقلری تخصیصاتك عائداتنی تأدیه ایلیه‌جکلردر.

طقوزنجی ماده — حربیه وبحریه نظارتلریله ارکان حربیهٔ عمومیه ریاستی واردو وقول اردو قوماندانلقلرنده وبومثللو مأموریتلرده بولنوب رتبهٔ عسکریه‌لری معاشندن فضله اوله‌رق مقام معاشی آلانلرك حین تقاعدلرنده فضله آلدقلری معاشك بر آیلق مقداری اون اوچنجی ماده‌ده بیان اولنان قاعده وجهله اومقامده بولنان مأموریته ضرب ایله حاصل ضربك رتبه سنه عائد امثال نظامی‌یه تقسیمندن چیقه‌جق خارج قسمت اصل تخصیصی لازم کلن رتبه‌سی تقاعد معاشنه بشقه‌جه ضم اولنور وبوصورتله تخصیص اولنه‌جق معاشك مقداری حد اعظم اولان یدی بیك بش یوز غروشی تجاوز ایتمز .

اونجی ماده — تقاعد معاشلرینك حساب وتخصیصی ایچون اتخاذ اولنه‌جق مقیاس : صنوف مختلفهٔ عسکریه ارکان وامرا وضابطانك رتبه‌لری ومأمورین قلمیه‌نك مقام ومأموریتلرینه وکتبه ومنسوبین عسکریه‌نك صنفلرینه مخصوص معاش مقداریدر. وبومعاش تقاعدی اجرا ایدلدیکی زمانده دولتجه معین ومصدق اوله‌رق آلمقده اولدیغی معاش ومخصصاتدن عبارتدر.

اون برنجی ماده — بالجمله ارکان وامرا ضابطان وافراد جنود عثمانیه ایله مأمورین وکتبه ومنسوبین عسکریه‌یه اشبو قانون احکامنه توفیقاً تخصیص اولنه‌جق تقاعد معاشلری حربیه وبحریه نظارتلرندن عسکری تقاعد صندوغی اداره‌سیله بالمخابره حاصل اوله‌جق نتیجه‌یه کوره بالارادهٔ سنیه تخصیص ایدیلور. وبونلرك عائله‌لرینه ویریله‌جك معاشلر ایسه ینه مذکور اداره ایله بالمخابره تقرر ایلیه‌جك نتیجه‌یه کوره حربیه وبحریه نظارتلرنجه تخصیص اولنور ویالکز اعادهٔ تخصیص ومناقلهٔ معاش معامله‌سی عسکری تقاعد صندوغی اداره‌سنجه اجرا ایدیلور .

اون ایکنجی ماده — ارکان وامرا وضابطان ومأمورین ومستخدمین عسکریه‌نك تقاعد معاشلرینك تخصیصی ومعاش ومخصصات اصلیلرینك قطعی تاریخ ارادهٔ سنیه‌دن وافراد عسکریه‌نك طابور وخسته خانه اجماللرندن ترقین قیدی تاریخندن وعائله معاشلری متوفانك یوم وفاتنك ایرتسی کونندن اعتباراً تخصیص واعطا قلنور .

اون اوچنجی ماده — بالجمله ارکان وامرا وضابطان ومنسوبین عسکریه‌نك تقاعد معاشلری رتب مختلفه ایچون وجه آتی اوزره حساب ایدیلور : اساساً تقاعده استحقاق مدتی اقلی یکرمی سنه‌دن عبارت اولمق اوزره قبول ایدلدیکندن قانوناً مستحق تقاعد اولانلره ویریله‌جك معاش کندی معاش ومعیناتی بدلی مجموعنك مدت خدمتنه ضربیله حاصل ضربك رتبه‌سنه عائد وزیرده محرر امثاله تقسیمندن چیقه‌جق خارج قسمتدن عبارتدر . آنجق مقدما معیناتلری بدلندن تقاعد عائداتی ویرمامش اولانلرك عائداتی کندیلرینه تخصیص اولنه‌جق تقاعد معاشندن توقیف اولنور . تقاعد معاشنك حد اعظمیسی یدی بیك بش یوز غروشی تجاوز ایتمیه‌جکی کبی ضابطان واوکا معادل معاش آلان منسوبین عسکریه تقاعد معاشنك دخی حد اصغریسی اوچ یوز غروشدن دون اولمز .

رتب مختلفه‌یه عائد امثال بروجه آتیدر :

مشیر ، برنجی فریق وفریقلر ٤٥

میرلوا میرآلای وقائممقام وبیکباشی وضابطان ایله سائر بالجمله منسوبین عسکریه ٤٠

[مأمورین ملکیه وکتبهٔ اقلامه تقاعد معاشی تخصیصنده معاشلری رتب عسکریه‌دن هانکیسنك معاشنه معادل ایسه تعیین مقدارنده اورتبه‌نك امثالی نظر اعتباره النه‌جقدر .]

اون دردنجی ماده — صفت عسکریه‌لرینه خلل کلمکسزین برمدت جهت ملکیه‌ده استخدام اولنان ارکان وامرا وضابطان عسکریه‌نك جهت ملکیه‌ده آلمقده اولدقلری معاشدن رتبهٔ عسکریه‌لرینه مخصوص مقدارینك عائدات تقاعدیه‌سی عسکری تقاعد صندوغنه اعطا اولنور. بوصورتله مدت خدمتلرینه کوره هرایکی صندوقدن حق استفاده‌یه نائل اولورلر .

خدمت ملکیه‌ده بولنان ضابطان وامرا وارکان عسکریه‌نك تقاعدلری اشبو قانونده بولنان امثاللری وجهله اوله‌جق ویالکز ملکیه‌ده‌کی مدت خدمتلری مدت تقاعده محسوب ایدیله‌جکدر . جهت عسکریه‌ده مستخدم بولنان مأمورین وکتبه ومنسوبین عسکریه‌دن اولجه خدمت ملکیه‌ده استخدام اولنمش بولنانلرك وکذلك خدمت ملکیه‌ده بولنوب‌ده جهت عسکریه‌ده خدمتی سبق ایدنلرك هرایکی جهته‌کی مدت خدمتلری مدت تقاعدیه‌لرینه محسوب ایدیلور .

اون بشنجی ماده — تحدید سن قانونی موجبنجه دولتجه قبول اولنان سن مجبوری‌یه واصل اولان ارکان وامرا وضابطانك موافقتلرینه باقلمقسزین تقاعدلری اجرا ایدیلور . رتبهٔ عسکریه‌یی حائز اولمیان وصنف حرب رفاقتنده استخدام اولنان طبیب واجزاجی وجراحلرایله اصناف عسکریه‌دن اولان تیمارجی وتفنکجی وقباجی ومرانغوز وسراج وامثالی (خدمته الویریشلی اولملری شرطیله) التمش یاشنه واصل اولمدقچه تقاعده مجبور طوتلمازلر .

اون التنجی ماده — نام مستعار ایله خدمت عسکریه ایفا ایتدکلری تحقق ایدن افراددن اثنای حرب وخدمتده معلول اولانلره تقاعد معاشی تخصیص اولنماز .

اون یدنجی ماده — تخصیص اوله‌جق تقاعد وایتام معاشلرینك غروش کسوراتی طی وتنزیل ایدیلور .

اون سکزنجی ماده — کرك مأموریندن وکرك متقاعدیندن مأذونیت آلقسزین خدمات اجنبیه‌یه کیرنلره تبلیغات اجراسیله عودت ایتمدکلری حالده بونلرحق تقاعده مظهر اوله‌مازلر واولجه تقاعد اولانلرده معاشدن ساقط اولور .

اون طقوزنجی ماده — هم پدرندن هم زوجندن هم اوغللرندن ویاخود بونلرك هرایکیسندن عسکری تقاعد صندوقنجه نظاماً مستحق معاش اولان کریمه وزوجه ووالده‌لر بونلرك یالکز برندن وفقط الکچوق معاش هانکیسندن تخصیصی ایجاب ایلیه‌جك ایسه اوجهتدن معاشه نائل اولور . ودیکر جهتدن اولان معاشلر متوفالرك مستحق معاش دیکر عائله‌سی وارایسه تماماً انلره اعطا اولنور .

یکرمنجی ماده — متقاعدین وایتام وارامل عسکریه‌دن اوچ سنه اثبات وجود ومعاش آلمق ایچون مراجعت ایتمیانلرك معاش قیدی موقتاً ترقین اولنور . مؤخراً اثبات وجود وهویت ایتدکلری حالده مراجعتلری تاریخندن اعتباراً معاشلری کماف السابق تسویه واعطا ایدیلور . اوچ سنه‌لك عدم مراجعتك برمجبوریت قطعیه نتیجه‌سی اوله‌رق وقوعه کلدیکی ثابت اولمدقچه آره‌ده کچن مدت معاشی ویرلمز .

یکرمی برنجی ماده — یالکز ضابطاندن یکرمی سنه بررتبه‌ده قالانلر حین تقاعدلرنده بررتبه مافوق معاشلری حسابیله تقاعد ایدیله‌جکلردر .

یکرمی ایکنجی ماده — یکرمی سنه خدمتی اکمال ایده‌رك کندی طلب وآرزوسیله تقاعدلری اجرا اولنه‌جقلر صوك رتبه‌لرنده برسنه کسب قدم ایتمامشلر ایسه بردرجه مادون رتبه‌نك معاشنه ومأمورین وکتبهٔ اقلام عسکریه وسائر مأمورین جنودیه دخی صوك مترقی معاشنی برسنه آلمامشلر ایسه آندن اول آلمش اولدقلری معاشه نظراً تقاعد ایدیله‌جکلردر .

یکرمی اوچنجی ماده — ایکنجی ماده موجبنجه دولتجه کوریله‌جك لزومه مبنی تقاعد ایدیله‌جکلرك مدت خدمتی اون سنه ویا دها زیاده ایسه اون اوچنجی ماده‌ده محرر اصول حساب وجه‌ایله تقاعدلری اجرا قلنور .

فقط اوچ‌یوز غروشدن عبارت مقنن اولان حداصغری بوکبیلر حقنده نظر اعتباره آلنمیه‌رق دها دون اوله‌بیلور ومدت خدمتلری اون سنه‌یه بالغ اولمیانلرده‌ده عین اصول حساب وجهله تقاعد معاشی تخصیص اولنه‌رق یالکز خدمت ایتدکلری مدت قدر اشبو تقاعد معاشی اعطا اولنور .

ایکنجی قسم

متقاعدینه تخصیص اولنه‌جق معاشلره دائردر

برنجی فصل

بری وبحری بالجمله ارکان وامرا وضابطان واطبا ومأمورین صحیه ومأمورین وکتبهٔ اقلام عسکریه وسائر منسوبین جنودیه‌یه معلولیت اوزرینه تخصیص اولنه‌جق تقاعد معاشلری .

یکرمی دردنجی ماده — خدمات عسکریه‌لرینی ووظائف مودوعه‌لرینی ایفا ایتمکده ایکن برجریحه‌یه ویا برمرضه مبتلا اولوب علی‌الاصول خسته‌خانه‌ده تداوی ایدلمکده بولندقلری زمان ظرفنده اولا بالاستشاره اطبای موجوده بعده (اگر موجود ایسه) لا اقل ایکی مفتش طرفندن مشترکاً معاینه‌لری اجرا ایدلدکدن صکره نه حال حاضرده ونه ده آتیده خدمات عسکریه‌لرینی ایفایه مقتدر اوله‌میه‌جق حالده بولندقلری تحقق ایدن بالعموم ارکان امرا وضابطان وافراد ومنسوبین عسکریه‌یه معلول نامی ویریلور .

کندی ارزولریله خانه‌لرنده تداوی ایدلمکده اولان ضابطانه چفته معتش ومفتش موجود اولمیان محللرده موجود هیئت صحیه معاینه‌سی دخی کافیدر .

یکرمی بشنجی ماده — اثنای حرب وسفرده ، یاخود خدمات عسکریه‌لرینی ایفا ایتمکده ایکن برسبب ظاهری ومرئینك ویا مشاق ووظائف مودوعه‌نك ویاخود عوامل جویه واقلیمیه‌نك تأثیری ایله معلول قالدقلری فناً متحقق اولوب ایفای خدمت عسکریه‌یه قادر اولمیان ضابطانله عین حالده بولنوب یا کلیاً ویا قسماً تدارك معیشته مقتدر اولمیان کوچك ضابطان ومنسوبین وافراد عسکریه اشبو قانون موجبنجه معلولیت معاشنه مستحق اولورلر .

یکرمی آلتنجی ماده — کرك حال حضرده وکرك حال سفرده بروظیفه ویا حرکت عسکریه ایفاسی اثناسنده یکرمی آلتنجی ماده‌ده محرر اسبابدن طولایی بروجه زیر بیان اولنان درجات سته‌دن بریله معلول اولان ارکان، امرا، ضابطان ومنسوبین عسکریه‌یه مدت خدمتنه کوره تخصیص اولنه‌جق تقاعد معاشی اوزرینه مشیر ، برنجی فریق وفریق مدت خدمتی قرق بش ، میرلوا ، میرالای ، قائمقام ، بیکباشی وضابطان قرقسنه وکتبه واقلام عسکریه مأمورینی ایله بالجمله منسوبین عسکریه رتب عسکریه معاشلرینه معادل اوله‌رق مدت معاشنك یوزده طقسانی ضمیله برنجی، یوزده سکسانی ضمیله ایکنجی ، یوزده یتمشی ضمیله دردنجی ، یوزده اللیسی ضمیله بشنجی ویوزده قرقی ضمیله آلتنجی درجه معلولیت معاشی تعیین وتخصیص ایدیلور .

درجات سته بروجه آتی اولوب مربوط امراض جدولنده تفصیلات وتوضیحات ویرلمشدر .

١ — ایکی کوز کاملاً وغیرقابل تداوی برصورتده رؤیتدن محروم اولمق ،

٢ — اطرافدن ایکیسنك بتری ،

٣ — اطرافدن برینك بتری ،

٤ — اطرافدن ایکیسی معدوم حکمنده اولمق ،

٥ — اطرافدن بری معدوم حکمنده اولمق ،

٦ — سرلوحه‌ده محرر اولانلردن برینك صورت قطعیه‌ده وظیفه‌سنه دوامنه وبرکوچك ضابطك ویا نفرك ایفای خدمت عسکریه وتدارك معیشت ایده‌بیلمسنه مانع اولان دها خفیف معلولیتلر .

یكرمی یدنجی ماده — بالجمله مكاتب عسكریه‌نك حربیه صنفلری شاكردانندن وعساكر بریه وبحریه افرادندن كرك حال حضرده وحال سفرده خدمات عسكریه‌نك ایفاسی صره‌سنده معلول اولانلره یكرمی آلتنجی ماده‌ده كوستریلان درجات سته‌دن برنجی درجه ایچون اوچ یوز وایكنجی درجه ایچون ایكی یوز یكرمی بش ، اوچنجی درجه ایچون یوز یتمش بش ، دردنجی درجه ایچون یوز یكرمی بش ، بشنجی درجه ایچون یتمش بش والتنجی درجه ایچون اللی غروش تخصیص اولنور.

یكرمی سكزنجی ماده — كوكللی اوله‌رق ازدولرده عسكر استخدام ایدلدیكی حالده بونلرك ضابطان وافرادینك هنكام محاربه‌ده ویا اشقیا تعقیبنده ظهور ایده‌جك معلولیتلرینه كوره یكرمی یدی ویكرمی سكزنجی ماده‌لرده ذكر ایدیلان شرائط ودرجاتده اولمق اوزره تعیین ایدیلان معاشات تماماً ویریلور.

یكرمی طقوزنجی ماده — مواد سابقه‌ده محرر احوالك غیری وقوعاتدن واز جمله منازعه ومضاربه وانواع حركات وافعال ذاتیه‌دن ونظامات وقوانین موجوده‌یه مغایر برسببدن طولایی خدمات مودوعه‌سنی ایفا ایده‌میه‌جك درجه‌ده معلول وسقط اولان ضابطانك یالكز مدت خدمتلرینه كوره وخدمتلری اون سنه‌یه وارمامش ایسه اون سنه عد واعتبار ایدیله‌رك اصولاً تقاعدلری اجرا ایدیلور .

اوتوزنجی ماده — اركان وامرا وضابطان ومنسوبین ومأمورین وكتبهٔ اقلام عسكریه‌دن مدت خدمتلری یكرمی سنه‌یه وارمقسزین بنیوی وبنفسه متكون خسته‌لقلردن طولایی تقاعدلری اجرا اولنه‌جقلردن آخرك معاونتنه محتاج اوله‌جق درجه‌ده معلول اولانلره یكرمی سنه‌لك تقاعد معاشنك یوزده طقسانی وآخرك معاونتنه محتاج اولمیوب فقط خدمت مودوعه‌سنی ایفا ایده‌میه‌جك درجه‌ده معلول بولنانلره مدت مذكوره معاشنك یوزده سكسانی تخصیص اولنور .

اوتوز برنجی ماده — افراد جدیده‌دن مرتب اولدیغی قطعه‌یه التحاق ایتمكسزین اثنای سوقده كندی احوال وافعالندن نشأت ایتمكسزین معلول وسقط اولانلره درجهٔ معلولیتلرینه نظراً برموجب جدول مستحق اولدقلری معاش تخصیص اولنور .

اوتوز ایكنجی ماده — متقاعدیندن ایكن وقت سفر وحضرده جهت عسكریه‌ده برخدمته قبول ایدلمش اولانلره رتبه‌لری مخصصاتی ویرلك اوزره تقاعد معاشلری موقتاً قطع اولنور وبونلر یكرمی آلتنجی ماده‌ده كوسترلدیكی وجهله معلول وسقط اولور ایسه تزاید ایدن مدت خدمت ودرجهٔ معلولیتلرینه واكر داخل اولدقلری حرب وخدمت اثناسنده ترفیع رتبه ایتمش بولنورلر ایسه رتبهٔ جدیده‌لرینه نظراً یكیدن تقاعد معاشنه نائل اولورلر .

ایكنجی فصل

مشیردن ملازم ثانی‌یه قدر بری وبحری بالجمله اركان، امرا وضابطان واطبا ومأمورین صحیه وكتبهٔ اقلام عسكریه ونفرات وسائر منسوبین جنودیه‌یه قدم اوزرینه تخصیص اولنه‌جق تقاعد معاشلری.

اوتوز اوچنجی ماده — اون اوچنجی ماده‌ده محرر اصوله توفیقاً حساب اولنه‌جق تقاعد معاشی اوچ یوز غروشدن دون اولور ایسه اوچ یوز غروشه ابلاغ اولنه‌جقدر .

اوتوز دردنجی ماده — یكرمی سنه بلافاصله سلاح آلتنده ایفای خدمت عسكریه ایلیان سلاح انداز نفرات عسكریه رتبهٔ حاضره‌سی معاشیله تقاعد ایدیلور .

ایكنجی قسمك خاتمه‌سی

یكرمی دردنجی ماده موجبنجه خسته‌خانه‌لر اطباسی طرفندن تنظیم وهیئت تفتیشیه موجود ایسه جفته مفتشلر طرفندن تصدیق اولنان نسختین معلولیت راپورلرینك حربیه نظارتی صحیه دائره‌سنه حین

ارسالنده مستحق معاش اولان معلوللرك اشبو اسباب موجبه‌لی راپورلرنده تحت تداویده ایکن :

(١) تطبیق ایدلمش اولان طرز ونوع تداوی .

(٢) اسباب معلولیت لدی‌الحاجه تحقیقاته مستند اوله‌رق آچیق عباره ایله موضحاً وصراحةً بیان اولنور .

(٣) معلولیتك ناحیه‌سی .

(٤) طبیعتی .

(٥) وقوعه کلن تحولات عضویه‌نك ماهیتی .

(٦) حرکاتك درجهٔ تناقصنی ایضاح واراٸه ایچون اخذ اولنه‌جق اولچولرك صحتی .

(٧) معاینه اولنان طرف ویا قسمك شکلی .

(٨) حجمی .

(٩) قوتی .

(١٠) وضعیتی اول درجه وضوح ایله بیان اولنملیدرکه اعطای فکر ایده‌جك اولان مأمورین متعلقه‌سی دوچار اشتباه ومشکلات اولمسونلر .

(١١) جروح ومعلولیتلرك درجهٔ اهلاکی .

(١٢) وغیر قابل تداوی اولدقلری .

(١٣) بالجمله ارکان ، امرا وضابطان ومنسوبین عسکریه ایچون نه‌حال حاضرده ونه‌ده آتیده ایفای خدمت ایده‌میه‌جکلری .

(١٤) کوچك ضابطان ایله افرادك نه‌حال حاضرده ونه‌ده آتیده ایفای خدمت عسکریه ایده‌میه‌جکلری کبی یا کلیاً ویا قسماً تدارك معیشته دخی قادر اوله‌میه‌جقلری .

(١٥) معلولیت ویا جروحك تهلکه‌لی ویا غیرقابل تداوی اولدیغنك بروجه آتی بیان اولنان تصدیقنامه‌یه تطبیقاً اسباب تکون مرضه وجه ودرجهٔ مناسبتك فنه مقارنتی .

(١٦) استعدادات بنیویه موجود اولوب اولمدیغی .

(١٧) تقاعده مستحق بولندقلری .

کیفیاتی قید واشارت اولنور .

فقط برموجب جدول معلولیتك نوع ودرجه‌سی امور صحیهٔ عسکریه فن شعبه‌سنجه تعیین قلنه‌جقدر .

معلولیت ویاجروحك اسبابی ومحل وتاریخ وقوعنی‌مبین نوتجی ضابطانی معرفتیله بر تصدیقنامهٔ رسمی تنظیم اولنوب زیری اوقطعه‌نك الکبیوك ضابطی طرفندن تصدیق ایدلدکدن وطابورك طبیبی طرفندن تشخیص طبی وضع اولندقدن صکره مریض ایله خسته‌خانه‌یه کوندریلور . اکر تصدیقنامه موجود دکلسه خسته‌خانه‌جه اطبا راپورینك تنظیمی اثناسنده قطعهٔ عسکریهٔ عاٸده‌سندن طلب اولنور . وبهمه‌حال صحیه داٸره‌سنه اوراق ساٸرهٔ متفرعه‌سیله برلکده کوندریلور .

اوچنجی قسم

ایتام وارامله تخصیص اولنه‌جق معاشلره داٸردر

برنجی فصل

سفر برلك احوالندن طولایی بری وبحری بالجمله ارکان وامرا وضابطان واطبا ومأمورین

صحیه ومأمورین وکتبهٔ اقلام عسکریه وسائر منسوبین جنودیه ایله نفراتك ایتام وارامله تخصیص اولنه‌جق معاشلر .

اوتوز بشنجی ماده — میدان محاربه‌ده واشقیا مصادماتنده شهیداً بروظیفهٔ رسمیه‌نك ایفاسندن طولایی کندوسنك برکونه تکاسلی نتیجه‌سی اولمیه‌رق قضاءً وفات ایدن ویامجروح اولوب‌ده تداوی اولندیغی صره‌ده ویاحسب‌الایجاب اجرا اولنان عملیهٔ جراحیه نتیجه‌سنده وفات ایدن امرا وارکان ومنسوبین عسکریه‌نك ایتام وارامله برنجی درجه‌ده معلولیت معاشنك یوزده‌ یتمش بشی ودارالحرکاتده وخدمت اثناسنده تأثیرات هوائیه وعوارض سفریه‌دن طولایی ووقت حضرده بروظیفهٔ عسکریه‌نك ایفاسی صره‌سنده خسته‌لانوب‌ده بونك نتیجه‌سی اوله‌رق وفات ایدنلره برنجی درجه معلولیت معاشنك یوزده التمش بشی ویریلور .

اوتوز التنجی ماده — کرك میدان محاربه‌ده ویا اشقیا مصادماتنده ویا آلدیغی یاره‌نك تأثیریله بالاخره وکرك بروظیفهٔ رسمیه‌نك ایفاسندن طولایی قضاءً وفات‌ایدن مکاتب عسکریه‌نك حربیه‌صنفلری شاکردانیله نفرات عائله‌لرینه برنجی‌درجه معلولیت معاشنك‌ثلثی تخصیص اولنور وبومعاش قرق‌دردنجی ماده‌ده محرر افراد عائله‌نك هربرینه سویاً تقسیم ایدیلور .

ایکنجی فصل

بری وبحری بالجمله ارکان وامرا وضابطان واطبا ومأمورین صحیه ومأمورین وکتبهٔ‌اقلام عسکریه وسائر منسوبین جنودیه‌دن اجل موعودیله وفات ایدنلرك ایتام وارامله تخصیص اولنه‌جق معاشلر .

اوتوز یدنجی ماده — ارکان امرا وضابطان ومأمورین وکتبهٔ اقلام ومنسوبین سائرهٔ عسکریه متقاعدیننك وقوع وفاتلرنده آلقده اولدقلری تقاعدمعاشنك نصفی‌عائله‌لرینه تخصیص‌اولنور. بوصورتله تخصیص قلنه‌جق معاش مقداری ایکی یوز غروشدن دون اولورسه ایکی یوز غروشه ابلاغ اولنور .

اوتوز سکزنجی ماده — بری‌وبحری ارکان‌وامرا وضابطان ومأمورین ومنسوبین وکتبهٔ‌اقلام عسکریه‌دن اجل‌موعودیله وفات ایدنلرك عائله‌لرینه متوفانك سنین خدمتنه کوره اون اوچنجی‌ماده‌ده محرر قاعده‌یه توفیقاً تعیین وتجدید ایدیله‌جك تقاعد معاشنك نصفی (ایکی یوز غروشدن دون اولمامق اوزره) عائله‌معاشی نامیله تخصیص اولنور.

بونلردن مدت‌خدمتلری اون‌سنه‌یه بالغ اوله‌دن وفات‌ایدنلرك مدت خدمتلری اون سنه اعتباریله عائله‌لرینه اشبو اون سنه‌لك تقاعد معاشنك نصفی ویریلور. اشبومعاش یوز غروشدن دون اولورسه یوزه ابلاغ ایدیلور وفقط افراد تعدد ایدرسه قرق ایکنجی ماده موجبنجه معامله اولنور .

برزوج بلاولد وفات ایدوب طول قالان زوجه‌سنك تحت نکاحنده بولندیغی مدت اوچ سنه‌یی تجاوز ایتمیورسه اون‌اوچنجی ماده‌ده محرر قاعده‌یه توفیقاً تقاعد معاشنك ثلثی، بش‌سنه نهایتنه قدر مذکور تقاعد معاشنك نصفی وآلتنجی سنه‌نك بدایتندن اعتباراً تقاعد معاشنك اوچ ربعی اعطا ایدیلور وبومعاش‌ده یوز غروشدن دون اولماز .

اوتوز طقوزنجی ماده— برمحلده قولرا ویاوباعلتی ویاتیفوس موجود ومستولی ایکن مأموراً اورایه کیده‌رك علل مزبوره‌دن وفات ایدن ارکان وامرا وضابطانك عائله‌لرینه برنجی درجه‌ده معلولاً تقاعد اولانلره تخصیص اولنه‌جق معاشك اوچ ربعی ویریلور .

قرقنجی ماده — عائله معاشی بش یوز غروشدن زیاده اولور وبوندن مستفید اوله‌جق آنجق بریتیم بولنورسه بویتیمه عائله معاشنك بش یوز غروشی ایله اشبو بش‌یوز غروشدن بیك غروشه قدر اولان مقدارك نصفی وبیکدن ایکی بیکه قدر مقدارك یعنی ایکنجی بیکك یوزده اونی وبونك یوقاریسی ایچون یوزده بشی برلشدیریله‌رك حاصل یکونی تخصیص واعطا اولنور .

اکر یتیم ایکی اولورسه بیك غروشه قدر اولان عائله معاشی مناصفةً ویریلور. بیکدن فضله‌سی ایچون مارالذکر بریتیم حقنده وضع وبیان اولنان اصول وقاعده اوزره حساب ایدیلن مقدارك یکونی هر ایکیسنه مناصفةً ضم واعطا اولنور .

اکر یتیم اوچ اولورسه بیك بش یوزه قدر اولان عائله معاشی هر اوچنه متساویاً تقسیم اولنور وفضله‌سی بروجه سابق حساب اولنوب هر اوچنه متساویاً ضم وتخصیص اولنور .

اکر یتیم درت اولورسه ایکی بیك غروشه قدر اولان عائله معاشی هر دردینه متساویاً تقسیم اولنور وفضله‌سی قاعدهٔ مبسوطه دائره‌سنده حساب اولنوب هر دردینه متساویاً ضم وتخصیص قلنور .

اکر یتیم بش اولورسه ایکی بیك بش یوز غروشه قدر اولان عائله معاشی متساویاً افراد ایتامه توزیع واعطا اولنور وفضله‌سی قاعدهٔ مسطوره وجهله حساب اولنه‌رق هر بشنه متساویاً ضم وتخصیص ایدیلور .

ایتام بشدن فضله اولورسه عائله معاشنك جمله‌سی متساویاً افراد ایتامه توزیع وتخصیص اولنور .

قرق برنجی ماده — برعائله‌یه تخصیص قلنه‌جق معاشلر افراد عائله‌یه تقسیم اولندیغی حالده شخص باشنه اصابت ایلیه‌جك مقدار قرق غروشدن دون اولور ایسه نقصانی اعانةً ضم ایدیله‌رك هرفردك معاشی قرق غروشه ابلاغ اولنور وبویله مع ضمائم تخصیص اولنمش اولان معاشلردن محلول اولانلر سائر افراد عائله‌یه تقسیم ایدلیوب تماماً بالتوقیف بونلردن محلول تکرار ایتدکجه اعانةً ضم ایدیلان آقچه کاملاً استرداد ایدیلنجه‌یه قدر مناقله اجرا اولنماز .

قرق ایکنجی ماده — قرقنجی ماده‌ده محرر قاعده‌یه توفیقاً برعائله‌یه تخصیص اولنه‌جق معاش عندالحساب بش بیك غروشدن فضله ظهور ایده‌جك اولورسه اوست طرفی طی وتوقیف اولنه‌رق یالکز بش بیك غروش تخصیص ایدیلور .

قرق اوچنجی ماده — معاش تخصیص اولنه‌جق عائله افرادی بروجه آتیدر : زوجهٔ متروکه واولاد وجده ووالده ومسن ویامعلول اوله‌رق محتاج پدر وجدلردن عبارت اولوب بونلردن ارکك اولاده اون طقوز یاشنك نهایتنه قدر و شوقدرکه مکاتب عالیه‌ده بولنانلر ایچون او مکتبدن شهادتنامه آلنجه‌یه قدر ؛ قز وطول اولاده وزوجهٔ متروکه‌یه و والده و جده‌لره دخی دیکر ار ایله نکاحلری عقد اولندیغی کونه قدر معاش ویریلور . وبویله یکرمی یاشنه داخل اولمق ویاخود ازدواج ایلمکدن ویا سائر برسببدن طولایی قطع اولنه‌جق معاشلرك نصفی توقیف اولنوب ونصف دیکرینك قرقنجی وقرق یدنجی ماده‌لر حکمنه توفیقاً دیکر افراد عائله‌یه مناقله‌سی اجرا اولنور و اون طقوز یاش مبدأ ولادت اولان سنهٔ هجریه‌نك مصادف اولدیغی سنهٔ مالیه‌دن اعتباراً سنهٔ مالیه اوزرندن حساب ایدیلور .

قرق دردنجی ماده — تحت نکاحنده ایکن زوجنك وفاتیله طول قالان بر زوجه ویا متعدد زوجه‌لرله جدین وجدتین کذلك بریتیم حکمنده اولوب زوجه‌لرك تعددی حالنده برحصهٔ معاش زوجات بیننده وکذلك برحصهٔ معاش والده ایله جده آره‌سنده متساویاً تقسیم اولنور وعائله آره‌سنده سنی آلتمشه بالغ اولمغله برابر اسباب معیشتدن محروم یاخود سنی آلتمشدن دون امااملاك عقاره غیر مالك ومعلولیتی سببیله معیشتنی تدارکدن عاجز جد وپدر وار ایسه او حالده بولنان جدایله پدرك ایکیسی بر یتیم عد ایدیلور .

قرق بشنجی ماده — ایکی کوزی اعمی ویا مفلوج ویا مجنون، اصم وابکم ویا بلاهت تامه صاحبی اولمق کبی غیر قابل تداوی امراض سببیله معیشتنی بالذات استحصالدن عجزلری طباً ثابت اولان ایتامه ولو پدرینك وفاتندن صکره دخی اولسه هانکی یاشده بولنورسه بولنسون قید حیات شرطیله معاش تخصیص اولنور . آنجق قید حیات شرطیله مخصص اولان معاشلردن یتیم برکشیدن عبارت اولدیغی ونظاماً تخصیصی لازم کلن معاش بش یوز غروشدن زیاده بولندیغی حالده اون طقوز

یاشی نهایتنه قدر تماماً ویریلوب آندن صکره یعنی معاشك قید حیاته تحویل اولنه‌جغی صره‌ده بش یوزغروشه تنزیل ایدیله‌جکی کبی عدد ایتام بردن زیاده اولدیغی تقدیرده دخی معلول اولان یتیم اون‌طقوز یاشنی اکمال ایدنجه‌یه قدر دیکرلرندن محلول اوله‌جق معاشات قرقنجی وقرق یدنجی ماده‌لر موجبنجه مناقله وتعدیل ایدیلوب اون طقوز یاشنی اکمال ایتدکدن صکره ویرلکده اولان معاش بش یوز غروشی تجاوز ایتمش ایسه یالکز بش یوز غروش ویریلوز وقید حیات شرطیله مخصص معاشلر یوز غروشدن دون اولدیغی حالده یکرمی یاش ابتداسندن اعتباراً یوز غروشه ابلاغ اولنور .

قرق التنجی ماده — قیز اولاد ووالده وجده‌لرك ازه وارملرندن طولایی قطع ویا مناقله ایدیلان معاشلری مؤخراً طلاق ویا وفات حسبیله طول قالدقلرنده عدتلرندن صکره اعطا ایده‌جکلری استدعا نامه‌لرك حواله‌سی تاریخندن اعتباراً اعادةً اعطا ومقدار سابقلرینه ارجاع اولنور . پدرلرینك واولادینك حین وفاتنده ذات‌الزوج اولوب عائله معاشنده حصه‌دار اوله‌میان قیز اولاد ووالده وجده‌لر بالاخره طول قالدقلرنده اصولاً نائل معاش اولورلر . متوفی زوجندن معاش آلان زوجه ویا ازواج متروکه ازدواج ایتمسیله تقاعد معاشی قطع اولنور. فقط طلاق ویا زوجنك وفاتی وقوع بولدیغی صورتده او تاریخدن اعتباراً معاش سابقی اعادةً تخصیص اولنور. انجق وفاتی وقوع بولدیغی زوجندن معاشی زیاده ایسه او تخصیص اولنور. شوقدرکه بو اعاده معامله‌سی بر دفعه‌یه مخصوصدر.

قرق یدنجی ماده — افراد عائله‌یه توزیع وتخصیص قلنمش اولان معاشلردن بریسی سن نظامی‌یی طولدیرمق ، واره وارمق ویاخود وفات وقوع بولمق کبی اسبابدن طولایی منحل اولمش ایسه اشبو منحلك نصفی توقیف ونصف دیکری متساویاً تقسیم واعطا ایدیلور . فقط عائله معاشی اوله‌رق تخصیص ایدیله‌جك معاش مقداری بش یوز غروشی تجاوز ایتدیکی حالده قرق برنجی ماده موجبنجه معامله ایدیلور .

عائله معاشندن بریتیم حصه‌سنی آلان متعدد زوجه‌لردن اره‌وارمق ویا وفات ایتمك کبی سببلرله منحل اولان معاشلر دیکر زوجه‌لره اصولنه توفیقاً مناقله ایدیلور .

قرق سکزنجی ماده — یکرمی دردنجی ماده‌ده محرر اولان متقاعدینك برنجی شقنده بولنانلردن [اون سنه ویا دها زیاده خدمت ایدنلر] وفات ایدنلرك ایتام وارامله علی‌الاصول عائله معاشی تخصیص اولنورسه‌ده اوتوز سکزنجی ماده‌نك فقرهٔ اخیره‌سی بونلر حقنده شامل اولمیوب معاش مذکور یوز غروشدن‌ده آشاغی اوله‌بیلور .

ایکنجی بولنانلردن وفات ایدنلرك عائله‌لرینه آنجق متوفانك آله‌جغی بقیهٔ مدت معاش معینی ویریلوب مدتنك ختامنده کلیاً قطع ایدیلور .

دردنجی قسم

بری وبحری حربیه وصحیه ضابطانیله منسوبین ومستخدمین وکتبهٔ اقلام عسکریه‌نك استعفالرینه دائردر .

قرق طقوزنجی ماده — بری وبحری حربیه وصحیه ضابطانیله منسوبین ومستخدمین وکتبهٔ اقلام عسکریه‌نك حق تقاعدی احراز ایچون مشروط اولان یکرمی سنه مدتی اتمامدن اول مواد آتیه‌ده بیان اولنان شرائط داخلنده استعفالری قبول ایدیلور .

اللنجی ماده — کرك مکاتب عسکریه‌ده تحصیل ایله وکرك کوکللی اوله‌رق ویا قرعه ایله داخل سلك عسکری اولوب‌ده ضابط نصب ایدیلن بری وبحری ضابطان ایله اطبا ورتبهٔ عسکریه‌یی حائز بولنان منسوبین ومستخدمین عسکریه دخوللرندن اعتباراً اون سنه خدمت عسکریه‌لرینی ایفادن صکره

استعفا ایده‌بیلورلر . استعفا مدت معینی اولان اون سنه‌دن اول استعفا ایتمك ایستین ضابطانك مکتبده بولندقلری مدتجه دولتجه اختیار وصرف اولنان مصارفی تماماً بالتسویه احتیاط ضابطلکنه نقل صورتیله استعفانامه‌لری قبول اولنور .

اللی برنجی ماده — توسیع معلومات ایتمك اوزره مصارفی خزینهٔ دولتدن تسویه ایدیله‌رك ممالك اجنبیه‌یه کوندریلن بری وبحری ضابطان ایله اطبا ومأمورین صحیه دخی اللی ایکنجی ماده‌ده محرر اولدیغی اوزره اون سنه ایفای خدمتدن صکره ممالك اجنبیه‌ده اکمال تحصیل ایچون دولتجه اختیار اولنان مصارفی اعاده ایتمك شرطیله حق استعفایه مالك اولورلر و بونلرك تحصیل و توسیع معلومات مدتلری دخی مدت خدمت عسکریه‌لرندن معدوددر . اللی ایکنجی واللی‌اوچنجی ماده‌لرك حکمی سفربرلکه مصادف اولمیان زمانلره شاملدر .

اللی ایکنجی ماده — مکاتب‌عسکریه شاکردانندن استعفا ایتمك استیانلر مکتبجه اختیار اولنان مصارف مقننه‌یی نقداً تسویه ایتمك شرطیله استعفالری قبول ایدیلور .

اللی اوچنجی ماده — مستعفی ضابطان دولتجه لزوم کورلدیکی تقدیرده احتیاط ضابطانی قانونامه‌سی موجبنجه موقتاً خدمت عسکریه‌یه دعوت اولنورلر .

اللی دردنجی ماده — مأمورین و کتبهٔ اقلام عسکریه استعفا خصوصنده بر مدت ایله مقید بولنمازلر .

اللی بشنجی ماده — استعفا ایدنلرك عائدات تقاعدیه‌لری اعاده اولنماز .

اللی آلتنجی ماده — مستعفی ضابطان مدت مکلفهٔ عسکریه‌نك ختامنه قدر حسب‌الایجاب تحت سلاحه جلب اولندقلرنده اشبو مدت خدمتلری نظامیه ضابطانی مثللو مدت تقاعدیه‌لرندن معدود اوله‌جغی کبی ایفای وظائف عسکریه اثناسنده وقوعه کلن معلولیتلرندن ویا وفاتلرندن طولایی نظامیه ضابطانندن بلا فرق متقاعدین و ایتام و ارامل عسکریه قانونامه‌سی احکامندن مستفید اولورلر .

اللی یدنجی ماده — مستعفی ضابطان حسب‌الایجاب تحت سلاحده بولندقلری صره‌ده وظائف مودوعه‌لرینك ایفاسی اثناسنده ترفیع‌رتبه‌یه اهلیت ولیاقتلرینی اثبات ایلدکلری حالده احتیاط ضابطانی قانونامه‌سی موجبنجه ایفای معامله اولنه‌رق رتبه‌لری ترفیع اولنه‌بیلور .

اللی سکزنجی‌ماده — استعفا ایدن ضابطانك تکرار سلك نظامیه‌یه قید ارلنملری احتیاط‌ضابطانی قانونامه‌سنه توفیقاً اجرا ایدیلور .

صندوقك وارداتی

اللی طقوزنجی ماده — صندوق سرمایه‌سی آتیده بیان اولنان وارداتدن حاصل اولور .

۱ — خزینهٔ جلیله‌دن تخصیص قلنان مبالغدن ،

۲ — بری و بحری بالجمله ارکان ، امرا و ضابطان ، مأمورین و کتبهٔ اقلام‌عسکریه ومنسوبین جنودیه معاش و معینات بدلاتندن قطع و توقیف ایدیله‌جك یوزده اونلرله متقاعدین و ایتام و ارامله ویریلن معاشاتدن توقیف ایدیلن یوزده بشلردن ،

۳ — کرك بو ایکنجی فقره‌ده محرر اولانلردن وکرك متقاعدیندن ترفیع رتبه و معاش ایتدکجه ایلك بر آیلق فرق متضملردن ،

٤ — یکیدن خدمته داخل اولانلرك [یکی‌نصب اولنان ضابطان ایله مأمورین‌عسکریه] توقیف ایدیله‌جك ایلك بر آیلق معاشلرینك نصفندن ،

٥ — بالعموم بری و بحری ارکان ، امرا و ضابطان و سائر منسوبین عسکریه‌یه اصولنه توفیقاً ویا متطوعاً ویریله‌جك خرجراه و یومیه‌لرك یوزده بشلرندن ،

٦ — بالعموم بری و بحری ارکان ، امرا و ضابطان و سائر منسوبین عسکریه‌نك ایام خالیه معاشاتندن [عسکری بودجه‌سی ترتیب نامه کوره اعطا و تصدیق ایدیله‌جکنه نظراً منحلات ایله مأموریتلرك بر ایکی درجه دون رتبه‌لرده کیلرله تدویر اولنمسی حالنده‌کی متراکم مخصصات] ؛

٧ — بری و بحری بالجمله منسوبین عسکریه‌نك ایام تعطیلیه معاشلرندن ؛

[اشبو معاش مأذون بولنان منسوبین عسکریه‌نك ایام تعطیلیه توقیفاتیله تجاوز ایدن مدت مأذونیتلرینه عائد مقداردن عبارتدر] ؛

٨ — صندوقك تشکیلندن اولکی سنه‌لر مدت خدمتنه عائد اولوب تقاعد و یا ایتام و ارامل معاشلرندن تسویهٔ دینه دکین قطع و توقیف اولنه‌جق یوزده آلتیلردن ؛

٩ — جریدهٔ عسکریه ، مکاتب عسکریه و دائرهٔ بحریه مطبعه‌لریله اردولر و مستقل فرقه‌لر اداره‌سنده بولنان بالجمله مطبعه‌لرك حاصلات صافیه‌لرندن ؛

١٠ — ادارهٔ عسکریه تحتنده اعانه و ادانه و امثالی صندوقلرك وجودی حالنده بونلرك هر سنه نهایتنده تراکم ایده‌جك تمتعات عمومیه‌لرینك نصفی و بو نصفدن متباقی قاله‌جق تمتعات مقدارندن فوق‌الاحتیاج کوریله‌جك فضله مقداردن ؛

١١ — عسکری تقاعد دائره‌سندن اصحاب معاش بدلرینه ویرلکده اولان جزؤدانلر ایچون قرق بر غروشدن یوز غروشه قدر اولانلردن آلنه‌جق برر و یوز غروشدن زیاده‌سی ایچون هر یوز غروش ایچون آلنه‌جق برر غروش جزؤدان بدلندن ؛

١٢ — صندوقك ارباح ایلیه‌جکی مبالغك فائضلرندن ؛

١٣ — معاش سابقندن فضله معاش ایله تقاعدلری اجرا اولنه‌جقلرك آلمش اولدقلری معاش اصلیلری فضله‌سی اوزرندن یوزده اون حسابیله تسویهٔ دینه دکین قطع وتوقیف ایدیله‌جك یوزده آلتیلردن ؛

١٤ — وقتیله معاشلرندن یوزده بشدن نقصان توقیف اولنانلردن تقاعد ویاایتام وارامل معاشلرینك یوزده بشه ابلاغ ایدلك اوزره تسویه ایدیلنجه‌یه قدر کسیله‌جك یوزده آلتیلردن ؛

١٥ — وقتیله معیناتدن یوزده بش توقیفات ویرمیانلرك دینلری تسویه اولنجه‌یه قدر تخصیص اولنه‌جق تقاعد معاشلرندن قطع ایدیله‌جك یوزده اونلردن ؛

التمشنجی ماده — صندوق سرمایه‌سی معاشات مخصصه‌یه کفایت ایتمدیکی تقدیرده اوست طرفی خزینهٔ مالیه‌دن تسویه اولنه‌جقدر ؛

التمش برنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احکامنه حربیه وبحریه ومالیه نظارتلری مأموردر ؛

امراض جدولی

تقاعدلکه مستحق قیلان معلولیتلرك درجاتنی مبین امراض جدولی :

برنجی درجه

ایکی کوز کاملاً وغیر قابل تداوی برصورتده رؤیتدن محروم اولمق

ایکنجی درجه

اطرافدن ایکیسنك بتری

اوچنجی درجه

اطرافدن برینك بتری

دردنجی درجه

اطرافدن ایکیسی معدوم حکمنده اولمق . مماثلی اولان معلولیتلر :

١ فلج نصف طولانیٔ تام. فلج اسفل تام ترضیض یاخود مشاق سفریه نتیجه‌سی

٢ افعال دماغیه زیاده درجه مختل اولمق (قوهٔ حافظه یاخود تکلمك مبطل اولمسی ، بلاهت ، جنت یاخود اختلال شعور الخ ....)	رأسك جروحی ، احتقان ، تشمس ، التهاب مخیٔ دماغی ، مشاق سفریه وسائره نتیجه‌سی

٣ فلج عمومی — دور انتهاده

٤ تخریبات وجهیه	برطرفده کوز ؛ مدارالعین وفك علوی ؛ هرایکی فك علویلر ایله برون یاخود بر فك علوی ایله فك سفلی ؛ لسان ایله برابر فك سفلی کاملاً

٥ مجرای ناصوریٔ معدوی ؛ شرج غیر طبیعیٔ امعای رقیقه — جرحه نتیجه‌سی

٦ قضیب وخصیتینك استیصالی — جرحه نتیجه‌سی

٧ أثنای خدمتده تکون ایدن انتان رئوی نتیجه‌سی اطراف علویه وسفلیه‌دن عین زمانده متعدد مفاصلك التصاقاتی .

٨ بعدالعملیات حاصل اوله‌جق قطعه اوزرنده مشی وحرکت قابل اولمق شرطیله عظام رسغ‌القدمیٔ مشطی ، وسطی رسغ‌القدمی وتحت‌الکعبیدك بتری .

بشنجی درجه

یالکز برعضو معدوم حکمنده اولمق . مماثلی اولان معلولیتلر

٩ فلج نصف طولانیٔ غیر تام ، فلج اسفل غیر تام	ترضیض ویامشاق سفریه نتیجه‌سی حاصل اولوب بعض حرکات نافعه اجراسی قابل اولان

١٠ دور استیلاده فلج عمومیٔ مترقی — مشاق سفریه‌دن متولد

١١ عدم انتظام حرکت مترقی — مشاق سفریه‌دن متولد .

١٢ مشاق سفریه وترضیض نتیجه‌سی صرعه ؛ نوبات صرعوی‌الشکل ؛ داءالرقص تشنج وطنیفوی ؛ فلج متحلل ، فلج تشنجی وبونلره مماثل آفات عصبیهٔ تحرکیه وحسیه .

١٣ مشاق سفریه ویا ترضیض نتیجه‌سی برعضو مهمك قلجی (عضلات عینیه ، لسانیه ، بلعومیه ، خنجرویه ، مثانویه ، شرجیه وسائره) .

١٤ مشاق سفریه نتیجه‌سی اطرافدن برینی کاملاً یاخود ایکیسنی قسماً استیلا ایدن ضمور عضلیٔ مترقی .

١٥ غایت واسع ضیاع جوهر وجرحه‌دن متولد قرحه ویاخود قرحهٔ ندبویه .

١٦ اقالیم حاره‌ده اقامت نتیجه‌سی داءالفیل ، قرحهٔ عمیقهٔ واسعه ویا قروح متعدده .

١٧ عملیات ویا ترضیض نتیجه‌سی واسع مقدارده ضیاع جوهر عظم ایله مترافق ندبهٔ واسعه وعمیقهٔ جمجمه .

١٨ اثنای خدمتده ترضیض ویا جرحه نتیجه‌سی عمود فقری ویا عضلاتك امراضندن متولد اولوب اجرای حرکاتی پك زیاده تصعیب ایدن انحنای دائمیٔ رأس وجزع .

١٩ اثنای خدمتده عارض اولان امراض یاخود جرحه نتیجه‌سی هرایکی طرفك اصمیت تامه‌سی .

٢٠ يالكز بركرهٔ عينك زياده درجه مرئی سوی شكليله خرابيتی ياخود ضموری نتيجه‌سی رؤيتك كاملاً ضياعی (ورم عينیٔ قرنی وقزحی ، ودق . فتق قزحی وسائره) .

٢١ خدمات عسكريه مناسبتيله حاصل اولان بر مرض نتيجه‌سی برطرفك رؤيتدن محروميتی و ديكر طرفك رؤيتنك تناقصی ياخود هرايكی كوزك حالت بصريه‌سنك ربعدن فضله ضعفی (التهاب عينیٔ جيبی ، التهاب قزحیٔ مشيمی ، ضمور حليمی وسائره) .

٢٢ ترضيض نتيجه‌سی بعض افعال مهمه‌نك اجراسنی اشكال ايدن وجهك ، اجفانك ومجاریٔ دمعيه‌نك سوی شكلی ؛ انفك استيصالی وسائره .

٢٣ جرحه نتيجه‌سی واسع درجه‌ده ضياع جوهر ايله مترافق فكيندن برينك سوی شكلی ، قوس سنيلرك انحرافی ياخود اسنانك قسم كليسنك ضياعی وياخود مفصل صدغیٔ فكينك التصاقی .

٢٤ ترضيض نتيجه‌سی طرق هوائيه‌نك دائمی تضييق ياخود مجرای ناصوريسی (كسر خنجره ؛ جرحهٔ شزن وسائره . . .) ؛ دائمی برانبوبه وضعنه مجبوريت كوستروب اثنای خدمتده حاصل اولان برمرض نتيجه‌سی اجرا ايديلن خزع خنجرویٔ شزنی .

٢٥ جرحه نتيجه‌سی خنجره ومرینك تضييق ياخود مجرای ناصوریٔ دائميسی .

٢٦ قابل تقدير وتعيين بالجمله استعدادات خارجنده وانجق محن ومشاق عسكريه‌نك ويا بر ترضيضك تأثيريله عارض اولان انصباب جنب ويا انصباب قيحیٔ پلورا عملياتی نتيجه‌سی دائمی مجرای ناصوری وياخود جزعك زياده درجه‌ده تكمشی .

٢٧ ترضيض نتيجه‌سی غير قابل رد فتق رئه .

٢٨ خدمات عسكريه ايفاسی اثناسنده عارض اولان امراض انتانيه ياخود رثيويه وياخود ترضيض نتيجه‌سی مرض عضویٔ مزمن قلب ويا أوعيهٔ كبيره .

٢٩ مشاق سفريه‌دن متولد داءالبهر نوباتی ياخود مرض عضویٔ قلب و انتفاخ الرئه ايله مختلط التهاب قصبات مزمنه .

٣٠ قابل تقدير وتعيين بالجمله استعدادات خارجنده وآنجق مشاق سفريه‌دن متولد اعضای تنفسيه‌نك (خنجره ، رئتين، پلورا) ياخود اعضای هضميه‌نك (امعا ، پريطون احشاوسائره...) تدرنی .

٣١ ممالك حاره‌ده مدت مديده اقامت ياخود تسمم مرزغی نتيجه‌سی خراج ياخود امتلای كبير كبد .

٣٢ بنيه‌يی زياده درجه‌ده دوچار ضعف وانحطاط ايدن وامتلای احشا ياخود التهاب كليوی واستسقا ايله مترافق ومختلط سوءالقنيهٔ مرزغی .

٣٣ خروج بطن درجه‌سنده‌كی فتق كبير .

٣٤ ترضيض نتيجه‌سی مجرای ناصوریٔ ثفلی .

٣٥ حبس ياخود سلس البول ايله مختلط وترضيض ويا جرحه نتيجه‌سی غير قابل تداوی التهاب كليوی و يا التهاب مثانیٔ قيحی وياخود تضيق احليلی وياخود ضياع جوهر احليل نتيجه‌سی غيرقابل تداوی مجاریٔ ناصوريه .

٣٦ ترضيض ، مشاق عسكريه ياخود جروح نتيجه‌سی حوصله ياخود عموم فقريده غير قابل تداوی بر آفتدن متولد خراجات متراكمهٔ علاقوی وياخود مجاریٔ ناصوريه .

٣٧ اطرافدن برينك كاملاً سقط قالمسی (معدوم حكمنده اولمسی)

ترضيض ، رثيه و سائره‌دن متولد فلوج نتيجه‌سی ؛
رثيه وسائره‌دن متولد ضمور عضلی ياخود اغتدائی ؛
رثيه وسائره‌دن متولد بر مفصل كبيرك التهاب متقيح مزمنی نتيجه‌سی ؛
رثيهٔ مزمنه نتيجه‌سی مفاصلك سوی شكلی ياخود التصاقاتی نتيجه‌سی ؛
واسع لجامات ويا التصاقاتدن متولد تكمش عضلی و رباطی نتيجه‌سی ؛
تشر عظم عمليانی ياخود اندمال معيوب نتيجه‌سی زياده درجه تقصر ويا انحرافه مبنی ؛
تشر عظم ويا كسر نتيجه‌سی مفصل كاذبه مبنی ؛
ترضيضدن متولد التهاب نخاع عظم وسمحاق منتشر مزمن نتيجه‌سی ؛
بر مفصل كبيرك يرينه قونمامش جيقيغی نتيجه‌سی ؛
بر جرحه‌دن متولد ام‌الدم منتشر ، ام‌الدم شريانیٔ وريدیٔ واسع نتيجه‌سی ؛

٣٨ التصاق تام

اوموزك
بسيط حالنده ديرسكك
انعطاف حالنده ياخود طرفك انحرافيله قالچه‌نك
انعطاف حالنده ركبه‌نك
زياده درجه انحراف ياخود جيقيق ايله آياغك

٣٩ بر خدمت عسكريه‌يی اثنای ايفاده بر ترضيض ياخود بر مرض نتيجه‌سی الك بالجمله پارمقلرينك دائما انعطاف ياخود بسط حالنده قالمسی .

٤٠ مقابللرنده بولنان مشطاليدلرك اخراجی يا ابقاسيله باش پارمق و شهادت پارماغنك استيصالی .

٤١ استيصال

مشطاليدلری ايله برابر اوچ پارماغك
الك صوك درت پارماغنك
يدك دوچار ضمور اولمسيله برابر محافظه اولنان پارمقلرك انحرافی ياخود متباقی پارمقلرك حركتلرينك صعوبتيله برابر ايكی پارمغك .

٤٢

استيصال برنجی و ايكنجی مشطاليدلرك
اوچنجی ، دردنجی وبشنجی مشطاليدلرك

آلتنجی درجه

٤٣ هر هانكی ناحيه‌ده اولورسه اولسون افعال و حركاته زياده درجه‌ده مانع اولمق شرطيله واسع ، موجع ، منكمش ، متقرح اعضای عميقه‌يه ملاصق ياخود فتق عضلی ايله مترافق ندبات .

٤٤ ترضيض نتيجه‌سی ورم ياخود نخرهٔ عظمدن متولد دائمی مجاریٔ ناصوريه .

٤٥ خدمات عسكريه ايفاسی اثناسنده تكون ايتديكی محقق اولوب مانع افعال اولان هر نوع اورام .

٤٦ خدمات عسكريه ملابسه‌سيله تكون ايدن بر مرض ياخود بر جرحه نتيجه‌سی هر ايكی طرفده قوهٔ سامعه‌نك پك زياده درجه‌ده تناقصی ؛ ياخود فلج وجهی ايله برابر بر طرفك اصميت تامه‌سی وياخود جهاز سمعیٔ خارجينك تخريباتی .

٤٧ خدمت عسكريه ملابسه‌سيله تكون ايدن بر مرض ياخود بر جرحه نتيجه‌سی طبقاتنك تغيراتيله مترافق ويا غير مترافق اوله‌رق بر كوزك كاملاً رؤيتدن محروم اولمسی .

٤٨ ترضیض نتیجه‌سی بر طرفك فلج یاخود ضمور غیر تامی .

٤٩ حركاته پك زیاده درجه‌ده ایراث صعوبت ایده‌جك درجه‌ده اطرافك عظام طویله‌سندن یاخود حوصله ویا كتفك عظامندن برینك كسری نتیجه‌سی مراكبهٔ عظم یاخود استقامت معیوبه ، التهاب عظم ویاخود ندبهٔ ملاصقه ایله مترافق اندمال غیر منتظم .

٥٠ مشاق و خدمات عسكریه نتیجه‌سی رثیه یاخود ترضیضدن متولد بر مفصل كبیرك التهاب مزمن غیر متقیحی .

٥١ التصاق‌تام
- مرفق — انعطاف ایله
- معصم‌الید
  - كب (یعنی الك وحشیدن انسی‌یه دونه‌رك حركتی)
  - استلقا (یعنی راحت الیدی عالی‌یه توجیه ایتمك شرطیله
  - ساعد ویدك وحشی‌یه توجیهی) حركاتیله پارمقلرك
  - حركانك زیاده درجه‌ده صعوبتیله
- ورك — عین خط مستقیم اوزره قالمق شرطیله
- ركبه — بسط حالنده
- قدم
  - اصابع قدمك حركاتی تصعیب ایده‌جك درجه‌ده امتلا
  - یاخود ضمور ایله مترافق قالمق شرطیله

مشاق عسكریه سببیله ترضیض ، التهاب عظم ویاخود امراض ریویه و سائره‌دن متولد

٥٢ حركاته زیاده درجه خلل ایراث ایدن معصم‌الید یاخود رسغ‌القدمك رد اولنمیان چیققلری .

٥٣ اصابع سائره‌نك كركینلك وسرتلكی وندبوی التصاقاتی‌ایله مترافق ال و آیاق باش‌پارماغنك رد اولنمامش چیقغی .

٥٤ اصابع سائره‌نك حركاتنك صعوبتی یاخود ید ویا ساعدك ضموریله مترافق بر الك اوچ پارمغنك انعطاف ویا بسط دائمی حالی .

٥٥ عین زمانده كرك مشطیله برابر یاخود یالكز اوله‌رق الك باش پارمغنك استیصالی .

٥٦ استیصال
- مقابل مشطلریله برابر ایكی پارماغك
- اصابع سائره‌نك سرتلشمسیله ایكی پارماغك

و بونلره مماثل اولوب اجرای حركاته زیاده درجه ایراث خلل ایتمك شرطیله پارمقلرك والك تخریبات سائره‌سی .

٥٧ استیصال
- ایاغك بالجمله پارمقلری
- برنجی مشط القدم ایله باش پارماق ؛
- دیكر ایكی مشط القدم

تصفیهٔ رتب عسکریه قانونی

برنجی ماده — صنوف حربیهٔ بریه وبحریه‌دن ومأمورین صحیه وبیطریه ایله منسوبین عسکریه‌دن رتب عسکریه‌یی حائز بالجمله ارکان ، امرا وضابطان بردفعه‌یه مخصوص اولمق اوزره اشبو لایحهٔ قانونیه‌یه تابع طوتیله‌جقدر .
(شهزادکان افندیلر حضراتی وبالمقاوله خدمت دولته آلنان اجنبی ضابطان مستثنادر) .

ایکنجی ماده — خفیه‌لکلری متواتراً معروف وسوء اخلاق ایله مشتهر اوله‌رق افکار عمومیه نزدنده مدخول بولنانلر حقلرنده هیأت تفتیشیه‌نك کوستره‌جکی لزوم اوزرینه صورت مخصوصه‌ده تشکیل اولنه‌جق دیوان حربلرجه اجرا قلنه‌جق تدقیقاته بناءً ثابت اولدقدن صکره سلك جلیل عسکریدن قیدلری ترقین اولنه‌جقدر .

اوچنجی ماده — اعلان مشروطیتدن صوکره تقاعد ایدلمش اولنلر میانده خفیه‌لر بولندیغی تقدیرده بالاده‌کی مواد ، بونلر حقنده عیناً تطبیق اولنه‌جق یعنی سلك جلیل عسکری‌یه نسبتلری رفع وتقاعد معاشلری قطع ایدیله‌جکدر . وفقط کرك بونلرك وکرك مادهٔ سابقه‌ده بیان اولنان مطرودیندن بیکس ومدار معیشتدن محروم اولدقلری بالتحقیق ثابت اولنلرك عائله‌لرینه بعدالتصفیه اصول وقانونی وجهله عائله معاشی تخصیص اولنور .

دردنجی ماده — مکتبدن ویا الایدن نشأت ایتمیوب هیچ برقطعهٔ نظامیه وردیفه‌ده ومسلکنه عائد وظائف بحریه‌ده بالفعل ایفای خدمت ایلمامش اولنلرك سلك جلیل عسکری‌یه نسبتلری قطع ایدیله‌جك وآنجق خدمهٔ خاصه وموسیقهٔ همایون ارکان وامرا وضابطانی مستثنا اولوب بونلردن تقاعد اوله‌جقلرك غیریلرینه ویرلمسی ایجاب ایدن صفت رسمیه وکندیلرینك صنفلرینه کوره تعیین مراتبی قانون مخصوصنه تابعدر . [خدمهٔ خاصه ، موسیقهٔ همایون وسائره]

بشنجی ماده — مکتبدن ویا آلایدن نشأت ایتمیه‌رك هرهانکی بررتبه ایله سلك عسکری‌یه داخل اولوب مسلکنه عائد وقطعات عسکریه ووظائف بحریه‌ده استخدام ایدلمش اولنلرك ضابطلکه نصبی تاریخ دخول اعتبار وکندیلری آلایلی عد اولنه‌جقدر . بونلردن شاید وقتیله سلاح اندازلق مدتی بدناً ویاخود بدلاً ایفا ایتمشلر ایسه حقلری محفوظ قاله‌جقدر وبرده وقتیله برلزوم سیاسی‌یه بناءً توجیه اولندیغی باب عالیجه مصدق اولان ویا اسفار سالفه‌ده واشقیا تعقیباتنده فداکارانه خدمتلری مسبوق اولنلره یکدن توجیه ایدیلان رتبه محفوظدر . انجق خدمات مذکوره‌نك وثائق رسمیهٔ معتبره ایله مثبت اولمسی شرطدر .

مکاتب اجنبیه‌دن ویا اجنبی اردوسندن خدمت عثمانیه‌یه داخل اولنلره کلنجه اجنبی اردوسندن انفصاللریله اردوی عثمانی‌یه دخوللری تاریخی بیننده جریان ایدن مدت یالکز نقل معامله‌سنك اجراسنه مقتضی فاصلهٔ زماندن عبارت اولمق اوزره یدلرنده‌کی دیپلومه تاریخی نظر اعتباره آلنه‌جقدر وحکومت سنیه‌جه مکاتب عسکریه طلبه‌سی میانندن ممالك اجنبیه‌یه اعزام ایدیلنلر هم صنفلریله تصفیه‌یه تابع طوتیله‌جقدر .

مکاتب طبیهٔ ملکیه واجنبیه‌دن نشأتله صنف عسکری‌یه نقل ایدن اطبا ایچون‌ده دخول تاریخی معتبر اوله‌جقدر . تجارت بحریه قپودان مکتبندن نشأت ایدوب رتب عسکریه ایله وظائف بحریه‌ده استخدام ایدلمش ویا ایدلمکده بولنانلر ، تاریخ نشأتلرندن اوچ سنه صکره ملازم ثانیلکلرینك وآلتی سنه صکره دخی اوللکلرینك قبولیله تصفیه‌یه تابع طوتیله‌جقلردر . عشائردن متشکل خفیف سواری

الایلرینك ینه عشائردن منصوب ارکان ، امرا وضابطانی اشبو تصفیه‌یه داخل اولیوب یاپیله‌جق قانون مخصوصنه تابعدر .

آلتنجی ماده — مکاتب عسکریه‌ده تحصیلده ایکن رتبه آلمش طلبه واطفالك هنکام تحصیلده‌کی رتبه‌لری معدومدر . بونلردن اکمال تحصیل ایدنلر ، حین خروجلرنده رتبه‌لری هرنه اولورسه اولسون علی‌الاصول نشأت ایدن صنف رفقاسیله عین رتبه‌ده چیقمش عد اولنه‌جقدر . اکمال تحصیل اتمیانلر قطعاتده استخدام ایدیلوب ایدلمدکلرینه نظراً بشنجی ویا آلتنجی ماده‌یه تابع اوله‌جقلردر .

یدنجی ماده — مکتبلی ضابطانك حین نشأتلرنده علی‌الاصول احراز ایتدکلری رتبه‌لروآلایلی ضابطانك تاریخ دخوللری تصفیه حساباتنه مبدأ اتخاذ اولنمق وسابقاً سواری ملازملرینك نشأتدن بر ، ومکتب بحریه‌دن نشأت ایدنلرك ایکی سنه صکره اوللکه وارکان حربدن قول‌اغاسنه ترفیعلری محفوظ قالمق اوزره بالعموم ارکان ، امرا وضابطانك تصفیهٔ رتبه‌لری ایچون هر رتبه اصحابنك حائز بولنمسی لازم کلن رتبه وقدملرینك صور حسابیه‌سی آتیده‌کی جدولده کوسترلمشدر .
اشبو جدولده هررتبه ایچون ارائه ایدیلان مدتلرك اکمالی مشروط اولیوب تاریخ نشأت ویا دخولدن اعتباراً تصفیه قانوننك تاریخ تصدیقنه قدر علی‌الدرجات احرازایدیلان رتبه‌لرده کچن‌سنه‌لرك یکونی معتبر اوله‌جقدر .

جدوله مخصوص ایضاحات

١ — مکتبلی ضابطان ایچون تاریخ نشأت اساس اتخاذ ایدلمشدر .
٢ — الایلی ضابطان ایچون ضابطلك نصبی تاریخ دخوللرندن آلتی سنه صکره اولمق اوزره قبول ایدلمش واشبو مدت [سلاح اندازلق مدتی] نامیله جدوله ادخال ایدلمشدر .
٣ — تجار قپودان مکتبی مأذونلری ایچون ضابطلك نصبی تاریخ‌نشأتلرندن اوچ‌سنه صوکره اولمق اوزره قبول ایدیلوب جدوله درج ایدلمشدر .
٤ — یوز باشی وکیلی وصولقول اغالق ایچون مدت یوز باشیلق وقول اغالق مدتنك نصفی اوله‌رق جدوله درج ایدلمشدر .
٥ — بحری رتبه‌لرك معادلی‌بولنان بری‌رتبه‌لره نظراًاسملری نظارت عائده‌سنجه درج‌اولنور .
٦ — کاتب معاونلری حقنده‌کی رقم اشبو رتبه‌نك تاریخ احداثندن صکره‌یه عائددر .
٧ — اشبو جدولك تطبیقنده تاریخ ترفیع آی‌وکون حسابیله نظردقته آلنه‌جقدر .
٨ — بالامتحان طوغریدن طوغری‌یه طابور کاتبی نصب ایدیلنلر دخی طابورکاتبی معاونلکنه مخصوص مدته شامل اولیه‌جقدر .
٩ — برنجی فریقلك احداثندن اول مشیر اولنلره شو جدولده برنجی فریقلك ایچون تعیین اولنان مدت نظر اعتباره آلنمیه‌جقدر .
١٠ — ژاندارمه برصنف مخصوص اولدیغندن ضابطانی آیروجه برتنسیق قانونه تابعدر . کرك ژاندارمه‌دن نفرلکله یتیشن وکرکسه نظامیه‌یه ارتباطی باقی قالمق اوزره ژاندارمه‌ده مستخدم بولنان ضابطان ایسه اشبو تصفیه قانونه تابعدر .

	مكتبدن يوزباشى چيقانلر						مكتبدن ملازم ثانى چيقانلر			آلايليلردن		
	اركان حرب يوزباشيلرى ايچون	اركان حرب نامزدى صنفندن مأذون عنان يوزباشيلرى ايچون	مهندسخانه‌دن چيقان فنى عنان يوزباشيلرى ايچون	طبيب، بيطار وعاغيرين يوزباشيلرى ايچون	مكتبدن ملازم اوللكله چيقانلر ايچون	بحر قپودان مكتبندن نشئتله وطائفهٔ بحريه‌ده مستخدم ضابطان ايچون	بحريه ضابطانى ايچون	پياده طوپچى واستحكام ضابطانى ايچون	سوارى ضابطانى ايچون	پياده، طوپچى، استحكام وبحريه ضابطانى ايچون	سوارى ضابطانى ايچون	كتابت سلكندن يتيشن ضابطان ايچون
سلاح اندازلق مدتى						٣				٦	٦	٦
ملازم ثانيلك «	١	١	١		١	٣	٢	٣	٥	٤	٦	
ملازم اوللك «	٢	٢	٢		٤	٤	٤	٤	٥	٥	٦	
يوزباشى وكيللكى «									٢		٣	
يوزباشيلق «	٢	٣	٤	٦	٤	٤	٤	٤	٤	٥	٦	
صول قول اغاسلق «				٢			٢					
قول اغاسلق «	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٢	٥	٣	
كاتب معاونلكى «		بو صنف احداث ايدلەلى هنوز سكز سنه اولمامش اوزره بولنديغندن قول اغاسلقدن يوقاريكى رتبه‌لرك رقمى قونيلامشدر										٤
طابور كاتبلكى «												٦
الاى كاتبلكى «												٥
الاى اميلكى «												٥
بيكباشيلق «	٥		٥	٥	٥	٥	٥	٥	٣	٦	٣	٦
قائممقاملق «	٥		٥	٥	٥	٥	٥	٥	٣	٦	٣	٦
ميرالايلق «	٤		٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٥	٤	٥
ميرلوالق «	٤		٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٥	٥	٥
فريقلك	٥		٥	٥	٥	٥	٥	٥	٥	٥	٥	٥
برنجى فريقلك «	٤		٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤	٤

سكزنجی ماده — الایلی عداولنان [ماده ٦] ضابطان ایچون التی سنه سلاحاندازلق مدتی قبول واصغری سن دخول اون سكز اعتبار ایدیله‌جك وبویاشدن كوچك سنده‌كی خدمت عسكریه معدوم طوتیله‌جقدر . مدت خدمتی التی سنه‌یه بالغ اولمدن یمنده ویا ژاندارمه مكتبندن نشأت ایدرك ملازم ثانی اولانلر اشبو رتبه‌یی محافظه ایده جكلردر .

طقوزنجی ماده — دور سابقده مغدوراً تقاعد ویاطرد ایدلمش اولوب رتبه‌لری اعاده اولنان اركان ، امرا وضابطانك خدمت عسكریه‌دن خارج قالدقلری مدتلر خدمتده بولنمش كبی عد اولنه‌جق وبالجمله مكاتب عسكریه‌دن طلبه ایكن سیاسةً طرد اولنوب بودفعه بالامتحان ضابطلكه قبول ایدیلنلرك قدملری صنف رفیقلرینك تاریخ نشأتندن اعتبار ایدیله‌جك وبوماده‌ده مذكور اولانلردن آتیده‌كی اونجی ماده‌ده مذكور موقعده بولنمش اولانلر عین امتیازاتدن مستفید اوله‌جقلردر .

اونجی ماده — یمن ، حجاز ، طرابلس غرب ، التنجی اردو وبحراحمرله بصره كورفزینه نظامی دائره‌سنده ترفیعاً كیتمش اولانلرك اشبو ترفیعلری ایكی سنه ومواقع مذكوره‌ده بولنمق شرطیله دها اول مجروحاً ویا قطعه ومأموریت عسكریه‌لرینه التحاق ایله اثنای خدمتده مریض اوله‌رق عودت ایدنلر ایكی سنه بولنمش عد اولنه‌جغی كبی مصادماتده بولنه‌رق ایكی سنه‌یی اكمالدن اول عودت ایدنلرك مصادماتده بولندقلری تصدیق رسمی‌یه اقتران ایتدیكی حالده بونلرده ایكی سنه بولنمش عد اولنه‌جقلری كبی بلاد حاره‌دن یمن ، حجاز ، حجاز تیمور یولی [بالفعل خط بوینده استخدام اولنمق شرطیله] نجد ، قصیم ، فزان وبحراحمرله بصره كورفزنده خدمت ایتمش اولانلرك سكز آی مدتی برسنه عد وحساب اولنه‌جقدر .

اون برنجی ماده — بردولت اجنبیه ایله وقوع بولان حربه بالفعل اشتراك ایلمش اولانلرك قدمنه اشبو محاربه‌لر ایچون حربیه نظارتجه ضمی قبول ایدلمش اولان مدت علاوه ایدیله‌جكدر . محارباتده احراز ایدلمش بر ویا بردن زیاده رتبه‌لر نتیجهٔ تصفیه‌ده نظره النه‌رق مذكور رتبه‌لر عددنجه رتبه‌لری محفوظ قاله‌جق ویمن وامثالی محللرده وقوعه كلان مصادمات واشقیا تعقیباتنده النان رتبه‌لر دخی تصفیه‌ده نظر دقته آلنه‌رق ضم اولنه‌جقدر ورتبه‌ده‌كی قدملری محفوظ قاله‌جقدر . محاربات ومصادماتده تقاعدلكنی مستلزم برعضونی غائب ایدنلرك رتبه‌لری كاملاً محفوظدر .

اون ایكنجی ماده — تصفیهٔ رتبه‌یی متعاقب عین رتبه‌ده بولنه‌جقلرك قدملری — اوتجی واون برنجی ماده‌لرده بیان اولنان قدم علاواتی معتبر طوتلمق شرطیله — مكتبلیلر ، تاریخ نشأتنه والایلیلر ملازم ثانی نصبنه نظراً صنف عسكریلری داخلنده صره‌یه قونه‌رق بونلردن كرك سیاسةً وكركسه اسباب سائره‌دن طولایی فوق العاده مغدور اولانلر ترجیحاً ایلك منحلاته ترفیع ایدیله‌جكلردر . بعد الترفیع متعاقب رتبه‌لرده ایفای خدمتله عین درجه‌ده اثبات اهلیت ایدنلرك تاریخ نشأتلری [الایلیلر ایچون ملازم ثانیلك نصبی] نظر اعتباره آلنه‌رق ارباب اقتداردن اولان مغدورین ترجیح اولنه‌جقدر .

اون اوچنجی ماده — هرنه صورتله اولورسه اولسون محاكمةً حبس ایله مجازات اولنانلرك مدت محبوسیتلری خدمت عسكریه‌لرندن محسوب ایدلمز . انجق سیاسةً محكوم اولمش بولنانلر مستثنادر .

اون دردنجی ماده — اوچ یوز یكرمی درت سنه‌سی تموزندن اعتباراً اصول ونظامنه توفیق اولنمقسزین كوچك ضابطان وافراددن ملازم ثانیلكه ترفیع ایدنلر فرقه مركزلرنده امتحان ایدیله‌جكلر وبونلردن اثبات اهلیت ایدنلر خدمات حاضره‌لرنده ابقا اولنوب امتحان ویره‌مینلر احتیاط

ضابطلکیله ترخیص وکندیلرینه ایکیشر معاشله قرارنامهٔ مخصوصنه توفیقاً خرجراهلری اعطا اولنهجقدر .

اون بشنجی ماده — نظامات اساسیه‌لرنده مراتب عسکریه موجود اولمیان واولماسی ایجاب ایدن مسالکده مستخدم اولوب رتب عسکریه‌یی حائز اولنلرک رتبه‌لری الغا وصنفلرنده‌کی درجاتی تاریخ دخوللرینه نظراً تعیین اولنه‌جقدر .

اون التنجی ماده — بعدالتصفیه حائز اوله‌جغی رتبه ایله استخدامنی آرزو ایتمیانلرک خدمت عسکریه‌دن استعفالری مقبول اوله‌جق والیوم مرعی‌الاجرا اولان تقاعد قانونی موجبنجه بعدالتصفیه حائز اوله‌جقلری رتبه‌لر ایله تقاعد ایدیله‌جکلردر . بونلردن استعفا حقنی حائز اولمیانلرک استعفالری امر تصفیه‌نک تاریخ تبلیغندن انجق ایکی آی نهایتنه قدر وقوع بولمق شرطیله مقبولدر .

اون یدنجی ماده — فوق‌العاده مغدورین عسکریه‌نک برنجی ومتعاقب ترفیعلرندن یکی ترفیع قانونامه‌سی نظر اعتباره النه‌رق عدم اهلیت طولاییسیله مغدور اولمالری ایچون مومی‌الیهمک توسیع معلومات واقتدارلرینی تأمین ایلمکه واختصاصلرینه کوره حسن استخداملرینه حربیه وبحریه نظارتلری مأموردر .

اون سکزنجی ماده — تصفیه جدولنده‌کی سنه‌لر حسابات وتطبیقاتنه بولایحهٔ قانونیه‌نک تاریخ تصدیقی اساس اتخاذ اولنه‌جقدر .

اون طقوزنجی ماده — اشبو قانونک تطبیق احکامنه برنجی وایکنجی ماده‌لرده ذکر ایدیلنلر حقنده اجراسی طبیعی اولان تحقیقات وسائره سببیله مرور ایده‌جک ایام مستثنا اولمق اوزره امر تصفیه نهایت ایکی ماه ظرفنده اکمال ایدیله‌جکدر .

یکرمنجی ماده — اشبو قانونک تطبیق احکامنه حربیه وبحریه نظارتلری مأموردرلر .

٢٠ رجب سنه ٣٢٧ و ٢٥ تموز سنه ٣٢٥

سرسری ومظنهٔ سوء اشخاص حقنده قانون

برنجی فصل

سرسریلر حقنده

برنجی ماده — هیچ برواسطهٔ معیشتی بولنمدیغی وچالشمغه قدرتی اولدیغی حالده لا اقل ایکی آیدنبری برکونه کاروکسب ویا صنعتله مشغول اولمیان وبومدت ظرفنده ایش بولمق ایچون تشبثات لازمه‌ده بولندیغنی دخی اثبات ایده‌میوب شوراده بوراده طولاشان کیمسه‌لره سرسری اطلاق اولنور. چالشمغه مقتدر ایکن تسئّلی وسیلهٔ معیشت اتخاذ ایدنلر دخی سرسری عد اولنورلر.

ایکنجی ماده — ضابطه‌جه اجرا قلنه‌جق تحقیقات اوزرینه سرسری اولدیغی آکلاشیلدقدن صکره دردست اولنان اشخاص ٢٤ ساعت ظرفنده اوراق تحقیقه‌سیله برلکده مدعیٔ عمومیلکه تسلیم اولنه‌جقلردر.

اوچنجی ماده — شخص مظنونك نتیجهٔ محاکمه‌یه قدر ضابطه دائره‌سنده آلیقونلمسی ضمننده مدعیٔ عمومی طرفندن مذکره ویریلوب اوراقی درحال محکمه‌یه تودیع اولنور. اوراقك تودیعندن اعتباراً نهایت ٢٤ ساعت ظرفنده اجرای محاکمه‌یه مباشرت اولنه‌جقدر.

دردنجی ماده — بالمحاکمه سرسریلکی ثابت اولان شخصك امور نافعه ویا بلدیه‌ده ویاخود مؤسسات عمومیه‌نك برنده ایکی ماهه قدر استخدامنه وبوصورتك اجراسنه لدی‌الابتدار امکانسزلغی کورلدیکی تقدیرده مملکتنه ویا ایش بولمسی ممکن اولان برمحل مناسبه سوق واعزامنه برلکده قرار ویریله‌جکدر. اشبو قرار قابل استیناف وتمییز اولمیوب درحال اجرا اولنه‌جقدر.

بشنجی ماده — مادهٔ سابقه‌ده بیان اولنان استخدام: اجرت معروفه‌نك نصفی استخدام ایدن اداره طرفندن ویرلمك شرطیله او بلده داخلنده ویا جوارنده سرسرینك چالیشدیرلمسندن عبارتدر. انجق محل بیتوتی اولمیانلره ادارهٔ مذکوره طرفندن یاته‌جق برمحل کوستریله‌جك وبوتقدیرده سرسری‌یه اجرت معروفه‌نك یالکز ثلثی اعطا اولنه‌جقدر.

آلتنجی ماده — مادهٔ سابقه وجهله استخدامی ممکن اولمیان سرسرینك اعزام اولنه‌جغی محل ضابطه ایله بالمخابره مدعیٔ عمومی طرفندن تعیین اولندقدن صکره ایجابی ضابطه‌جه اجرا اولنور. محکوم علیه اسباب مقبوله بیانیله برمحل تعیین ایدر وضابطه‌جه محذور کوسترلمز ایسه کندیسنك آرزو ایتدیکی محله کوندریلور.

یدنجی ماده — مدت استخدامنی اکمال ویاخود مدت مذکوره ظرفنده برواسطهٔ معیشت تدارك وتأمین ایدن سرسریلر مدعیٔ عمومیلکجه قیدینه اشارتله سربست براقیله‌جقدر.

سکزنجی ماده — خدمتندن فرار ویا امتناع ایدن یاخود برسنه ظرفنده مکرر اولان سرسریلر دردست ایدلدکلرنده اوچنجی ماده موجبنجه ضابطه دائره‌سنه کوندریلوب محاکمه‌لری بالاجرا اوچ آیدن برسنه‌یه قدر نفی اولنه‌جقلردر.

طقوزنجی ماده — ضابطه‌جه شبهه‌لی عد اولنان محللرده طولاشمغی اعتیاد ایدن ویاخود داعیٔ شبهه احوال وحرکاتده بولنان سرسریلر اون ایکنجی ماده‌ده محرر اصوله توفیقاً بالتوقیف محاکمه‌لری اجرا اولنه‌رق برهفته‌دن آلتی ماهه قدر حبس ویاخود اوچ ماهدن ایکی سنه‌یه قدر نفی اولنورلر.

ایکنجی فصل

مظنهٔ سوء حقنده‌در

اوننجی ماده — جنایت وسرقت واخذ ویان کسیجیلك وسائرقلره یتاقلق وطولاندیریجیلق

وجبراً فعل شنیع اجراسنه تصدی جرائمندن بریله لااقل ایکی دفعه محکوم اولمش وجزاسنی چکمش اولانلردن ویاخود ضبطیه نظارتی آلتنده بولنانلردن ضابطه‌جه داعیٔ شبهه احوال وحرکاتی کورینن اشخاص مظنهٔ سوء عد اولنور .

اون برنجی ماده — مظنهٔ سوء عداولنان اشخاص ضابطه‌جه دردست ایدیله‌رك احوال وحرکات واقعه‌سنی تصریح واسباب ثبوتیه ودلائلنی توضیح ایده‌جك صورتده تنظیم قلنه‌جق ضبط ورقه‌سیله نهایت قرق سکز ساعت ظرفنده مدعیٔ عمومیلکه تسلیم اولنه‌جقدر . مدعی عمومی طرفندن اعطا قلنه‌جق مذکره اوزرینه شخص مرقوم توقیف اولنوب محاکمه‌سی مستعجلاً بالاجرا ضبط ورقه‌سنك خلافنی اثبات ایده‌مدیکی ومظنهٔ سوء اولدیغی تحقق ایلدیکی تقدیرده برماهدن برسنه‌یه قدر حبس ویاخود اوچ ماهدن ایکی سنه‌یه قدر نفی جزاسیله مجازات اولنه‌جقدر .

اوچنجی فصل

احکام مشترکه‌یی حاویدر

اون ایکنجی ماده — کتم هویت مقصدیله هرنه صورتله اولورسه اولسون تبدیل قیافت ایتمش اولنلر ویاخود اوزرلرنده اکه وچنکل ومیمونجق کبی کلید وقپو وپنجره کشادیله خرسزلق وجرائم سائره ارتکابنه ومساکن ودکاکینه دخوله مدار اوله‌جق آلات وادوات بولندیغی حالده اشیای مذکوره‌یی اول زمان برمقصد مشروعه مبنی طاشیدقلرینی اثبات ایده‌میانلر سرسری مقوله‌سندن ایسه بش قامچیدن یکرمی قامچی‌یه‌قدر ضرب اولندقدن‌صکره طقوزنجی‌ماده‌موجبنجه مجازات‌ایدیلور . یاخود بونلره بدل برآیدن برسنه‌یه قدر حبس اولنور واکر بومقوله اشخاص مظنهٔ سوء طاقمندن ایسه اون بش قامچیدن اوتوز بش قامچی‌یه قدر ضرب اولندقدن صکره اون برنجی ماده موجبنجه مجازات اولنور ویاخود بوجزالره بدل ایکی آیدن ایکی سنه‌یه قدر حبس ایدیلور .

اون اوچنجی ماده — اشخاصه فعلاً تعرض ویا تهدید ایلین سرسریلر اون قامچیدن اوتوز قامچی‌یه قدر ضرب اولندقدن صکره طقوزنجی ماده موجبنجه مجازات ایدیلور ویاخود بونلره بدل برنجق آیدن برنجق سنه‌یه قدر حبس اولنور . ومظنهٔ سوء طاقمندن بوکا متجاسر اولانلر یکرمی قامچیدن اوتوز قامچی‌یه قدر ضرب اولندقدن‌صکره اون برنجی‌ماده موجبنجه مجازات اولنورویاخود بوکا بدل اوچ آیدن ایکی بچق سنه‌یه قدر حبس اولنور . فقط حرکت واقعه‌لری قانوناً دها شدید برجزایی مستلزم اولورسه حقلرنده اوجزا ترتیب اولنور .

اون دردنجی ماده — سکزنجی ماده‌ده تصریح ایدیلن صورتدن ماعدا احوالده مکررلرك جزالری تشدید اولنه‌جقدر .

اون بشنجی ماده — طقوزنجی واون برنجی واون اوچنجی واون دردنجی ماده‌لرده ذکر وتعداد اولنان جزالردن بریله محکوم اولان اشخاص مدت جزائیه‌لرینی اکمال ایتدکدن صکره التی آیدن اوچ سنه‌یه قدر ضبطیه نظارتی آلتنه آلنمق جزاسیله دخی محکوم اوله‌جقلردر . فقط اولجه بر جرمدن طولایی ضبطیه نظارتی آلتنده بولنمغه محکوم اولمشلر ایسه مدت محکومه‌لرینی اکمال ایتدکدن صکره اشبو ماده موجبنجه مستحق اولدقلری جزا بشقه‌جه اجرا اولنه‌جقدر .

اون التنجی ماده — اون بش یاشنی اکمال ایتمیان چوجقلر سرسری عد اولنه‌مزلر . بوقبیل چوجقلری ابوینی ویاخود شرعاً انفاق وتربیه‌لریله مکلف اولان اقرباسی مقتدر اولدقلری حالده انفاق ایتمزلر و شوراده بوراده سرسریانه طولاشمه‌لرینه مساعده و مسامحه ایدرلر ایسه یکرمی غروشدن اوچ یوز غروشه قدر جزای نقدی آلنور و یاخود بوکا مقابل یکرمی‌درت ساعتدن اون بش کونه قدر حبس ایله مجازات ایدیلورلر .

اون يدنجی ماده — اون‌بش ياشندن آشاغی چوجقلری استفاده مقصديله تسئله سوق وتشويق ايدنلر حقنده مادهٔ سابقه‌ده محرر جزای نقدی وحبس جزالری برلكده حكم اولنه‌جقدر .

اون سكزنجی ماده — سرسری ومظنهٔ سوء طاقمندن اولان اشخاص تبعهٔ اجنبيه‌دن اولدقلری حالده مجازات محكومه‌لری اجرا ايدلدكدن‌صكره ضابطه‌جه ممالك‌عثمانيه‌دن طرد واخراج اولنه‌جقدر.

اون طقوزنجی ماده — ضرب جزاسی مدعی‌عمومی ويا وكيلی ايله طبيب حضورنده وحبسخانه درونده برمترو طولنده و برنجق سانتيمترو قطرنده اوكوز دريسندن معمول و دوكومسز قامچی ايله و ضرب متوسط ايله اجرا اولنور . فقط هر حالده طبيبك استثنا ايده‌جكی محله اورليه‌جقدر .

يكرمنجی ماده — ضرب جزاسيله محكوم اولان اشخاصك حكم اولنان ضربه عدم تحملی مدعیٔ عمومی نزدنده طبيب راپوريله ثابت اولديغی تقديرده متحمل اولديغی قدر ضرب ايدیله‌رك تحملی اوليان مقدار حقنده هرقامچی‌يه بدل بشقه‌جه ايكی كون مدتله حبس اولنه‌جقدر .

يكرمی برنجی ماده — سرسری و مظنهٔ سوء اشخاص حقلرنده اشبو قانونك نشرندن مقدم مرعی‌الاجرا اولان بالجمله احكام نظاميه مفسوخدر .

يكرمی ايكنجی ماده — داخليه وعدليه نظارتلری اشبو قانونك اجرای احكامنه مأموردر .

١٩ ربيع‌الآخر سنه ٣٢٧ و ٢٦ نيسان سنه ٣٢٥

مأمورین ملکیه‌نك تقاعدینه دائر

قانوندر

برنجی ماده — استانبول وولایاتده مستخدم كافهٔ مأمورین ملكیه وبالفعل مكاتب رسمیه معلم ومعلمه‌لری وخزینهٔ خاصه مستخدمینی واهالی انتخابیله تعیین اولنمیان واوته‌دنبرو تقاعدیه ویرن بلدیه مأمورلری وكتبهٔ اقلام ایله مأمورین تحصیلیه وخدمه وقواصلر ومحكمه مباشرلری وكمرك قولجی ومبصرلری اشبو قانونك تعیین ایلدیكی حق تقاعددن مستفید اولورلر .

ایكنجی ماده — حق تقاعد سنهٔ شمسیه حسابیله یكرمی یاشنه وصولدن اعتباراً خدمته مخصوص اوله‌رق معاشه نائلیت تاریخندن بدأ ایله لااقل اوتوز سنه خدمتله اكتساب اولنور . وموقع حربده ایفای وظیفه ایدنلر ایله دشمنه اسیر دوشنلر ایچون مدت حرب واسارت ایكی قات اوله‌رق حساب ایدیلور ومأموریندن خدمت عسكریه ایله مكلف اولانلرك سلاح آلتنده بولندقلری مدت دخی مدت تقاعده داخل اولور وفقط معلول اولانلر بومدتی اكمال ایتامش اولسه‌لربیله فناً تبین ایده‌جك درجهٔ معلولیتلرینه كوره معاش تخصیصی ایله تقاعد ایدیلور .

اوچنجی ماده — مدت تقاعدك حدمنتهاسی قرق بش سنه‌در . مدت خدمتی اصالةً ووكالةً اوتوز سنه‌یه بالغ اولان برمأمورك طلب واستدعاسی وقوع بولمدقجه ویاایفای وظائف مأموریته مقتدر اوله‌میه‌جق درجه‌ده علیل ومریض اولدیغی فناً ثابت اولمدقجه تقاعدی اجرا اولنه‌ماز . فقط مدت خدمتی قرق بش سنه اولان یاخود سنهٔ شمسیه حسابیله آلتمش بش یاشنی اكمال ایدن مأمورلر ایفای وظیفه‌یه مقتدر اولسه‌لر بیله رضالرینه باقلمقسزین تقاعدلری اجرا اولنور . انجق وكلا واعیان اشبو تحدید سن قاعده‌سندن مستثنا اولدقلری كبی آلتمش بش یاشنی اكمال ایدوبده تجربه وخدمتلرندن دولتجه استفاده مأمول اولانلرك دخی بیان اولنان تحدید سن قیدندن بالاستثنا مجلس مخصوص وكلا قراریله استخداملری جائزدر . شوقدركه هیچ برمأموره حین تقاعدنده قرق بش سنه‌دن صكره‌كی خدمتی ایچون فضله معاش تخصیص اولنماز .

دردنجی ماده — رجال ومأمورین علمیه‌دن وعساكر بریه‌وبحریه وژاندرمه امرا وضابطاننده‌ن ودوائر علمیه وعسكریه مأمورین ومستخدمین قلمیه‌سندن تبدیل مسلك ایتسون ایتسون خدمت ملكیه‌ده بولنانلرك خدمتلرینك مجموعی مدت تقاعدی اكمال ایلدیكی تقدیرده ملكیه تقاعدصندوغندن صوك اون سنه‌لك معاشلری نسبتنده معاش تخصیص اولنور ودیكر خدمتلرندن طولایی بشقه‌جه معاش آله‌ماز .

بشنجی ماده — عهده‌سنده بردن زیاده مأموریت بولنمش اولانلرك اشبو متعدد مأموریتلری صوك اون سنه‌یه تصادف ایدرسه بومأموریتلر معاشندن یالكز مقدارجه فضله اولانی ومأموریت اصلیه‌سی اولیوبده مكاتب رسمیه‌ده بر ویا متعدد معلملكلرده بولنانلرك هربرندن آلدقلری معاشلر كاملاً داخل حساب ایدیلور .

آلتنجی ماده — اولجه برنجی ماده‌ده كوستریلان مأموریتلرده بولنوبده صكره‌دن انتخاب اهالی ایله مجالس ومحاكم ریاست واعضالغنه یومیه وتخصیصات ویاخود اجرت ویا بونلره مقابل معاش ایله ویا قونطوراتو ایله مستخدم اولانلرك حق استفاده‌لری باقی اولوب یدنجی وطقوزنجی ماده‌لرده كوستریلان زمان معزولیته قیاساً ومبعوثلرك مبعوثلق مدتلری تماماً داخل حساب اولور .

یدنجی ماده — فعلاً اون سنه خدمت ایدن برمأمورك مبدأ خدمتندن تاریخ تقاعدینه قدر

حکم قانونی‌یه مبنی جزاء اولمامق شرطیله قاچ دفعه اولور ایسه اولسون بلا معاش کچیره‌جکی زمان معزولیت ایکی سنه‌دن نقصان ایسه هردفعه‌سی تماماً ودرت سنه‌یه قدر ایسه ایکی سنه‌سی کذلك تماماً ودیکر ایکی سنه‌سی نصفاً داخل حساب اولور بوندن زیاده اولان مدت محسوب ایدلمز .

سکزنجی ماده — برمأمورك قبولی مجاز اولان معاشسز مدت معزولیتنك برقسمی صوك اون سنه‌یه مصادف اولورسه تقاعدیه‌سی آلنمق شرطیله او مدت ایچون معزولیت قرار نامه‌سی حکمنجه مستحق اوله‌جنی مقدارده واکر مستحق دکل ایسه انفصال ایلدیکی مأموریته مخصوص معاشك ربعی نسبتنده معاش آلمش فرض اولنه‌رق حسابی اکا کوره یاپیلور .

طقوزنجی ماده — مدت معزولیتنده معاش آلنلرك زمان معزولیتلری نه‌قدر اولور ایسه اولسون کاملاً داخل حساب اولور. بوماده ایله مادهٔ سابقه‌نك حکمی زمان معزولیتلرینی قسماً ویا کاملاً آلتنجی ماده‌ده کوستریلان خدماتده کچیرنلرده شاملدر واك صکره‌کی زمان معزولیت دخی بوماده ایله مادهٔ سابقه حکمنجه داخل حساب اولور .

اوننجی ماده — دولتجه کوریله‌جك‌لزوم اوزرینه موافقتلریله خدمت دولته آلنه‌جقلرك تقاعد معاشی قطع وانفصالنده اعادةً اعطا اولنور. مدت‌اخیرهٔ استخدامیه‌دن طولایی معاش مخصصنه برشی ضم اولنماز .

اون برنجی ماده — مأمورین ومعزولیندن اولوب‌ده مأذونیت رسمیه استحصال ایتمکسزین بردولت‌اجنبیه خدمتنه کیرنلر خدمات‌سابقه‌لرنجه حق‌تقاعددن ساقط اولورلر ومتقاعدیندن اولوب‌ده تقاعد معاشلری وارسه قطع اولنور .

اون ایکنجی ماده — مؤبداً مأموریتدن محرومیت وحقوق مدنیه‌دن اسقاط جزالریله محکوم علیه اولانلر حین‌وفاتلرنده عائله‌لرینه قانوناً اصابت‌ایده‌جك تقاعدمعاشی ویرلك اوزره حق‌تقاعددن ساقط اولورلر ومأمورین ومتقاعدیندن اوچ سنه ودها زیاده کورك ویا قلعه‌بندلك جزالریله‌محکوم علیه اولانلرك مدت محبوسیتلرنده عائله‌لرینه اشبو قانون حکمنجه اصابت ایده‌جك تقاعد معاشی‌اعطا اولنور وسبیللری تخلیه اولندقده قطع اولنوب وفاتلرنده ینه عائله‌لرینه تخصیص ایدیلور .

اون اوچنجی ماده — مدت مأموریتی اوتوزسنه‌یی اکمال ایدن برمأموره صوك اون‌سنه‌ده آلدیغی مأموریت معاشی یکوننك یوز یکرمیده برینك یعنی مقدار وسطیٔ شهریسنك یوزده اللیسی واوتوز سنه‌دن زیاده مدتك بهر سنه‌سی ایچون بویوزده اللی‌نك اوتوزده بری ضم اولنه‌رق قرق بش سنه خدمت ایدن برمأموره مذکور برآیلغك مقدار وسطیسنك یوزده یتمش بشی اوچ بیك غروشی تجاوز ایتمزسه تماماً تخصیص اولنور. تجاوز ایتدیکی حالده اوچ‌بیك غروشی تام واوچ بیك غروشدن یدی بیك غروشه قدرینك نصفی ویدی بیك غروشدن اون بیك غروشه قدرینك ثلثی واون بیکدن فضله‌سنك ربعی ویریلور . بوصورتله تخصیص اولنه‌جق تقاعد معاشلری یدی بیك بش یوز غروشی تجاوز ایتمز .

اون دردنجی ماده — تقاعد معاشنك حد اصغری اوتوز سنه مدت ایچون یوز غروش وقرق بش سنه خدمت ایچون یوز اللی غروش اولوب حساباً بو مقدارلردن نقصان دخی اصابت ایتسه بو مقداره ابلاغ اولنور .

اون بشنجی ماده — برمأمور اثنای‌مأموریتنده ویا قبولی مجاز معزولیتی زماننده جسماً آخرك اعانه‌سنه محتاج درجه‌ده منزول ومقعد ویا مجنون ویاخود قوهٔ باصره‌دن کلیاً محروم اولورسه صوك مأموریتی معاشنك نصفی ایله تقاعد ایدیلور . اکر معلولیت جسماً آخرك اعانه‌سنه محتاج مرتبه‌ده اولمیوب‌ده یالکز مانع مأموریت اوله‌جق درجه‌ده ایسه و مدت خدمت اون سنه‌دن نقصان ایسه

ربع واندن زیاده ایسه ثلث ویریلور و بو وجهله تخصیص اولنه‌جق معاشك اوچ بیك غروشدن فضله‌سی حقنده اون اوچنجی ماده موجبنجه معامله اولنور .

اون آلتنجی ماده — معلول اولان بر مأمور مدت تقاعدی اکمال ایتمش ایسه خدمت اعتباریله معلولیت ویا تقاعد معاشلرندن مقدارجه هانکیسی فضله ایسه او معاش تخصیص اولنور .

اون یدنجی ماده — بر مأمورك حین وفاتنده صندوقدن معاش ویا اکرامیه آله‌جق افراد عائله‌سی یکرمی یاشندن آشاغی اولاد ذکوریله ذات الزوج بولنمیان اولاد اناث و جده و والده وزوجه‌لرندن عبارتدر. سائر متعلقاتیله مطلقه‌سنه بر شی ویریلمز. پدر واولاد وحفیدلرینك وفاتنده ذات الزوج اولملرندن طولایی معاش تخصیص ایدیله‌میان اولاد اناث ایله والده و جده‌لرك بالآخره زوجلری وفات ایدر ویا بینلرنده افتراق وقوع بولورسه پدر و اولاد وحفیدلرندن انتقال ایدن عائله معاشنه حصه‌دار اوله‌جقلردر . فقط بونلرك زوجلری وفات ایتمسندن طولایی کندولرینه صندوقدن دها زیاده معاش اصابت ایدرسه اولکی معاشه حصه‌دار اولمیوب زیاده اولانی تخصیص اولنور .

اون سکزنجی ماده — اولاد ذکور و اناث ایله والده‌سنك هر بری و متعدد زوجه‌لرله جده‌لرك هر ایکیسی بر یتیم حکمنده اولوب آکا کوره حصه‌لری تعیین اولنور .

اون طقوزنجی ماده — اولاد ذکوره تخصیص اولنان معاشات یکرمی یاشنه دخوللرنده قطع اولنور. آنجق اون بشنجی ماده‌ده کوستریلان درجه‌ده معلول اولنلرك معاشلری قید حیات ایله اعطا اولنور و مکاتب عالیه‌ده تحصیلده بولنان اولاد ذکورك معاشلری دخی قطع اولنماز .

یکرمنجی ماده — قیز اولاد و والده و جده‌لرك اره وارملرندن طولایی قطع ویامناقله ایدیلان معاشلری مؤخراً طلاق ویا وفات حسبیله طول قالدقلرنده عدتلرندن صکره اعطا ایده‌جکلری استدعا نامه‌لرك حواله‌سی تاریخندن اعتباراً اعادةً اعطا و مقدار سابقلرینه ارجاع اولنور . پدرلرینك و اولادینك حین وفاتنده ذات الزوج اولوب عائله معاشنده حصه‌دار اوله‌میان قیز اولاد و والده و جده‌لر بالآخره طول قالدقلرنده اصولاً نائل معاش اولورلر . متوفی زوجندن معاش آلان زوجه ویا ازواج متروکه ازدواج ایتمسیله تقاعد معاشی قطع اولنور. فقط طلاق ویا زوجنك وفاتی وقوع بولدیغی صورتده او تاریخدن اعتباراً معاش سابق اعادةً تخصیص اولنور. آنجق وفاتی وقوع بولدیغی زوجنك معاشی زیاده ایسه او تخصیص اولنور. شو قدرکه بو اعادهٔ معامله بردفعه‌یه مخصوصدر .

یکرمی برنجی ماده — زوج متوفاسی مأمورین دولتدن اولوب‌ده آندن طولایی حسب القانون معاشه نائل اولمش اولان اولاد اناثه مؤخراً پدری مستحق تقاعد اولدیغی حالده وفات ایدرسه بشقه‌جه معاش تخصیص اولنمیوب فقط زوجندن طولایی نائل اولدیغی معاش پدرینك وفاتندن ناشی مستحق اولدیغی معاشدن نقصان ایسه بونك نقصانی اکمال اولنور .

یکرمی ایکنجی ماده — کرك مدت خدمت و کرك معلولیت جهتیله بر مأمور مستحق اولدیغی تقاعد و وفات ایدن مأمورین عائله‌سنه اعطا اولنه‌جق ایتام و ارامل معاشلری صندوق نظامنامه‌سی احکامنه توفیقاً صندوق محاسبه‌سنجه حساب و تقدیر اولنه‌رق اولبابده تنظیم ایدیله‌جك جدول واوراق متفرعه اوزرینه مجلس اداره‌جه تدقیقات لازمه بالاجرا قانوناً مستحق معاش اولدیغی تقدیرده هیئت عمومیه‌جه ویریله‌جك قرار اوزرینه همان معاملهٔ تخصیصیه‌سی ایفا اولنور . هیئت عمومیه‌نك قرارینه اعتراض وقوعنده اصحابی طرفندن شورای دولته مراجعت اولنور .

یکرمی اوچنجی ماده — مأمورین موظفه‌دن اولوب‌ده تقاعدینی استدعا ایدنلر ویا تقاعدی اجرا ایدیلك اوزره عزل ویا مأموریتی الغا ایدیلانلر ایله معزولیت معاشی آلدقلری حالده تقاعدلرینی استیانلرك تقاعد معاشلری مأموریت ویا معزولیت معاشلرینك قطعی تاریخندن اعتباراً تخصیص اولنور .

معزول اولوب ده هنوز معزولیت معاشی آلیانلرك تقاعد معاشلری تقاعد استدعالرینك اعطا ایدلدیکی محل رسمینك تاریخ قیدندن وایتام وارامل معاشاتی دخی ولیلرك تاریخ وفاتندن اعتباراً تخصیص اولنور .

یکرمی دردنجی ماده — برمأمورك مستحق اولدیغی تقاعدمعاشنك نصفی عائله سی ایچون تخصیص اولنه جق معاشه اساس اتخاذ اولنور . بریتیمه نصف مذکورك بش یوز غروشی تام واوسطرفنك یوزده اللیسی وایکی یتیمه بش یوزی تام واوسطرفنك یوزده یتمش بشی واوچ ودها زیاده اولان ایتامه نصف مذکورك تمامی تخصیص اولنور. ایتام وارامل معاشنك حد اعظمی بش بیك غروشدر. بونلردن ساقط اولان ویا وفات ایدنلرك تقسیم مذکوردن اصابت ایدن حصه لری قطع اولنه رق بر یتیم قالمش ایسه بوحصه نك نصفنك بش یوز غروشی تام وبش یوزغروشدن یوقاریسنك نصفی آكا تخصیص ایله دیگر نصفی صندوقه قالور. اگر ایکی یتیم قالور ایسه کذلك حصۀ مذکوره نك نصفنك بش یوز غروشی تام وبش یوز غروشدن یوقاریسنك اوچ ربعی تخصیص ایله برربعی صندوقه قالور واگر ایتام باقیه اوچ نفر ودها زیاده ایسه منحل اولان معاش تماماً آنلرك معاشلرینه ضم اولنور.

یکرمی بشنجی ماده — اون سنه خدمت ایتمش برمأمورك عائله سنه ویریله جك معاش اوتوز سنه اعتباریله ویریله جك مقدارك ثلثیدر. اون سنه دن فضله خدمت ایتمش ایسه هرسنه ایچون اشبو ثلثك اونده بری ضم اولنور .

یکرمی آلتنجی ماده — اون سنه خدمتی سبق ایتمدیکی حالده اشبو قانونك تاریخ نشرندن صکره وفات ایدنلرك عائله سنه متوفانك خدمتی برسنه دن اوچ سنه یه قدر ایسه صوك مأموریتی معاشنك برآیلغی ودرت سنه دن آلتی سنه یه قدر ایسه ایکی آیلغی ویدیدن طقوز سنه یه قدر ایسه اوچ آیلغی بردفعه یه مخصوص اولمق اوزره اکرامیه اوله رق اعطا قلنور وبوصورتله ویریله جك اکرامیه نك مقداری سکز بیك بش یوز غروشی تجاوز ایتمز .

یکرمی یدنجی ماده — اون سنه خدمتی سبق ایتمامش برمأمور ایفای وظیفه ایتمکده ویامحل مأموریتنه عزیمت ویاخود عودت ایلمکده ایکن والحاصل وظیفۀ مأموریتندن طولایی برتهلکه ومخاطره یه اوغرایوب قضاءً وفات ایدر ویاخود اتلاف اولنورسه عائله سنه صوك مأموریتی معاشنك ربعی بلا تعدیل تخصیص اولنور . متوفانك خدمتی اون سنه ودها زیاده ایسه مدت خدمتنه نظراً عائله سنه اصابت ایده جك معاش صوك مأموریتی معاشنك ربعندن زیاده ایسه اولانی تخصیص ایدیلور .

یکرمی سکزنجی ماده — عائله معاشاتنك حد اصغری بهر نفر ایچون قرقر غروشدر . حساباً دها آز اصابت ایدرسه بومقداره ابلاغ اولنور ومحلولات وقوع بولدقجه صندوقدن علاوه اولنان قسمی قطع وتوقیف اولنور .

یکرمی طقوزنجی ماده — صندوق سرمایه سی آتیده بیان اولنان وارداتدن حاصل اولور :

١ بالجمله مأمورین دائمه وموقته ایله معزولین ومتقاعدین معاشاتندن شهری یوزده بش غروش حسابیله قطع اولنه جق عائدات ،

٢ مأمورین موظفه دن ومتقاعدیندن ویا معاشی اولان معزولیندن اولوب دها زیاده معاشلی برمأموریته تعیین اولنانلرك ویاخود بولندقلری مأموریتده معاشی ترقی ایدنلرك ایلك برآیلق معاشلرینك توقیف اولنه جق مقدار منضملرندن ،

٣ یکیدن خدمت دولته داخل اولانلرك ویاخود بلامعاش معزول قالدقدن صکره تکرار برمأموریته تعیین اولنانلرك ایلك برآیلق معاشلرندن توقیف ایدیله جك نصفندن ومقدار منضمندن ،

٤ صندوغك ارباح ایلدیکی مبالغ فائضلرندن ،

٥ بالعموم مأمورین ملکیه یه اصولنه توفیقاً ویامقطوعاً ویریله جك خرجراه ویومیه لرك یوزده بشندن ،

٦ بهر نفره صندوقدن اعطا قلنان معاشات ایچون سنه‌ده بر دفعه ویریلان جزؤدان اثمانی اولق اوزره قرق غروشدن یوز غروشه قدر معاش اصحابندن النه‌جق برغروش ویوزدن بش یوز غروشه قدر ایکی وبش یوزدن بیك غروشه قدر اوچ وبیکدن درت بیکه قدر درت ودرت‌بیکدن یوقاریسی ایچون بش غروش جزؤدان بدلاتندن ،

٧ واردات متفرقهٔ سائره‌دن ،

٨ موازنهٔ عمومیه‌یه داخل اولمیان خزینهٔ خاصه وشهر امانتی وزراعت بانقه‌سی نامنه تقاعد صندوغندن تسویه اولنان معاشات آچیقلرینه مقابل دوائر مذکوره‌جه اعطاسی مقتضی مبالغدن .

اوتوزنجی ماده — صندوق وارداتی معاشات مخصصه‌یه کفایت ایتمدیکی تقدیرده اوست طرفی شهریه اعتباریله مقسطاً خزینهٔ مالیه‌دن تسویه اولنه‌جقدر .

اوتوز برنجی ماده — معاشاتك معاملات تخصیصیه‌سی وتفرعات سائره‌سی تنظیم اولنه‌جق بر نظامنامه ایله تعیین ایدیله‌جکدر .

مادهٔ مذیله — اشبو قانون احکامی، تاریخ نشرینه‌قدر تخصیص اولنمش اولان بالعموم متقاعدین وایتام وارامل معاشاتی حقنده تطبیق قلنه‌جقدر .

فی ٨ شعبان سنه ١٣٢٧ وفی ١١ اغستوس سنه ١٣٢٥

مأمورین ملکیه معزولیت معاشلرینه دائر قانوندر

برنجی ماده — مأموریتك لغو اولنمسی ویاخود دولتجه کوریلان لزومه مبنی انفصال ایتمسی ویا اسباب صحیه‌یه مبنی ترك خدمته مجبور اولدیغی دائرهٔ عائده‌سنجه تحقق ایتمسی اوزرینه آچیقده قالان مأمورین ملکیه‌یه دیکر برمأموریته تعیین اولننجه‌یه دکین اشبو قانون موجبنجه معزولیت معاشی تخصیص اولنور .

ایکنجی ماده — معزولیت معاشنه مستحق اولمق ایچون اولا یکرمی یاشنه‌دخولندن بالاعتبار مأموریت معاشی آله‌رق اقلی اون بش سنه خدمتی سبق ایتمك ، ثانیاً وظیفهٔ مأموریتندن طولایی بالمحاکمه جنحه وجنایت‌ایله محکوم اولامق، ثالثاً برحکم قانونی‌یه مستنداولمقسزین ادارةً عزل‌ایدلمش ایسه منسوب اولدیغی دائره‌سنجه جواز استخدامنه قرار ویرلمش اولمی لازمدر. معزولیت معاشلری معزولینك اقامتکاه اتخاذ ایده‌جکلری محللرده تسویه اولنور .

اوچنجی ماده — محاکمه آلتنده بولنانلرك وبرحکم قانونی‌یه مستند اولمیوب‌ده ادارةً عزل ایدیله‌رك منسوب اولدیغی دائره‌جه جواز استخدامنه قرار ویرلمامش اولانلرك واسباب ذاتیه‌دن طولایی مأموریتلرندن استعفا ایدنلرك واون بش سنه خدمتی سبق ایتمامش بولنانلرك معزولیت معاشی طلبنه حق اوله‌من :

دردنجی ماده — بعدالعزل محاکمه آلتنه آلنه‌رق تبرئهٔ ذمت ایدن مأمورین تاریخ عزللرندن اعتباراً معزولیت معاشنه کسب استحقاق ایدر . اموال امیریه‌دن تضمیناتله محکوم اولانلر دینلرینی تأدیه ایتمدکجه معزولیت معاشی تخصیص اولنماز .

بشنجی ماده — معزول مأمورینك بالفعل تجارت وصنعته سلوك ایتملری ویا عثمانلی برشرکت واداره‌نك خدمتنه کیرملری معزولیت معاشی طلب واخذینه مانع اوله‌من .

آلتنجی ماده — معاشه نائل اولان اولان معزولیندن بری اثنای معزولیتنده جنایت ویامخل ناموس جنحه ایله محکوم اولور ویا کندوسنه صنف ومعاشجه صوك مأموریتی درجه‌سنده رسماً وتحریراً ایکی دفعه مأموریت تکلیف اولنوب‌ده اسباب مشروعه‌یه مستند اولمقسزین قبول ایتمز ویرده آلتی آیده برکره تحریراً وبالذات مراجعتله طلب مأموریتده‌بولنمزسه معزولیت‌معاشی قطع اولنور.

یدنجی ماده — معزولیت معاشی تاریخ عزلدن اعتباراً تخصیص اولنور .

سکزنجی ماده — خدمت دولتده معلول ویامدت خدمتی قرق بش سنه‌یه بالغ ویاخود سنی آلتمش بشه‌واصل اولمش اولوب‌ده قانوناً معلولیت وخدمت اوزرینه تقاعده مستحق اولان معزولینه شمدی‌یه‌قدر معاش تخصیص ایدلمش اولسون اولمسون معزولیت آیلغی ویرلیوب کندولری تقاعدلرینی استدعایه سوق اولنور .

طقوزنجی ماده — اون بش سنه‌دن یکرمی سنه‌یه قدر خدمت ایتمش اولانلره کرك وکلادن وکرك مأمورین سائره‌دن اولسون الك صوك مأموریتی معاشنك ربعی ویکرمی سنه‌دن اوتوزه قدر خدمتی اولانلره ثلثی واوتوز سنه‌دن زیاده خدمتی سبق ایلیانلره نصفی معزولیت معاشی اوله‌رق اعطا قلنور. بوصورتله تخصیص اولنان معزولیت معاشنك مقداری یوز غروشه ابلاغ وبش بیك غروش حد اعظم اعتبار ایدیلور .

اوننجی ماده — نسبت تخصیصیه‌سی طقوزنجی‌ماده‌ده محرر اولان معزولین معاشاتی کرك مجتمعاً

وکرك منفرداً استعفا ایدوب ده آچیقده قالان وکلایه دخی شاملدر .

اون برنجی ماده — معزولیت معاشی آلان معزولین وکلادن برذاته مجلس وکلا قراریله ولااقل خدمت سابقه‌سنه معادل‌عد اولنه‌بیله‌جك سفیرلك ووالیلك کبی برمأموریت تکلیف اولنوب ده‌قبول ایلمدیکی حالده التنجی ماده موجبنجه معامله اولنور .

اون ایکنجی ماده — قبول مأموریت سببیله معزولیت معاشی قطع ایدیلان وکلا معزوللرندن بری مأموریت اخیره‌سندن انفصال ایدر ومعزولیت معاشی تخصیصنه مانع برسبب قانونی بولنمز ایسه صوك مأموریتی اوزرندن حساب ایدیله‌جك معزولیت معاشی تخصیص اولنور .

اون اوچنجی ماده — خدمت دولتده بولنان وتقاعد عائداتی اعطاسیله مکلف اولان بالعموم مأمورین ومستخدمین ومعزولین ملکیه معاشلرندن یوزده برحسابیله توقیف اولنه‌جق مبالغ ایله معزولیت معاشاتندن صندوقك تشکیلندن اولکی سنه‌لره عائد مأموریت معاشاتندن صندوقجه توقیف اولنه‌جق یوزده برلر وواردات ومصارفاتی موازنهٔ عمومیه‌یه داخل اولیان خزینهٔ خاصه وطرف اهالیدن انتخاب ایدلیان واوته‌دن برو تقاعد عائداتی اعطا ایدن شهراماتی وزراعت بانقه‌سی واوقاف معزوللرینه ویریله‌جك معاشات آچیقلری نسبتنده دوائر مذکوره‌جه اعطاسی مقتضی مبالغ وخزینهٔ مالیه‌دن وکلا ووزرا وولاة معزولیت معاشاتی قارشولغی اولوب خزینه‌دن صندوقه اعطاسی تعهد اولنان اوچ میلیون قرق ایکی بیك قرق سکز غروش معزولیت معاشلرینه قارشولق طوتلمشدر .

اون دردنجی ماده — مأمورین معزوله‌نك اشبو قانون موجبنجه مستحق اوله‌جقلری معزولیت معاشلری مقدارینی تعیین وتحدید ایچون منسوب اولدقلری دوائردن کوندریله‌جك مصدق ترجمهٔ حال ورقه‌لریله سبق ایدن خدمتلرینی مبین جدول اوزرینه مجلس اداره‌جه تدقیقات لازمه بالاجرا قانوناً معزولیت معاشی تخصیصی لازم کلدیکی تقدیرده بعدالتدقیق هیئت عمومیه قراریله تخصیص اولنور وهیئت عمومیه‌نك قرارینه اعتراض وقوعنده اصحابی طرفندن شورای دولته مراجعت ایدیلور .

اون بشنجی ماده — صندوق سرمایه‌سنك عدم کفایتی حالنده آچیغی خزینهٔ مالیه‌دن ماه بماه تسویه اولنه‌جقدر .

اون آلتنجی ماده — صندوقجه شمدی‌یه قدر تخصیص ایدلمش اولان وخزینهٔ مالیه‌دن دور ایدیله‌جك بولنان معزولیت معاشلرینك حد اعظمی طقوزنجی ماده‌یه توفیق اولنور .

اون یدنجی ماده — اشبو قانونك اجراسنه مالیه وتقاعد ومعزولین ملکیه صندوقلری نظارتلری مأموردر .

مادهٔ موقته

اشبو قانونك تاریخ احکامی قانونك نشرینه قدر تخصیص ایدلمش اولان بالجمله معزولین معاشاتنه شاملدر .

فی ٥ شعبان سنه ١٣٢٧ وفی ٨ اغستوس سنه ١٣٢٥

اخذ عسکر قانون جدیدی موقع اجرایه وضع اولننجه‌یه قدر مرعی اولمق اوزره عناصر غیر مسلمه‌نك قرعه‌لری حقنده قانون حاضرك مواد متعلقه‌سنی تعدیلاً تنظیم قلنان قانون

برنجی ماده — عناصر غیرمسلمهٔ عثمانیه‌دن آلنمقده اولان بدلات عسکریه ١٣٢٥ سنه‌سندن اعتباراً رفع والغا اولنمشدر . بناءً علیه کرك غیرمسلملردن وکرك درسعادت وبلاد ثلثه وسائره‌کبی الیوم نفوسلری تحریر اولنان محلّر اهالیسندن اسنان ستهٔ عسکریه داخلنده بولنانلرك ١٣٢٥ سنه‌سندن اعتباراً والیوم مرعی‌الاجرا اولان قانونه توفیقاً قرعه‌لری کشیده اولنه‌جقدر .

ایکنجی ماده — عناصر غیر مسلمه‌نك معاینه‌لرینی اجرا وقرعه‌لرینی کشیده ایتمك اوزره قانوناً تشکل ایده‌جك مجلسده محلّری مأمورین روحانیه‌سی اعضا صفتیله بولنه‌جق وعناصر مرقومه‌نك منصوب ومعزول پطریقلریله قتوغیکوس وخاخام باشی ومتره پولید وپسقپوس وآرخیاندریت وارتابت وباش خاخاملر ومناسترلرك غومنوس وباش راهبلریله خدمات مذهبیه‌ده مستخدم پاپاس ودیاقوس وخاخاملر ومناسترلرده اقامت ایدن راهب وکشیشلر واستثنائیتلری امتحان ایله مشروط اولان رهبان وخاخام مکتبلری شاکردانی ایله تدریسات مذهبیه اجرا قلنان مناسترلرده تحصیل ایله مشغول بولنانلر ورسمیتی معارف نظارتجه مصدق اولان مکاتب عالیه شاکردانی ویالکز برمعلمله اداره اولنان قرا مکاتب ابتدائیهٔ رسمیه‌سی ایله قصباتده‌کی مکاتب منتظمهٔ ابتدائیه معلم اول وثانی وثالثلری افرادمؤجله میاننه ترك اولنه‌جقدر . اشبو قانونك اجرای احکامنه حربیه، داخلیه، مالیه نظارتلری مأموردر .

٢٠ رجب سنه ١٣٢٧ و ٢٥ تموز سنه ١٣٢٥

دوائر ومحاكمده اجرا ایدیله‌جك تشكیلات وتنسیقات جهتیله آچیقده قاله‌جق اولانلرله اولجه مأموریتلرندن بر صورتله انفصال ویا انفكاك ایدن مأمورین وحكام ایله كتبه حقنده قانون

برنجی ماده — هر دائره ونظارتده اعیاندن بر ذاتك ریاستی، مبعوثاندن بر ذاتك ریاست ثانیه‌سنده اولدرق دوائرجه منتخب ومحلف اوچر اعضادن مركب بر قومیسیون تشكیل اوله‌جقدر. اعیان ومبعوثاندن اولان ذاتلر منسوب اولدقلری هیئلر طرفندن انتخاب ایدیله‌جكدر.

بو قومیسیونلرك وظیفه‌سی دوائر حكومتله بالعموم محاكمده اجرا ایدیله‌جك تشكیلات وتنسیقات طولاییسیله هر دائره ونظارتده مأموریتلرنده ابقا ایدیله‌جك ویا آچیغه چیقاریله‌جق اولانلرله اعلان مشروطیتدن اول ویا صكره بر صورتله مأموریتلرندن انفصال ویا انفكاك ایدن بالجمله مأمورین وكتبه ومعلمینك احوال سابقه ولاحقه‌لرینی ودرجهٔ اقتدارلرینی تدقیق ایدرك تشكیلات قادرولری موجبنجه لزومی مقدارینك استخدامنه قرار ویروب بونلری اودائره ونظارت داخلنده مناسب كوردكلری مأموریتلره تعیین ایلمكدر. اثنای تشكیلاتده هر دائره‌ده انحلال ایده‌جك ویا یكی تشكیل اولنه‌جق مأموریتلره ترجیحاً اودائره مستخدمینی ومعزولینی انتخاب ایدیله‌جكسه‌ده قومیسیونلرجه لزوم قطعی حس اولنورسه دوائر سائره‌دن وخارجدن‌ده آلنه‌بیله‌جكدر.

آچیغه چیقاریله‌جق اولانلردن وكرك اولجه برصورتله انفصال وانفكاك ایتمش بولنانلردن اهلیت واستقامتلری واوصاف ممدوحهٔ لازمه‌یی حائز اولدقلری حقنده قومیسیونجه قناعت وجدانیه حاصل اولان ذواته ومأموریندن اولان مغدورین حقیقیهٔ سیاسیه‌یه آچیلاجق مناسب مأموریتلره شرائط متساویه موجود اولدیغی حالده دیكرلرینه ترجیحاً انتخاب وتعیین اولنمق اوزره موقتاً معزولیت معاشی تخصیص اولنه‌جقدر. استخداملری موافق كورلمیانلر حقنده ایكنجی فصله توفیق معامله ایدیله‌جكدر.

ایكنجی ماده — برنجی ماده موجبنجه تشكل ایده‌جك قومیسیونلر تدقیقاته باشلامزدن اول بر اجتماع عمومی عقد ایدرك مأمورینك تفریقی ایچون اساس اتخاذ اولنه‌جق موادی بالمذاكره قرارلاشدیره‌جقلردر.

اوچنجی ماده — شهر امانتنك تشكیلاتی جمعیت عمومیهٔ بلدیه‌یه عائددر. آنجق مأمورلرك تدقیق احوالیله استخداملری ویا آچیغه چیقارلملری اشبو قانونه توفیقاً ه. داخلیه نظارتی قومیسیونی معرفتیله اجرا ایدیله‌جكدر.

دردنجی ماده — دوائر مركزیه‌ده تشكل ایده‌جك قومیسیونلرك وظیفه وصلاحیتلری ولایات مركزلرنده‌كی رؤسای مأمورین ایله متصرفلره‌ده شامل اوله‌جقدر. مراكز ولایاتده بولنان مأمورین وسائره ایله لوا وقضا مركزلرنده‌كی بیوك، كوچك مأمورلرك تفریقی ایچون هر ولایت مركزنده والئ ولایتك تحت ریاستنده اوله‌رق نائب، دفتردار، مكتوبجی، استیناف مدعئ عمومیسی، معارف مدیری، رسومات ناظری، پوسته و تلغراف باش مدیری و دفتر خاقانی مأموری وبلدیه رئیسندن مركب محلف بر قومیسیون تشكل ایده‌جكدر. بو قومیسیونلر دوائر مركزیه قومیسیونلری اكمال وظیفه ایتدكدن صكره داخلیه نظارتندن وقوع بوله‌جق تبلیغات اوزرینه ایشه باشلایه‌جقلردر.

برنجی فصل

بشنجی ماده — ایلریده استخدام ایدلك اوزره تفریق و اسملری برجدول مخصوصله اعلان اولنان ذواتدن عموم مدت خدمتی ایکی سنه‌یی اکمال ایتمینلره معزولیت معاشی تخصیص اولنماز. یالکز صوك معاش معدللرینك ایکی مثلی بر مبلغ تضمینات نقدیه اوله‌رق ویریلیر.

مدت خدمتی بش سنه‌یه قدر اولانلره معزولیت معاشی اوله‌رق آتیده‌کی مقادیر تعیین اولنور:

٣٠٠ غروش معاشی اولانلره تمام معاشلری.

٣٠٠ دن ٥٠٠ غروشه قدر اولانلره اوچ یوز غروشك تمامی. باقیتك یوزده یکرمیسی.

٥٠١ — ١٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ٥٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار و باقیسی ایچون یوزده اون بش.

١٠٠١ — ٢٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ١٠٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار و باقیسی ایچون یوزده اون.

٢٠٠٠ غروشدن فضله معاشی اولانلره ٢٠٠٠ غروش ایچون براولکی صنفك آلدیغی مقدار و باقیسی ایچون یوزده بش ویریلیر.

مدت خدمتی بش سنه‌دن اون سنه‌یه‌قدر اولانلره معزولیت‌معاشی‌اوله‌رق مقادیر آتیه‌تعیین‌اولنور:

٣٠٠ غروشه قدر معاشی اولانلره تمام معاشلری.

٣٠٠ — ٤٠٠ غروش معاشی اولانلره ٣٠٠ غروشك تمامی و باقینك یوزده یکرمی‌بشی.

٥٠١ — ١٠٠٠ غروش معاشی اولنلره ٥٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار و باقیسی ایچون یوزده یکرمی.

١٠٠١ — ٢٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ١٠٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار و باقیسی ایچون یوزده اون بش.

٢٠٠٠ دن فضله معاشی اولانلره ٢٠٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار و باقیسی ایچون یوزده اون ویریلیر.

مدت خدمتی اون سنه‌دن اون بش سنه‌یه‌قدراولانلره معزولیت معاشی اوله‌رق مقادیر آتیه تعیین اولنور:

٣٠٠ غروشه قدرمعاشی اولانلره تمام معاشلری.

٣٠٠ — ٥٠٠ غروش معاشی اولانلره ٣٠٠ غروشك تمامی، باقینك یوزده اوتوزی.

٥٠١ — ١٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ١٠٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار و باقیسی ایچون یوزده یکرمی بش.

١٠٠١ — ٢٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ١٠٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار، باقیسی ایچون یوزده یکرمی.

٢٠٠٠ دن فضله معاشی‌اولانلره ٢٠٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك‌آلدیغی مقدار وباقیسی ایچون یوزده اون بش ویریلیر.

اون بش سنه‌دن یکرمی سنه‌یه قدر خدمت ایتمش اولانلره معزولیت معاشی اوله‌رق مقادیر آتیه تعیین اولنور:

٤٠٠ غروشه قدر معاشی اولانلره تمام معاشلری.

٤٠٠ — ٥٠٠ غروش معاشی اولانلره ٤٠٠ غروشك تمامی. باقیسنك یوزده قرقی.

٥٠١ — ١٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ٥٠٠ غروش ایچون بر اولکی صنفك آلدیغی مقدار وباقیسی ایچون یوزده اوتوز.

١٠٠١ — ٢٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ١٠٠٠ غروش ایچون براولکی صنفك آلدیغی مقدار، باقیسی ایچون یوزده یکرمی.

٢٠٠٠ دن فضله معاشی اولانلره ٢٠٠٠ غروش ایچون براولکی صنفك آلدیغی مقدار باقیسی ایچون یوزده اون بش ویریلور .

یکرمی سنه‌دن فضله خدمت ایتمش اولانلره معزولیت معاشی اولەرق آتیده‌کی مقدارلر تعیین اولنور .

٤٠٠ غروشه قدر معاشی اولانلره تمام معاشلری .

٤٠٠ — ٥٠٠ غروش معاشی اولانلره ٤٠٠ غروشك تمامی، باقیسنك یوزده اللیسی .

٥٠١ — ١٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ٥٠٠ غروش ایچون براولکی صنفك آلدیغی مقدار، باقیسنك یوزده قرقی .

١٠٠١ — ٢٠٠٠ غروش معاشی اولانلره ١٠٠٠ غروش ایچون براولکی صنفك آلدیغی مقدار، باقیسنك یوزده اوتوزی.

٢٠٠٠ دن فضله معاشی اولانلره ٢٠٠٠ غروش ایچون براولکی صنفك آلدیغی مقدار، باقیسنك یوزده یکرمیسی ویریلور .

تخصیص اولنه‌جق معاشاته اك صوك مأموریتك عمومی بودجه‌ده قبول ایدیله‌جك معاش معدلی، بومأموریت الغا اولندیغی تقدیرده معادلی اولان مأموریتك معاش معدلی اساس اتخاذ ایدیلور . شاید صوك مأموریتلرینك معاشلری تزیید ایدلمش ایسه بوندن طولایی مأمورین فضله برطلبده بولنه‌مازلر . ١٢٠٠ غروشدن دون معاشلری اولان کتبه‌نك معاشات سابقه‌سنه اعتبار ایدیلور .

آلتنجی ماده — مدت خدمتده مبدأ یکرمی یاشندن اعتبار اولنور وکتبه حقنده یکرمی یاشندن صکره ملازمتله کچیردکاری سنه‌لر مدت خدمتده داخل عد ایدیلور .

یدنجی ماده — تخصیص اولنان معزولیت معاشلری برخدمته تعیینلرینه دکین اعطا اولنور . آنجق منسوب اولدقلری نظارت ودائره طرفندن اقتدار واهلیتلریله متناسب اوله‌رق درسعادت ویاطشره‌ده تحریراً تکلیف اولنه‌جق مأموریتلری بلا معذرت مشروعه ایکی دفعه تحریراً رد ایدنلرك وبرده هر آلتی آیده برکره تحریراً وبالذات مراجعتله طلب مأموریتده بولنمیانلرك معزولیت معاشلری درحال قطع ایدیلور .

سکزنجی ماده — مادهٔ سابقه موجبنجه معزولیت معاشی تخصیص اولنانلردن وفاتی وقوع بولانلرك مدت خدمتی اون سنه‌دن دون ایسه معاش مخصصلرینك نصفی متقاعدین وایتام وارامل نظامنامه‌سنده‌کی اصوله توفیقاً متوفانك مستحق معاش اولان ایتامنه خزینهٔ مالیه‌دن اعطا قلنور . ومدت خدمتی اون سنه‌دن زیاده ایسه معزولین ایتامی حقنده جاری اولان اصوله توفیقاً تقاعد صندوقندن معاش تخصیص اولنور .

طقوزنجی ماده — معزولیت معاشنه کسب استحقاق ایدنلر خدمت دولتده بولندقلری سنه‌لرك هر بری ایچون اوسنه ظرفنده آلمش اولدقلری معاش وسطیٔ شهرینك ایکی مثلنه معادل برمبلغ آله‌رق حکومتله قطع علاقه ایلمکده مختاردرلر . بوبابده‌کی قرارلرینی کندیلرینه معزولیت معاشی تخصیص اولنمازدن اول بیلدیرملیدرلر . بوکیفیتده ویریله‌جك مبلغ اون سنه‌یه قدر خدمت ایتمش اولانلر ایچون بش یوز ، اون بش سنه‌یه قدر خدمت ایتمش اولانلر ایچون یدی یوز اللی ودها

زیاده خدمت ایتمش اولانلر ایچون هیچ برصورتله بیك لیرایی تجاوز ایلمیه‌جکی کبی بالعموم مأمورینك اوچ یوز یکرمی بش سنه‌سی بودجه‌سنده تعیین اولنه‌جق مقداردن فضله اوله‌رق آلمش اولدقلری معاشاته‌ده اعتبار ایدلیه‌جکدر . برده بوصورتله قطع علاقه ایدنلردن بعدما مأموریته طالب اولمیه‌جقلرینی متضمن تعهدنامه آلنه‌جقدر وتعهدنامه ویرن ذات مقدما آلمش اولدیغی تضمینات نقدیه تماماً کندیسندن استرداد ایدلدکجه استخدام اولنمیه‌جقدر .

ایکنجی فصل

اوننجی ماده — قومیسیونجه اجرا قلنه‌جق تحقیقات عمومیه نتیجه‌سنده سوء حالی تبین ایده‌جکلرك استخداملری قطعیاً غیر جائزدر . بوکبیلر نه‌قدر مدت خدمت ایتمش اولورلرسه‌اولسونلر بلا تضمینات وبلا معاش اخراج ایدیله‌جکلردر .

اون برنجی ماده — سوء احوال ایله معروف اولیوب‌ده درجهٔ اهلیت ومعلوماتلرینه نظراً بعدما استخداملری قومیسیونلرجه موافق کورلمیان ذواتدن مدت خدمتلری اوچ سنه‌یی تجاوز ایتمینلرك معاشلری بیك غروشدن دون اولانلرینه بهر سنه خدمتلرینه‌اوسنه ظرفنده آلمش‌اولدقلری معاش شهریٔ وسطینك برمثلی ویریله‌جکدر .

بیك غروشدن فضله معاشلری اولانلره بوفضله ایچون هیچ برشی ویرلیه‌جکدر . مدت خدمتلری یکرمی بش سنه‌یه قدر اولانلره خدمت دولتده بولندقلری سنه‌لرك هربری ایچون اون سنه ظرفنده آلمش اولدقلری معاش شهریٔ وسطی‌یه مساوی برمقدار مبلغ ویریلور. فقط بومقدار هیچ بر صورتله بش یوز لیرایی تجاوز ایده‌میه‌جکی کبی صوك بودجه‌ده معین معاش معدلدن فضله اوله‌رق آلنمش اولان‌معاشاته‌ده اعتبارایدلمز. اخیراً آلقده اولدقلری معاش بش یوز غروشه قدر اولانلره بهر سنهٔ خدمتلرینه مقابل اوسنه ظرفنده‌کی معاش شهریٔ وسطیلرینك ایکی مثلی ویریله‌جکدر . اخیراً آلقده اولدقلری معاش شهری بش یوز غروشدن بیك غروشه قدر اولانلره بهر سنهٔ خدمتلرینه مقابل معاش شهریٔ وسطیلری بش یوز غروشه قدر اولان سنه‌لر ایچون معاشلرینك ایکی‌معاش شهریٔ وسطیلری بش یوز غروشدن فضله اولان سنه‌لر ایچون بش یوزك ایکی فضله‌سنك بربچق مثلی ویریله‌جکدر .

اخیراً آلقده اولدقلری معاش بیك غروشدن فضله اولنلر حقنده‌ده بیك غروشه قدر عین صورتله معامله اولنه‌جق ، فضله‌سی ایچون هرسنه‌یه مقابل معاش شهریٔ وسطیلرینك برمثلی ویریله‌جکدر .

مدت خدمتلری یکرمی بش سنه‌یی متجاوز اولنلرك خدمتلری اوتوز سنه‌یه بالغ اولنجه‌یه قدر مأموریتلرینك صوك معاش معدلی اوزرندن ویرمکه مجبور اوله‌جقلری تقاعدیه‌لری آله‌جقلری تقاعد معاشندن توقیف ایدلك اوزره رضالرینه باقلمیه‌رق تقاعدلری اجرا اولنه‌جقدر .

خدمتلری اوتوز سنه‌یی متجاوز اولنلرده رضالرینه باقلمیه‌رق تقاعدلری اجرا اولنه‌جقدر .

مدت خدمتلری اوتوز سنه‌یی متجاوز اولنلرده رضالرینه باقلمیه‌رق تقاعد ایدیله‌جکدر .

مواد متفرقه

اون ایکنجی ماده — آلتمش بش یاشنی متجاوز اولنلر خدمت دولتدن چیقاریله‌جقلردر . وکلالق واعیان اعضالغی مستثنادر. بوندن ماعدا آلتمش‌بش یاشنه واصل‌اولوب‌ده تجربه واقتدارلری حسبیله‌دولتجه استخداملرینه لزوم‌قطعی کوریله‌جك مأمورین هیئت‌وکلا قراریله استخدام اولنه‌بیلیرلر. سن مذکوره واصل اولانلرحق‌تقاعدی احراز ایتمشلرسه تقاعد ایدیله‌جکلر وبردفعه‌یه مخصوص‌اولمق

اوزره ۱۰۰۰ غروشه قدر معاشلری اولانلره آلتی، بیك غروشدن فضله معاشلری اولانلره ده ایلك بیك غروش ایچون آلتی فضله سی ایچون درت آیلق مکافات نقدیه اعطا قلنه جقدر.

آلتمش بش یاشنه واصل اولوب ده هنوز تقاعده مستحق اولیانلرده مدت خدمتلری یکرمی سنه دن دون اولدیغی تقدیرده بهر سنهٔ خدمتلرینه مقابل صوك معاشلری ایچون عمومی بودجه ده قبول ایدیلن مقدارك ایکی مثلی ویریله رك خدمت دولتدن چیقاریله جقلردر. بو مقدار هیچ برصورتله بیك بش یوز لیرایی تجاوز ایتمیه جکدر.

مدت خدمتلری (۲۵) سنه دن (۳۰) سنه یه قدر اولانلره خدمتلری اوتوزسنه یه بالغ اولنجه یه قدر صوك معاش معدللری اوزرندن ویره جکلری تقاعدیه خزینه دن تقاعد صندوغنه دفعةً اعطا اولنه رق تقاعدلری اجرا ایدیله جکدر.

اون اوچنجی ماده — تقاعد معاشلری تقاعد صندوغندن ، معزولیت معاشلریله ویریله جك تضميناتلر خزینه دن اعطا قلنه جقدر.

اون دردنجی ماده — هربر مأمور حین اخراجنده هانكی نظارت ودائره یه منسوب ایسه کندیسنه اقچه اعطاسی حقنده آنجق اونظارت ودائره یه مراجعت ایده بیلور.

اون بشنجی ماده — استخداملری موافق کوریله رك اونجی ماده موجبنجه بلاتضمینات اخراج اولنانلرله تقاعدلری اجرا وحین اخراجلرنده اقچه اعطا ایدیلملرك قرار واقعدن طولایی نظارتلره ومحاکمه قارشی شکایتلری غیر مسموعدر. یالکز مجلس مبعوثانه مراجعته حقلری واردر.

اون التنجی ماده — الحالةهذه تقاعد صندوغندن وماليه خزینه سندن معزولیت معاشی آلانلر حقنده ده عموم معزولین حقنده تأسیس اولنه جق قانونك اعلاننه قدر اشبو قانونك حکمی جاری اوله جقدر.

اون یدنجی ماده — عائدات وحاصلات ایله کچینن مأمورلرك برسنه ظرفنده آلدقلری عائدات حساب ایدیله رك بونك وسطیٔ شهریسی بولنه جق ومعاملهٔ لازمه بومعاش اوزرندن اجراقلنه جقدر.

اون سکزنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احکامنه هیئت وکلا مأموردر.

۲۰ جمادی‌اخره سنه ۱۳۲۷ و ۲۵ حزیران سنه ۱۳۲۵

درسعادت پولیس مأمورلرندن آچیغه چیقاریلان سکز یوز اللی درت قومیسر ومأموره اعطا ایدیله‌جك معاشات حقنده قانون

برنجی ماده — مأمورین ضابطه میانده بولنوب حسب التنسیقات اخراج ایدیله‌جکلردن مستحق تقاعد اولانلره تقاعد صندوغندن وهنوز حق تقاعدی کسب ایتمه‌مش اولانلره خزینه‌دن تقاعد وتنسیق قرارنامه‌لری احکامنه توفیقاً معاش تخصیص واعطا اولنه‌جقدر .

ایکنجی ماده — مأمورین مرقومه‌یه آچیغه چیقارلدقلری ۱ مایس سنه ۳۲۵ تاریخندن سنهٔ مرقومه تموزی نهایتنه قدر اعطاسی لازم کلن طقوز یوز اللی بیك درت یوز طقسان غروشك اوچ یوز یکرمی بش سنه‌سی ایچون تنظیم اولنان بودجه‌ده معاشات عمومیه اوله‌رق مرقوم اولان مبالغك بش آیلغنه اون ایکی میلیون آلتی یوز اون طقوز بیك طقسان آلتی غروش اصابت ایلدیکی حالده تخصیصات سابقه‌یه قیاساً تنظیم اولنان بش آیلق موقت بودجه‌لرك احتوا ایلدیکی معاشاتی یکونی اون میلیون آلتی یوز یکرمی بش بیك یوز طقسان التی غروشه بالغ اولمغله لدی الموازنه حاصل اولان برمیلیون طقوز یوز طقسان اوچ بیك طقوز یوز غروش تصرفاتدن محسوباً تخصیص واعطا اولنه‌جقدر .

اوچنجی ماده — داخلیه نظارتی تنسیقاتنده آچیغه چیقارلمش اولان ولایات قپو کتخدالرینه معاشلری قطع تاریخندن اعتباراً تنسیق قانونك مبدأ جریانی اولان اغستوس سنه ۱۳۲۵ ابتداسنه قدر قادرو خارجی قالان مأمورینه قیاساً معاش اعطا ایدیله‌جك وبو معاشات داخلیه بودجه‌سی معاشات قسمنه یکیدن برسنه‌لك اجرا ایدیلن ضمائمك بش آیلق فرقندن تسویه اولنه‌جقدر .

دردنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احکامنه مالیه وداخلیه ناظرلری مأموردر .

۲۹ رجب سنه ۱۳۲۷ و ۳ اغستوس سنه ۱۳۲۵

قادرو خارجنه چیقاریلان خزینهٔ خاصه مأمورین ملکیه‌سیله کتبه‌سنك صورت اقدارلری حقنده قانون

برنجی ماده — درسعادت وطشره‌ده مستخدم بالعموم خزینهٔ خاصه مأمورینی ایله سرایه متعلق خدماتده استخدام اولنوب معاشلرندن تقاعدیه ترك ایدنلر حقنده مقدما جانب حکومتدن تنظیم اولنوب مجلس مبعوثان واعیانده بعد التعدیل تصدیق عالی‌یه اقتران ایدن تنسیقات قانونك احکامی تطبیق ایدیله‌جکدر .

ایکنجی ماده — اشبو مادهٔ منفردهٔ قانونیه‌نك اجرای احکامنه مالیه ناظری مأموردر .

۲ شعبان سنه ۱۳۲۷ و ۵ اغستوس سنه ۱۳۲۵

هر سنه اون تموز تاریخنك اعیاد رسمیهٔ عثمانیه‌دن عدینه دائر قانون

تموزك اوننجی کونی اعیاد رسمیهٔ عثمانیه‌دن اولوب هر سنه یوم مذکورده اجرای شهرآیین ایدیله‌جکدر .

۱۰ جمادی الاخره سنه ۱۳۲۷

۱۵ حزیران سنه ۱۳۲۵

منسوبین عسکریه‌دن اولوب ده مجلس مبعوثان اعضالغنده بولنان ذواتك ایلك دورهٔ اجتماعیه‌یه مخصوص اولمق اوزره مأذون عد ایدلملری حقنده قانون

برنجی ماده — مجلس‌مبعوثانك ایلك دورهٔ انتخابیه‌سنده بدایةً انتخاب اولنه‌رق الیوم ایفای وکالت ایتمکده اولان ارکان وامرا وضباط عسکریه‌یه منحصر ویالکز بودورهٔ انتخابیه‌یه مخصوص اولمق‌اوزره مشار ومومی‌الیهم قدملری محفوظ‌قالمق‌شرطیله جهت‌عسکریه‌جه مأذون عد اولنه‌جقلردر.
ایکنجی ماده — اشبو مساعدهٔ مخصوصه مشار ومومی‌الیهمك تکرار انتخاب‌اولنملرینه‌وآره‌یرده منحلات ظهورنده دیکر منسوبین عسکریه‌نك انتخابنه شمولی اولمیه‌جق وآتیاً خدمت فعلیهٔ عسکریه ایله موظف اولوب حق استعفایی حائز اولانلردن مبعوث انتخاب‌اولنانلر مستعفی عد اولنه‌جق وحق استعفایی حائز اولمیان منسوبین عسکریه‌نك مبعوث انتخابی جائز اولمیه‌جقدر.
اوچنجی ماده — اشبو مواد قانونیه‌نك اجراسنه داخلیه وحربیه نظارتی مأموردر.

٢ شعبان سنه ١٣٢٧ و ٥ اغستوس سنه ١٣٢٥

عسکری جزا قانوننك قرق سکزنجی ماده‌سنه ذیل اولمق اوزره تنظیم ومجلس مبعوثانجه عیناً قبول اولنوب مجلس اعیانك تکلیفی اوزرینه ادارهٔ عرفیه قرارنامه‌سنه تذییل ایدیلان ایکی مادهٔ قانونیه

برنجی ماده — ادارهٔ‌عرفیه‌اعلانی مستلزم‌احوالدن طولایی مظنون اولانلر هرنه‌رتبه‌ده‌اولورسه اولسون ارادهٔ سنیه استحصال اولنمقسزین تحت محاکمه‌یه آلنورلر. آنجق اعیان ومبعوثانك تعقیب وتوقیف واتهام ومحاکمه‌لری شرائطی حقنده قانون اساسیده معین احکامه خلل کلیه‌جکدر.
ایکنجی ماده — ادارهٔ عرفیه اعلان ایدیلان محللرده اولجه اولان ویا حسب‌الایجاب یکیدن تشکیل اولنان دیوان‌حربلره محاکمه‌سی‌تودیع‌اولنانلردن ارکان، امرا وضابطان عسکریه‌نك‌محاکمه‌لرنده مذکور دیوان حربلرك تشکلاتی بونلرك رتبه‌لرینه کوره اولمدیغی حالده بیله محاکمات ومعاملات لازمه ایفا وحقلرنده احکام مقتضیه اعطا واجرا اولنور.

١٥ جمادی‌الآخره سنه ١٣٢٧ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٥

آطنه ولايتنه مخصوص تصفيهٔ معاملات تجاريه قانون موقتی

برنجی ماده — حادثهٔ مؤلمهٔ زائله ايله مصاب اولمقدن ناشی دوچار ضرر وخسار اولان آطنه ولايتی تجارينك بلا افلاس قونقورداتو استحصال ايده بيلملرينه مساعده‌يی متضمن وموقت اولمق اشبو قانون ايله حكماً تصفيهٔ معاملات تجاريه قاعده‌سی تأسيس اولنمشدر .

اشبو قانونك ولايت غزته‌سيله نشری تاريخندن اعتباراً بر ماه ظرفنده آرزو ايدن تاجر اقامتكاهی محكمهٔ تجارتنه بر استدعا تقديميله و حال عجزندن بحثله معاملات تجاريه‌سنك تصفيه‌سنی طلب ايده‌بيلور . بومدتك مروروندن صكره ويريلان استدعالر قطعياً قبول اولنماز . تاجر متوفانك ورثه‌سی دخی تصفيهٔ معاملات استدعاسنده بولنه‌بيليرلر. « قولكتيف» و « قومانديت » شركتلرينك استدعاسی يكديكرينه كفيل حكمنده اولان شركانك اسم و اقامتكاهنی متضمن اولمق و شركتده امضايه مأذون شركا طرفندن ممضی بولنمق لازمدر . تصفيه استدعاسنه تاجرك مطلوبات و موجوداتنك وديوننك بر بلانچوسی و آله‌جقليلرك اسم و اقامتكاهنی مبين بر دفتری ربط ايديله‌جكدر .

ايكنجی ماده — تصفيهٔ معاملات استدعاسنه محكمه بلا محاكمه قرار ويرر و علناً تفهيم ايدر . قرارده محكمه اعضاسندن بری ژوژ قوميسر و ايشك اهميتنه كوره بر و يا متعدد تصفيه مأمور موقتی تعيين اولنور . بونلر تاريخ تعيينلرندن يكرمی درت ساعت ظرفنده مديونك اموال و دفاترينی تحت تمهيره آله‌رق مديون ايله برلكده ثبت دفتر ايتمكه مباشرت ايدرلر . محكمه‌نك تصفيه قراری قانون تجارتك يوز اللی ايكنجی ماده‌سی موجبنجه اعلان اولنور .

تصفيه قرارينك صدوروندن اعتباراً بالجمله اموال منقوله و غير منقوله دعوالريله معاملات اجرائيه تصفيه مأمورلری ومديون طرفندن وياخود بونلر عليهنه اقامه وتعقيب اولنور . مديون تصفيه مأمورلرينك تنسيب و معاونتيله پوليچه‌لرك و وعده‌سی كلمش ديونك تحصيل ومحافظهٔ اموال ايچون هردرلو تقيداتك اجراسی ومائل تلف اولان ويا قيمتدن سقوطی ملحوظ ومحافظه‌سی كلی مصارفه محتاج بولنان اموالك بيعی صلاحيتنی حائزدر . كذلك تصفيه مأمورلرينك تنسيبی وژوژ قوميسرك اذن ورخصتيله معاملات تجاريه‌سنك ويا صنعتنك اجراسنده دوام ايده‌بيلير . تحصيلات ومبايعاتندن حاصل اولان نقود تصفيه مأمورلرينه توديع اولنور وبونلر طرفندن امين برمحلده حفظ ايديلور . مديون بوصره‌ده يكيدن بر عقد مداينه وتماماً وقسماً مطلوبندن فراغت ايده‌مز . آنجق تصفيه مأمورلرينك تنسيبی وژوژ قوميسرك اذن ورخصتيله قازانيلمسی مشكوك اولان وصلحاً تسويه‌سی قابل اوليان بردعوانك تعقيبدن فراغت وعليهنه صادر اولمش برحكمه موافقت ايده‌بيلير وبوشرائط تحتنده اللی ليرانی تجاوز ايتميان هردرلو منازعاتی صلحاً تسويه‌يه مأذوندر .

اوچنجی ماده — تصفيه معامله‌سنه دائر صادر اولان قرار وعده‌سی حلول ايتمامش اولان ديون مؤجله‌نك مديون حقنده تعجيلنی تضمن ايدر وبرامتياز ويا رهن ويا وفا واستغلال ايله تأمين ايدلمامش اولان ديونك ماصه حقنده كذشته‌سنك انقطاعنی موجب اولور . ديون ممتازه‌نك فائضی دخی آنجق رهن وامتيازك تعلق ايتديكی اموال اوزرندن مطالبه اولنه‌بيلير .

دردنجی ماده — قرارك صدوروندن اوچ كون ظرفنده تصفيه مأمورلری داينلره برمكتوب ارسال وغزته‌لره اعلاننامه اعطا ايدرك مديونك حال حاضر تجاريسنی تدقيق ايتمك ودائمی تصفيه مأمورلرينی انتخاب ايلمك اوزره نهايت اون كون ظرفنده اجتماعه دعوت ايدرلر . يوم اجتماع ژوژ قوميسر طرفندن تعيين اولنور .

یوم معینده مدیون داینلر مجلسنه احوال تجاریه ومالیه‌سنی متضمن صحت وحقیقت دائره‌سنده ایضاحات اعطا ایدرك بالجمله اموال منقوله‌سنك وغیرمنقوله‌سنك نه‌دن عبارت اولدیغی وقیمتلری نه‌راده‌ده ایدوکی ودیونیله مطلوبات وموجوداتنك مقداری وکار وضرری ومصرفنك درجه‌سی حقنده معلومات ویره‌جکدر .

داینلر دائمی تصفیه مأمورلرینك تعیینی حقنده بیان رأی ایده‌جکلر واولبابده طوتیلان ضبط ورقه‌سی ژوژ قومیسر طرفندن باراپور محکمه‌یه تودیع اولنه‌جقدر . تصفیه مأمورلرینه ژوژ قومیسر طرفندن مناسب براجرت تقدیر اولنور .

بشنجی ماده — تصفیه قرارینك صدورندن اعتباراً داینلر حامل اولدقلری سنداتی کرك محکمه قلمنه وکرك تصفیه مأمورلرینه تودیع ایده‌بیلیرلر . بوسندات ایله برابر هرداینك اسم وشهرتی وصنعت ومحل اقامتی ودینك مقدار وسببی واستحصال ایتدیکی امتیاز ویا رهنی ویا وفا واستغلالك نه‌دن عبارت بولندیغی مبین بربوردرو دخی ربطنه مجبوردرلر . سنداتك تودیعی معامله‌سی هیچ برمراسم قانونیه‌یه تابع اولمیوب هرکیمه اعطا اولنمش ایسه مقابلنده برعلم وخبر اخذ اولنور .

آلتنجی ماده — دردنجی ماده‌ده بیان اولنان اجتماعك فرداسنده مادهٔ مذکوره‌ده کوستریلان اصول اوزره داینلر تحقیق وتصدیق دیون معامله‌سنك ایفاسی ایچون اجتماعه دعوت اولنورلر . بوایکی اجتماع آره‌سنده اون بش کوندن زیاده زمان مرور ایده‌مز داینلر کوندریله‌جك دعوتنامه ایله غزته‌لره ویریله‌جك اعلاننامه‌ده اوزمانه قدر سندات و بوردرولرینی اعطا ایتمامش اولانلرك تحقیق وتصدیق دیون ایچون معین اولان مدت ظرفنده تودیع ایتلری اخطار اولنه‌جقدر . تحقیق وتصدیق دیون معامله‌سی براجتماعده وقانون تجارتك بوکا مخالف اولمیان احکامی دائره‌سنده اجرا ایدیلور .

یدنجی ماده — تحقیق وتصدیق دیون اجتماعنك فرداسنده داینلری تحقیق ویا احتیاطاً قید ایدلمش بالجمله داینلره دردنجی ماده وجهله ژوژ قومیسر طرفندن تکرار بر دعوتنامه کوندریله‌رك مدیونك تکلیف ایده‌جکی قونقورداتو شرائطنی استماع ومذاکره اجرا ایتمك اوزره اجتماعه دعوت اولنور . بواجتماع دخی تحقیق وتصدیق دیون اجتماعندن برهفته صوکره وقوع بولور . معهذا بر ویا برقاچ داینك مذاکره‌یه دخولی حقنده اعتراض ایدلدیکی حالده تجارت قانونك ایکی یوز آلتی وایکی یوز یدنجی ماده‌لری احکامنه خلل کلمامك شرطیله محکمه بومدتی تزیید ایده‌بیلور .

سکزنجی ماده — مدیون ایله داینلر آره‌سنده قونقورداتو مطلوبی تحقیق وقبول ایدلمش ویا احتیاطاً قید اولنمش بالجمله داینلرك شخصاً اکثریت مطلقه‌سی ودیون محققه واحتیاطیه مجموعنك اکثریت ثلثانیله انعقاد ایدر . معهذا شخصاً ومبلغاً اکثریت مطلقه حاصل اولدیغی حالده محکمه‌نك دیون وموجودك حال ومقدارینه ومدیونك دوچار اولدیغی ضرروخسارك درجه‌سنه کوره قونقورداتویی تصدیق ویارد ایتمك صلاحیتی واردر . بوصوك اجتماعده تصفیه مأمورلری مصارف واقعه‌لرندن وژوژ قومیسرك تقدیر ایتدیکی اجرتلرندن معلومات اعطا ایدرلر . مدیون ویا داینلر طرفندن بواجرتك مقداری حقنده اعتراض وقوع بولدیغی تقدیرده محکمه بلا محاکمه قرار ویرر . قونقورداتو تصدیق اولندیغی حالده محکمه تصفیه معاملاتنك ختام بولدیغنی اعلان ایدر . تصفیه معامله‌سنك کشادندن صوکره قواعدسابقه‌یه مخالف اوله‌رق عقد ایدیلن بالجمله مقاولات وقونقورداتو کرك طرفین وکرك شخص ثالث حقنده کأن لم یکن وبلا تأثیردر .

طقوزنجی ماده — قونقورداتو عقدینه موفقیت حاصل اولمامش ویا اکثریت مطلقهٔ شخصیه ومبلغیه ایله عقد اولنان قونقورداتو محکمه‌جه شایان قبول کورلمیوب مدیون طرفندن دخی اکثریت ثلثان مبلغنی‌یی تأمین ایده‌جك برمقدار تزیید اولنه‌مزسه محکمه مدیونك افلاسنه قرار ویره‌رك داینلر اتفاق حالنه کچرلر وبوصورتده یکیدن سندیك تعیینینه معاملات سائرهٔ افلاسیه جریاننه حاجت اولمیوب

تصفیه‌معامله‌سی مطلوباتك كاملاً تحصیل وموجودك توزیعی زمانه قدر دوام ایلر وقانون تجارتك ایکی یوز اوتوز آلتنجی ماده‌سی ومواد متعاقبه‌سی احکامنه توفیق معامله اولنور .

مدیون موجودینی کتم واخفا ودیوننی تزیید ایلمش ویا هرنه صورتله اولورسه اولسون حیله وخدعه استعمال ایتمش اولدیغی اکلاشلدیغی تقدیرده محکمه تصفیه معامله‌سنك هروقت وزمانده کرك رأساً وکرك داینلرك طلبی اوزرینه مدیونك افلاسنه حکم ایدر ومدعی عمومیلر طرفندن تعقیبات اجرا اولنور . قونقورداتونك الغا ویا فسخی حالنده دخی مدیونك افلاسنه قرار ویریلیر .

اوننجی ماده — افلاس ماده‌لرنده محاکم تجارتدن خرج تعرفه‌سی احکامنه توفیقاً المقده اولان خرج ورسوم محاکم تصفیه معاملاتنده کاملاً معفودر .

اون برنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احکامنه عدلیه ناظری مأموردر .

۳ شعبان سنه ۱۳۲۷ و ٦ اغستوس سنه ۱۳۲۵

دیون غیر منتظمه حقنده قانون

برنجی ماده — دیون منتظمه‌دن ماعدا خزینهٔ دولتك بیك اوچیوز یکرمی‌درت سنه‌سی تموزی ابتداسنه قدر موجود بالجمله دیون سابقه‌سنك صورت تسویه‌سنك قرارلشدیرلسنه اساس اولمق‌اوزره اول امرده دیون مزبوره‌نك قید وجمعی معامله‌سنه مباشرت اولنه‌جقدر .

ایکنجی ماده — آنف‌الذکر معاملاتك اجراسیچون بیك اوچ یوز یکرمی درت‌سنه‌سی تموزی ابتداسنه قدر خزینهٔ دولتده هرنه نام ایله اولورسه اولسون اله‌جغی اولان اصحاب مطلوبك اشبو قرارنامه‌نك هربرمحلده تاریخ اعلانندن اعتباراً ایکی‌آی ظرفنده مواد آتیه‌ده کوستریلان مواقعده آتی‌الذکر مأمورین‌حکومته سند ویا اوراق‌مثبته‌لرینی ابراز ایتملری لازم کله‌جکدر. ولایت‌مرکزلرنده رسمی وغیر رسمی بالعموم غزته‌لرله کیفیتك نشر ایدلدیکی ، لوا وقضا مرکزلری اولان قصبه‌لرده محلاته اعلانلر تعلیق اولندیغی کون یوم اعلان عد ایدیله‌جك وکیفیت اعلانی متضمن اوله‌رق لوا وقضا مرکزلرنده مختارلرك الندن محله اختیارلرینه تختیم ایتدیرلمش بروزقه النه‌جقدر. ناحیه وقریه‌لر ایچون ایسه علی‌العموم مختارلرك عین کونده قضا مجلس اداره‌سنه جلب وجمعیله تبلیغات وقوعندن اعتباراً مرور ایده‌جك تام اون بش کون صکره ایکی آی مرور زمان مدتی ایشلمکه باشلایه‌جقدر . لوالردن قضالره قانونك تبلیغندن اعتباراً اون بش کون ظرفنده قضا مرکزلرینه مختارلرك جلبی مجبوریدر . مختارلره مجلس اداره‌جه تبلیغات شفاهیه وقوع بوله‌جق واللرینه کویلرینه تعلیق ایدلمك اوزره رسمی‌اعلانلرویریله‌جکدر ومعامله‌نك اجرا اولندیغنی‌متضمن‌اوله‌رق مختارلردن بروزقه آلنه‌جغی کبی‌مختارلراوچ‌کون ظرفنده‌کویلرینه‌تبلیغات‌اجرا ایتمش‌اولدقلرینی‌مبین وائمه‌ورؤسای‌روحانیه واختیارلر طرفندن‌مختوم بروزقهٔ‌عادیه تنظیم‌ایلیوب قضایه‌کوندره‌جکلردر. قضاولوامجلس‌اداره‌لری‌عموم‌مختارلردن ورقه‌لر کلمش اولدیغنی مبین برمضبطه تنظیم ومذکور ورقه‌لرك اصللریله برلکده لوالره ، ولایتلره ارسال‌ایده‌جکلردر. شاید بالاخره برمختاره تبلیغات‌اجرا ایدیله‌مدیکی ویاخود مختارلرك اجرای‌تبلیغات ایتمدکلری وبوندن طولایی بعض اصحاب مطلوبك متضرر اولدیغی ثابت اولورسه مسببلری ضماناً مسئول اوله‌جقلردر.

اوچنجی ماده — دیون مذکوره‌یه متفرع سندات ویا اوراق‌مثبته هانکی محلده تنظیم‌وتصدیق اولنمش ایسه قاعدةً ینه اومحلده ارائه اولنه‌جق ومعاملهٔ قیدیه‌نك اجرا ایدلدیکی ورقه‌نك ظهرینه اشارت اولنه‌جقدر . معاشات عسکریه ایله اردو متعهدلری مطلوباتنك وسائر مصارف عسکریه‌دن متولد دیوناته متعلق سندات ویا اوراق مثبته ردیف نظامیه طابورلرینه ولوا والای وفرقه واردو مرکزلرینه ، بوطابور ومرکزلرك بولنمدیغی قضالرده مراکز مذکوره‌یه اشعار ایدلمك اوزره مال قلملرینه ابراز ایدیله‌جك ومطلوبات سائره‌یه عائد سندات واوراق مثبته دوائر محاسبه‌لریله قضا وسنجاق مرکزلرنده‌کی مال ومحاسبه قلملرینه ارائه اولنه‌جقدر .

دردنجی ماده — اله‌جقلرینی‌مبین یدنده سند واوراق بولنمیان واصحاب‌معاش مثللو استحقاقلرینی خودبخود سند تنظیمیله استحصاله قانوناً صلاحیتدار اولمیان اصحاب مطلوب محلی دوائر عائده‌سنه با استدعا مراجعت ایده‌جك وقیود رسمیه‌یه نظراً تحقق ایدن مطلوبلری استدعالری ظهرینه‌درکنار صورتیله ثبت واملا قلندقدن صکره اشبو درکنارلی عرضحاللر اوراق‌مثبته مقامنده ابرازاولنه‌جقدر. مطلوبلرینك اوراق‌مثبته‌سی نره‌ده‌تنظیم واعطا قلنمش ایسه اندن غیری برمحلده‌اقامت ایدن اله‌جقلیلر

اوراق مزبوره‌یی کندی اقامتکاهلرنده‌کی مأمورین عائده‌سنه ارائه ایده‌جکلردر . بر قسم اصحاب مطلوبدن یدلرنده سند واوراق مثبته بولنمیانلرك استدعالری محلی مأمورلری طرفندن بشقه بر دفتره قید ایدیله‌جکدر .

بشنجی ماده — مطلوبانك معامله‌ٔ قیدیه‌سی بروجه آتی اجرا اولنه‌جقدر . شویله‌که دائرهٔ نظامیه‌یه عائد مصارفات مرکزده دائرهٔ مذکوره محاسبات دائره‌سی وطشره‌ده اوچنجی ماده‌ده محرر مراکز عسکریه‌ده بولنان لوازم رئیس ومدیرلری وحسابه مأمور ضابطان معرفتیله قید اولنه‌جق ومصارف سائره‌نك قیدی ولایاتده دفتردار ، محاسبه‌جی ومال مدیرلری ورسومات ، تلغراف ، بحریه طوپخانه ، زراعت ، ادارهٔ مخصوصه وارکلی معادنی دائره وادارهلرینك ولایاتده بولنان مال وحساب مأمورلری طرفندن ومرکزه عائد دیونك قیدی درسعادتده دوائر واردات مرکزیه محاسبه‌جیلری جانبندن اجرا اولنه‌جقدر .

آلتنجی ماده — مادهٔ سابقه‌ده تعداد اولنان مأمورین سندات واوراقنك اصحابی طرفندن ارائه‌سی صره‌سیله قید وتسجیلنه مخصوص اولمق اوزره تعریف آتی وجه ایله ستون اوزرینه مرتب دیون دفترلری آچه‌جقلردر . شویله‌که : بودفترك برنجی ستونه دینك مقداری ، ایکنجیسنه اقچه‌نك جنسی واوچنجیسنه سند ، صورت اعلامکبی اوراق مثبته‌نك تاریخ وماهیتی ودردنجیسنه بورجك سنه‌سی ، بشنجیسنه نوعی ، آلتنجیسنه دائره‌سی ، یدنجیسنه صاحب مطلوبك اسم وصفتی سکزنجیسنه ابراز ایدن کیمسه‌نك اسم وصنعتی ، طقوزنجیسنه صره نومروسی ، اوننجیسنه تاریخ قیدی درج اولنه‌جقدر .

یدنجی ماده — ایکنجی ماده‌ده محرر مدتك یوم انقضاسنك فرداسی کونی مذکور دفترلر قپادیله‌رق آلتنجی ماده‌ده تعداد اولنان مأمورلر معرفتیله جمع ایدیله‌جك وبرصورتی اخراج اولنوب اصلی ینه اومأمورلر نزدنده حفظ اولنه‌جقدر . چیقاریلان صورتلر مأمورین عائده‌سی طرفندن بالتصدیق تختیم اولندقدن صکره زیرده کوستریلان مدتلر ظرفنده مراکز ادارهیه ایصال قلنه‌جقدر . شویله‌که : قضالرده طوتیلان دفترلر سکز کونده لوا مرکزینه ارسال قلنه‌جقدر وسنجاقلرده ترتیب اولنان دفترلر بروجه مشروح قضالردن لوالره کوندرلمش اولان دفترلر آنف الذکر سکز کون مدت ختامندن اعتباراً کذلك سکز کون ایچنده مرکز ولایته ایصال قلنه‌جقدر . والحاصل هر ولایت مرکزنده آچیلمش اولان دیون دفاتریله سنجاقلردن مرسول دفترلرك دخی قپادلدقلری تاریخدن اعتباراً حداعظم اوله‌رق قرق کون ظرفنده درسعادته وصول بولمش اولمسی لازم کله‌جکدر . حربیه ورسومات ، تلغراف ، بحریه ، طوپخانه ، زراعت ، ادارهٔ مخصوصه ، ارکلی معدنلری اداره‌سی اقلامنده آچیلمش اولان دیون دفاتری‌ده عین اصول وشرائطه تابع اوله‌جقدر وبودائره‌لرك شعبه‌لری بولنمیان یرلرده قیودات دوائر مذکوره‌یه اشعار ایدلك اوزره مال مأمورلری طرفندن اجرا اولنه‌جقدر .

سکزنجی ماده — ولایتلردن مالیه نظارتنه کوندریله‌جك اولان دیون دفاترینك صورتلری بردفتر عمومیده جمع وتلفیق ایدیله‌جك وبودفتر عمومی‌یه مادهٔ سابقه‌ده کوستریلن دائره واداره رؤساسی طرفندن نظارت مشارالیهایه کوندریله‌جك اولان دفاترك اجمالی دخی درج اولنه‌جقدر .

طقوزنجی ماده — دائرهٔ خارجیه‌یه عائد دیونه کلنجه ممالك عثمانیه خارجنده متمکن اصحاب مطلوب یدلرنده‌کی اوراق وسنداتی دولت علیه سفارت وشهبندرخانه‌لری اقلامنه ابراز ایده‌جکلر واقلام مذکوره دخی بوبابده آچه‌جقلری دیون دفترلرینی اشبو قرارنامه احکامنك کندیلرینه تبلیغی متضمن تلغرافنامه‌نك یوم وصولندن اعتباراً آلتمش کون مرورنده‌کین قپانه‌رق اندن صکره قرق بش کون ظرفنده خارجیه نظارتنه ارسال ایده‌جکدر .

اوننجی ماده — (معدل) بالاده ایکنجی ماده‌ده محرر ایکی ماه ظرفنده قیدی طلب اولنمیان

هر نوع مطلوبات مجاهده مندرج اعذار مشروعه‌دن یالکز عته‌صغر وجنوندن عبارت اولان حال قاصریت موجود اولمدیغی تقدیرده مرور زمان ایله قطعیاً حکمدن ساقط اوله‌جقدر .

اون برنجی ماده — اوچ یوز یکرمی درت سنه‌سی تموزندن اعتباراً کچن آیلره عائد اولوب سنهٔ مذکوره ظرفنده تأدیه اولنمیان یاخود سنهٔ مذکوره نهایتنده بالعموم وزنه‌لر ایله مال صندوقلرنده وبانقه‌لرده موجود اوله‌رق سنهٔ حالیه مارتنک برنجی کوننه مدور مبالغ ایله تسویه ایدیله‌میان دیون بوقانونه تابع اولیه‌جقدر. بودیونک مقداری ایکی آی ظرفنده طوغریدن طوغری‌یه خزینهٔ مالیه‌جه تعیین اولنه‌جقدر .

اون ایکنجی ماده — خزینهٔ دولتک دیون متداخله‌سنک تدقیقات قطعیه وصورت تسویه‌سنی تأمیناً اتخاذی لازم کلن تدابیر ایلروده بشقه برقرارنامه ایله تعیین ایدیله‌جکدر .

اون اوچنجی ماده — اشبو قرارنامه‌نک اجرای احکامنه مالیه ناظری مأموردر .

۲۰ جمادالاخره سنه ۱۳۲۷ و ۲۵ حزیران سنه ۱۳۲۵

مابين همايون باش كتابتيله سرقرنالغنه خزينهٔ ماليه‌دن معاش تخصيصی حقنده قانون

مجلس وكلانك انتخابی وصدارتك عرضيله تعيين اولنه‌جق اولان مابين همايون باش كاتبيله باش مابينجی‌يه خزينهٔ ماليه‌دن اون ايكيشر بيك غروش معاش تخصيص اولنه‌جقدر .

/12000

استانبول ولايتنك وامنيت عموميه مديريتك تشكيلنه دائر قانون

برنجی ماده — برنجی صنفدن بك اوغلی، اوچنجی صنف اسكدارسنجاقلريله اليوم شهرامانتنه ملحق اولان آلتی قضادن مركب ومركزی استانبول اولق واستانبول ولايتی ناميله ياد اولنمق اوزره ايكنجی صنفدن برولايت تشكيل اولنمشدر . مذكور آلتی قضادن ايكنجی صنفدن قرتال بكقوز ككبوزه قضالريله اوچنجی صنفدن شيله قضاسی اسكدار سنجاغنه وبرنجی صنفدن آطه‌لر قضاسيله ايكنجی صنفدن چكمجه قضاسی مركز سنجاغنه الحاق ايدلمشدر .

ايكنجی ماده — پای‌تختك امور ووظائف‌ملكيه‌سندن الحالةهذه ضبطيه نظارتيله شهر امانتنجه رؤيت ايدلمكده اولان اقسامی استانبول ولايتنه توديع ايدلمشدر . ولايتك امور ماليه‌سی ايچون درسعادت تحرير وويركو تحصيل اداره‌سی استانبول دفتردارلغنه تحويل، ديكری دائرهٔ بلديه مال مديريتلرينك لغويله بك اوغلنده واسكدارده برزمحاسبهٔ لواهيئتی تشكيل اولنه‌جنی كبی نافعه ومعارف واورمان وزراعت ودفتر خاقانی نظارتی وسائره‌يه متعلق تشكيلات دخی عائد اولدقلری نظارت ودائره‌لرجه سنهٔ حاليه بودجه‌سنده معين تخصيصاتلری دائره‌سنده اكمال ايدله‌جكدر .

اوچنجی ماده — استانبول ولايتنك وملحق لوالرك داخليه‌نظارتنه مربوط‌مأمورين مخصصاتی موازنهٔ عموميه‌نك تصديقنه قدر صنفجه معادللری اولان ولايات والويه مأمورلری معاشاتنه توقيق ايدیله‌رك تأديه اولنه‌جقدر .

دردنجی ماده — ضبطيه نظارتی الغااولنه‌رق ممالك عثمانيه‌نك ادارهٔ عموميهٔ ضابطه‌سيله مكلف وبالعموم پوليس مديريتلرينه نظارتی شامل اولق وطوغريدن طوغری‌يه داخليه نظارتنه مربوط بولنمق‌اوزره امنيت‌عموميه مديريتی تشكيل واستانبول ولايتنك وظائف ضابطه‌سی وولايت‌داخلنده‌كی وسائطو مؤسسات عموميه‌نك امور انظباطيه‌سی استانبول واليسنك تحت امر واداره‌سنده اولق اوزره استانبول ولايتی پوليس مديريتنه توديع ايدلمشدر .

بشنجی ماده — امنيت عموميه مديريتی يكی برنظامنامه تنظيم ايدیلنجه‌يه قدر اليوم مرعی‌اولان پوليس نظامنامه‌سی احكامنه توفيقاً ايفای وظيفه ايده‌جكدر .

التنجی ماده — امنيت‌عموميه مديريتنك واستانبول ولايتی پوليس مديريتنك مخصصاتی موزنهٔ عموميه‌نك تصديقنه قدر مربوط ۱ و ۲ نومرولو موازنه موجبنجه تأديه ايدیله‌جكدر .

دارالخیرك الغاسنه وتفرعاتنه دائر قانون

برنجی ماده — دارالخیر نهایت ۱ ایلول سنه ۱۳۲۵ تاریخنه قدر لغو ایدیله‌جکدر .

ایکنجی‌ماده — دارالخیرك لغو ایدلسندن طولایی آچیقده قاله‌جق معلمین ومستخدمین ومأمورین ایچون تنسیقات عمومیه نتیجه‌سی اوله‌رق آچیقده قاله‌جق مأمورین و معلمین و مستخدمین حقنده اتخاذ اولنه‌جق قرار عمومی‌یه توفیقاً ایفای معامله اولنه‌جقدر .

اوچنجی ماده — دارالخیرده موجودطلبه، اجرتلری معارف عمومیه وزنه‌سندن تسویه اولنمق اوزره استانبول وولایات مکاتب لیلیه‌سنده اکمال تحصیل ایتدیریله‌جکدر .

دردنجی ماده — اوچ یوز یکرمی بش‌سنه‌سی بودجه‌سنده دارالخیر ایچون وضع اولنان برمیلیون یوز التمش سکز بیك طقوز یوز یکرمی غروشدن بش یوز اوچ بیك یدی یوز یتمش التی غروشك تاریخ الغاسنه قدر دار مذکورده ایفاسی ضروری اولان مصارفه و اوچ یوز اون بیك غروشك استانبول و ولایات مکاتب لیلیه‌سنه اعزام اولنه‌جق طلبه‌نك اوچ یوز یکرمی بش سنه‌سنه عائد اجرتلری‌ایله مصارف سفریه‌لرینه ویوز طقسان‌درت بیك التی‌یوز اون غروشك ایکنجی‌ماده موجبنجه تسویه اولنمق اوزره دار مذکور مأمورین ومعلمین و مستخدمین معاشاتنه ویوز التمش بیك بش یوز اوتوز درت غروشك دار مذکور بناسنك تعمیرات و تعدیلاتیله دارالفنون کتبخانه و لوازم تدریسیه و آلات وادواتك تدارکنه تخصیص قلنه‌جقدر .

بشنجی ماده — مأمورین و معلمین و مستخدمین معاشاتنه تخصیص اولنه‌جق یوز سکسان بیك کسور غروشدن تصرف اولنه‌جق مبالغ دارالفنون لوازم تدریسیه و آلات وادوات تدارکنه صرف اولنه‌جقدر .

التنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احکامنه معارف عمومیه نظارتی مأموردر .

۵ شعبان سنه ۱۳۲۷ و ۸ ایلول سنه ۱۳۲۵

ظهوره کلن اغتشاشده محترق اولان مبانینك انشاسی ومصابینك ایواسی ومحتاجینه آلات زراعیه وصناعیه تدارکی ایچون اطنه وحلب ولایتلرینه اعانات تخصیصنه دائرقانون

برنجی ماده — ظهوره کلان اغتشاشده محترق اولان معابد ، مکاتب ومساکنك انشاسی وآچیقده قالان مصابینك ایواسی ومحتاجینه آلات وادوات زراعیه وصناعیه تدارکی ایچون اطنه ولایتنه یوزبیك وحلب ولایتنه یکرمی بیك لیرالق اعانات جدیده تخصیص ایدلشدر.

ایکنجی ماده — اغتشاش یوزندن دوچار خسار اولان ارباب صنعت وتجارت وزراعته یکیدن تأسیس صنعت وتجارت وزراعت ایده‌بیلملری ایچون مجلس وکلانك تنسیب‌ایده‌جکی‌صورتده حکومتجه اقراض اولنمق اوزره آیریجه یوز بیك لیرا تخصیص اولنمشدر .

اوجنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احکامنه مالیه نظارتی مأموردر .

۷ رجب سنه ۱۳۲۷ و ۱۲ تموز سنه ۱۳۲۵

حجاز یمن وبغداد ولایتلری والیلرینه والیلك معاشندن بشقه بشر بیك وآیدین ولایتی والیسنه‌ده اوچ بیك غروش تخصیصات اعطاسی حقنده قانون

حجاز یمن وبغداد ولایتلری والیلرینه شهری بشر بیك ، آیدین ولایتی والیسنه شهری اوچ بیك غروش تخصیصات اعطاسنه مالیه نظارتی مأذوندر .

۲۷ جمادی‌الاولی سنه ۱۳۲۷ و ۳ حزیران سنه ۱۳۲۵

بو کره حسب‌اللزوم تشکیل ایدیلن عسیر سنجاغی متصرف معاونلکنه شهری بیك بش یوز غروش معاش تخصیصی حقنده قانون

بو کره حسب‌اللزوم عسیر سنجاغی متصرفلق معاونلکنه شهری بیك بش یوز غروش معاش تخصیص اولنمشدر .

شرق تیمور یوللرینك بلغارستان داخلنده قالان قسمی ایچون مذکور تیمور یول قومپانیه‌سیله عقد ایدیلن مقاوله نامه ایله اولبابده تنظیم اولنان قانون

برنجی ماده — شرق تیمور یوللرینك بلغارستان داخلنده قالان اوچ یوز طقوز کیلو مترو آلتی یوز اون‌درت متروطولنده‌کی بویمیچ - بلوه طرنوه - یانبولی اقسامی‌ایله بلووه - واقارل خطنك اجارات سنویه‌سندن طولایی بلغارستان حکومتی طرفندن تخصیص اولنان قرق ایکی ملیون فرانقدن مذکور تیمور یوللر ایشلدیجی قومپانیه‌سنك حصه‌سنه و حکم علی‌الحکم موسیو موره‌نك بر نومرولی اعلامنده بعض لیمان و ریختم و یوللرك عدم انشاسندن طولایی قومپانیه‌یه اعطاسنه و مقدارینك اهل خبره طرفندن تعیيننه قرار ویریلان تضميناته مقابل قومپانیه ایله عقد اولنان مقاوله نامه موجبنجه اولاً یکرمی بر بچق ملیون فرانق اعطا ایدیله‌جك و ثانیاً مذکور تیمور یوللر حاصلاتنك اون بیك اوچ یوز اوتوز اوچ فرانقه قدر برسابق یدی بیك فرانق بعدالتنزیل یوزده قرق بش واللی بش نسبتلری دائره‌سنده تقسیم ایدیلوب اندن اوست طرفی قومپانیه‌نك حصه‌سی یوزده اون بش ضم ایله یوزده یتمشه ابلاغ وحکومتك حصه‌سی یوزده اوتوزه تنزیل ایدیله‌جکدر .

ایکنجی ماده — قومپانیه سالف‌الذکر خطوطدن‌منبعث کافهٔ حقوقندن وحکم‌وعلی‌الحکم موسیو موره‌نك بر نومرولی اعلامنده حکم اولنان تضميناتدن حالاً و آتیاً فراغتله حکومت سنیه‌نك ذمتی بالجمله مطالبندن ابرای عام ایله ابرا ایدر .

اوچنجی ماده — قومپانیه ایله منعقد مقاوله نامه‌نك کسب مرعیت ایتدیکی تاریخدن اعتباراً اون ماه ظرفنده قومپانیه عثمانلی انونیم شرکتی حالنه قلب اولنه‌جقدر .

مقاوله‌نامه‌نك ترجمه‌سیدر

بر طرفدن حکومت سنیه نامنه شورای دولت رئیسی و نافعه ناظری وکیلی محرر امضا دولتلو رائف پاشا حضرتلری و دیکر طرفدن شرق تیمور یوللری ایشلدیجی قومپانیه‌سی نامنه محررین امضا دیرکتور دوقتور موسیو « اولریخ غروس » ومذکور قومپانیه دیرکتور معاونی موسیو « ژاق‌موللر » بیننده مواد آتیه بسط وتمهید ایدیله‌رك قرارلشدیرلمشدر .

طرفین عاقدین حکومت‌سنیه ایله ایشلدیجی قومپانیه بیننده‌الیوم موجود اولان اختلافاتی‌صورت قطعیه‌ده فصل وتسویه ایتمك اوزره آتی‌الذکر صورت تسویه‌یی عقد ایتمشلردر .

برنجی ماده — بلغارستان حکومتی ۲۲ ایلول‌سنه ۱۲۹۸ تاریخنده عثمانلی - بلغار حدودنده کائن تیمور یوللری یعنی جسر مصطفی‌پاشا موقعنك ایکی بیك یوزقرق یدی‌متره اوته‌سنده بلوه- طرنوه سمینلی - یانبولی‌یه قدر من‌حیث‌المجموع اوچیوز طقوز کیلومترو والتی یوز اون درت متروطولنده بولنان خطی ضبط ایدلدیکندن برطرفدن حکومت‌عثمانیه ایله روسیه‌حکومتی ودیکرطرفدن‌بلغارستان حکومتی بیننده $\frac{۷}{۲۰}$ و $\frac{۶}{۱۹}$ نیسان سنه ۱۹۰۹ تاریخلی پروتقوللر موجبنجه ائتلاف حاصل اولمشدر. مذکور پروتقوللره نظراً بلغارستان حکومتی طرفندن‌ضبط اولنان ماراالذکر تیمور یوللر ایله بلووه -

واقاره‌ل خطی ایچون اقتضا ایدن تضميناتك تسويه‌سی ایچون من حيث المجموع قرق ایکی مليون فرانق تأديه‌سنی تعهد ایلمشدر .

قومپانیه اشبو مبلغدن کندی حصه‌سنه اصابت ایدن مقداری طلب ایلمکده اولدیغندن طرفین عاقدین کرك عثمانلی ـ بلغار حدودی اوزرنده‌کی بلووه ـ طرنوه ـ سمینلی ـ یانبولی خطلرندن وکرك بلووه ـ واقاره‌ل خطندن طولایی قومپانیه‌یه تسويه‌سی لازم کلن تضميناتك اشبو مقاوله‌نامه ایله فیصلپذیر اولدیغنی وبناءً علیه قومپانیه‌نك خطوط مذکوره‌دن طولایی کرك ماضیاً وکرك آتیاً بالجمله مطالب ومدعیاتندن فراغت ایلدیکنی متفقاً قبول وتصدیق ایلمشلردر .

ایکنجی ماده — بشنجی حکم طرفندن ۱۷ تشرین ثانی سنه ۱۹۰۷ تاریخنده اعطا اولنان قرارك موضوعنی تشکیل ایدن مسئله‌نك صورت قطعیه‌ده فصل وتسويه‌سی مقصدیله مواد آتیه ابطال ایدلمش وبناءً علیه کان لم یکن حکمنده عد اولنمشدر .

۱۸ مایس سنه ۱۸۷۲ تاریخلی مقاوله‌نامه‌نك اون ایکنجی واون یدنجی ماده‌لری .

موقفلرك موقعنه دائر اولان عینی تاریخلی مقاولهٔ مخصوصه‌نك بشنجی ماده‌سی .

وسالف الذکر ماده‌لره عائد بالجمله احکام مقاولات ویا ائتلافات ایله لاعلی التعیین بالعموم اوراق .

بنابرین قومپانیه کرك بوکونه قدر کذران اولان وکرك بوکوندن اعتباراً مرور ایلیه‌جك مدت ایچون مواد انفه ایله ائتلافات ولاعلی التعیین اوراقه مستند اولان ضرر وزیانه متعلق کافهٔ مطالبندن فراغت ایتدیکنی وبناءً علیه بیك طقوز یوز اوچ سنه‌سی ظرفنده تشکل ایدن حکم قومیسیونی حضورنده وبیك طقوز یوز یدی سنه‌سنده بشنجی حکم حضورنده کندی نامنه اوله‌رق بوبابده اتخاذ ایدیلن مقرراتدن بلا قید وشرط صرف نظر وحکومت سنیه‌یی مطالب مبحوثه‌دن تمامیله ابرا واسقاط ایلدیکنی بیان ایدر .

۱۸ مایس سنه ۱۸۷۲ تاریخلی مقاوله‌نامه‌نك اون ایکنجی ماده‌سنك الغاسی مارالذکر بشنجی حکم طرفندن ۱۷ تشرین ثانی سنه ۱۹۰۷ تاریخنده اعطا اولنان درت نومرولی قراری هیچ بروجهله تغییر وتبدیل ایتمز .

اوچنجی ماده — اشبو مقاوله نامه‌نك برنجی ماده‌سنده مندرج خطوطه متعلق مطالباتندن وبرده سالف الذکر ایکنجی ماده‌ده مندرج مختلف ترك وفراغتلردن طولایی مذکور قومپانیه‌یه تضمينات اعطاسی ضمننده خصوصات آتیه قرارلشدیرلمشدر شویله‌که :

(A) حکومت عثمانیه ایشلدیجی قومپانیه‌یه التون اقچه اوله‌رق یکرمی بر بچق مليون فرانق اعطا ایده‌جکدر .

(B) طرفین عاقدینك الیوم قومپانیه‌جه ایشله‌دیلن $\frac{1}{22}$ کانون اول سنه ۱۸۸۵ تاریخلی مقاوله‌نامه‌نك دردنجی ماده‌سنك ایکنجی فقره‌سنك ایکنجی نقطه‌سنده مصرح اولان خطوط حاصلات غیرصافیه‌سنه اشتراکلری کیلومترو باشنه هر سنه من حيث المجموع اون بیك اوچ یوز اوتوز اوچ فرانقی تجاوز ایدن حاصلات غیرصافیه‌نك فضله‌سندن یوزده اوتوزی حکومت سنیه‌یه ویوزده یتمشی ایشلدیجی قومپانیه‌یه عائد اولمق صورتیله تعدیل اولنمشدر .

شورابی مقرردرکه اوچ یوز طقوز کیلو مترو والتی یوز اون درت متره (امتدادنده‌کی عثمانلی ـ بلغار حدودی اوزرنده بلووه ـ طرنوه ـ سمینلی ـ یانبولی خطی) اوزرندن هرسنه کیلومترو باشنه پارس وفلمنك بانقه‌سنه تأدیه اولنه‌جق بیك بش یوز یعنی من حيث المجموع درت یوز التمش درت بیك درت یوز یکرمی بر فرانقدن عبارت مبلغ حکومت سنیه جانبندن تأدیه ایدیله‌جکدر .

مافیه قومپانیه اشبو مبلغ کفایت ایلمدیکی تقدیرده مارالذکر مبلغی بالاخره حکومت سنیه‌یه مراجعت

شرطیله حکومت سنیه‌یه اصابت ایدن حصهٔ واردات اوزرندن مذکور بانقه‌یه تأدیه ایتمکی حکومت مشارالیهایه قارشی تعهد ایلر. کفایت ایتمین اشبو مبلغ تسویه ایدیلنجه‌یه قدر سنوی یوزده بش فائض تأدیه‌سنه تابع طوتیله‌جقدر .

اشبو ماده‌نك احکامی ٥ حزیران سنه ١٩٠٩ تاریخندن اعتباراً الی‌الآن ایشلدلمکده اولان خطوطه دخی شاملدر .

دردنجی ماده — حکومت سنیه اوچنجی ماده‌نك A اشارتلی فقره‌سنده معین یکرمی بر بچق میلیون فرانقی اشبو مقاوله‌نامه‌نك یدنجی ماده‌سنده کوستریلدیکی وجهله مرعیتندن اعتباراً ایکی آی مدت ظرفندن تأدیه ایتمکی تعهد ایلر .

بلغارستان حکومتنك مذکور قومپانیه‌یه عائد حاصلات یومیه‌نك تأدیه‌سنه نهایت ویردیکی تاریخدن اعتباراً مارالذکر یکرمی بر بچق ملیون فرانقك تسویه‌سنه دکین جانب حکومت سنیه‌دن یوزده بش فائض تأدیه ایدیله‌جکدر .

بشنجی ماده — روم ایلی شمندوفرلری ایشلدیجی قومپانیه‌سی کندی عنوانی محافظه‌ایله برابر کندیسنك برعثمانلی آنونیم شرکتنه تحویلی ایچون لازم کلن معاملاتی اشبو مقاوله‌نامه‌نك تاریخ مرعیتندن اعتباراً اون آی ظرفنده اجرا ایتمکی تعهد ایلر.

شرکت مذکوره الیوم مرعی‌الاجرا وایلروده وضع ایدیله‌جك اولان قوانین ونظامات عثمانیه‌نك کافه‌سنه تابع اوله‌جقدر .

آلتنجی ماده — طرفین عاقدین بیننده موجود اولوب اشبو مقاوله‌نامه احکامیله تعدیل والغا ویانقض ایدلمامش مقاولات وائتلافات احکامی ابقا ایدلمشدر .

قومپانیه‌نك ١٨ مایس سنه ١٨٧٢ تاریخلی شرطنامه‌سنك یکرمی‌یدنجی ماده‌سی احکامنه توفیقاً ایشلدیجی قومپانیه‌نك عثمانلی آنونیم شرکتنه تحویلنه متعلق بالجمله اوراق ووثائقه موقع تداوله چیقاریله‌جق اسهام وتحویلات دخی داخل اولدیغی حالده هرکونه پول رسمندن ویادیکر کونه رسومدن معافدر .

طرفین عاقدین ١٨ مایس سنه ١٨٧٢ تاریخلی شرطنامه‌نك اوتوز بشنجی ماده‌سنده مصرح حکم اصولنه انجق قوانین عثمانیه مساغ کوستردیکی درجه‌ده مراجعت ایده‌بیله‌جکلردر .

بوندن ماعدا طرفیندن هربرینك مقاولهٔ حاضره‌نك تاریخ عقدندن اولکی حسابانه عائد اولوب اشبو مقاوله‌نامه ایله برصورت تسویه‌یه ربط ایدلمامش اولان مطلوباتی محفوظدر .

یدنجی ماده — اشبو مقاوله‌نامه مجلس مبعوثان واعیانك ارادهٔ سنیه‌یه اقتران ایده‌جك تصدیقی وقومپانیه‌نك مجلس اداره‌سنجه‌ده تصویب وتصدیقی تاریخندن اعتباراً مرعی‌الاجرا اوله‌جقدر .

اشبو مقاوله‌نامه ١٥ حزیران ٩٠٩ تاریخنده ایکی نسخه اوله‌رق درسعادتده تنظیم اولنمشدر.

١ رجب سنه ١٣٢٧ ٥ تموز سنه ١٣٢٥

امضالر

رائف

او.غر

ژ . م

بيك ايكی يوز طقسان اوچ تاريخندن اعتباراً خاقان سابق نامنه املاك سنيه يه قلب والحاق ويا مجدداً احداث اولنوب ١٤ نيسان سنه ١٣٢٥ تاريخنده خزينهٔ ماليه يه دور اولنان املاك واراضی وامتيازاته تبعاً خزينهٔ خاصهٔ شاهانه نك تاريخ مذكوره قدر كذران زمانه عائد اولەرق كذلك خزينهٔ جليله يه دور ايديلان ديونك صورت تسويه سی حقنده قانون

برنجی ماده — مربوط دفتر داخلنده خاقان سابق نامنه خزينهٔ خاصه نك اوقاف نظارتيله بعض بانقه لره تجار واصنافه وباغچوان وآشچی كبی خدمتكاران مطلوبات واجوراتنه عائد اولان ديونك خزينهٔ ماليه ده مخصوصاً تشكيل اولنه جق قوميسيون معرفتيله بالتدقيق مقداری تبين ايتديريله رك اصحابنه تاماً ونقداً تسويه ايديله جكدر .

ايكنجی ماده — خزينهٔ خاصه دن بوكره اخراج اولنان كافهٔ مستخدمين ايله متقاعدين ومحتاجينك ١٤ نيسان سنه ١٣٢٥ تاريخنه قدر تحقق ايدوبده استيفا ايده مدكلری معاشات دخی مذكور قوميسيونجه بعد التدقيق لازم التأديه اولانلر تماماً ونقداً تسويه اولنه جقدر .

اوچنجی ماده — كرك خزينهٔ خاصه دن دور اولنان املاك واراضی داخلنده وكرك خارجنده انشا اولنوبده معاشات ومصارفی خزينهٔ خاصه دن تسويه اولنان مكاتبده كی معلمين معاشاتيله جوامع شريفه خدمه سی معاشاتی وتكيه لر مصارفی اولوب ١٤ نيسان سنه ١٣٢٥ تاريخنه دكين تحقق ايدن ديونات كذلك مذكور قوميسيونجه تدقيق ايديله رك تأديه ايديله جكدر .

دردنجی ماده — بروجه بالا تحقق ايده جك ديونك تسويه سی ايچون خزينهٔ ماليه برآوانس عقدينه مأذوندر .

بشنجی ماده — خاقان مخلوعك حجاز شمندوفرينه تعهد ايدوب تسويه ايتمديكی اللی بيك ليرا دخی حجاز تيمور يولی نظارتنه كاملاً تأديه اولنه جقدر .

التنجی ماده — اشبو قانونك اجرای احكامنه ماليه نظارتی مأموردر .

٥ شعبان سنه ١٣٢٧ و ٨ اغستوس سنه ١٣٢٥

مختار خالد کتابخانه‌سی

باب عالی قارشوسنده ثروت فنون غزته‌سی اداره‌سی اتصالنده

استقامت ، سرعت ، انتظام .

رساله‌لر ، کتابلر فروخت سپارشلر کمال سرعتله ایفا و مساعد شرائطله آثار مهمه قبول و طبع و امور طبعیه‌یه عائد سائر سپارشلر دخی درعهده ایدر . طشره سپارشلرینه یوزده یکرمی بش غروش قدر پوسته اجرتی ضم ایدلمیدر . طلب وقوعنده کتابخانه فهرستی کوندریلیر . تعهدسز مکتوبلردن کتابخانه مسئول دکلدر .

کتابخانه‌ده کلیتله موجود آثاردن بر قسمی :

تاریخ سیاسیٔ دولت عثمانیه اثر صدر اسبق کامل پاشا	تأسس دولت علیه‌دن جنتمکان سلطان عبدالمجیدخانك اواخر سلطنتنه قدر کذران ایدن ایامه عائد اوچ جلددن مرکب بر اثر عظیمدر . برنجی وایکنجی جلدلری ٢٠ اوچنجی جلدی ١٥ غروشدر . اوچی بر یرده اعلا مشین مجلدی ٦٥ غروشدر .
تپه دلنلی علی پاشا تاریخی اثر ارکری مبعوثی مفید	تپه دلنلی علی پاشانك ترجمهٔ حالنه و صورت قتلنه و یانیه قطعه‌سنك احوال تاریخیه‌سنه وعلی پاشا سلاله‌سنه دائر مفید بر تاریخدر . قطعهٔ مذکوره‌یه عائد برچوق تصاویر ایله خریطه ، علی پاشا ایله قتل ایدلدیکی مناستره وعائله‌سنه عائد برچوق تصاویری حاویدر . فیئاتی ١٢ غروشدر . مجلدی ١٧ غروشدر .
قاچیریلان فرصتلر اثر کچه‌جی‌زاده عزت فؤاد پاشا	الك صوك عثمانلی روس سفرینه عائد بر اثر مهمدر . برچوق قروکیلری و صاحب اثرك رسمنی محتویدر فیئاتی ١٥ مجلدی ٢٠ غروشدر .
عدد تاریخ عثمانی کتبخانه‌سی ١ فاتح سلطان محمد و رسام بللینی .	فاتح سلطان محمدك حیات خصوصیه‌سنه و رسام بللینی‌نك فاتحك سرایندە اقامتنه ، دولت عثمانیه ونديك مناسباتنه ، وسائره‌یه دائر جدی بر اثردر . فاتح سلطان محمدك تصویرلریله ٧ قطعه رسمی حاویدر . ٣ غروشدر .
عدد تاریخ عثمانی کتبخانه‌سی ٢ تاریخ صحیفه‌لری	شانلی اردومزك پارلاق وشرفلی کونلرینه ، تاریخمزك قانلی وانقلابلی صحیفه‌لرینه دائر یازیلان ١٢ بیوك مقاله‌یی محتویدر . احمدرفیق بك طرفندن وجوده کتیریلان اشبو اثر حقنده فضله سوز سویلمکه لزوم یوقدر . ١٤٤ صحیفه ٤ غروشدر .
مفتاح الاسرار جلب ارواح وبقای روح	پشیسیزم ، سپیریتیزم ، مانیه‌تیزم وعلوم غریبه وغیبیه‌یه عائد برچوق مسائلی و ٧ قطعه تصاویری وتجاربی حاوی غایت جالب مراق بر اثردر . بالخاصه توصیه ایده‌رز . فیئاتی ٤ غروشدر .

			غروش
حيات حقيقيه صحنه‌لرى	:	استانبول مبعوثى حسين جاهد بكك اثريدر. برچوق حكايه‌لرى حاويدر	١٠
ليال كريزان	:	حسين سيرت بكك مجموعهٔ اشعاريدر. توصيه ايده‌رز	٨
بحران	:	جلال‌ساهر بكك شعر وحكايه‌لرينى محتويدر	٧,٥٠
بياض كولكه‌لر	:	« « « اشعارينى حاويدر	١٠
حج يولنده	:	جناب شهاب‌الدين بكك حج مكتوبلرندن متشكلدر	١٠
لانهٔ ملال	:	حسين‌سعادبكك مجموعهٔ‌اشعارى غايت‌ا لا كاغد ورنكلى رسملرى‌حاويدر	١٠
روح بى‌قيد	:	تحسين ناهيد بكك مجموعهٔ اشعارى	١٠
رباب شكسته	:	توفيق فكرت بكك اشعارى	١٠
قورطنه	:	شهاب‌الدين سليمان‌بكك برتياترو ودرت‌حكايه‌سيدر.	٦
اسكى شيلر	«	شهر امين اسبق حازم بكك كوچك حكايه‌لريدر	١٠
يكى شيلر	«	« « « بيوك حكايه‌سيدر	١٠
بلكه بن آلدانيورم	«	احمد راسم بكك كوچك حكايه‌سى	٢
حسلر وفكرلر	«	رائف نجدت بكك مقاله‌لرينى حاويدر.	١٠

معلم محترم دوقتور بسيم عمر بكك بالجمله آثارينك يكانه محل توزيعى كتابخانه‌مزدر.

	غروش		غروش		غروش
ابه‌لك	٢٥	چوجق بيوتمك	٨	ايپونيزم	٧,٥٠
		طبيب اطفال	١٥		
طوغوريركن وطوغوردقدنصكره	١٠	صحتماى نوزاد	٦	چوجقلره آش	٥
		صحتماى تناسل	١٠	عقم وعنانت	٧,٥٠

وثائق تاريخيه وسياسيه تتبعاتى

عثمانلى تاريخنك، عبدالمجيد دورندن اعتباراً، صوك دور تجددينه عائد شمدى‌يه قدر ايشيدلمه‌مش، كورلمه‌مش، شايان دقت وغايت مفيد وثائقنى‌حاوى اولان بواثرك برنجى وايكنجى واوچنجى جلدلرى‌نشر اولنمشدر. دنياه‌بيليركه انقلابمزدن برى بوقدر جدى ومهم براثر دها چيقمامشدر. جدى‌مطالعه‌ده بولنمق ايسته‌ينلر ايچون الزمدر. فيأتى: هرجلد ٥ غروش.

كوزه‌ل دوست

فرانسه ادباى مشهوره‌سندن كى‌دوموپاسانك الك منتخب آثارندن اولان ادبى حسى واكلنجه‌لى اشبو بيوك حكايه‌يى بالخاصه توصيه ايده‌رز. كتابده ٥٠٠ صحيفه و ٧٠ قدر مكمل رسم واردر بوهفته كتاب تكميل اولدى فيئاتى ١٠ غروشدر.

صالون كوشه‌لرنده

اديب نزيه صفوتى ضيا بكك بوكوزه‌ل وملى بيوك حكايه‌سى كتابخانه‌مز طرفندن طبع اولنمقده‌در.

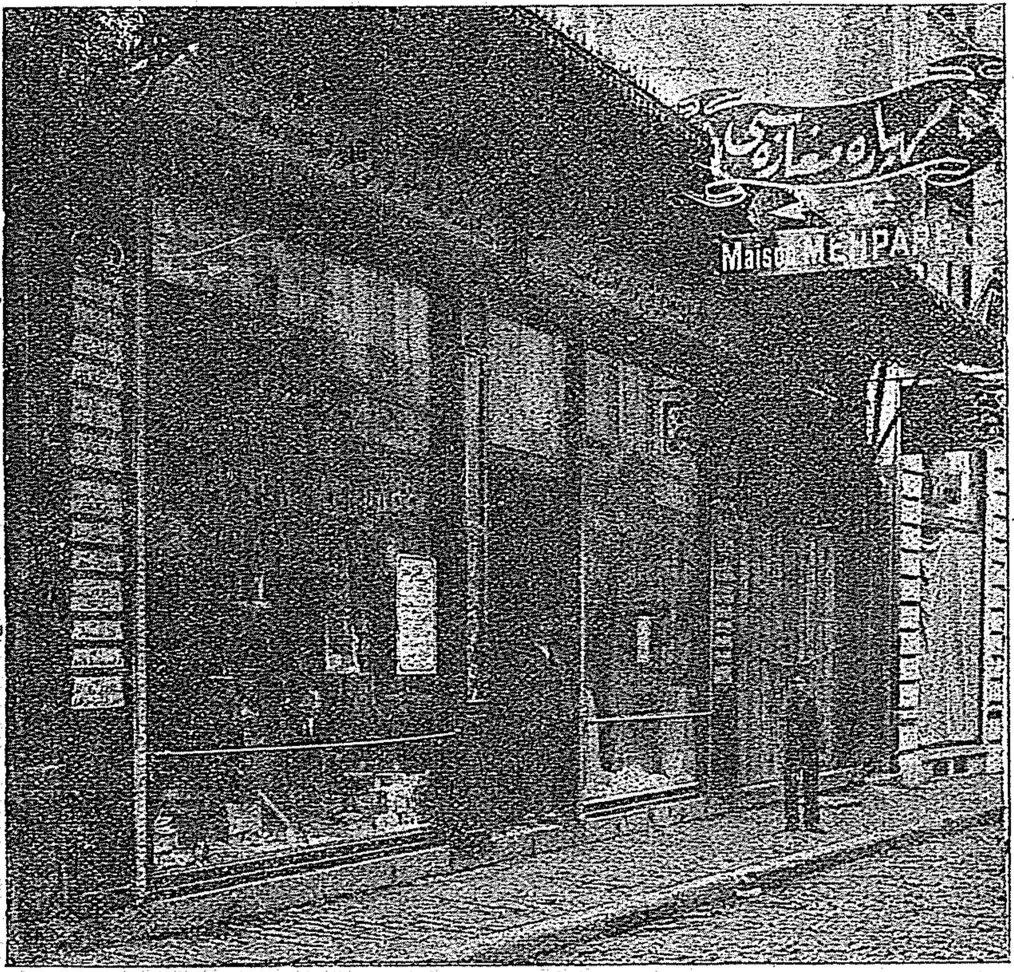

استانبولده بغچه قپوسنده میدانجق جاده‌سنده

برچوق زماندن بری صاتلمقده اولان اشیالرك نفاست متانت واهونیتله اهالیٔ کرامزك بحقٍ مظهر توجه واعتمادی اولان مهپاره مغازه‌سنه پك‌چوق ظریف ونفیس اشیا ورود ایتمشدر .

مهپاره مغازه‌سنده هرموسمه کوره ارکك وزنه ایچ چماشیرلری ، چوراب ، فانیله ، کوملك ، بویونباغی ، باستون ، شمسیه ، اتکلك ، ایپك بلوزا ایله دوکونلره مخصوص پونژه چماشیر طاقملری توالت فرچه طاقملری اشلمه‌لی پارس حولیلری ودها پك‌چوق ظریف هدیه‌لك اشیای تحافیه‌یه علاوة هرنوع البسه‌لك وچارشافلق ایپکلی ویوکلی قماشلر ایله ائولی‌یه وقره‌په وقرمپ دوشین قماشلر انجه یوکلیلر .بصمه وپاتسقه‌لر یلدیرمه‌لکلر بولندیرلمقده‌در .

مهپاره مغازه‌سنده بالاده کوستریلان اشیالردن‌ماعدا عمومه رقابت‌اولمق اوزره اوچیوز قلم مقداری اشیا دخی اون‌غروش اوتوزپاره فیأت‌ایله صاتلمقده اولوب نفاستیله اشتهارایدن مشهور قلائوسی فابریقه‌سنك چقولاطه‌لری دائما تازه اولمق اوزره مهپاره مغازه‌سنده بولندیرلمقده در .

سینکر دیکیش ماکنه‌لری قومپانیه‌سی

حقیقی سینکر دیکیش ماکنه‌لری دنیاده موجود دیکیش ماکنه‌لرینك اك ایولریدر

بر أو قادینی ایچون تصور اولنان اك لزوملی و فائده‌لی شی حقیقی سینکر ماکنه‌سیدر

سینکر دیکیش ماکنه‌سی هر نوع دیکیشلری حیرتبخش بر صورتده دیکر

قیورینتی یاپار
قاتلامه یاپار
بوزمه یاپار
صرامت یاپار
کنارشریدی
دیکر

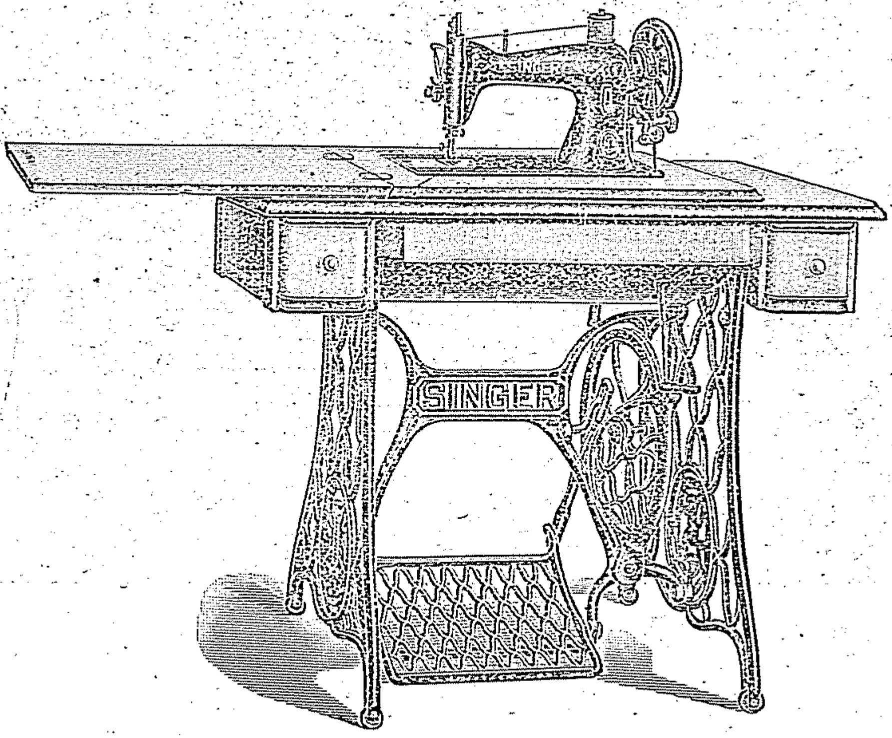

قیرمه‌لر یاپار
آژور ایشلر
خرقه دیکر
اوری یاپار
صوتاش دیکر

و بونلردن ماعدا فوق‌العاده کوزل و ظریف نقشلر و غایت اینجه دانتلالر ایشلر

سینکر ماکنه‌سی اك مکمل دیکیش ماکنه‌سی اولوب هر عائله ایچون حقیقةً پك قیمتلی بر اشیادر

ممالك شرقیه ایچون مرکز اداره‌سی : بك‌اوغلی جادهٔ کبیرده بون‌مارشه قارشوسنده مکرر ۳٤۳ نومرولی بناده

شعبه‌لری:
بك اوغلی جادهٔ کبیرده بون‌مارشه قارشوسنده اداره‌خانه آلتنده‌کی ۳٤۳ نومرولی مغازه،
غلطه بللور سوقاغنده سینکر خانی و قره‌کوی تراموای یولنده نومرو ۱۲۰
استانبول سلطان حمامنده و سلطان بایزیدده
اسکدار چارشو بوینده نومرو ۱٤۰
قاضی کوی موقتخانه سوقاغنده

بالعموم شهرلرده شعبه‌لری واردر

بك اوغلی جادهٔ كبیرنده
نومرو ٤٧١

بك اوغلی جادهٔ كبیرنده
نومرو ٤٧١

ده كوژیس

قریستوفل كموش طاقملرینك و باقارا بللوریه‌سنك بیوك دپوزیتوسی

پرنجدن انواع آورده‌لر

لیموژ پورسلاندن صوفره طاقملری

لامبه‌لر — قاشیقلر — شمعدانلر — اشیای سائرهٔ نفیسه

قریستوف فابریقه‌سنك كموش طاقملری اجنته‌سیدر

فیأتلر اهون — مقطوع

كمال عمر تحافيه مغازه‌سی

درسعادتده سلطان حمامی جاده‌سنده ۱۸ نومروده

هرنوع اشیای تحافیه فانیلالر چورابلر، منديللر، پاره چانطه‌لری، قوله‌لی كوملكلر، ده‌قولته، دونلروسائره

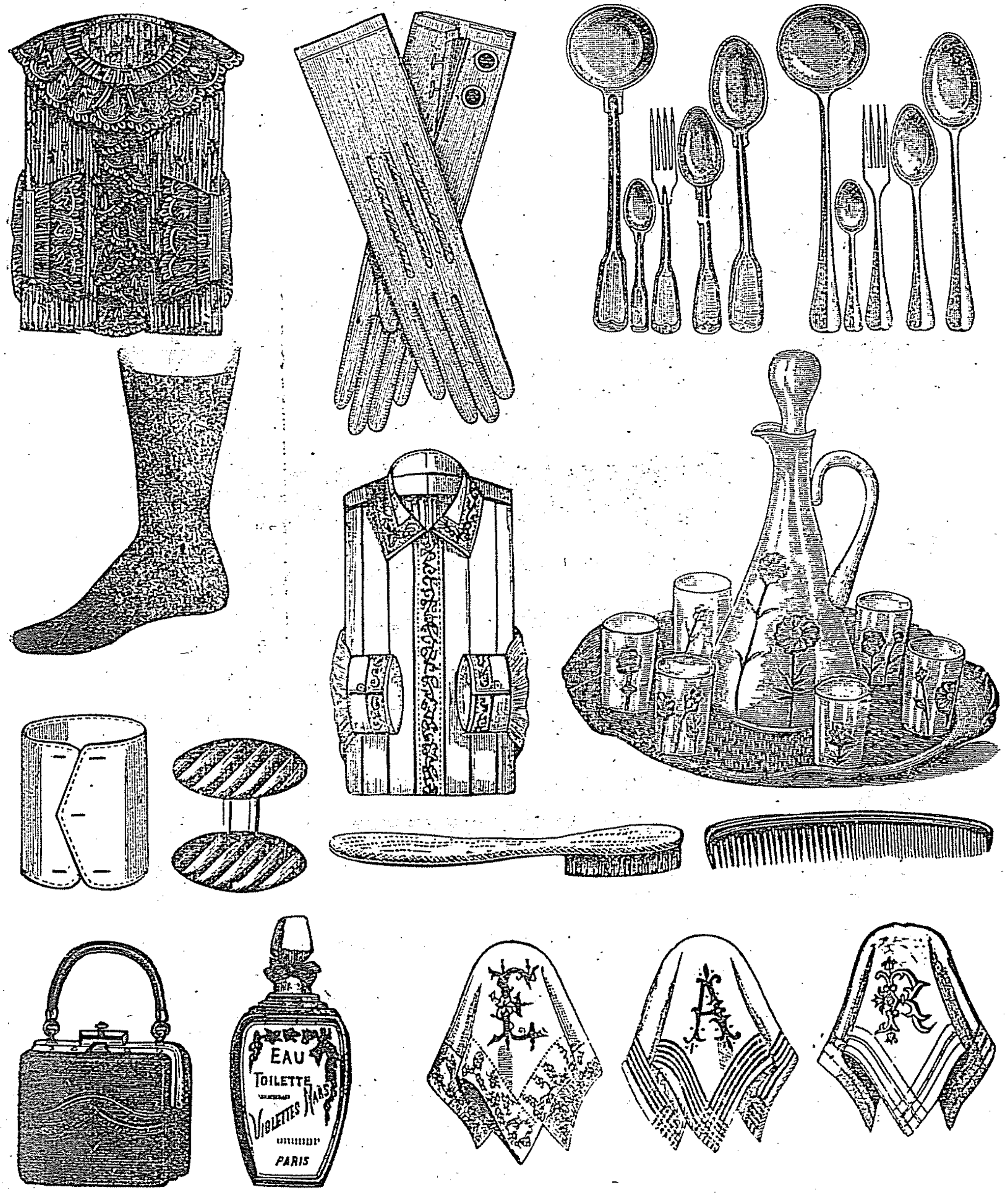

فیئاتلر پك اهون ومقطوعدر .

شهرمزك اك ناموسكار تجارتخانه‌سنی توصیه ایلرز .

اقبال کتبخانه‌سنده کلیتله بولنان کتابلردن بعضلری

غروش	اسامی
۱۰	فترت الاسلام (۳۳۸) صحیفه‌در .
۱	صوك الفبای عثمانی حال حاضرده بولنان موجود الفبالرك اك مکملیدر .
۶	امراض زهرویه‌دن تحفظ رنکلی رسملرله مزیندر .
۳	پیاده‌نك حرب نقطهٔ نظرندن تدریسنه رهبر برنجی کتاب ایکنجی طبعی
۳	پیاده‌نك حرب نقطهٔ نظرندن تدریسنه رهبر ایکنجی کتاب
۳	خدمات سفریه مذاکره‌لری .
۳	پیشدار محاربه‌سی وصفحاتی .
۲	اونباشینك عجمی نفره ویردیکی آجیقلی اوکودلردن ایلك درس
۱۵	بورژیا ! یاخود مجسم برتمثال مظالم .
۲۰	پاردا پیانلر فجیع وهیجان آمیز مراقلی بر روماندر

غروش	اسامی
۱۰	بدایع ادبیه ۳۸۴ صحیفه‌در . عثمانلی شعراسنك اشعارینی حاویدر .
۳	سلطان مراد ملی وجنائی بروقعهٔ دلسوزی مصور پیه‌سدر اوچ پرده ایکی طابلو
۱۰	مصور نوسال عثمانی ۱۳۲۶ سنهٔ مالیه‌سنه مخصوص (۲۵۴) صحیفه (۲۰۰) رسملری حاویدر .
۲۰	خاطرات نیازی یاخود تاریخچهٔ انقلاب کبیر عثمانیدن برصحیفه
۱۰	حیات حقیقیه صحنه‌لری کوچك حکایه‌لر
۸	عاشقانه کوچك حکایه‌لر
۷	بحران منظوم شعرلر
۸۰	پاره قوتی وسودا فاجعه‌لری برابر مجلد ومصور
۵	بین‌الملل اختلال فرقه‌لری
۵	رهنمای مداوات عینیه
۵	اوچ اتکلی قز کولنجلی و ۱۸ عدد رسمی حاویدر

آمریقالی برپولیسك مهارتی نام حکایه‌لر

غروش	
۲	برنجی کتاب صاغ ایکن کومولن
۲	ایکنجی کتاب نکره برقیافت
۲	اوچنجی کتاب جهنملی برقادین
۲	دردنجی کتاب ایکی یوزلی قادین
۲	بشنجی کتاب خنجر اوجی

شرلوق هولمسك کیزلی دوسیه‌لری نام حکایه‌لر

غروش	
۲	برنجی دوسیه کنج طولك اسراری
۲	ایکنجی دوسیه مرابحه‌جینك قزی
۲	اوچنجی دوسیه قمار ماصه‌سی معماسی
۲	دردنجی دوسیه قانلی صندوق
۲	بشنجی دوسیه غائب اولمش نشانلی
۲	آلتنجی دوسیه مدعئ عمومینك متره‌سی
۲	یدنجی دوسیه ماوی الماسلی قادین
۲	سکزنجی دوسیه تایمس نهری حیدودلری
۲	طوقوزنجی دوسیه اوتل سفره‌جی باشیسنك قراستی

بالاده مذکور کتابلر ایچون طشره‌دن سپارش وقوعنده یوزده یکرمی پوسته اجرتی ضم اولنور .

محل فروختی باب عالی جاده‌سنده اقبال کتبخانه‌سیدر .

رسّام فوطوغرافخانه‌سی

رحمی‌زاده بهاء الدین

استانبول ــ باب عالی جاده‌سی ٥٩

ثروت فنون مطبعه‌سی قارشوسنده

مختلف قطعه و کاغدلرده هرنوع نفیس رسم وقارت پوستاللر آلنور اسکی رسملر استنساخ اولنور و ممکن مرتبه اصلاح اولنور و بیولتیلور . فوطوغرافجیلغه عائد اك نفیس اجزا و پلاقلر صاتیلیر وسپارش قبول ایدیلیر . فیأتلر معتدل . هوسکارلره مجاناً تسهیلات ومعلومات ویریلیر . دنیانك اك بیوك « آغفا » تام پلاق فابریقه‌سی آجنته‌لکنی حائزدر ولایتلرده فوطوغراف وهوسکارلره هرنوع اشیا کوندریله بیلیر . آرانیله‌جق معلوماته مع‌الممنونیه جواب ویریلیر .

دوقتور نوری بکر

جمعه و بازاردن ماعدا
هر کون ابراهیم نظیف اجزا‌
خانه‌سنده بولنور .

دوقتور بافره‌لی یانقو

جمعه و بازاردن ماعدا هر کون ساعت سکزدن صکره باب عالی جاده‌سنده « ابراهیم نظیف » اجزا‌خانه‌سی فوقنده‌کی دائرهٔ مخصوصه‌ده بولنور .

باب عالی جامع شریفی قارشوسنده

عثمانلی مجلد خانه‌سی

صاحبی
لئون قره قاشیان

یکرمی بش سنه‌در اجرای صنعت ایدن اشبو مجلد خانه حقنده فضله‌سوز سویلکه لزوم یوقدر یالکز شوقدر سویلیه بیلیرز که ظریف ، متین واهون جلد یپار مشین ، ماروکن ، بز ، قادیفه جلدلر .

ــ غایت آغیر هدیه‌لك ــ

باب عالی ، جغال اوغلی یقوشنده نومرو ٩

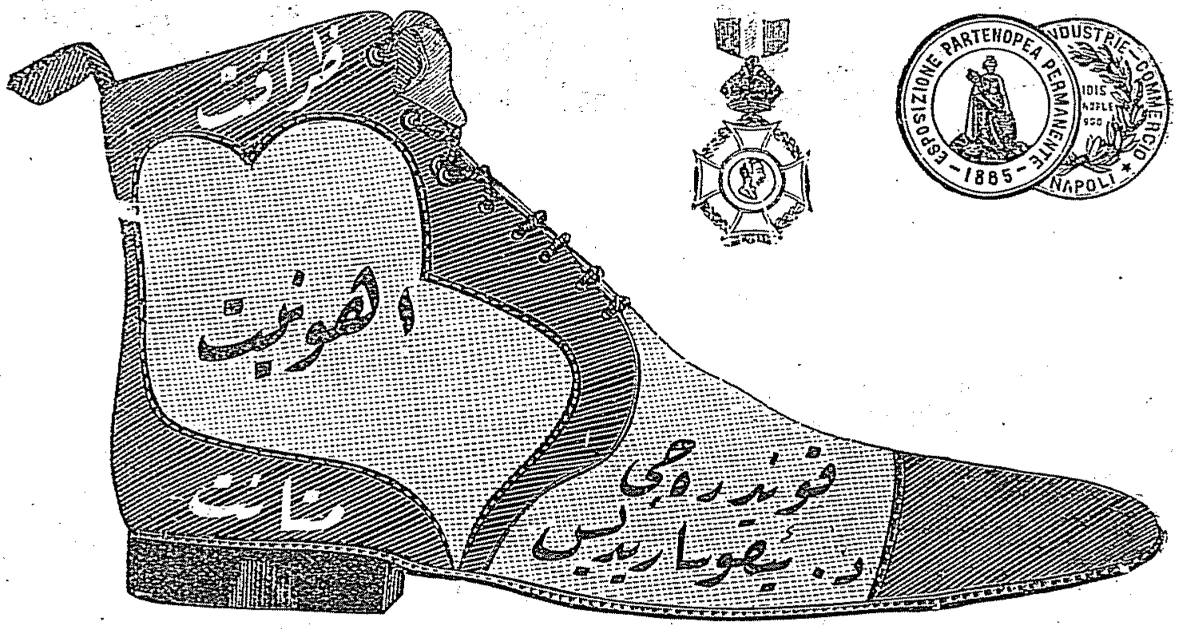

اسکی شیلر

شهرامین اسبقی افاضل ادبامزدن حازم بك افندینك کوچوك حکایه‌لرندن مرکب اثر نفیسیدر. فیأتی ١٠ غروشدر .

یکی شیلر (کوچوك پاشا)

ینه ادیب مشارالیهك بیوك بر رومانیدر . آناطولیده‌کی حیات اجتماعیه‌یی مصور ، لسانمزده شمدی‌یه قدر کوروله‌مش برزمین تصویره مالك اولان ، برنظر موشکافك بر چوق سنه‌لك تجاربی آثارینی محتوی بولنان بواثر قیمتدار بر کتبخانه‌نك اك قیمتلی اجزاسندندر . فیأتی ١٠ غروشدر .

حیات فکریه

تتبعات ادبیه وفلسفیه

محرری کوپریلی زاده محمدفؤاد ، فیأتی ٨ غروش.

مصور رمضان

مباحث حدیثه و لطیفه‌یی حاوی اولان وهرسنه رمضانلرده چیقان بوکوزل غزته‌نك قوللکسیونی (٥) غروش فیئاتله ثروت فنون مطبعه‌سنده صاتلمقده‌در.

محمد قره‌قاش زاده رشدی

شعبه‌سی	مركزی
سلانیكده	درسعادت
فرنك محله‌سنده بانق عثمانی جاده‌سنده	میدانجقده یكی پوسته‌خانه جاده‌سنده نومرو ٢٥

مقدما سلطان حمامنده محمد قره‌قاش زاده‌لر شركتی اعضاسندن ایكن مذكور شركتك فسخ اولنمسی اوزرینه میدانجقده یكی انشا ایدیلن مغازه‌یه نقل ایله كندی نامنه اجرای معامله ایتمكده اولان تجارتخانه‌مز ، هر موسم ایچون جلب ایتمكده اولدیغی - بروجه آتی - اشیای تحافیه‌یی ، ایپكلی و یوكلی قماشلری رقابت قبول ایتمیه‌جك اهون فیئاتلرله میدان فروخته وضع ایتدیكی اهالئ كرامه عرض ایله [طوپدن و پرا كنده] اشیا مبایعه ایده‌جك محترم مشتریلرینه موجب استفاده‌لری اوله‌جق بر زیارتی بی‌دریغ بیورمه‌لرینی خاصةً توصیه ایدر .

ایپكلی و یوكلی قماشلر

ایپك و كتن مندیللر
ایپكلی و یوكلی اینجه فانیله‌لر
جمعیتلره مخصوص چاشور طاقلری
بلوزه ، جاكت و اتكلكلر
اركك و قیز چوجق البسه‌لری
ظریف چوجق باشلقلری
زنه و اركك ایچون فانتازی چورابلر

سیاحت ، ال و پاره چانطه‌لری
لوانطه طاقلری
صوك موده طاشلی طراقلر
توالت طاقلری
آصقی و چوراب باغلری
صوك موده قراواتلر
چتال قاشیق طاقلری

باستون و شمسیه‌لر

و سائر متنوع اشیای تحافیه

ابراهیم نظیف اجزاخانه‌سی مستحضراتی

أمثالسز قوت ، اشتها ، هضم علاجی

کینا نظیف

قوته ، اشتهایه احتیاجی اولانلره خسته‌لقدن یکی قالقانلره ، قانسزلقدن شکایت ایدنلره ، توصیه‌یه شایان یکانه اکسیردر . حیاتك کافه‌سنده تأثیر سریع وقطعیسی اولدیغی کبی عموم خسته‌لقلرك نقاهتنده استعمالی ضروریدر .

قاسقارا نظیف

دائمی انقباضك أك برنجی علاجیدر .

LE QUINA NAZIF

renferme tous les principes utiles des meilleurs Quinquinas et constitue une liqueur agréable à prendre: il est particulièrement recommandé contre l'anorexie, les maladies d'estomac, les fièvres paludéennes et la convalescence d'un grand nombre de maladies.

LE CASCARA NAZIF

est le remède par excellence contre la constipation habituelle.

صوباجی کرقور

هر جنس چینی صوبالرك فوق‌العاده‌لری. تصرفلی یمك صوبالری ، حمام قزانلری . چماشیر قاینامه قازانلری ، طلومبه ، بانیو ولوازمات سائره .

هم یمك پیشیرمك هم حمام ایصیتمق ، هم ده چماشیر ایچون ایستنیلن مقدارده صیجاق صو احضار ایتمك اوزره قالوریفرلی یمك صوبالریده یاپیلور. تصرفلی یمك صوبالریمز عثمانلی آشجیلریمز طرفندن فوق‌العاده مظهر تقدیر اولمشدر. یمك صوبالریمزك تصرفدن ماعدا سهولتی‌ده واردر. بونلرله یمك احضاری غایت تمیز وقولایدر .

هر بوی وبیچمده اولچی اوزرینه ویریله‌جك سپارش قبول واعمال و همان یرلرینه وضع ایدیلیر. طشره‌دن سپارش قبول ایدیلیر .

هر نوع اشیا مقسطاً دخی ویریلور . شرائط مغازه‌مزجه قرارلشدیرلمشدر .

ادرس — اسکی ضبطیه جاده‌سی نومرو ١٦

محمد بالجی و قرده‌شلری

سلطان حمامنده

چماشورلر — چوراپلر — منديللر — كوملكلر — بلوزالر — توالت طاقملری

هدیه‌لك ظریف اشیالر — حولیلر — اورتولر — پاتسقه‌لر — چانطه‌لر —

بیوز باغلر — باشلقلر — اتكلكلر — فانیله‌لر شمسیه‌لر . وسائره وسائره

طوپدن و پرا كنده

فیأت مقطوع

غلطه‌ده تیرینغ

البسه مغازه‌سی

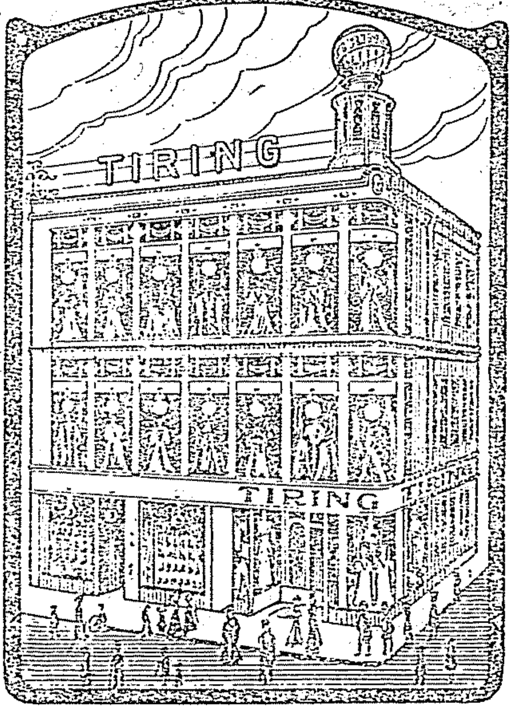

غلطه ده قره کویده

تیرینغ

صوك موده قادین و ارکك

البسه مغازه سی

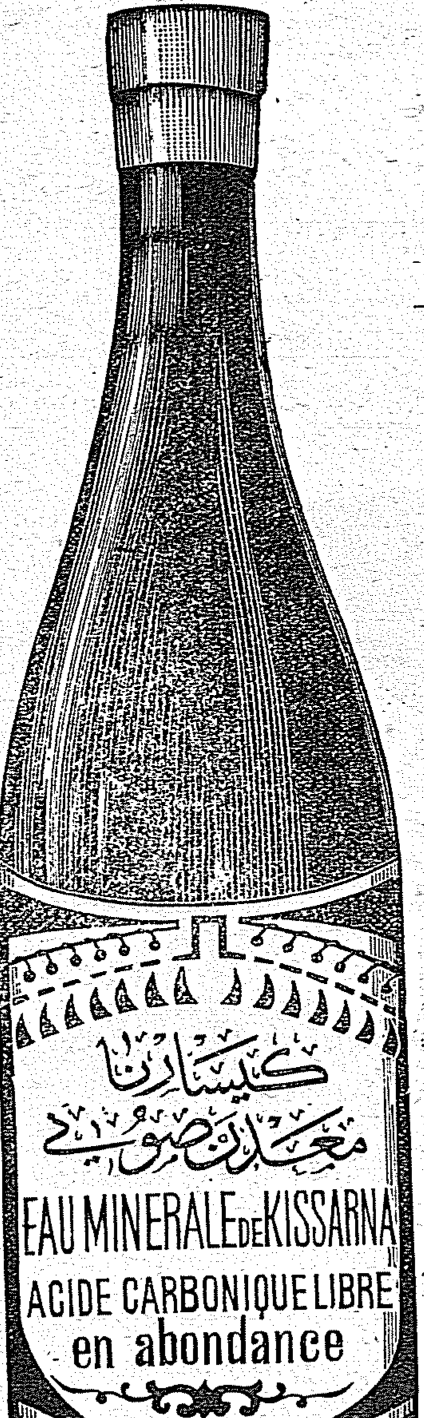

طربزون ولایتنك

طبیعی کسارنا معدن صویی

معده — قوم — قره جکر — بوبره‌ك — باغرصاق — مثانه — شکر خسته‌لقلرندن مضطرب اولان ذواته تبشیر .

خارقهٔ فطرت اولان اشبو معدن صویی بالاده مذکور خسته‌لقلرك عمومنه مؤثر بردوا اولدیغی اطبای کرامك تحت تصدیقنده بولندیغی کبی تجارب عدیده ایله‌ده ثابت اولمشدر . بوندن ماعدا برلیتره صوده ١٩٠٠ سانتیمتره مکعبی حامض قاربون غازینی حاوی اولمسی وشربنك لذت فوق‌العاده‌سی بولنمسی حسیله صفره‌ده ایچیلن بالعموم معدن صولرینه فائق اولدیغی جهتله هم صحتنی ارزو ایدن خسته‌لرك وهمده حوینات مضره‌دن عاری خالص وطبیعی معدن صویی استعمال ایتمك ارزو ایدن ارباب مراق اشبو معدن صویی ایچمه‌لیدر .

اسکندریه ، مصر . حوالیسیله بیروت ، شام ، قدس ، اطنه ، مرسین ، ازمیر ، ادرنه ، قلعهٔ سلطانیه ، طربزون ، صامسون ، وسائر بلاد عثمانیه‌ده شعبه‌لری واردر .

مرکز اداره‌سی : استانبولده بغچه قپوسنده کمرك اتصالنده یکی خانه‌در .

٥٠ شیشه‌یی حاوی بیوك شیشه صندوغی	١٢٠	غروشدر
١٠٠ « « کوچك « «	١٦٥	

بیکر تجارتخانه‌سی

دولت علیهٔ عثمانیه‌نك ، حربیه و بحریه نظارتلری وحربیه مکتبی متعهدی

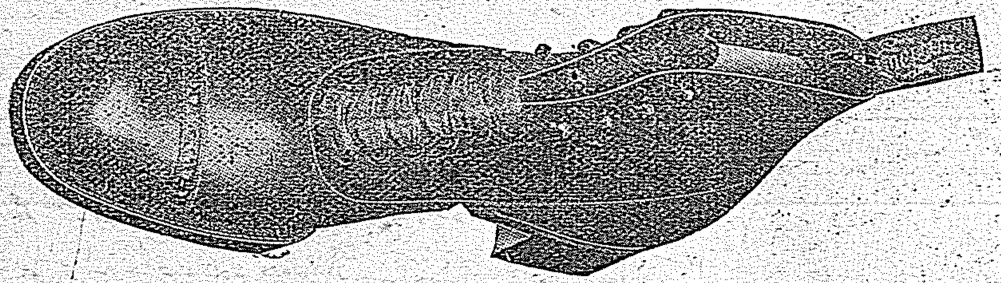

مشهور امرسون

The Emerson Shoe

HONEST ALL THROUGH

مارقه‌لی آمریقان قوندوره‌لری اڭ دایانیقلی ، اڭ مناسب ، اڭ ظریف ، اڭ راحت قوندوره‌لردر .

ممالك عثمانیه‌ده یکانه ده‌پوسی مغازه‌مز در .

قادینلر ایچین ظریف آیاق قابلر — قیز و ارکك چوجقلر ایچین قوندوره‌لر — مکتب شاکردانه مخصوص قوندوره‌لر — جیمناستیك ، فوت‌بول ، ته‌نیس قوندوره‌لری — ضابطلر ایچین که‌ترلر و دولاقلقلر —

مکتبلر ، اداره‌خانه‌لر ، شرکتلر ایچین خصوصی تنزیل فیئات .